

ADOLF HITLER

Mein Kampf

Komentár
Dr. Ing. Mgr. Roman Vyskočil

Vydalo v roku 2000 vydavateľstvo ARA – Bratislava
Preklad: Ing. Dr. Mgr. Roman Vyskočil
Odborný komentár: Ing. Dr. Mgr. Roman Vyskočil
Burdová Agnesa
P. O. Box 9
820 15 Bratislava 215
Tlačiarne: Kníhviazačstvo, Štúrova 12, Pov. Bystrica

Vydanie tejto knihy v žiadnom prípade nesleduje propagovať nacizmus a obludné tézy jedného z najväčších zločincov v dejinách ľudstva Adolfa Hitlera.

Chce byť predovšetkým mementom, ako to môže dopadnúť, keď sa ľudia nechajú uniesť lacným populizmom, nacionalizmom, národnou a rasovou neznášanlivosťou a nakoniec si do čela štátu zvolí človeka, ktorý sa netají svojimi diktátorskými sklonmi.

Prvým úplným vydaním Hitleroveho Mein Kampfu v slovenčine sa sníma rúcho tajomstva z tejto knihy a odhaľuje v plnom svetle ako ťažko čitateľný škvár plný klamstiev a do očí bijúcich nezmyslov. Je až podivné, koľko priaznivcov zmieňovaná kniha a jej autor v medzivojnovom Nemecku našli.

Aby sa predišlo možným nedorozumeniam zlej interpretácii, či snád' zneužitiu vydania Mein Kampf, k iným než vyššie uvedeným účelom je súčasťou tejto knihy odborný psychologický komentár vyjadrujúci sa k osobe Adolfa Hitlera a jeho dielu od Dr. Ing. Mgr. Romana Vyskočila, ako aj jeho osobné spomienky na obdobie druhej svetovej vojny.

Naviac bol vypracovaný právny rozbor možností a podmienok o publikovaní knihy Mein Kampf na Slovensku, ktorého výsledkom je, že publikácia diela Mein Kampf nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ako aj so zákonmi Slovenskej republiky, ak je kniha doplnená rozborom, ktorý sa vyporiadal s falošnosťou, nemorálnosťou, nebezpečnosťou myšlienok nezlúčiteľných so zákonom rasovej diskriminácie a v hlavných bodoch v dostatočnej miere vyvráti správnosť a pravdivosť hlavných argumentov autora s poukázaním na dôsledky, aké presadzovanie týchto myšlienok v praxi vyvolalo.

REDAKCIA

PREDHOVOR PREKLADATEĽA

Keď som bol požiadaný o prevedenie prekladu Hitlerovej knihy Mein Kampf, bol som tým dosť prekvapený. Avšak od prvého okamžiku som sa rozhodol odpovedať kladne. Nikdy som nebol prívržencom ani Hitlera, ani Hitlerovej ideológie a prekladom tejto jeho knihy chcem terajšiu generáciu varovať pred vznikom diktátorských režimov. Pokiaľ sa týka mňa osobne, Hitlerova osobnosť moju rodinu za druhej svetovej vojny dosť hlboko zasiahla a môžem smelo prehlásiť, že nepriaznivo. Nie je mojím cieľom sa sťažovať a ani nechcem rozvádzať, aký bol dopad na moju najbližšiu rodinu. Na druhej strane, či chceme, alebo nechceme, Hitlerova osobnosť hlboko zasiahla do diania v dvadsiatom storočí. Spôsobila utrpenie miliónom ľudí, následky čoho pociťuje aj súčasná generácia. Na prekladateľstvo som však pristal pod podmienkou, že bude prevedené objektívne hodnotenie Hitlera a jeho knihy Mein Kampf. Bol som svedkom toho, keď vydavateľské kruhy prekladu do slovenčiny sa snažili získať historické zhodnotenie Hitlerovej osobnosti. Napriek požiadavkám vzneseným viacerým popredným historikom na Slovensku, sa nechcel tejto práce nikto ujať.

Keďže som aj vyštudovaným psychológom, rozhodol som sa, že popri preklade prevediem preto psychologické vyhodnotenie Hitlerovej osobnosti. Myslím si, že dobrý psychologický rozbor môže byť aspoň takým poučením, ak nie lepším, ako historický rozbor. Bol som vo svojom živote často svedkom, že historické výklady sa menili podľa politických režimov. Z tohoto hľadiska považujem v odbore psychológie väčší priestor na objektívne zhodnotenie. Samozrejme psychológia nieje tak exaktná veda ako matematika, a preto požadovať od psychologického hodnotenia, aby vyhovovalo každému, je príliš vysoká požiadavka. Aj v psychológii existujú viaceré školy, ktoré môžu mať a aj majú na niektoré vecné problémy odlišný názor.

Ďalej chcem podčiarknuť, že psychologická veda je mladá a mnohé veci tak ako aj v iných vedách podliehajú vývoju.

V neposlednom rade som prijal takéto rozhodnutie aj preto, že som pamätníkom čias, kedy Hitler ešte žil. V deň jeho úmrtia spôsobeného jeho samovraždou t.j. 30. apríla 1945 mi bolo 17 rokov. Nie je to veľa, ale postačuje na to, aby som svoje spomienky mohol správne a vecne usporiadať a to už aj preto, lebo ako študent gymnázia som bol žiakom s výborným prospechom. Neuvádzam to pre svoju samochválu, ale chcem tým povedať, že už vo vtedajšej dobe som mal na tento problém triezvy názor a mám ho podnes. Viem, že môže okolo tohoto vzniknúť vecná, možno aj polemická diskusia. Prehlasujem týmto, že som na takúto diskusiu pripravený a nežiadam, aby každý s mojimi názormi súhlasil. Moje svedomie mi však hovorí, že z mravného hľadiska vzhľadom na pamätníctvo a nadobudnuté vedomosti v živote som na toto povolaný, hoci som už na sklonku života. Teda nikto ma nemôže podozrievať z karierizmu a ani senzácie chtivosti. Mojim prvým povolaním bolo učiteľstvo, bol som stredoškolským profesorom, a preto sa cítim povolaný obrátiť sa v tejto otázke s varovným slovom najmä na mladú generáciu, ktorú ako starec mám ešte stále veľmi rád.

Dr. Ing. Mgr. Roman Vyskočil

PSYCHOLOGICKÉ POJEDNANIE O HITLEROVEJ OSOBNOSTI A JEHO KNIHY MEIN KAMPF HITLER AKO OSOBNOSŤ

Na psychologický posudok osobnosti Adolfa Hitlera mi bolo najvhodnejšie sa opierať o psychoanalytikov a to o Sigmunda Freuda, Alfreda Adlera ako aj o francúzskeho autora Gustava Le Bona, ktorí sa zaoberali psychológiou davu. Psychoanalýze je možno vytýkať nie príliš veľkú exaktnosť a ešte mnoho nie celkom dokázaných tvrdení. Treba však celkove povedať, že tento odbor psychológie nie je ešte veľmi prepracovaný. Avšak napriek tomu pomocou psychoanalýzy je možno mnohé veci z hľadiska konania a vývoja osobnosti vysvetliť.

Hitlerova osobnosť, najmä ako štátnik v 20.storočí veľmi nepriaznivo ovplyvnil vývoj európskych ako aj celosvetových dejín.

Medzi politikmi a politológmi sa viedli a ešte aj vedú spory o tom, či na dejiny má rozhodujúci dopad osobnosť alebo kolektív. Sú smery, ktoré uprednostňujú vplyvy osobnosti a iné smery, ktoré prikladajú väčší význam kolektívu ako napr. marxizmus. Zodpovedanie tejto otázky ponechám politikom, politológom, prípadne historikom.

Keďže pred štúdiom psychológie som mal za sebou dlhoročnú pedagogickú a vedecko-technickú činnosť v prírodných vedách a technike, nijako nepopieram, že to moje názory ako psychológa ovplyvnilo.

Z hľadiska psychologického rozboru pôsobenia Hitlerovej osobnosti vychádzam z toho, že tak ako v prírodných vedách pri výpočte výslednice resp. výsledného účinku musíme poznať zložky, z ktorých táto výslednica vzniká. Z tohoto hľadiska nie je možné, dôležitosť osobnosti na celkové dianie, resp. na vývoj historických udalostí, podceňovať. Nieje možné ho na druhej strane ani preceňovať.

Podľa môjho názoru pri hodnotení Hitlerovej osobnosti treba vidieť tieto tri rozhodujúce zložky:

- 1.-Samotnú osobnosť Adolfa Hitlera
- 2.-Dav, ktorý Hitlerova osobnosť svojim účinkovaním ovplyvnila
- 3.-Pôsobenie medzinárodných politických a spoločenských síl

Keďže robím psychologický rozbor osobnosti Adolfa Hitlera najmä ako autora knihy Mein Kampf, musím sa zamerať na život a vývoj Hitlerovej osobnosti, najmä do doby, kedy Hitler túto knihu napísal. Je zaujímavé, že samotný Adolf Hitler vo svojej knihe Mein Kampf toho veľa priamo nespomína, a tak som sa musel oprieť o autora Haralda Steffahna, ktorý je autorom knihy Hitler a ktorá vyšla v nakladateľstve Rowohlt Taschenbuch Verlag GmbH v roku 1983.

Už z dátumu vydania tejto knihy je jasné, že bola napísaná po viac ako 30 rokoch od Hitlerovej smrti, dňa 30.apríla 1945. Túto knihu som si preštudoval aj preto, lebo som si chcel porovnať niektoré záležitosti z knihy Mein Kampf za účelom porovnania s tým, čo Adolf Hitler v spomínanej knihe tvrdí.

Podľa doložených historických dokumentov sa Adolf Hitler narodil 20. apríla 1889 v obci Braunau am Inn. Z hľadiska Hitlerovej osobnosti a jeho činnosti je dôležité vedieť, že toto mestečko leží v pohraničnej oblasti medzi Nemeckom a Rakúskom.

Samotný Hitler vo svojej knihe Mein Kampf popisuje svojho otca ako svedomitého štátneho úradníka, matku ako ženu zaujatú domácnosťou a predovšetkým stále rovnako oddanou deťom, láskyplnou starostlivosťou. Uvádza „Otca som si ctí, ale matku miloval“. V knihe Mein Kampf Hitler veľa miesta svojim rodičom nevenuje. O vlastnostiach Hitlerových rodičov sa viac dozvieme od Haralda Steffahna, z knihy Hitler. Tento opisuje Hitlerovho otca ako panovačný typ už na pohľad, ktorý presadzoval svoju vôľu s veľkou prísnosťou. Matka Klára rodená Pözllová zo Spitalu, bola tretia manželka jeho otca, o 23 rokov mladšia. Bola to pokorne oddaná

manželská nevoľnica, nosila pekný zovňajšok, mala jemné rysy tváre a ustrašené oči. Hitler bol jej 4. dieťaťom, prvé ktoré ostalo na žive. Po ňom nasledovali ešte dve deti Edmund (zomrel roku 1900) a Paula (zomrela roku 1960).

Tieto podrobnosti nespomínam náhodou, lebo zo štúdia spisov Alfreda Adlera vyplýva, že aj poradie súrodencov môže v ďalšom rozvoji dieťaťa ovplyvniť. Tým, že Hitler sa narodil po troch neúspešných pôrodoch a po ňom sa narodili ešte dve deti, podľa Adlerových názorov takéto poradie súrodencov dáva do určitej miery predispozície k dominantnosti, ďalej treba povedať, že do určitej miery ho matka rozmaznávala, čo sa prejavilo najmä v jeho živote v rannom detstve a dospievaní. Ako sám Hitler píše stal sa príliš skoro sirotou. Otec mu zomrel v trinástich rokoch. Matka mu zomrela o dva roky neskôr. Ďalej Hitler uvádza, že mal veľké spory s otcom pokiaľ sa týka budúceho povolania. Otec podľa Hitlera chcel mať z neho úradníka, ale Hitler chcel byť akademický maliar.

Je známe, že Hitler reálku nedokončil, štúdiá zanechal po štvrtom ročníku. V tejto knihe Hitler píše, že ho na štúdium maliarstva neprijali a údajne mu doporučili, aby študoval architektúru.

Steffahn potvrdzuje, že Hitler sa skutočne uchádzal o štúdium maliarstva, ale jeho záujem o architektúru nespomína. Tento autor v spomínanej knihe uvádza, že Hitler sa po druhý raz uchádzal o štúdium maliarstva a znova nebol prijatý.

Hitler v Mein Kampf píše, že po neprijatí na maliarsku akadémiu si zarábala ako robotník na stavbe a že ho k tomu nútili majetkové pomery. Steffahn to popiera a popisuje majetkové pomery Hitlera ako dobré a píše, že Hitler z titulu dedických nárokov až v takej núdzi nebol. Toto porovnanie uvádzam preto, aby som poukázal na to, že Hitler mal už od rannej mladosti sklon k ľživým tvrdeniam.

Hlásil sa k robotníkom najmä preto, že ich potreboval získať pre svoje politické zámery. Už pred prvou svetovou vojnou, i keď Rakúsko-Uhorsko bola monarchia, bol viditeľný zápas medzi nacionalizmom a marxizmom. Aj zo samotného Hitlerovho popisu v knihe Mein Kampf je zrejmé, že veľa čítal, študoval a navštevoval kultúrne podujatia. To by samozrejme, pri veľmi ťažkej fyzickej práci sotva mohol robiť. Z politických smerov sa rozhodol pre nacionalizmus a nie pre marxizmus. Už od rannej mladosti sa Hitler hlásil k nacionalizmu a to k tzv. veľkonemeckému hnutiu, ktorého cieľom bolo zjednotenie Nemecka a Rakúska.

Rakúskej dynastii Habsburgov vytykal, že Rakúskych Nemcov odcudzili ostatným Nemcom a že Habsburgský dvor prevádzal politiku slovanizácie Nemectva v Rakúsku.

Nie som historik, ale s týmto tvrdením nemôžem súhlasiť. Je známe, že Habsburgská Rakúsko-Uhorska monarchia vznikla na základe svadobných dohôd medzi rodmi Jagellovcov pôvodom z Litvy a rodmi Habsburgovcov, ktorý vládol vtedy v Rakúsku. Po osudnej porážke Ľudovíta Jagellovského v bitke pri Moháči sa stali Habsburgovia spoločnými panovníkmi pre Rakúsko, Uhorsko a Česko. Takto vytvorená ríša musela po viac ako 150 rokoch vzdorovať Turkom. Už zo spomenutého vyplýva, že Nemectvo muselo byť v takomto štátnom útvare v menšine avšak nie preto, že bolo potláčané slovanskými a inými Nenemeckými národmi (napr. Maďarmi a Rumunmi). Po bitke na Bielej hore roku 1620 sa Viedeň a rakúske Nemectvo dostali v Habsburgskej monarchii do popredia a až do skončenia prvej svetovej vojny táto prevaha Nemectva sa prejavovala germanizujúcimi, teda ponemčujúcimi tendenciami.

Je však treba pochopiť, že vznikli politické prúdy na vytvorenie spoločného štátu všetkých Nemcov, veď podobný vývoj sa odohral počas 19. storočia v susednom Taliansku.

Pri čítaní Hitlerovej knihy Mein Kampf som nepochopil prechod od zakončenia tretej kapitoly: Všeobecné politické úvahy z mojej viedenskej doby a štvrtej kapitoly: Mníchov, lebo Hitler v knihe Mein Kampf vôbec nespomína dôvody, pre ktoré opustil Viedeň a presťahoval sa do Mníchova.

Preto na objasnenie som opäť študoval spomínanú Steffahnovu knihu Hitler, v ktorej sa toto objasňuje. Na moje veľké prekvapenie som sa z tejto knihy dozvedel, že Hitler presťahovaním do Mníchova mal za cieľ vyhnúť sa vojenskej službe. To by som však nikdy nebol predpokladal. Spomínaný autor Steffahn píše o listoch, ktorým sa Hitler snažil vyhnúť vojenskej službe a na moje veľké prekvapenie podľa autora píše, že Hitler bol 5. februára 1914 od vojenskej služby oslobodený.

Z toho však robím záver, že teda Hitler nebol totálny militarista, jeho militarizmus teda vyplynul z jeho veľkonemeckého politického presvedčenia.

Treba však povedať, že Hitler sa pokúšal previesť kompromis medzi nacionalizmom a marxizmom. Jeho ideálom bolo vytvoriť robotnícke hnutie národne orientované. Počas druhej svetovej vojny Hitlerove prejavy v rozhlase vždy začínali: Meine Kameraden und Volksgenossen - čo by v slovenskom preklade znamenalo Národní prípadne Ľudoví súdruhovia. Táto myšlienka vznikla u Hitlera už v jeho rannej mladosti a sprevádzala ho počas celého života.

Už na základe uvedeného je možné urobiť uzáver, že Adolf Hitler, ako osobnosť trpel komplexami menejcennosti. Veď veľmi tvrdé rozpory s otcom na jednej strane a jeho neprijatie na maliarsku akadémiu iste vyvolali v Adolfovi Hitlerovi pocity menejcennosti a krivdy. Vyrovnať sa s pocitom menejcennosti je možné aj prirodzeným spôsobom, napríklad sociálnym výcvikom, ktorý môže viesť: k odstráneniu pocitu menejcennosti tým, že osobnosť nájde spôsoby ako prekonávať obmedzenia na základe pocitu menejcennosti.

Ale ako Alfred Adler vo svojej knihe Porozumenie životu správne uvádza, dochádza často k spojeniu komplexu nadradenosti a menejcennosti. Je dokázané, že napríklad deti s komplexom nadradenosti bývajú arogantné a drzé a pohnútkou je, že chcú zaujať lepšie spoločenské postavenie, než v ktorom sú a ktoré si objektívne zaslúžia. To viedlo Adolfa Hitlera ku komplexu nadradenosti, až napokon k jeho predstave o zvláštnom mesiášskom postavení v Nemeckom národe.

To, že Hitler si predstavoval seba ako vodcovskú osobnosť sa ihneď neprejavilo. Ako som už poukázal na to, Adolf Hitler požiadal o oslobodenie od vojenskej služby rakúske úrady, čo napokon aj dosiahol. A napriek tomu pri svojom pobyte v Mníchove po vypuknutí Prvej svetovej vojny, požiadal nemecké úrady konkrétne bavorské knieža Ľudovíta III Bavorského, aby mohol nastúpiť do Bavorského regimentu. Obratom dostal súhlasnú písomnú odpoveď s tým, že jeho žiadosti bolo vyhovené.

Počas Prvej svetovej vojny sa u neho snahy o vodcovstvo v plnej miere ešte neprejavili. Uspokojil sa s vykonávaním funkcie spojky a dosiahol hodnosť slobodníka s tým, že jeho služby v armáde boli ocenené železným krížom druhej triedy. Na konci Prvej svetovej vojny, v dôsledku účinku otravného plynu, stratil zrak a koniec svetovej vojny ho našiel v nemocničnom lazarete v Pomoransku, na území ktoré teraz patrí Poľsku. Zo slepoty sa vyliečil, avšak ho zastihla správa o novembrovej vzbure námorníkov v prístavoch Kiel a Schleswig, po ktorom nasledovala kapitulácia Nemecka.

Po skončení Prvej svetovej vojny sa Hitler vrátil do Mníchova. Vtedy sa skončilo Nemecké cisárstvo a bola vyhlásená Weimarská Republika. Tieto udalosti boli doprevádzané aj pokusmi o komunistický prevrat na čele so Spartakovcami. Vláda

Spartakovcov trvala v Mníchove asi dva týždne a boli na ňu spomienky ako na krutovládu.

Po skončení Prvej svetovej vojny tých, ktorí sa jej aktívne zúčastnili, najmä mladých ľudí, držali v kasárňach a používali ich ako vojenských inštruktorov pre vojakov vracajúcich sa z frontu. Takú činnosť vyvíjal aj Hitler a jeho nadriadení v armáde zistili u neho inštruktorský talent, najmä výrečnosť a poslali ho na doplnenie svojich vedomostí prednáškami na univerzite. To vlastne otvorilo cestu k politickej činnosti Hitlera a k jeho rozhodnutiu stať sa politikom. Vývoj jeho politickej činnosti nejdem popisovať, je zrejmý z prekladu jeho knihy Mein Kampf. Z hľadiska psychologického je treba poznamenať, že od samého začiatku jeho politickej činnosti a aj po prevzatí politickej moci, bola to osobnosť nesmierne agresívna.

Z psychologického hľadiska je nadmerná agresivita určite psychologickou úchylkou. Na tomto základe definovať, či Hitler bol normálnou osobnosťou je veľmi obtiažne, pretože v psychológii, na rozdiel od prírodných a technických vied je normalitu osobnosti dosť ťažko jednoznačne definovať. Napríklad v matematike je to jednoduché, dĺžková miera meter je presne definovaná a jej etalón je v Paríži uložený a každé meradlo je možné s ním porovnávať. Rozhodne miera agresivity Hitlera bola značná a prejavilo sa to jednak aj v jeho knihe Mein Kampf, ako aj v jeho politickej činnosti.

HODNOTENIE KNIHY MEIN KAMPF

Táto kniha bola napísaná v dvoch, resp. troch etapách. Prvý diel knihy Mein Kampf, pod názvom Zúčtovanie, napísal Adolf Hitler vo väzení v pevnosti Landsberg, keď diktoval text tejto knihy svojmu veľmi oddanému prívržencovi Hessovi. Druhý diel knihy, pod názvom Národno socialistické hnutie, bol napísaný neskôr a čo je treba zdôrazniť, po jej napísaní nebola veľká snaha tento druhý diel ihneď zverejniť. Najmä vzhľadom k zahraničnej verejnosti.

V prvom rade vzniká otázka, čo to je za kniha a akú má literárnu hodnotu a tiež komu je určená. Podľa môjho názoru a pokiaľ som mal možnosť svoj názor konfrontovať, je treba povedať, že je to kniha, ktorá nemá vysokú literárnu hodnotu. Na rozdiel od iných tendenčných politických kníh, treba otvorene povedať, že je to politický pamflet, čo nakoniec aj sám autor knihy Mein Kampf nepriamo priznáva. Jazyk knihy okrem útočnosti sa vyznačuje častým používaním nadávok a rôznych slangových výrazov.

Chcem podať stručný prehľad najviac opakovaných výrazov. Tak v tejto knihe, o rozsahu približne 500 strán, sa opakuje slovo Žid 445 krát. Slovo Slovan 409 krát. Slovo rasa a pod. 185 krát. Slovo Árijec 49 krát.

Z psychologického hľadiska je treba poukázať na veľmi časté opakovanie slova krv, ktoré sa v knihe Mein Kampf opakuje 172 krát. Ako vyplýva z Rohrschachovho testu, ktorý bol vyvinutý v období pôsobenia Hitlera, takéto časté opakovanie slova krv, jednoznačne poukazuje na agresivitu osobnosti.

Sám Hitler v knihe Mein Kampf poukazuje na to, že v boji proti nepriateľom sa treba sústrediť na jedného nepriateľa, lebo to značne triešti sily. Avšak zo samotného kontextu knihy Mein Kampf vyplýva, že Hitler pociťoval nepriateľstvo, v oblasti národnostnej a to voči Židom, Slovanom, Černochoch, Francúzom atď.

Vo svojej teórii o vodcoch a vodcovských osobnostiach poukazuje na to, že by to mali byť géniovia a mal by im na ich konanie dať čo najväčší priestor. Ale pritom pociťoval veľké nepriateľstvo voči inteligencii, kde sa nelichotivo o nej, v knihe Mein Kampf, vyslovuje až 35 krát.

Svojich nepriateľov častuje rôznymi ním vytvorenými nadávkami a zosmiešňovaním. Tie sú adresované najmä parlamentu a z nich niektoré uvádzam: parlamentný lopatkový batalión, parlamentné ploštice, parlamentné skupiny tárajúcich, parlamentné krysy, parlamentné afrodité, parlamentný darmošľap, parlamentní štátni umelci, parlamentné húsenice, parlamentní šamani, parlamentní partajní nepodarenci, parlamentní zločinci, parlamentní pasáci, parlamentní ničomníci, parlamentné šialenstvo, parlamentní politikári, parlamentní hlupáci, parlamentní podvodníci, parlamentní zloduchovia, parlamentní táraji, parlamentní „čestní“ muži, parlamentná korupcia, parlamentný kúzelník meštianskej demokracie, parlamentná komédia, parlamentný obchod s hovädzinou.

Napriek tomu Hitler robí uzáver, že predsa nejaký parlament by mal zostať, ale len výlučne vo funkcii poradnej, ale rozhodujúce slovo by mal mať vodca.

Jeho agresivita je namierená aj voči ľuďom, ktorí nevyhľadávajú vojny a konflikty - voči pacifistom. Aj tento typ ľudí častuje nadávkami, ako napríklad pacifický uplakanec, pacifickí hlupáci, pacifickí táraji, pacifická zbabelosť. Samotné slovo pacifista používa v tej knihe šesťnásť krát, pričom vždy hodnotenie týchto kategórií je veľmi nelichotivé.

V jeho knihe Mein Kampf nájdeme veľmi časté útoky na meštiakov. Slovo meštiak a malomeštiak bolo použité desať krát. Prídavné meno meštiansky, alebo meštiacky, používa na viacerých miestach v rôznych spojeniach, ako napríklad: meštiansky

ľudový teoretik, hlasujúci meštiansky dobytok, meštianski hlupáci, meštiacke kreatúry, meštiacki toreádori, meštiacka zbabelá impotencia, meštiansky moriak. Vo svojich nadávkach nešetří ani vysokoškolských profesorov a umelcov. Tak napríklad uvádza slovo umelecký pomätenec.

Ináč, ak by si chcel niekto rozšíriť slovník nadávok z dielne Hitlera, môžem uviesť niekoľko pozoruhodných nadávok: idealistický rečník, egoistický ničomník, pasáci, potentáti, zlosyn, darebák, táraj, pijavica, ktorými veľmi často nadáva Židom, ďalej sú pozoruhodné nadávky ako napríklad chvastúni, chytráci našej mestskej politiky, experti, padúch, pochlebovač, hrobári nemeckej ríše a nemeckého národa, hrobári monarchie, čistí reprezentanti služieb takzvaného „ľudového zastúpenia“, kurva, vševved, stádo baranov s dutými hlavami, barani a pod. Po uvedení týchto výrazov hádam nemusím zdôrazňovať, že nejde o vysoko hodnotné, tým menej geniálne dielo. Myslím si, že čitateľ slovenského prekladu tohoto diela, nemôže byť umelecky uspokojený a čítanie väčšej časti naraz musí každého poriadne unavovať.

Avšak zo spomenutého jasne vyplýva, že každý príslušník národa, ktorému Hitler nadáva, nemôže byť ako normálny človek týmto nadšený. Ten kto sa hlási k slovenskému národu, musí pochopiť, že nadávky na Slovanov sa bezprostredne dotýkajú aj Slovákov.

V súvislosti s knihou Mein Kampf treba ďalej uviesť, že medzi národmi Habsburskej monarchie zo Slovanov uvádza Čechov, Chorvátov, Srbov ba dokonca Rusínov, ale o Slovákoch sa nezmieňuje ani slovom. Teda ten, kto by pokladal Hitlera za priateľa Slovákov, by sa dopustil veľkého bludu.

V našej spoločnosti sa pravicový extrémizmus vyskytuje najmä vo forme hnutia skinhead. Príslušníci hnutia skinhead sa niekedy navzájom zdravia pozdravom Heil Hitler. Teda, ak príslušník hnutia skinhead by si pozorne prečítal knihu Mein Kampf, našiel by na seba nadávky a podcenenie. Preto si nemyslím, že Hitlerovu knihu Mein Kampf je v našich slovenských pomeroch treba zakázať, prípadne až tabuizovať. Táto kniha by mohla slúžiť jedine na odstrašujúce ponaučenie.

Toľko by som mal k formálnej stránke knihy Mein Kampf Treba však podotknúť, že Hitler len v tejto knihe nepoužíval takéto nadávky, ale ich používal aj v jeho štátnických prejavoch po prevzatí moci. Osobne si ako pamätník spomínam, že Hitler v súvislosti s britským ministerským predsedom Churchillom, používal výraz „besofener Plutokrat“, čo v slovenčine znamená „ožratý plutokrat“, pričom slovom plutokrat treba chápať ako veľkokapitalistu, boháča. Stalina zas častoval nadávkami „stinkenderJudebolschewist“ čo v slovenčine znamená „smradľavý židobolševik“. Ale napriek tomu s týmto smradľavým židobolševikom v rokoch 1939 až 1941 nadväzoval priateľstvo a spojenectvo, rozdelil si bývalé Poľsko, ako aj sféry vplyvu v Európe, v rámci ktorých umožnil v roku 1940 likvidáciu troch pobaltských republík, Rumunsku odobrať Besarabiu (terajšia Moldavská republika) a severnú Bukovinu.

Týmto prechádzam od formálneho hodnotenia Mein Kampf k jeho obsahovému hodnoteniu.

Z toho vyplýva, že Hitler útočil na veľa nepriateľov a preto vzniká otázka, koho Hitler považoval za priateľov.

Ako som už predtým spomenul, Hitlerovský národný socializmus bol pokusom vytvoriť ideológiu na základe zlúčenia nacionalizmu a marxizmu. Slovo socializmus znamená, že Hitler sa orientoval na robotnícku triedu, teda proletariát. Ale vždy mu išlo nie o hociakého robotníka, ale o robotníka, s ktorým mohol manipulovať a inteligentnejší robotník mu bol dokonca na závalu.

Tak sa zmieňuje ako treba čítať knihy a prijímať správy z masovo-komunikačných prostriedkov, v tej dobe išlo len o tlač a rozhlas. Hitler rozoznáva pri prijímaní správ a

čítaní tlače tri skupiny: 1. čitateľov a poslucháčov, ktorí prijímajú správy z tlače a rozhlasu bezvýhradne. O takýchto čitateľoch a poslucháčoch sa opierať, ba v časoch po uchopení moci len takýchto pripúšťal. 2. Čitateľov a poslucháčov, ktorí neveria nikomu a ničomu: 3. Čitateľov a poslucháčov, ktorí robia kritický rozbor. Tí sú podľa neho najnebezpečnejší a nežiadúci. V Nemecku v bývalom protektoráte, ale aj na Slovensku bolo počúvanie cudzieho rozhlasu zakázané, ba dokonca trestané, v lepšom prípade fyzickými trestami, v horšom prípade koncentračným táborom. Aj na Slovensku sa počas Druhej svetovej vojny prevádzalo blombovanie rozhlasu a samozrejme tlač iného zamerania ako fašistického, okrem odborných a literárnych časopisov nebola povolená, ba zakazovaná. Na Slovensku, kde boli oproti bývalému protektorátu a Nemecku trochu liberálnejšie pomery, bol vydávaný časopis Kocúr v Martine, ale v prípade nežiadúcich humoristických narážok, bol ihneď zhabávaný a pre vydavateľa sa to končilo našťastie len pokutou. Pokiaľ sa prevádzalo blombovanie rozhlasových prijímačov, toto sa v mnohých prípadoch neprevádzalo dôsledne, takže napriek zablombovaniu bolo možné chytiť určitý okruh zakázaných zahraničných staníc.

Vo svojej knihe Mein Kampf Hitler kladie veľký dôraz na propagandu. V preklade si môžete prečítať príslušnú kapitolu. Treba však povedať, že najlepším propagandistom Hitlera bol Goebbels, ktorý vyslovil zásadu: Stokrát opakovaná lož sa stáva pravdou. Treba však povedať, že táto myšlienka nahlas vyslovovaná Goebbelom nebola originálna, ale je možné sa s ňou stretnúť v knihe Gustava le Bona: Psychológia davu a v zhustenej forme sa s ňou možno stretnúť aj v knihe Teodora Kollárika: Sociálna psychológia. Podľa Gustava le Bona najdôležitejšie prostriedky, ktorými je možné získať propagandou na svoju stranu, je tvrdenie, opakovanie a nákaza.

Čisté a jednoduché tvrdenie bez uvažovania a dôkazov je jedným z najistejších prostriedkov. Čím je tvrdenie stručnejšie a čím menej dôkazov a výkladov obsahuje, tým väčšiu má autoritu.

Tvrdenie nadobúda skutočný vplyv len vtedy, ak je neustále opakované a to pokiaľ možno tými istými slovami. Tvrdená vec sa opakovaním konečne ustáli v mysliach do tej miery, že sa prijíma ako dokázaná pravda.

Ďalší propagandistický prostriedok nákaza, nevyžaduje súčasnú prítomnosť jedincov na jednom mieste. Môže pôsobiť aj na diaľku pod vplyvom určitých udalostí, ktoré zamerajú myseľ tým istým smerom a ak sú na to mysle pripravené nepriamymi faktormi. Ako príklad Gustave le Bon uvádza revolučný výbuch v roku 1848, ktorý sa rozšíril z Paríža rýchlo do veľkej časti Európy a otriasol mnohými monarchiami. Ako výsledok nákazy je napodobovanie.

Treba uviesť, že kniha Gustava le Bona Psychológia davu vyšla v roku 1895. I keď je to literatúra už pomerne stará, je možno povedať, že niektoré pozorovania a závery možno aplikovať aj v súčasnej dobe. Vplyv psychológie davu v súčasnosti má najmä dobrý priestor tam, kde davy sú na nízkej politickej a kultúrnej úrovni. V krajinách, kde je hodne rozšírená informatika, sú javy psychológie davu obmedzované.

Treba ďalej sa zaoberať faktormi, ktoré môžu názory davu značne ovplyvniť. Sú to najmä: 1. obrazy, slová a formuly, 2. ilúzie, 3. skúsenosť, 4. rozum. Vplyv obrazov, slov a formúl sa najlepšie prejavuje v diktátorských režimoch, hocakého zafarbenia. Tým, že sa nariaďujú sprievody, manifestácie, v ktorých sa nosia obrazy štátnikov a v transparentoch vyjadrujú politické heslá.

Pokiaľ sa týka ilúzií, treba povedať, že ilúzia je podmienená nedokonalým poznaním skutočností a vzbudzovaním nádejí, ktoré nie sú reálne.

Práve vstup a pôsobenie Adolfa Hitlera na nemeckej politickej scéne bolo umožnené ilúziami. Skutočnosť v bývalej Weimarskej Nemeckej Republike bola taká, že v Nemecku bola pociťovaná horkosť porážky cisárskeho Nemecka, pričom sa táto porážka vo veľkej časti verejnosti hodnotila ako bodnutie dýkou. To znamená, zradou nemeckých záujmov v určitej časti vládnucich kruhov. To spôsobilo hospodársky úpadok, ako som na to už predtým poukázal. Značný podiel mala na tom aj medzinárodná situácia, najmä veľmi ťažké hospodárske požiadavky zo strany mocností, ktoré spôsobili porážku cisárskeho Nemecka. Hitler ako osobnosť vzbudil u nemeckého národa ilúzie, že jeho politickým pôsobením budú tieto ťažkosti odstránené a Nemecko sa stane opäť veľmocou, ktorá by mala hospodársky prosperovať. Ďalším faktorom bezprostredne pôsobiacim na názory davov je skúsenosť. Zaujímavé je, že skúsenosť nepôsobí ihneď na nasledujúcu generáciu, pretože ako vieme z psychologickkej, inej odbornej, ba aj krásnej literatúry nasledujúca generácia býva obyčajne revolučná a naladená proti názorom a skúsenostiam predchádzajúcej generácie. V ďalšej generácii, t.j. druhej nasledujúcej, sa už začína skúsenosť predošlých generácií viac uznávať a používať. Hitler vo svojich prejavoch a v cieľoch svojej politiky sa dosť často opieral práve o skúsenosti dávno minulých nemeckých generácií. Tieto skúsenosti sa šírili tradíciou ako aj písomnými materiálmi. Treba však povedať, že takéto skúsenosti môžu byť ovplyvnené pri tradícii nesprávnym reprodukováním a pri písomných materiáloch subjektivitou pisateľa.

Rozum z hľadiska psychológie davu pôsobí skôr negatívne než pozitívne.

Na davy je veľmi ťažké pôsobiť logickými úvahami. Preto aj rečníci, ktorí chcú ovplyvniť davy, skôr pôsobia na ich city a nikdy na ich rozum. Rozum často prichádza oneskorene, vtedy keď už situáciu nemožno zmeniť. Tak napríklad výtržnosti fanúšikov na športových zápasoch už nemožno odčiniť naspäť. A keď fanúšik začne uvažovať o svojom predošlom správaní na športovom zápase, zistí, že pri správnom uvažovaní by sa ako fanúšik výčinov na športových podujatiach nezúčastnil.

Teraz by som chcel uviesť niektoré úplne nepravdivé tvrdenia v Hitlerovej knihe Mein Kampf.

Ako som už na to poukázal a ako to vyplýva aj z výpočtu nadávok, tieto boli zamerané na Židov, teda Hitler bol zjavným antisemitom. V Mein Kampf uvádza, že Židovstvo nikdy nemalo svoj štát a že v moderných európskych, prípadne amerických štátoch vytvára národ, alebo lepšie povedané zvláštnu rasu v národe.

Tvrdenie, že Židia nikdy nemali svoj štát, sa dá ľahko vyvrátiť a to súčasne z biblie, ako aj zo svetského dejepisu. Z obidvoch týchto prameňov je známe, že Židia mali svoj štát už pred viac ako tisíc rokov pred Kristom, ba dokonca v desiatom storočí pred Kristom sa židovský štát rozdelil na dva štáty a to Judeu a Samariu. Z obidvoch týchto prameňov vyplýva, že sa Židia dostali do Asýrskeho a Babylonského zajatia, v dobe nadvlády Peržanov nad Babylonom sa mohli do svojej krajiny vrátiť. Aj v časoch rímskej ríše zo začiatku existoval židovský štát, síce už rozdelený, ale napriek tomu Jeruzalem bol uznávaný nielen ako štátne, ale aj náboženské centrum. Samozrejme opísať presne dejiny židovského štátu, resp. štátov by bolo celkom solídnu historickou učebnicou. Je však známe, že Židia proti Rimanom dvakrát povstali a to za cisára Vespasiana; ktorý pôsobil ako rímsky cisár v rokoch 68 až 78, povstanie víťazne potlačil a Jeruzalem dal zrovnať so zemou. Vtedy boli z Palestíny Židia po prvý raz hromadne vyhánaní a rozptýlení po Rímskej ríši. Druhé židovské povstanie prebehlo za rímskeho cisára Hadriána, ktorý panoval v rokoch 114 až 138 a v roku 131 potlačil židovské povstanie vedené Bar Kochbom, čo v slovenčine znamená Syn Hviezdy. Po potlačení tohoto druhého povstania boli Židia úplne

rozptýlení po vtedajšej Rímskej ríši. Pokiaľ sa týka stredoveku, Židia boli nútení žiť v zvlášť vymedzených priestoroch, takzvaných getách. V mnohých stredovekých štátoch, napríklad v Španielsku po vyhnaní Arabov boli prijaté zákony, kde bolo treba dokazovať, že dotýčny človek nie je Žid. Pokiaľ sa týka bývalého územia Habsburskej monarchie, takéto zákony, hoci v umiernennej forme boli prijaté aj v tejto ríši. Toto bolo odbúrané až tolerančným patentom Jozefa II v roku 1781.

Je však známe, že po tolerančnom patente Židia sa uplatnili najmä v priemysle a obchode. Tieto otázky nejdem rozoberať, nie som historik. Avšak musím poukázať na jednu dôležitú vec. Čím ďalej na východ v Európe, tým viac boli Židia donútení prevádzať aj roľníctvo. Tak som sa vo vlastivede v štvrtej triede Ľudovej školy, za Masarykovej Československej Republiky učil, že na bývalej Podkarpatskej Rusi, každý siedmy obyvateľ je Žid a veľa z nich sa zaoberá roľníctvom. Ako sa pamätám na rozloženie židovského obyvateľstva v tejto republike, v Čechách a na Morave v oblasti priemyslu a obchodu ovládali veľké podniky, na Slovensku sa venovali aj maloobchodu a malopriemyslu a remeslám, roľníctvu len z menšej časti. Rozbor tohoto stavu ponechávam povolanejším, t.j. historikom a ekonómom.

Z hľadiska Hitlerovho životopisu, napísaného Haraldom Steffahnom, musím uviesť, že Hitler nemal až také priame osobné dôvody, aby nenávidel Židov. Dokonca sa v tomto životopise spomína, že na povýšení Hitlera mal zásluhu židovský plukovník pobočník Hugo Gutmann. Hitlerov antisemitizmus vznikol teda tým, že sa ideologicky hlásil k veľkonemeckému hnutiu.

Hitler svoju nenávisť voči Židom zdôvodňuje v Mein Kampf tak, že Židovstvo nie je náboženstvo, ale rasa, pričom v tejto knihe sa uvádza ako nadpis jedenástej kapitoly Národ a rasa.

Nie som biológom a môžem o sebe povedať, že moje znalosti z odboru biológie nikdy neboli veľmi vysoké. Môžem však potvrdiť, že aj vzhľadom na stav biológie v jeho dobe Hitler si pomýlil pojem druh a rasa. Na zdôvodnenie svojej rasovej teórie, Hitler uvádza napríklad, že líška je len líška, hus je hus a podobne a nie je možné, alebo veľmi nepravdepodobné párenie takto definovaných druhov s inými zvieratami.

U zvierat sa rasou rozumie určitá špecializovaná skupina druhu zvierat. Napríklad u psa jazvečík, boxer, vlčiak a pod. Kríženie rás psov je úplne bežnou záležitosťou, ba niekedy sa zámerne podporuje, aby zvierací potomok mal vylepšené a kombinované vlastnosti oproti svojim rodičom. Pričom Hitler vo svojej rasovej teórii zdôrazňuje, že krížením podľa neho vyššej rasy s nižšou rasou musí vzniknúť len menejcenná rasa. Treba vziať do úvahy, že v Hitlerových časoch genetika bola len v počiatočnom štádiu. Z hľadiska súčasnej genetiky takéto úvahy sú smiešne.

Z morálneho hľadiska veľmi nebezpečné je velebenie silného jednotlivca a násilia. Toto je možné vysvetliť len tým, že Hitler takýmto spôsobom ako osobnosť sa chcel pomstiť za stratu zraku. Ved' keby v tom čase, keď stratil zrak mu nebola poskytnutá patričná pomoc, nemohol by pomýšľať na nijaké popredné umiestnenie v spoločnosti, tým menej na seba ako vodcu. V Mein Kampf je vyústenie velebenia násilia vyjadrené popisom vzniku oddielov SA (SA = Sturmabteilung). Ako samotný názov hovorí, cieľom je útok a nie obrana. Stále zameranie cieľov na útok je možné vysvetliť len komplexom nadradenosti. U Hitlera nebezpečenstvo tohoto komplexu je o to nebezpečnejšie, že už v samotnej knihe Mein Kampf pôsobí veľmi zstrašujúco. Nakoniec sa to prejavilo po prevzatí moci Hitlerom v Nemecku, keďže celá zahraničná politika hitlerovského Nemecka bola spojená s, agresiou a zstrašovaním. Samozrejme nie je možné vôbec hovoriť o dodržiavaní ľudských práv.

Na druhej strane už v samotnej knihe Mein Kampf, pokiaľ sú dotknuté záujmy Hitlera samotného ako aj vzniku Nemeckej národno socialistickej robotníckej strany sa cíti tým Hitler veľmi dotknutý a chce druhým poukazovať na morálku, ktorú sám neuznáva.

Dôležitý je jeho postoj k iným ideológiám extrémistického charakteru. Pokiaľ sa týka marxizmu ako celku, treba povedať, že Hitler nemal v tomto smere až také hlboké znalosti. Len v zmienke o Spartakovcoch treba vidieť určité náznaky znalostí bolševizmu a jeho znalosti o rozdieloch medzi západoeurópskou sociálnou demokraciou a ruským bolševizmom boli veľmi chabé. Avšak treba povedať, že pokiaľ sa týka revolúcie v Nemecku, predsa len Hitler spoznal, že táto bola oproti revolúcii v Rusku rozdielna. Po revolúcii v roku 1918 práve sociálni demokrati prevzali moc, pričom mnohí z nich boli poslancami ríšskeho snemu cisárskeho Nemecka. Hitler týchto politických predákov sociálnej demokracie neposudzuje len ako zradcov, ale svoju kompenzáciu komplexu menejcennosti napríklad vyjadruje aj tým, že predáka sociálnej demokracie Scheidemanna nazýva suchotinárom, to znamená posmieva sa mu aj za jeho chorobu.

Už v knihe Mein Kampf považuje ľavicové strany za svojich najnebezpečnejších politických protivníkov, o čom svedčí aj nadpis 7.kapitoly: Zápas s červeným frontom. Ako ukázal neskorší vývoj práve ľavicové strany najlepšie odolávali nátlaku po prevzatí moci Hitlerom. Na rozdiel od meštiackych strán, ktoré sa sami rozpustili, sociálnu demokraciu a komunistickú stranu musel Hitler zakázať. Bolo to dané tým, že tieto strany mali dobrú organizačnú štruktúru a treba povedať, že Hitler pri zakladaní Nemeckej národno socialistickej robotníckej strany niektoré organizačné prvky prevzal od nich do svojho hnutia.

V knihe Mein Kampf si treba všimnúť najmä jej posledné tri kapitoly trinástu, štrnástu a pätnástu. Trinásta kapitola s nadpisom Nemecká politika zmlúv po vojne, má veľkú dôležitosť. Versaillská zmluva vytýčila pre porazené Nemecko najmä z ekonomickej stránky nespĺniteľné požiadavky. Ak sa krajina, alebo národ nachádza v situácii, keď sú naň kladené nespĺniteľné požiadavky, vedie to v lepšom prípade k pasivite, v horšom prípade sa na základe ilúzií začne dav poohliadať po vodcovskej osobnosti, ktorá by ho vyviedla z tohoto krízového stavu. To umožnilo Hitlerovi uľahčenie manipulácie s masami nemeckého obyvateľstva a to najmä z radov robotníkov. Robotnícke masy v Nemecku nadobudli ilúzie, že taká osobnosť ako bol Hitler môže ich vyviesť z tejto krízovej situácie.

Ďalej vzniká otázka ako Hitler získal na svoju stranu podnikateľské kruhy a bankovníctvo. Podľa jeho koncepcií bol založený tzv. Arbeitsfront (pracovný front), ktorý mal združovať za účelom podpory národného hospodárstva ako celku robotníkov, podnikateľov, ale aj bankové kruhy. Z podnikateľských kruhov sa mu najlepšie podarilo na svoju stranu získať kruhy zaoberajúce sa zbrojarským priemyslom ako boli napríklad Krupp, Thyssen a z bankových kruhov bol to najmä Hjalmar Schacht. Na základe koncepcie Arbeitsfront, po prevzatí moci Hitlerom, spomínaný bankáč Schacht zabezpečil Nemecku pôžičky a v prvom období vlády Hitlera nemecké hospodárstvo bežalo so značným zadĺžením. Pre nemecké hospodárstvo bolo v tomto prípade šťastím, že veritelia nepožadovali rýchle vyplatenie dlhov. V rámci Arbeitsfront pre robotnícke masy bolo priaznivé, že stavbou autostrád a iných štátnych stavebných akcií sa zvýšila zamestnanosť a tým aj životná úroveň. Tento priaznivý stav, však trval len do začiatku Druhej svetovej vojny.

Avšak víťazné mocnosti po čase chceli túto politiku skorigovať tým, že požiadavky voči porazeneckému Nemecku znižovali, ale čo bolo horšie, prevádzali aj po znížení takýchto požiadaviek nedôslednú kontrolu. Vo vojenskej oblasti a v oblasti zbrojného

priemyslu bolo to z hľadiska celkovej situácie v Európe, ako aj vo svete veľmi nebezpečné. Vývoj sa zhoršil po roku 1929, keď vypukla svetová hospodárska kríza po krachu na Newyorskej burze. Kniha Mein Kampf bola s určitosťou napísaná ešte pred vypuknutím tejto hospodárskej krízy. To však veľmi na veci nemení. Samozrejme po prevzatí moci Hitlerom, na základe jeho skúseností, že sa zmluvy nedodržiavajú a za nedodržiavanie nehrozí nijaké nebezpečenstvo, pre Hitlerovu osobnosť, pokiaľ sa týka prevádzania násilia, spadla posledná zábrana. Potom sa už násilie mohlo takmer bez prekážok stupňovať. V priebehu Druhej svetovej vojny sa to jasne ukázalo, keď už cieľom Hitlera a hitlerovského Nemecka nebolo len porazenie protivníka, ale jeho úplné vyhladenie, prípadne na zdegradovanie na druhoradé, prípadne až otrocké obyvateľstvo.

Tieto ciele sú dobre vysvetlené v štrnástej kapitole: Orientácia, alebo východná politika. Ak knihu Mein Kampf číta ktorýkoľvek príslušník slovanského národa a teda aj Slovák, mal by sa nad tým veľmi zamyslieť. Najmä preto by si mal každý rozumne uvažujúci príslušník slovenského národa položiť otázku, aká by bola budúcnosť slovenského národa, v prípade víťazstva hitlerovského Nemecka.

Svoju orientáciu, alebo východnú politiku vyjadruje Hitler heslom Drang nach Osten (Tlak na východ). Z hľadiska svetovej ekonómie je Hitlerova úvaha z tohoto hľadiska dosť spiatočnícka. Z jeho úvahy vyplýva, že takouto politikou chcel Hitler získať pre Nemcov poľnohospodársku pôdu v krajinách východnej Európy a kolonizovať ju. Nie som ekonóm, ale ma to do určitej miery udivuje. Už začiatkom 20.storočia bol priemysel dosť vyvinutý a začal prenikať aj do poľnohospodárstva. Bola to doba, kedy boli v poľnohospodárstve hojne využívané chémie a umelé hnojivá. Práve domovinou využívaní chémie a umelých hnojív bolo Nemecko, o čom svedčí veľa chemickej a poľnohospodárskej literatúry v 19.storočí. Radový nemecký roľník, keby mu neboli poskytnuté výdobytky chémie pre aplikáciu poľnohospodárstva, sotva by kolonizačnou politikou mohol získať značné úspechy, i keď je známe, že poľnohospodárska pôda na Ukrajine a v Rusku pri dobrom hospodárení poskytuje ďaleko vyššie hektárové výnosy, než tomu bolo a je v západnej Európe. Avšak na také zloženie pôdy by sa museli používať odlišné technológie a tak samotná kolonizácia, čiže zabratie pôdy vo východnej Európe, by samo o sebe nemuselo viesť k lepšej výžive nemeckého obyvateľstva. Vôbec nie je možné súhlasiť s Hitlerovou úvahou, že v poľnohospodárstve za pluhom boli používaní skôr ľudia než zvieratá. O tom nie sú v odbornej literatúre nijaké doklady. Nakoniec ani telesná stavba človeka neumožňuje, aby človek podával za pluhom lepšie výkony, než napríklad kôň. Na konci 20.storočia k tomu musí pristúpiť úvaha, že dnes už v poľnohospodárstve prevažuje používanie traktorov a iných mechanizačných prostriedkov oproti používaniu zvierat a samozrejme aj ľudí. V dobe keď Hitler žil, vývoj traktorov a iných poľnohospodárskych mechanizmov bol len v počiatkoch.

Pätnásta kapitola (posledná): Nutná obrana ako právo, je namierená najmä proti Francúzsku, kde sa to vyslovene spomína. V dobe Hitlerovho života vo francúzsko - nemeckých vzťahoch nastal ďalší obrat a to kapituláciou Francúzska v roku 1940. Samozrejme v čase písania Hitlerovej knihy Mein Kampf táto kapitulácia ešte nenastala. Z hľadiska nemecko - francúzskych vzťahov je nesporné, že v čase keď Hitler písal druhú časť knihy Mein Kampf, obsadenie Porýnia francúzskym vojskom pôsobilo na široké nemecké masy zdrvivúco.

Z hľadiska dnešnej doby je priaznivé, že staré nepriateľské vzťahy medzi Nemeckom a Francúzskom sa na európskom kontinente vyrovnali a v súčasnosti

práve pri vytváraní Európskej Únie, dobré francúzsko-nemecké vzťahy sú veľmi priaznivým faktorom.

Z psychologického hľadiska je zaujímavé, že v Hitlerových úvahách o porážke Nemecka, vôbec neberie do úvahy materiálne faktory, ako sú napríklad počet a najmä výzbroj vojska. I keď sa v dejinách ukázalo, že psychické faktory, ako sú nadšenie nad víťazstvom a roztrpčenie z porážky, hrajú veľkú úlohu, nie je možné materiálne faktory z priebehu hodnotenia zanedbať, prípadne odpísať. Tieto tvrdenia sa nakoniec veľmi dobre ukázali v priebehu Druhej svetovej vojny, ktorá viedla k totálnej porážke hitlerovského Nemecka.

ZÁVER PSYCHOLOGICKÉHO POJEDNANIA

Než pristúpim k vlastnému záveru, zamyslím sa nad Hitlerovým záverom knihy Mein Kampf. Tento záver pochádza, ako sám píše z novembra 1926. Tu Hitler píše: „dnes v novembri 1926 Národno socialistická robotnícka strana slobodne existuje na celom území ríše, silnejšia a vnútorne stabilnejšia než kedykoľvek predtým.

Všetky prenasledovania hnutia a jeho jednotlivých vodcov, všetko rúhanie a ohováranie mu nespôsobilo žiadnu škodu...”

Ja musím vo svojom závere konštatovať, že toto už v súčasnosti neplatí. V Nemecku je zakázaná nielen národno socialistická robotnícka strana, ale aj politické strany, ktoré majú blízko k tomuto hnutiu. Ani na Slovensku nieje pre túto stranu a ideológiu vymedzený veľký priestor. Ak dnes niektoré skupinky v hnutí skinhead by chceli využiť Hitlera a knihu Mein Kampf vo svoj prospech, pre rozumne uvažujúceho človeka by to neprivedilo žiadnu šancu. Je treba konštatovať, že v súčasnosti, či už v Českej, alebo Slovenskej televízii sa venuje problematike Hitlera a jeho spolupracovníkov značná pozornosť. Samozrejme nie za účelom velebenia Hitlera a jeho ideológie, ale najmä ako varovanie a odstrašujúci príklad.

Tak ako som pripomenul v úvode, trvám na tom, aby kniha Adolf Hitler: Mein Kampf, bola na Slovensku sprístupnená a rozširovaná, nie však za účelom velebenia Hitlerovej osobnosti a hitlerovskej ideológie.

Niektó môže namietat, že by stačilo v zlomkovitej forme, či už v knihách, tlači, rozhlase a televízii, informovať verejnosť o Hitlerovi a jeho režime.

Avšak bez úplného prekladu knihy A. Hitlera: Mein Kampf, by bolo možné uvažovať, že z nej čosi zostalo zámerne zatajované. Podľa môjho názoru pre normálne zmýšľajúceho slovenského človeka táto kniha môže byť len varovným ponaučením. A ten, kto rozmýšľať nevie, alebo je psychicky narušený, môže dostať akúkoľvek argumentáciu a tú neprijme.

Avšak je treba povedať, že v celých dejinách ľudstva sa vždy diktátori vyskytovali, aj v súčasnosti sa vyskytujú a v budúcnosti sa budú vyskytovať. Ďalej treba povedať, že medzi diktátormi sa vyskytli aj ľudia, ktorí svojmu národu, ľudovým masám a robotníkom pomohli. Tých je však menšina, a preto treba demokraciu považovať za najlepšiu možnú organizáciu štátu, prípadne režimu, i keď ako všetko ľudské, nesie stopy ľudskej nedokonalosti a mnohé veci aj v tomto smere je treba zlepšovať a rozvíjať.

Ing. Dr. Mgr. Roman Vyskočil

SPOMIENKY - AKO SOM ŽIL V ČASOCH, KEĎ TIEN HITLERA DOPADAL NA MOJU KRAJINU - NA SLOVENSKO

V týchto spomienkach sa budem vyhýbať politizovaniu ako aj prílišnému používaniu historických údajov. To ponechávam na k tomu povolanejším, t.j. historikom a politológom.

Budem vychádzať z osobných spomienok a opierať sa predovšetkým len o to, čo som osobne prežil a spozoroval. Budú to spomienky človeka, ktorý nebol vtedy ešte zainteresovaný na úplnej a jednoznačnej politickej orientácii. Môžem však podotknúť, že v čase druhej svetovej vojny, v čase najväčších úspechov Hitlera, som bol presvedčený, že Nemecko a mocnosti osi (Berlín - Rím) a s prístupím Japonska, nemôžu druhú svetovú vojnu vyhrať. Pokiaľ sa týka problematiky druhej svetovej vojny, vyšlo o tom v našej krajine aj v zahraničí mnoho literatúry. Ja nechcem tejto (literatúre konkurovať, ale si myslím, že keď popíšem svoje prežitie a pozorovanie z rokov 1938 až 1945 tak, ako som to vtedy videl a keď dnes ako starec sa pomaly chystám na večný odpočinok, bude môj príspevok z celkom iného uhlu pohľadu, na aký boli doteraz ľudia zvyknutí.

Svoje spomienky budem formulovať tak, ako som ich bezprostredne videl a zažil z okna rodičovského bytu, keďže môj otec v čase druhej svetovej vojny bol prednostom na malej staničke v Beluši. Bola to stanička s malým nástupišťom a štyrmi koľajami, ale môžem prehlásiť, že práve z tohoto priestoru som videl veci, ktoré snáď priemernému človekovi, najmä na dedine, neboli dopriate vidieť.

Vo svojich spomienkach sa najprv obrátim na školský rok 1938/1939. Bol to rok z hľadiska udalostí veľmi pestrý. V tomto školskom roku som prežil tri režimy. Do 6. októbra 1938 trvala ešte prvá Československá republika, 6. októbra 1938 bola vyhlásená autonómia Slovenska a 14. marca 1939 Slovenský štát. Začiatok školského roku sa ešte začal obvyklým spôsobom. 14. septembra 1938 sme sa ešte ako žiaci vtedajšej obecnej ľudovej školy zúčastnili na zádušnej omši za prezidenta T.G. Masaryka. Koncom septembra už som prežil mníchovský diktát, ktorý znamenal oklieštenie Československa. Pred mníchovským diktátom bola vyhlásená všeobecná mobilizácia. Z okna stanice som videl veľké zástupy rukujúcich ľudí a bol očakávaný vznik vojny. Mnohí z tých, čo v rámci mobilizácie rukovali, si rozsah a dosah celej záležitosti poriadne neuvedomovali. Bolo to snáď zapríčinené aj tým, že na posilnenie použili alkohol. Dodnes si pamätám vykrikovanie človeka vo veku do 30 rokov, ktorý vyhlasoval: „Ja nejdem bojovať za Hitlera, ale za Čambrdlína (tak tento mobilizovaný účastník nazval vtedajšieho britského ministerského predsedu Chamberlaina). Po mníchovskom diktáte sa v dennej tlači objavili mapy okliešteného Československa. Výsledok mníchovského diktátu sa mi vryl hlboko do pamäti, keď mladé učiteľky, pôvodom Češky s priezviskami Grundová a Jarová, ich krstné mená si nepamätám, prišli do našej triedy a pred nami žiakmi sa rozplakali. Avšak už o niekoľko dní prišla do našej triedy slovenská učiteľka Snohárová, ktorá nám oznamovala radostnú zvesť o vzniku autonómie Slovenska. Ďalej som sa dočítal o vzniku autonómie Slovenska z časopisu Priateľ dietok, kde boli uvedené fotografie prvých piatich členov autonómnej slovenskej vlády na čele s predsedom Dr. Jozefom Tisom. Pre zaujímavosť môžem uviesť, že jedným z piatich ministrov slovenskej autonómnej vlády bol ako minister hospodárstva Teplanský, ktorý sa neskôr počas vojny dostal aj do koncentračného tábora v Ilave. Po 6. októbri sme sa dozvedeli, že predseda slovenskej autonómnej vlády vyjednáva s Maďarmi, ktorí si robili nárok na časť územia južného Slovenska. Rokovania nevedli k úspechu, a tak na základe viedenskej arbitráže zo dňa 2. a 3. novembra 1938 bolo rozhodnuté o odstúpení časti

južného Slovenska Hortyovskému Maďarsku v rozlohe okolo jedenásttisíc kilometrov štvorcových. Svoje požiadavky vznieslo aj vtedajšie Poľsko, ktorému bolo odstúpených šesť slovenských dedín. Nemecku bola postúpená Petržalka a Devín. Než sa vyrobili mapy okliešteného Československa, sme si ručne kreslili hranice a nakoniec tie mapy okliešteného Československa nám boli už zbytočné, lebo 14.marca 1939 vznikol Slovenský štát.

Vtedy sa objavili prvé príznaky politického triedenia, medzi nami žiakmi bol dopad najmä na žiakov českej národnosti a židovského pôvodu, u ktorých bol strach z budúcnosti a v našich medzi žiackych vzťahoch sa to začalo prejavovať prvou nedôverou. Vplyv Nemecka bol badať už po 6. októbri. Pamätám si, že pri cestnej premávke sa zmenili pravidlá jazdy. Podľa dovtedajšieho systému sa jazdilo vľavo, potom prišlo nariadenie jazdy vpravo a v tomto smere boli vyvesené aj nápisy v slovenčine, nemčine a maďarčine s textom jazdite vpravo. Ja som sa ani po 6. októbri, ani po 14. marci veľmi intenzívne nezaoberal politickými udalosťami, lebo som sa pripravoval na prijímacie skúšky do vtedajšieho Štátneho slovenského gymnázia (teraz Gymnázium L. Štúra) v Trenčíne.

Na našej stanici slúžili dvaja českí výpravcovia až do roku 1940.

Na základe úspešných prijímacích skúšok som nastúpil ako študent do triedy 1.B na spomínanom gymnáziu. Školskému roku predchádzalo putovanie nemeckých vojenských áut a 1.septembra 1939 začala druhá svetová vojna. Prepadnutiu Poľska sa vtedy hovorilo poľské ťaženie. Boli zhustené vlaky najmä transportmi nemeckých vojakov. Na jeseň v roku 1939 som videl ďalšie prekreslené mapy a to vrátenie šiestich dedín, ktoré Poľsko na jeseň v roku 1938 zabralo a ešte boli pripojené k Slovenskému štátu aj dediny z Oravy a Spiša, ktoré boli odstúpené Poľsku v roku 1920 zámenou za Tešínsko. Boli vtedy zverejnené mapy rozdeleného Poľska medzi hitlerovské Nemecko a Sovietske Rusko vedené Stalinom a bolo to komentované ako štvrté delenie Poľska. V škole sa prenikanie vplyvu hitlerovského Nemecka prejavilo najmä tým, že nemčina sa stala predmetom, ktorý bol kladený do popredia.

Do roku 1940 ešte na trenčianskom gymnáziu účinkovali českí profesori. Ja si spomínam na profesorku Lýdiu Krátku, ktorá nás učila slovenčinu. Môžem povedať, že táto profesorka slovenčinu ovládala dobre a z toho hľadiska, že bola ťažká doba, nebolo to na nej nijako poznať.

Samozrejme používali sme väčšinou učebnice ešte z čias prvej československej republiky, nové učebnice sa objavili až v školskom roku 1940 / 41. Na prvý ročník gymnázia si spomínam aj pokiaľ sa týka neslovenských spolužiakov. V prvom ročníku ešte chodil s nami do triedy spolužiak Findler, židovského pôvodu, ktorý už po prvom ročníku nesmel našu školu navštevovať. Pokiaľ sa týkalo žiakov českého pôvodu, my sme mali skoro všetkých spolužiakov takých, ktorí mali len otca českého pôvodu, matky mali Slovenky. Zo začiatku im bolo povolené len privátne štúdium, ale počas školského roku sa to vyriešilo tak, že ich otcovia napokon dostali slovenské štátne občianstvo a mohli už ako riadni študenti navštevovať školu. V nemčine sme sa v prvých štyroch ročníkoch učili najmä nemeckú gramatiku a konverzáciu. Naši profesori nemčinári boli väčšinou na veľmi dobrej úrovni. Do nemčiny ako predmetu veľa o politike vsúvané nebolo.

Čiastočne sa situácia zmenila po stretnutí slovenskej vlády v Salzburgu s Hitlerom. Od roku 1941 sme mali vždy 20. apríla triednickú hodinu, boli to narodeniny Adolfa Hitlera, kde nám boli vysvetľované najmä jeho zásluhy o nemecký národ. Pokiaľ sa týkalo Slovenska, bolo nám to vysvetľované tak, že zásluhou Hitlera je, že Hitler slovenský národ zobral pod svoju ochranu a ako malému národu umožnil šťastný život a dobrú perspektívu do budúcnosti. Samozrejme úspechy hitlerovskej

armády najmä po kapitulácii Francúzska v roku 1940 sa oslavovali aj pesničkami na oslavu víťazstiev nemeckej armády. A niektoré texty pesničiek boli prekladané aj do slovenčiny. Tak sa pamätám, že v čase po dobytí Francúzska, keď sa počítalo s kapituláciou Veľkej Británie, nemecká vojenská pochodová pieseň, ktorá končila: denn wir fahren gegen Engenland, sme sa v slovenskom preklade na hodinách spevu (tak sa ten predmet vtedy nazýval - nie ako teraz hudobná výchova) tento text učili spievať: Británii, Británii posledná už bije hodina. Samozrejme porovnaním pôvodného nemeckého textu a slovenského prekladu vidíme, že predsa len sa pomaly, ale isto aj cez ostatné predmety dostávala do popredia ideológia, ktorá vebila Hitlera. Pokiaľ sa týka dejepisu, používali sa viac menej najprv staré učebnice z Československej republiky, neskôr boli vydané nové slovenské dejepisné učebnice. Zaujímavosťou však bolo, že v učebniciach dejepisu sa rozobralo len obdobie histórie do roku 1939, Hitler sa nespomínal. Samozrejme dosť sa venovalo nemeckej kolonizácii v trinástom storočí.

Pamätám si na dvoch spolužiakov, ktorí sa hlásili k nemeckej národnosti. Avšak musím podotknúť, že títo spolužiaci v jazyku nemeckom nijako nevynikali, boli to trojkári (pri štyroch stupňoch vtedajších známok). To je možné vysvetliť tým, že matky mali Slovenky a ich otcovia, ktorí sa hlásili k nemeckej národnosti boli pôvodom zo Sudet. Pokiaľ si spomínam na týchto spolužiakov z našej triedy, neboli to udavači a celkom kamarátsky sme s nimi vychádzali.

Spomínam si na rok 1941, keď bol prepadnutý Sovietsky Zväz hitlerovským Nemeckom. Vtedy na krátke obdobie prišli na belušskú stanicu slovenskí vojaci.

Vzhľadom na rýchle prenikanie hitlerovskej armády na jeseň v roku 1941, títo slovenskí vojaci sa na belušskej stanici veľmi dlho nezdržali.

Pokiaľ si spomínam na obyvateľstvo židovského pôvodu, ktoré žilo v Beluši, musím konštatovať, že z tábora z Osvienčimu sa nikto po druhej svetovej vojne nevrátil. Zlé spomienky mám na transporty odvázaných deportovaných do Osvienčima, ako aj na transporty ruských zajatcov a našich zajatých povstaleckých vojakov. Musím povedať, že na transporty dobytka a sviň sa vzťahovali prísne železničné predpisy, koľko kusov je možné naložiť, že im treba dať výstielku atď. Pokiaľ som videl transportovať zajatých sovietskych (ruských) vojakov a slovenských povstaleckých vojakov, musím konštatovať, že sa už v transportoch s nimi zle zaobchádzalo, boli transportovaní v uzavretých nákladných vagónoch, zablombovaných, pričom im neboli zaistené ani najelementárnejšie hygienické podmienky. Prvé priame príznaky vojny sme zažili až v školskom roku 1943/44. Po obsadení južného Talianska angloamerickými vojskami, začali nálety na Nemecko. Spočiatku nás už po vyhlásení leteckého nebezpečenstva školským rozhlasom (nie poplachom!) zo školy vypustili, aby sme si ľubovoľne hľadali úkryty. Ja som s väčšinou vlakovými študentmi sa uchýľoval na vrch Brezinu v susedstve trenčianskeho hradu. Vtedy som videl lietať stovky amerických lietadiel, ktoré aby ich nezasiahol radar, zhadzovali staniol. Pár krát som zažil, že zhadzovali letáky. Ale tie neboli pre nás nijako zaujímavé. Boli písané v nemčine a v nich boli opisované úspechy angloamerických vojsk v Taliansku. Avšak si veľmi dobre spomínam na bombardovanie Nemecka angloamerickým letectvom. Hoci bomby padali väčšinou na Nemecko, výbuchy boli počuť až do Trenčína. Veď tieto lietadlá zhadzovali už v tej dobe bomby o hmotnosti viac než 10 ton, boli to bomby trhavé a zápalné. Na bombardovanie Slovenska si zo školského roku 1943/44 spomínam ako na bombardovanie vtedajšej firmy Apollo v Bratislave, dnešný Slovnaft. Z hľadiska návštevy školy po bombardovaní Apolla v Bratislave boli pre nižšie ročníky, t.j. po štvrtú triedu gymnázia, vyhlásené predĺžené prázdniny. Ja som vtedy chodil do

šiestej triedy gymnázia a tak sme 1.septembra 1944 začali nový školský rok. Ten bol plný zaujímavostí. Chodili sme do školy len každý druhý deň pondelok, stredu, piatok a v utorok, štvrtok, sobotu sme chodili kopať zákopy. 30.januára 1945 sme dostali polročné vysvedčenie a školu rozpustili. Zaujímavosťou bolo, že tí, čo navštevovali ôsmu triedu gymnázia, dostali 30. januára maturitné vysvedčenie. Ďalšou zaujímavosťou tohoto ročníka bolo, že po príchode sovietskych vojsk museli maturovať znova z predmetov slovenčina a vlastiveda a absolvovali základný kurz, kde ich učili azbuku. Pokiaľ sa týkalo nášho ročníka, po príchode sovietskych vojsk sa prestala vyučovať nemčina, zaviedli nám vyučovanie ruštiny. Keďže sme absolvovali vyučovanie ruského jazyka len dva roky a dva mesiace, z ruštiny sme nematurovali.

Z prázdninových zážitkov z roku 1944 si pamätám na bombardovanie Dubnice. Angloamerické vojská zhodili len jednu bombu na Dubnicu, ale to malo príšerný účinok. Bolo vidno po niekoľko hodín až do Beluše vysoký stĺp dymu po bombardovaní.

V súvislosti s vypuknutím Slovenského národného povstania, prišla ihneď do Beluše na stanicu nemecká vojenská posádka. V počte desať mužov. Keďže som bol už v šiestej triede gymnázia a nemčinu som dobre ovládal, bol som schopný komunikovať s týmito nemeckými vojakmi. Môžem povedať, že ich dobrá polovica si už uvedomovala, že Nemecko bude porazené. Ved' to bolo po atentáte na Hitlera a po invázii angloamerických vojsk v Normandii. Môžem tiež prehlásiť, že títo slušní príslušníci nemeckého Wehrmachtu nás informovali, kto v tejto posádke je prívržencom Hitlera a že si treba pred nimi dávať pozor. Sebakriticky spomínali na správanie hitlerovskej armády na obsadených územiach, najmä bývalého Sovietskeho zväzu a báli sa o svoju budúcnosť. Nemôžem povedať, ako sa chovali predtým.

Zaujímavá bola dochádzka do trenčianskeho gymnázia od jesene 1944 do januára 1945. Vlaky chodili tak, že pred rušňom boli zapojené vždy dva prázdne nákladné vozne s nízkou plošinou, pre prípad, že by na trati bola založená mína a v takom prípade, aby boli vyhodené do vzduchu len tieto nákladné vozne. Chvála Bohu, nikdy k výbuchu nedošlo, a tak som napokon za týchto podmienok ten školský rok prežil. Avšak jeden krát som bol vo veľkom ohrození života. V llave na stanici nastúpili do služobného vozňa za rušňom nemeckí vojaci. Vtedy v Košeci nebola zastávka, a tak tam nemal zastať ani osobný vlak. V ten osudný deň si pamätám, že vlak v priestoroch, kde sa dnes nachádza zastávka Košeca, zastavil a nemeckí vojaci začali paľbu na partizánov, ktorí sa nachádzali v dedine Košeca. Tí paľbu opätovali a v dôsledku toho do vozňa, v ktorom som sedel, prešla cez okno guľka a tá trafila cestujúceho do hlavy. Ja som sedel vtedy pri susednom okne. Tento zážitok vyvolal vo mne obrovský strach, lebo som ako šestnásťročný chlapec chcel ešte žiť.

Bol som tým ušetrený tragédie, ktorá postihla môjho spolužiaka Habána, ktorý so mnou chodil v Beluši do ľudovej školy. (Prepáčte mi, že jeho krstné meno si už nepamätám!) V Ladcoch partizáni chytili dvoch nemeckých vojakov a zastrelili ich. V dôsledku toho Nemci prehlásili, že za týchto dvoch nemeckých vojakov odstreli dvadsať ľudí podľa náhodilého výberu. A hoci tento môj spolužiak nebol plnoletý, ani podľa vtedajších zákonov (vtedy bola plnoletosť 21 rokov) ani podľa terajších zákonov (18 rokov) bol tento môj spolužiak zastrelený, na čo si s hlbokým smútkom spomínam doteraz.

Tento osobný popis svojich zážitkov uvádzam preto, aby bolo jasné účinkovanie hitlerovskej vojnovnej mašinérie a hoci Slovensko vyšlo z tejto vojny relatívne málo poškodené, chcem to na ilustráciu pomerov uviesť.

Ako bývajúci na stanici som videl všetky druhy prechádzajúcich armád. Okrem Wehrmachtu som sa stretol aj s príslušníkmi oddielov SS, chvála Bohu len na diaľku. Pamätám si, že po príchode oddielu SS na belušskú železničnú stanicu zbili jedného zamestnanca preto, že sa u neho našla zbraň lovecká puška. Aj tak mal veľa šťastia, lebo ho chceli oddiely SS odstreliť, čomu sa podarilo zabrániť vyjednaním môjho nebohého otca s týmito esesákmi. Vo Wehrmachte panovala aspoň jedna zásada, že aj obyčajný nemecký vojak dostal stravu podľa vtedajších vojenských nemeckých zákonov. Bola vždy dodaná načas. Avšak musím prehlásiť, že im nebolo čo závidieť, väčšinou to bol suchý čierny chlieb, ktorý v našich slovenských pomeroch vtedy nebolo vidno. Ďalej som videl, chvála Bohu tiež na diaľku, oddiely tzv. Vlasovovej armády. Okrem Rusov bolo v tejto armáde vidno aj príslušníkov iných národov Sovietskeho zväzu. Môžem povedať, že títo vojaci vzbudzovali väčší strach, než rádoví vojaci Wehrmachtu. Niekoľko týždňov stál na belušskej stanici transport maďarských vojakov. S rádovými maďarskými vojakmi som sa nevedel dohovoriť, občas som s maďarskými dôstojníkmi komunikoval po nemecky. Môžem prehlásiť, že vo vtedajšej maďarskej armáde bol priepastný rozdiel medzi dôstojníkmi a ostatnými vojakmi, môžem povedať, že to boli feudálne pomery. Pritom rádový maďarský vojak nedostával stravu pravidelne, tak ako nemecký vojak, a tak mnohí z rádových maďarských vojakov sa uchýľovali ku krádežiam. Pokiaľ sa týka sovietskych vojakov, musím povedať, že tam veľká disciplína nebola. Dalo by sa o tejto problematike hodne písať, avšak to nie je účelom tejto knihy.

Napokon musím spomenúť rumunských vojakov. Podobne ako v maďarskej armáde bol veľký priepastný rozdiel medzi dôstojníkmi a ostatnými vojakmi. Dôstojníci boli slušne oblečení a mali zabezpečenú na vtedajšie pomery dobrú stravu. Rumunskí vojaci nedostávali pravidelne a načas stravu, a preto sa uchýľovali, podobne ako maďarskí vojaci, ku krádežiam. Mal som možnosť s rumunskými vojakmi komunikovať priamo a to vo francúzštine, ktorú som sa učil už druhý rok na gymnáziu.

Na deň samovraždy Adolfa Hitlera 30. apríl 1945 si dobre pamätám. Bol to deň, kedy z našej obce odtiahli nemecké oddiely a vystriedali ich sovietski a rumunskí vojaci. O Hitlerovom konci života som sa dozvedel z rozhlasu.

Ing. Dr. Mgr. Roman Vyskočil

MEIN KAMPF
ADOLF HITLER
DVA ZVÄZKY V JEDNOM
NESKRÁTENÉ VYDANIE

I. zväzok: Účtovanie

II. zväzok: Národnosocialistické hnutie

PREDSLOV

Dňom 1. apríla 1924 som mal na základe rozsudku mníchovského Ľudového súdu nastúpiť do väzenia v Landsbergu na Lechu.

Tým sa mi po prvýkrát po rokoch nepretržitej práce naskytla možnosť pristúpiť k dielu, ktoré mnohí požadovali a ktoré som sám považoval za účelné pre hnutie. vo dvoch dieloch som sa rozhodol vysvetliť nielen ciele nášho hnutia, ale popísať aj jeho vývoj. To bude poučnejšie než náčrt akéhokoľvek doktrinárskeho pojednávania.

Mal som pritom tiež príležitosť popísať svoj vlastný rast, pokiaľ je to nutné pre pochopenie ako prvého tak aj druhého zväzku, a pokiaľ to poslúži na rozptýlenie zlých legend, ktoré o mojej osobe vytvára židovská tlač.

Obraciam sa s týmto dielom pritom nie na cudzích, ale na tých príslušníkov hnutia, ktorí mu svojim srdcom oddaní a ktorých rozum sa usiluje o úprimné poučenie sa.

Viem, že človek sa dá získať skôr hovoreným slovom než slovom písaným, že každé veľké hnutie na tomto svete vďačí za svoj rast skôr veľkým rečníkom než pisárom.

Nemenej potrebné je k sústavnému a jednotnému hláseniu sa k nejakému učeniu, aby jeho zásady boli navždy napísané. K tomu majú slúžiť tieto dva zväzky ako stavebné kamene, ktoré pripájam k spoločnému dielu.

*Landsberg am Lech
väznica v pevnosti
autor*

VENOVANIE

Dňa 9. novembra 1923 o 12. hodine 30. minúte popoludní padli pred Feldherrnhalle a na dvore bývalého ministerstva vojny v Mníchove v pevnej viere vo zmŕtvychvstanie svojho národa títo muži:

ALFARATH, Felix, *obchodník, nar. 5. júla 1901*
BAURIEDL, Andreas, *klobučník, nar. 4. mája 1879*
CASELLA, Theodor, *bankový úradník, nar. 8. augusta 1900*
EHRlich, Wilhelm, *bankový úradník, nar. 19. augusta 1894*
FAUST, Martin, *bankový úradník, nar. 27. januára 1901*
HECHENBERGER, Ant., *zámočník, nar. 28. septembra 1902*
KORNER, Oskar, *obchodník, nar. 4. januára 1875*
KUHN, Karl, *vrchný čašník, nar. 26. júla 1897*
LAFORTE, Karl, *štud. ing., nar. 28. októbra 1904*
NEUBAUER, Kurt, *sluha, nar. 27. marca 1899*
PAPE, Claus von, *obchodník, nar. 16. augusta 1904*
PFORDTEN, Theodor von der, *rada Najvyššieho krajinského súdu, nar. 14. mája 1873*
RICKMERS, Joh., *rotmajster v.v., nar. 7. mája 1881*
SCHEUBNER-RICHTER, Max Erwin von, *Dr. ing., nar. 9. januára 1883*
STRANSKY, Lorenz, *rytier von, inžinier, nar. 14. marca 1899*
WOLF, Wilhelm, *obchodník, nar. 19. októbra 1898*

Takzvané národné úrady odopreli mŕtvym hrdinom spoločný hrob.

Venujem im teda na spoločnú spomienku prvý zväzok tohoto diela, ktoré dosvedčili svojou krvou. Nech vždy svietia na cestu stúpencom nášho hnutia.

LANDSBERG a. L., väznica v pevnosti, 16. október 1924

ADOLF HITLER

ÚČTOVANIE

1. kapitola

V RODNOM DOME

To, že mi osud určil ako rodisko Braunau am Inn dnes považujem za šťastné predurčenie. Veď toto mestečko leží na hranici tých dvoch nemeckých štátov, ktorých opätovné spojenie sa aspoň nám mladým javí ako životná úloha, ktorú musíme uskutočňovať všetkými prostriedkami!

Nemecké Rakúsko sa musí opäť stať veľkou nemeckou vlasťou, a to nie z dôvodov nejakých hospodárskych úvah. Nie, nie: aj keby bolo toto zjednotenie po hospodárskej stránke ľahostajné, dokonca aj keby bolo škodlivé, muselo by sa uskutočniť. Rovnaká krv patrí do spoločnej Ríše. Nemecký národ nebude mať žiadne morálne právo na koloniálno-politickú činnosť, dokiaľ nebude môcť svojich vlastných synov spojiť v spoločnom štáte. Len vtedy, keď sa hranice Ríše uzavrujú aj za posledným Nemcom, bez toho že by bolo možné zabezpečiť jeho výživu, vznikne z núdze vlastného národa morálne právo na získanie cudzej pôdy. Potom bude pluh mečom a zo sĺz vojny vyrastie pre potomkov tunajší chlieb. Tak sa mi javí toto pohraničné mestečko ako symbol veľkej úlohy. Aj z iného hľadiska sa týči do dnešnej doby a varuje. Viac než pred sto rokmi malo toto nenápadné hniezdo tú prednosť, že bolo dejiskom tragického nešťastia celého nemeckého národa a tým je zvečnené aspoň v análoch nemeckých dejín. V dobe najhlbšieho poníženia našej vlasti tam padol za svoje milované Nemecko Norimberčan Johannes Palm, meštiansky kníhkupec, presvedčený „nacionalista“ a nepriateľ Francúzov. Tvrdošijne odmietal udať svojich spoluvinníkov, lepšie povedané hlavných vinníkov. Vtedy ako Leo Schlageter. Bol takisto práve ako tento, denuncovaný Francúzskom, jedným zástupcom vlády. Augsburský policajný riaditeľ získal túto smutnú slávu a stal sa tak vzorom pre novonemecké úrady v ríši pána Severinga.

V tomto mestečku na Inne, pozlátenom lúčmi mučeníctva, bavorskom čo do krvi, rakúskom čo do štátu, bývali koncom osemdesiatych rokov minulého storočia moji rodičia. Otec, svedomitý štátny úradník, matka celkom zabratá do domácnosti a predovšetkým oddaná nám deťom a večne o nás sa starajúca s láskou. Len málo zostalo v mojich spomienkach z tejto doby, pretože už po niekoľkých rokoch musel otec toto pohraničné mestečko, ktoré si zamiloval, zasa opustiť a dať sa dolu Innom, aby nastúpil v Pasove do nového zamestnania, to znamená v samotnom Nemecku. Avšak osudom rakúskeho colného úradníka bolo v tom čase „putovanie“. Už za krátky čas prišiel otec do Linzu a tam nakoniec tiež odišiel do dôchodku. Samozrejme, že to pre starého pána nemalo znamenať „kľud“. Ako syn malého chudobného domkára už vtedy nechcel zostať doma. Nemal ani trinásť rokov, keď si vtedy malý chlapec zbalil svoj batoh a utiekol z domu do Waldviertla. Hoci ho „skúsení“ vidiečania odradzovali, putoval do Viedne, aby sa tam vyučil remeslu. To bolo v päťdesiatych rokoch minulého storočia. Trpké rozhodnutie vydať sa na cestu do neistoty s tromi zlatkami vo vrecku. Avšak keď bolo mládencovi sedemnásť, zložil tovarišskú skúšku, ale neuspokojil sa s tým. Skôr naopak. Dlhé obdobie vtedajšej núdze, večnej biedy a strasti v ňom upevnilo rozhodnutie stať sa niečím „lepším“. Ak sa kedysi chudobnému dedinskému chlapcovi zdalo, že pán farár je pojmom všetkej dosažiteľnej ľudskej výšky, tak teraz, tvárou v tvár mocne sa rozvíjajúcemu veľkomestu, to bola

hodnosť štátneho úradníka. So všetkou húževnatosťou mládenca „zostarnutého“ biedou a žiaľom sa už takmer v detstve zahryzol ako sedemnásťročný do svojho nového rozhodnutia - a stal sa úradníkom. Po takmer dvadsiatich troch rokoch myslím, že dosiahol svoj cieľ. Teraz, ako sa zdalo, bol taktiež splnený predpoklad pre prísahu, ktorú kedysi chudobný chlapec zložil, to znamená : nevrátiť sa do milých, rodnej dediny skôr, než sa niekým stane.

Teraz bol tento cieľ dosiahnutý, avšak na dedine si už nikto na niekdajšieho malého chlapca nepamätal a jemu samotnému bola dedina cudzia.

Keď napokon šiel ako päťdesiatšesťročný do výslužby, nebol by zniesol ani jediný deň ako „zaháľáč“. Neďaleko hornorakúskeho mestečka Lambach kúpil statok, hospodáril na ňom, a tak sa v kolobehu svojho dlhého, prácou vyplneného života, vrátil k pôvodu svojich otcov.

V tejto dobe som si vytváral svoje prvé ideály. Časté vyvádzanie v prírode, dlhá cesta do školy, styk s veľmi robustnými chlapcami, ktorý naplňoval špeciálne matku trpkými starosťami - to všetko zo mňa urobilo všetko iné než pecivála. Hoci som vtedy vôbec vážne nepremýšľal o svojom budúcom povolání, možno povedať, že moje sympatie v žiadnom prípade nepatrili životnej dráhe môjho otca. Myslím, že som si už vtedy cvičil svoj rečnícky talent vo viac či menej dôležitých rozhovoroch so svojimi kamarátmi. Stal som sa malým náčelníkom, ktorý sa vtedy ľahko a dobre učil, ale ináč bol pomerne ťažko ovládateľný. Pretože som sa vo voľnom čase učil spev v mužskom kláštore v Lambachu, opájal som sa veľmi často slávnostnou nádherou mimoriadne skvelých cirkevných slávností. Čo bolo prirodzenejšie než to, že sa mi teraz zdal, podobne ako kedysi môjmu otcovi, malý vidiecky pán farár, vrcholným ideálom pán opát.

Aspoň občas sa to stávalo. Avšak keď pán otec z pochopiteľných dôvodov nedocenil rečnícky talent hádavého mladíka tak, aby z toho snád' vyplynuli priaznivé dôsledky pre jeho ratolesť, nemohol mať prirodzene tiež pochopenie pre podobné mladícke myšlienky. Asi starostlivo pozoroval tento rozpor prírody. Potom sa skutočne veľmi skoro strácala taktiež dočasná túžba po tomto povolání, aby uvoľnila miesto nádejam viac zodpovedajúcim môjmu temperamentu. Pri prehrabávaní otcovej knižnice som našiel rôzne knihy vojenského charakteru, medzi nimi aj ľudové vydanie Nemecko-Francúzskej vojny v rokoch 1870-1871. Boli to dva zväzky ilustrovaného časopisu z týchto rokov, ktoré sa teraz stali mojím čítaním. Netrvalo dlho a veľký hrdinský boj sa pre mňa stal najväčším vnútorným zážitkom. Odteraz som horlil stále viac za všetkým, čo malo nejakú súvislosť s vojnou alebo vojenstvom. Avšak tiež z iného hľadiska to malo byť pre mňa významné. Po prvý raz sa mi, aj keď nie celkom jasne, vnucovala otázka, či a aký je rozdiel medzi bojujúcimi Nemcami a tými druhými? Prečo tiež Rakúsko nebojovalo v tejto vojne, prečo nie môj otec a všetci tí ostatní?

Či nie sme to isté, čo všetci ostatní Nemci? Nepatríme snád' všetci k sebe? Tento problém začal po prvý raz vŕtať v mojom malom mozgu. S vnútornou závisťou som musel počúvať odpovede na opatrné otázky, že nie každý Nemec má to šťastie patriť k Bismarckovej ríši. To som nemohol pochopiť.

Mal som študovať. Z celej mojej podstaty a ešte viac z môjho temperamentu usudzoval otec, že humanistické gymnázium by bolo v protiklade k mojim vlohám. Podľa neho by lepšie vyhovovala reálka. V tomto názore bol utvrdzovaný špeciálne zrejším nadaním ku kresleniu - predmetu podľa jeho presvedčenia zanedbávanému

na rakúskych gymnáziách. Avšak snáď to bola tiež jeho ťažká celoživotná práca, ktorá tiež spoločne určila, že humanistické štúdium bolo v jeho očiach nepraktické a tým menejcenné. Avšak zásadne bolo prejavom jeho vôle, že tak ako on, bude, ba musí byť i jeho syn štátnym úradníkom. Jeho trpká mladosť spôsobila, že sa celkom prirodzene javilo to, čo dosiahol o to väčším, keďže to bolo predsa výlučne výsledkom jeho železnej usilovnosti a vlastnej činorodosti. Bola to pýcha človeka, ktorý sa vlastnou silou vypracoval, ktorá ho prinútila k vôli dostať i svojho syna do rovnakého a snáď aj vyššieho postavenia v živote a o to viac, že predsa sám svojou usilovnosťou dokázal svojmu dieťaťu toľko uľahčiť túto cestu.

Myšlienka odmietnutia toho, čo bolo kedysi celým jeho životom, sa mu javila nepochopiteľnou. A tak bolo rozhodnutie otca jednoduché, určité a jasné a z jeho pohľadu samozrejmé. Nakoniec by sa jeho panovačnej povahe, ktorá sa vytvárala v trpkom existenčnom boji, zdalo úplne neznesiteľné ponechať konečné rozhodnutie chlapcovi samotnému, v jeho očiach neskúsenému a tým ešte nezodpovednému. Taktiež by sa to nehodilo k jeho chápaniu povinností, bola by to zlá a zavrhnúť hodná slabosť náležitej otcovskej autority pre ďalší život dieťaťa.

Ale predsa to malo byť ináč.

Po prvý raz v mojom živote som bol ako sotva jedenásťročný zahnaný do opozície. Ako tvrdo a rozhodne chcel otec presadzovať svoje plány a úmysly, tak zaryto a spurne odmietal jeho syn myšlienku, ktorá mu vôbec nevyhovovala, alebo len málo vyhovovala.

Nechcel som byť úradníkom.

Ani dohovárania, ani vážne „námietky“ nemohli na tomto odpore niečo zmeniť. Nechcel som byť úradníkom, nie a ešte raz nie. Všetky pokusy vzbudiť popisom z vlastného otcovho života lásku alebo chuť k tomuto povolaniu sa obrátili naopak. Bolo mi zle a zival som už pri myšlienke, že budem musieť niekedy sedieť v kancelárii ako neslobodný muž! Nebyť pánom svojho času, ale musieť vložiť obsah celého svojho života do vyplňovaných formulárov. Aké myšlienky to mohlo vyvolávať u mladíka, ktorý bol naozaj úplne iný než „dobrý“ v bežnom zmysle slova! Veľmi ľahké učenie sa v škole mi poskytovalo toľko voľného času, že ma videlo častejšie slnko než izba. Ak moji politickí protivníci skúmajú s láskavou pozornosťou môj život až do doby mojej vtedajšej mladosti, aby mohli s úľavou konštatovať aké neznesiteľné kúsky vyvádza tento „Hitler“ už v mladosti, tak ďakujem nebesiam, že mi ešte aj teraz niečo poskytujú zo spomienok tejto šťastnej doby. Lúka a les boli vtedy bojiskom, na ktorom sa riešili vždy prítomné „rozpory“. Na tom nemohlo teraz nič zmeniť ani reálka. Avšak teraz musel byť vybojovaný iný protiklad.

Pokiaľ otcov úmysel urobiť zo mňa štátneho úradníka stál len proti môjmu zásadnému odporu k úradníckemu povolaniu, bol konflikt únosný. Mohol som sa so svojimi vnútornými názormi držať trochu späť, nemusel som predsa ihneď odvrávať. Aby som sa vnútorne upokojil, stačilo mi vlastné pevné odhodlanie nestáť sa neskoršie úradníkom. Avšak toto odhodlanie bolo nezmeniteľné. Ťažšia bola otázka, kedy proti plánu otca nastúpi môj vlastný plán. Stalo sa to už v dvanástich rokoch. Ako sa to stalo, dnes už sa nevie, ale jedného dňa mi bolo jasné, že by som sa chcel stať maliarom, akademickým maliarom. Môj talent na maliarstvo bol nesporný, bol predsa dôvodom preto, aby ma otec dal na reálku, avšak nikdy nepomyslel na to, aby ma dal v tomto povolaní vyškoliť. Naopak. Keď som po prvý raz dostal otázku - už po odmietnutí otcovej obľúbenej myšlienky - čím sa teda vlastne chcem stať a vyrukoval som dosť bezprostredne so svojim pevným rozhodnutím, otec najprv onemel.

„Maliar? Akademický maliar?“

Pochyboval o mojom rozume, snáď tiež myslel, že zle počul alebo zle rozumel. Avšak keď si to vyjasnil a vycítil vážnosť môjho úmyslu, vzoprel sa proti tomu s plnou rozhodnosťou svojej bytosti. Jeho rozhodnutie bolo veľmi jednoduché, pričom nejaké uvažovanie o mojich cieľoch snáď naozaj existujúcich schopností neprichádzalo do úvahy.

„Akademický maliar, nie, pokiaľ žijem, nikdy.“ Pretože však jeho syn asi zdedil aj niektoré iné jeho vlastnosti, zdedil asi aj tvrdohlavosť. Len prirodzene v opačnom zmysle.

Obidve strany trvali na svojom. Otec neopustil svoje „nikdy“ a ja som posilnil svoje „napriek tomu“. Toto všetko malo potešiteľné následky. Starý pán zahorkol a ja - hoci som ho veľmi miloval - tiež. Otec mi zakázal akúkoľvek nádej, že by som sa učil za maliara. Ja som zašiel o krok ďalej a prehlásil som, že sa teda už vôbec nechcem učiť. Pretože som však ale s podobnými prehláseniami predsa len neuspel, starý pán sa chystal presadzovať bezohľadne svoju autoritu. Nasledujúci raz som mlčal, ale svoju hrozbu som uskutočnil. Myslel som, že až otec uvidí nedostatočný pokrok v reálke, bude ma musieť chtiac-nechtiac pustiť k môjmu vysnenému šťastiu. Nevieť, či by tento výpočet súhlasil. Istý bol len môj neúspech v škole. Čo ma bavilo, to som sa učil, predovšetkým všetko, čo by som mohol podľa svojho názoru neskoršie ako maliar potrebovať. Čo sa mi z tohoto hľadiska zdalo bezvýznamným alebo ma ináč nepriťahovalo, to som dokonale sabotoval. Moje vysvedčenia z tejto doby predstavovali vždy extrémny- podľa predmetu a jeho ocenenia. Okrem „chváľitebný“ a „výborný“ taktiež „dostatočný“ a „nedostatočný“. Ďaleko najlepšie boli moje výkony v zemepise a ešte lepšie vo svetových dejinách. Dva obľúbené predmety, v ktorých som v triede viedol. Keď teraz skúmam po toľkých rokoch výsledok tej doby, považujem dve skutočnosti za zvlášť významné. Po prvé : stal som sa Nationalistom. Po druhé: naučil som sa chápať dejiny podľa ich zmyslu.

Staré Rakúsko bolo „národnostným štátom“. Príslušník Nemeckej Ríše nemohol celkove aspoň vtedy vôbec pochopiť význam tejto skutočnosti pre každodenný život jednotlivca v takomto štáte. Po nádhernom víťaznom ťažení hrdinských armád v nemecko-francúzskej vojne sa ľudia pomaly stále viac odcudzovali nemectvu, v zahraničí ho čiastočne neboli schopní oceniť. A čiastočne ho tiež už asi oceniť nemohli. Schátralá monarchia sa zameriavala špeciálne vo vzťahu k rakúskym Nemcom na zdravý národ v jadre.

Ľudia nechápali, že ak by Nemci v Rakúsku nemali skutočne najlepšiu krv, nikdy by nemohli mať silu vtlačiť svoju pečať päťdesiatdva miliónovému štátu natoľko, že práve v Nemecku vznikla mylná mienka, že Rakúsko je nemecký štát. Nezmysel s najťažšími dôsledkami, ale predsa len skvelé vysvedčenie pre desať miliónov Nemcov vo Východnej Marke. O večnom a neúprosnom boji o nemecký jazyk, nemeckú školu a nemeckú podstatu malo potuchy len veľmi málo Nemcov z Ríše. Až dnes, keď táto smutná bieda je vnucovaná miliónom nášho národa v Ríši, ktorí pod cudzím panstvom snívajú o spoločnej vlasti a túžia po nej, pokúšajú sa udržať sväté právo na materinský jazyk, až dnes je chápané v širšom zmysle, čo znamená nutnosť bojovať za svoju národnú podstatu. Teraz snáď niekto dokáže zmerať veľkosť nemectva zo starej Východnej Marky Ríše, ktoré odkázané samo na seba, po stáročia bránilo Ríšu najprv na východe, aby konečne udržalo nemeckú jazykovú hranicu v rozdrobenej malej vojne v dobe, keď sa Ríša snáď zaujímalala o kolónie, ale nie o vlastné mäso a krv pred svojimi dverami. Ako vždy a všade v každom boji boli tiež v jazykovom boji tri vrstvy: bojovníci, vlašníci a zradcovia.

Už v škole začalo toto preosievanie. Pretože, a to je snáď najpozoruhodnejšie v jazykovom boji vôbec, že jeho vlny snáď najťažšie omývajú práve školu ako miesto

výchovy budúcej generácie: Tento boj je vedený o dieťa a k dieťaťu smeruje prvá výzva tohoto boja: „Nemecký mládenec, nezabudni, že si Nemec, dievča pamätaj, že sa máš stať nemeckou matkou!“.

Kto pozná dušu mládeže ten dokáže pochopiť, že práve ona počúva takýto bojový pokrik najradostnejšie. Potom v rozličných formách vedie boj svojim spôsobom a svojimi zbraňami. Odmieťa spievať nenemecké piesne, snaží sa tým viac o nemeckú hrdinskú veľkosť, čím viac sa ju pokúšajú tejto veľkosti odcudziť. Zbiera haliere odtrhnuté od úst pre bojový poklad všetkých. Neuveriteľne dobre počuje nenemeckého učiteľa a je súčasne neústupná. Nosí zakázané znaky vlastnej národnej podstaty a je šťastná, keď je zato potrestaná alebo dokonca bitá. Je teda v malom meradle verným obrazom veľkých, len má často lepšie a úprimnejšie zmýšľanie.

Ja som tiež mal kedysi možnosť zúčastniť sa už v pomerne rannej mladosti národnostného boja starého Rakúska. Zbieralo sa na južnú Marku a Školský spolok, zmýšľanie sa zdôrazňovalo nevädzami a čierno-červenožltými farbami, zdravilo sa „Heil“ a namiesto cisárskej hymny sa spievalo radšej „Deutschland über alles“, napriek varovaniu a trestom. Mládenec bol pritom politicky školený v dobe, keď príslušník tzv. národnostného štátu väčšinou vedel už len málo o svojej národnosti a poznal len reč. Že som už vtedy nepatril k vlašným, sa rozumie samo sebou. V krátkej dobe som sa stal fanatickým „nemeckým nacionalistom“, pričom toto ale nieje identické s našim dnešným straníckym pojmom.

Tento vývoj postupoval u mňa veľmi rýchlo, takže som dospel už v pätnástich rokoch k chápaniu rozdielu medzi dynastickým „patriotizmom“ a ľudovým „nacionalizmom“ a poznal som vtedy už len to druhé.

Pre toho, kto sa nikdy nenamáhal štúdiom vnútorných vzťahov habsburskej monarchie, nemusí byť takýto postup celkom jasný. Len vyučovanie svetových dejín v škole muselo v tomto štáte položiť základ tohoto vývoja, pretože špecificky rakúske dejiny existujú len v nepatrnej miere. Osud tohoto štátu je takýmto spôsobom spojený so životom a rastom celého nemeckva, že oddeľovanie nemeckých dejín od rakúskych sa zdá úplne nemysliteľným. Áno, keď sa Nemecko nakoniec začalo rozdeľovať na dve mocenské sféry, stalo sa práve toto rozdelenie nemeckými dejinami. Zdá sa, že cisárske insígnie niekdajšej ríšskej nádhery, uschovávané vo Viedni, pôsobia naďalej ako podivuhodné kúzlo, ako záruka vecného spoločenstva.

Živelný výkrik nemecko-rakúskeho ľudu v dňoch zrútenia habsburského štátu po zjednotení s nemeckou materinskou zemou bolo len výsledkom túžby po tomto návrate do nikdy nezabudnutého otcovského domu, ktorá driemala hlboko v srdciach všetkého ľudu. Nikdy by sa to nedalo vysvetliť, keby dejinná výchova každého jednotlivého rakúskeho Nemca nebola bývala príčinou takejto všeobecnej túžby. V nej je prameň, ktorý nikdy nevyschýňa, ktorý zvlášť v časoch zabudnutia bude šepkať stále znova tichú spomienku na minulosť a tým i pripomienku novej budúcnosti nehľadiac na momentálny blahobyť.

Vyučovanie svetových dejín na takzvaných stredných školách však spočíva tiež ešte dnes v zlej vôli. Málo učiteľov chápe, že práve cieľ vyučovania dejepisu nikdy nemôže spočívať v memorovaní a prehltnutí dejinných údajov a udalostí, že nezáleží na tom, či mládenec vie presne, kedy sa tá alebo oná bitka odohrala, kedy sa narodil nejaký vojvodca, alebo dokonca kedy nejakému väčšinou veľmi bezvýznamnému monarchovi dali na hlavu korunu jeho predkov. Nie, dobrý Bože, na tom veľmi málo záleží.

„Učiť sa“ dejepis znamená hľadať a nachádzať tie sily, ktoré sú príčinou takých pôsobení, ktoré máme potom pred očami ako dejinné udalosti.

Umenie čítať a tiež učiť sa znamená aj v tomto prípade zapamätať si podstatné a zabudnúť nepodstatné.

Snáď bolo určujúcim pre celý môj ďalší život to, že mi kedysi šťastie doprialo takého učiteľa dejepisu, ktorý ako jeden z mála dokázal uplatniť toto hľadisko ako rozhodujúce pri vyučovaní a skúškach. V mojom vtedajšom profesorovi doktorovi Leopoldovi Pötschovi na reálke v Linzi bola táto požiadavka stelesnená skutočne ideálnym spôsobom. Starý pán dobromyseľného, ale tiež sebaistého vystupovania nás dokázal nielen upútať oslňujúcou výrečnosťou, ale aj naozaj strhnúť. Ešte dnes si spomínam v tichom pohnutí na sivovlasého muža, ktorý nám niekedy v ohni svojho líčenia dával zabudnúť na prítomnosť a pričaroval nám minulé doby. Suchou dejinnou spomienkou z hmlistého závoja pretváral tisícročie v živú skutočnosť. Sedeli sme potom často vzplanutí nadšením, niekedy dokonca dojatí k slzám.

Šťastie bolo o to väčšie, keď tento učiteľ dokázal prítomnosťou vysvetliť minulé deje, ale zasa z minulosti vyvodil dôsledky pre prítomnosť. Viac než ktokoľvek iný mal takisto pochopenie pre všetky každodenné problémy, ktoré vtedy nami hýbali. Náš malý nacionálny fanatizmus sa stal prostriedkom našej výchovy. Neraz apeloval na náš pocit národnej hrdosti a už len tým spravil s nami výrastkami poriadok. A to nebolo možné dosiahnuť inými prostriedkami.

Tento učiteľ urobil z dejepisu môj obľúbený predmet. Avšak už vtedy som sa stal mladým revolucionárom, čo on snáď dosiahnuť nechcel.

Kto by potom mohol pod vedením takéhoto učiteľa študovať nemecké dejiny a nestáť sa nepriateľom štátu, ktorého panovnícky dom tak neradostným spôsobom ovplyvňoval osudy národa?

Kto napokon mohol ešte zachovávať vernosť cisárovi a dynastii, ktorá v minulosti a prítomnosti neustále zrádzala vec nemeckého národa pre svoj prospech? Nevedeli sme snáď už ako chlanci, že tento rakúsky štát nechoval lásku k nám Nemcom a ani prechovávať nemohol?

Dejinné poznanie o činnosti Habsburského domu bolo ešte podoprené každodennými skúsenosťami. Na severe a na juhu rozožieral cudzí národnostný jed telo nášho národa a Viedeň sa sama stávala stále viac nenemeckým mestom. „Arcidom“ sa čechizoval, kde to len bolo možné a bola to päť bohyne večného práva a neúprosnej odplaty, ktorá nechala arcivojvodu Františka Ferdinanda, najväčšieho nepriateľa rakúskeho nemeckva, padnúť guľkou, ktorú si sám ulial. On bol predsa hlavným patrónom slovanizácie Rakúska potvrdenej zhora nadol!

Obrovské boli záťaž, ktoré dopadali na nemecký ľud, neslýchané boli jeho obeť na daniach a krvi a napriek tomu musel každý, kto nebol úplne slepý poznať, že to všetko by bolo zbytočné. Obzvlášť bolestivá bola pritom pre nás skutočnosť, že celý tento systém bol morálne krytý zväzkom s Nemeckom, čím bolo pomalé vyhubenie nemeckva do istej miery sankcionované samotným Nemeckom. Habsburské pokrytectvo, ktoré dokázalo navonok vzbudiť dojem, akoby Rakúsko bolo ešte stále nemeckým štátom, prehlbovalo nenávisť voči tomuto domu až k rozhorčeniu a súčasne k opovrhovaniu.

Len „povolání“ v Ríši samotnej nevideli nič z toho. Ako ranení slepotou kráčali po boku mŕtvoly a domnievali sa, že v príznakoch tletia objavili dokonca ešte príznaky „nového“ života. V neblahom spojení mladej Ríše s rakúskym akoby štátom spočíval zárodok neskoršej svetovej vojny a tiež zrútenia. Budem sa musieť v priebehu tejto knižky zaoberať týmto problémom ešte dôkladnejšie. Tu postačí konštatovanie, že som v podstate už v najrannejšej mladosti došiel k názoru, ktorý ma už nikdy neopustil, ale sa ešte prehĺbil.

Že totiž zabezpečenie Nemecka predpokladalo zničenie Rakúska a že národný cit nie je naďalej ničený identicky s dynastickým patriotizmom. Že predovšetkým habsburský arcidom bol určený k nešťastiu nemeckého národa. Už vtedy som vyvodil dôsledky z tohoto poznatku: vrelú lásku k mojej nemecko-rakúskej vlasti, hlbokú nenávisť voči rakúskemu štátu.

Spôsob historického myslenia, ktorému ma naučili v škole, ma už v ďalších rokoch neopustil. Svetové dejiny sa mi stále viac stávali nevyčerpatelným prameňom pre pochopenie historického konania v prítomnosti, teda pre politiku. Pritom ju nechcem „poučať“, ale táto musí učiť mňa. Ak som sa tak skoro stal politickým „revolucionárom“, mal som sa ním rovnako skoro stať aj v oblasti umenia.

Honorakúske zemské hlavné mesto nemalo vtedy zlé divadlo. Hrávalo sa skoro všetko. V dvanástich rokoch som videl po prvý raz „Williamu Tella“, o niekoľko mesiacov neskôr prvú operu v mojom živote „Lohengrina“. Ihneď ma upútala. Mladistvé nadšenie pre bayreuthského majstra nepoznalo hraníc. Stále ma to priťahovalo k jeho dielam a dnes považujem za zvláštne šťastie, že mi skromnosť provinčnej inscenácie dala možnosť neskoršej gradácie.

To všetko upevnilo špeciálne po prekonaní chlapčenských rokov (čo u mňa prebiehalo veľmi bolestne) môj najvútornejší odpor k povolaniu, ktoré pre mňa zvolil otec. Stále viac som získaval presvedčenie, že by som ako úradník nikdy nebol šťastný. Od tej doby, čo už uznávali moje maliarske nadanie v reálke, bolo moje rozhodnutie tým pevnejšie. Na tom už nič nemohli zmeniť prosby ani hrozby. Chcel som sa stať maliarom a za nijakú cenu úradníkom.

Zvláštne bolo len to, že s pribúdajúcimi rokmi sa dostavil rastúci záujem o architektúru.

Považoval som to vtedy za samozrejmé doplnenie mojich maliarskych schopností a mal som vnútornú radosť z tohoto rozšírenia môjho umeleckého rámca.

Že by tomu mohlo byť niekedy inak, som netušil.

Otázka môjho budúceho povolania mala byť teraz predsa len rýchlejšie rozhodnutá než som predtým očakával.

V trinástich rokoch som náhle stratil otca. Porážka postihla ináč mohutného pána a skončila úplne bezbolestným spôsobom jeho pozemskú púť a nás všetkých uvrhla do najhlbšej bolesti. To, po čom najviac túžil - pomôcť svojmu dieťaťu vybudovať svoju existenciu, aby mu uľahčil svoju vlastnú trpkú cestu k povolaniu - sa mu vtedy asi nepodarilo. Len on sám, aj keď celkom nevedome, dal základ jeho budúcnosti, ktorú sme ani jeden nechápali. Najprv sa pri pohľade zvonku nič nezmenilo.

Matka sa cítila povinná riadiť moju výchovu ďalej ako si otec prial, t.j. nechať ma vyštudovať pre úradnícku dráhu. Ja sám som bol viac než kedykoľvek predtým rozhodnutý nestáť sa úradníkom za nijakú cenu. Keď sa vzdalovala stredná škola čo do látky a vzdelávania môjmu ideálu, stával som sa vnútorne ľahostajnejším. Tu mi prišla náhle na pomoc choroba a za niekoľko mesiacov rozhodla o mojej budúcnosti a o spornej otázke otcovského domu. Moja ťažká pľúcna choroba prinútila lekára poradiť mojej matke čo najdôraznejšie, aby ma za žiadnych okolností nedávala do kancelárie. Taktiež návšteva reálky musela byť na rok prerušená. Po čom som v tichosti tak dlho túžil, za čo som vždy bojoval, stalo sa - teraz po tejto udalosti ihneď - takmer samo od seba skutočnosťou.

Pod dojomom mojej choroby matka konečne povolila, že ma vezme neskoršie z reálky a nechá ma navštevovať akadémiu.

Boli to tie najšťastnejšie dni môjho života, ktoré mi pripadali skoro ako sen a len snom to tiež všetko malo zostať. O dva roky neskoršie náhla smrť matky všetky tie krásne plány zničila.

Bol to koniec dlhej bolestivej choroby, keď od začiatku nebola veľká nádej na vyliečenie. Napriek tomu ma tá rana strašne zasiahla. Otca som ctil, avšak matku som miloval.

Núdz a tvrdá skutočnosť ma teraz nútili k rýchlemu rozhodnutiu. Skromné prostriedky po otcovi boli z veľkej časti vyčerpané ťažkou chorobou matky. Sirotský dôchodok, ktorý mi prináležal, nestačil ani na živobytie, takže som teraz bol nútený sám si nejakým spôsobom zarábať na chlieb.

S kufrom bielizne a šiat v ruke, s neotrasiteľnou vôľou v srdci som cestoval do Viedne. Dúfal som, že si od osudu vymôžem to, čo sa podarilo otcovi pred päťdesiatimi rokmi. Taktiež som sa chcel „niekým“ stať, avšak v žiadnom prípade nie úradníkom.

2. kapitola

ROKY UČENIA A STRÁDANIA VO VIEDNI

Keď zomrela matka, urobil už osud z jedného hľadiska svoje rozhodnutie.

V posledných mesiacoch matkinej choroby som odcestoval do Viedne zložiť skúšky na akadémiu. Vydal som sa na cestu vyzbrojený hrubým balíkom kresieb a s presvedčením, že skúšku hravo zložím. Na reálke som bol ďaleko najlepší kreslič v triede. Od tej doby sa moje schopnosti ešte celkom mimoriadne vyvíjali, takže moja vlastná spokojnosť ma urobila hrdým a šťastným a dávala mi nádej na to najlepšie.

Niekedy sa objavil jediný mráčik: môj kresliarsky talent prevažoval nad talentom maliarskym, špeciálne vo všetkých oblastiach architektúry. Rovnakou mierou vzrastal môj záujem o stavebné umenie. To ešte urýchlila moja prvá dvojtyždenná návšteva Viedne v necelých šestnástich rokoch. Odišiel som tam, aby som študoval obrazareň Dvorného múzea, ale mal som oči takmer len pre samotné múzeum. Behal som celé dni až do neskorej noci od jednej pamätihodnosti k druhej, boli to vždy len stavby, ktoré ma v prvom rade upúťali. Celé hodiny som tak mohol stáť pred operou, hodiny som obdivoval Parlament, celá Ringsstrasse na mňa pôsobila ako kúzlo z tisíc a jednej noci.

Teraz som bol teda v tomto krásnom meste po druhý raz a čakal som horiac netrepezivosťou, ale aj hrdou nádejou na výsledok prijímacej skúšky. Bol som taký presvedčený o úspechu, že odmietnutie ma zasiahlo ako blesk z jasného neba. A predsa tomu tak bolo. Keď som bol predstavený rektorovi a predniesol mu prosbu, aby mi vysvetlil dôvody, ktoré viedli k môjmu neprijatiu na Všeobecnú maliarsku školu na akadémii, ten pán ma uistil, že z mojich prinesených kresieb jednoznačne vyplýva, že sa nehodím na maliarstvo, ale zrejme na architektúru ako ukazujú moje schopnosti. Maliarska škola pre mňa neprichádza do úvahy, ale škola architektúry na akadémii. To, že som doteraz nenavštevoval ani staveľskú školu ani iné vyučovanie architektúry nemožno vôbec pochopiť. Zdrvený som opustil nádhernú Hansenovu stavbu na Schillerovom námestí a po prvý raz vo svojom mladom živote som bol znepriateľený sám so sebou. To, čo som počul o svojich schopnostiach mi naraz ako oslnivý blesk odhalilo rozpor, pre ktorý som už dávno trpel bez toho, že by som mohol povedať prečo a začo.

Za niekoľko dní som vedel už i sám, že budem staviteľom.

Avšak cesta bola veľmi ťažká, pretože to, čo som na reálke zo vzdoru zameškal, sa mi trpko vypomstilo. Návšteva školy architektúry na Akadémii bola závislá na návšteve stavebnej školy na technike a vstup do nej bol podmienený zložením maturity na strednej škole. Toto všetko mi úplne chýbalo. Podľa ľudskej úvahy nebolo už možné splnenie môjho umeleckého sna.

Keď som cestoval po smrti matky do Viedne po tretí raz a tentoraz na mnoho rokov - vrátil sa mi medzitým kľud a rozhodnosť. Skorší vzdor sa zasa vrátil a zameral sa s konečnou platnosťou na môj cieľ. Chcel som byť staviteľom a prekážky tu nie sú preto, aby sa pred nimi kapitulovalo, ale aby sa prekonávali. A prekonávať tieto prekážky som chcel s obrazom otca pred očami. Toho otca, ktorý sa kedysi vypracoval z chudobného vidieckeho chlapca a obuvníckeho učňa na štátneho úradníka. Tak bola pôda pod mojimi nohami predsa už lepšia, možnosť boja o toľko ľahšia. A čo sa mi vtedy javilo ako tvrdý osud, chválím dnes ako múdrosť prozreteľnosti. Tým, že ma zobrala do náručia bohyňa núdze a často mi hrozila rozmliaždením, rástla vôľa na odpor a nakoniec zvíťazila vôľa.

Vtedajšej dobe ďakujem zato, že som sa stal tvrdým a môžem byť tvrdým. A ešte viac ju chválím zato, že ma vytrhla z jalovosti pohodlného života, že vytiahla matkinho maznáčika z mäkkých perín a za matku mi určila pani Starosť, že ho vzpierajúceho sa hodila do sveta biedy a chudoby a dala mu tak poznať tých, za ktorých bude neskoršie bojovať.

V tejto dobe sa mi otvorili oči pred dvoma nebezpečenstvami, ktoré som predtým poznal len podľa mena, v žiadnom prípade nie v ich najstrašnejšom význame pre existenciu nemeckého ľudu: marxizmus a židovstvo.

Viedeň - mesto, ktoré je pre mnohých ľudí pojmom pre veselosť, slávnostný priestor spokojných ľudí - je pre mňa bohužiaľ len živou spomienkou na najsmutnejšiu dobu môjho života.

Ešte aj dnes môže toto mesto vo mne vzbudiť len smutné spomienky. Päť rokov biedy a strasti je pre mňa skrytých v mene tohoto mesta. Päť rokov, keď som si najskôr zarábal na chlieb ako pomocný robotník, potom ako drobný maliar, na svoj naozaj skromný chlieb, ktorého nikdy nebolo dost' na utíšenie obvyklého hladu. Bol vtedy mojím strážcom, ktorý ma ako jediný takmer nikdy neopustil, ktorý sa so mnou poctivo o všetko delil. Každá kniha, ktorú som získal, podnecovala jeho účasť. Pri návšteve Opery mi robil spoločníka po celé dni, bol to neustály boj s mojím nemilosrdným priateľom.

A predsa som sa v tom čase naučil toľko ako nikdy predtým. Okrem môjho stavitel'ského umenia a občasnej návštevy Opery, odtrhutej od úst, som mal len jediných priateľov - knihy.

Čítal som nekonečne veľa. A to dôkladne. Čas, ktorý mi zostal po práci, bol venovaný bezo zvyšku môjmu štúdiu. Za pár rokov som si tak vytvoril základy vedomostí, z ktorých čerpám ešte i dnes. Ale ešte mnoho iného.

V tej dobe sa utváral môj obraz sveta a svetový názor, ktorý sa stal žulovým základom môjho dnešného konania. Len málo som sa potreboval doučiť k tomu, čo som si kedysi vytvoril, meniť som nemusel nič. Naopak.

Dnes pevne verím tomu, že sa všeobecne všetky tvorivé myšlienky objavujú zásadne už v mladosti, pokiaľ také myšlienky človek má. Rozlišujú medzi múdrosťou staroby, ktorá spočíva len vo väčšej dôkladnosti a opatrnosti, čo je výsledkom skúseností dlhého života a genialitou mladosti, ktorá v nevyčerpatelnej plodnosti sype myšlienky a nápady a nemôže ich ihneď ani spracovať, pretože ich je veľké množstvo. Dodáva stavebné materiály a plány do budúcnosti, z nich si múdrejšia staroba berie kamene, otesáva ich a prevádza stavbu, pokiaľ tzv. múdrosť staroby neudusila genialitu mladosti.

Život, ktorý som viedol až doteraz v otcovskom dome, sa len málo líšil, alebo vôbec nelíšil od života všetkých ostatných. Mohol som bezstarostne očakávať nový deň a žiaden sociálny problém pre mňa neexistoval. Prostredie mojej mladosti sa skladalo z malomestských kruhov, teda zo sveta, ktorý má len málo kontaktov so skutočným robotníkom, ktorý pracuje ručne. Pretože - hoci sa to zdá na prvý pohľad podivné - priepasť medzi týmito hospodársky nijako skvelo postavenými vrstvami a robotníkmi päste je často hlbšia, než sa zdá. Dôvod tohoto povedzme takmer nepriateľstva spočíva v obavách jednej spoločenskej skupiny, ktorá sa len nedávno

povzniesla nad úroveň manuálnych robotníkov, že klesne opäť do starého, málo váženého stavu, alebo aspoň že k nemu bude ešte počítaná. K tomu pristupuje ešte odporná spomienka na kultúrnu biedu tejto nižšej triedy, často vzájomná hrubosť, pričom vlastne aj seba nižšie postavenie v spoločenskom živote by akýkoľvek kontakt s touto prekonanou kultúrnou a životnou úrovňou neznesiteľne zaťažilo.

Tak sa stáva, že človek často vyššie postavený, pristupuje k svojmu bližnému menej zaujato, než by tak urobil „povýšenec“.

Pretože povýšencom je skrátka každý, kto sa vlastnou činnosťou prebojuje zo svojho doterajšieho životného postavenia do postavenia vyššieho.

Avšak často v tomto veľmi tvrdom boji odumiera súcit. Bolestný zápas o vlastnú existenciu zabíja cit pre biedu tých, ktorí zostávajú pozadu.

V tomto ohľade mal osud so mnou súcit. Tým, že ma prinútil vrátiť sa do tohoto sveta chudoby a neistoty, ktorý otec počas svojho života opustil, zložil mi z očí klapky obmedzenej malomestskej výchovy. Len teraz som spoznal ľudí. Naučil som sa rozlišovať len zdanie alebo brutálny zovňajšok od vnútorného jadra.

Viedeň patrila už na prelome storočia k sociálne nevýhodným mestám. Skvelé bohatstvo a odpudivá bieda sa striedali v drsných premenách. V centre a vo vnútorných okresoch pulzoval život päťdesiatdva miliónovej ríše so všetkým povážlivým kúzlom mnohonárodného štátu. Oslňujúca nádhera dvora pôsobila ako magnet na bohatstvo celého štátu. K tomu ešte pristupovala silná centralizácia habsburskej monarchie ako takej. Tá poskytovala jedinou možnosť ako udržať túto národnostnú kašu v pevnej forme. Dôsledkom toho bola mimoriadna koncentrácia vysokých a najvyšších úradov v hlavnom a rezidenčnom meste.

Ale Viedeň bola nielen politickou a duchovnou centrárou starej podunajskej monarchie, ale aj centrárou hospodárskou. Proti armáde vysokých dôstojníkov, štátnych úradníkov, umelcov a učencov stála ešte väčšia armáda robotníkov, proti bohatstvu aristokracie krvavá chudoba. Pred palácom na Ringsstrasse sa potulovali tisíce nezamestnaných a pod touto VIA TRIUMPHALIS starého Rakúska bývali v prítmí a v bahne kanálov bezdomovci.

V máloktorom nemeckom meste sa dala lepšie študovať sociálna otázka než vo Viedni. Ale nesmieme sa klamať. Toto „študovanie“ nesmie prebiehať zhora nadol. Kto sa sám nenachádza v kliešťoch tejto škrtiacej zmije, nikdy nespozná jej jedovaté zuby. V opačnom prípade sa z toho vyvinie len jalové táranie alebo klamlivá sentimentalita. Oboje škodí. Jedno preto, že nikdy nedokáže preniknúť k jadrú problému, druhé si problém nevšímne. Nevieť čo je zhubnejšie: nevšímať si sociálnu biedu, ako to robí väčšina ľudí obdarených šťastím a tiež tí, ktorí sa pozdvihli vlastnou zásluhou, alebo nafúkaná a niekedy zasa dotieravá netaknosť, ale vždy milostivá blahosklonnosť istých „s ľuďom cítiacich“ móde dám v sukniach a nohaviciach. Títo ľudia hrešia v každom prípade viac, než sú vo svojom rozume bez inštinktov schopní pochopiť. Výsledok ich sociálneho „zmýšľania“ je potom k ich údivu nulový. Ale častejšie je výsledkom dokonca rozhorčené odmietanie, ktoré je pociťované ako dôkaz nevďačnosti ľudu.

Ale že sociálna činnosť s tým nemá vôbec do činenia, predovšetkým že nemá nárok na vďaku, pretože neudeľuje preda žiadne milosti, ale má vykonávať práva to v týchto hlavách svitne len s nevôľou.

Bol som ušetrený takéhoto poznania sociálnej otázky. To, že ma vtiahla do začarovaného kruhu svojho utrpenia, neznamenalako ako sa zdá pozvánku k „učeniu“, ale bolo skôr znakom toho, že som mal byť skúšaný. Nebola to jej zásluha, že pokusný králik preda len prekonal operáciu v zdraví.

Ak sa teraz pokúšam popísať rad svojich vtedajších pocitov, nemôže byť tento popis ani približne úplný. Chcem popísať len tie najpodstatnejšie a pre mňa najotrasnejšie dojmy s tými niekoľkými ponaučeniami, ktoré som z nich už v tej dobe vyvodil.

Nebolo pre mňa vtedy väčšinou príliš ťažké zohnať prácu ako takú, ale pretože som sa nevyučil remeslu, musel som sa pokúsiť zarobiť si na živobytie ako tzv. pomocný robotník, či príležitostný robotník.

Pritom som sa postavil na stranu všetkých tých, ktorí striasajú prach Európy zo svojich nôh s neúprosným predsavzatím, že si títo v novom svete založia novú existenciu a vybudujú svoju novú vlasť. Odpútaní od všetkých doterajších ochromujúcich predstáv o povolání a stave, od okolia a tradície, siahajú teraz po akomkoľvek zárobku, ktorý sa im naskytne, pustia sa do akejkolvek práce a tým sa stále viac prebojujú k poznaniu, že poctivá práca šľachtí človeka, nech je táto práca akákoľvek. Tak aj ja som bol rozhodnutý skočiť rovnými nohami do tohoto pre mňa nového sveta a prebijať sa.

Skoro som spoznal, že nejaká tá práca vždy je, ale že ju je možné rovnako rýchlo stratiť. Neistota nádenníka sa mi zakrátko javila ako jedna z najhorších tienistých stránok nového života. Vyučený robotník síce neskončí tak často na dlažbe ako nevyučení, ale nie je tiež celkom chránený pred takýmto osudom. Namiesto straty zárobku z nedostatku práce u neho nastupuje výpoveď alebo jeho vlastný štrajk.

Tu sa vypomstí neistota denného zárobku najhorším spôsobom na celom hospodárstve.

Sedliacky mládenec, ktorý putuje do veľkomesta priťahovaný zdanlivo skutočne ľahšou prácou, kratšou pracovnou dobou avšak najviac osliňujúcim svetlom, ktoré bude veľkomesto vyžarovať, je ešte zvyknutý na určitú istotu zárobku. Staré miesto väčšinou opúšťa len vtedy, ak má aspoň vyhliadku na nejaké voľné miesto. Nedostatok poľnohospodárskych robotníkov je veľký a pravdepodobnosť ďalšieho nedostatku práce je sama o sebe nepatrná. Je chybné si myslieť, že mladý mládenec, ktorý sa poberá do veľkomesta, je už vopred horšieho razenia než ten, ktorý sa živí na rodnej hrude. Nie, naopak: skúsenosť ukazuje, že všetci, ktorí sa sťahujú, majú skôr najzdravšie a najčinnorodejšie povahy než naopak. Avšak k týmto vystaňovalcom patria nielen vystaňovalci do Ameriky, ale aj mladý čeladník, ktorý sa rozhodne opustiť rodnú dedinu a vystaňovať sa do cudzieho veľkomesta. Aj on je pripravený vziať na seba neistý osud. Väčšinou prichádza do mesta s troškou peňazí, takže nemusí ihneď počas prvých dní klesať na mysl, ak nenájde zamestnanie ihneď. Avšak horšie je, ak zamestnanie stratí za krátky čas. Nájdenie nového zamestnania je špeciálne ťažké v zime, ak nie nemožné. Prvé týždne to ešte ide. Dostáva z pokladne svojich odborov podporu v nezamestnanosti a pretíka sa ako to len ide. Avšak keď minie posledný halier a odborárska pokladňa zastaví výplatu podpory, pretože nezamestnanosť trvá príliš dlho, prichádza veľká núdza. Potíka sa potom hladný, zastaví a predá často svoj posledný majetok, jeho oblečenie je stále horšie a svojim zovňajškom klesá do prostredia, ktoré ho okrem telesného nešťastia ešte navyiac duševne otrávi. Ak okrem toho ešte stratí strechu nad hlavou a ak je to v zime - ako tomu často býva - je bieda už príliš veľká. Konečne zasa nájde nejakú prácu. Ale hra sa opakuje. Po druhý raz ho to zasiahne podobne, po tretí raz snáď ešte horšie a tak sa postupne naučí znášať neistotu stále ľahostajnejšie. Nakoniec sa opakovanie stane zvykom. A tak názor na život inak silného človeka ochabuje a on sa stáva nástrojom tých, ktorí ho využívajú k svojmu nekalému prospechu. Bol tak často

nezamestnaný bez vlastnej viny, už sa nejedná o vybojovanie hospodárskych práv, ale o zničenie štátnych, spoločenských alebo všeobecných ľudských hodnôt. Nebude sa mu chcieť už ani štrajkovať a štrajky mu budú ľahostajné.

Tento proces som videl na vlastné oči v tisíckach prípadov. Čím dlhšie som tú hru pozoroval, tým viac vzrastal môj odpor k miliónovému mestu, ktoré najprv ľudí žiadostivo lákalo, aby ich potom kruto zničilo. Keď prišli, patrili ešte svojmu národu, keď zostali boli pre národ stratení.

Taktiež mňa pohadzoval život v svetovom meste sem a tam a ja som mohol vyskúšať na vlastnej koži účinky tohoto osudu a duševne ich spracovať. A videl som ešte jedno : rýchle striedanie práce a nezamestnanosti a naopak a tým podmienené večné kolísanie medzi príjmom a výdavkom na živobytie. Toto trvalo ničím u mnoho ľudí cit pre sporivosť ako aj pochopenie pre rozumné rozvrhnutie života. Telo si zdanlivo pomaly zvyká žiť blahobytné v dobrých časoch a v zlých časoch hladovať. Áno, hlad ničím každý úmysel rozvrhnúť si rozumne lepšiu zárobok na neskoršiu dobu. Totiž stavia pred utrápeného človeka neustálu fatamorgánu s obrázkami sýteho a blahobytného života a vie vystupňovať tento sen až do takej túžby, že chorobná žiadostivosť ukončí akékoľvek sebaovládanie akonáhle to zárobok a mzda dovoľia. Z toho vyplýva, že ten ktorý sotva získal prácu, okamžite bez rozumu zabudne na akékoľvek rozdeľovanie a namiesto toho plnými dúškami užíva život. To samo o sebe vedie k zrušeniu týždenného rozpočtu, pretože tu chýba rozumné rozdelenie. Na začiatku to ešte stačí na päť dní namiesto na sedem, neskoršie už len na tri a nakoniec sotva na jeden deň a na konci je všetko prehýrené počas prvej noci.

Doma je často žena s deťmi, niekedy sa i títo nakazia takýmto životom, hlavne ak je muž k nim dobrý a svojim spôsobom ich miluje. Potom sa týždenná mzda premrhá spoločne za dva - tri dni. Je sa a pije, pokiaľ peniaze stačia a v posledných dňoch sa taktiež spoločne trpí hladom. Potom žena príde k susedom a do okolia, niečo si vypožičia, narobí malé dlžoby u mäsiara a pokúša sa vydržať posledné zlé dni v týždni. Napoludnie sedia všetci spoločne pri chudobných miskách, niekedy tiež pri miskách prázdnych a čakajú na budúcu výplatu, zhovárajú sa o nej a robia si plány a hoci trpia hladom, snívajú o budúcom šťastí.

Tak sa s týmito strasťami zoznamujú už aj tie najmenšie deti.

Zle to končí vtedy, ak muž ide od začiatku svojou vlastnou cestou a žena proti nemu vystúpi práve kvôli deťom. Potom sú hádky tým väčšie, čím viac sa muž žene odcudzuje a čím viac siaha po alkohole. Teraz je každú sobotu opitý a žena sa z pudu sebazáchovy a v záujme detí bije s mužom o tých pár grošov, kvôli ktorým ho navyše musí uháňať väčšinou na ceste medzi továrňou a krčmou. Ak sa muž sám vráti v nedeľu alebo v pondelok v noci domov opitý a brutálny, vo vačku ani halier, potom sa často odohrávajú scény, pred ktorými Boh ochraňuj. Zažil som to v stovkách prípadov a zo začiatku som bol zhnusený a rozhorčený, ale neskoršie som pochopil tragiku tohoto utrpenia a naučil som sa rozumieť hlbším príčinám. Nešťastné obeť zlych pomerov.

Skoro ešte smutnejšie boli vtedy bytové pomery. Biedne byty viedenských pomocných robotníkov boli otrasné. Hrozím sa ešte dnes, keď si spomeniem na úbohé obytné slumy, na nocľahárne a spoločné byty, na tieto temné obrazy neporiadku, odpornej špiny a ešte horších vecí.

Čo sa muselo a musí raz stať, až sa z týchto biednych slumov vyhrnie prúd oslobodených otrokov a preženie sa cez tento nezmyselný svet a cez samotné ľudstvo!

Pretože tento iný svet je nezmyselný.

Bezmyšlienkovite poháňa veci, bez toho žeby vo svojom nedostatku inštinktu čo len tušil, že skôr či neskôr musí osud pristúpiť k odplate, ak si ľudia osud včas neuzmieria.

Aký som dnes vďačný prozreteľnosti, že ma priviedla do tejto školy. V nej som už nemohol sabotovať to, čo sa mi nepáčilo. Vychovala ma rýchlo a dôkladne.

Ak som si nechcel zúfať z ľudí z môjho vtedajšieho okolia, musel som sa naučiť rozlišovať medzi ich vonkajšou podstatou a životom a dôvodmi ich vývoja. Len tak by to bolo znesiteľné a človek nemusel klesať na mysl. Potom už nevyrastali zo všetkého toho nešťastia a biedy, z neporiadku a vonkajšej spustnutosti ľudia, ale smutné výsledky smutných zákonov. Ťažoba vlastného neľahkého životného boja ma pritom chránila, aby som v žalostnej sentimentalite nekapituloval pred schátralými konečnými produktmi tohoto vývojového procesu.

Nie, takto to nemá byť chápané.

Už vtedy som videl, že tu môže viesť len dvojaká cesta k zlepšeniu týchto pomerov.

Najhlbší pocit sociálnej zodpovednosti pre vybudovanie lepších základov nášho budúceho vývoja a súčasne brutálna rozhodnosť k odstráneniu nepolepšiteľných plodov tohoto zlého systému.

Tak ako príroda sústreďuje svoju najväčšiu pozornosť nie na udržiavanie súčasného, ale na pestovanie nového potomstva ako nositeľa druhu, tak aj v ľudskom živote môže ísť menej o umelé zušľachtovanie toho, čo je zlé - čo je pri založení ľudí z deväťdesiatdeväť percent nemožné, ale o zabezpečenie zdravších ciest budúceho vývoja od prvopočiatku.

Už počas môjho existenčného boja vo Viedni mi bolo jasné, že sociálna činnosť nikdy nesmie chápať svoju úlohu v smiešnom a bezúčelnom snívaní o blahobyte, ale v odstránení tých zásadných nedostatkov v organizácii nášho hospodárskeho a kultúrneho života, ktoré nutne vedú k spustnutosti jednotlivcov alebo ich aspoň môžu zvädzať na scestie.

Náročnosť postupu proti štátu, ktorý je nepriateľský zločinctvu pomocou krajných a najbrutálnejších prostriedkov, spočíva v nemalej miere práve v neistote posúdenia motívov alebo príčin týchto súčasných javov.

Táto neistota pramení z pocitu vlastnej viny štátu na takých tragédiách spustnutosti a ochromuje každé vážne a pevné odhodlanie a pretože kolíše, ochromuje uskutočňovanie aj tých najnutnejších opatrení sebazáchovy, ktoré sú potom slabé alebo polovičaté.

Až potom raz príde doba nezaťažená tieňom pocitu vlastnej viny, dostane sa jej kľudu ako aj vnútornej sily k brutálnemu a bezohľadnému vyrezaniu divých výhonkov a k odstráneniu buriny.

Pretože rakúsky štát takmer nepoznal sociálne súdnictvo a zákonodarstvo, bila do očí tiež jeho slabosť pri potieraní dokonca aj veľmi zlých nešvárov.

Neviem, čo ma v tej dobe najviac desilo. Hospodárska bieda mojich vtedajších druhov, mravná a morálna otupenosť alebo nízka úroveň ich duševnej kultúry.

Ako často upadá náš stredný stav do morálneho rozhorčenia, ak počuje z úst nejakého biedneho tuláka výrok, že mu je jedno, či je Nemeč alebo nie, že sa cíti všade rovnako, len keď má potrebné živobytie. Inak si ale na tento nedostatok národnej hrdosti veľmi sťažujú a vyjadrujú silnú nechť k podobnému zmýšľaniu.

Koľko ľudí si však niekedy položilo otázku, čo je vlastne príčinou ich lepšieho zmýšľania?

Koľko ľudí chápe obrovský počet jednotlivých spomienok na veľkosť vlasti a národa vo všetkých oblastiach kultúrneho a umeleckého života, ktoré im sprostredkujú ako hromadný prežitok pojem oprávnená hrdosť nad tým, že môžu byť príslušníkmi tak Bohom nadaného národa?

Koľko ich chápe ako veľmi je táto vlastenecká hrdosť závislá práve na znalostiach o veľkosti národa vo všetkých týchto oblastiach.

Rozmýšľajú vôbec naše meštianske kruhy o tom, v akom smiešne malom rozsahu je tento predpoklad k vlasteneckej hrdosti sprostredkovaný „ľudu“?

Nevyhovárajte sa na to, že „v iných krajinách to tiež nieje iné“ a robotník sa tam „predsa“ hlási k svojmu národu. Aj keby to tak bolo, nemohlo by to poslúžiť ako ospravedlnenie vlastného pozabudnutia. Ale nie je tomu tak. Lebo to, čo označujeme ako „šovinistickú“ výchovu, napr. francúzskeho národa, nieje predsa nič iného než prílišné vyzdvihovanie veľkosti Francúzska vo všetkých oblastiach kultúry alebo „civilizácie“, ako hovorí Francúz. Mladý Francúz nie je totiž vychovávaný k objektivite, ale k najsubjektívnejšiemu názoru, ktorý si možno predstaviť čo do politickej alebo kultúrnej veľkosti jeho vlasti. Táto výchova sa bude pritom vždy obmedzovať na všeobecné mimoriadne veľké témy, ktoré, ak to bude nutné, sa budú musieť neustále opakovať a vstěpovať do pamäti a zmýšľania národa.

Teraz sa ale u nás dopúšťame hriechu negatívneho pozabudnutia, navyiac skutočného ničenia aj toho mála, čo jedinec našťastie má, t.j. navštevovať školu. Krysy politickej otravy nášho národa vyžierajú ešte i to málo zo srdca a spomienok širokých mas, ak už bieda a nešťastie nevykonali svoje.

Predstavme si nasledujúcu vec:

V pivničnom byte pozostávajúcom z dvoch miestností býva sedemčlenná robotnícka rodina. Medzi piatimi deťmi je tiež chlapec, povedzme trojročný. Je to vek, v ktorom si dieťa začína uvedomovať prvé dojmy. U nadaných ľudí nachádzame stopy spomienok z tejto doby ešte vo vysokom veku. Už len tesný a preplnený priestor nevedie k priaznivým vzťahom. Hádky vznikajú často už len z tohoto dôvodu. Pretože ľudia tu nežijú spolu, ale natlačení na sebe. Každý aj ten najmenší konflikt, ktorý sa v priestranom byte urovná sám o sebe možnosťou vzájomného odstupu, tu vedie k neustálym odporným hádkam. U detí je to ešte znesiteľné, hádajú sa predsa v takých situáciách neustále a rýchlo a dôkladne nato zasa medzi sebou zabudnú. Ak však tento boj prebieha medzi rodičmi a to takmer každý deň a nevyberanou formou, potom sa musia aj keď pomaly dostaviť výsledky takejto názornej výučby detí. Aké sú výsledky, si dokáže predstaviť len ten, kto toto prostredie pozná. Vzájomné spory sú sprevádzané surovými výtržnosťami otca a vedú v opilosti k týraniu matky. V šiestich rokoch tuší malý poľutovaniahodný mládenec veci, z ktorých má dospelý hrôzu. Morálne priotrávený, telesne podvyživený, úbohú hlavu zavšivenú, tak chodí malý „štátny občan“ do národnej školy. To, že sa s biedou dostane k čítaniu a písaniu, je tiež skoro všetko. O tom, že by sa učil doma, nemôže byť reči. Naopak. Matka a otec hovoria, a to pred deťmi, o učiteľovi a o škole spôsobom, ktorý nemožno reprodukovať. Zato sú skôr ochotní prehnúť svojho potomka cez koleno a priviesť ho k rozumu. Čo všetko malý chlapec doma ešte počuje, nevedie k posilneniu úcty k ľuďom. Na ľudstve nezostane nič dobré, všetky inštitúcie sú napádané, počínajúc učiteľom a končiac hlavou štátu. Je ľahostajné, či ide o náboženstvo, o morálku, o štát alebo o spoločnosť, všetkým hlúpo nadáva a na všetkých hádže blato najopľzlejším spôsobom. Keď teraz mladý chlapec v štrnástich rokoch opúšťa školu, je ťažké rozhodnúť, čo je na ňom horšie: neuveriteľná hlúposť, čo sa týka skutočných

znalostí a schopností alebo zžieravá drzosť jeho vystupovania spojená s nemorálnosťou už v tomto veku až človeku vstávajú vlasy dupkom.

Avšak aké postavenie môže tento človek zaujať v živote, do ktorého sa chystá vstúpiť? Nič mu už nie je sväté, nič veľkého nepoznal a naopak tuší a pozná nížiny života. Z trojročného dieťaťa sa stal pätnásťročný opovrhovač akoukoľvek autoritou. Nič okrem špiny a neporiadku ešte mladý človek nepoznal. Nič čo by mu mohlo dať podnet k vyššiemu nadšeniu.

Ale len teraz vstupuje do vysokej školy tohoto bytia. Teraz začína žiť rovnaký život, ktorý prijímal od otca vo svojom detstve. Túla sa, chodí domov nikto nevie kedy, dokonca bije tú zrútenú bytosť, ktorá bola kedysi jeho matkou, rúha sa proti Bohu a svetu, až je konečne z akéhokoľvek dôvodu odsúdený a umiestnený do väzenia pre mladistvých. Tam sa konečne vybrúsi.

Náš milý meštiansky svet je však celkom udivený nedostatočnosťou „národného nadšenia“ tohoto mladého „štátneho občana“. Tento svet vidí, ako sa do ľudu denne lejú kýble jedu v divadle, v kine, v brakovej literatúre a v bulvárnej tlači a čuduje sa potom malému „mravnému obsahu“, „národnej ľahostajnosti“ ľudových más. Akoby filmový gýč, bulvárna tlač apod. mohli dať základy poznania veľkosti vlasti. Nehľadiac už vôbec na predchádzajúcu výchovu. Čo som skôr nikdy netušil, naučil som sa vtedy rýchlo a dôkladne chápať:

Otázka „nacionalizácie“ národa je v prvom rade otázkou vytvorenia zdravých sociálnych pomerov ako základu nových výchovných možností jedinca. Lebo len ten, kto pozná výchovu a v škole kultúrnu, hospodársku, ale predovšetkým politickú veľkosť svojej vlasti, je schopný získať a tiež získa vnútornú hrdosť, že smie byť príslušníkom takéhoto národa. A bojovať môžem len zato, čo ctím a ctiť môžem len to, čo aspoň poznám.

Keď vo mne prebudil záujem o sociálnu otázku, začal som ju veľmi dôkladne študovať, bol to nový, doteraz nepoznaný svet, ktorý sa mi tak otváral.

V rokoch 1909 a 1910 sa zmenila taktiež moja vlastná situácia natoľko, že som si už nemusel zarábať na chlieb ako pomocný robotník. Vtedy som pracoval už samostatne ako drobný kreslič a akvarelista. Bolo to veľmi trpké, čo sa týka zárobku, sotva to stačilo k životu, zato to bolo dobré pre moje zvolené povolanie. Tiež som už nebol večer po príchode z práce smrtelne unavený, neschopný pozerieť sa do knihy a nezaspieť. Moja terajšia práca prebiehala súčasne s mojím budúcim povolaním. Bol som svojim pánom, mohol som si svoj čas podstatne lepšie rozdeliť, než to bolo možné v minulosti. Maľoval som, aby som si zarobil na živobytie a učil som sa pre radosť.

Tak mi bolo tiež umožnené, aby som získal k svojmu názornému vyučovaniu nutné teoretické doplnenie. Študoval som takmer všetko, čo som mohol nájsť v knihách k celej tejto tematike a zahĺbil som sa taktiež do vlastných myšlienok.

Myslím, že ma moje okolie vtedy považovalo za čudáka. Že som bol pritom oddaný svojej láske k stavebnému umeniu, bolo prirodzené. Architektúra bola pre mňa okrem hudby kráľovnou umenia, zaoberať sa ňou za týchto okolností nebolo pre mňa „prácou“, ale najväčším šťastím. Mohol som čítať alebo kresliť dlho do noci, unavený som nebol nikdy. Tak sa posilnila moja viera, že sa mi môj krásny sen niekedy stane skutočnosťou aj keď po mnohých rokoch. Bol som pevne presvedčený, že sa niekedy stanem renomovaným staviteľom.

Že som mal maximálny záujem o všetko, čo súviselo s politikou, sa mi nezдалo príliš významné. Naopak! V mojich očiach to bola najsamozrejmejšia povinnosť každého mysliaceho človeka vôbec. Kto preto nemal pochopenie, stratil právo čokoľvek kritizovať a na čokoľvek sa sťažovať.

Tiež som o politike veľa čítal a učil sa.

Samozrejme, že „čítaním“ myslím niečo iného než veľký priemer našej tzv. „inteligencie“.

Poznám ľudí, ktorí neskutočne veľa „čítajú“ a to knihu za knihu, písmeno za písmenom a napriek tomu ich nemôžem nazvať „sčítanými“. Majú síce veľké množstvo „poznatkov“, ale ich mozog nie je schopný prevádzať triedenie a registráciu tohoto absorbovaného materiálu. Chýba im umenie oddeliť v knihe cenné od bezcenného. To prvé si potom uložiť v hlave navždy, to druhé pokiaľ možno vôbec nevidieť, ale každopádne to nevláčiť so sebou. Čítanie nie je samoučelné, ale je to prostriedok práve k tomuto. Má v prvom rade pomáhať naplniť rámec, ktorý je daný každému jeho nadaním a schopnosťami. Má teda dodať nástroje a materiály, ktoré človek potrebuje k svojmu životnému povolaniu a je celkom ľahostajné, či to slúži len k primitívnemu zárobku alebo predstavuje uspokojenie vyššieho určenia. V druhom rade má však sprostredkovať všeobecný obraz sveta. V oboch prípadoch je však nutné, aby bolo poradie kníh odovzdávané pamäti na uschovanie. Kniha dostáva vo všeobecnom obraze sveta svoje miesto ako kamienok mozaiky a tým pomáha utvárať tento obraz v čitateľovej hlave. Ináč vzniká divý zmätok naučených vecí, ktoré sú bezcenné a ktoré na druhej strane posilňujú márnomyseľnosť ich nešťastného majiteľa. Lebo ten sa skutočne vážne domnieva, že je „vzdelaný“, rozumie životu a má znalosti. Avšak s každým novým prírastkom „vzdelania“ tohoto druhu sa svetu stále viac odcudzuje, až skončí buď v sanatóriu alebo ako „politik“ v parlamente.

Nikdy sa takej hlave nepodarí vybrať zo smetí svojich „vedomostí“ to, čo je práve v danej chvíli potrebné, pretože jeho duševný balast nie je usporiadaný do línií života, ale do poradí kníh, ako ich čítal a ako má ich obsah v hlave. Keby ho osud vo svojich požiadavkách v každodennom živote upozorňoval vždy na správne použitie kedysi prečítaného, musel by taktiež uviesť názov knihy a číslo stránky, pretože by chudák ani za celú večnosť nenašiel to správne. Pretože to však osud nerobí, dostávajú sa títo vševedí v každej kritickej hodine do najhroznejších rozpakov, hľadajú kľúčovité analogické prípady a zoženú prirodzene s úplnou istotou zlé recepty.

Keby tomu tak nebolo, nebolo by možné pochopiť politické výkony našich učených vládných hrdinov na najvyšších miestach ináč, než že by sme u nich predpokladali namiesto patologického založenia darebácku podlosť.

Ale kto ovláda umenie správneho čítania, toho cit pri štúdiu každej knihy, každého časopisu alebo brožúry okamžite upozorní nato, čo by si podľa jeho mienky mal trvalo zapamätať, pretože je to buď účelné alebo to stojí za zapamätanie. A tiež to, čo týmto spôsobom získame, t.j. zmysluplné zaradenie do existujúceho obrazu, aby bolo možné mať predstavu o tej či onej veci, obraz buď opraví alebo doplní, teda zvýši jeho správnosť alebo zreteľnosť. Ak život položí naraz nejakú otázku k preskúšaniu či zodpovedaniu, tak u tohoto druhu čitateľov pamäť okamžite siahne po meradle už existujúceho názorného obrazu a vyberie z nej jednotlivé príspevky týkajúce sa tejto otázky nazhromaždené za desaťročia, predloží ju rozumu na preskúšanie a na nové zaujatie stanoviska, pokiaľ otázka nie je vysvetlená a zodpovedaná.

Len tak má čítanie zmysel a účel.

Napríklad rečník, ktorý nepredkladá svojmu rozumu nutné podklady takýmto spôsobom, nebude nikdy schopný zastávať riadne svoj názor proti odporu aj keby tisíckrát hlásal pravdu alebo skutočnosti. V každej diskusii ho pamäť nechá bezohľadne na holičkách. Nenájde ani zdôvodnenie na posilnenie svojich názorov ani dôvody na vyvrátenie názorov svojho protivníka. Pokiaľ pritom ide v prvom rade o osobnú blamáž rečníka, ešte to ide, ale je to zlé, keď osud povolá takých vševediacich a nič nevediacich ľudí k riadeniu štátu.

Od rannej mladosti som sa snažil správne čítať. V tom ma šťastným spôsobom podporovali pamäť a rozum. Z tohoto hľadiska bola pre mňa plodná a cenná špeciálne viedenská doba. Skúsenosti z denného života boli podnetom k stále novému štúdiu najrôznejších problémov. To, že som bol nakoniec schopný zdôvodňovať skutočnosť teoreticky a konfrontovať teóriu so skutočnosťou, ma uchránilo od toho, že som sa neudusil teóriou ani neskízol do plytkosti pri skúmaní skutočnosti.

Určujúcimi a podnetnými pre dôkladné teoretické štúdium boli v tomto čase najdôležitejšie dve otázky. Okrem otázky sociálnej to bola otázka skúseností z každodenného života.

O sociálnej demokracii som vedel vo svojej mladosti pramálo a veľa nesprávneho.

Vnútorne ma tešilo, že bojovala za všeobecné a tajné volebné právo. Môj rozum mi predsa hovoril už vtedy, že to povedie nutne k oslabeniu mnou toľko nenávidenej habsburskej vlády. Bol som presvedčený, že dunajský štát je neudržateľný, iba ak by sa obetovalo nemecko. Ale aj samotná cena pomalej slovanizácie nemeckého živlu by ešte negarantovala skutočne životaschopnú Ríšu, pretože štátotvorná sila slovanstva bola hodnotená ako veľmi pochybná. Vítal som každý vývoj, ktorý by viedol k zrušeniu tohoto nemožného štátu, ktorý odsudzoval k smrti nemecko v podobe desať miliónov Nemcov. Čím ma viac zmätenie jazykov rozožieralo a trhlo na kusy i parlament, tým viac sa blížila hodina oslobodenia milého nemeckorakúskeho národa. Len tak mohlo nastať opätovné pripojenie k starej materskej zemi.

Táto činnosť sociálnej demokracie mi nebola nesympatická. To, že sa usilovala rovnako ako moja vtedajšia nevinná a ešte dosť hlúpa myseľ o zlepšenie životných podmienok robotníkov, hovorilo skôr pre ňu, než proti nej. Čo ma najviac odrádzalo, bol jej nepriateľský postoj k boju o zachovanie nemeckva, to úbohé uchádzanie sa o priazeň slovanských „súduhov“, ktorí tieto pytačky prijímali, pokiaľ boli spojené s praktickými ústupkami. Ináč sa držali s nafúkanosťou späť, čím poskytovali takto dotieravým žobrákom zaslúženú odmenu.

A tak mi bolo v sedemnástich rokoch slovo „marxizmus“ ešte málo známe, zatiaľ čo pojmy „sociálna demokracia“ a „socializmus“ sa mi zdali ako identické. Bola tu potrebná taktiež najskôr rana osudu, aby sa mi otvorili oči vzhľadom k tomuto nehoráznemu podvodu národov.

Ak som sa zoznámil až doteraz so sociálnodemokratickou stranou ako divák pri niektorých masových demonštráciách bez toho, že by som bol aj len málo zasvätený do mentality ich prívržencov, či dokonca do podstaty ich učenia, súčasne som bol v kontakte s produktmi ich výchovy a „svetového názoru“. A to, čo by sa udialo snád' až po desaťročiach, som pochopil počas niekoľkých mesiacov: zmysel morovej nákazy kráčajúcej pod maskou sociálnej počestnosti a lásky k blížnemu, od ktorej je treba rýchlo svet oslobodiť, pretože ináč by mohol byť ľahko zbavený ľudstva.

Moje prvé stretnutie so sociálnou demokraciou sa uskutočnilo na stavbe.

Už na začiatku to nebolo veľmi potešujúce. Moje oblečenie bolo ešte trochu v poriadku, moja reč vyberaná a moje chovanie zdržanlivé. Mal som so svojim osudom ešte toľko práce, že som sa o svoje okolie mohol len málo starať. Hľadal som len

prácu, aby som neumrel od hladu a mohol sa aspoň pomaly vzdelávať. Snáď by som sa o svoje okolie nestaral vôbec, keby sa neprihodila už na tretí alebo štvrtý deň udalosť, ktorá ma okamžite prinútila zaujať stanovisko. Bol som vyzvaný, aby som vstúpil do odborovej organizácie.

Moje znalosti odborov sa vtedy ešte rovnali nule. Ani účelnosť ani bezúčelnosť ich existencie by som vtedy nemohol dokázať. Pretože mi vysvetľovali, že musím vstúpiť, odmietol som. Zdôvodnil som to tým, že veci nerozumiem a že sa nedám vôbec k ničomu nútiť.

Snáď to prvé bolo príčinou, že ma hneď neprepustili. Snáď dúfali, že ma za pár dní obrátia a skrotia. V každom prípade sa poriadne zmýlili. Za štrnásť dni som sa už členom stať nemohol, aj keby som bol chcel. Za týchto štrnásť dní som poznal svoje okolie bližšie, takže ma žiadna moc sveta nemohla prinútiť na vstup do organizácie, ktorých nositelia sa mi medzitým zjavili v nepriaznivom svetle.

Prvé dni som sa hneval.

Napoludnie išla jedna časť do najbližšej reštaurácie, zatiaľ čo druhá časť zostala na stavenisku a jedla svoj väčšinou veľmi chudobný obed. Väčšinou to boli ženatí muži, ktorým ženy priniesli vo veľmi zlom riade poslednú polievku. Koncom týždňa ich bolo stále viac. Prečo, to som pochopil neskoršie. Vtedy sa politizovalo.

Niekde bokom som vypil svoju fľašu mlieka a zjedol kúsok chleba, študoval som opatrne svoje nové okolie, alebo som premýšľal o svojom biednom osude. Napriek tomu som však počul viac než dosť. Tiež sa mi zdalo, že sa ku mne úmyselne priblížili, aby ma podnietili k vyjadreniu stanoviska. To, čo som počul, bolo každopádne takého druhu, že som sa krajne rozčúľil. Všetko sa tu odmietalo: národ ako vynález „kapitalistických“ tried, ako často som si tam musel vypočuť to slovo. Vlast' ako nástroj buržoázie k vykorisťovaniu robotníctva. Autorita zákona ako prostriedok na utláčanie proletariátu. Škola ako inštitúcia k výchove otrockého materiálu, ale tiež otrokárov. Náboženstvo ako prostriedok k ohlupovaniu ľudu určeného na vykorisťovanie. Morálka ako znamenie hlúpej baranej trpezlivosti atď. Nebolo tu, ale vôbec nič, čo by nezatiahli do veľmi hlbokého bahna.

Najskôr som sa pokúšal mlčať. Potom to už neišlo. Zaujal som stanovisko a začal som odporovať. Tu som ale spoznal, že je to beznádejné, pokiaľ nemám aspoň určité znalosti o bodoch, o ktorých sme viedli spor. Tak som začal pátrať v prameňoch, z ktorých oni čerpali svoju domnelú múdrosť. Na rade bola kniha za knihou, brožúra za brožúrou.

Na stavbe bolo často živo. Prel som sa s nimi a každý deň som bol lepšie informovaný o ich vedomostiach než moji protivníci samotní. Až jedného dňa bol použitý prostriedok, ktorý samozrejme najľahšie víťazí nad rozumom: teror a násilie. Niekoľko protivníkov ma nútilo, aby som ihneď opustil stavbu, lebo že ma zhodia z lešenia. Pretože som bol sám a odpor bol beznádejný, dal som prednosť prvej rade.

Išiel som naplnený odporom a súčasne taký uchvátený, že som nemohol vec nechať len tak. Nie, po vzplanutí prvého rozhorčenia zvíťazila opäť tvrdohlavosť. Bol som pevne rozhodnutý ísť predsa len znova na stavbu. V tomto rozhodnutí ma posilňovala bieda, ktorá ma po niekoľkých týždňoch, keď som utratil svoju nepatrnú ušetrenú mzdu, zobrala opäť do svojej nemilosrdnej náruče. Musel som chtiac-nechtiac. A hra sa začala zasa od začiatku, aby skončila podobne ako predtým. Teraz som zápasil vo svojom vnútri: sú títo ľudia ešte hodní byť príslušníkmi veľkého národa?

Pálčivá otázka: ak bude táto zodpovedaná kladne, nestojí boj za námahu a obeť, ktoré majú priniesť tí najlepší pre takých vyvrhel'ov. Ak odpoveď znie „nie“, potom už je v našom národe ľudí.

S nepokojnou sklúčenosťou som videl v dňoch hĺbania a premýšľania, ako narastá masa tých, ktorí už nepatria k svojmu národu, až sa z nich stáva hrozivá armáda.

So zvláštnymi pocitmi som jedného dňa pozeral na nekonečné štvorstupy viedenských robotníkov na masovej demonštrácii. Stál som tam skoro dve hodiny a so zadržaným dychom som pozoroval obrovského ľudského draka, ktorý sa pomaly valil okolo. S úzkostlivou stiesnenosťou som konečne opustil námestie a išiel som domov. Cestou som videl v trafike „robotnícke noviny“, ústredný orgán starej rakúskej sociálnej demokracie. V jednej lacnej ľudovej kaviarni, kam som často chodil čítať noviny, tieto noviny tam tiež ležali. Doteraz som sa nemohol prinútiť pozerať do tých úbohých novín dlhšie než dve minúty. Ich tón na mňa pôsobil ako duchovný jed. Pod deprimujúcim dojmom demonštrácie ma vnútorný hlas poháňal, aby som si tieto noviny raz kúpil a dôkladne ich prečítal. Večer som si ich obstaral, pričom som premáhal prudký vnútorný hnev nad tým koncentrovaným roztokom klamstiev.

Teraz som každodenným čítaním tejto sociálno-demokratickej tlače študoval vnútornú podstatu týchto myšlienkových pochodov lepšie než z celej teoretickej literatúry. Aký je to rozdiel medzi teoretickou literatúrou s jej lesknúcimi sa frázami o slobode, kráse a dôstojnosti, medzi zavádzajúcimi zdanlivo najhlbšími pravdami vyjadrenými hrou slov a odpornou humánnou morálkou, to všetko bolo napísané so železným čelom prorockej istoty a medzi brutálnou, žiadnej podlosti sa neštitiacou dennou tlačou, ktorá pracuje s ohovárkami a dosahuje skutočne virtuózne a nebezpečné klamstvo. Tlačou, ktorá hlása spásanosné učenie nového ľudstva!

Jedno je určené hlúpym zástupom zo stredných a prirodzene tiež z vyšších vrstiev inteligencie, to druhé je určené masám.

Pre mňa znamenalo zahĺbenie sa do literatúry a tlače tohoto učenia znovunájdenie môjho národa. Čo bolo pre mňa predtým neprekonateľnou priepasťou, teraz malo byť podnetom vrelej lásky ako nikdy predtým.

Len blázon môže zatracovať obeť, ak pozná obrovskú prácu, ktorá bola vynaložená na otrávenie tejto obete. Čím viac som sa v ďalších rokoch osamostatňoval, tým sa mi s rastúcou vzdialenosťou darilo nachádzať vnútorné príčiny sociálno-demokratických úspechov. Teraz som chápal význam brutálnej požiadavky: len červené noviny, navštevovať len červené zhromaždenia, čítať červené knihy atď. S plastickou jasnosťou som mal pred očami vynútený výsledok tohoto neznášanlivého učenia. Psychika širokých mas nie je prístupná polovičatosti a slabosti.

Podobne ako žena, ktorej duševné pocity sú menej určované dôvodmi abstraktného rozumu než nedefinovateľnou túžbou naplnenou citom po ďalšej sile a ktorá sa preto radšej skloní pred silným, než aby ovládala slabocha. Davy milujú tiež viac vládcu, než prosebníka a vnútorne ich uspokojuje učenie, ktoré vedľa seba nestrpí žiadne iné než to, ktoré schváli liberálna sloboda. Nevie väčšinou, čo si má s ňou počať a dokonca sa cíti trochu opustené. Nehanebnosť duševného terorizmu si uvedomuje len málo, podobne ako poburujúce zneužívanie ľudskej slobody a vôbec netuší vnútornú nezmyselnosť celého učenia. Vidí len bezohľadnú silu a brutalitu cieľavedomých výrokov a pred ňou sa napokon vždy skloní.

Ak bude sociálna demokracia konfrontovaná s učením pravdivejším, ale rovnako brutálne realizovaným, toto učenie, aj keď po ťažkom boji, zvíťazí.

Pochopil som hanebný duševný teror, ktorým pôsobí toto hnutie najmä na meštianstvo, ktoré morálne ani fyzicky nezvláda takéto útoky. Pôsobí tak, že na znamenie spustí bubnovú paľbu lží a ohovárania proti nepriateľovi, ktorý sa javí najnebezpečnejším a to tak dlho, pokiaľ napadnutý nestratí nervy. A len, aby už bol zasa pokoj, je nenávidený obetovaný.

Avšak pokoj tí, naivne sa domnievajúci, rovnako mať nebudú.

Hra sa začína znova a opakuje sa tak často, pokiaľ sa strach z divého psa nezmení v sugestívne ochromenie.

Pretože sociálna demokracia pozná z vlastnej skúsenosti cenu sily, útočí proti tým, v bytosti ktorých cíti niečo z tejto zvláštnej látky. Naopak chváli každého slabocha z druhej strany, tu opatrne, tam hlasnejšie podľa poznaných, alebo domnelých duševných kvalít.

Menej sa bojí bezmocného slabého génia, než silnej povahy, hoci skromného ducha.

Najnaliehavejšie odporúčajú slabochov na duchu zároveň s fyzickými slabochmi. Vedia vzbudiť zdanie, akoby sa týmto spôsobom udržal pokoj a zatiaľ rýchlo a opatrne, ale napriek tomu pevne získava jednu pozíciu za druhou, tu tichým vydieraním, tu skutočnou krádežou v okamihoch, keď je všeobecná pozornosť upútaná iným smerom a verejnosť buď nechce byť rušená, alebo považuje záležitosť za tak nepatrnú, že kvôli nej nechce vzbudiť pozornosť a podráždiť zlého protivníka.

Je to taktika, ktorá kalkuluje so všetkými ľudskými slabosťami, ktorá musí skoro matematicky viesť k úspechu, pokiaľ sa však aj protivník nenaučí bojovať proti jedu zasa jedom.

Slabším povahám je tu treba povedať, že sa jedná o bytie a nebytie.

Nemenej pochopiteľný bol pre mňa význam fyzického teroru proti jednotlivcovi, proti mase. Aj tu je presná kalkulácia psychologického účinku.

Teror na pracovisku, v továrni, v schôdzovacom lokáli a pri masovej demonštrácii je prevádzaný úspechom stále častejšie, pokiaľ proti nemu nevystúpi rovnako veľký teror.

Avšak potom strana začne nariekať, strašne kričať a volá o pomoc napriek tomu, že od vekov pohŕda štátnou autoritou, bude sa jej s krikom dovolávať, aby väčšinou za všeobecného zmätku dosiahla skutočný cieľ, totiž nájsť najvyššieho úradníka - hlupáka, ktorý v hlúpej nádeji, že si neskôr nakloní obávaného protivníka, jej pomôže zdolať odporcu tohoto svetového moru.

Aký dojem zanechá taký úspech v myslení širokých mas, prívržencov a protivníkov, posúdi len ten, kto pozná dušu ľudu nie z kníh, ale zo života. Lebo pokiaľ dosiahnuté víťazstvo bude v radoch stúpcov chápané ako triumf práva vo vlastnej veci, porazený protivník si väčšinou zúfa aj nad úspechom ďalšieho odporu vôbec.

Čím viac som spoznával metódy fyzického teroru, tým viac som odprosoval všetky tie stotisíce ľudí, ktorí mu podľahli.

Ďakujem čo najvrúcnejšie svojmu vtedajšiemu strastiplnému obdobiu, že mi vrátilo môj národ, že som sa naučil rozlišovať obeť od zvodcov.

Lebo inak než obeťami výsledky tohoto zvädzania ľudí nie je možné nazvať. Keď som sa snažil vykresliť v niekoľkých obrazoch zo života „najnižšie“ vrstvy, nebolo by to úplne bez zistenia, že i v týchto hĺbkach som našiel tiež svetlá: mimoriadnu obetavosť, najvernejšie priateľstvo, zvláštnu nenáročnosť a zdržanlivú skromnosť špeciálne pokiaľ išlo o vtedajšie staršie robotníctvo. Pretože sa tieto cnosti u mladej generácie strácali stále viac a najmä pod vplyvom veľkomesta, boli i tu mnohí, ktorí mali celkom zdravú krv a zvíťazili nad hlúpymi ničomnosťami života. Keď potom títo ľudia často dobrosrdeční a usporiadaní vstúpili vo svojej politickej činnosti do radov smrteľných nepriateľov nášho národa a pomohli im zovrieť rady, bolo to len preto, že nepochopili a ani pochopiť nemohli podlosť nového učenia, že sa nikto nesnažil postarať sa o nich a že sociálne pomery boli napokon silnejšie než akákoľvek vôľa, ktorá snáď smerovala aj k opaku. Bieda, ktorej jedného dňa tak či onak prepadli, ich zahnila nakoniec do tábora sociálnej demokracie.

Pretože sa meštianstvo mnohokrát najnešikovnejším a najnemorálnejším spôsobom postavilo dokonca aj proti všeobecne ľudským a oprávneným požiadavkám, bez toho, že by dosiahlo z tohoto postoja akýkoľvek úžitok, ba bez toho, že by vôbec mohlo očakávať úžitok, bol aj ten najslušnejší robotník z odborovej organizácie zahnaný do politickej činnosti.

Odpor miliónov robotníkov, ktorí boli na začiatku isto nepriateľmi sociálno-demokratickej strany, bol zlomený často najnezmyselnejším spôsobom, keď meštianske strany nepristúpili na žiadnu ich sociálnu požiadavku. Jednoducho tupé odmietanie všetkých pokusov o zlepšenie pracovných pomerov, ochranných zariadení a strojov, zákaz detskej práce a ochrana žien aspoň v tých mesiacoch, keď nosili pod srdcom budúceho súkmeňovca, to všetko dopomohlo sociálnej demokracii, ktorá sa s vďakou chytá každého žalostného prípadu, ako zahnať masu svojich sietí. Naše politické „meštianstvo“ nemôže nikdy odčiniť tieto svoje hriechy. Svojím odporom proti každému pokusu o odstránenie sociálnych nešvárov rozosievalo nenávisť a samo zdanlivo ospravedlňovalo tvrdenie úhlavného nepriateľa národa, že len sociálno-demokratická strana zastupuje záujmy ľudu.

Meštianstvo tak vytvorilo v prvom rade morálne zdôvodnenie faktickej existencie odborov, teda organizácie, ktorá vždy bola najväčším nadháňáčom politickej strany, V mojich viedenských učňovských rokoch som bol nútený zaujať chtiac-nechtiac stanovisko k otázke odborov.

Pretože som odbory považoval za neoddeliteľnú súčasť sociálno-demokratickej strany, bolo moje rozhodnutie rýchle a nesprávne.

Samozrejme som ho celkom zamietol.

Taktiež v tejto tak nesmierne dôležitej otázke ma poučil sám osud. Výsledkom bola zásadná revízia môjho prvého úsudku.

V dvadsiatich rokoch som sa naučil rozlišovať medzi odbormi ako prostriedkom na obranu všeobecných sociálnych práv pracujúcich na vybojovanie lepších životných podmienok a medzi odbormi ako nástrojmi strany v politickom triednom boji.

To, že sociálna demokracia chápala enormný význam odborov, jej zaistilo nástroj a tým aj úspech. Meštianstvo to nechápalo a zaplatilo zato politickým postavením. Domnievalo sa, že svojim „odmietaním“ urobí koniec logickému vývoju, aby tento vývoj nakoniec v skutočnosti zahnilo na nelogické cesty. Lebo to, že odborové hnutie je vlastne nepriateľom vlasti, je nezmysel a navyše nepravda. Správny je skôr opak. Ak je odborárska činnosť zameraná na zlepšenie postavenia tohoto stavu, ktorý patrí k základným pilierom národa, nepôsobí nepriateľsky voči vlasti a štátu, ale pôsobí „národne“ v najlepšom zmysle tohoto slova. Pomáha vytvárať sociálne predpoklady, bez ktorých nie je mysliteľná všeobecná národná výchova. Získava tak najväčšiu zásluhu, lebo odstraňuje sociálne nádory a tým sa dostáva na základ duševným ako aj telesným pôvodcom choroby a prispieva tak k všeobecnému zdraviu národa.

Otázka ich nutnosti je preto skutočne zbytočná.

Pokiaľ sú medzi zamestnávateľmi ľudia s nízkym sociálnym cítením, alebo dokonca ľudia bez citu pre právo a spravodlivosť, je nielen právom, ale povinnosťou ich zamestnancov, ktorí sú predsa súčasťou nášho národa, chrániť všeobecné záujmy proti lakomosti, alebo nerozumu jednotlivcov. Lebo národným záujmom je zachovanie vernosti a viery v jeden národný organizmus rovnako ako zachovanie zdravia ľudu.

Obidvoje je ťažko ohrozené nezodpovednými podnikateľmi, ktorí sa necítia byť členmi národného spoločenstva. Z ich zlej činnosti a lakomosti vyrastajú veľké škody do budúcnosti.

Odstrániť príčiny takéhoto vývoja znamená získať si zásluhu o národ a nie naopak.

Nehovorme pritom, že je na každom jednotlivcovi, aby vyvodil dôsledky z faktického alebo domnelého bezprávia jemu urobeného. Nie! Je to klam a je treba v ňom vidieť pokus o odvedenie pozornosti. Alebo je odstránenie zlých sociálnych postupov v národnom záujme alebo nie. Ak áno, musíme s nimi bojovať takými zbraňami, ktoré majú nádej na úspech. Jednotlivý robotník nie je však nikdy schopný presadiť sa proti moci veľkého podnikateľa, pretože tu nemôže ísť o otázku víťazstva vyššieho práva, pretože uznaním tohoto práva by sa spor pre nedostatok akejkolvek príčiny nekonal, jedná sa o otázku víťazstva väčšej moci. V inom prípade by právne cítenie samo ukončilo čestným spôsobom spor, alebo lepšie povedané, nikdy by nemohlo k sporu dôjsť.

Nie, ak asociálne, alebo nedôstojné jednanie s ľuďmi vyzýva na odpor, potom môže byť tento boj, pokiaľ nie sú za účelom odstránenia týchto škôd vytvorené zákonné súdne inštitúcie, rozhodnutý len väčšou mocou. Potom je ale samozrejmé, že proti jednotlivému subjektu, ktorým je koncentrovaná sila podniku, musí vystúpiť ako jednotlivý subjekt súhrnný počet zamestnancov, ináč by už od začiatku nemali žiadnu šancu.

Tak môže odborová organizácia prispieť k posilneniu sociálnej myšlienky v každodennej praxi a tým aj k odstráneniu príčin, ktoré stále dávajú podnet k nespokojnosti a sťažnostiam. .

Že tomu tak nie je, je pripisované z veľkej časti na účet tých, ktorí kládli prekážky každej zákonnej regulácii sociálnych nedostatkov, alebo jej zabránili svojim politickým vplyvom.

Tou mierou ako politické mešťanstvo nechápalo, alebo skôr nechcelo chápať význam odborovej organizácie a stavalo sa na odpor proti nej, ujala sa jej, sociálna demokracia. Vytvorila tým predvídavo pevný podklad, ktorý sa osvedčil už niekoľkokrát v kritických hodinách ako jej posledná opora. Vnútorňý účel odborov tak pomaly mizol, až urobil priestor novým cieľom.

Sociálna demokracia nikdy nepomýšľala na zachovanie pôvodnej úlohy profesijného hnutia.

Nie, na to nikdy nemyslela.

Za niekoľko desiatok rokov sa pod skúsenou, rukou stal z pomocného prostriedku obrany sociálnych ľudských práv nástroj na rozbitie národného hospodárstva. Záujmy robotníkov im v tom ani v najmenšom nebránili. Pretože aj politicky poskytuje použitie hospodárskych nátlakových prostriedkov možnosť kedykoľvek vydierať, pokiaľ existuje nesvedomitosť na jednej strane a hlúpa barania trpezlivosť na druhej strane.

To je niečo, čo v tomto prípade platí na oboch stranách.

Už na prelome storočia prestalo odborové hnutie dávno slúžiť svojej pôvodnej úlohe.

Z roka na rok sa táto organizácia dostávala stále viac do začarovaného kruhu politiky sociálnej demokracie, aby nakoniec bola použitá ako nátlakový prostriedok triedneho boja. Celému s námahou vybudovanému hospodárskemu telesu mohla privodiť pád tým, že mu podkope základové steny a potom by rovnaký osud očakával aj štát. Zastupovanie všetkých dôležitých potrieb robotníctva postupne prestávalo hrať úlohu, až nakoniec politický dôvtip usúdil, že je nežiadúce odstraňovať sociálnu

a kultúrnu biedu širokých más, pretože potom vzniká nebezpečenstvo, že po uspokojení svojich prianí už nebudú môcť byť používané ako bojové oddiely, ktoré bez odporu plnia cudziu vôľu.

Vývoj, ktorý vodcovia triedneho boja tušili, im naháňal hrôzu, že nakoniec akékoľvek jednoduché blahodárne sociálne zlepšenie čo najrozhodnejším spôsobom odmietali a nielen to: postavili sa rozhodne proti nemu. O zdôvodnenie tohoto zdanlivo nepochopiteľného správania sa nemuseli nikdy obávať.

Tým, že sa požiadavky neustále stupňovali, bola možnosť ich splnenia nepatrná a masám sa mohlo vždy nahovoriť, že ide o diabolský pokus oslabiť údernú silu robotníctva, či ju ochromiť akýmsi smiešnym plnením jeho najsvätejších práv. Nedivme sa úspechu, pretože masa mala len nepatrnú schopnosť myslieť.

V meštianskom tábore panovalo rozhorčenie nad tak zrejým klamstvom sociálno-demokratickej taktiky, ale nevyvodili sa z toho ani najmenšie závery pre nejakú smernicu postupu vlastného konania. Práve obava sociálnej demokracie z akéhokoľvek skutočného pozdvihnutia robotníctva z hĺbky jeho doterajšej kultúrnej a sociálnej biedy by muselo viesť k čo najväčšiemu úsiliu v tomto smere, aby sa postupne vyrazil nástroj z rúk vodcov triedneho boja.

To sa však nestalo.

Namiesto toho, aby sami zaútočili na nepriateľské postavenia, nechali sa tlačiť a sácať sem a tam až nakoniec siahli po celkom nedostatočnej výpomoci, ktorá zostala neúčinná, pretože prišla neskoro. A pretože bola bezvýznamná, dala sa aj ľahko odmietnuť. Tak zostalo všetko po starom, len nespokojnosť bola väčšia než predtým.

Ako hrozivé mračno viseli už vtedy „slobodné odbory“ nad politickým horizontom a nad životom jednotlivcov.

Boli jedným z najstrašnejších nástrojov teroru proti bezpečnosti a nezávislosti národného hospodárstva, proti stabilite štátu a osobnej slobode.

Boli to odbory, ktoré urobili z pojmu demokracie odpornú a smiešnu frázu, nemsrteľne zhanobili slobodu a bratstvo vetou „ak nechceš byť súdruhom, tak ti rozbijem lebku“.

Tak som vtedy poznal týchto priateľov ľudstva. Počas mnohých rokov sa môj názor na nich rozšíril a prehĺbil, meniť som ho nemusel.

Čím viac som nahliadal do vonkajšej podoby sociálnej demokracie, tým väčšia bola moja túžba postihnúť vnútorné jadro tohoto učenia.

Oficiálna stranícka literatúra mi v tom mohla pomôcť len málo. Čo sa týka hospodárskych otázok, je vo svojich tvrdeniach a dôkazoch nesprávna. Ak pojednáva o politických cieľoch je zavádzajúca. Pri tom všetkom som sa cítil vnútorne zhnusený zvlášť novším drzým spôsobom vyjadrovania a spôsobom výkladu. S obrovským množstvom slov nejasného obsahu alebo nezrozumiteľného významu sú zostavované vety, ktoré by sa zdali duchaplné, ale sú nezmyselné. Len dekadencia našej veľkomestskej bohémy sa môže v tomto bludisku rozumu cítiť ako doma a vyberať z hnoja tohoto literárneho idealizmu „vnútorný prežitok“, pričom je podporovaná príslovečnou skromnosťou časti nášho ľudu, ktorý v tom, čo je mu najmenej zrozumiteľnejšie, cíti o to hlbšiu múdrosť.

Avšak keď som uvažoval o teoretických nepravdách a nezmysloch tohoto učenia so skutočnosťou tohoto javu, získaval som postupne jasný obraz jeho vnútorných zámerov.

V takých hodinách sa ma zmocňovali smutné predtuchy a zlý strach. Videl som pred sebou učenie pozostávajúce z egoizmu a nenávisťi, ktorá môže podľa matematických zákonov viesť k víťazstvu, avšak súčasne s tým musí privodiť koniec ľudstva.

Medzitým som sa naučil chápať súvislosti medzi týmto učením skazy a podstatou národa, ktorá mi bola do tej doby takmer neznáma.

Len znalosť židovstva samotného poskytuje kľúč na pochopenie vnútorných a tým skutočných zámerov sociálnej demokracie.

Kto pozná tento národ, tomu spadne z očí závoj mylných predstáv o celi a zmysle tejto strany a z oparu a hmly sociálnych fráz sa zdvíha rozosmiata tvár marxizmu.

Dnes je pre mňa veľmi ťažké, ak nie nemožné, kedy mi slovo „Žid“ dalo popud na zvláštne zamyslenie sa. Z otcovského domu si vôbec nepamätám, že by som niekedy za otcovho života toto slovo počul. Domnievam sa, že by starý pán videl už vo zvláštnom zdôrazňovaní tohoto učenia nejakú kultúrnu zaostalosť. Dospel za svojho života k viac-menej svetoobčianskym názorom, ktoré sa aj pri najprísnejšom národnom zmýšľaní nielen udržali, ale ovplyvnili i mňa.

Tiež v škole som nenašiel žiaden podnet k zmene prevzatého obrazu. Na reálke som poznal jedného židovského chlapca, s ktorým sme narábali opatrne, ale len preto, že sme mu poučení rôznymi skúsenosťami nijako zvlášť nedôverovali. Nič ma však pritom nenapadlo, ani ostatným.

Len v štrnástich až pätnástich rokoch som častejšie narazil na slovo Žid, čiastočne v súvislosti s politickými rozhovormi. Pociťoval som voči tomuto slovu ľahkú nechúť a nemohol som sa ubrániť nepríjemnému pocitu, ktorý sa ma zmocňoval, keď išlo o náboženské hašterenie sa.

Túto otázku som vtedy nijako ináč nevnímal.

V Linzi bolo len veľmi málo Židov. Počas storočia sa ich zovňajšok poeurópsťil a zľudštil. Áno, dokonca som ich považoval za Nemcov. Nezmyselnosť tejto domnienky mi nebola jasná, pretože jediný rozlišovací znak som videl v cudzom náboženstve. Ako som sa domnieval, boli práve za to prenasledovaní a preto môj nesúhlas s nepriaznivými výroky o nich prerástol takmer v odpor.

O tom, že existujú programoví nepriatelia Židov som nemal ani tušenia. Potom som prišiel do Viedne.

Zaujatý množstvom dojmov z architektúry, zdeptaný ťarchou svojho osudu, nemal som spočiatku na očiach vnútorné rozvrstvenie ľudu v obrovskom meste. Hoci mala Viedeň v týchto rokoch dva milióny obyvateľov, z toho dvestotisíc Židov, nevidel som ich. Moje oči a moje zmysly boli v prvých týždňoch príliš zamestnané vnímaním hodnôt a myšlienok. Až keď sa pomaly vracal pokoj a vzrušený obraz sa začal vyjasňovať, rozhliadal som sa vo svojom novom svete dôkladnejšie a narazil som aj na židovskú otázku.

Nechcem tvrdiť, že spôsob, akým som sa s nimi zoznámil, bol zvlášť príjemný. Vidieť som v Židoch ešte len vyznanie a odmietal som aj v tomto prípade z dôvodov ľudskej tolerancie náboženské trenice. Tón, ktorý prinášal antisemitský list „Wiener Presse“, som považoval za nedôstojný pre kultúrnu tradíciu veľkého národa. Tiesnila ma spomienka na isté udalosti v stredoveku a bol by som nerád, keby sa opakovali. Pretože spomínané noviny neboli nejakým vynikajúce, odkiaľto prišlo, sám som vtedy nevedel, ale videl som v nich skôr produkt zlej závidosti než výsledky nejakého záhadného aj keď nesprávneho názoru.

Túto moju mienku potvrdila dokonale dôstojnejšia forma, akou na tieto útoky odpovedala naozaj veľká tlač, alebo sa o nich nezmieňovala a robila sa, ako by vôbec neboli, čo sa mi javilo obzvlášť záslužným.

Čítal som horlivo tzv. svetovú tlač („Neue Freie Presse", „WienerTagblatt" atď.) a bol som udivený rozsahom toho, čo ponúkala čitateľovi aj objektívnosťou jednotlivých článkov. Oceňoval som vybraný tón, len niekedy som bol vnútorne nespokojný, alebo neprijemne dotknutý prepiatym štýlom. Ale to všetko možno spočívalo vo vzletnosti celého svetového mesta. Pretože som vtedy Viedeň považoval za takéto mesto, dovolil som si dané vysvetlenie považovať za ospravedlnenie.

Čo ma však opakovane odrádzalo, bola nedôstojná forma, ktorou táto tlač pochlebovala dvoru. Nebolo snáď udalosti v Hofburgu, ktorá by nebola čitateľovi oznamovaná v tónoch uneseného nadšenia, alebo opäť v nariekavých rozpakoch, okázalosť, špeciálne ak sa jednalo o „najmúdrejšieho monarchu" všetkých čias, ktorá bola ako tokanie tetra.

Pre mňa to bolo jasné. Liberálna demokracia sa v mojich očiach pošpinila. Uchádzať sa o priazeň tohoto dvora a ešte v tak nevhodných formách znamenalo vystavovať dôstojnosť národa riziku.

To bol prvý tieň, ktorý skalil môj duševný vzťah k „veľkej" viedenskej tlači. Ako vždy som sledoval vo Viedni tiež všetky veľké udalosti v Nemecku s veľkým zápalom, bolo mi ľahostajné, či šlo o politické alebo kultúrne otázky. V hrdom obdivovaní som porovnával vzostup Ríše s chradnúcim rakúskym štátom. Ak však zahranično-politické dianie vzbudzovalo všeobecnú hrdosť, tak vnútropolitický život nebol až tak potešujúci a prinášal často chmúrne obavy. Neschvaľoval som boj, ktorý sa vtedy viedol proti Wilhelmovi II. Videl som v ňom nielen nemeckého cisára, ale v prvom rade tvorca nemeckého loďstva. Zákaz prejavu, ktorý uložil cisárovi Ríšsky snem ma mimoriadne rozčúľil, pretože pochádzal podľa mňa z miest, ktoré k tomu v mojich očiach nemali skutočne žiadnu príčinu, nagágali tieto gunáre za jediné obdobie zasadania toho toľko, čo sa za storočie nepodarilo ani celej dynastii cisárov, počítajúc do toho aj najslabšie obdobie.

Bol som rozhorčený, že v štáte, kde si nárokoval slovo a kritizoval každý poloblázon, áno a takí boli dokonca aj v Ríšskom sneme ako „zákonodarcovia", mohol nositeľ cisárskej koruny dostávať „nariadenia" od najslabšej inštitúcie a inštitúcie kecania všetkých čias.

Ešte viac som však bol pobúrený tým, že noviny „Wiener Presse", ktoré sa čo najponíženejšie klaňali aj poslednej dvornej kobyle a jej náhodné zavrtenie chvostom ich vyvádzať z miery, teraz so starostlivou tvárou, ale ako sa mi zdalo so zle skrývanou zlomyseľnosťou, vyjadrovali pochybnosti voči nemeckému cisárovi. Nešlo, Božechráň, o vmiešavanie sa do pomerov nemeckej ríše, ale tým, že sa tak „priateľským" spôsobom vkladal prst do týchto rán, plnili predsa povinnosť, ktorú ukladá duch vzájomného zväzku - ako sa dá opačne tiež vyhovieť novinárskej pravde atď. A tento prst sa vrtal v rane podľa želania.

V takýchto prípadoch mi stúpala krv do hlavy. To bolo podnetom k tomu, aby som sa pomaly začal dívať pozornejšie na veľkú tlač.

Musel som uznať, že jedny z antisemitských novín „Deutsches Volksblatt" sa v podobných záležitostiach chovali rozumnejšie.

Čo mi ešte šlo na nervy, bol odporný kult Francúzska, ktorý už vtedy táto veľká tlač pestovala. Človek sa musel priam hanbiť, že je Nemec, keď čítal tieto odporne sladké chválospevy na „veľký kultúrny národ". Toto úbohé pochlebovanie Francúzom ma často prinútilo odložiť tieto „svetové noviny". Často som siahal po novinách „Volksblatt", ktorých náklad bol prirodzene omnoho menší, ale v týchto veciach sa mi zdal trochu čistejší. S ostrým antisemitským tónom som súhlasil, avšak čítal som tiež tu a tam zdôvodnenie, ktoré ma prinútilo premýšľať.

V každom prípade som pri takých príležitostiach pomaly poznával muža a hnutie, ktoré vtedy určovalo osud Viedne: Dr. Karl Lueger a kresťansko-sociálna strana.

Keď som prišiel do Viedne bol som ich nepriateľom. Tento muž a toto hnutie boli v mojich očiach „reakčné“.

Avšak zvyčajný cit pre spravodlivosť musel tento úsudok zmeniť v tej miere, ako som dostával príležitosť spoznať muža a dielo. Pomaly prerastalo spravodlivé ocenenie v ohromný obdiv. Dnes v tomto mužovi vidím, ešte viac než predtým, najväčšieho nemeckého starostu Viedne všetkých čias.

Koľko mojich pôvodných názorov bolo touto zmenou môjho stanoviska vyvrátené! Keď sa vtedy moje názory na antisemitizmus postupne menili, bola to asi moja najťažšia premena vôbec. Predstavovala väčšinu vnútorných duševných bojov a len po niekoľko mesačnom zápase medzi rozumom a citom začalo prevažovať víťazstvo rozumu. O dva roky neskoršie rozum nasledoval cit a od tých čias sa stal jeho najvernejším strážcom a opatrovníkom.

V dobe tohoto trpkého zápasu medzi duševnou výchovou a chladným rozumom mi poskytla neoceniteľné služby a názorné vyučovanie viedenská ulica. Prišla doba, keď som už slepo neblúdil po obrovskom meste ako v prvých dňoch, ale prehliadal som si s otvorenými očami všetko okrem stavieb a ľudí.

Keď som sa tak raz potuloval po vnútornom meste, narazil som náhle na zjav v dlhom kaftane s čiernymi bokombradami.

Moja prvá myšlienka bola: je to tiež Žid?

Avšak v Linzi Židia takto nevyzerali. Kradmo a opatrne som pozoroval muža, ale čím dlhšie som pozeral do cudzej tváre a pátravo skúmal jej črty, zmenila sa v mojom mozgu prvá otázka v inú otázku: Je to tiež Nemec?

Ako vždy v takýchto prípadoch pokúšal som sa odstrániť pochybnosti pomocou kníh. Kúpil som si vtedy za pár halierov prvé antisemitské brožúry vo svojom živote. Žiaľ vychádzali všetky zo stanoviska, že čitateľ do určitej miery židovskú otázku pozná a dokonca ju chápe, ale ich tón bol väčšinou taký, že pochybnosti prichádzali čiastočne zo sploštených a krajne nevedeckých tvrdení tam uvádzaných.

Opäť som sa vrátil o týždeň ba dokonca mesiace späť. Vec sa mi zdala taká nehorázna, obvinenie tak nesmierne, že ma trápila obava, aby som sa nedopustil bezprávia a zasa som bol sklúčený a neistý.

Prirodzene už som nemohol dosť dobre pochybovať o tom, že sa nejedná o Nemcov zvláštneho náboženstva, ale o národ ako taký. Od tej doby čo som sa začal zaoberať touto otázkou a zameral som svoju pozornosť na Židov, javila sa mi Viedeň v inom svetle než skôr. Nech som išiel kamkoľvek, videl som len Židov, a čím viac som ich videl, tým viac sa v mojich očiach odlišovali od iných ľudí. Špeciálne vnútorné mesto a okresy na sever od Dunajského kanála sa hemžili ľuďmi, ktorí sa líšili už zovňajškom.

Ale keby som ešte pochyboval, pochyby zmizli s konečnou platnosťou a to v dôsledku postoja časti Židov samotných. Ich veľké hnutie, ktoré vo Viedni malo nemálo stúpenčov, vystupovalo čo najostrejšie za potvrdenie národného charakteru Židov: za sionizmus.

Hoci sa zdalo, akoby len časť Židov toto stanovisko schvaľovala a veľká väčšina ho odsudzovala a dokonca vnútorne odmietala, pri bližšom pohľade sa toto zdanie rozletelo ako nepríjemné výpary na čisto účelové výhovorky, ak nepoviem lži. Pretože tzv. židovstvo liberálneho zmysľania neodmietalo predsa sionistov ako Židov, ale asi ako Židov s nepraktickým dokonca snáď s nebezpečným verejným vyznávaním svojho židovstva. Na ich vnútornej súdržnosti sa tým však nič nezmenilo.

Tento zdanlivý boj medzi sionistami a liberálnymi Židmi mi bol veľmi skoro protivný. Bol predsa naskrz nepravdivý, teda klamársky a tiež sa málo hodil k hlásaniu mravnej výšky a čistoty tohoto národa.

Táto morálna a iná čistota tohoto národa vôbec bola vecou sama o sebe. Že sa nejednalo o nijakých milovníkov vody, to bolo vidieť už na ich zovňajšku, i keď človek prižmúril obidve oči. Neskoršie mi bolo niekedy zle zo zápachu týchto nositeľov kaftanov. K tomu musíme ešte prirátať ich špinavé oblečenie a málo hrdinský prejav.

To všetko nemohlo pôsobiť príťažlivo, človek musel byť zhnusený, ak okrem telesnej nečistoty objavil odrazu morálnu špinu tohoto vyvoleného národa.

Za krátky čas som pomaly o ničom inom toľko nepremýšľal ako o druhu činnosti Židov v určitých oblastiach.

Nebolo neporiadku v nijakej forme, žiadna nehanebnosť predovšetkým v kultúrnom živote, na ktorej by sa nepodieľal aspoň jeden Žid.

Aj keď sa zarezalo do takéhoto nádoru opatrne, našiel sa Židáčik ako červ v hnijúcom tele, často úplne oslnený náhlým svetlom.

Bolo to ťažké obvinenie, ktoré si získali v mojich očiach Židia, keď som spoznal ich činnosť v tlači, umení, literatúre a divadle. Teraz už nemohlo pomôcť žiadne hlbavé uisťovanie. Stačilo si preštudovať plagáty, ktoré niesli mená duševných tvorcov týchto hrozných filmových a divadelných zlátanín, ktoré tu boli vychvaľované, aby sa človek na dlhšiu dobu zatvrdil. Bol to mor, duchovný mor, horší než kedysi čierna smrť, ktorou bol národ infikovaný. A aké množstvo tohto jedu sa vyrábalo a šíriло! Prirodzene, čím je duševná a kultúrna úroveň takéhoto výrobcu umenia nižšia, tým neobmedzenejšia je jeho plodnosť, až taký chlapík začne vŕtať svoj zmysel pre neporiadok ako katapult ostatným ľuďom do tváre. Pritom ešte v neobmedzenom počte. Pomyslme si len, že príroda na jedného Goetheho vsadí do kožucha ľudstva desaťtisíc takýchto výrobcov mazanín, ktorí potom ako bacilonosiči najhoršieho druhu otravujú ľudstvo.

Bolo to hrozné, ale nedalo sa prehliadnuť, že práve Žid bol vybraný prírodou na túto úlohu vo veľmi bohatom množstve. Musí sa jeho vyvolenie hľadať práve v tom? Vtedy som začal starostlivo skúmať mená všetkých výrobkov týchto nečistých produktov vo verejnom kultúrnom živote. Výsledkom bol môj stále horší postoj k Židom. Mohol som sa tomuto pocitu tisíckrát vzpierať, závery musel urobiť rozum. Nemožno poprieť fakt, že deväť desiatín celej literárnej špiny, umeleckého gýča a divadelných hlúpostí išlo na vrub národa, ktorý predstavuje ani nie jednu stotinu všetkých obyvateľov na zemi. Bolo to jednoducho tak.

Taktiež som začal skúmať svoju milú „svetovú tlač“ z tohoto hľadiska. Čím bola sonda hlbšia, tým viac sa môj niekdajší obdiv zmenšoval. Štýl bol stále neznesiteľnejší, musel som odmietnuť plytký obsah, objektivita výkladu sa mi zdala viac lživá než poctivá a pravdivá, ale autormi boli Židia.

Tisíce vecí, ktoré som skôr sotva videl sa mi teraz zdali pozoruhodnými, iné zasa, ktoré mi kedysi dali podnet k premýšľaniu, som sa naučil chápať a rozumieť im. Liberálne zmýšľanie tejto tlače som tiež videl v inom svetle, vybraný tón odpovedí na útoky a ich umlčovanie sa mi teraz javí ako šikovný a súčasne podlý trik. Zanietene písané kritiky boli určené vždy židovskému autorovi a odmietnutie bolo určené vždy len Nemcovi. Tiché podpichovanie proti Wilhelmovi II. sa vyznačovalo metodickou vytrvalosťou rovnako ako odporúčanie francúzskej kultúry a civilizácie. Gýčovité obsah novely sa v mojich očiach stal neslušnosťou a z reči som počul tóny cudzieho národa. Zmyslom toho všetkého však bolo škodiť nemectvu a to tak jasne, že to mohlo byť len zámerné.

Kto však na tom mal záujem? Bola to náhoda? Pomaly som strácal istotu. Vývoj bol zrýchlený nahliadnutím do radu iných vecí. Bolo to všeobecné poňatie mravov a morálky veľkej časti židovstva verejne prejavované a okázalé. Ulica tu opäť poskytla názorné vyučovanie, niekedy veľmi zlé.

Postoj Židov k prostitúcii a k obchodu s dievčatami sa dal študovať vo Viedni tak ako snáď v žiadnom západoeurópskom meste. Snáď s výnimkou francúzskych prístavných miest.

Keď tak človek chodil večer triedami a ulicami v Leopoldstadte bol nechtiac svedkom javov, ktoré pre nemecký ľud zostávali z veľkej časti skryté. Až vojna poskytla príležitosť bojovníkom na východnom fronte vidieť niečo podobného, lepšie povedané prinútila ich dívať sa.

Keď som po prvý raz spoznal Žida, chladného a nehanebného ako dirigenta tohoto hriješneho podnikania vyvrheľov veľkomesta, prebehol mi mráz po chrbte. Ale potom som vzplanul.

Teraz som sa už nevyhýbal preberaniu židovskej otázky, nie, teraz som si to už prial. Avšak ako som sa naučil hľadať vo všetkých odboroch kultúrneho a umeleckého života Žida, narazil som náhle na jedno miesto, kde by som ho nikdy nečakal.

Tým, že som poznal Žida ako vodcu sociálnej demokracie, začali mi padať klapky z očí. Skončil sa tým môj dlhý vnútorný boj.

Už v každodennom styku s mojimi druhmi v práci mi bola nápadná podivuhodná schopnosť meniť sa, s ktorou zaujímali v časovom rozpätí niekoľkých dní rôzne stanoviská, ba niekedy dokonca v priebehu len niekoľkých hodín. Nemohol som pochopiť ako ľudia, ktorí mali stále ešte rozumné názory, keď boli medzi sebou, ich okamžite pod vplyvom masy stratili. Často to bolo k zúfaniu. Keď som bol po niekoľko hodinových rozhovoroch presvedčený, že tento raz som už konečne prelomil ľady, vysvetlil im ten ich nezmysel a tešil sa zo srdca z úspechu, musel som druhý deň začať od začiatku: všetko bolo márne. Ako večné kyvadlo vracali sa ich nezmyselné názory späť.

Pritom som všetko ešte nepochopil. Neboli spokojní s osudom, ktorý ich tak často tvrdo bil, preklínali ho. Nenávideli podnikateľov, tí sa im zdali byť neľútostnými strojcami ich osudu. Nadávali úradom, ktoré sa v ich očiach nevedeli vcítiť do ich situácie, demonštrovali proti cenám potravín a za svojimi požiadavkami išli do ulíc, to všetko sa ešte rozumom dalo pochopiť. Čo však zostávalo nepochopiteľným, bola neobmedzená nenávisť k vlastnému národu zhanobenie jeho veľkosti, špinenie jeho dejín a hádzanie blata na jeho veľkých mužov.

Tento boj proti vlastnému druhu, vlastnému hniezdu a domovu bol nezmyselný a nepochopiteľný. Bolo to neprirodzené.

Človek sa mohol z toho prechodne uzdraviť, avšak len na dni, nanajvýš na týždeň.

Ak človek neskoršie stretol niekoho, kto sa zdanlivo obrátil, bol zasa rovnaký ako predtým. Neprirodzenosť ho mala opäť vo svojej moci.

Postupne som spoznával, že sociálno-demokratická tlač bola prevažne riadená Židmi. Nepripisoval som tomu však žiadny zvláštny význam, bolo tomu tak aj v iných novinách. Nápadné bolo len to, že ani jediný časopis, v ktorom boli Židia, nebol skutočne národným časopisom a to národným v zmysle mojej výchovy a môjho názoru. Premohol som sa a pokúšal som sa čítať tento druh marxistických tlačovín a

môj odpor trvalo vzrastal. Pokúsil som sa bližšie spoznať výrobcu týchto darebáckych zlátanín.

Boli to počínajúc vydavateľom samí Židia.

Vzal som si dostupné sociálno-demokratické brožúry a vyhľadal mená ich autorov: Židia. Poznamenal som si mená takmer všetkých vodcov, ďaleko najväčší podiel mali opäť príslušníci „vyvoleného národa“, či sa už pritom jednalo o zástupcov Ríšskej rady alebo o tajomníkov odborov, predsedov organizácií alebo pouličných agitátorov. Vyplýval z toho vždy rovnaký obraz. Mená ako: Austerlitz, David, Adler, Ellenbogen atď. mi zostanú navždy v pamäti. Jedno mi bolo teraz jasné. Strana, z ktorej drobnými predstaviteľmi som už mesiace tvrdo bojoval, bola čo sa týka vedenia takmer výlučne v rukách cudzieho národa: to, že Žid nie je Nemec som už teraz vedel s konečnou platnosťou, šťastný a spokojný.

Až teraz som úplne spoznal zvädzačov nášho národa.

Už rok viedenského pobytu mi stačil nato, aby som nadobudol presvedčenie, že žiadny robotník nie je taký tvrdohlavý, aby nepodľahol hlbším znalostiam a vysvetleniam. Pomaly som sa stával znalcom ich vlastného učenia a používal som ho ako zbraň v boji za moje vnútorné presvedčenie.

Teraz bol úspech skoro vždy na mojej strane.

Veľké masy bolo možné zachrániť, aj keď za cenu najväčších obetí čo do času a trpezlivosti.

Avšak nikdy sa nedal žiaden Žid zbaviť svojho názoru.

Bol som vtedy ešte dosť detinský a vysvetľoval som im šialenosť ich učenia, mohol som sa v ich krúžku uhovoriť, domnieval som sa, že sa mi musí podariť presvedčiť ich o zhubnosti ich marxistického šialenstva, ale dosiahol som tak len opak. Zdalo sa, že rastúce pochopenie ničivého vplyvu sociálno-demokratických teórií a ich realizácia slúži len k posilneniu ich odhodlania.

Čím viac som sa s nimi hádal, tým viac som spoznával ich dialektiku. Najprv počítali s hlúposťou svojho protivníka a potom, keď už nebolo východiska, robili zo seba jednoducho hlupákov. Keď im to nepomohlo, tak správne neporozumeli, alebo preskočili ihneď na inú oblasť, hovorili len samozrejmosti, alebo ich prijali a zasa ihneď previedli na podstatne odlišnú látku, pri pristihnutí sa odpovedi vyhýbali a nič presného nevedeli. Ak človek zaútočil na takého apoštola kdekolvek, všade zostal medúzovitý sliz. Ten tiekol pomedzi prsty, aby sa v budúcom okamihu spojil zasa dohromady. Ak ho človek porazil zničujúcim spôsobom a on pozorovaný okolím nemohol ináč než súhlasiť a zdalo sa, že sa človek dostal aspoň o krok ďalej, bol zajtra údiv veľký. Žid zo včerajška nevedel už ani to najmenšie, rozprával o svojom starom nešváre, robil akoby sa nič nestalo, nemohol si spomenúť vôbec na nič okrem toho, že správnosť svojho tvrdenia včera dokázal.

Niekedy som trúfol čo viac obdivovať, jeho podrezaný jazyk, alebo umenie klamať. Začal som ich pomaly nenávidieť.

Dobré na tom bolo, že rovnakou mierou ako mi padli do oka nositelia alebo aspoň šíritelia sociálnej demokracie, rástla láska k môjmu národu. Kto by tiež mohol pri diabolskej obratnosti týchto zvodcov preklínať úbohú obeť. Aké ťažké bolo pre mňa zvládnuť dialektickú obratnosť tejto rasy! Aký márnny bol úspech u ľudí, ktorí obrátia pravdu v ústach, hladko poprú práve vyslovené slovo, aby sa ho v budúcom okamihu sami zmocnili.

Nie. Čím viac som poznával Židov, tým viac som musel odpúšťať robotníkovi. Najväčšiu vinu v mojich očiach nemal robotník, ale všetci tí, ktorí sa nad tým nesnažili ustrnúť so železnou spravodlivosťou dať synovi národa, čo mu náleží a zvodcov a kazateľov záhuby pritlačiť k stene.

Skúsenosti každodenného života mi dali podnet k pátraniu po prameňoch marxistického učenia. Jeho pôsobenie mi bolo do podrobností jasné, pozornému pohľadu sa denne javil jeho úspech, následky som si pri troche fantázie vedel predstaviť. Zostávala ešte otázka, či zakladatelia predpokladali výsledok svojho výtvoru v jeho záverečnej podobe, alebo či sa sami stali obeťami omylu.

Podľa môjho úsudku bolo možné oboje.

V prvom prípade bolo povinnosťou každého mysliaceho človeka preniknúť do fronty neblahého hnutia a tak snáď predsa zabrániť najhoršiemu. Ináč, ale museli byť niekdajší pôvodcovia tejto choroby národov skutoční diabli. Lebo len v hlave obludy, nie človeka, mohol vzniknúť plán tejto organizácie, ktorej činnosť musela viesť vo svojom závere k zrúteniu ľudskej kultúry a k spustošeniu sveta.

Poslednou záchranou v tomto prípade zostával boj, boj všetkými prostriedkami, ktoré si ľudský duch, rozum a vôľa môžu predstaviť bez ohľadu na to, komu potom osud príhodi na misku váh svoje požehnanie.

Začal som sa dôvernejšie zoznamovať so zakladateľmi tohoto učenia a študovať základy hnutia. Že som sa dostal k cieľu skôr, než som dúfal, za to vďačím svojej znalosti židovskej otázky aj keď vtedy ešte nie príliš dôkladnej. To mi umožnilo praktické porovnanie skutočnosti s teoretickými táraninami apoštolov, t.j. zakladateľov sociálnej demokracie, naučil som sa rozumieť reči židovského národa: ten hovorí, aby zakryl, alebo aspoň zastrel myšlienky. Jeho ciele nenájdeme v riadkoch kníh, tie driemu pekne ukryté medzi nimi.

Bola to doba najväčšej premeny, ktorú som vo svojom vnútri musel prekonať. Zo slabého svetoobčana som sa stal fanatickým antisemitom.

Ešte raz a to naposledy ma prepadli pochybovačné a skľučujúce myšlienky.

Keď som skúmal dlhé obdobia dejín ľudstva a pôsobenie židovského národa v nich, vznikla odrazu úzkostlivá otázka, či si snáď nevyspytateľný osud vo svojom údele z dôvodov nám úbohým neznámym ľuďom predsa len nepraje konečné víťazstvo tohoto malého národa? Mal byť snáď tomuto národu pririeknutý svet ako odmena? Máme objektívne právo na boj za našu sebazáchovu, alebo aj toto je v nás len subjektívne odôvodnené.

Zatiaľ čo som sa zahĺbil do marxistického učenia a pôsobenie židovského národa som podrobil kľudnému a jasnému skúmaniu, osud mi sám dal odpoveď.

Židovské marxistické učenie odmieta aristokratický princíp prírody a kladie na miesto večného privilégia sily a moci, masu a jej mŕtvu váhu. Popiera teda v človeku význam národa a rasy a tým odoberá ľudstvu predpoklad existencie a kultúry. To by ako základ univerzu viedlo myšlienkovo k zániku každého pre ľudí pochopiteľného rádu. A tak ako v tomto najväčšom poznateľnom organizme by mohol byť výsledkom realizácie takéhoto zákona len chaos, tak pre zem a obyvateľov tejto hviezdy by to znamenalo ich zánik.

Ak zvíťazí Žid so svojim marxistickým vyznaním viery nad národmi sveta, jeho korunou bude pohrebný veniec ľudstva a táto planéta poputuje vesmírom zasa bez ľudí ako kedysi pred miliónmi rokov.

Večná príroda pomstí neúprosne prekročenie svojich prikázaní.

Dnes verím, že konám v duchu všemohúceho stvoriteľa: tým že sa bránim Židovi, bojujem za dielo Pána.

3. kapitola

VŠEOBECNÉ ÚVAHY Z MOJEJ VIEDENSKEJ DOBY

Dnes som presvedčený, že s výnimkou celkom mimoriadneho nadania, muž nemá byť verejne činný v politike pred svojim tridsiatym rokom. To preto, že až do tejto doby si vytvára všeobecnú platformu, z ktorej skúma rôzne politické problémy a stanovuje svoj vlastný postoj k nim. Len po získaní základného svetového názoru a tým aj stálosti vlastného ponímania jednotlivých otázok má, alebo sa smie muž vnútorne politicky vyzretý podieľať na politickom vedení obce.

Ak tomu tak nie je, vystavuje sa nebezpečenstvu, že svoje doterajšie stanovisko bude musieť jedného dňa v zásadných otázkach zmeniť, alebo proti svojmu vedomiu a svedomiu zotrvať na stanovisku, ktoré rozum a presvedčenie dávno odmietajú. V prvom prípade je to trápne pre neho osobne, pretože teraz sám kolíše a právom už nemôže očakávať, že mu jeho stúpenci budú pevne veriť ako predtým. Pre tých, ktorých riadi, vedie taký pád ich vodcu k bezradnosti a nezriedkavo k pocitu určitého zahanbenia aj voči tým, proti ktorým bojuje. V druhom prípade nastáva to, čo dnes tak často vidíme. Tou mierou ako vodca sám už neverí tomu, čo hovorí, je jeho argumentácia prázdna a plytká, ale je za to vulgárnejší vo voľbe prostriedkov. Zatiaľ čo on sám už nepomýšľa na vážnu obranu svojho politického presvedčenia (človek predsa neumiera za niečo, čomu sám neverí), požiadavky na jeho stúpencov rastú a sú stále nehanebnejšie až on nakoniec obetuje posledný zvyšok svojho vodcovstva a skončí u „politikov“. To znamená u takého druhu ľudí, ktorých jediným zmyslaním je bezcharakternosť spolu s drzou dotieravosťou a často neslušne vyvinutým umením klamať.

Ak sa na nešťastie pre slušných ľudí dostane taký chlapík do parlamentu, musíme už od začiatku vedieť, že podstata politiky pre neho spočíva len v heroickom boji o trvalé vlastníctvo tejto fľašky s mliekom pre jeho život a rodinu. Čím viac potom jeho žena a deti na tejto fľaške lipnú, tým urputnejšie bude bojovať o svoj mandát. Každý iný človek s politickými inštinktmí sa už preto stáva jeho osobným nepriateľom. V každom novom hnutí cíti možný začiatok svojho konca a v každom väčšom mužovi ďalšie nebezpečenstvo.

O tomto druhu parlamentných ploštíc budem hovoriť ešte dôkladnejšie.

Aj tridsaťročný muž sa bude musieť v živote ešte veľa učiť, ale bude to len doplnenie a vyplnenie rámca, ktorý mu stanoví jeho zásadný svetonázor. Jeho učenie už nebude žiadnym preškoľovaním, ale doškoľovaním a jeho stúpenci nebudú musieť prepadnúť stiesnenému pocitu, že ním boli dosiaľ zle vedení, ale naopak: viditeľný rast vodcu im poskytne uspokojenie, pretože jeho učenie znamená len prehlbovanie ich vlastných názorov. To je však v ich očiach dôkazom správnosti ich doterajšieho názoru.

Vodca, ktorý poznal nesprávnosť platformy svojich všeobecných politických názorov a musí ich opustiť, koná rozumne len vtedy, ak je ochotný vyvodiť z poznania doterajších chybných názorov posledný dôsledok. V tomto prípade musí odstúpiť od výkonu ďalšej politickej činnosti. Pretože sa už raz zmýlil v základných poznatkoch, môže sa to stať aj po druhý raz. V žiadnom prípade už nemá právo požívať dôveru spoluobčanov, alebo ju dokonca požadovať.

Ako málo sa dnes takáto slušnosť vyskytuje, o tom svedčí celková zvrhlosť spodiny, ktorá sa v tejto dobe cíti byť povolaná „robiť“ do politiky.

Sotva je niekto z nich k tomu povolaný.

Kedysi som sa vyhýbal verejným vystúpeniam aj keď si myslím, že som sa zaoberal politikou viac než mnohí iní. Len v najužšom okruhu som hovoril o tom, čo hýbalo mojim vnútrom, alebo čo ma priťahovalo. Tieto prejavy v úzkom okruhu mali v sebe mnoho dobrého: naučil som sa síce menej „hovoriť“, ale zato poznávať ľudí v ich často neskutočne primitívnych názoroch a námietkach. Pritom som nestrácal čas a možnosť školiť sa a ďalej vzdelávať. Príležitosť k tomu nebola nikde v Nemecku tak priaznivá ako vo Viedni.

Všeobecné politické myslenie bolo v starej podunajskej monarchii najprv väčšie a rozsiahlejšie než v starom Nemecku tej doby s výnimkou časti Pruska, Hamburgu a pobrežia Severného mora. Pod označením „Rakúsko“ chápem v tomto prípade to územie Habsburskej ríše, ktoré vďaka nemeckému osídleniu dalo nielenže historický podnet k vytvoreniu tohoto štátu, ale výhradne toto obyvateľstvo malo potrebnú silu, ktorá tomuto politicky a kultúrne tak umelému útvaru dávala po mnoho storočí vnútorný kultúrny život. Postupom doby závisel štát a jeho budúcnosť stále viac na udržaní tohoto zárodku budúcej ríše.

Ak dedičné zeme tvorili srdce Habsburskej ríše, ktoré hnalo čerstvú krv do krvného obehu štátneho a kultúrneho života, potom Viedeň bola mozgom a vôľou súčasne.

Už vo vonkajšej okázalosti Viedne spočívala sila vládnucej kráľovnej, ktorá zjednocovala tento národnostný konglomerát, aby nádherou a vlastnou krásou dala zabudnúť na zlé príznaky staroby celého štátu. Hoci Ríša bola zmietaná prudkými krvavými bojmi jednotlivých národností, cudzina a špeciálne Nemecko videlo len prívetivý obraz tohoto mesta. Klam bol o to väčší, že v tej dobe Viedeň prežívala svoj už posledný a najväčší viditeľný rozmach. Pod vedením naozaj geniálneho starostu ožila úctyhodná rezidencia cisára starej ríše ešte raz zázračným mladým životom. Posledný veľký Nemec, ktorého národ kolonistov Východnej Marky zrodil, nepatril oficiálne do radov tzv. „štátnikov“, ale tým že tento doktor Lueger ako starosta „Ríšskeho hlavného a rezidenčného miesta Viedne“ podával jeden nevídaný výkon za druhým a možno povedať, že vo všetkých oblastiach komunálneho hospodárstva a kultúrnej politiky posilnil srdce celej Ríše a okľukou sa stal vlastne väčším štátnikom než všetci vtedajší tzv. „diplomati“ dohromady. Ak sa mnohonárodnostná krajina menom „Rakúsko“ predsa len zrútila, nehovorí to proti politickým schopnostiam nemectva v starej Východnej Marke, ale bol to nutný výsledok nemožnosti natrvalo udržať päťdesiat miliónový štát rôznych národností pomocou desať miliónov ľudí, k čomu neboli včas dané úplne presné podmienky.

Rakúsky Nemec myslel viac než ušľachtilo.

Bol vždy zvyknutý žiť v rámci Veľkej Ríše a nikdy nestratil cit pre úlohy s tým spojené. Bol v tomto štáte jediný, kto za hranicami tejto korunnej zeme videl ešte hranice Ríše. Ak ho osud oddelil od spoločnej nemeckej vlasti, ešte stále sa pokúšal zvládnuť obrovskú úlohu: udržať pre nemectvo to, čo si jeho predkovia kedysi v nekonečných bojoch na východe vybojovali. Pritom je treba uvážiť, že sa tak mohlo stať len rozdelenou silou: srdce a spomienky tých najlepších nikdy neprestali cítiť so svojou spoločnou materskou krajinou, jej zvyšok zostal teraz ich domovom.

Už všeobecný obzor rakúskych Nemcov bol pomerne široký. Ich hospodárske vzťahy obsahovali často skoro celú mnohotvárnú ríšu. Takmer všetky veľké podniky boli v ich rukách, riadiaci personál, technici a úradníci sa regrutovali väčšinou práve tu. Boli tiež nositeľmi zahraničného obchodu, pokiaľ židovstvo nenatiahlo ruku na túto

doménu pravlasti. Politicky držali štát ešte pohromade. Služba v armáde viedla do diaľav za tesné hranice domova. Rakúsko-nemecký regrút, narukoval vždy k nemeckému regimentu, pričom regiment sa mohol nachádzať v Hercegovine, rovnako ako vo Viedni alebo v Halíči. Dôstojnícky zbor bol stále ešte nemecký, vyššie úradníctvo prevažne tiež. Nemecké boli aj umenie a veda. Nehľadiac na gýč najnovších umeleckých smerov, ktorého produkciu by bez problémov ovládol aj národ negrov. Len Nemeck bol vlastníkom a šíriteľom skutočného umeleckého zmýšľania. V hudbe, architektúre, sochárstve a maliarstve bola Viedeň nevyčerpatelnou studnicou, ktorá bez toho, že by niekedy vyschla, zásobovala celú monarchiu.

Nemci boli taktiež nositeľmi celej zahraničnej politiky, odhliadnuc od niekoľkých Maďarov.

Napriek tomu bol každý pokus márný udržať túto ríšu, pretože chýbal základný predpoklad.

Pre rakúsky mnohonárodnostný štát existovala jediná možnosť ako prekonať odstredivé sily jednotlivých národností. Riadiť štát centrálnne, a tak ho tiež vnútorne organizovať, lebo ináč nieje štát mysliteľný.

V rôznych svetlých okamihoch prišlo pochopenie z „najvyšších miest“ len preto, aby bolo zasa väčšinou v krátkej dobe zabudnuté, alebo ako ťažko prevoditeľné odsunuté nabok. Akákoľvek myšlienka viac federatívneho usporiadania Ríše sa musela nutne minúť účinkom, pretože chýbal zárodok silnej zastrešujúcej moci. K tomu pristupovali ešte ďalšie podstatné vnútorné predpoklady rakúskeho štátu a to vzťahy k nemeckej ríši v Bismarckovom poňatí. V Nemecku išlo len o prekonanie politických tradícií, pretože spoločný kultúrny základ tu vždy bol. Ríša obsahovala predovšetkým príslušníkov jedného národa, ak vynecháme pár malých cudzích strapcov. V Rakúsku to bolo naopak. Politická spomienka na vlastnú veľkosť jednotlivých krajín s výnimkou Maďarska tu vôbec neexistovala, alebo bola účinkom času zmazaná, alebo prinajmenšom rozmazaná a nezreteľná. Zato sa v tomto storočí nacionalizmu vyvinuli v rôznych krajinách národnostné sily, ktorých prekonanie bolo o to ťažšie, že na okrajoch monarchie sa začali tvoriť rasovo národnostné štáty spriaznené s jednotlivými rakúskymi národnostnými pruhmi a mali teda väčšiu príťažlivosť, ako tomu bolo možno naopak u rakúskych Nemcov.

Samotná Viedeň už nemohla v tomto boji natrvalo obstáť.

S rozvojom Budapešti ako veľkomesta dostala Viedeň súperku, ktorej cieľom už nebola celá spoločná monarchia, ale posilnenie jednej jej časti. Za krátky čas mala nasledovať Praha, potom Ľvov, Ljubľana atď. So vzostupom týchto kedysi provinčných miest na veľkomestá jednotlivých krajín sa vytvárali aj strediská ich kultúrneho života. Tým nadobudli národne politické inštinkty duchovnú základňu a duchovné prehĺbenie. Raz musel prísť okamih, kedy sa tieto hnacie sily stali silnejšími než sila spoločných záujmov a Rakúsko bolo stratené. Priebeh tohoto vývoja je možné sledovať od smrti Jozefa II. Tempo tohoto vývoja bolo závislé od radu faktorov, ktoré spočívali sčasti v samotnej monarchii, boli sčasti výsledkom zahranično-politického postavenia ríše.

Ak vôbec bola vôľa začať boj za udržanie tohoto štátu a v ňom zvíťaziť, potom mohla k cieľu viesť len bezohľadná a vytrvalá centralizácia. Bolo treba zásadne stanoviť jednotný úradný štátny jazyk, ktorý zdôrazňuje čisto formálnu spolunáležitosť a ktorý predstavuje technicky pomocný prostriedok, bez ktorého nemôže jednotný štát existovať. Taktiež tak škola a vyučovanie mohli len týmto spôsobom vypestovať jednotné štátne zmýšľanie. To sa nedalo dosiahnuť raz za

desať, alebo dvadsať rokov, ale muselo sa počítať v storočiach, tak ako vo všetkých kolonizátorských otázkach, kde je dôležitejšia vytrvalosť ako sila okamžiku.

Rozumie sa samo sebou, že ako štátna správa, tak aj politické vedenie by museli byť vykonávané prísne jednotne.

Bolo pre mňa nesmierne poučné zistiť, prečo sa tak nestalo, alebo lepšie povedané, prečo to nebolo vykonané. Len ten, kto zaviniť toto pozabudnutie, mal vinu na zrútení Rakúska.

Staré Rakúsko bolo viac než iný štát viazané na rozsah svojho riadenia. Lebo tu chýbal základ národného štátu, ktorý má v sile národa stále ešte moc, ktorá ho udrží aj keď vedenie zlyhá. Jednotný národný štát môže niekedy vďaka prirodzenému konzervativizmu svojho obyvateľstva a s ňou spojenou odolnosťou znášať na počudovanie veľmi dlhé obdobia najhoršej správy a vedenia štátu bez toho, že by sa tým nejako vnútorne zrútil. Vyzerá to, akoby v takom tele už nebol duch, akoby bol mŕtvy, odumrel, až sa zrazu zdanlivo mŕtvy opäť zdvihne a ostatnému ľudstvu dá znamenie svojej nezničiteľnej životnej sily.

Ale ináč je tomu v ríši, ktorá pozostáva z rôznych národov a nedrží ju pohromade spoločná krv, ale spoločná päsť. Tu každá slabosť vedenia nekončí zimným spánkom štátu, ale prebudením všetkých individuálnych inštinktov, ktoré sú v krvi a nemohli sa v predchádzajúcej dobe rozvíjať. Len storočie spoločnej výchovy, spoločná tradícia, spoločné záujmy atď. môžu zmierniť toto nebezpečenstvo. Preto sú takéto štátne útvary - čím sú mladšie viac závislé na moci vedenia a často ako dielo význačných násilníkov a hrdinov ducha sa tieto už po smrti svojho veľkého zakladateľa rozpadajú. Ale ani po storočiach trvania nie je toto nebezpečenstvo prekonané. Len drieme, aby sa naraz prebudilo, ak slabosť spoločného vedenia, sila výchovy a vznešenosť tradície už nemôžu premôcť rozmach túžby rôznych kmeňov po vlastnom živote.

Je tragickým osudom Habsburgského Domu, že toto nepochopil.

Len jednému z nich ukázal osud pochodní na budúcnosť jeho krajiny, potom však táto pochodeň zhasla navždy.

Jozef II, rímsky cisár národa nemeckého, si s veľkými obavami uvedomoval, že jeho dom, vytlačený na samotný okraj ríše, by jedného dňa zmizol vo víre Babylonu národov, ak by v poslednej hodine neodčinil to, čo otcovia zameškali. S nadľudskou silou sa vzoprel tento „priateľ ľudí“ proti nedbalosti predkov a pokúsil sa za desať rokov dohnať to, čo bolo zameškané po stáročia predtým. Keby mu bolo dopriatych aspoň štyridsať rokov na jeho dielo a keby aspoň dve generácie po ňom v tomto diele pokračovali rovnakým spôsobom, pravdepodobne by sa zázrak podaril. Avšak keď po desiatich rokoch vlády zomrel, zmorený na tele aj na duchu, išlo s ním do hrobu aj jeho dielo, aby už nikdy neprecitlo a zomrelo navždy v kapucínskej hrobke.

Jeho nasledovníci na túto úlohu nestačili ani duchom, ani odhodlaním.

Keď potom v Európe vzplanuli prvé revolučné príznaky novej doby, začali sa postupne prenášať aj na Rakúsko. A keď napokon vypukol požiar, bol rozduchavaný nie sociálnymi spoločenskými alebo všeobecne politickými príčinami, ale skôr národnostnými hnacími silami.

Revolúcia v roku 1848 mohla byť už všade triednym bojom, avšak v Rakúsku to bol začiatok rasového boja. Nemci zabudli vtedy na svoj pôvod, alebo ho neuznávali, dali sa do služieb revolučnej vzbury a tým spečatili svoj osud. Pomáhali prebúdať ducha západnej demokracie, ktorý ich v krátkej dobe pripravil o základy ich existencie.

Vytvorením parlamentného zastupiteľského orgánu bez predchádzajúceho ustanovenia a upevnenia spoločného štátneho jazyka bol položený základný kameň

konca prevahy nemectva v monarchii. Od tohto okamihu bol stratený aj štát. Všetko čo teraz nasledovalo bolo len historickým procesom rozpadu jednej ríše.

Sledovať tento rozklad bolo otrasné aj poučné zároveň. V mnohotisícoch foriem prebiehal výkon rozsudku dejín. Veľká časť ľudí bola slepá k procesu rozpadu, a to len potvrdilo vôľu Bohov k zničeniu Rakúska.

Nechcem sa tu zaoberať podrobnosťami, to nieje úlohou tejto knihy. Chcem len dôkladne sledovať tie procesy, ktoré obsahujú stále rovnaké príčiny skazy národov a štátov a majú tiež význam pre našu dobu a ktoré nakoniec dopomohli k zaisteniu základov môjho politického myslenia.

Medzi inštitúciami, na ktorých bolo rozožieranie rakúskej monarchie najzreteľnejšie a to i pre meštiakov, ktorí ináč nie sú nadaní zvlášť ostrým zrakom, bola na prvom mieste tá, ktorá mala byť najsilnejšia - parlament, v Rakúsku tzv. Ríšska rada.

Vzor tejto korporácie mal svoj pôvod v Anglicku v krajine klasickej „demokracie“. Odtiaľ bolo prevzaté celé toto obšľastňujúce zariadenie a presadené pokiaľ možno bezo zmeny do Viedne.

V poslaneckej a pánskej snemovni slávil anglický dvojkomorový systém svoje vzkriesenie. Len „snemovne“ samotné boli trochu rozdielne. Keď kedysi Berry nechal vyrastať anglický parlamentný palác z vín Temže, siahol do dejín britskej svetovej ríše a vytiahol odtiaľ šperk pre 1200 výklenkov, konzol a stĺpov svojej nádhernej stavby. V sochárskom a maliarskom umení sa stal dom lordov a dom ľudu chrámom slávy národa.

Prvý problém Viedne začína už tu. Lebo keď Dán Hansen dokončil posledný štít na mramorovom dome novej snemovne národov, na okrasu mu nezostalo nič iné, než sa pokúsiť o pôžičku z antiky. Rímski a grécki filozofi krášlia teraz túto divadelnú budovu „západnej demokracie“ a v symbolickej irónii sa cez dva domy rozchádzajú na štyri svetové strany kvadrigy a poskytujú tak najlepší obraz niekdajšieho ruchu vo vnútri i vonku.

Lebo „národnosti“ by považovali za urážku a provokáciu, keby boli v tomto diele velebené rakúske dejiny podobne ako v ríši samotnej sa osmelili až po dunení bitiek svetovej vojny umiestniť na Wallotovej stavbe Ríšskeho snemu v Berlíne nápis s venovaním nemeckému národu.

Keď som v necelých dvadsiatich rokoch vošiel po prvý raz do nádhernej stavby na Franzensringu, aby som bol ako divák a poslucháč prítomný na schôdzi poslaneckej snemovne, bol som zachvátený pocitmi veľkej nevôle.

Parlament som nenávidel vždy, ale vôbec nie ako inštitúciu ako takú. Naopak ako slobodomyselný človek som si nevedel predstaviť iný spôsob vlády, pretože myšlienka na nejakú diktatúru by mi pri mojom vzťahu k Habsburgskému domu pripadala ako zločin proti slobode a rozumu.

Čiastočne k tomu prispelo moje náruživé čítanie novín, ktoré mi bez toho, že by som to sám tušil naočkovala obdiv k anglickému parlamentu, ktorého som sa nemohol len tak zbaviť. Dôstojnosť, s ktorou sa tam aj v dolnej snemovni venujú svojim úlohám (ako nám to krásne popisovala naša tlač) mi silne imponovala. Mohla snád existovať nejaká vznešenejšia forma vlády jedného národného spoločenstva?

Práve preto som bol nepriateľom rakúskeho parlamentu. Považoval som formu celého jeho vystupovania za nedôstojnú pre veľký vzor. Teraz k tomu pribudlo nasledujúce: osud nemectva v rakúskom štáte závisel od jeho postavenia v Ríšskej rade. Až do zavedenia všeobecného a tajného hlasovacieho práva existovala v parlamente ešte nemecká väčšina, aj keď bezvýznamná. Už tento stav bol povážlivý, pretože vzhľadom k národne nespoľahlivému postojú sociálnej demokracie

vystupovala táto v kritických otázkach týkajúcich sa nemeckva vždy proti nemeckým národným záujmom, aby si neodradila stúpcov z jednotlivých národov. Už vtedy nemohla byť sociálna demokracia považovaná za nemeckú stranu. So zavedením všeobecného volebného práva prestala existovať i čisto číselná nemecká prevaha. Už nič nestálo v ceste odnemčovaníu štátu.

Národný pud sebazáchovy mi už vtedy bránil, aby som zvlášť z tohoto dôvodu miloval zastúpenie, v ktorom nemecko nebolo zastupované, ale zrádzané. A to boli nedostatky ako mnohé iné, ktoré nemožno pripisovať veci samotnej, ale rakúskemu štátu. Už skôr som sa domnieval, že ani prípadné obnovenie nemeckej väčšiny v zastupiteľských orgánoch štátu nebude mať zásadný význam, pokiaľ bude existovať starý štát.

S takýmto vnútorným postojom som po prvý raz vstúpil do priestorov posvätných a sporných. Avšak pre mňa boli posvätné len vďaka vznešenej kráse nádhernej stavby. Zázračné helénske dielo na nemeckej pôde.

Ale vzápätí som bol pobúrený, keď som videl to úbohé divadlo, ktoré sa konalo pred mojimi očami.

Bolo prítomných niekoľko stoviek týchto zástupcov ľudu, ktorí mali práve zaujať stanovisko k akejsi dôležitej hospodárskej otázke. Stačil mi len ten jeden deň a mal som podnet k premýšľaniu na týždeň. Duchovný obsah predneseného bol na skutočne skľučujúcej „výške“, pokiaľ bolo takémuto táraníu vôbec rozumieť. Lebo niektorí páni nehovorili nemecky, ale svojimi slovanskými materinskými jazykmi alebo ich dialektmi. Mal som príležitosť to, čo som doteraz poznal len z čítania novín počuť na vlastné uši. Vzrušený dav kričiaci jeden cez druhého vo všetkých stupniciach, zdivočelá masa a nad tým všetkým nevinný starý strýc, ktorý sa v pote tváre snaží so zvoncom v ruke vykrikovať vážne prosby aj hrozby, aby zjednal domu opäť dôstojnosť.

Musel som sa smiať.

O niekoľko týždňov neskôr som tam bol opäť. Obraz sa zmenil, bol na nespoznávanie. Sála bola úplne prázdna. V dolnej časti sa spalo. Niekoľko poslancov bolo na svojich miestach, zívali jeden na druhého, jeden „hovoril“. Prítomný bol podpredseda snemovne a hľadel očividne znudený do sály.

Rok pokojného pozorovania stačil k tomu, aby som svoj pôvodný názor na podstatu tejto inštitúcie bez zbytku zmenil a utvrdil sa v tom.

Vnútorne som už nezaujímal postoj k znetvorenej forme parlamentarizmu, ktorú táto myšlienka o Rakúsku mala. Nie, teraz som už nemohol parlament ako taký uznávať. Až doteraz som videl nešťastie rakúskeho parlamentu v neprítomnosti nemeckej väčšiny, avšak teraz som videl neradostný osud v podstate tejto inštitúcie vôbec.

Napadol ma vtedy celý rad otázok.

Začal som sa dôkladne zoznamovať s demokratickým princípom stanovenia väčšiny ako základu celej tejto inštitúcie. Nemenšiu pozornosť som však venoval aj duchovným a morálnym kvalitám tých pánov, ktorí boli vyvolení svojimi národmi, aby slúžili tomuto účelu.

Tak som súčasne spoznal inštitúciu i jej nositeľov.

Počas niekoľkých rokov som si potom z poznatkov a názorov vytvoril plastický obraz najdôstojnejšieho javu novej doby: parlamentára. Vštepil som si ho vo forme, ktorá sa už nikdy potom podstatne nezmenila.

Takisto ma teraz praktická výuka skúseností uchránila od toho, že som sa neutopil v teórii, ktorá sa mnohým javí na prvý pohľad tak zvodná, avšak napriek tomu patrí k úpadkovým javom ľudstva.

Demokracia dnešného západu je predchodcom marxizmu, ktorý by bol bez nej nemysliteľný. Dáva živnú pôdu tomuto svetovému moru, v ktorého prostredí sa nákaza rozširuje. Vo svojej vonkajšej forme v parlamentarizme vytvorila „smiešny výplod z blata a ohňa“, ale oheň, ako sa zdá, už asi dohorel.

Musím byť osudu viac než vďačný, že mi aj túto otázku predložil k riešeniu ešte vo Viedni, lebo je možné, že by mi bola odpoveď v terajšom Nemecku príliš uľahčená. Keby som poznal smiešnosť tejto inštitúcie nazvanej „parlament“ najskôr v Berlíne, prepadol by som možno opačnému názoru a zdanlivo bez dôvodu sa postavil na stranu tých, ktorí videli blaho Ríše vo výhradnej podpore sily myšlienky cisárstva a preto stáli cudzí a slepí proti ľudu a dobe.

V Rakúsku to nebolo možné.

Tu sa nedalo tak ľahko upadať z jednej chyby do druhej. Ak bol parlament neschopný, platilo to pre Habsburgov ešte omnoho viac, v žiadnom prípade nie menej. Len odmietaním „parlamentarizmu“ to tu nekončilo, pretože potom zostávala otvorená otázka: čo teraz? Odmietnutie a odstránenie Ríšskej rady by znamenalo, že celá vládna moc by zostala Habsburgskému domu - pre mňa celkom neznesiteľná myšlienka.

Obtiažnosť tohoto zvláštneho prípadu ma priviedla k dôkladnejším úvahám o tomto probléme, čo by sa asi ináč nestalo v tak mladom veku.

Na prvom mieste a najviac som rozmyšľal o zrejmej neprítomnosti akejkolvek zodpovednosti jednotlivých osôb. Parlament urobil nejaké rozhodnutia, ktorých dôsledky môžu byť sebazhubnejšie a nikto za to nenesie zodpovednosť, nikto nemôže byť braný na zodpovednosť. Alebo snáď je zodpovednosťou to, že po nejakom krachu odstúpi vláda, ktorá to zavinila, alebo sa zmení koalícia, či dokonca rozpustí parlament?

Môže byť vôbec kolísajúca väčšina ľudí braná na zodpovednosť? Čo nie je myšlienka každej zodpovednosti viazaná na osobu?

Môže sa v praxi stať, že vedúca osoba vo vláde je braná na zodpovednosť za činy, ktorých pôvod a prevedenie je pripisované výlučne na konto vôle a náklonnosti väčšiny ľudí?

Alebo: nemá byť úlohou vedúceho štátnika plodiť tvorivé myšlienky namiesto toho, aby táto úloha spočívala v umení vysvetľovať genialitu svojich návrhov stádu baranov s dutými hlavami a potom si vyžobrávať ich súhlas?

Je kritériom štátnika, či ovláda umenie prehovárania tak dobre ako umenie štátnickej múdrosti v prijímaní veľkých smerníc a rozhodnutí?

Je neschopnosť vodcu dokázaná tým, že sa mu nepodarilo získať pre určitú ideu väčšinou náhodne viacej či menej čistými spôsobmi dohromady zohnaný huf? Pochopil vôbec tento huf nejakú myšlienku skôr, než úspech preukázal jej veľkosť?

Nie je snáď každý geniálny čin na tomto svete viditeľným protestom génia proti nezaujmu masy?

Čo má však urobiť štátnik, ktorému sa nepodarí lichotiť húfu natoľko, aby získal jeho priazeň pre svoje plány?

Má si ich kúpiť?

Alebo sa má vzhľadom k hlúposti svojich spoluobčanov vzdať realizácie životne dôležitých úloh a stiahnuť sa do ústrania, alebo má zostať?

Nedostáva sa v takom prípade skutočný charakter do neriešiteľného konfliktu medzi poznaním a slušnosťou, alebo lepšie povedané poctivým myslením?

Kde tu vedie hranica oddeľujúca všeobecnú povinnosť od záväzku osobnej cti?

Nemusí si každý správny vodca zakázať, aby bol takýmto spôsobom degradovaný na politického kšeftára?

A naopak: nemusí sa teraz cítiť každý kšeftár povolany „robiť“ do politiky, pretože konečnú zodpovednosť neponesie on, ale nejaký neovládateľný huf?

Nemusí viesť náš väčšinový princíp k demolácii vodcovskej myšlienky vôbec?

Domnievajú sa ľudia, že pokrok tohoto sveta pochádza z mozgov väčšín a nie z hláv jednotlivcov?

Alebo môžeme snáď v budúcnosti tento predpoklad ľudskej kultúry nemať k dispozícii?

Nejaví sa snáď nezbytnější než kedykoľvek predtým?

Parlamentný princíp väčšinového rozhodovania odmieta autoritatívnu osobnosť a na jej miesto stavia počet daného hufu a tým hreší proti základným aristokratickým myšlienkam prírody, pričom jej názor na šľachtu však nemusí byť v žiadnom prípade stelesnený v dnešnej dekadencii našich súčasných horných desaťtisíc.

Aké spustošenie táto inštitúcia moderného parlamentárneho vládnutia spôsobuje si však čitateľ židovských novín nevie predstaviť, pokiaľ sa nenaučil samostatne myslieť a analyzovať. Táto tlač je v prvom rade príležitosťou pre neuveriteľné zaplavovanie celého politického života podradnými javmi našich dní. Zatiaľ čo správny vodca sa bude sťahovať z politickej činnosti, ktorá väčšinou nemôže spočívať vo výkonnej tvorivej práci, ale skôr v licitácii a handrkovaní sa o priazeň väčšiny, bude práve táto činnosť vyhovovať malému duchu a priťahovať ho.

Čím slabšieho ducha a schopnosti má taký obchodník s kožami, čím jasnejšie ho vlastný názor upozorňuje na úbohosť jeho vlastného zjavu, tým viac bude chváliť systém, ktorý od neho nevyžaduje silu a genialitu obra, skôr vďačne prijíma prefikanosť dedinského starostu a radšej dokonca vidí tento druh múdrosti než tú, ktorú mal Perikles.

Pritom sa taký hlupák nikdy nemusí trápiť zodpovednosťou za svoje účinkovanie. Je tejto starosti zbavený, lebo dobre vie, že hoci je výsledok jeho „štátnického“ zlyhania akýkoľvek, jeho koniec je už dávno vpísaný vo hviezdach. Jedného dňa bude musieť uvoľniť miesto inému, práve takému duchu ako je on sám. Lebo znamením takéhoto úpadku je okrem iného to, že počet veľkých štátnikov narastá práve v takej miere, v akej klesá meradlo jednotlivca. S rastúcou závislosťou na parlamentných väčšinách sa bude musieť, ale znižovať, pokiaľ veľký duchovia budú odmietať byť sluhami ľudí neschopných a tárajov a naopak reprezentanti hlúposti nenávidia nič viac než hlavu, ktorá nad nimi vyniká.

Je príjemný pocit vždy vedieť, že na čele mestského zastupiteľstva v Kocúrkove je vodca, ktorého múdrosť zodpovedá úrovni prítomných. Každý je rád, že sa môže čas od času blysnúť svojim duchom, ale predovšetkým, ak môže byť majstrom Peter, prečo teda nie tiež raz Pavol?

Najvnútornejšie však zodpovedá tento vynález demokracie jednej našej vlastnosti, ktorá v poslednej dobe prerástla v hanbu, totiž zbabelosti veľkej časti nášho tzv. „vodcovstva“. Aké šťastie, keď sa môžu pri všetkých skutočných, alebo aspoň trochu významných rozhodnutiach schovať pod krídla tzv. väčšiny!

Pozrime sa na jedného takého politického beťára, ako so starosťou žobre o súhlas väčšiny ku každému konaniu, aby si tak zaistil potrebných druhov v zbrani a mohol zo seba zhodiť bremeno zodpovednosti. To je tiež hlavným dôvodom, prečo je takýto druh politickej činnosti mužovi v jadre slušnému a odvážnemu odporný a prečo ho nenávidí, zatiaľ čo všetky biedne charaktery priťahuje. Kto nechce osobne prevziať zodpovednosť a hľadá úkryt, je zbabelý lump. Ak sa bude raz vedenie národa skladať z takých úbožiacov, veľmi skoro sa to zle vypomstí. Nikto nebude mať odvahu rozhodne jednať, každý radšej príjme najpotupnejšie zneuctenie, než aby sa

vzchopil k nejakému rozhodnutiu. Už tu predsa nie je nikto taký, kto by bol ochotný dať svoju osobu a svoju hlavu do služieb realizácie bezohľadného rozhodovania.

Lebo na jedno nesmieme zabúdať: väčšina nemôže ani tu nahradiť skutočného muža. Je vždy len zástupkyňou hlúposti a zbabelosti. Tak ako sto prázdnych hláv nenahradí jedného múdreho, tak zo stovky zbabelcov nevyjde hrdinské rozhodnutie. Avšak čím menšia je zodpovednosť jednotlivých vodcov, tým väčší je počet tých, ktorí sa aj napriek svojej úbohej, úrovni budú cítiť tiež byť povolani dať národu k dispozícii svoje nesmrteľné sily. Áno, už vôbec nebudú musieť čakať, kým konečne prídu i oni na rad. Stoja v nekonečnom zástupe a s bolestnou ľútosťou počítajú tých, ktorí stoja pred nimi a takmer vypočítavajú hodinu, keď sa podľa ich ľudskej úvahy dostanú na ťah. Túžia teda po každej zmene v úrade, o ktorom snívajú a sú vďační za každý škandál, ktorý ten rad pred nimi prerazí. Ak však niekto nechce z obsadeného miesta odstúpiť, pociťujú to takmer ako porušenie svätej zmluvy spoločnej solidarity. Potom začnú byť zlomyseľní a nedajú pokoj až do tých čias, kým je tento nenásytný človek konečne zvrhnutý a poskytne svoje teplé miesto k dispozícii. Zato sa hneď tak skoro na žiadne miesto nedostane. Lebo ak je jedna z týchto príšer prinútená vzdať sa svojho miesta, bude sa ihneď pokúšať vsunúť znova niekam do radu čakajúcich, pokiaľ ju nezadrží pokrik a nadávky ostatných.

Výsledkom toho všetkého sú desivo rýchle zmeny na najdôležitejších miestach a úradoch takéhoto štátu, teda skutočnosť, ktorá v každom prípade pôsobí nepriaznivo, niekedy až katastrofálne. Lebo ak týmto mravom padne za obeť nielen hlupák a človek neschopný, ale často i skutočný vodca, ak osud vôbec ešte dokáže takého človeka na toto miesto dosadiť. Akonáhle to raz bude známe, vytvorí sa ihneď zovretý obranný front, najmä ak taká hlava bez toho, že by pochádzala z vlastných radov si aj napriek tomu trúfa preniknúť do vznešenej spoločnosti. Títo ľudia tu chcú byť len sami medzi sebou a ako spoločného nepriateľa nenávidia každého, kto by mohol byť jednotkou medzi nulami. A z tohoto hľadiska je inštinkt tým ostrejší, čím viac môže chýbať kdekoľvek inde.

Dôsledkom bude stále sa rozširujúce duchovné zbedačenie vedúcich vrstiev. Čo z toho plynie pre národ a pre štát, môže každý uvážiť sám, pokiaľ však sám k tejto skupine „vodcov“ nepatrí.

Staré Rakúsko vlastnilo parlamentnú vládu v čistej podobe.

Predsedia vlád boli síce menovaní cisárom a kráľom, avšak toto menovanie nebolo ničím iným než výkonom parlamentnej vôle. V licitácii a handrkovaní sa o jednotlivé ministerské miesta bolo však Rakúsko typickou západnou demokraciou. Výsledky zodpovedali zásadám zavedeným do praxe. Najmä výmeny jednotlivých osobností prebiehali v stále kratších intervaloch, až sa stali skutočnou honbou. Rovnakou mierou klesala veľkosť „štátnikov“, až konečne zostal onen malý typ parlamentného kšeftára, ktorého štátnická hodnota bola stále viac meraná a uznávaná podľa toho, ako sa mu darilo zlepovať dané koalície, t.j. prevádzať tie najpokleslejšie politické obchody, ktoré výhradne dokážu zdôvodniť vhodnosť týchto zástupcov ľudu pre politickú prácu.

V tejto oblasti sprostredkovávala viedenská škola tie najlepšie dojmy.

Nemenej ma priťahovalo porovnávanie schopností a znalostí týchto zástupcov ľudu s úlohami, ktoré na nich čakali. Ale bolo treba chtiac-nechtiac sa bližšie zaoberať duševným horizontom týchto národných vyvolencov, pričom nebolo možné vyhnúť sa procesom vedúcim k odhaleniu týchto skvostných javov v našom verejnom živote a nevenovať im nutnú pozornosť. Taktiež spôsob, ktorým boli skutočné schopnosti týchto pánov dávané do služieb vlasti a používané, to znamená technický proces ich činnosti, stál za dôkladné štúdium a preskúmanie.

Celkový obraz parlamentného života sa javil o to žalostnejší, čím väčšie bolo odhodlanie preniknúť do vnútorných vzťahov a študovať osoby a vecné základy bezohľadne a s ostrou objektivitou. Áno, to je veľmi vhodné vzhľadom k inštitúcii, ktorej nositelia poukazujú v každej druhej vete na „objektivitu“ ako jediný správny základ všetkých úvah a stanovísk. Pozrime sa na týchto pánov a zákony ich trpkých bytí a budeme sa čudovať výsledku.

Neexistuje žiadny iný princíp, ktorý - objektívne vzaté - je tak nesprávny ako princíp parlamentárny. Môžeme dospieť pritom až k tomu, ako sa páni zástupcovia ľudu dostávajú k svojmu úradu a dôstojnosti, nehľadiac na spôsob ich voľby. Že sa tu jedná skutočne len o nepatrný zlomok splnenia všeobecného želanía, či dokonca požiadavky, svitne ihneď každému, komu je jasné, že politické znalosti širokých mas nie sú vôbec vyvinuté natoľko, aby sami o sebe dospeli k určitým všeobecným politickým názorom a vyhľadali osoby, ktoré tu prichádzajú do úvahy.

Ak už výrazom „verejná mienka“ označujeme čokoľvek, spočíva jeho význam len v nepatrnej miere na vlastných skúsenostiach alebo dokonca v poznatkoch jednotlivca, ale naopak v predstave, ktorá vzniká ako dôsledok nesmierne dôraznej a vytrvalej tzv. „osvety“. Podobne ako príslušnosť k cirkvi je výsledkom výchovy, pretože v ľudskom vnútri potreba náboženstva len drieme, tak aj politický názor masy je konečným výsledkom niekedy až celkom neuveriteľne húževnatého a dôkladného spracovania duše a rozumu.

Zďaleka najväčší podiel na politickej „výchove“, ktorú označujeme veľmi vhodným slovom „propaganda“, pripadá na konto tlače. Táto obstaráva v prvom rade túto „osvetovú prácu“ a predstavuje tak pre dospelých školu svojho druhu. Avšak toto vyučovanie nie je v rukách štátu, ale čiastočne v pazúroch nanajvyš menejcenných síl. Vo Viedni som ako mladý človek mal najlepšiu príležitosť dobre poznať majiteľov a duchovných producentov tohoto stroja na výchovu mas. Spočiatku som sa musel čudovať, v akom krátkom čase bolo tejto veľmoci umožnené vyrábať určitú mienku, aj keď pritom išlo o úplnú falzifikáciu nepochybne existujúcich všeobecných vnútorných želaní a názorov. Za niekoľko dní sa zo smiešnej veci urobila významná štátna akcia a naopak, v tom istom čase upadli do zabudnutia životne dôležité problémy, lepšie povedané boli z pamäti a spomienok mas vykradnuté.

Počas niekoľkých týždňov sa podarilo vyčarovať z ničoho nejaké mená, spojiť s týmito menami neuveriteľné nádeje širokej verejnosti a dokonca im zabezpečiť takú popularitu, akej sa skutočne významným mužom nedostalo za celý život. Mená, ktoré pred mesiacom nikto nepoznal ani z počutia, zatiaľ čo v tej istej dobe staré osvedčené osobnosti štátneho alebo verejného života aj pri najlepšom zdraví pre svet zomreli, alebo boli zahrnuté toľkými biednymi potupami, že ich menám hrozilo stať sa symbolmi určite úplnej podlosti, či darebáctva. Tento hanebný židovský spôsob, ako vyliat' zo stoviek miest naraz čestnému človeku na čistý odev vedrá najnižších špinavých ohováraní a zneuctení, je treba preštudovať a osvetliť, aby bola správne ocenená nebezpečnosť týchto novinárskych lumpov.

Neexistuje nič, čo by takémuto duševnému lúpežnému rytierovi nebolo vhodné, aby sa dostal k svojim vytýčeným cieľom.

Bude vŕtať do najsúkromnejších rodinných záležitostí a nedá pokoj skôr, pokiaľ jeho inštinkt vyhľadávania slimákov nevyhrabe nejaký neradostný prípad, ktorý je potom určený na to, aby skoncoval s nešťastnou obeťou. A ak sa napriek dôkladnému očuchávaniu ani vo verejnom a ani v súkromnom živote nenájde vôbec nič, siahne takýto chlapík jednoducho k ohováraniam, v pevnej viere, že napriek tisícnásobnému odvolávaniu sa vždy niečo na obeť nalepí a že stonásobným opakovaním na cti utrhajúcich rečí, o ktoré sa postarajú jeho kamaráti v zbrani, je

obeť vo väčšine prípadov znemožnená. Pritom títo lumpi nepodniknú nič z dôveryhodných a pre iných pochopiteľných dôvodov. Božechráň! Takýto strašiak zaútočí na svoje okolie veľmi darebáckym spôsobom a zahalí sa do mraku počestných a úlisných fráz, tára o „novinárskej povinnosti“ a o iných lživých veciach. Dokonca sa odvažuje nudne tárať na zasadnutiach a kongresoch, teda na akciách, kde sa táto pohroma vyskytuje vo väčšom počte od úplne zvláštnej totiž žurnalistickej „cti“, o čom sa tam nazhromaždená zberba navzájom ubezpečuje.

Táto spodina však fabrikuje z viac než dvoch tretín tzv. „verejnú mienku“, z jej peny potom vystupuje parlamentná Afrodite.

Na správny popis týchto praktík a ich klamárskej nepravdivosti by bolo treba napísať celé knihy. Ale aj keď toto necháme bokom a skúmame len daný produkt a činnosť, zdá sa mi to dostatočné na to, aby aj ten najobjektívnejší nezmysel tejto inštitúcie pochopila aj tá naj dôverčivejšia povaha.

Najskôr a najľahšie vysvetlíme tento nezmyselný a nebezpečný ľudský zmätok, ak porovnáme demokratický parlamentarizmus so skutočnou germánskou demokraciou.

Pozoruhodnosť prvého spočíva v tom, že je zvolených povedzme päťsto mužov, v poslednom čase i žien, ktorým vo všetkom prislúcha posledné slovo. Sú tak prakticky vládou, lebo aj keď volia vládny kabinet, ktorý navonok riadi správu štátnych záležitostí, je to len zdanie. V skutočnosti nemôže táto tzv. vláda podniknúť žiadny krok, bez toho, že by si zaistila povolenie všemocného zhromaždenia. Z tohoto dôvodu ju tiež nemožno činiť zodpovednú za nič, lebo konečné rozhodnutie nerobí vláda, ale parlamentná väčšina. Vláda je v každom prípade len vykonávateľkou vôle väčšiny. Jej politické schopnosti možno vlastne posudzovať len podľa toho, ako dokáže pretiahnuť väčšinu na svoju stranu, alebo ako sa dokáže prispôbiť vôli tejto väčšiny. Tým, ale klesá z úrovne skutočnej vlády na úroveň žobráčky vzhľadom k väčšine. Áno, jej najnaliehavejšia úloha teraz spočíva len v tom aby si prípad od prípadu, zaistovala buď priazeň danej väčšiny, alebo aby vytvárala novú väčšinu vláde viac naklonenú. Správnosť zámerov vlády samo o sebe nehrá úlohu.

Tým je prakticky vylúčená akákoľvek zodpovednosť.

K akým dôsledkom to vedie, vyplýva z celkom jednoduchej úvahy: výsledkom vnútornej skladby, t.j. skladby týchto päťsto zvolených zástupcov ľudu podľa ich povolania alebo dokonca schopnosti je roztrhaný a navyiac väčšinou úbohý obraz. Nemožno predsa uveriť tomu, že títo vyvolenci národa sú tiež vyvolencami ducha alebo aspoň rozumu! Dúfam, že sa nikto nedomnieva, že z volebných lístkov voličov, ktorí sú všetko iné než plný ducha, vyrastú hneď po stovkách nejakí štátnici. Vôbec je potrebné ostro vystúpiť proti nezmyslu, že vo všeobecných voľbách sa zrodia géniovia. Po prvé, v jednom národe sa nájde len raz za veľmi dlhé obdobie jeden jediný skutočný štátnik a nikdy nie ihneď sto a viac súčasne. Po druhé, odpor máš je proti každému géniovi priamo inštinktívny. Skôr prejde ťava udom ihly, než sa prostredníctvom volieb „objaví“ skutočne veľký muž.

To, čo skutočne predstavuje mieru širokého priemeru, sa vo svetových dejinách obvykle ohlási samé.

Tu však hlasuje päťsto ľudí viac než skromného formátu o najdôležitejších záležitostiach národa, dosadzujú vlády, ktoré si potom musia obstarávať schválenia tohoto zhromaždenia v každom jednotlivom prípade a v každej zvláštnej otázke. Politiku tu robí v skutočnosti týchto päťsto ľudí,

A podľa toho tá politika tiež väčšinou vyzera.

Avšak aj keď necháme bokom genialitu týchto zástupcov a pomyslíme na to, ako rôzne problémy v celkom protichodných oblastiach čakajú na vyriešenie a rozhodnutie, pochopíme, aká neschopná musí byť vládna inštitúcia, ktorá aj posledné

rozhodovanie prenáša na masové zhromaždenie ľudí, z ktorých má vždy len nepatrný zlomok znalosti a skúsenosti v prerokovávanej záležitosti. Najdôležitejšie hospodárske opatrenia sa predkladajú fóru, ktorého členovia majú asi len z jednej desatiny ekonomické vzdelanie. To však neznamená nič iného, než vložiť konečné rozhodnutie do rúk ľudí, ktorým k tomu chýbajú akékoľvek predpoklady.

Tak je to aj vo všetkých ostatných otázkach. Vždy rozhoduje väčšina ľudí neznalých vecí a neschopných. Skladba tejto inštitúcie zostáva nemenná, zatiaľ čo prejednávané problémy sa týkajú všetkých oblastí verejného, čo by predpokladalo stálu zmenu poslancov, ktorí tieto problémy posudzujú a rozhodujú o nich. Je predsa nemožné, aby rovnakí ľudia rozhodovali o záležitostiach dopravy a rovnako tak napríklad o otázkach vysokej zahraničnej politiky. Museli by to byť univerzálni génovia, akí sa objavujú sotva raz za storočie. Bohužiaľ sa ale väčšinou nejedná o „hlavy“, ale o obmedzených domýšľavých a nafúkaných diletantov, o duševný polosvet najhoršieho druhu. Odtiaľ tiež pramení tá nepochopiteľná ľahkomyselnosť, s ktorou títo páni hovoria a rozhodujú o veciach, ktoré by i veľkým duchom dali látku k starostlivým úvahám. Najzávažnejšie opatrenia pre budúcnosť štátu ba i národa sa tu prevádzajú tak, ako by na stole ležala rozohraná partia kariet a nie osud rasy.

Bolo by však iste nespravodlivé sa domnievať, že každý poslanec nejakého parlamentu by bol zaťažený takýmto nepatrným pocitom zodpovednosti.

Nie, vôbec nie.

Ale tým, že tento systém núti jednotlivca zaujímať stanoviská k otázkam, ktorým nerozumie, kazí mu postupne charakter. Nikto nenájde odvahu prehlásiť: „páni myslím, že tejto otázke nerozumiem. Aspoň ja osobne vôbec nie“. Ostatne nič by sa nezmenilo, pretože úprimnosť by rovnako nenašla pochopenie a ostatní by si asi tým čestným somárom nenechali skaziť všeobecnú hru, ale každý kto pozná ľudí, pochopí, že v takto osvietenej spoločnosti nikto nechce byť ten najhlúpejší a v určitých kruhoch sa čestnosť rovná hlúposti.

Tak bude aj tento spočiatku čestný zástupca prinútený dať sa na dráhu všeobecného klamstva a podvodov. Práve presvedčenie, že neúčast' jednotlivca by na veci vôbec nič nezmenila, umŕtvi každé čestné pohnútky, ktoré by sa snáď mohli u niekoho prejaviť. Nakoniec si ešte nahovára, že on osobne zďaleka ešte nie je ten najhorší a že svojou spoluúčasťou snáď zabráni niečomu horšiemu.

Samozrejme možno namietat, že jednotliví poslanci v tej či onej veci síce nemajú zvláštne znalosti, ale ich stanoviská sú formulované frakciami, ktoré riadia politiku svojich poslancov a radia im. Majú svoje zvláštne výbory, ktoré sú odborníkmi poučované viac než dost'.

Na prvý pohľad to súhlasí. Ale vnucuje sa otázka: prečo volíme 500 ľudí, ak len niekoľko z nich má potrebnú múdrosť k zaujatiu stanoviska v dôležitých záležitostiach?

Áno, v tom je jadro problému.

Cieľom nášho dnešného parlamentarizmu nieje vytvoriť zhromaždenie múdrych, ale zostaviť skôr zástup duševne závislých núl, ktorých ovládanie podľa určitých smerníc je o to ľahšie, o čo väčšia je obmedzenosť jednotlivcov. Len tak je možné v dnešnej dobe robiť stranícku politiku v tomto zlom zmysle. Len tak je možné, že utajený pôvodca sa drží vždy v pozadí bez toho, že by mohol byť braný na zodpovednosť. Lebo každé aj pre národ škodlivé rozhodnutie nebude pripisované na vrub jedného z tých lumpov, ale bude zvalené na bedrá celej frakcie.

Tým odpadá akákoľvek praktická zodpovednosť, lebo tá môže spočívať len v záväzku jednotlivca a nie na parlamentnej skupine tárajúcich.

Toto zariadenie môže byť milé a cenené len najklamárskejšími a denného svetla sa štítiacimi jazvecmi, zatiaľ čo každý čestný priamy a k osobnej zodpovednosti pripravený človek ho musí nenávidieť.

Tento druh demokracie sa stal tiež nástrojom rasy, ktorá sa pre svoje vnútorné ciele musí báť slnka dnes aj v budúcnosti. Len Žid môže vychvaľovať zariadenie, ktoré je špinavé a falošné ako on sám.

Proti tomu stojí skutočná germánska demokracia slobodnej voľby vodcu s jeho záväzkom úplne prevziať všetku zodpovednosť za svoje konanie. V tejto demokracii neexistuje žiadne hlasovanie väčšiny o jednotlivých otázkach, ale rozhodovanie jediného človeka, ktorý potom svojim majetkom a životom stojí za svojim rozhodnutím.

Ak bude vznesená námietka, že za týchto predpokladov sa len ťažko nájde niekto, kto bude ochotný venovať sa tak riskantnej úlohe, treba odpovedať:

Bohu vďaka, v tom je predsa zmysel germánskej demokracie, aby sa ten prvý nedôstojný snaživec a morálny zbabelec nedostal nijakou okľukou k vláde nad svojimi súkmeňovcami, ale aby už len samotná veľkosť prevzatej zodpovednosti odradila neschopných a slabochov.

Keby sa však predsa len nejaký taký chlapík pokúsil sem preniknúť, možno ho ľahko objaviť a nevyberane okríknúť. Preč, zbabelý lump! Ustúp, zašpiniš schody. Lebo hlavné schodisko do panteónu dejín nieje pre pokrytco, ale pre hrdinov!

K tomuto názoru som sa dopracoval po dvojročnom navštevovaní viedenského parlamentu.

Potom som tam už nechodil.

Vláda parlamentu mala hlavnú zásluhu na oslabovaní habsburského štátu v posledných rokoch. Čím viac bola jeho zásluhou potlačovaná nadvláda nemectva, tým viac sa presadzoval systém vzájomného nepriateľstva národov. V Ríšskej rade to prebiehalo vždy na úkor Nemcov a tým aj v neprospech Ríše. Lebo na prelome storočia muselo byť aj tomu najhlúpejšiemu človeku jasné, že príťažlivosť monarchie už nedokáže ovládnuť odstredivé sily jednotlivých krajín.

Naopak. Čím nedostatočnejšie boli prostriedky, ktoré mohol štát vynakladať na svoje udržanie, tým viac narastalo pohrdanie týmto štátom. Nielen Maďarsko, ale aj jednotlivé slovanské provincie sa už tak málo identifikovali so spoločnou monarchiou, že jej slabosť už nebola pociťovaná ako vlastná hanba. Skôr tu bola akási radosť z príznakov začínajúcej staroby. Dúfalo sa viac v jej smrť než v jej uzdravenie.

Parlament ešte zabraňoval úplnému zrúteniu, avšak za cenu nedôstojných ústupkov a splnenia akéhokoľvek vydieračstva, ktoré potom Nemec musel zaplatiť. V Ríši bola potom čo najšikovnejšie dohrávaná partia jednotlivých národov proti sebe. Viac-menej všeobecná vývojová línia smerovala proti Nemcom, zvlášť však od toho času, keď sa stal následníkom trónu arcivojvoda František Ferdinand. Vďaka následníctvu získal istý vplyv a čechizácia, prebiehajúca zhora nadol dostala plán a rád. Tento budúci panovník sa pokúšal všetkými prostriedkami napomáhať odnemčovaniu, alebo ho sám podporoval, alebo aspoň kryl. Čisto nemecké miesta boli okľukou cez štátne úradníctvo pomaly, ale isto zahrnuté do ohrozených jazykovo

zmiešaných zón. Aj v Dolnom Rakúsku postupoval tento proces stále rýchlejšie a Viedeň už bola pre mnoho Čechov ich hlavným mestom.

Vedúca myšlienka tohoto nového Habsburga, ktorého rodina hovorila česky (manželka arcivojvodu, bývalá česká kňažná bola zosobášená s princom Morganaticky. Pochádzala z kruhov kde bol protinemecký postoj tradíciou), bolo treba zriadiť v strednej Európe pomaly slovanský štát, ktorý mal byť za účelom ochrany proti ortodoxnému Rusku postavený na prísne katolíckych základoch. Tým sa náboženstvo zasa raz dostalo do služieb čisto politickej myšlienky, ako tomu bolo u Habsburgovcov dosť často, nešťastné myšlienky aspoň z nemeckého hľadiska.

Výsledok bol v mnohých ohľadoch viac než smutný. Ani Habsburský dom, ani katolícka cirkev nedostali očakávanú odmenu.

Habsburgovci prišli o trón, Rím o veľký štát.

Lebo tým, že koruna vo svojich politických zámeroch postavila do svojich služieb tiež náboženské momenty, vyvolala ducha, ktorého sama spočiatku nepovažovala za možného.

Ako odpoveď na pokusy zlikvidovať v starej monarchii všetky prostriedky nemectva, vyrástlo v Rakúsku staronemecké hnutie.

V osemdesiatych rokoch dosiahol taktiež v monarchii svoj vrchol manchesterský liberalizmus v židovskom poňatí. Reakcia proti tomu prišla, ako bolo v Rakúsku zvykom, v prvom rade nie zo sociálnych, ale z nacionálnych pozícií. Pud sebazáchovy prinútil nemectvo k obrane v najostrejšej forme. Až v druhom rade začínali mať vplyv tiež hospodárske aspekty. Zo všeobecného politického zmätku vznikli najmä dva stranícko-politické útvary: jeden bol zameraný viac nacionálne, druhý viac sociálne, obidva však boli veľmi zaujímavé a poučné pre budúcnosť.

Po skľučujúcom konci vojny 1866 sa Habsburský dom zaoberal myšlienkou odvety na bojisku. Len smrť cisára Maxa Mexického, ktorého pád zapríčinili Francúzi, pričom jeho nešťastná expedícia sa pripisovala predovšetkým Napoleonovi III, vyvolala veľké pobúrenie a zabránila užšiemu zblíženiu sa s Francúzskom. Viacmenej Habsburg vtedy číhal. Keby sa vojna v rokoch 1870/71 nestala takým ojedinelým víťazným ťažením, bol by sa asi viedenský dvor odvážil na krvavú odvetu za Sadovu. Ale keď prišli prvé hrdinské zvesti z bojiska, zázračné, neuveriteľné a predsa pravdivé, tu spoznal „najmúdrejší“ zo všetkých monarchov nevhodný čas a tváril sa neúprimne dobrotivo.

Lebo hrdinský boj týchto dvoch rokov priniesol ešte ďalší a väčší zázrak.

U Habsburgovcov nebolo zmenené stanovisko úprimné, bolo vynútené vonkajšími okolnosťami. Zato nemecký ľud v starej Východnej Marke bol hlboko uchvátený víťazstvom Ríše a videl pred sebou oživený sen svojich otcov, ktorý sa stal nádhernou skutočnosťou. Nemýľme sa lebo: skutočne nemecky zmýšľajúci Rakúšan spoznal od tejto chvíle, že Hradec Králove bol tragickým, ale súčasne nutným predpokladom na opätovné vybudovanie Ríše, ktorá už nemala byť a tiež nebola zaťažovaná hnilobným marazmom starého zväzku. Na vlastnom tele pociťoval, že Habsburský dom skončil svoje dejinné poslanie a že nová Ríša si zvolí za cisára len toho, kto v hrdinskom zápale môže „Korune Rýna“ ponúknuť svoju hlavu. Je treba ďakovať osudu a pochváliť ho za to, že ju dal do léna potomkovi domu, ktorý už raz dávno daroval v osobe Fridricha Veľkého národu svetlý symbol slávy.

Keď ale po veľkej vojne Habsburský dom rázne pristúpil v monarchii k plazivému, ale neúprosnému kynoženiu nebezpečného jednoznačne zmýšľajúceho nemectva - lebo toto bol nutne výsledok slavizačnej politiky - vzplanul odpor k zániku odsúdeného národa spôsobom, aký novšie dejiny nepoznali.

Po prvýkrát sa rebelantmi stali muži nacionálne a patrioticky zmýšľajúci. Rebelantmi nie proti národu, ani proti štátu, ale proti spôsobu vládnutia, ktorý podľa ich presvedčení musel viesť k zániku ich národa.

Po prvý raz v novších nemeckých dejinách sa oddelil zemský dynastický patriotizmus od nacionálnej lásky k vlasti a národu.

Bolo zásluhou všennemeckého hnutia nemeckého Rakúska v deväťdesiatych rokoch, že jasne a jednoznačne konštatovalo, že štátna autorita má právo vyžadovať úctu a ochranu len vtedy, ak je to v súlade so záujmami národa, alebo keď ich aspoň nepoškodzuje. Štátna autorita nemôže byť samoúčelná, lebo v takom prípade by každá tyrania na tomto svete bola nenapadnuteľná a posvätná.

Ak vedie vládna moc pomocnými prostriedkami národ k zániku, potom je vzbuja nielen právom, ale povinnosťou každého príslušníka takéhoto národa. Otázka, kedy taký prípad nastáva a kedy nie, nebude rozhodnutá teoretickými pojednávaniami, ale silou a úspechom.

Každá vládna moc si nárokuje povinnosť udržiavať štátnu autoritu, nech je sebahoršia a aj keby tisíckrát zradila záujmy národa. Preto národný pud sebazáchovy môže používať v boji za nadobudnutie slobody či nezávislosti rovnaké zbrane, akými sa ich pokúša protivník zadržat'. Boj „legálnymi“ prostriedkami je vedený tak dlho, pokiaľ aj rútiaca sa moc takéto prostriedky nepoužíva. Ale nie je treba báť sa použiť aj iné prostriedky, ak ich používa protivník.

Všeobecne sa nemá nikdy zabúdať, že udržanie štátu alebo dokonca vlády nie je najvyšším cieľom ľudského bytia, cieľom je uchovanie druhu. Ak je však druh v nebezpečenstve, ak je utláčaný, alebo ak mu hrozí dokonca odstránenie, potom otázka legality hrá len podradnú úlohu.

Môže sa potom stať, že aj keď vládnuca moc tisíckrát používa vo svojom konaní tzv. „legálne prostriedky“, napriek tomu je pud sebazáchovy utláčaných vždy vyšším ospravedlnením ich boja všetkými dostupnými zbraňami.

Ľudské právo ruší štátne právo.

Ak je však národ vo svojom boji o ľudské práva porazený, znamená to, že na vážkach osudu bol zistený ako príliš ľahký pre šťastie udržať sa ďalej na tomto pozemskom svete. Lebo kto nie je ochotný, alebo schopný bojovať za svoje bytie, tomu určila večne spravodlivá prozreteľnosť jeho koniec.

Svet tu nie je pre zbabelé národy.

Aké ľahké je pre tyranu si navliecť plášť tzv. „legality“, ukázalo sa najjasnejšie a najzreteľnejšie na príklade Rakúska.

Legálna štátna moc sa vtedy opierala o Nemcom nepriateľskú pôdu parlamentu a tiež Nemcom nepriateľsky panovnícky dom. V týchto dvoch faktoch bola stelesnená všetka štátna autorita. Bolo nezmyselné chcieť z týchto miest zmeniť osud Rakúsko-nemeckého národa. Podľa našich ctiteľov jedinej možnej „legálnej“ cesty by to znamenalo zrieknuť sa boja, lebo tento by nebol uskutočniteľný legálnymi prostriedkami. Ale to by znamenalo tiež koniec Nemcov v monarchii a to vo veľmi krátkom čase. Skutočne len vďaka zrúteniu sa štátu bolo nemectvo uchránené pred týmto osudom.

Avšak teoretik s okuliarami by radšej zomrel pre svoju doktrínu, než pre svoj národ. Domnieva sa, že ľudia sú na svete pre zákony, ktoré si sami vytvorili.

K hrôze všetkých teoretických doktrinárov a iných štátnych fetišistov vtedajší členovia všennemeckého hnutia v Rakúsku zamietli dôkladne tento nezmysel, čo

zostáva ich zásluhou. Zatiaľ čo sa Habsburgovci všetkými prostriedkami pokúšali dostať nemectvu na kobyľku, zaútočila táto strana dokonca na „vznešený“ panovnícky dom a to bezohľadne. Prvá zo všetkých previedla sondu v tomto zhnitom štáte a otvorila oči státišicom. Ich zásluhou bol nádherný pojem „láska k vlasti“ oslobodený z objatia tejto smutnej dynastie.

V prvom období svojho nástupu mala mimoriadne mnoho priaznivcov, ktorých počet hrozil prerásť v skutočnú lavínu. Ale úspech nevydržal. V dobe môjho príchodu do Viedne bolo toto hnutie už prekonané kresťansko-sociálnou stranou a stalo sa dokonca celkom bezvýznamné. Celý tento proces zrodu a zániku všennemeckého hnutia na jednej strane a neslýchaného vzostupu kresťansko-sociálnej strany na druhej strane mal pre mňa mimoriadny význam ako klasický predmet štúdia.

Keď som prišiel do Viedne, boli moje sympatie celkom na strane všennemeckého smeru. Veľmi mi to imponovalo, že mal niekto odvahu zvolať v parlamente „sláva Hohenzollerovi“ a tiež ma tešilo, že stále ešte niekto považoval Rakúsko za prechodne oddelenú súčasť Nemeckej ríše a nenechal uplynúť ani okamih, aby toto tiež verejne neprehlásil. Vzbudzovalo vo mne radostnú nádej, že sa vyskytli ľudia, ktorí vo všetkých otázkach nemectva bezohľadne priznávali farbu a nikdy sa neznižovali ku kompromisom. Bola to podľa môjho názoru jediná ešte schodná cesta k záchrane národa. Nechápal som, že hnutie po tak nádhernom vzostupe toľko kleslo. Ešte menej som chápal, že sa kresťansko-sociálna strana v rovnakej dobe stala tak obrovskou silou. Bola práve na vrchole svojej slávy.

Keď som sa chystal porovnať obidve tieto hnutia, dal mi i v tomto prípade osud, zrýchlený mojou neutešenou situáciou, tú najlepšiu výučbu pre pochopenie príčin tejto hádanky.

Začnem u dvoch mužov, ktorí boli vodcami a zakladateľmi týchto dvoch strán: Georg von Schönerer a Dr. Karl Lueger. Čisto ľudsky vzaté, obidvaja prevyšujú rámec a úroveň tzv. parlamentných zjavov. V bahne všeobecnej politickej korupcie zostal ich život čistý a neporušený. Moje sympatie boli najskôr na strane všennemeckého Schönerera, ale pomaly som sa obracal tiež ku kresťansko-sociálnemu vodcovi.

Keď som porovnával ich schopnosti, bol vtedy Schönerer, ako sa mi zdalo, lepší a dôkladnejší mysliteľ v zásadných problémoch.

Rozpoznal nutný koniec Rakúskeho štátu správnejšie a jasnejšie než ktokoľvek iný. Keby jeho výstrahy počúvali lepšie najmä v Ríši, keď varoval pred Habsburskou monarchiou, nebolo by došlo k nešťastiu svetovej vojny Nemecka proti celej Európe. Schönerer rozpoznával vnútornú podstatu problémov, o to viac sa však mýlil v ľuďoch.

Tu bola silná stránka Dr. Luegera. Bol mimoriadnym znalcom ľudí a vystríhal sa toho, aby ich videl lepších, než v skutočnosti sú. Počítal teda viac s realitou života, zatiaľ čo Schönerer mal pre ňu len malé pochopenie. Všetko, čo si Všenemec myslel, bolo teoreticky správne, ale pretože mu chýbala sila a pochopenie, že teoretické poznatky je treba sprostredkovať masám a to formou zodpovedajúcou ich chápaniu, ktorá je a zostane obmedzená, zostávalo všetko poznanie len prorockou múdrosťou bez toho, že by sa stalo praktickou skutočnosťou.

Táto neprítomnosť faktickej znalosti ľudí viedla neskôr k chybnému hodnoteniu síl celého hnutia aj prastarých inštitúcií. Avšak Schönerer nakoniec spoznal, že ide o svetonázorové otázky, ale nepochopil, že vhodnými nositeľmi týchto takmer náboženských názorov môžu byť predovšetkým vždy len široké masy ľudu.

Videl bohužiaľ len vo veľmi malom rozsahu mimoriadnu obmedzenosť vôle tzv. „meštianskych kruhov“, čo bolo dané už ich hospodárskym postavením a z toho

vyplývajúcou obavou, že majú čo stratiť a preto sa držia späť. Ale svetonázor bude mať vyhlíadku na víťazstvo len vtedy, ak tu existuje široká masa ako nositeľka nového učenia a je ochotná podstúpiť nutný boj. Z nedostatočného pochopenia nižších spoločenských vrstiev pramenilo potom úplné poňatie sociálnej otázky.

Vo všetkých týchto veciach bol Dr. Lueger opakom Schönerera. Dôkladná znalosť ľudí mu pomáhala správne oceňovať možné sily a tým zostal uchránený pred prílišným podhodnotením súčasných inštitúcií, dokonca snáď práve preto sa naučil používať tieto inštitúcie ako pomocné prostriedky pre dosiahnutie svojich cieľov. Takisto veľmi dobre chápal, že politická bojová sila dnešných vyšších meštianskych vrstiev je malá a nepostačujúca na to, aby vybojovala víťazstvo novému veľkému hnutiu. Preto vo svojej politickej činnosti kládol dôraz na získanie vrstiev, ktorých existencia bola ohrozená, čo znamenalo skôr povzbudenie bojovej vôle, než jej ochromenie. Bol tiež ochotný použiť všetky existujúce mocenské prostriedky a nakloniť si mocné inštitúcie tak, aby z týchto starých zdrojov sily získaval prospech pre vlastné hnutie.

Svoju novú stranu zameral predovšetkým na stredný stav, ohrozený zánikom, čím si získal stúpencov veľmi stálych, obetavých a skutočne bojovných. Jeho nesmierne múdry vzťah ku katolíckej cirkvi mu skoro získal mladších duchovných v takom rozsahu, že stará klerikálna strana bola nútená vyprázdniť pole, alebo šikovnejšie sa pripojiť k novej strane a získavať tam pomaly pozíciu za pozíciou.

Keby sme však len toto považovali za charakteristiku podstaty tohoto váženého muža, veľmi by sme mu krivdili. Lebo nebol len obratným taktikom, ale mal vlastnosti skutočne veľkého a geniálneho reformátora. Avšak bol obmedzený presnou znalosťou existujúcich možností ako aj vlastných schopností. Tento skutočne významný muž si vytýčil veľmi praktický cieľ. Chcel dobyť Viedeň. Viedeň bola srdcom monarchie, z tohoto mesta prúdil ešte život do chorého a starého tela slabej Ríše. Čím zdravšie bude srdce, tým viac ožije celé telo. Zásadne správna myšlienka, ktorá však mohla byť použitá len počas určitého obmedzeného času.

A v tom bola slabosť tohoto muža. Čo vykonal ako starosta mesta Viedne je v najlepšom slova zmysle nesmrteľné. Monarchiu tým však zachrániť nemohol - na to bolo príliš neskoro.

To videl jeho odporca Schönerer jasnejšie.

Na čo Dr. Lueger prakticky siahol, to sa veľmi dobre darilo. Čo si od toho sľuboval, to sa nedostavilo.

Čo chcel Schönerer to sa mu nepodarilo, čoho sa obával, to sa bohužiaľ strašným spôsobom dostavilo.

Tak ani jeden z obidvoch mužov nedosiahol svoj cieľ: Lueger už nemohol zachrániť Rakúsko a Schönerer už nemohol zachrániť nemecký národ pred pádom.

Pre dnešnú dobu je poučné dokonale študovať príčiny zlyhania obidvoch strán. Je to účelné najmä pre mojich priateľov, pretože v mnohých bodoch sú dnešné pomery podobné tým vtedajším a je možné vyhnúť sa chybám, ktoré kedysi viedli ku koncu jedného a neplodnosti druhého hnutia.

Zrútenie všennemeckého hnutia v Rakúsku malo podľa mňa tri príčiny:

Po prvé, nejasná predstava o význame sociálneho problému pre novú, svojou podstatou revolučnú stranu. Pretože Schönerer a jeho prívrženci sa obracali v prvom rade na meštianske vrstvy, mohol byť výsledok len slabý a mierny.

Nemecké meštianstvo je špeciálne vo svojich vyšších kruhoch bez toho, že by to jednotlivci tušili, pacifistické až k skutočnému sebaopretiu, ak ide o vnútorné záležitosti národa alebo štátu. V dobrých časoch, čo v tomto prípade znamená, že je dobrá vláda, je toto zmýšľanie základom mimoriadnej hodnoty týchto vrstiev pre štát.

V časoch zlej vlády však pôsobí priam zhubne. Už len preto, aby bolo možné viesť skutočne vážny boj, muselo sa všennemecké hnutie venovať predovšetkým získavaniu más. Pretože tak neurobilo, stratilo taký rozmach, ktorý takáto vlna potrebuje, ak nemá skoro opadnúť.

Pokiaľ, ale nová strana nemá od začiatku túto zásadu na zreteli a nerealizuje ju, stráca neskôr možnosť dohnať zameškané. Ak prijme strana veľký počet umiernených meštianskych živlov, bude sa vnútorný postoj hnutia riadiť podľa nich a stratí ďalšie vyhliadky na získanie väčších síl zo širokých ľudových vrstiev. Tým sa však také hnutie nedostane ďalej než k vyrývaniu a kritike pomerov. Už nikdy nenájde tú takmer náboženskú vieru spojenú s rovnakou obetavosťou. Na jej miesto sa dostane snaha „o pozitívnu spoluprácu“, čo v tomto prípade znamená uznanie existujúcej situácie a pomalé zmierňovanie tvrdosti boja a konečná dohoda na zhnitom mieri.

Tak tomu bolo i so všennemeckým hnutím, pretože od začiatku nepripisovalo hlavný význam získavaniu stúpcov zo širokých más. Stalo sa „meštianskym, vybraným a umiernené radikálnym“.

Z tejto chyby vyrástla druhá príčina jeho rýchleho zániku.

V dobe nástupu všennemeckého hnutia bola situácia nemectva v Rakúsku už celkom zúfalá. Z roka na rok sa stával parlament stále viac inštitúciou pomalej skazy nemeckého národa. Každý pokus o záchranu v hodine dvanástej mohol mať aspoň malú nádej na úspech len za predpokladu, že táto inštitúcia bude odstránená.

Pre hnutie tým vznikla principiálna otázka: vstúpiť do parlamentu a - ak sa to tak dá vyjadriť - „vytunelovať ho zvnútra“, alebo viesť boj útokom zvonku na toto zariadenie?

Vstúpili tam a porazení vyšli von. Avšak ísť sa tam muselo.

Viesť boj proti takej moci zvonka znamená vyzbrojiť sa neotrasiteľnou odvahou a pripraviť sa na nekonečné obete. Chytiť býka za rohy a dostať mnoho ťažkých rán, niekedy padnúť k zemi a zasa sa zdvihnúť so zlámanými údmi, až potom po najťažšom zápase sa víťazstvo prikloní na stranu smelého útočníka. Len veľkosť obetí získa pre vec nových bojovníkov, až nakoniec vytrvalosť bude odmenená víťazstvom. K tomu je však potreba detí národa zo širokých más.

Len tieto sú odhodlané a dostatočne húževnaté, aby tento boj dobojovali až do krvavého konca.

Túto širokú masu však všennemecké hnutie nemalo, a tak mu nezostalo nič iného než vstúpiť do parlamentu.

Nebolo by správne si myslieť, že toto rozhodnutie bolo výsledkom dlhých vnútorných pochybností či úvah: nie, nemyslelo sa na nič iného. Účasť na tomto nezmysle bola len odrazom všeobecných nejasných predstáv o význame a vplyve účasti v inštitúcii, ktorá už v princípe bola považovaná za nesprávnu. Najskôr si sľubovali uľahčenie osvetu širokým ľudovým vrstvám, ak dostanú príležitosť hovoriť na „fóre celého národa“. Taktiež sa zdalo, že útok na korene zla bude úspešnejší než útok zvonku. Domnievali sa tiež, že bezpečnosť jednotlivých popredných bojovníkov bude pod ochranou imunity väčšia, takže sila útoku by sa tým mohla zvýšiť.

V skutočnosti to však bolo inak.

Fórum, o ktorom hovorili všennemeckí poslanci, sa nezväčšilo, ale skôr zmenšilo. Pretože každý hovorí len k tomu okruhu ľudí, ktorý ho chce počúvať, alebo ku ktorým sa reprodukcia povedaného dostane prostredníctvom tlače.

Najväčšie bezprostredné fórum poslucháčov však nie je poslucháreň parlamentu, ale veľké verejné zhromaždenie ľudu.

Lebo tam sa nachádzajú tisícky ľudí, ktorí prišli, aby počúvali, čo im chce rečník povedať. Oproti tomu v zasadacej sále poslaneckej snemovne je ich len pár stoviek a to väčšinou len preto, aby obdržali diéty a v žiadnom prípade nie preto, aby do seba nechávali nalievať múdrosti ostatných pánov „zástupcov ľudu“. Avšak je to predovšetkým stále rovnaké publikum, ktoré sa už ničomu nenaučí, pretože okrem rozumu mu k tomu chýba aj čo i len najmenšia vôľa.

Žiadny z týchto zástupcov ľudu nikdy sám od seba nevzdá česť lepšej pravde a nedá sa do jej služieb. Nie, neurobí to ani jediný z nich, len ak by mal opodstatnenú nádej, že si tým zachráni svoj poslanecký mandát na dlhšie obdobie. Len vtedy, keď už je jasné, že jeho doterajšia strana dopadne v budúcich voľbách zle, vydá sa tento výkvet statočnosti na cestu a bude sa rozhliadať, či a kde by sa dostal k nejakej strane alebo smeru, ktorý dopadne vo voľbách lepšie. Ale túto zmenu pozície sprevádza obvykle prietrž morálnych zdôvodnení. Ak sa zdá, že nejaká existujúca strana natoľko stráca priazeň ľudu a hrozí jej tak veľký prepád, že pravdepodobne utrpí vo voľbách zničujúcu porážku, pripravujú sa na veľký pochod: parlamentné krysy opúšťajú stranícku loď. Nemá to nič do činenia s lepším vedením alebo úmyslom, len s istým vešteckým nadaním, ktoré parlamentné ploštice v pravý čas varuje a púšťa ich opakovane do inej teplej straníckej postele.

Hovoriť pred takýmto „fórom“ znamená len hádzať perly sviniam. To sa ale naozaj neoplatí! Pretože úspech nemôže byť iný než nulový.

A tak to tiež bolo. Všenemeckí poslanci sa mohli uhovoriť: účinok nebol vôbec žiadny.

Tlač o nich úplne mlčala, alebo roztrhala ich prejavy tak, že zmizla akákoľvek súvislosť, ba prekrúcala dokonca zmysel, ktorý sa potom vytrácal a verejná mienka dostávala tak veľmi zlý obraz o úmysloch nového hnutia. Nemalo význam to, čo jednotliví páni hovorili: význam malo to, čo sa o nich dalo čítať v tlači, čo bol len výťah z ich prejavov, ktorý skreslený tlačou mohol pôsobiť len nezmyselne. Mohol a mal. Pritom jediné fórum, pred ktorým hovorili pravdu, pozostávalo z päťsto členov parlamentu. To hovorí samo za seba.

Najhoršie však bolo nasledujúce:

Všenemecké hnutie mohlo počítať s úspechom len vtedy, keď od prvého dňa pochopilo, že tu nesmie ísť o novú politickú stranu, ale o svetový názor. Lebo len svetový názor mohol nájsť silu na vybojovanie tohoto obrovského zápasu. Toho sú ako vodcovia schopné len tie najlepšie a najodvážnejšie hlavy. Ak nie je boj za svetový názor vedený obetavými hrdinami, nenájdu sa za krátky čas ani k smrti odhodlaní bojovníci. Kto bojuje len za svoju vlastnú existenciu, nezaujíma sa príliš o spoločnosť.

Aby si hnutie tento predpoklad udržalo, musí každý vedieť, že hnutie môže nadobudnúť česť a slávu z pohľadu potomkov, ale v prítomnosti nemá čo ponúknuť. Čím viac postov a miest má hnutie na rozdávanie, tým väčší je príliv podradných ľudí, až nakoniec títo politickí príležitostní robotníci zaplavia stranu tak, že niektorí poctiví bojovníci už staré hnutie vôbec nespoznávajú a naopak tí noví odmietajú niekdajších bojovníkov ako obtiažne „nepovolaných“. Tým je však „misia“ takéhoto hnutia vyradená.

Keď sa všenecké hnutie upísalo parlamentu, dostalo „parlamentárov“ namiesto predchádzajúcich vodcov a bojovníkov. Tým kleslo na úroveň bežnej politickej strany a stratilo silu čeliť mučenickým vzorom neblahému osudu. Namiesto boja sa naučilo „hovoriť“ a „vyjednávať“. Nový parlamentár to začal už za krátky čas pociťovať ako krajšie, pretože nie tak riskantnú povinnosť vybojovával nový svetový „duchovními“ zbraňami parlamentnej výrečnosti, namiesto toho aby sa v prípade

potreby vrhol do boja s nasadením vlastného života - do boja, ktorého výsledok bol neistý a v každom prípade nevýnosný.

Keď už sedeli v parlamente, začali prívrženci vonku dúfať a čakať na zázraky, ktoré neprichádzali a ani prichádzať nemohli. Skoro začali byť netrpezliví, pretože to, čo počuli od svojich poslancov, nezodpovedalo v žiadnom prípade očakávaniu voličov. To sa dalo ľahko vysvetliť, pretože nepriateľská tlač neposkytovala ľudu pravdivý obraz pôsobenia všennemeckých zástupcov.

Čím viac noví zástupcovia ľudu prichádzali na chuť miernejšiemu spôsobu „revolučného“ boja v parlamente a v krajinských snemoch, tým menej boli ochotní vrátiť sa do nebezpečnej osvetovej práce medzi široké vrstvy národa. Masové zhromaždenie, jediná cesta k naozaj účinnému, bezprostrednému ovplyvňovaniu a to znamená jedinému možnému získavaniu veľkého počtu ľudí, bolo stále viac odsúvané do pozadia.

Tak bola napokon tribúna parlamentu zamieňaná za pivový stôl zasadacej sály, aby sa reči z tohoto fóra liali nie do ľudu, ale do hláv jeho tzv. „vyvolených“ zástupcov, tak prestávalo byť i všennemecké hnutie ľudovým hnutím a v krátkom čase pokleslo na úroveň klubu akademických výkladov, ktoré takmer nikto nebral vážne. Zlý dojem, ktorý sprostredkovávala tlač, nebol už zodpovedajúcim spôsobom skorigovaný osobnou schôdzkovou činnosťou jednotlivých pánov, až napokon slovo „všennemecký“ znelo v ušiach širokých más nepekne. Avšak - a to nech si nechajú povedať všetci tí dnešní rytierski pisálkovia a vykrikovači - najväčšie prevraty na svete nikdy neboli riadené husím pierkom. Nie, pre pero zostávalo stále vyhradené tieto deje teoreticky zdôvodňovať.

Ale sila, ktorá uvádzala do pohybu historické lavíny náboženského a politického diania, to bola odpradávná kúzelná moc hovoreného slova.

Široké masy národa podľahnú predovšetkým sile reči. Všetky veľké hnutia sú hnutia ľudové, sú to vulkanické erupcie ľudských vášní a duchovného vnímania, podnieteného buď krutou bohyňou núdze, alebo zapálené pochodňami slov vrhnutými masám ľudu, slov, ktoré nie sú limonádovými výlevmi estetizujúcich literátov a levov salónov.

Osudy národov dokáže zmeniť len búrka horúcej vášne, ale vzbudiť takúto vášeň vie len ten, kto ju sám nosí v srdci.

Samotná vášeň daruje svojmu vyvolencovi slová podobné úderom kladiva, ktoré otvárajú brány srdca ľudu.

Koho ale vášeň opustí a jeho ústa zostávajú nemé, toho nebo nevyvolilo za zvestovateľa svojej vôle.

Teda nech sa každý pisár drží svojho kalamára, aby bol činný „teoreticky“, ak mu na to stačia rozum a schopnosti: vodcom sa však nenarodil a nebol vyvolený. Hnutie, ktoré má veľké ciele, sa musí úzkostlivo snažiť, aby nestratilo súvislosť so širokými ľudovými masami. Každú otázku musí zvažovať práve z tohoto hľadiska a v tomto smere robiť rozhodnutie. Musí sa vyhýbať všetkému, čo by mohlo znížiť, alebo oslabiť jeho pôsobenie na masy, nie snáď z „demagogických“ dôvodov, ale na základe jednoduchého poznania, že bez obrovskej sily národných más nie je žiadna veľká idea uskutočniteľná, hoci by bola sebezposlanejšia a vznešená.

Len tvrdá skutočnosť musí určovať cestu k cieľu, či sa nám to páči alebo nie. Vyhýbať sa nepríjemným cestám znamená minúť na tomto svete cieľ.

Keď všennemecké hnutie vďaka svojmu postoju k parlamentu preložilo ťažisko svojej činnosti z národa do poslaneckej snemovne, stratilo budúcnosť a získalo lacný okamžitý úspech. Zvolilo ľahší boj a tým už nebolo hodné konečného víťazstva.

Premyslel som si tieto otázky veľmi dôkladne už vo Viedni a spoznal som, že sú hlavnou príčinou zrútenia sa tohoto hnutia, ktoré podľa môjho názoru bolo povolane k tomu, aby sa ujalo vedenia nemectva práve v tom, že neuznalo tieto skutočnosti.

Dve hlavné chyby, na ktorých všennemecké hnutie stroskotalo, boli navzájom príbuzné. Nedostatočná znalosť vnútorných hnacích síl veľkých prevratov viedla k podceneniu významu širokých mas ľudu. Z toho vyplynul nepatrný záujem o sociálne otázky a nesprávne nedostatočné získavanie duší z nižších vrstiev národa. A tiež nesprávny postoj k parlamentu, ktorý všetky tieto chyby podporoval.

Keby poznali nesmiernu silu, ktorá je vlastná mase ako nositeľke revolučného odporu vo všetkých dobách, pracovali by v sociálnej a propagandistickej sfére ináč. Potom by tiež ťažisko hnutia nebolo v parlamente, ale v dielni a na ulici.

Tvrdom boj, ktorý viedlo všennemecké hnutie proti katolíckej cirkvi, je vysvetliteľný len nedostatočným pochopením duchovnej podstaty ľudu: prudký útok novej strany proti Rímu mal nasledujúce príčiny:

Keď sa Habsburský dom s konečnou platnosťou rozhodol pretvoriť Rakúsko na slovanský štát, siahalo sa k akýmkoľvek prostriedkom, ktoré sa zdali byť v tomto smere vhodné. Tento nesvedomitý panovnícky dom zapriahal bez škrupulí do služieb novej „štátnej idey“ aj náboženské inštitúcie. Používanie českých farností a ich duchovných správcov bolo len jedným z mnohých prostriedkov na ceste k všeobecnej slovanizácii Rakúska.

Odohrávalo sa to asi takto: Do čisto nemeckých obcí boli dosadzovaní českí farári, ktorí pomaly, ale isto nadradzovali záujmy českého národa nad záujmy cirkvi a stávali sa zárodokom procesu odnemčovania! Nemecké duchovenstvo v tomto smere takmer úplne sklamarilo. Nielen, že to bolo z hľadiska nemectva v tomto boji úplne nepoužiteľné, ale nedokázalo sa to ani brániť útoku zo strany tých druhých. A tak bolo nemectvo okľukou, t. j. cirkevným zneužívaním na jednej strane a nedostatočnou obranou na strane druhej pomaly, ale nepretržite zatláčané do úzadia.

Ak sa toto konalo v malom, vo veľkom neboli pomery o nič lepšie. Antinemeckým pokusom Habsburgovcov sa vysoký klérus patričným spôsobom nebránil a presadzovanie nemeckých záujmov ustúpilo do úzadia. Všeobecný dojem nemohol byť iný než ten, že ide o hrubé porušovanie nemeckých práv katolíckym duchovenstvom. Spôsobilo to zdanie, že cirkev necíti s nemeckým národom, že sa nespravodlivo stavia na stranu nepriateľa. Podľa Schönererovho názoru bol koreň zla v tom, že vedenie katolíckej cirkvi sa nenachádza v Nemecku a z toho, že vyplýva nepriazeň cirkvi k záujmom nášho národa.

Tzv. kultúrne problémy ustúpili vtedy, ako takmer všetko vo vtedajšom Rakúsku, skoro celkom do úzadia. Rozhodujúci pre postoj všennemeckého hnutia ku katolíckej cirkvi nebol ani tak jej vzťah k vede apod., ako skôr jej nedostatočné zastupovanie nemeckých práv a naopak stála podpora zvlášť slovanskej arogancie žiadostivosti. Georg Schönerer nebol polovičatý. Boj proti cirkvi začal s presvedčením, že len týmto je možné nemecký národ zachrániť. Hnutie „preč od Ríma“ bolo mohutným, ale aj najťažším útokom, ktorý mal zbúrať nepriateľskú pevnosť. Domnieval sa, že ak bude tento boj úspešný, bude prekonaný neradosný rozkol cirkvi v Nemecku, pričom vnútorná sila Ríše a nemeckého národa by takýmto víťazstvom mohli veľa získať.

Avšak ani predpoklad, ani výsledok tohoto boja neboli správne. Bezpochyby bola národná sila odporu nemeckého duchovenstva vo všetkých otázkach nemectva menšia, než sila ich nenemeckých hlavne českých bratov v úrade. Ale len ignorant nemohol nevidieť, že nemecké duchovenstvo sotva chcelo brániť nemecké záujmy. Takisto musel každý nezaslepený človek uznať, že to vyplýva v prvom rade z istej

okolnosti, ktorou my Nemci všetci ťažko trpíme: je to naša objektivita v postoji k našej národnosti rovnako tak ako k čomukoľvek inému.

Český duchovný sa staval subjektívne k svojmu národu a objektívne k cirkvi, zatiaľ čo nemecký farár bol subjektívne oddaný cirkvi a zostával objektívny voči svojmu národu. Ide o jav, ktorý nanešťastie môžeme sledovať v tisíckach iných príkladoch. V žiadnom prípade to nieje len zvlášť dedičstvo katolicizmu, ale skutočnosť, ktorá u nás v krátkom čase nahľadáva každú zvlášť štátnu alebo ideovú inštitúciu.

Porovnajme napríklad postoj, ktorý, zaujíma naše úradníctvo k pokusom o národnú obrodu s postojom úradníctva iného národa v tejto otázke. Alebo si snáď myslíme, že dôstojnícky zbor všade na svete by rovnakým spôsobom zastrčil záujmy svojho národa za frázu „štátna autorita“, ako sa to u nás deje už päť rokov celkom samozrejme a považuje sa to za dokonca zvlášť záslužné? Nezaujmajú snáď napríklad v židovskej otázke obe cirkvi stanovisko, ktoré nezodpovedá záujmom národa ani skutočným potrebám náboženstva? Porovnajme postoj rabína ku všetkým otázkam pre židovstvo len trochu významným ako rasu so stanoviskom ďaleko najväčšej časti nášho duchovenstva, ale láskavo obidvoch cirkví!

S týmto javom sa stretávame vždy, ak ide o abstraktné idey.

„Štátna autorita“, „demokracia“, „pacifizmus“, „medzinárodná solidarita“ apod. sú pojmy, ktoré sa u nás takmer vždy stanú tak rigidnými, čisto doktrinárnymi predstavami, že každé posudzovanie všeobecných národných životných potrieb sa robí len z ich hľadiska.

Tento neradostný spôsob pohľadu na všetky záležitosti pod uhlom už raz vytvoreného názoru umŕtvuje každú schopnosť zamyslieť sa subjektívne nad vecou, ktorá objektívne odporuje vlastnej doktríne, vedie nakoniec k úplnej zámene prostriedku a účelu. Obracia sa proti všetkým pokusom o národné povznesenie, čo by to bolo možné len po odstránení zlej zhubnej vlády, pretože by to vraj bolo porušením „štátnej autority“. Podľa tohoto názoru nie je štátna autorita prostriedkom k nejakému účelu, v očiach fanatika objektivita je účelom samým o sebe, ktorý vyplní celý jeho život. Rozhorčene by sa postavil proti pokusu o diktatúru, aj keby jej nositeľom mal byť napr. nejaký Fridrich Veľký a terajší štátni umelci parlamentnej väčšiny by boli len neschopnými trpaslíkmi alebo dokonca podradnými subjektami, pretože zákon demokracie je pre doktrinárov posvätejší než blaho národa. Bude teda hájiť najhoršiu tyraniu, ktorá ruinaje národ, pretože „štátna autorita“ je v tejto tyranii momentálne stelesnená, inokedy zasa odmietne aj požehnanú vládu, pokiaľ táto nezodpovedá pravidlám „demokracie“.

Rovnako tak bude náš nemecký pacifista mlčať pri každom aj seba krvavejšom znásilnení národa, ktoré môže vychádzať aj z nejakej vojenskej moci. A keby sa dal tento osud zmeniť len odporom, t.j. násilím bolo by to proti duchu jeho mierového spoločenstva. Medzinárodný nemecký socialista môže byť od ostatného sveta solidárne vyplienený a bude to kvitovať s bratskou náklonnosťou a nepomyslí na odplatu ani na protest práve preto, že je Nemec.

Toto môže znieť smutne, ale zmeniť nejakú vec znamená ju najskôr poznať. Rovnako tak tomu je so slabošským zastupovaním nemeckých záujmov časti kléru. Nie je to zo zloby ani zo zlej vôle, nie je to na povel „zhora“. V takejto národnej vlačnosti vidíme jednak výsledok nedostatočnej výchovy k nemectvu od mladosti, jednak úplné podrobenie sa myšlienke, ktorá sa stala idolom.

Výchova k demokracii, k socializmu medzinárodného typu, k pacifizmu apod. je výchova rigidná a výlučná, z ich pohľadu čisto subjektívna, že je touto zásadnou predstavou ovplyvnený všeobecný obraz ostatného sveta, zatiaľ čo postoj k nemectvu bol už od mladosti len veľmi objektívny. Tak bude pacifista, venujúci sa

subjektívne a bez výhrad svojej ideí, hľadať pri každom aj tom najnespravodlivejšom ťažkom ohrození svojho národa najskôr objektívne práva (pokiaľ je to Nemec) a nikdy sa z pudu sebazáchovy nepostaví do radov svojho stáda a nebude bojovať. Nakoľko to platí pre jednotlivé cirkvi, nám ukáže snáď toto:

Protestantizmus zastupuje záujmy nemectva lepšie, má to zakotvené už vo svojom zrode a neskoršej tradícii. Zlyháva však v okamihu, kedy by sa obrana národných záujmov mala týkať oblasti, ktorá chýba alebo je z nejakých dôvodov odmietaná vo všeobecnej línii jeho tradícií a predstáv o svete.

Protestantizmus nastúpi k podpore nemectva, pokiaľ sa jedná o záležitosti vnútornej čistoty alebo národného prehlbovania, o obranu nemeckej podstaty, nemeckej reči a tiež nemeckej slobody, pretože to všetko je zdôvodnené v ňom samom. Okamžite sa však veľmi tvrdo postaví proti všetkým pokusom zachrániť národ zo zovretia jeho smrteľného nepriateľstva, pretože jeho postoj k židovstvu je stanovený viac-menej dogmaticky. Pritom sa tu jedná o otázku, bez vyriešenia ktorej sú a zostanú všetky ostatné pokusy o nemeckú obrodu alebo povznesenie úplne nezmyselné a nemožné.

Vo svojej viedenskej dobe som mal dosť času a príležitostí k nepredpojatému skúmaniu tejto otázky a mohol som si v dennom styku tisíckami spôsobov overiť správnosť tohoto názoru.

V tamojšom ohnisku najrôznejších národností sa javilo veľmi jasne, že len nemecký pacifista sa pokúša vidieť záujmy vlastného národa vždy len objektívne, avšak nikdy takým spôsobom Žid, ak ide o záujmy židovského národa. Že len nemecký socialista je „internacionálny“ v tom zmysle, ktorý mu zakazuje vyžobrávať svojmu národu spravodlivosť u jeho internacionálnych súdruhov ináč než kľučaním a fňukaním, ako to nikdy nerobí Čech alebo Poliak apod. Poznal som skrátka už vtedy, že nešťastie spočíva len čiastočne v týchto učeniach, čiastočne však tiež v našej nedostatočnej výchove k národnému cíteniu a tým tiež k menšej oddanosti národu. Tým odpadá prvé, čisto teoretické, zdôvodnenie boja všennemeckého hnutia proti katolicizmu.

Vychovávajme nemecký národ už od mladosti k rozhodnému uznaniu práv vlastného národa a neotravujme už detské srdcia kliatbou „objektivity“ a to aj vo veciach svojho vlastného „ja“ a zakrátko sa ukáže (za predpokladu radikálnej národnej vlády), že rovnako ako v Írsku, Poľsku alebo vo Francúzsku bude tiež v Nemecku katolíci vždy Nemcom.

Najväčší dôkaz toho nám poskytla tá doba, keď náš národ posledný raz vystúpil k obrane svojej existencie pred súdnou stolicou dejín, k boju na život a na smrť.

Ak vtedy nechýbalo vedenie zhora, splnil náš národ svoje povinnosti úchvatným spôsobom. Protestantický pastor aj katolícky farár obaja spoločne nesmierne prispeli na udržanie našej sily odporu nielen na fronte, ale ešte viac doma. V týchto rokoch a predovšetkým v prvom vzplanutí to bola skutočne v obidvoch táboroch len jediná svätá nemecká ríša, za jej existenciu a budúcnosť sa modlil každý k svojmu nebu. Jednu otázku si malo všennemecké hnutie vtedy položiť: Je udržanie rakúskeho nemectva pri katolíckej viere možné alebo nie? Ak áno, potom by sa politická strana nemala starať o náboženské a cirkevné veci. Ak nie, mala nastúpiť náboženská reformácia, nie politická strana.

Kto sa domnieva, že je možné dospieť k náboženskej reformácii okľukou cez politickú stranu, nemá poňatia o vytváraní náboženských predstáv nehovoriac o učení viery a pôsobenia cirkvi. Tu skutočne nemožno slúžiť dvom pánom! Pričom sa založenie alebo zničenie nejakého náboženstva považuje za podstatne väčší čin než založenie alebo zničenie štátu, ak nehovoríme o politických stranách.

Nehovorme, že spomínané útoky boli len obranou proti útokom druhej strany! Ak boli ľudia vo všetkých časoch bez svedomia, ktorí sa nerozpakovali použiť náboženstvo ako nástroj svojich politických obchodov, ale rovnako tak ich zvaľovať na náboženstvo alebo cirkevnú zodpovednosť za nejakých lumpov, ktorí ich rovnakým spôsobom zneužívajú ako čokoľvek iného pre potreby svojich nízkych pudov.

Nič sa nehodí parlamentnému darmošľapovi a povalačovi lepšie, než keď mu je daná príležitosť dosiahnuť aspoň dodatočne ospravedlnenie jeho politickej šmeliny. Lebo len čo je náboženstvo alebo cirkev volané k zodpovednosti za osobné zlo tohoto luhára a je preto napádané, hlasito vyhlasuje na všetky svetové strany svoje svedectvo o tom, aký spravodlivý bol jeho doterajší postup a ako len jemu a jeho výrečnosti je treba vďačiť za záchranu náboženstiev a cirkví. Hlúpe a zábudlivé okolie väčšinou pre veľký krik nespozná pravého pôvodcu celého boja, alebo si naňho už nepamätá a lump dosiahol svoj cieľ.

Že to nemá s náboženstvom vôbec nič spoločného, to vie tento ľstivý lišiak veľmi dobre. Bude sa teda o to viac v tichosti smiať do dlaní, zatiaľ čo jeho čestný, ale nešikovný protivník prehráva, aby si jedného dňa zúfal nad ľudskou zradou a odišiel do ústrania.

Robiť náboženstvo alebo cirkev zodpovednými za chyby jednotlivca je nespravodlivé aj z iného hľadiska. Porovnajme veľkosť viditeľnej organizácie cirkvi s priemerným robením chýb ľudí všeobecne a budeme musieť priznať, že pomer medzi dobrom a zlom je tu lepší než inde. Iste, nájdu sa aj medzi kňazmi takí, u ktorých je ich posvätný úrad len prostriedkom na uspokojovanie politickej ctižiadostivosti, ba ktorí v politickom boji často viac než poľutovaniahodným spôsobom zabúdajú, že by mali byť strážcovia vyššej pravdy a nie zástancovia ľží a ohováraní. Samozrejme na jedného nedôstojného duchovného pripadá tisíce čestných, svojmu povolaniu verne oddaných duchovných pastierov, ktorí v našej klamárskej a spustnutej dobe vyčnievajú ako malé ostrovčeky zo všeobecného bahna.

Rovnako ako nesmieme odsudzovať cirkev ako takú, ak sa previní nejaký spustnutý objekt v sutane proti mravnosti, nemôžu rovnako odsúdiť cirkev zato, že jeden z mnohých jej služobníkov pošpiní a zradí svoj národ, čo je inde takmer bežné. Nezabúdajte, že zvlášť dnes na jedného takéhoto Efiáltesa pripadajú tisícky, ktoré s krvácajúcim srdcom prežívajú nešťastie svojho národa a rovnako tak ako tí najlepší z našincov túžia po hodine, kedy sa raz alebo usmeje i na nás.

Kto ale odpovie, že tu nejde o malé každodenné problémy, ale o otázky zásadnej pravdivosti alebo dogmatického obsahu, tomu môžem odpovedať otázkou: Domnievaš sa, že si zvolený osudom, aby si zvestoval pravdu? Potom to rob, ale maj tiež odvahu robiť tak nie okľukou cez politickú stranu, lebo aj toto je šmelina, ale postav namiesto zla dneška svoju lepšiu budúcnosť. Ak Ti chýba odvaha, alebo Ti nie je Tvoja budúcnosť jasná, potom choď od toho. V žiadnom prípade sa však nepokúšaj potichu a okľukou cez politickú stranu robiť to, čo si netrúfaš robiť s otvoreným pohľadom!

Politické strany nemajú s náboženskými problémami nič spoločného, pokiaľ ako odrodilci nepodkopávajú mravy a morálku vlastnej rasy. Rovnako tak nemá náboženstvo nič spoločné s politickými neprístojnosťami strán. Avšak pokiaľ cirkevní hodnostári používajú náboženské inštitúcie alebo aj učenia k tomu, aby poškodzovali národ, nesmieme ich na tejto ceste nasledovať a musíme proti tomu bojovať všetkými prostriedkami.

Pre politického vodcu majú byť náboženské nauky a inštitúcie jeho národa vždy nedotknuteľné, lebo ináč nesmie byť politikom ale reformátorom, ak má k tomu schopnosti.

Iný postoj by predovšetkým v Nemecku viedol ku katastrofe.

Pri štúdiu všennemeckého hnutia a jeho boja proti Rímu som vtedy a v ďalších rokoch dospel k nasledujúcemu presvedčeniu: nedostatočné pochopenie významu sociálnych problémov pripravilo toto hnutie o skutočne bojovné masy ľudu. Vstup do parlamentu mu vzal jeho veľký rozlet a zaťažil hnutie všetkými slabosťami tejto inštitúcie. Boj proti katolíckej cirkvi ho znemožnil v početných nižších a stredných kruhoch a odcudzil mnohým najlepším ľuďom, ktorých národ má.

Praktický výsledok kultúrneho boja v Rakúsku sa rovná takmer nule.

Síce sa cirkvi podarilo odňať asi sto členov, ale neutrpela tým žiadnu špeciálnu škodu. Nemusela v tomto prípade vôbec uroniť ani slzu pre svoje stratené „ovečky“, lebo stratila to, čo jej už dávno predtým vnútorne úplne neprináležalo. Rozdiel medzi reformáciou kedysi a teraz spočíval v tom, že kedysi sa od cirkvi odvrátilo mnoho tých najlepších ľudí z vnútorného náboženského presvedčenia, zatiaľ čo teraz odišli len vlašníci a kvôli „úvahám“ politického charakteru. A práve z politického hľadiska bol výsledok smiešny a smutný súčasne.

Zaniklo jedno nádejné spásonosné politické hnutie nemeckého národa, pretože nebolo vedené s bezohľadnou striezivosťou a strácalo sa v oblastiach, ktoré museli viesť jedine k roztriešteniu.

Lebo jedno je isté:

Všennemecké hnutie by sa tejto chyby snáď nikdy nedopustilo, keby malo viac pochopenia pre psychiku širokých mas. Keby bolo jeho vodcom známe, že na vybojovanie úspechu nemožno ukázať mase či už z čisto duševných pohnútok dvoch či viacerých protivníkov, pretože to potom vedie k roztriešteniu bojovej sily, bolo by sa všennemecké hnutie už z tohoto dôvodu muselo zamerať len na jedného protivníka. Pre politickú stranu nie je nič nebezpečnejšie, než sa nechať viesť vetroplachmi, ktorí chcú všetko a nedosiahnu nič.

Aj keby bolo možné jednotlivým cirkviam vytýkať čo najviac, politická strana nesmie ani na okamih stratiť zo zreteľa, že podľa všetkých doterajších skúseností z dejín sa nikdy nepodarilo žiadnej politickej strane v podobnej situácii presadiť náboženskú reformáciu. Dejiny neštudujeme preto, aby sme vtedy, keď by už malo dôjsť k praktickému použitiu týchto poznatkov sa na toto zabúdalo, alebo aby sme sa domnievali, že veci sa teraz už majú inakšie a že večné pravdy už nie sú použiteľné: Naopak, z dejín sa učíme práve pre prítomnosť. Kto toto nedokáže, nech si nenahovára, že je politickým vodcom. Je v skutočnosti plytký aj keď väčšinou veľmi domýšľavý trubiroh a všetka jeho dobrá vôľa neospravedlňuje jeho praktickú neschopnosť.

Umenie všetkých naozaj veľkých vodcov všetkých čias spočívalo v prvom rade v tom, že netrieštili pozornosť ľudu, ale ju sústredili vždy na jediného nepriateľa. Čím jednotnejšie je nasadenie vôle k boju jedného národa, tým väčšia je príťažlivosť hnutia a tým má sila stretnutia väčší dopad.

Je súčasťou geniality veľkého vodcu, že si vie predstaviť rôznorodých nepriateľov ako jedinú kategóriu, pretože rozlišovanie rôznych nepriateľov vedie u slabších a neistých pováh k pochybnostiam o vlastnom oprávnení.

Keď sa kolísajúca masa dostane do boja proti mnohým protivníkom, dostaví sa objektivita a nastoľuje sa otázka, či snáď všetci ostatní nemajú pravdu a či vôbec vlastný národ alebo vlastné hnutie sú v práve.

Tým sa dostavuje prvé ochromenie vlastných síl. Teda je vždy potrebné zhrnúť množstvo vnútorne rozdielných nepriateľov tak, aby podľa názoru masy stúpcov bol vedený boj proti jedinému nepriateľovi. To posilňuje vieru vo vlastné právo a posilňuje rozhorčenie proti útočníkom na toto právo. Že toto niekdajšie všennemecké hnutie nepochopilo, stálo ho to úspech.

Cieľ bol stanovený správne, vôľa bola čistá, ale zvolená cesta nebola správna. Hnutie sa podobalo horolezcovi, ktorý má na zreteli vrchol, na ktorý chce vyliezť a ktorý chce zliezť, dáva sa na cestu tiež s veľkou rozhodnosťou a silou, ale nevenuje jej pozornosť, jeho zrak sa upiera k cieľu, pričom mu uniká povaha výstupu a na tom napokon stroskotá.

Ako sa zdá opačný vzťah bol u veľkej konkurentky všennemeckého hnutia, u kresťansko-sociálnej strany. Cesta, po ktorej sa dala kráčať, bola zvolená múdro a správne, ale chýbala jej jasná znalosť cieľa.

Takmer vo všetkých momentoch, v ktorých všennemecké hnutie urobilo chyby, bol postoj kresťansko-sociálnej strany správny a plánovitý.

Mala potrebné pochopenie pre význam masy a od prvého dňa si zaistila aspoň jej časť a to verejným zdôrazňovaním svojho sociálneho zamerania. Podstatne sa orientovala od nižšieho a stredného stavu a remeselníkov a tým získala verných, vytrvalých a obetavých stúpcov. Vyhýbala sa akémukoľvek boju proti náboženským inštitúciám a zaistila si tak podporu mohutnej cirkevnej organizácie. Tak mala len jedného skutočného nepriateľa. Bola si vedomá významu veľkorysej propagandy a mala vynikajúci vplyv na duševné inštinkty širokých mas svojich stúpcov. Že nedosiahla vysnívaný cieľ, t.j. záchranu Rakúska, bolo spôsobené dvoma chybami, ktorých sa na svojej ceste dopustila a tiež dôsledok nejasnosti cieľa. Antisemitizmus tohoto nového hnutia bol postavený na náboženskom, nie na rasovom základe.

Dôvod prečo sa táto chyba stala, bol rovnaký ako ten, z ktorého vychádzal druhý omyl.

Ak chcela kresťansko-sociálna strana zachrániť Rakúsko, potom podľa názoru svojich zakladateľov nemala zastávať rasový princíp, pretože ináč by vraj v krátkom čase muselo dôjsť k všeobecnému rozpadu štátu. Vodcovia tejto strany sa domnievali, že najmä situácia vo Viedni vyžadovala odstránenie všetkých rozdeľujúcich momentov a miesto toho zdôrazňovanie všetkých zjednocujúcich hľadísk.

V tejto dobe Viedeň bola už veľmi prestúpená cudzím, najmä českým živlom, že len najvyššia tolerancia vo všetkých rasových problémoch mohla zabrániť tomu, aby sa strana nestala protinemeckou. Ak malo byť zachránené Rakúsko, nebolo možné vzdať sa Viedne. Najmä malí českí živnostníci sa pokúsili bojom proti manchester-skému liberalizmu vo Viedni získať. Strana sa pritom domnievala, že napriek všetkým národnostným rozdielom našla spoločné heslo v boji proti židovstvu na náboženskom základe.

Že boj na takom základe nerobil Židom veľké starosti, bolo jasné. V najhoršom prípade zachránil krst obchod aj Žida súčasne.

S takým povrchným zdôvodnením nebolo nikdy možné dospieť k vážnemu vedeckému rozboru celého problému. Odradilo to mnoho ľudí, ktorým musel byť antisemitizmus tohoto druhu nezrozumiteľný. Silnejúca myšlienka sa tak viazala takmer výlučne na duchovne vymedzené kruhy, ak sa strana nechala odpútať od čisto citového vzťahu ďalej k skutočnému poznaniu. Inteligencia sa chovala zásadne odmietavo. Vec dostávala stále taký zámer, akoby sa v celej záležitosti jednalo len o pokus nového obrátenia Židov alebo dokonca o prejav akejsi konkurenčnej závisťi.

Tým však boj stratil charakter vnútorného a vyššieho zasvätenia a javil sa mnohým, nie tým najhorším ako nemorálny a zavrhnutiahodný. Chýbalo presvedčenie, že tu ide o životnú otázku celého ľudstva, na ktorej vyriešení závisí osud všetkých nežidovských národov. V tejto polovičitosti kresťansko-sociálnej strany sa strácala hodnota antisemitského postoja.

Bol to zdanlivý antisemitizmus, ktorý bol skoro horší než takmer žiadny. Pretože ľudia boli ukolísavaní v istote, že majú nepriateľa v hrsti, zatiaľ čo v skutočnosti boli vodení za nos.

Žid si však na tento antisemitizmus už tak zvykol, že keby ho nebolo, chýbal by mu viac než ho teraz obťažoval.

Mnohonárodný štát vyžadoval väčšiu obeť než zastupovanie nemectva. Človek nesmel byť „nacionalistom“, ak nechcel vo Viedni stratiť pôdu pod nohami. Dúfalo sa, že opatrným obchádzaním tejto otázky možno ešte habsburský štát, ktorý však bol práve týmto spôsobom vohnaný do skazy, zachrániť. Hnutie tým strácalo obrovský zdroj síl, ktorý dokáže natrvalo dopĺňať len politická strana s vnútornou hnacou silou. Kresťansko-sociálna strana sa však práve týmto stala takou stranou ako každá iná strana.

Sledoval som obe hnutia čo najpozornejšie, jedno z hĺbky srdca, druhé naplnené obdivom voči vzácnemu mužovi, ktorý sa mi vtedy javil ako trpký symbol celého rakúskeho nemectva.

Keď obrovský pohrebný sprievod doprevádzal mŕtveho starostu od radnice k Ringstrasse, bol som aj ja medzi mnohými stotisícami divákmi tejto trúchlohry. Bol som dojatý, ale cit mi pritom hovoril, že dielo tohoto muža bolo márne, pretože tento štát bol privedený k nevyhnutnému zániku. Keby žil Dr. Lueger v Nemecku, bol by zaradený medzi veľké hlavy nášho národa. Ale pôsobil v tomto nemožnom štáte, čo bolo nesťastím pre jeho dielo aj pre neho samotného. Keď zomrel, vyšľahávali už na Balkáne plamienky mesiac čo mesiac žiadostivejšie, takže ho milosrdný osud ušetril, že nemusel vidieť to, čomu chcel zabrániť.

Ja som sa však pokúšal nájsť príčiny toho, prečo prvé hnutie zlyhalo a druhé sa stretlo s neúspechom a dospel som k presvedčeniu, ak odhliadneme od nemožnosti dosiahnuť v starom Rakúsku ešte nejaké upevnenie štátu, že chyby na oboch stranách boli tieto:

Všenemecké hnutie malo iste pravdu, pokiaľ ide o principiálny názor na cieľ nemeckej obnovy, nemalo však šťastie pri voľbe cesty k tomuto cieľu. Bolo nacionalistické, avšak bohužiaľ nie natoľko sociálne, aby získalo masu. Jeho antisemitizmus však spočíval na správnom poznaní významu rasového problému a to nie na základe náboženských predstáv. Jeho boj proti určitej cirkvi bol oproti tomu fakticky aj takticky nesprávny.

Kresťansko-sociálne hnutie malo nejasnú predstavu o celi nemeckého obrodenia, ale zato malo rozum a šťastie pri hľadaní ciest ako strana. Chápalo význam sociálnej otázky, mýlilo sa v boji proti Židom a nemalo poňatie o sile národnej myšlienky.

Keby kresťansko-sociálna strana mala okrem svojho múdreho poznania širokých mas ešte správnu predstavu o význame rasového problému tak, ako tomu bolo u všeneckého hnutia a keby bolo nacionalistické - alebo keby všenecké hnutie k svojmu správnomu poznaniu židovskej otázky a významu národnej myšlienky pridalo ešte praktickú múdrosť kresťansko-demokratickej strany, zvlášť jej postoj k socializmu, výsledkom by bolo také hnutie, ktoré by podľa môjho názoru bolo schopné úspešne zasiahnuť do nemeckého osudu.

Príčina toho, že sa tak nestalo, spočívala prevažne v podstate rakúskeho štátu. Keďže môjmu presvedčeniu nezodpovedala žiadna ďalšia politická strana, nemohol

som v nasledujúcej dobe vstúpiť do niektorej z existujúcich organizácií a bojovať v nej. Považoval som vtedy všetky politické hnutia za pochybné a neschopné uskutočniť obrodu nemeckého národa vo väčšom a nielen vonkajšom rozsahu.

Môj vnútorný odpor k Habsburskému štátu v tej dobe neustále vzrastal.

Čím viac som sa zaoberal aj otázkami zahraničnej politiky, tým viac som bol presvedčený, že tento štátny útvar je len nešťastím pre nemecko. Stále jasnejšie som pritom videl, že osud nemeckého národa nemôže byť rozhodnutý tu, ale v Ríši. To platilo nielen pre všeobecné politické otázky, ale rovnako pre všetky javy celého kultúrneho života vôbec.

Rakúsky štát prejavoval tiež v oblasti čisto kultúrnych alebo umeleckých vecí všetky príznaky únavy, prinajmenšom však bezvýznamnosti pre nemecký národ. Najviac to platilo pre oblasť architektúry. Novšie stavebné umenie nemohlo sláviť vo Viedni veľké úspechy, lebo od výstavby Ringstrasse dostávalo už len bezvýznamné úlohy s rastúcimi plánmi v Nemecku.

Začínal som žiť stále viac dvojakým životom. Rozum a skutočnosť mi prikazovali prekonať v Rakúsku trpkú a požehnanú školu, ale moje srdce bolo inde. Vtedy sa ma zmocnila skľučujúca nespokojnosť. Čím viac som spoznával vnútornú jalovosť tohoto štátu a nemožnosť jeho záchranu, tým viac som nadobúdala istotu, že tento štát už môže priniesť nemeckému národu len nešťastie.

Nadobudol som presvedčenie, že tento štát musí nutne stiesňovať a obmedzovať každého skutočne veľkého Nemca a naopak, že podporuje každý nenemecký jav. Protivný mi bol ten rasový konglomerát v hlavnom meste, protivná celá tá zmes národov: Česi, Poliaci, Maďari, Rusíni, Srbi, Chorváti atď. a medzi tým všetkým ako večná baktéria ľudstva Židia a zase Židia. Obrovské mesto mi pripadalo ako stelesnenie krvismilstva.

Nemčina mojej mladosti bol dialekt, ktorým sa hovorí aj v Dolnom Bavorsku. Nedokázal som ho zabudnúť a nenaučil som sa viedenský žargón. Čím ďalej som žil v tomto meste, tým viac vo mne stúpala nenávisť k tej cudzej zmesi národov, ktorá rozožierala toto staré nemecké mesto. Myšlienka, že by sa tento štát mohol udržať ešte ďalšiu dobu, mi pripadala priam smiešna. Rakúsko bolo vtedy ako stará mozaika a tmel držiaci pohromade, jeho jednotlivé kamienky boli staré a drobivé, pokiaľ sa takejto mozaiky nikto nedotýka, môže predstierať svoju intaktnú existenciu, ako náhle však strčí, rozbije sa na tisíc kúskov. Otázka bola, kedy to niekto urobí.

Pretože moje srdce nikdy netĺklo pre Rakúsko, ale vždy len pre Nemeckú Ríšu, bola pre mňa hodina rozpadu Rakúskeho štátu začiatkom spasenia nemeckého národa.

Zo všetkých týchto dôvodov vznikala vo mne stále silnejšia túžba odísť konečne tam, kam ma od rannej mladosti priťahovali tajné želania a tajná láska.

Dúfal som, že si v budúcnosti urobím meno ako staviteľ a takto v malom či veľkom rámci - podľa toho aký mi osud pririekne - zasväťím svoje poctivé služby svojmu národu.

Chcel som sa tiež podieľať na šťastí byť a pôsobiť na mieste, kde sa raz musí splniť moje najvrúcnejšie pranie: pripojenie môjho milovaného domova k spoločnej vlasti, k Nemeckej Ríši.

Hocikto dnes nebude môcť pochopiť veľkosť takejto túžby, viac-menej sa obraciam na tých, ktorým osud toto šťastie doposiaľ odopiera, alebo komu ho kruto odobral. Obraciam sa na tých, ktorí zbavení materskej zeme musia osamelo bojovať za svätý majetok reči, ktorí sú za svoju vernosť k vlasti prenasledovaní a trýznení a v bolestnom pohnutí túžia po hodine, keď sa zasa vrátia na verné materinské srdce. Obraciam sa na týchto všetkých a viem: vy ma pochopíte!

Len ten, kto na vlastnej koži pocítil, čo znamená byť Nemcom a nesmie to prináležať milovanej otčine, môže pochopiť hĺbku túžby, ktorá planie vo všetkých dobách v srdciach detí odlúčených od materskej krajiny. Mučí tých, ktorí jej prepadnú a bude im odopierať šťastie a spokojnosť tak dlho, pokiaľ sa brány otcovského domu neotvorí a v spoločnej Ríši spoločná krv nenájde pokoj a klud. Viedeň bola a zostala pre mňa najväčšou a tiež najdôkladnejšou školou môjho života. Prišiel som kedysi do tohoto mesta takmer ako chlapec a opúšťať som ho ako pokojný a vyrovnaný človek. Tu som získal základy svojho svetonázoru a politického spôsobu nazerania na veci. Oboje som neskôr musel dopĺňať len v detailoch, avšak ani jedno, ani druhé ma nikdy neopustilo. Pravú cenu vtedajších učňovských rokov sám úplne oceňujem až dnes.

Týmto obdobím som sa podrobnejšie zaoberal preto, že mi poskytlo názornú výučbu práve v tých otázkach, ktoré patria k základom strany, ktorá vznikla zo skromných začiatkov a ani nie za päť rokov sa chystá stať sa veľkým masovým hnutím. Neviem, aký by dnes bol môj postoj k Židom, k sociálnej demokracii či lepšie k celému marxizmu, k sociálnej otázke a podobne, keby sa základ mojich osobných názorov nevytvoril pod tlakom osudu a tiež vlastným štúdiom.

Lebo aj keď nešťastie vlasti prinúti tisíce ľudí k premýšľaniu o vnútorných príčinách tohoto zrušenia, nevedie to nikdy k takej dôkladnosti a hlbšiemu pochopeniu, ktoré sa zjaví tomu, ktorý sa len po dlhoročnom boji stal pánom svojho osudu.

4. kapitola

MNÍCHOV

Na jar v roku 1912 som definitívne prišiel do Mníchova. Toto mesto som poznal tak dobre, ako by som v jeho stenách býval už po mnoho rokov. Malo to opodstatnenie v mojom štúdiu, ktoré ma na každom kroku upozorňovalo na túto metropolu nemeckého umenia. Kto nepozná Mníchov, nepozná Nemecko a predovšetkým nepozná nemecké umenie.

Každopádne bola táto predvojnová doba najšťastnejším a ďaleko najspokojnejším obdobím v mojom živote. Môj zárobok bol stále ešte veľmi nízky. Nežil som preto, aby som maľoval, ale maľoval som preto, aby som si tým zaistil možnosť žiť, čiže, aby som si mohol dovoliť ďalšie štúdium. Bol som presvedčený, že raz predsa len dosiahnem svoj cieľ, ktorý som si vytýčil. To mi celkom ľahko pomáhalo znášať všetky ostatné malé každodenné starosti.

K tomu však pristupovala moja vnútorná láska, ktorá sa ma zmocnila takmer od prvých momentov pobytu v tomto meste, láska väčšia než ku ktorémukoľvek inému mne známemu mestu: nemecké mesto! Aký je to rozdiel oproti Viedni. Robilo sa mi zle, keď som na ten rasový Babylon čo len pomyslel. K tomu ešte dialekt pre mňa omnoho bližší, ktorý mi pripomínal najmä v styku s obyvateľmi Dolného Bavorska dobu mojej mladosti. Boli tu tisícky a viac vecí, ktoré mi boli vnútorne milé a drahé. Avšak najviac ma priťahovalo nádherné spojenie prapôvodnej sily a jemného umeleckého pocitu, táto originálna línia od Dvorného pivovaru k námestiu Odeon, od Októbrových slávností piva k starej Pinakoteke. Že dodnes lipnem na tomto meste viac než na ktoromkoľvek inom meste na tomto svete je dané tým, že je a zostane nerozlučne späté s vývojom môjho vlastného života. Že sa mi vtedy dostalo šťastia skutočne vnútornej spokojnosti, pripisujem kúzlu Wittelsbašskej rezidencie, ktorá pôsobí nielen na každého, kto má nadanie s počtárskym rozumom, ale aj na ľudí citlivej mysle.

Okrem zamestnania ma i tu priťahovalo štúdium aktuálnych politických udalostí, hlavne z oblasti zahraničnej politiky. Dospel som k tomu okľukou cez nemeckú politiku spojeneckých zväzkov, ktorú som už vo svojom rakúskom období považoval za úplne nesprávnu. Každopádne vo Viedni mi bol ešte celý rozsah tohoto sebaklamu Nemecka nejasný. Bol som teda naklonený veriť, alebo som si to len nahováral, že v Berlíne sa snáď už vie, aký slabý a málo spoľahlivý spojenec Rakúsko v skutočnosti je, ale že z viac-menej tajomných dôvodov sa o tom nehovorí, aby sa posilnila politika spojeneckých zväzkov, ktorú kedysi založil sám Bismarck a ich náhle prerušenie by mohlo byť nežiadúce už preto, aby sa nezľakla striehnuca cudzina, alebo neznepokojili vlastní meštiaci.

Ale spoločenský styk predovšetkým s ľuďmi ma k mojej hrôze skoro presvedčil o tom, že moja domnienka bola nesprávna. K svojmu úžasu som zistil, že o podstate Habsburskej monarchie nemali tušenie ani ináč dobre informované kruhy. Práve ľud žil v ilúzii, že toto spojenectvo možno považovať za serióznu silu, ktorá sa v hodinách núdze rozhodne osvedčí. Ľudové masy považovali monarchiu vždy za „nemecký“ štát a dúfali, že sa na ňu možno spoľahnúť. Ľudia si mysleli, že silu je možno merať miliónmi obyvateľov asi ako v Nemecku a úplne zabúdali, že Rakúsko po prvé už dávno prestalo byť nemeckým štátom a po druhé, že vnútorné pomery v tejto Ríši dospievali z hodiny na hodinu jej rozpadu.

Poznal som vtedy tento štátny útvar lepšie, než tzv. oficiálna „diplomacia“, ktorá sa ako vždy slepo ponáhľala v ústrety neblahému osudu. Nálada ľudu bola vždy

podmienená len tým, čo sa zhora nalievalo do verejnej mienky. Zhora však bol vzhľadom k „spojencovi“ praktizovaný kult zlatého teľaťa. Zodpovední dúfali, že prívetivosťou možno nahradiť to, čo druhej strane chýba na úprimnosti. Pričom slová boli brané za bernú mincu.

Vo Viedni som sa vždy rozčúľil, keď som z času na čas spozoroval rozdiel medzi rečami oficiálnych štátnikov a obsahom novín „Wiener Presse“. Pritom Viedeň bola predsa len aspoň zdanlivo nemeckým mestom. Ale ináč boli veci mimo Viedne a mimo nemeckej časti Rakúska v slovanských provinciách Ríše. Stačilo si prečítať pražské noviny a bolo vidieť ako sú tam posudzované vznešené pikle Trojspolku. Tam už nemali pre „majstrovské dielo štátnictva“ žiadne pochopenie, zato však výsmech a iróniu. V najhlbšom mieri, keď si obaja cisári vymieňali priateľské bozky na čelo, sa nijakým spôsobom neskrývalo, že sa tento zväzok rozpadne v okamihu, keď sa tento lesknúci sa ideál Niebelungov pokúsia previesť do praktickej podoby.

Aké bolo rozčúlenie o niekoľko rokov neskôr, keď prišla hodina pravdy, v ktorej sa mali zväzky osvedčiť. Taliansko z Trojspolku odskočilo a pustilo obidvoch svojich partnerov k vode, aby sa nakoniec ešte stalo ich nepriateľom. Že sa vôbec niekedy niekto odhodlal aj len na minútu veriť tomu zázraku, že by Taliansko bojovalo na strane Rakúska - opak musel byť jasný každému, kto nebol ranený diplomatickou slepotou. A v Rakúsku boli veci práve tak, ani o vlas ináč.

Nositeľmi myšlienky Trojspolku boli v Rakúsku len Habsburgovci a Nemci. Habsburgovci z vypočítavosti a z donútenia a Nemci v dobrej viere - a z politickej hlúposti. V dobrej viere preto, že sa domnievali, že Trojspolkom preukážu Nemeckej ríši veľkú službu, posilnia ju a pomôžu zabezpečiť. Z politickej hlúposti preto, že nesúhlasil ani ten prvý, dobre mienený názor, naopak - pomohli by tým Nemeckú ríšu pripútať k mŕtvole štátu, ktorá musela strhnúť obe strany do priepasti. Predovšetkým však preto, že týmto zväzkom stále viac prepadali odnemčeniu. Habsburgovci sa domnievali, že zväzkom s Nemeckou Ríšou budú zaistení pred vmiešavaním sa z ich strany, čo bohužiaľ taktiež boli a mohli tým svoju vnútornú politiku pozvoľného potlačovania nemeckva realizovať podstatne ľahšie a bez rizika. Nielenže sa pri svojej známej „objektívite“ nemuseli obávať námietok zo strany nemeckej ríšskej vlády, ale mohli rakúskym Nemcom s odkazom na toto spojenectvo kedykoľvek zatvoriť prostoreké ústa, keď sa ozývali proti príliš podlému spôsobu slovanizácie. Čo potom mohol Nemec v Rakúsku robiť, keď nemeckvo v Ríši samotnej Habsburskú vládu uznávalo a dôverovalo jej? Mal sa postaviť na odpor a potom byť ociachovaný nemeckou verejnosťou ako zradca? Práve on, ktorý po stáročia prinášal neslýchané obete pre svoj národ!

Ale akú by mal tento zväzok cenu, keby bolo nemeckvo v Habsburskej monarchii vyhladené? Nebola snád' hodnota Trojspolku pre Nemecko priamo závislá na výsadnom postavení Nemcov v Rakúsku? Alebo snád' tomu niekto naozaj veril, že Nemec-ko bude môcť žiť v spolku tiež so slovanskou habsburskou ríšou?

Postoj oficiálnej nemeckej diplomacie a tiež celej verejnej mienky k vnútro-rakúskemu národnostnému problému bol už nielen hlúpy, bol šialený! Vybudoval sa spojenský zväzok, postavila sa na ňom istota sedemdesiat miliónového národa a prihliadalo sa na to, ako sa jediná základňa tohoto zväzku u partnera z roka na rok plánovito a nezadržateľne ničí. Jedného dňa potom musela zostať len „zmluva“ s viedenskou diplomaciou, avšak zmluvná pomoc Ríše zmizla.

Pri Taliansku tomu tak bolo od samého začiatku.

Keby v Ríši trochu lepšie študovali dejiny a psychológiu národov, ani hodinu by neverili, že raz bude stáť spoločne v jednej bojovej línii Quirinal a viedenský Hofburg. Taliansko by sa premenilo v sopku, keby sa nejaká jej vláda odvážila fanaticky nená-

videnému Habsburskému štátu postaviť na bojisko jediného talianskeho vojaka iba ak ako nepriateľa. Nie zriedkavo som vo Viedni videl vášnivé opovrhnutie a bezmedznú nenávisť, s ktorou Taliani „lipli“ na rakúskom štáte. Habsburský dom sa po stáročia prehršoval proti talianskej slobode a nezávislosti a to bolo príliš závažné, aby sa na to dalo zabudnúť, aj keby existovala dobrá vôľa. Ale taká vôľa nebola ani u ľudu, ani u talianskej vlády. Pre Taliansko existovali teda len dve možnosti spolužitia s Rakúskom: buď spolok, alebo vojna. Tým, že zvolili prvú možnosť, mohli sa pripravovať na druhú.

Najmä od doby, keď sa vzťah Rakúska k Rusku stále blížil k vojnovému konfliktu, bola nemecká spojenecká politika rovnako nezmyselná ako nebezpečná. Bol to klasický prípad, na ktorom bolo možné demonštrovať neprítomnosť akéhokoľvek veľkého a správneho smeru myslenia.

Prečo bol Trojspolok vôbec vytvorený? Predsa len preto, aby bola budúcnosť Ríše zaistená lepšie, než keby bola odkázaná len sama na seba. Avšak táto budúcnosť Ríše bola len otázkou udržania existencie nemeckého národa.

Otázka teda mohla znieť len takto: ako je treba usporiadať život nemeckého národa v blízkej budúcnosti a ako zaistiť tomuto vývoju potrebné základy a potrebnú bezpečnosť v rámci všeobecných európskych mocenských pomerov?

Pri nezaujatom pohľade na zahranično-politickú činnosť nemeckého štátництва museli dospieť k nasledujúcemu presvedčeniu:

Nemecko má ročný prírastok obyvateľov deväťstotisíc duší. Problém užiť túto armádu nových štátnych občanov je z roka na rok väčší a musí raz skončiť katastrofou, ak sa nenájdu prostriedky a cesty na to, ako včas predísť nebezpečenstvu zbedačenia hladom.

Existovali štyri východiská, ako sa takémuto príšernému budúcemu vývoju vyhnúť:

1. Bolo možné podľa vzoru Francúzov obmedziť rast pôrodnosti a čeliť tak preľudneniu.

Príroda predsa tiež v dobách veľkej núdze alebo zlých klimatických podmienok a neúrody pristupuje k obmedzeniu rozmnožovania obyvateľstva v určitých krajinách alebo určitých rás a to metódou tak múdrou ako aj bezohľadnou. Neobmedzuje schopnosť splodenia ako takú, ale zachovanie splodeného tým, že ho vystavuje ťažkým skúškam a núdzi a tiež všetko čo je menej silné, menej zdravé je nútené vrátiť sa do lona večne nepoznaného. To, čo príroda nechá, pretrvá a prekoná ťažkosti bytia, je tisíckrát vyskúšané, tvrdé a schopné, môže ďalej plodiť, pričom výber začína opäť od začiatku. Tým, že s jednotlivcom zaobchádza brutálne a okamžite ho povoláva k sebe naspäť, ak tento nestačí na búrky života, udržuje mocnú rasu a druh a stupňuje dokonca jej silu až k najvyšším výkonom.

Tak je zníženie počtu posilnením osoby, teda nakoniec posilnením druhu.

Ináč je to, ak sa človek sám chystá obmedzovať počet ľudí. Nie je to prirodzené, ale „humánne“. Vie to lepšie, než tá krutá bohyňa všetkej múdrosti. Neobmedzuje zachovanie jednotlivca, ale rozmnožovanie ako také. Toto sa mu zdá, pretože vidí neustále len sám seba a nie rasu, byť ľudskejším a ospravedlniteľnejším ako je opačná cesta. Ale bohužiaľ aj následky sú opačné:

Zatiaľ čo príroda plodenie neobmedzuje a najťažšej skúške podrobuje zachovanie, vyberá z nadbytku jednotlivcov tých najlepších, hodných života a len týchto udržiava a robí z nich nositeľov druhu. Ak človek plodenie obmedzuje, krčovitne sa stará o to, aby bola každá narodená bytosť za každú cenu zachovaná. Táto korektúra božej vôle sa mu javí ako múdra a humánna a má radosť, že zasa raz nad prírodou zvíťazil a dokázal dokonca jej nedokonalosť. Že je počet v skutočnosti síce obmedzený, ale že hodnota jednotlivcov je znížená, to počuje nerád.

Pokiaľ je plodenie ako také obmedzované a počet pôrodov klesá, nastúpi namiesto prirodzeného boja o bytie, ktoré nechá len tých najsilnejších a najzdravších živých, chorobná túžba „zachrániť“ za každú cenu aj tých najslabších a najviac chorých, čím zasieva zárodok potomstva, ktoré bude stále úbohejšie, čím dlhšie potrvá tento výsmech prírode a jej vôli.

Koniec bude taký, že jedného dňa bude tomuto národu odobratá jeho existencia na tomto svete. Človek snáď môže istý čas vzdorovať večným zákonom udržiavania rodu, ale pomsta sa dostaví skôr či neskôr. Silnejšie pokolenie vyženie slabých, pretože vola k životu vo svojej poslednej forme roztrhá všetky smiešne putá tzv. humanity jednotlivcov, aby na jej miesto nastúpila humanita prírody, ktorá ničí slabosť, aby uvoľnila miesto sile.

Kto chce teda nemeckému národu zaistiť bytie obmedzovaním jeho rozmnožovania, ukradne mu tým budúcnosť.

2. Druhá cesta je aj dnes veľmi často navrhovaná a vychvaľovaná: vnútorná kolonizácia. Je to návrh, ktorý je mnohými jednotlivcami dobre mienený, ale väčšinou ľudí zle chápaný a zapríčinil také veľké škody, aké si len možno predstaviť.

Bezpochyby môže byť výnosnosť pôdy až do určitej hranice zvyšovaná, avšak len do určitej hranice a nie do nekonečna. Po určitý čas možno teda zvyšovaním výnosnosti našej pôdy vyrovnávať prírastky nemeckého národa bez toho, že by hrozilo nebezpečenstvo hladu. Avšak na druhej strane stojí skutočnosť, že požiadavky na život sa zvyšujú rýchlejšie než počet obyvateľov. Požiadavky ľudí čo sa týka stravy a odievania sa všeobecne zvyšujú z roka na rok a teraz už napríklad nie sú v žiadnom pomere k potrebám našich predkov pred sto rokmi. Je teda mylné sa domnievať, že každé zvýšenie produkcie dokáže kompenzovať rastúci počet obyvateľov: nie, tak je to len do určitého stupňa, pričom prinajmenšom časť nadprodukcie sa spotrebuje na uspokojenie týchto zvyšujúcich sa potrieb ľudí. Aj pri najväčšom obmedzení na jednej strane a horlivej usilovnosti na strane druhej dosiahnú sa raz hranice, ktoré stanoví samotná pôda. Aj pri najväčšej usilovnosti sa z nej už nepodarí získať viac a potom sa za nejaký čas dostaví oddaľovaný neradostný osud. Hlad sa bude dostavovať najprv len občas, keď príde neúroda a podobne. Bude k tomu však dochádzať stále častejšie až nakoniec to nebude len zriedkavo, aj keď sa snáď v nemnohých najbohatších rokoch sýpky naplnia. Ale to sa už blíži doba, keď už núdzu nemožno prekonať a hlad sa stane večným spoločníkom dotyčného národa. Teraz musí opäť pomôcť príroda a vybrať tých, ktorí sú vyvolení k životu. Alebo si pomôže človek sám, to znamená, že prikročí k umelému obmedzovaniu počtu obyvateľov so všetkými už uvedenými ťažkými následkami pre rasu a druh.

Možno, že niekto namietne, že táto budúcnosť čaká tak či tak celé ľudstvo a že teda ani jednotlivý národ nemôže ujsť tomuto neblahému osudu.

To je na prvý pohľad celkom správne, ale je treba uvážiť nasledujúce:

Isteže celé ľudstvo bude v určitom časovom okamihu prinútené k tomu, že v dôsledku nemožnosti naďalej vyrovnávať zvyšovaním produkcie pôdy rastúci počet ľudí, bude potrebné zastaviť rozmnožovanie ľudského rodu, alebo nechať rozhodnúť prírodu, alebo prikročiť k svojpomoci a potom správnejším spôsobom než dnes, dospieť k vyrovnaniu. Toto teda postihne všetky národy, zatiaľ čo teraz sú postihnuté biedou len tie rasy, ktoré nemajú dost síl k tomu, aby si na tomto svete zaistili potrebnú pôdu. Lebo situácia je taká, že dnes existujú na svete obrovské plochy nevyužitej pôdy a táto čaká na hospodára. Avšak je tiež správne, aby táto pôda nepatrila istému národu alebo rase, ale aby sa uchovávala ako rezervná plocha pre

budúcnosť, lebo je to zem a pôda pre ten národ, ktorý má silu si ju vziať a má úsilie ju obrábať.

Príroda nepozná žiadne politické hranice. Sama ich živým tvorom na tejto zemeguli určuje a prihliada na hru síl. Najsilnejšie a najodvážnejšie jej najmilšie dieťa dostane právo vládcu nad bytím.

Pokiaľ sa nejaký národ obmedzí na vnútornú kolonizáciu, pretože ostatné rasy sa pevne držia na stále väčších plochách pôdy tejto planéty, bude nútený siahnuť k sebe obmedzovaniu už v čase, keď sa ostatné národy ešte ďalej rozmnožujú. Raz nastane tento prípad a to tým skôr, čím menší životný priestor má tento národ k dispozícii. Bohužiaľ ide príliš často o najlepšie národy alebo správnejšie o jediné skutočné kultúrne rasy, nositeľov všetkého ľudského pokroku, ktorí sa vo svojom pacifistickom zaslepení vzdávajú získavania novej pôdy a uspokojujú sa s „vnútornou“ kolonizáciou, zatiaľ čo menejcenné národy si dokážu zaistiť obrovské životné plochy. Viedlo by to k nasledujúcemu výsledku:

Kultúrne lepšie, ale menej bezohľadné rasy by museli v dôsledku svojej obmedzenej pôdnej plochy obmedzovať svoje rozmnožovanie už v čase, keď kultúrne nižšie, ale prízemne brutálnejšie národy by boli vzhľadom k ich väčšiemu životnému priestoru schopné naďalej sa rozmnožovať. Inými slovami: tento svet sa raz stane majetkom menejcenného, avšak činorodejšieho ľudstva.

V doteraz ešte vzdialenej budúcnosti budú existovať len dve možnosti: buď bude svet riadený podľa predstáv našej modernej demokracie, čím padne ťažisko rozhodovania v prospech početne silnejších rás, alebo bude svet ovládaný podľa prirodzeného radu síl a zvíťazia národy s brutálnou vôľou, teda nie národ sám seba obmedzujúci.

Že tento svet bude raz vystavený najťažším bojom o bytie ľudstva, o tom nemožno pochybovať. Nakoniec zvíťazí náruživosť sebazáchovy. Pod ňou sa tzv. humanita ako zmes hlúposti, zbabelosti a domýšľavého mudrlantstva roztopí ako sneh v marcovom slnku. Vo večnom boji ľudstvo vyrástlo - večným mierom zaniká.

Pre nás Nemcov je heslo „vnútornej kolonizácie“ neblahé už aj preto, že v nás okamžite posilňuje mienku, že sme našli prostriedok, ktorý nám dovolí podľa pacifistického názoru „vypracovať“ si v mierne ospalom živote svoje bytie. Ak budeme toto učenie u nás brať vážne, znamená to koniec akejkolvek snahy ubrániť si na tomto svete miesto, ktoré nám prináleží. A keby priemerný Nemec nadobudol presvedčenie, že i touto cestou je možné zaistiť si život a budúcnosť, bol by akýkoľvek pokus o aktívne a tým jediné plodné presadzovanie nemeckých životných potrieb odstránený. Každá naozaj užitočná zahraničná politika by bola pochovaná a s ňou i celá budúcnosť nemeckého národa.

Vo svetle poznania týchto dôsledkov nie je náhodné, že je to v prvom rade vždy Žid, ktorý sa pokúša a dokáže nasadzovať do nášho národa smrteľne nebezpečné myšlienkové pochody. Pozná svojich Pappenheimských príliš dobre, než aby nevedel, že vďaka naletí každému španielskemu klamárovi, ktorý tvrdí, že bol vynájdený prostriedok ako vyviešť prírode podarený kúsok a odmietnuť tvrdý a neúprosný boj o existenciu ako zbytočný, stať sa pánom planéty rýchlo a bez boja, len prácou a niekedy aj len nič nerobením podľa toho „ako sa to hodí“.

Je treba veľmi ostro zdôrazniť, že každá nemecká vnútorná kolonizácia musí v prvom rade slúžiť len k odstráneniu sociálnych neporiadkov a zabrániť predovšetkým všeobecnej špekulácii s pôdou, avšak to nikdy nemôže stačiť na zaistenie budúcnosti národa bez novej pôdy.

Ak budeme jednať ináč, dospejeme potom nielen k vyčerpaniu našej pôdy, ale aj našich síl.

A konečne je treba konštatovať ešte toto:

Obmedzenie sa na určitú malú pôdnu plochu v dôsledku vnútornej kolonizácie ako aj následky obmedzenia rozmnožovania vedú k mimoriadne nepriaznivej vojensko-politickej situácii daného národa.

Veľkosť sídla národa je podstatným faktorom na stanovenie jeho vonkajšej bezpečnosti. Čím väčší je priestor, ktorý má národ k dispozícii, tým väčšia je jeho prirodzená ochrana. Lebo vojenské rozhodnutia proti národu tiesniacemu sa na malej ploche možno realizovať ľahšie, rýchlejšie a tým aj účinnejšie než naopak proti teritoriálne veľkým štátom. V rozsiahlosti štátneho územia spočíva istá ochrana proti neuváženým útokom zvonku, pretože úspech takéhoto útoku môže byť dosiahnutý len po dlhých a ťažkých bojoch. Riziko svojvoľného prepadnutia veľkých štátov sa bude javiť ako vysoké, pokiaľ k nemu nebudú celkom mimoriadne dôvody. Preto už vo veľkosti štátu spočíva dôvod ľahšieho zachovania slobody a nezávislosti národa, zatiaľ čo naopak malosť takéhoto útvaru priam vyzýva k zabratiu.

Prvé dve možnosti vyrovnania medzi rastúcim počtom obyvateľstva a nemeniacou sa rozlohou pôdy boli v tzv. nacionálnych kruhoch Ríše odmietnuté. Dôvody tohoto postoja však boli iné než vyššie uvedené: vzťah k obmedzovaniu pôrodnosti bol odmietaný predovšetkým na základe určitého morálneho cítenia. Vnútorná kolonizácia bola rozhorčene odmietnutá preto, že bola pociťovaná ako útok proti majetku veľkostatkov a začiatok všeobecného boja proti súkromnému vlastníctvu vôbec. Vzhľadom k formulácii, ako bola druhá spásonostná myšlienka predložená, musí byť takýto názor dokonca oprávnený.

Zostávajú už len dve cesty na zaistenie práce a chleba pre rastúci počet ľudí.

1. Získať buď novú pôdu a presunúť na ňu každoročne nadbytočné milióny ľudí a udržať tak národ na základe uživenia samého seba, alebo

2. prejsť na priemyselnú výrobu a obchod pre cudzie potreby a z týchto výnosov uhradiť životné náklady.

Teda: buď politika pôdy, alebo koloniálna a obchodná politika.

Obidve cesty boli skúmané z rôznych pohľadov, doporučované a zavrňované až s konečnou platnosťou sa šlo tou poslednou.

Zdravšou z obidvoch bola však prvá cesta.

Získavanie novej pôdy pre osídlenie nadbytočného počtu obyvateľov má veľmi mnoho predností, špeciálne ak prihliadame na budúcnosť a nie na prítomnosť.

Už len možnosť udržania zdravého roľníctva ako základu celého národa je nesmierne cenná. Mnoho našich dnešných bolestí je len dôsledkom nezdravého pomeru medzi vidieckym a mestským obyvateľstvom. Pevný kmeň malých a stredných roľníkov bol vo všetkých dobách najlepšou ochranou proti sociálnym chorobám, ktoré máme dnes. Je to tiež jediné riešenie, ktoré vo vnútornom hospodárskom obehú zaistí chlieb národa. Priemysel a obchod ustúpia zo svojho nezdravého vedúceho postavenia a začlenia sa do všeobecného rámca národného spotrebného a vyrovnávacieho hospodárstva. Ani jedno ani druhé už nepredstavuje základ obživy národa, ale len jej pomocný prostriedok. Tým, že sa vyrovná vlastná výroba so spotrebou vznikne vo všetkých odboroch, čo sa týka výživy národa väčšia či menšia nezávislosť na zahraničí, čo pomôže zaistiť slobodu a nezávislosť národa najmä v ťažkých časoch.

Ale takúto politiku nie je možné uskutočňovať niekde v Kamerune, ale dnes už takmer len v Európe. Je potrebné zaujať chladné a striedme stanovisko v tom zmysle, že určite nemôže byť vôľou nebies dať jednému národu na tomto svete päťdesiatkrát viac pôdy než národu druhému. V takomto prípade sa nemožno dať odradiť politickými hranicami od hraníc večného práva. Ak táto Zem poskytuje

skutočne životný priestor pre všetkých, potom nech sa nám dostane pôdy, ktorú potrebujeme k životu.

Nikto to však nebude robiť s radosťou. Avšak potom nastúpi právo sebazáchovy. Čo bude odoprené po dobrom, musíme si vziať po zlom. Keby sa naši predkovia kedysi rozhodovali podľa rovnakých pacifistických nezmyslov ako dnes, vlastnili by sme len tretinu našej terajšej pôdy. Potom by ale akýsi nemecký národ mal sotva ešte nejaké starosti v Európe, nie - prirodzenej rozhodnosti k boju za vlastné bytie vďačíme za obidve Východné Marky a za vnútornú silu nášho štátneho a národného územia, ktoré sa dodnes zachovalo.

Ešte z iného dôvodu by bolo toto riešenie správne:

Dnešné európske štáty sa podobajú pyramíde postavenej na špici. Ich európske územie je smiešne malé oproti ostatnej záťaži v kolóniách, v zahraničnom obchode atď. Možno povedať: špička v Európe, základňa po celom svete. Na rozdiel od Americkej Únie, ktorá má základňu na vlastnom kontinente a špičkou sa dotýka ostatného sveta. Odtiaľ pramení neslýchaná vnútorná sila tohoto štátu a slabosť väčšiny koloniálnych mocností.

Ani Anglicko nie je dôkazom proti tomuto tvrdeniu, lebo sa príliš často zabúda v spojení s britským impériom na anglosaský svet ako taký. Postavenie Anglicka nie je porovnateľné so žiadnym iným štátom v Európe, a to vďaka jazykovému a kultúrnemu spoločenstvu s americkou Úniou.

Pre Nemecko bola jediná možnosť ako uskutočňovať zdravú politiku pôdy, a síce získať nové územie v Európe. Kolónie nemôžu slúžiť tomuto účelu, pokiaľ nie sú v čo najväčšej miere vhodné k osídleniu Európanmi. Avšak v 19. storočí už nebolo možné získavať koloniálne oblasti mierovou cestou. Koloniálna politika by bola realizovateľná len pomocou ťažkého boja, ktorý by však bol vhodnejší nie pre získanie mimoeurópskych území, ale skôr pre územia na domovskom kontinente.

Takéto rozhodnutie vyžaduje samozrejme úplnú oddanosť. Nie je možné pristupovať váhavo alebo s polovicou prostriedkov k úlohe, ktorej prevedenie je možné len s vynaložením všetkej energie. Celé politické vedenie Ríše by muselo vzdávať hold tomuto mimoriadnemu účelu. Nikdy by nesmel byť vykonaný žiadny krok vedený inými pohnútkami než poznaním tejto úlohy a jej podmienok. Musí byť úplne jasné to, že tento cieľ bude dosiahnuteľný len bojom a pokojne a odhodlane dať priechod zbraniam.

Je treba preskúmať všetky zväzky a zhodnotiť ich použiteľnosť z tohoto hľadiska. Ak sa niekedy v Európe nárokovala pôda, mohlo sa to byť jedine na úkor Ruska. Potom sa musí nová Ríša dať na pochod cestou niekdajších rádových rytierov, aby nemeckým mečom vybojovala nemeckému pluhu hrudu a dala národu tunajší chlieb.

Pre takúto politiku je v Európe len jeden jediný spojenec: Anglicko.

Len s Anglickom je možné s krytými chrbtami začať nové ťaženie Germánov. Naše právo k tomu by nebolo menšie než právo našich predkov. Žiaden z našich pacifistov neodmieta jesť chlieb z východu, hoci prvý pluh kedysi znamenal „meč“!

Pre vôľu Anglicka na víťazstvo by nesmela byť žiadna naša obeť príliš vysoká. Bolo by potrebné vzdať sa kolónií a prevahy na mori, ale ušetriť britský priemysel konkurencie.

Len bezpodmienečne jasný postoj by mohol viesť k danému cieľu: vzdať sa kolónií a svetového obchodu, vzdať sa významného nemeckého vojnového loďstva, koncentrácie všetkých mocenských prostriedkov štátu na pozemné vojsko.

Výsledkom by bolo momentálne obmedzenie, avšak veľká a mocná budúcnosť. Bola doba, kedy by sa bolo bývalo dalo s Anglickom v tomto zmysle hovoriť. Pretože veľmi dobre chápalo, že Nemecko musí v dôsledku nárastu obyvateľstva hľadať

nejaké východisko a buď ho nájde spolu s Anglickom v Európe alebo bez Anglicka vo svete.

Toto tušenie možno pripísať skutočnosti, že na prelome storočia sa Londýn sám pokúsil o zblíženie sa s Nemeckom. Vtedy sa po prvý raz ukázalo to, čo sme neskôr s hrôzou mohli sledovať. Boli sme nepríjemne dotknutí myšlienkou, že by sme za Anglicko mali ťahať gaštany z ohňa, akoby vôbec nejaký zväzok mohol existovať na inom základe než na vzájomnom obchode. S Anglickom sa však dal urobiť takýto obchod veľmi dobre. Britská diplomacia bola vždy natoľko inteligentná, aby vedela, že žiadnu službu nemožno očakávať bez protislužby.

Ale predstavme si, že by šikovná nemecká zahraničná politika v roku 1904 prevzala úlohu Japonska. Sotva si možno predstaviť, aké následky by to malo pre Nemecko.

Nikdy by nedošlo k „svetovej vojne“!

Krv z roku 1914 by ušetrila desaťnásobok krvi z rokov 1914 až 1918. Ale aké postavenie by dnes Nemecko vo svete zaujímalo!

Avšak spojenectvo s Rakúskom by bol nezmysel. Lebo táto štátna múmia sa spojila s Nemeckom nie preto, aby vybojovala vojnu, ale aby udržala večný mier, ktorý by sa šikovne mohol využiť k pomalému, ale určitému zničeniu nemeckva v monarchii.

Tento zväzok bol nemožný tiež preto, že sa nedalo očakávať žiadne ofenzívne zastávanie nemeckých národných záujmov, pretože nemal silu a ani odhodlanie skončiť s procesom odnemčovania na svojej bezprostrednej hranici. Keď Nemecko nemalo toľko národného zmýšľania a tiež bezohľadnosti, že nezabránilo nemožnému Habsburskému štátu v možnosti disponovať osudmi desať miliónov súkmeňovcov, nedalo sa naozaj očakávať, že by ponúklo ruku tak perspektívnym a smelým plánom. Postoj starej Ríše k rakúskej otázke bol skúšobným kameňom jej postoja v osudnom boji celého národa.

Každopádne sa nesmeli prihliadať na to, ako bolo nemeckvo rok od roka viac potláčané, veď hodnota rakúskeho spojenectva bola určovaná výhradne zachovaním nemeckého živlu. Avšak touto cestou sa nešlo.

Ničoho sa nebáli tak ako boja, ku ktorému boli potom tak či tak prinútení a to v tom najnepriaznivejšom čase. Chceli uniknúť osudu, ale ten ich dostihol. Snívali o udržaní svetového mieru a skončili pri svetovej vojne.

To bol najvýznamnejší dôvod, prečo sa žiadna pozornosť nevenovala tejto tretej ceste na usporiadanie nemeckej budúcnosti. Vedelo sa, že získanie novej pôdy je možné len na východe, videli nevyhnutný boj a predsa chceli len mier za každú cenu. Heslom nemeckej zahraničnej politiky už dávno nebolo zachovanie nemeckého národa všetkými spôsobmi, ako skôr zachovanie svetového mieru všetkými prostriedkami. Ako sa to podarilo, je známe. Ešte sa k tomu vrátim.

Zostáva teda ešte štvrtá možnosť: priemysel a svetový obchod, námorná moc a kolónie.

Tento vývoj by bol spočiatku ľahší a rýchlejší. Osídľovanie pôdy je zdĺhavý proces, ktorý často trvá celé storočia. Práve v ňom je treba hľadať vnútornú silu, lebo sa nejedná o náhle vzplanutie, ale o pozvoľný, dôkladný a trvalý rast na rozdiel od priemyselného vývoja, ktorý sa v priebehu niekoľkých rokov môže nafúknuť ako bublina bez toho, že bol podobný nejakej úspešnej sile. Námornú flotilu je iste možné vybudovať rýchlejšie, než v tvrdom boji zriaďovať sedliacke majetky a osídliť ich farmármi, avšak flotilu možno tiež rýchlejšie zničiť.

Ak nastúpilo Nemecko na túto cestu, muselo predsa poznať, že aj tento vývoj jedného dňa vyústi v boj. Len deti sa môžu domnievať, že sa priateľským mravným

správaním a trvalým zdôrazňovaním mierových úmyslov dostanú k svojim banánom „v mierovom súťažení národov“, ako sa tak pekne a farebne táralo. Teda bez toho, že by sa muselo siahnuť po zbrani.

Nie: ak sa vydáme touto cestou, musí sa Anglicko jedného dňa stať našim nepriateľom. Zodpovedalo by to našej vlastnej naivnej úprimnosti. Nezmyselne sa rozhorčovať nad tým, že Anglicko si jedného dňa dovoľí vystúpiť proti nášmu mierovému vyvádzeniu so surovosťou násilníckeho egoistu.

Avšak my by sme to nikdy neurobili.

Ak sa európska politika pôdy dala uskutočňovať jedine proti Rusku v spolku s Anglickom, tak naopak koloniálna politika a svetová obchodná politika je mysliteľná len s Ruskom proti Anglicku. Avšak potom by mali byť bezohľadne vyvedené dôsledky aj tu - a malo by sa urýchlene pustiť k vode predovšetkým Rakúsko.

Zväzok s Rakúskom bol už na prelome storočia čírym šialenstvom, nech to pozorujeme z ktoréhokoľvek uhla pohľadu.

Na spojenectvo s Ruskom proti Anglicku sa ani nepomyslelo, taktiež na spojenectvo s Anglickom proti Rusku, lebo v oboch prípadoch by sa to skončilo vojnou. Aby sa jej zabránilo, bolo najskôr urobené rozhodnutie v prospech obchodnej a priemyselnej politiky. V „hospodársko-mierovom“ dobývaní sveta teraz mali návod, ktorý mal raz navždy zlomiť väz politike použitia násilia. Neboli si svojou vecou zasa takí istí, najmä pokiaľ prichádzali z času na čas z Anglicka nepochopiteľné hrozby. Preto padlo rozhodnutie o stavbe námornej flotily, avšak nie za účelom útoku a zničenia Anglicka, ale k „obrane“ už spomínaného „svetového mieru“ a „mierového“ dobývania sveta. Preto bola flotila ponímaná trochu skromnejšie nielen čo do počtu, ale aj čo do tonáže a výzbroje jednotlivých lodí, aby aj tu nakoniec prebleskol „mierový“ úmysel.

Rozprávanie o „hospodársko-mierovom“ dobývaní sveta bolo asi najväčším nezmyslom, ktorý bol kedy povýšený na vodcovský princíp štátnej politiky. Tento úmysel bol ešte umocnený tým, že sa nehanbili dovoľávať sa Anglicka ako korunného svedka možnosti realizácie takého konania. Zločin, ktorého sa pritom dopustila naša profesorská historická veda so svojim poňatím dejín nemožno odčiniť a je pádnym dôkazom toho, ako sa mnoho ľudí „učí“ históriu, bez toho, že by jej porozumeli, alebo ju dokonca pochopili. Práve na príklade Anglicka by museli spoznať vážne popretie tejto teórie. Žiaden národ nepripravoval s väčšou brutalitou a neskoršie tak bezohľadne s mečom v ruke nehájlil svoje hospodárske výboje ako Anglicko. Nie je snáď znakom britského štátnického umenia získať z politickej sily hospodársky a každé hospodárske posilnenie premeniť zasa ihneď v politickú moc? Aký je to omyl, domnievať sa, že by Anglicko snáď bolo príliš zbabelé na to, aby nasadilo vlastnú krv pre svoju hospodársku politiku. To, že anglický národ nemal žiadne „národné“ vojsko, nedokazuje v žiadnom prípade opak, lebo nezáleží na momentálnej forme branej moci, ale na vôli a rozhodnosti túto moc použiť. Anglicko malo vždy výzbroj, ktorú potrebovalo. Bojovalo vždy zbraňami, ktoré vyžadovali úspech. Využívalo žoldnierov, pokiaľ žoldnieri nestačili, siahlo ale tiež po hodnotnej krvi národa, ak mala takáto obeť nádej na víťazstvo, vždy tu však bola odhodlanosť k boju, ktorý bol vedený urputne a bezohľadne.

Ale v Nemecku sa pozvoľne v škole, v tlači, v humoristickým časopisoch pestovala taká predstava Angličana a skoro ešte viac jeho ríše, ktorá musela viesť k najhoršiemu sebaklamu. Pretože týmto nezmyslom bolo nakázané takmer všetko, nasledovalo potom podceňovanie, ktoré sa veľmi zle vypomstilo. Toto falšovanie bolo tak hlboké, že ľudia boli presvedčení o tom, že v osobe Angličana majú pred sebou mazaného a osobne úplne zbabelého obchodníka. Naším učiteľom profesorskej vedy

nenapadlo, že taká veľká ríša akú majú Angličania sa nedá vytvoriť „podvodným spôsobom“. Úplne presne si spomínam na udivené tváre kamarátov, keď sme vo Flandersku nastúpili proti „Tomíkom“. Už v prvých dňoch bitky v každom mozgu svitlo, že títo Škóti nezodpovedajú práve tým, akých nám ich maľovali v humoristických listoch a spravodajských depešiach.

Vtedy som začal uvažovať o účelových formách propagandy.

Lebo táto falzifikácia mala pre svojho širiteľa takisto niečo dobré: na tomto, aj keď nesprávnom príklade, bolo možné demonštrovať správnosť hospodárskeho dobývania sveta. Čo sa podarilo Angličanovi, muselo by sa podariť aj nám, pričom za zvlášť plus bola považovaná naša predsa len väčšia čestnosť a neprítomnosť tej špecificky anglickej „zradnosti“. Bolo možné dúfať, že tým ľahšie získame náklonnosť predovšetkým menších národov a dôveru veľkých národov.

Že naša čestnosť bola pre iných hrozná, nás nenapadlo už len preto, že sme všetkému vážne verili, zatiaľ čo okolitý svet považoval naše konanie za výraz mazaného klamstva až konečne k najväčšiemu údivu nám revolúcia umožnila hlbšie nahliadnuť do neobmedzenej hlúposti nášho úprimného zmýšľania.

Z nezmyselnosti „hospodársky-mierového“ dobývania sveta vyplývala jasná a pochopiteľná nezmyselnosť Trojspolku. S ktorým štátom sme sa vôbec mohli spojiť? S Rakúskom sa samozrejme nedalo začať vojnové dobývanie ani v Európe. Práve v tom spočívala od začiatku slabosť tohoto spolku. Taký Bismarck si mohol túto výpomoc v núdzi dovoliť, avšak nie jeho „babrácky“ nástupca a to najmenej v čase, keď základné predpoklady Bismarckovho spolku už dávno neexistovali. Lebo Bismarck sa mohol ešte domnievať, že Rakúsko je nemecký štát. So zavedením všeobecného volebného práva táto krajina však klesla na úroveň nenemeckého parlamentom riadeného zmätku.

Zväzok s Rakúskom bol zhubný aj z hľadiska rasovej politiky. Bol trpený vznik novej slovanskej veľmoci na hraniciach Ríše, ktorá by skôr alebo neskôr musela zaujať voči Nemecku iný postoj než napríklad voči Rusku. Pritom sa zväzok stával z roka na rok slabší a to v tom istom pomere, v akom jednotliví nositelia tejto myšlienky strácali v monarchii vplyv a význam a boli vytláčaní z rozhodujúcich miest.

Už na prelome storočia sa spolok Nemecka s Rakúskom dostal do rovnakého štádia ako spolok Rakúska s Talianskom.

Tiež tu boli len dve možnosti: alebo spolok s Habsburskou monarchiou, alebo protest proti utlačovaniu nemeckva. Ak sa však začne raz s niečím takým, končí to väčšinou bojom.

Hodnota Trojspolku bola aj psychologicky viac než skromná, lebo pevnosť zväzku sa znižuje tou mierou, čím viac sa tento obmedzuje na zachovanie terajšieho stavu. A naopak: zväzok sa stáva pevnejším, čím viac zmluvné strany dúfajú, že jeho pomocou dosiahnú určité hmatateľné expanzívne ciele. Tiež tu rovnako ako všade sila spočíva v útoku, nie v obrane.

To poznali rôzne strany už vtedy, bohužiaľ nie tie tzv. „povolané“ strany. Napríklad plukovník Ludendorff, dôstojník vtedajšieho Veľkého generálneho štábu poukázal vo svojom memorande z roku 1912 na tieto slabiny. Samozrejme zo strany „štátnikov“ nebol tejto veci prikladaný nijaký význam. Jasný rozum sa účelne prejavuje spravidla len u normálnych smrteľníkov, zásadne sa ale stráca vtedy, ak ide o „diplomatov“.

Pre Nemecko bolo šťastím, že vojna v roku 1914 vypukla okľukou cez Rakúsko a Habsburgovci sa jej museli zúčastniť. Keby tomu bolo naopak, zostalo by Nemecko osamotené. Lebo Habsburský štát by sa nikdy nepodieľal na boji, ktorý by vznikol pričinením Nemecka. To čo bolo neskoršie tak striktné odsudzované v prípade Talianska, by sa ešte skôr dostavilo v prípade Rakúska: toto by zostalo „neutrálne“ v

snahe zachrániť štát pred revolúciou, ktorá by vypukla hneď na začiatku. Lebo rakúske Slovanstvo by skôr rozbilo monarchiu už v roku 1914, než aby pripustilo nejakú pomoc Nemecku.

Len málokto dokázali vtedy pochopiť, aké veľké nebezpečenstvo a problémy prinášalo Nemecku spojenectvo s podunajskou monarchiou.

Po prvé: Rakúsko malo príliš mnoho nepriateľov, ktorí dúfali, že získajú nejaké to dedičstvo po tomto prehnitom štáte než aby tu časom nevznikla určitá nenávisť voči Nemecku, keď si teraz uvedomovali príčiny jeho stareckej slabosti a perspektívu rozpadu monarchie. Zavládlo presvedčenie, že Viedne je možné sa zmocniť len okľukou cez Berlín.

Po druhé: Nemecko tým strácalo najlepšie a najperspektívnejšie možnosti spojenectva. Namiesto toho nastúpilo silnejúce napätie s Ruskom a dokonca s Talianskom. Pritom všeobecná nálada v Ríme bola pre Nemecko priaznivá rovnako tak, ako bola nepriaznivá pre Rakúsko. Toto nepriateľstvo driemalo a často aj jasne vzplanulo v srdci aj toho najposlednejšieho Taliana. Pretože sa teraz všetci vrhli na priemyselnú a obchodnú politiku, nebol už ani najmenší dôvod k boju proti Rusku. Len nepriatelia obidvoch národov mohli mať na ňom záujem. Skutočne to boli predovšetkým Židia a marxisti, ktorí všetkými prostriedkami podnecovali vojnu medzi obidvoma štátmi.

A konečne po tretie: toto spojenectvo skrývalo v sebe veľké nebezpečenstvo pre Nemecko v tom zmysle, že veľmoci skutočne nepriateľskej Bismarckovmu Nemecku sa mohlo podariť kedykoľvek ľahko zmobilizovať rad štátov proti Nemecku tým, že každému svitala nádej na obohatenie sa na úkor Rakúska.

Proti podunajskej monarchii bolo možné podniknúť celý európsky východ najmä Rusko a Taliansko. Nikdy by sa neuskutočnila svetová koalícia iniciovaná kráľom Eduardom, keby Rakúsko ako spojenec Nemecka, nepredstavovalo tak sľubné dedičstvo. Len tak bolo možné postaviť do jedného útočného frontu štáty s takými heterogénnymi záujmami a cieľmi. Lebo každý z nich mohol dúfať, že spoločný postup proti Nemecku mu prinesie obohatenie na úkor Rakúska. Toto nebezpečenstvo sa potom zvýšilo ešte tým, že k tomuto nešťastnému zväzku pribudlo ešte ako tichý spoločník Turecko.

Medzinárodné svetové židovské financie potrebovali toto väzidlo, aby mohli realizovať svoj plán zničenia Nemecka, ktoré sa doteraz nepodrobilo všeobecnej nadštátnej finančnej a hospodárskej kontrole. Len tak mohla byť ukutá koalícia, silná a smelá vzhľadom k počtu pochodujúcich miliónových armád, odhodlaná dostať sa oklamámu Siegfriedovi konečne na telo.

Spolok s Habsburskou monarchiou, ktorý má už v Rakúsku napíňal nevôľou, bol príčinou dlhých vnútorných skúšok, ktoré ma v nasledujúcej dobe ešte posilnili v skôr utvorenom názore.

Už vtedy som v kruhoch, s ktorými som sa stýkal netajil s presvedčením, že táto neblahá zmluva povedie súčasne so štátom určeným k zániku aj Nemecko ku katastrofálnemu zrúteniu, ak sa toto včas nedokáže od Rakúska odpútať. Ani na okamih som v tomto svojom skalopevnom presvedčení nezakolísal, ani keď búrka svetovej vojny vyradila akékoľvek rozumné úvahy a opojné nadšenie zachvátilo aj také miesta, kde malo vládnuť len chladné pozorovanie skutočnosti. Keď som bol na fronte, zastával som všade, kde prišla reč na tieto problémy, svoj názor, že spolok by mal byť ukončený a to pre nemecký národ čím skôr, tým lepšie. Že ponechanie Habsburskej monarchie svojmu osudu by nebolo žiadnou obeťou, keby tým Nemecko mohlo dosiahnuť znevýhodnenie svojich protivníkov. Lebo milióny mužov si

nenasadili oceľovú prilbu za účelom udržania spustnutej dynastie, ale na záchranu nemeckého národa.

Pred vojnou sa niekoľkokrát zdalo, že sa aspoň v jednom tábore vyskytuje istá pochybnosť o správnosti praktizovanej spojeneckej politiky. Nemecké konzervatívne kruhy občas varovali pred prílišnou dôverčivosťou, ale to bolo len hádzanie hrachu na stenu. Politici boli presvedčení, že sú na správnej ceste k „dobytiu“ sveta, pričom úspech bude obrovský a straty nulové. Naším „nepovolaným“ zasa raz nezostalo nič iné, než mlčky prihliadať prečo a ako „povolání“ pochodujú do záhuby a ťahajú milý ľud za sebou ako potkaniar z Hamelnu.

Neschopnosť zrozumiteľne vysvetliť hlbšiu príčinu nezmyslu „hospodárskeho dobývania sveta“ ako politickej cesty za cieľom zachovania „svetového mieru“ spočívala vo všeobecnom ochorení nášho politického myslenia. Lebo s víťazným ťažením nemeckej techniky a priemyslu, s rastúcimi úspechmi nemeckého obchodu sa stále viac strácalo poznanie, že toto všetko je možné len za predpokladu silného štátu. V mnohých kruhoch to zašlo až tak ďaleko, že vládlo presvedčenie, že práve štát vďačí za svoju existenciu obom uvedeným javom, že on sám je v prvom rade hospodárskou inštitúciou a má byť riadený v súlade s hospodárskymi záujmami, že jeho bytie závisí na hospodárstve. Takýto stav bol vychvaľovaný a považovaný za najzdravší a najprirodzenejší.

Avšak štát nemá dočinenia s hospodárskym ponímaním alebo hospodárskym rozvojom.

Nie je súhrnom hospodárskych kontrahentov na určitom vytýčenom životnom priestore, ktorý plní hospodárske úlohy, ale organizáciou fyzicky a duševne rovnorodých živých bytostí, ktorá má umožňovať lepšie udržanie ich druhu a dosiahnutie cieľa ich bytí predznamenanej prozreteľnosťou. To a nič iné je účelom štátu. Hospodárstvo je pritom len jedným z mnohých pomocných prostriedkov nutných na dosiahnutie tohoto cieľa. Nikdy však nie je príčinou alebo účelom štátu, pokiaľ tento nespočíva od začiatku na nesprávnej, a preto neprirodzenej základni. Ako potom možno vysvetliť skutočnosť, že štát ako taký nepotrebuje nutne predpoklad teritoriálneho ohraničenia. Toto bude potrebné len u národov, ktoré chcú sami zo seba svojmu druhu zaistiť výživu, teda vlastnou prácou vybojovať boj s existenciou. Národy, ktoré chcú preniknúť ako trúdy medzi ostatné ľudstvo, môžu vytvoriť štát bez vlastného, určitým spôsobom vymedzeného priestoru. To sa týka v prvom rade národa, ktorého parazitovaním dnes trpí celé poctivé ľudstvo: židovstva.

Židovský štát nikdy nebol priestorovo ohraničený, bol univerzálne neobmedzený čo do priestoru, avšak vymedzený čo do rasy. Preto tento národ tiež tvoril vždy štát v štátoch. Patrí k najgeniálnejším trikom všetkých dôb nechať tento štát plávať ako „náboženstvo“ a zaistiť ho toleranciou, ktorú je Árijec vždy ochotný priznať náboženskému vyznaniu. Lebo mojžišské náboženstvo nie je v skutočnosti ničím iným než učením o udržaní a zachovaní židovskej rasy. Obsahuje takmer všetky sociologické, politické a hospodárske oblasti vedy, ktoré môžu prichádzať do úvahy. Pud zachovania druhu je prvou príčinou vytvárania ľudských spoločností. Tým je však štát národným organizmom a nie hospodárskou organizáciou. To je taký veľký rozdiel, že zostáva nezrozumiteľný tým dnešným tzv. „štátnikom“. Tí sa domnievajú, že pomocou hospodárstva môžu vybudovať štát, zatiaľ čo štát je v skutočnosti vždy výsledkom súčinnosti tých vlastností, ktoré spočívajú v línii udržiavania druhu a rasy. Tieto sú vždy hrdinskými cnosťami a nie obchodníckym egoizmom, pretože

zachovanie existencie druhu predpokladá ochotu jednotlivca k obeti. V tom spočíva zmysel slov básnika: „a ak nenasadíte život teraz, nikdy ho nezískate“.

Obetovanie osobného bytia je potrebné pre zaistenie zachovania druhu. Pre vytvorenie a udržanie štátu je najpodstatnejším predpokladom pocit spolunáležitosti na základe jednej podstaty a rovnakého druhu ako aj pripravenosť zasadiť sa o to všetkými prostriedkami. U národov na vlastnej pôde to vedie k vytváraniu hrdinských cností, u príživníkov k preluhanému pokrytectvu a zradnej krutosti, pokiaľ už tieto vlastnosti nie sú preukázateľne predpokladom ich, svojou formou rôznorodých štátnych existencií. Vždy, ale bude vytváranie štátu prebiehať aspoň na začiatku s nasadením týchto vlastností, pričom v zápase o sebazáchovu podľahnú podmaneniu a skôr alebo neskôr vymretiu tie národy, ktoré v boji preukážu menej hrdinských cností, alebo sa nevyrovnejú s preluhanou lesťou nepriateľského príživníka. Avšak aj v tomto prípade možno podľahnutiu skoro vždy pripísať ani nie tak nedostatok šikovnosti ako skôr nedostatok rozhodnosti a odvahy, ktorá sa skrýva pod pláštikom humánneho zmýšľania.

Ako málo však súvisia štátotvorné a štát udržiavajúce vlastnosti s hospodárstvom najjasnejšie ukazuje skutočnosť, že vnútorná sila štátu sa zhoduje s tzv. hospodárskym rozkvetom len veľmi zriedkavo, naopak sa zdá, že vo veľkom rade prípadov signalizuje blížiaci sa úpadok štátu. Keby sa malo utváranie ľudského spoločenstva pripisovať v prvom rade hospodárskym silám alebo podnetom, potom by musel vrchol hospodárskeho rozvoja znamenať súčasne obrovský rozvoj štátu a nie naopak.

Viera v štátotvornú a štát udržiavajúcu silu hospodárstva pôsobí zvlášť nezrozumiteľne, ak v jednej krajine platí to, čo vo všetkých ostatných vykazuje jasne a dôrazne historický opak. Práve príklad Pruska ukazuje veľmi ostro, že nie materiálne vlastnosti, ale ideálne cnosti podmieňujú schopnosť na vytvorenie štátu. Len pod ich ochranou môže prevltať hospodárstvo tak dlho, až sa zánikom štátotvorných schopností zrúti aj hospodárstvo. Proces, ktorý môžeme práve dnes sledovať v takej hrozne smutnej podobe. Hmotným záujmom ľudí je najviac k prospechu, ak zostávajú v tieni hrdinských cností. Akonáhle sa však pokúsia vstúpiť do prvého kruhu bytia, zničia si predpoklad svojej vlastnej existencie.

Vždy, keď v Nemecku nastal politický rozmach, začalo sa vzmáhať aj hospodárstvo. Avšak vždy, keď sa hospodárstvo stalo jedinou náplňou života nášho národa a tým udusilo ideálne cnosti, štát sa zrútil a strhol so sebou v krátkej dobe aj hospodárstvo.

Ak si položíme otázku, ktoré sily sú skutočne štátotvorné a štát udržiavajúce, môžeme ich zhrnúť nasledovne: schopnosť a vôľa jednotlivca na obetovanie seba samého pre celok. Že tieto cnosti nemajú s hospodárstvom vôbec nič spoločného, vyplýva z jednoduchého poznatku, že človek sa pre hospodárstvo nikdy neobetuje, inými slovami: nezomiera pre obchody, ale pre ideály. Nič nedokázalo psychologickú prevahu Angličana pri poznávaní duše národa lepšie než motivácia, ktorú dokázal dať svojmu boju. Zatiaľ čo sme my bojovali za chlieb, Anglicko bojovalo za „slobodu“ a ani nie tak za vlastnú ako za slobodu malých národov. Smiali sme sa tejto drzosti bez toho, že by sme sa hnevali a tým dokazovali ako bezmyšlienkovite hlúpe bolo tzv. štátnické umenie Nemecka už pred vojnou. Nemali sme ani tušenie o podstate sily, ktorá dokázala viesť mužov zo slobodnej vôle a rozhodnutia na smrť.

Pokiaľ sa nemecký národ v roku 1914 ešte domnieval, že bojuje za ideály, odolával nepriateľovi. Keď bojoval už len za chlieb, radšej hru vzdal.

Ale naši „duchaplní štátnici“ sa čudovali tejto zmene zmýšľania. Nikdy im nebolo jasné, že od okamihu, keď človek bojuje za nejaký hospodársky záujem, vyhyba sa

smrti, lebo tá by ho navždy pripravila o pôžitok odmeny za tento boj. Starosť o záchranu vlastného dieťaťa urobí i z neduživej matky hrdinku. Len boj o zachovanie druhu a stáda, ktoré ho ochraňuje a tiež o zachovanie štátu, hnalo vo všetkých dobách mužov proti oštepom nepriateľov.

Ako večnú pravdu možno postaviť nasledujúcu vetu: žiaden štát nebol nikdy založený na mierovom hospodárstve, ale vždy len na inštinkte sebazáchovy druhu, hoci sa už tieto nachádzali v oblasti hrdinskej cnosti alebo ľstivej preluhanosti: z prvej oblasti vychádzajú árijské štáty práce a kultúry, z druhej židovské príživnícke kolónie. Pokiaľ však u nejakého národa, alebo v nejakom štáte začne hospodárstvo presahovať tieto pudy, stane sa vábivou príčinou poroby a útlaku.

Viera predvojnovnej doby, že pomocou obchodnej a koloniálnej politiky je možné otvoriť mierovou cestou nemeckému národu svet a dokonca ho dobyť, bola klasickým príznakom straty faktických štátotvorných a štát udržiavajúcich cností a z toho vyplývajúcej vôle a odhodlanosti. Odpoveďou prírodných zákonov bola svetová vojna a jej dôsledky.

Pre toho, kto neskúma veci hlbšie, by mohol byť tento postoj nemeckého národa, ktorý bol tak povediac všeobecný, hádankou: nebolo snáď Nemecko skvelým príkladom ríše, ktorá vzišla z čisto mocensko-politických základov? Prusko, zárodok Ríše vzniklo na základe skvelého hrdinstva a nie z finančných operácií a obchodov a Ríša sama bola nádhernou odmenou mocensko-politického vedenia a vojenskej odvahy. Ako mohol práve nemecký ľud dospieť k takémuto ochoreniu politického inštinktu? Lebo nešlo o náhodný ojedinelý jav, ale o momenty úpadku, ktoré veľmi rýchlo a v ohromnom počte zaplápolali ako bludičky a obsypali telo národa, alebo sa doňho na mnohých miestach zažierali ako jedovaté bodliaky. Zdalo sa, akoby bol neustály prúd jedu hnaný akousi tajomnou mocou do všetkých žíl do tohoto kedysi hrdinského tela za účelom stále väčšieho ochromenia zdravého rozumu, t. j. prostého pudu sebazáchovy.

Nechával som si tieto otázky veľmi mnohokrát prejsť hlavou, čo bolo podmienené mojim názorom na zmluvnú a hospodársku politiku Nemeckej ríše v rokoch 1912 až 1914 a ako riešenie tejto hádanky sa mi stále viac javila tá moc, ktorú som poznal už skôr vo Viedni z celkom iného pohľadu: marxistické učenie a jeho svetový názor ako aj jeho organizátorské pôsobenie.

Po druhý raz vo svojom živote som sa zavrtal do tohoto učenia skazy- tento- krát však nie pod dojmom a vplyvom každodenného okolia, ale z hľadiska sledovania všeobecných procesov v politickom živote. Zahĺbil som sa do teoretickej literatúry tohoto nového sveta a keď som sa pokúsil vyjasniť si jeho možné pôsobenie, porovnával som ich so skutočnými javmi a udalosťami v politickom, kultúrnom a hospodárskom živote.

Po prvý raz som svoju pozornosť obrátil tiež na pokusy o zvládnutie tohoto svetového moru.

Študoval som Bismarckove výnimočné zákony z hľadiska ich zámerov, boja a úspechu. Pomaly som tak získaval priam žulový základ svojho presvedčenia, takže som potom už nikdy nemusel svoj názor na túto otázku meniť. Rovnako som tak ďalšiemu dôkladnému skúmaniu podrobil vzťah marxizmu a židovstva.

Ak mi skôr vo Viedni pripadalo predovšetkým Nemecko ako neotrasiteľný kolos, natískali sa teraz isté obavy. Diskutoval som v tichosti a v malých krúžkoch svojich známych o nemeckej zahraničnej politike ako aj o tom, čo sa mi zdalo neuveriteľné v ľahkomyselnom spôsobe, akým sa pojednávalo vtedy o marxizme, najdôležitejšom probléme Nemecka. Skutočne som nemohol pochopiť, ako slepo sa vtedy potácali v ústrety nebezpečenstvu, ktorého pôsobenie podľa zámerov samotného marxizmu by

muselo byť strašné. Už vtedy som varoval svoje okolie, rovnako ako varujem dnes vo veľkom rozsahu pred upokojujúcim výrokom všetkých zbabelých úbožiacov: „nám sa predsa nemôže nič stať „! Podobná morová nákaza v zmýšľaní už kedysi zničila obrovskú ríšu. Nepodliehalo snáď Nemecko rovnakým zákonom ako všetky iné ľudské spoločnosti?

V rokoch 1913 a 1914 som po prvý raz v rôznych kruhoch, ktoré dnes čiastočne verne stoja v národne-socialistickom hnutí, vyslovil presvedčenie, že otázka budúcnosti nemeckého národa je otázkou zničenia marxizmu.

V neblahej spojeneckej politike Nemecka som videl jeden z dôsledkov rozkladu tohoto učenia. Bolo hrozné, že tento jed skoro úplne neviditeľne ničil všetky základy zdravého poňatia hospodárstva a štátu bez toho, že by postihnutí často len tušili, ako sú ich jednanie a vôľa výsledkom tohoto ináč najostrejšie odsudzovaného svetového názoru.

Vnútorň úpadok nemeckého národa začal vtedy už dávno bez toho, že by ľudia, ako tomu v živote často býva, mali jasnú predstavu o ničiteľovi svojho bytia. Niekedy sa proti chorobe niečo robilo, avšak zamieňali sa príznaky s príznakmi a pôvodcom. Pretože pôvodca nebol známy, alebo ho nechceli poznať, mal boj proti marxizmu hodnotu fušerského mastičkárstva.

5. kapitola

SVETOVÁ VOJNA

Ako mladého vetroplacha ma v mojich roztopašných rokoch najviac zarmútilo to, že som sa narodil práve v takej dobe, ktorá bude stavať chrámy slávy zrejme len kramárom a štátnym úradníkom. Vlny dejinných udalostí sa už, ako sa mi zdalo, utíšili, takže budúcnosť bude patriť len „mierovému súťaženiu národov“, to znamená pokojnému vzájomnému podvádzaniu sa s vylúčením násilných metód obrany. Jednotlivé štáty začali vyrovnávať úroveň jednotlivých podnikov, ktoré si navzájom hrabali pôdu pod nohami, navzájom si preťahovali zákaznikov a zákazky, pokúšali sa získať výhody na úkor druhého, to všetko za veľkého a nevinného kriku. Tento vývoj sa nezastavil, ale ako sa mi zdalo mal raz (podľa všeobecného doporučenia) zmeniť svet na jediný veľký obchodný dom, v ktorého vstupných halách by boli vystavené busty klamlivých šmelinárov a bezvýznamných správnych úradníkov, aby sa im dostalo nesmrteľnosti. Obchodníkov by dodali Angličania, správnych úradníkov Nemci, zatiaľ čo Židia by sa museli obetovať ako majitelia, pretože podľa vlastného priznania ešte nikdy nič nezarobili, len večne „platili“ a okrem toho ovládajú väčšinu jazykov.

Prečo som sa nemohol narodiť o sto rokov skôr? Niekedy v dobe oslobodzovacích vojen, keď muž ešte skutočne aj bez „obchodu“ za niečo stál.

Mrzuto som premýšľal o svojej, ako mi pripadalo neskoro nastúpenej pozemskej púti a dobu „kľudu a poriadku“, ako sa predom mnou rýsovala, som považoval za nezaslúženú podlosť osudu. Nebol som už totiž ako chlapec žiadny „pacifista“ a všetky výchovné pokusy v tomto smere nevedli k ničomu.

Búrka mi pripadala ako blýskanie sa na lepšie časy.

Každý deň som sledil za novinami, hltal som depeše a správy a bol som šťastný, že aspoň z diaľky môžem byť svedkom hrdinského boja.

Rusko-japonská vojna ma zastihla už podstatne zrelšieho a pozornejšieho. Už vtedy som sa z nacionálnych dôvodov postavil okamžite na stranu Japoncov a držal som im stranu pri výmenách názorov. V porážke Rusov som videl porážku rakúskeho Slovanstva.

Od tej doby uplynulo mnoho rokov a to, čo som ako chlapec považoval za pomalé chradnutie, pociťoval som teraz ako pokoj pred búrkou. Už za môjho viedenského pobytu ležalo nad Balkánom sivé dusno, ktoré býva predzvesťou orkánu, občas sa zablýskalo jasné svetielko, ale zasa sa rýchlo stratilo v neprirodzenej temnote. Ale potom prišla balkánska vojna a s ňou sa prehnal prvý víchor cez znervóznenú Európu. Zvyšný čas ležal na ľuďoch ako ťažký balvan a pálil ako tropický žiar, pričom večná starosť a pocit blížiacej sa katastrofy sa nakoniec stali túžbou: nech už nebo konečne poskytne voľný priebeh osudu, ktorý rovnako nejde odvrátiť. A tu udrel na zem prvý mohutný blesk: rozpútala sa búrka a do hrmenia nebies sa miešalo dunenie kanónov svetovej vojny.

Keď prišla do Mníchova správa o zavraždení arcivojvodu Františka Ferdinanda (sedel som práve doma a počúval nepresné rozprávanie priebehu tohoto činu), mal som najskôr starosť, či guľky nepochádzali z pištole nemeckých študentov, ktorí v rozhorčení nad stálym poslovanštvom štátu následníkom trónu chceli oslobodiť nemecký národ od tohoto vnútorného nepriateľa. Čo by v tomto prípade nasledovalo, môžeme si dobre predstaviť. Nová vlna prenasledovania, ktorá by teraz bola pred celým svetom „ospravedlnená“ a „zdôvodnená“. Keď som však ihneď potom počul

mená domnelých páchatel'ov a čítal, že sú to Srbi, začala sa ma zmocňovať tichá hrôza z tejto pomsty nevyspytateľného osudu.

Najväčší priateľ Slovanov padol zasiahnutý guľkou slovanského fanatika.

Kto v posledných rokoch priebežne sledoval vzťah Rakúska k Srbsku, nemohol ani na okamih pochybovať o tom, že sa tu do pohybu dala lavína, ktorú už nikto nemôže zastaviť.

Neprávom dnes výčitkami zahŕňame viedenskú vládu za formu a obsah jej ultimáta. Žiadna iná mocnosť na svete by na jej mieste a v rovnakej situácii nemohla konať ináč. Rakúsko malo na svojej juhovýchodnej hranici neúprosného smrteľného nepriateľa, ktorý v stále kratších intervaloch monarchiu znepokojoval, a ktorý nepovaľoval, dokým by sa nakoniec dočkal výhodného okamžiku k zničeniu tejto ríše. Bol dôvod na obavy, že táto skutočnosť sa dostaví najneskôr so smrťou starého cisára. Potom by už monarchia asi nebola schopná postaviť sa na vážny odpor. Celý štát sa v posledných rokoch držal len vďaka osobe Františka Jozefa, takže smrť tohoto prastarého stelesnenia Ríše by pociťovali široké masy ako predzvesť samotnej ríše. Patrílo k najmazanejším kúskom predovšetkým slovanskej politiky budiť zdanie, že Rakúsky štát vďačí za svoju existenciu len báječnému a celkom ojedinelému štátnickému umeniu tohoto monarchu. Bola to lichôtka, ktorá pôsobila najmä v Hofburgu veľmi dobre, hoci ani v najmenšom nezodpovedala zásluhám tohoto cisára. Osteň skrytý v tejto chvále, nechcel nikto vidieť. Nevideli, alebo snád' už ani nechceli vidieť, že čím viac stojí monarchia na veľkom panovníckom umení tohoto, ako sa hovorilo „najmúdrejšieho monarchu" všetkých dôb", tým katastrofálnejšia bude situácia, až jedného dňa zaklope osud na dvere, aby si vybral svoju obeť.

Bolo Rakúsko bez starého cisára vôbec mysliteľné?

Neopakovala by sa tragédia, ktorá kedysi postihla Máriu Teréziu?

Skutočne sa krivdí viedenským vládnym kruhom, ak sa im vyčíta, že nabádali k vojne, ktorej sa snád' predsa len dalo zabrániť? Vojne sa zabrániť nedalo, nanajvýš mohla byť o rok, alebo o dva oddialená. Lebo v tomto práve spočívala kliatba nemeckej a rozhodne aj rakúskej diplomacie, že sa vždy snažili oddialiť nevyhnutné zúčtovanie, až nakoniec bolo nevyhnutné udrieť v najmenej výhodnú hodinu. Môžeme si byť istí; že opätovný pokus o zachránenie mieru by zapríčinil vojnu v ešte menej vhodnom čase.

Kto túto vojnu nechcel, mal mať odvahu niešť tiež jej dôsledky. Dôsledkom však v tomto prípade muselo byť obetovanie Rakúska. Vojna prišla rovnako, avšak nie ako boj všetkých proti nám, ale v podobe trhania Habsburskej monarchie. Pritom bolo nutné rozhodnúť sa: zúčastniť sa, alebo len prihliadať a s prázdnyimi rukami nechať voľný priebeh osudu.

Práve tí, ktorí dnes najviac zlorečia začiatku vojny a súdia najmúdrejšie, osudovo a neblaho pomáhali tomu, aby sme sa do vojny dostali.

Sociálna demokracia praktizovala po desaťročia darebácke vojnové štvanie proti Rusku, zatiaľ čo politický stred najviac urobil z náboženských hľadísk Rakúsky štát ústredným bodom nemeckej politiky. Teraz sme museli niešť dôsledky tejto politiky. Čo prišlo, prísť muselo a nebolo možné sa tomu za nijakých okolností vyhnúť. Vinou nemeckej vlády bolo to, že kvôli udržaniu mieru prepásla vhodný čas k útoku, zaplietla sa do spojenectva za udržanie svetového mieru, a tak sa nakoniec stala obeťou svetovej koalície, ktorá proti snahe udržať svetový mier postavila rozhodnosť viesť svetovú vojnu.

Keby Rakúsko vtedy dalo ultimátu inú, miernejšiu formu, už by to nič na situácii nezmenilo, nanajvýš jediné a síce to, že by bolo zmetené vzbúrou ľudu. Pretože v

očiach más bol tón ultimáta príliš ohľaduplný, málo brutálny a vôbec nezašiel príliš ďaleko. Kto sa to snaží dnes zaprieť, je buď zábudlivec alebo vedomý klamár.

Boj v roku 1914 nebol masám vnútený, nie Bože, ale sám ľud si ho žiadal.

Len tak možno pochopiť, že sa k tomuto najťažšiemu zápasu pod zástavou dobrovoľne prihlásilo viac než dva milióny nemeckých mužov a mladíkov ochotných brániť ju do poslednej kvapky krvi.

Mne sa vtedajšie hodiny zdali ako vyslobodenie z mrzutých pocitov mojej mladosti. Nehanbím sa ani dnes za to, že som bol premožený búrlivým nadšením, klesol na kolena a dľakoval z hĺbky srdca nebu, že mi doprialo to šťastie žiť v tejto dobe.

Prepukol doteraz najmohutnejší boj za slobodu, aký svet ešte nevidel, lebo len čo sa dal osud do pohybu, zmocnilo sa najširších más presvedčenie, že teraz sa nejedná o osud Srbska, alebo Rakúska, ale o bytie a nebytie nemeckého národa. Naposledy za dlhý čas videl národ svoju budúcnosť jasne. Hneď na začiatku obrovského zápasu prenikol do opojenia a mocného nadšenia nutný vážny spodný tón. Lebo takéto poznanie urobilo z národného vzopätia sa viac než len vzplanutie. Vážnosť bola takisto namieste. Lebo nikto vtedy nemal ani najmenšiu predstavu o tom, aký dlhý bude započatý boj. Snívalo sa o tom, že v zime budú všetci zasa doma a bude sa opäť pokračovať v mierovej práci.

Čo si človek želá, v to dúfa a verí. Drvivú väčšinu národa už dávno omrzela tento stav večnej neistoty. Bolo teda len pochopiteľné, že nikto už neveril v mierové urovnanie rakúsko-srbského konfliktu, ale všetci dúfali v konečné vysporiadanie. K týmto miliónom som patril aj ja.

Len čo vyšla v Mníchove na známosť správa o atentáte, mihali sa mi v hlave dve myšlienky: po prvé, že vojna bude teraz konečne nevyhnutná a ďalej, že Habsburský štát je teraz nútený spojenectvo dodržiavať. Lebo najviac som sa obával toho, že Nemecko by sa mohlo práve vďaka tomuto spojenectvu dostať do konfliktu, ku ktorému by sa Rakúsky štát z vnútropolitických dôvodov nemal silu rozhodnúť a stáť za svojim spojencom. Lebo slovanská väčšina v monarchii by okamžite začala taký úmysel sabotovať a radšej by rozbila celý štát na kúsky, než aby poskytla spojencovi žiadanú pomoc. Teraz však bolo toto nebezpečenstvo zažehnané. Starý štát musel chtiac - nechtiac bojovať.

Môj vlastný postoj ku konfliktu bol jednoznačný a jasný. Podľa mňa nebojovalo Rakúsko z dôvodu nejakého srbského zadostučinenia, ale Nemecko za svoju podstatu, za nemecký národ a jeho bytie či nebytie, za slobodu a budúcnosť. Bismarckovo dielo sa teraz muselo biť. Čo vybojovali kedysi otcovia svojou hrdinskou krvou v bitkách od Weisenburgu až po Sedan a Paríž, muselo si teraz mladé Nemecko znova zaslúžiť. Ak v tomto boji zvíťazí, vstúpi náš národ znova do spoločnosti veľkých národov a len potom sa bude Nemecká ríša môcť osvedčiť ako mocný útulok mieru a z dôvodov mieru už nebude musieť uberať svojim deťom chlieb.

Ako chlapec a mladý muž som mal časť želania, aby som aspoň raz mohol svojimi činmi dosvedčiť, že národné nadšenie nie je pre mňa prázdny slovom. Často mi pripadalo ako hriech kričať „hurá!“ a nemať k tomu žiadne vnútorné oprávnenie. Lebo kto mohol používať toto slovo bez toho, že by ho skúsil tam, kde končí každá hra a kde neúprosná ruka bohyne osudu váži národy a ľudí, podstatu a pravdivosť ich zmýšľania?

Tak ako miliónom ostatných pretekalo cez moje srdce hrdé šťastie, že sa môžem konečne zbaviť pocitu ochromenia. Spieval som tak často „Nemecko nadovšetko“ a volal z plného hrdla „Heil!“, že mi pripadalo takmer ako dodatočne udelená milosť môcť teraz predstúpiť pred boží súd večného sudcu ako svedok a dosvedčiť pravdivosť tohoto zmýšľania. Bol som pevne odhodlaný, že v prípade vojny - ktorá sa mi zdala nevyhnutnou - tak či onak opustím ihneď svoje knihy. Rovnako tak som vedel, že moje miesto bude tam, kam ma pošle môj vnútorný hlas.

Predovšetkým z politických dôvodov som opustil Rakúsko. Čo bolo ale prirodzenejšie než to, že teraz, keď začínal boj, som musel jednať podľa svojho zmýšľania. Nechcel som bojovať za Rakúsko, ale bol som pripravený kedykoľvek zomrieť za svoj národ a za Ríšu, ktorá ho stelesňovala.

Dňa 3. augusta som podal priamu žiadosť jeho Veličenstvu kráľovi Ludwigovi III s prosbou, aby som mohol vstúpiť do nejakého bavorského regimentu. Vládna kancelária mala v týchto dňoch iste nemálo práce. O to väčšia bola moja radosť, keď som na ďalší deň obdržal vybavenie svojej žiadosti. List som otvoril chvejúcimi sa rukami a čítal schválenie žiadosti s výzvou, aby som sa hlásil u jedného regimentu. Jasal som a moja vďačnosť nepoznala hraníc. O niekoľko dní neskôr som už nosil kabát, ktorý som zbliekol až takmer po šiestich rokoch.

Tak isto ako pre každého Nemca začala i pre mňa nezabudnuteľná a najväčšia doba môjho pozemského života. V porovnaní s udalosťami tohoto obrovského zápasu bolo všetko ostatné naničhodné. S hrdou ľútosťou myslím práve v týchto dňoch desiateho výročia veľkých udalostí na tie týždne, keď začínal hrdinský boj nášho ľudu, ktorého som sa vďaka milostivému osudu mohol zúčastniť.

Ako by to bolo včera, vidím pred sebou obraz za obrazom, vidím okolo seba kruh svojich milých kamarátov; prvý pochod, cvičenie atď. až konečne prichádza deň odchodu. V tej dobe ma ako mnoho iných trápila jediná starosť, či neprídeme na front neskoro. To jediné mi neposkytovalo pokoj. Každé víťazné jasanie nad hrdinským činom utajovalo v sebe kvapku horkosti. Zdalo sa mi totiž, že s každým novým víťazstvom je nebezpečenstvo oneskoreného príchodu väčšie.

Konečne prišiel deň, keď sme opustili Mníchov, aby sme nastúpili k plneniu našej povinnosti. Po prvý raz som cestou na západ zazrel Rýn, keď sme šli vedľa tichých vln západným smerom, aby sme chránili túto nemeckú riekku všetkých riek pred chamtivosťou odvekého nepriateľa. Keď na nás pod nežným závojom rannej hmly dopadali mierne lúče prvého slnka a my sme uvideli pomník v Niederwalde, zaznela z celého nekonečne dlhého transportu stará pesnička „Wacht am Rhein“ do ranného neba a mne sa skoro rozskočilo srdce.

Potom prichádza vlhká a chladná noc vo Flandroch, mlčky pochodujeme a keď sa začína z hmly vylupovať deň, zasyčí nám náhle nad hlavami železný pozdrav a s ostrým praskaním vrhá oproti nám do našich radov malé guľky, bičujúce mokрую zem, ale skôr než sa malé obláčiky rozplynú, zaduní z dvesto hrdiel priamo k poslovi smrti pevné „hurá“. Potom to ale začne burácať a dunieť, spievať a kričať a každého to teraz ťahá s rozpalenými očami vpred, stále rýchlejšie, cez repné polia a kry, až konečne dôjde k boju muža proti mužovi. Z diaľky k nám doliehajú zvuky pesničky a sú stále bližšie, preskakujú od skupiny k skupine a v tom, keď smrť práve zamierila do našich radov, dostala sa pieseň aj k nám a my sme ju posielali ďalej: „Deutschland, Deutschland über alles, über alles in der Welt!“

Po štyroch dňoch sme sa vracali. Krok bol teraz iný. Aj sedemnásťroční chlapci sa podobali mužom.

Dobrovoľníci regimeta List sa možno ešte ani nenaučili poriadne bojovať, ale umierať vedeli ako starí vojaci.

To bol začiatok.

A tak to šlo rok za rokom. Namiesto bojovej romantiky však nastúpila hrôza. Nadšenie pozvoľne vychladlo a jasot bol dusený strachom zo smrti. Prišiel čas, keď každý musel vybojovať svoj boj medzi pudom sebazáchovy a vedomím povinnosti. Ani ja som nezostal ušetrený od tohoto boja. Vždy, keď bola smrť na lovu, pokúšalo sa niečo neurčitého vo mne revoltovať, snažilo sa to predstaviť sa slabému telu ako rozum, ale bola to len zbabelosť, ktorá sa v prestrojení pokúšala zmocniť sa jednotlivca. Nastávalo veľké ťahanie a varovanie a často rozhodol len posledný zvyšok svedomia. Čím bol však tento hlas zreteľnejší, čím hlasnejšie a dotieravejšie vábil, tým tvrdší bol môj odpor, až konečne po dlhom vnútornom zápase zvíťazil zmysel pre povinnosť. Už v zime v roku 1915/1916 bol u mňa tento boj rozhodnutý. Vôľa sa stala konečne absolútnym pánom. Ak som v prvých dňoch mohol útočiť s jasotom a smiechom, teraz som bol pokojný a rozhodný. Bolo to natrvalo. Len teraz mohol osud prikročiť k posledným skúškam bez toho, že by mi povolili nervy alebo zlyhal rozum.

Z mladého vojnového dobrovoľníka sa stal starý vojak.

Táto zmena prebehla v celej armáde. Z nekonečných bojov vyšla zostarnutá a tvrdá a to, čo búrke neodolalo, bolo zlomené.

Len teraz mohla byť táto armáda hodnotená. Po dvoch - troch rokoch, počas ktorých sme boli vrhaní z jednej bitky do druhej, bojovali sme stále proti číselnej presile a prevahe zbraní a trpeli hladom. Teraz prišiel čas skúšať kvalitu tejto armády. Uplynie tisíc rokov a nikto nebude môcť hovoriť o hrdinstve bez toho, že by spomenul nemeckú armádu za svetovej vojny. Zo závoja minulosti sa vynorí železný front šedivých oceľových heliem, nekolísavý a neustupujúci, pomník nesmrteľnosti. A pokiaľ budú Nemci žiť, uvedomia si, že toto boli kedysi synovia ich národa.

Bol som vtedy vojakom a nechcel som politizovať. Nebol tu na to ani čas. Avšak ešte dnes som presvedčený, že posledný radový vojak preukázal vlasti cennejšiu službu než aj ten prvý povedzme „poslanec“. Nikdy som nenávidel týchto tárajov viac než v tejto dobe, keď každý poriadny chlap, pokiaľ mal čo povedať, kričal to nepriateľovi do tváre, alebo zanechal svoju hubu doma a konal niekde mlčky svoju povinnosť. Áno, nenávidel som vtedy všetkých tých „politikov“ a keby bolo po mojom, bol by ihneď vytvorený parlamentárny lopatový batalión. Tam by mohli tárať do sýtosti a nehnevali by, alebo dokonca nepoškozovali slušných ľudí.

Nechcel som vtedy vedieť o politike, avšak nemohol som ináč než zaujať stanovisko k určitým javom, ktoré sa týkali celého národa a špeciálne nás vojakov. Boli to dve veci, ktoré ma v mojom vnútri rozčuľovali a ktoré som považoval za škodlivé. Už po prvých správach o víťazstve začala určitá tlač pomaly a snád' pre niekoho spočiatku neznateľne kvapkať polynku do všeobecného nadšenia. Robilo sa tak pod maskou zhovievavosti a dobrej mienky a dokonca s určitou starostlivosťou. Existovali pochybnosti týkajúce sa prílišnej veľkoleposti osláv víťazstva. Boli tu obavy, že to v tejto forme to nie je dôstojné pre tak veľký národ a tým aj nevhodné. Lebo statočnosť a hrdinstvo nemeckého vojaka je vraj celkom niečo samozrejmé, takže sa človek nemá nechať strhávať k tak neuvážaným prejavom nadšenia - už kvôli cudzine, ktorej je vraj sympatickejšia tichšia a dôstojnejšia forma radosti než neviazaný jasot a podobné hlasné prejavy. A konečne my Nemci sme nemali zabúdať na to, že vojna nebola našim zámerom, a preto sa nemusíme hanbiť priznať otvorene a mužne, že sme kedykoľvek pripravení prispieť svojim dielom k zmiereniu ľudstva. Preto by vraj nebolo múdre znevážiť čistotu činov našej armády príliš veľkým krikom, keďže ostatný svet by nemal preto pochopenie. Nič nie je viac obdivované než skromnosť, s

ktorou skutočný hrdina na svoje činy ticho a skromne - zabudne, lebo k tomu to všetko smerovalo.

Namiesto toho, aby takého chlapa chytili za jeho dlhé uši a obesili na vysokom kole, aby pisárík neurážal estetické cítenie oslavujúceho národa, začala tlač skutočne vystupovať proti nevhodnému druhu víťazného jasania. Nemali ani tušenie, že raz potlačené nadšenie nemožno znova podľa ľubovôle vzbudzovať. Je to opojenie a musí byť v tomto stave udržiavané. Ale ako obstať bez sily nadšenia v boji, ktorý podľa ľudského úsudku kladie na duševné vlastnosti národa nesmierne nároky?

Poznal som psychiku širokých más, až príliš dobre, aby som nevedel, že touto „estetickou vznešenosťou nemožno šíriť oheň potrebný nato, aby železo zostalo žeravé. Podľa mňa boli blázni, keď nerobili nič pre to, aby nadšenie ľudu stupňovali a bolo nepochopiteľné, že ho dokonca ešte tlmili.

Ďalšie čo ma rozčuľovalo, bol spôsob, ktorý bol považovaný za vhodný na vysporiadanie sa s marxizmom. V mojich očiach to len dokazovalo, že o tomto more nemali najmenšie tušenie. Zdalo sa, že vážne veria tomu, že marxizmus prinútili k zdržanlivosti uisťovaním, že v tejto dobe politické strany nehrajú žiadnu úlohu. Necháпали, že sa nejedná o žiadnu stranu, ale o učenie, ktoré vo svojich dôsledkoch musí viesť k zničeniu všetkého ľudstva, pretože toto sa na univerzitách, kde bolo plno Židov, neučilo. Ináč ale príliš mnoho našich vyšších úradníkov vychovaných v hlúpej domýšľavosti neuznávalo za nutné vziať do ruky knihu a učiť sa niečo, čo práve nepatrilo do učebnej látky ich vysokej školy. Obrovské premeny mĺňajú tieto „hlavy“ bez stopy, pričom takéto štátne inštitúcie krývajú za súkromnými. Všeobecne pre ne platí ľudové príslovie: „čo sedliak nepozná, to nežerie“. Málopočetné výnimky aj tu potvrdzujú pravidlo.

Bol to nezmysel, ktorý nemá obdoby, identifikovať v augustových dňoch v roku 1914 nemeckého robotníka s marxizmom. Nemecký robotník sa vtedy vymanil z objatia tejto jedovatej nákazy, lebo ináč by vôbec nikdy nemohol do boja nastúpiť. Hlúposť, ale bola dosť veľká na to, aby panovala mienka, že marxizmus sa teraz stal „národným“. Tento záblesk ducha svedčí o tom, že v týchto dlhých rokoch nikto z tých úradníkov „ktorí riadia štát“ nepovažoval za účelné študovať podstatu tohoto učenia, lebo ináč by im sotva unikol taký nezmysel.

Marxizmus, ktorého konečným cieľom je a zostáva zničenie všetkých nežidovských národných štátov, videl k svojej hrôze, že v júlových dňoch v roku 1914 sa nemecké robotníctvo, o ktorom sa domnieval, že ho bude mať vo svojich sieťach, zobudilo a z hodiny na hodinu sa postavilo do služieb svojej vlasti. Za niekoľko dní sa para tohoto hanebného podvádzania ľudu rozptýlila a židovská vodcovská chamraď tu stála náhle osamotená, akoby nezostala ani stopa po tomto nezmysle, nalievanom šesťdesiat rokov masám do hláv. Bol to zlý okamih pre tých, ktorí podvádzali robotníctvo nemeckého národa. Len čo však vodcovia rozoznali hroziace nebezpečenstvo, zamaskovali sa klamstvom a drzo aj oni predstierali národné nadšenie. Teraz by bol vhodný okamih na zásah proti tomuto podvodnému spoločenstvu židovských travičov nemeckého národa. Teraz sa s nimi mal urobiť krátky proces bez ohľadu na prípadný pokrik a náreky. V auguste v roku 1914 odrazu zmizli z hláv nemeckého robotníctva zmätené poučky o medzinárodnej solidarite a namiesto toho začali americké šrapnely o niekoľko týždňov neskôr prinášať požehnané bratstvo na prilby pochodových kolón. Teraz keď nemecký robotník našiel cestu späť k svojmu národu, bolo povinnosťou starostlivej vlády nemilosrdne vyhladiť jeho štváčov proti vlastnému národu.

Keď na fronte umierali tí najlepší, mohol sa doma aspoň vyhubiť hmyz. Namiesto toho podalo Jeho Veličenstvo cisár sám ruku týmto starým zločincom a poskytol tak ľstivým úkladným vrahom národa pardón a možnosť vnútorného pokoja. Teraz mohol had opäť pôsobiť opatrnejšie než predtým, ale tým nebezpečnejšie, zatiaľ čo čestní ľudia snívajú o hradnom mieri, organizovali títo krivoprisahajúci zločinci revolúciu. Skutočnosť, že sa vtedy rozhodli k tak príšernej polovičatosti ma vnútorne veľmi znepokojovala. Avšak že to bude mať tak hrozný koniec, to som ani ja nepovažoval za možné.

Čo bolo treba urobiť? Posadiť vodcov celého hnutia ihneď za mreže, urobiť im proces, aby ich mal národ z krku. Bolo treba bezohľadne nasadiť vojenské mocenské prostriedky na vyhubenie tejto morovej nákazy. Strany mali byť zrušené, Ríšsky snem bolo treba priviesť k rozumu, prípadne i bajonetmi, najlepšie však ihneď rozpustiť. Ako dnešná republika ruší politické strany, tieto mali byť zrušené už vtedy, lebo dôvodov na to bolo viac než dnes. V hre predsa bolo bytie či nebytie národa!

Samozrejme, že vzniká otázka: Je vôbec možné vykántriť duchovné idey mečom? Možno bojovať hrubým násilím proti „svetovým názorom“? Túto otázku som si častejšie kládol už vtedy.

Pri premýšľaní o analogických príkladoch, ktoré možno nachádzať v histórii najmä na religióznom podklade, vyplynú nasledujúci základný poznatok:

Predstavy a idey, ale aj hnutia s určitými duchovnými základmi, či sú už nesprávne alebo nie, je možné od určitého okamihu ich existencie zlomiť technickými mocenskými prostriedkami len vtedy, ak sú tieto fyzické zbrane sami nositeľmi novej plamennej myšlienky, idey, alebo svetového názoru.

Použitie násilia bez predpokladu hnacej sily nejakej základnej duchovnej predstavy nemôže viesť k zničeniu idey a jej šírenia, ibaže by formou úplného vyhubenia aj toho jej posledného nositeľa a zničenia poslednej tradície. To však väčšinou znamená vyradenie takého štátneho telesa z oblasti mocensko-politického významu a to často na veľmi dlhú dobu, niekedy aj navždy. Lebo takáto krvavá obeť postihne, ako zo skúsenosti vieme, lepšiu časť národa, pretože každé prenasledovanie bez duchovného predpokladu sa zdá ako morálne neoprávnené a práve hodnotné časti národa vybičuje k protestu, ktorý sa prejaví prevzatím duchovného obsahu hnutia nespravodlivo prenasledovaného. Dochádza k tomu mnohokrát jednoducho z opozície proti pokusu o zničenie nejakej idej brutálnou silou.

V tomto prípade vzrastá počet vnútorných sympatizantov tou mierou, ako sa stupňuje prenasledovanie. Preto je absolútne vykántrénie nového učenia možné len cestou veľmi rozsiahlej a stále sa stupňujúcej likvidácie, až nakoniec dotýčny národ, alebo aj štát príde o vôbec všetku skutočne cennú krv. To sa však vypomstí tým, že teraz môže prebehnúť tzv. „vnútorná“ očista len za cenu všeobecne bezmocnej mdloby. Vždy však bude celý tento postup od počiatku márný, ak učenie, ktoré má byť vykántréné už prekročilo určitý malý kruh stúpencov.

Aj tu ako pri každom raste existuje v detskom období najlepšia možnosť vykántrénia určitého učenia, zatiaľ čo s postupujúcim vekom vzrastá aj sila odporu a len s prichádzajúcou slabosťou staroby ustupuje opäť mladosti aj keď inou formou a z iných dôvodov.

V skutočnosti však vedú takmer všetky pokusy o vykántrénie nejakého učenia a jeho organizačného pôsobenia použitím sily bez duchovnej základne k neúspechom, nezriedkavo je výsledkom dokonca pravý opak tohoto úsilia a to z nasledujúcich dôvodov:

Najdôležitejším predpokladom pre spôsob boja zbraňami otvoreného násilia je vytrvalosť. To znamená, že možnosť úspechu spočíva len v trvalo rovnomernom používaní metód na potlačenie určitého učenia a pod. Pokiaľ však dôjde ku kolísaniu medzi násilím a zhovievavosťou, prenasledované učenie sa bude nielen stále regenerovať, ale bude schopné získavať pre seba z prenasledovania nové hodnoty tým, že po opadnutí vlny útlaku mu rozhorčenie nad utrpením privedie nových stúpencov, pričom už tí existujúci stúpenci budú na ňom trvať s ešte väčším vzdorom a nenávisťou než predtým a dokonca aj odpadlíci sa budú k nemu pokúšať po zmiznutí útlaku vracieť. V nepretržite rovnomernom používaní násilia spočíva hlavný predpoklad úspechu. Takáto vytrvalosť je však vždy výsledkom určitého duševného presvedčenia. Každé násilie, ktoré nepramení z pevného duševného základu, je kolísavé a neisté. Chýba mu stabilita, ktorá môže prameniť len z fanatického svetového názoru. Je výsledkom energie a brutálnej rozhodnosti každého jednotlivca, podlieha však zmenám osobnosti, jej podstaty a sily.

K tomu pristupuje ešte ďalšia vec:

Každý svetový názor či už náboženský alebo politický - tu je hranica často ťažko stanoviteľná - bojuje menej za negatívne zničenie ideového sveta protivníka, ale predovšetkým za pozitívne presadenie vlastných ideí. Týmto je boj viac útočný než obranný. Vo výhode je už pri stanovení cieľa, lebo tento cieľ predstavuje víťazstvo vlastnej ideí, zatiaľ čo naopak je veľmi ťažké určiť, kedy je možné negatívny cieľ zničenia nepriateľského učenia považovať za dosiahnutý a zaistený. Už z tohoto dôvodu bude útok svetového názoru plánovitejší a mohutnejší než obrana pred ním. Ako všade, tak aj tu patrí prvotné rozhodnutie útoku a nie obrane. Boj proti duchovnej sile násilnými prostriedkami je však obranou len tak dlho, pokiaľ nevystúpi meč sám ako nositeľ, hlásateľ a šíriteľ nového duchovného učenia.

Môžeme teda zhrnúť:

Každý pokus o vykántrenie nejakého svetového názoru mocenskými prostriedkami je nakoniec neúspešný, pokiaľ tento boj nemá podobu zápasu o presadenie nejakého nového duchovného učenia. Len v prípade zápasu dvoch svetových názorov môže brutálne násilie, používané sústavne a bezohľadne, pomôcť k víťazstvu tej strane, ktorú podporuje.

Na tom však boj proti marxizmu doteraz vždy skrachoval.

To bolo tiež dôvodom toho, prečo aj Bismarckovo protisocialistické zákonodárstvo neuspelo a nemohlo mať ani úspech. Pretože tu chýbala platforma nového svetového názoru, za ktorého presadenie by bol zápas vedený. Pretože by táraniny o tzv. „štátnej autorite" alebo o „pokoji a poriadku" mohli byť základom pre duchovný podnet k boju na život a na smrť, s tým by sa mohla uspokojiť snáď len príslovečná múdrosť vyšších ministerských úradníkov.

Keďže neexistovala skutočná duchovná nositeľka tohoto zápasu, musel Bismarck presadzovanie svojich protisocialistických zákonov zveriť inštitúcii, ktorá bola sama výplodom marxistického spôsobu myslenia. Tým, že „Železný kancelár" zveril svoj boj proti marxizmu blahovôli občianskej demokracie, urobil capa záhradníkom.

To všetko však bolo nutným dôsledkom neprítomnosti zásadného, marxizmu protichodného nového svetového názoru, ktorý by sa presadzoval s búrlivou dobyvateľskou vôľou. Takže výsledkom Bismarckovho úsilia bolo len ťažké sklamanie.

Boli pomery počas svetovej vojny alebo na jej počiatku iné? Bohužiaľ nie.

Čím viac som sa zaoberal myšlienkou nutnej zmeny postoja vlád k sociálnej demokracii ako stelesnenia marxizmu, tým viac mi chýbala nejaká použiteľná náhrada tohoto učenia. Čo by bolo možné masám ponúknuť, keby bola sociálna

demokracia zničená? Neexistovalo žiadne hnutie, od ktorého by sa dalo očakávať, že sa mu podarí absorbovať masy robotníkov, ktorí stratili svojich vodcov. Je nezmyselné a viac než hlúpe domnievať sa, že internacionálny fanatik, ktorý stratil svoju triednu stranu, okamžite vstúpi do nejakej občianskej strany, teda do novej triednej organizácie. Lebo aj keď je to najrôznejším organizáciám nepríjemné, nemožno poprieť skutočnosť, že občianskym politikom sa javí triedne rozdelenie väčšinou celkom samozrejme, pokiaľ toto nezačne pôsobiť politicky v ich neprospech.

Zapieranie tejto skutočnosti je dôkazom nielen drzosti, ale aj hlúposti týchto klamárov.

Je potrebné vyvarovať sa toho, že široké masy budú pokladané za hlúpejšie než sú. V politických záležitostiach rozhoduje často lepšie cit než rozum. Avšak názor, že dostatočným dôkazom pre nesprávnosť politického citu masy je jej hlúpy internacionálny postoj, možno vyvrátiť poukázaním na skutočnosť, že pacifistická demokracia je nemenej šialená, hoci jej nositelia pochádzajú takmer výhradne z radov meštianstva. Pokiaľ milióny občanov každé ráno nábožne vzývajú svoju židovskú demokratickú tlač, neprísluší týmto pánom robiť vtipy o hlúposti sociálno-demokratického „súdruha“, ktorý napokon prehltá to isté svinstvo len v inom balení. V obidvoch prípadoch je producentom jeden a ten istý Žid.

Je potrebné vyvarovať sa tiež zapieraniu vecí, ktoré existujú. Nemožno poprieť skutočnosť, že sa v otázke tried nejedná len o ideové problémy, ako sa nám mnohí snažia nahovoriť najmä pred voľbami. Stavovské cítenie veľkej časti nášho ľudu a tiež tak malá vážnosť manuálnej práce sú skutočnosťami, ktoré nie sú výplodom fantázie nejakého námesačníka.

Dokladom nepatrnej schopnosti myslenia našej tzv. inteligencie je skutočnosť, že práve v týchto kruhoch sa nechápe, že je potrebné brániť sa rozrastaniu marxistického moru, pričom inteligencia nie je v tomto smere schopná získať späť stratené pozície.

„Občianske“ strany, ktoré sami seba tak označujú, nikdy nebudú schopné integrovať do svojho tábora „proletárske“ masy, pretože sa jedná o dva protichodné svety, ktoré sú čiastočne prirodzene a čiastočne umelo oddelené a ich vzájomný vzťah môže byť len boj. V ňom zvíťazí ten mladší - a to by bol marxizmus.

V skutočnosti bol boj proti sociálnej demokracii v roku 1914 mysliteľný, avšak je problematické, ako dlho by trval tento stav za neprítomnosti akejkoľvek praktickej náhrady za marxizmus. Tu bola veľká medzera.

Zastával som tento názor už dávno pred vojnou a preto som sa nemohol rozhodnúť vstúpiť do niektorej existujúcej politickej strany. Udalosťami svetovej vojny som bol v tomto názore ešte posilnený, pričom rozhodujúca bola práve tá zrejma nemožnosť zahájiť bezohľadný boj proti sociálnej demokracii, lebo neexistovalo hnutie, ktoré by bolo viac než „parlamentnou“ stranou.

V užšom kruhu svojich kamarátov som o tom často hovoril. Avšak vtedy ma prvý raz napadlo, že sa budem neskoršie politicky angažovať. To bolo podnetom k tomu, že som v užšom kruhu svojich priateľov hovoril, že po vojne chcem okrem svojho povolania pôsobiť ako politický rečník.

Myslel som to vážne.

6. kapitola

VOJNOVÁ PROPAGANDA

Pri svojom pozornom sledovaní všetkého politického diania som sa vždy mimoriadne zaujímal o propagandistickú činnosť. Videl som v nej nástroj, ktorý práve socialisticko-marxistické organizácie ovládali s majstrovskou šikovnosťou a vedeli ju používať. Poznal som už vtedy, že správne používanie propagandy je skutočné umenie, ktoré bolo občianskym stranám cudzie. Len kresťansko-sociálne hnutie, hlavne za čias Luegera, sa naučilo s týmto nástrojom virtuózne zaobchádzať a vďačilo mu za veľmi mnoho úspechov.

Len počas vojny bolo možné pozorovať, k akým príšerným výsledkom mohla viesť správne používaná propaganda. Bohužiaľ to bolo možné študovať len na druhej strane, lebo činnosť našej strany bola v tomto smere viac než skromná. Úplné zlyhanie všetkej agitácie na nemeckej strane, ktoré muselo biť do očí predovšetkým každému vojakovi, bolo pre mňa podnetom k tomu, aby som sa otázkou propagandy ešte intenzívnejšie zaoberal. Času na premýšľanie bolo pritom viac než dosť, avšak praktické vyučovanie nám poskytoval nepriateľ a to bohužiaľ až príliš dobre.

Lebo čo sa u nás zameškalo, to dohnal protivník s neslýchanou obratnosťou a vskutku geniálnou vypočítavosťou. Od tejto nepriateľskej vojnovnej propagandy som sa veľmi mnoho naučil. Avšak v hlavách tých, ktorí sa mali poučiť predovšetkým, nezanechala táto doba žiadne stopy. Čiastočne sa domnievali, že sú príliš šikovní, než aby sa učili od iných, čiastočne im k tomu chýbala vôľa.

Bola u nás vôbec nejaká propaganda?

Na túto otázku môžem odpovedať len tak, že bohužiaľ nebola. Všetko, čo sa v tomto smere dialo, bolo nedostatočné a zlé od samotného začiatku tak, že to prinajmenšom nebolo k ničomu, pokiaľ to priamo neprinášalo škodu. Vo forme nedostatočnej v podstate psychologicky zlej: to je výsledok pozornej analýzy nemeckej vojnovnej propagandy.

Už v základnej otázke nebolo celkom jasné: je propaganda prostriedok alebo účel?

Je to prostriedok, a preto musí byť posudzovaná z hľadiska účelu. Jej forma musí byť účelne prispôbena cieľu, ktorý podporuje a ktorému slúži. Je jasné, že z hľadiska všeobecnej potreby môže byť význam cieľa rôzny a že tým aj propaganda vo svojej vnútornej hodnote bude rôzne podmienená. Cieľ, za ktorý sa vo vojne bojovalo, bol najvznešenejší a najvyšší, aký si človek môže predstaviť: bola to sloboda a nezávislosť nášho národa, zabezpečenie jeho výživy pre budúcnosť - a česť národa; niečo, čo napriek všetkým dnešným opačným názorom predsa len existuje, alebo by malo existovať, lebo národy bez cti stratia skôr či neskôr slobodu i nezávislosť, čo zodpovedá vyššej spravodlivosti, pretože generácie lumpov bez cti si nezaslúžia žiadnu slobodu. Ale kto chce byť zbabelým otrokom, nesmie a ani nemôže mať žiadnu česť, pretože táto by v krátkom čase prepadla všeobecnému opovrhnutiu. Nemecký národ viedol zápas o ľudské bytie a účelom vojnovnej propagandy bolo podporovať tento boj. Jej cieľom bolo dopomôcť k víťazstvu.

Ak bojujú národy o svoju existenciu na tejto planéte, ide o osudovú otázku bytia či nebytia; v tomto prípade sú akékoľvek humanitné alebo estetické úvahy naničhodné. Lebo tieto predstavy sa nevznášajú v éteri, ale vychádzajú z ľudskej fantázie a sú viazané na človeka. Jeho odchodom z tohoto sveta sa rozplývajú aj tieto pojmy v nič, lebo príroda ich nepozná. Avšak medzi ľuďmi si ich privlastnilo len niekoľko málo národov alebo lepšie rás a to v tej miere, ako tieto pojmy vychádzajú z ich citu.

Humanita a estetika by zanikli aj vo svete obývanom ľuďmi, pokiaľ by tento svet stratil tie rasy, ktoré sú tvorcami a nositeľmi týchto pojmov.

Tým majú tieto pojmy v boji národa o bytie na tomto svete len podradný význam; pre formy tohoto boja nie sú určujúce, len čo by mohli ochromovať silu sebazáchovy bojujúceho národa.

K otázke humanity sa vyjadril už Moltke v tom zmysle, že humanita vo vojne spočíva v krátkosti deja, takže jej najviac zodpovedá najostrejší spôsob boja.

Ak by sa niekto pokúsil vstúpiť do týchto vecí s táraninami o estetike, môže dostať len jedinú odpoveď: osudové otázky významu boja národa o existenciu rušia všetky záväzky voči kráse. Najmenej krásne, čo môže v ľudskom živote existovať, je a vždy bude jarmo otroctva. Pociťuje snáď švábska dekadencia dnešný údel nemeckého národa ako „estetický“? So Židmi ako modernými vynálezcami tohoto kultúrneho parfému sa o tomto probléme naozaj nemusíme baviť. Celé ich bytie je zhmotnený protest proti estetike obrazu Pána.

Ak tieto hľadiská humanity a krásy vylúčime ako meradlá v boji, nemôžu byť použité ani ako meradlá pre propagandu.

Propaganda bola vo vojne prostriedkom na istý účel, čím bol boj o bytie nemeckého národa. Preto mohla byť propaganda posudzovaná len na základe zásad platných pre tento účel. Najhroznejšie zbrane boli humánne, pokiaľ slúžili na rýchle víťazstvo a krásne boli len také metódy, ktoré pomáhali zaistiť národu dôstojnosť slobody. To bol jediný možný postoj k otázke vojrovej propagandy v situácii boja na život a na smrť.

Keby toto bolo jasné na tzv. rozhodujúcich miestach, nikdy by nebola možná taká neistota ohľadom formy a použitia tejto zbrane; lebo propaganda je zbraň a to naozaj strašná v rukách znalca.

Druhá otázka, ktorá mala priam rozhodujúci význam, bola táto: na koho sa má propaganda obracať? Na vedeckú inteligenciu alebo na menej vzdelanú masu? Propaganda sa má obracať na masu.

Pre inteligenciu, alebo pre to, čo si dnes tak hovorí, nie je určená propaganda, ale vedecké poučenie. Propaganda je svojím obsahom tak málo vedou, ako je plagát umením. Umenie plagátu spočíva v schopnosti jeho tvorcu formou a farbou upútať dav. Plagát, ktorý pozýva na umeleckú výstavu má upozorniť na umenie na tejto výstave. Čím viac sa mu to podarí, tým väčšie je umenie plagátu ako takého. Plagát má taktiež sprostredkovať predstavu o význame výstavy, jeho úlohou však nie je nahradiť vystavované umenie. Preto ten, kto sa chce zaoberať umením ako takým, musí preštudovať viac než plagát, nestačí ani len jednoduchá „prechádzka výstavou“. Od takéhoto človeka sa očakáva, že sa dôkladným pozorovaním zahĺbi do jednotlivých diel a potom si o nich pomaly vytvára správny úsudok.

Podobne je tomu aj s propagandou.

Úloha propagandy nespočíva vo vedeckom vzdelávaní jednotlivca, ale v upozornení masy na určité skutočnosti, procesy, nutnosti apod., ktorých význam sa má dostať do ich povedomia. Umenie teraz spočíva zásadne len v tom, dosiahnuť to takým vhodným spôsobom, aby vzniklo všeobecné presvedčenie o realite istej skutočnosti, nutnosti určitého procesu, správnosti určitej nutnosti atď. Keďže však propaganda ako taká nieje a nemôže byť sama o sebe nutnosťou, pretože jej úlohou je rovnako ako v prípade plagátu upútať masu a nie poučať vedecky vzdelaných, alebo o vzdelanie usilujúcich sa jednotlivcov, musí sa jej pôsobenie obracať vždy skôr na cit a menej na tzv. rozum.

Každá propaganda musí byť ľudová a jej duchovná úroveň sa musí prispôbiť úrovni tých najobmedzenejších medzi tými, na ktorých sa obracia. Jej čisto duchovná

úroveň musí byť tým nižšia, čím početnejšia je masa ľudí, ktorým je určená. Ak však ide o to, aby bol do okruhu jej pôsobnosti vtiahnutý celý národ, tak ako tomu je v prípade vojnovnej propagandy, je potrebná veľká pozornosť pri vyhýbaní sa príliš vysokým duchovným nárokom.

Čím skromnejší je jej vedecký balast a čím viac sa orientuje na cítenie masy, tým výraznejší je jej úspech. Toto je najlepším dôkazom správnosti alebo nesprávosti propagandy, nie úspešné uspokojenie niekoľkých učencov či estetických učeníkov. Umenie propagandy spočíva práve v tom, že chápe citový svet predstáv veľkej masy a nachádza psychologicky správnu formou cestu na získanie pozornosti a potom srdc tejto masy. Že to naši vševedi nechápu, je dôkazom ich lenivosti v myslení alebo domýšľavosti. Ak pochopíme nutnosť orientácie inzerčného umenia propagandy na najširšie masy, vyplýva z toho pre nás nasledujúce ponaučenie:

Je nesprávne, chcieť dať propagande mnohostrannosť nejakého vedeckého školenia. Vnímateľnosť veľkej masy je veľmi obmedzená, schopnosť porozumenia malá, zábudlivosť však veľká. Vzhľadom k týmto skutočnostiam sa musí účinná propaganda obmedziť vždy len na veľmi málo bodov a tieto heslovito opakovať tak dlho, až si určite aj ten posledný medzi adresátmi dokáže predstaviť, o čo ide. Ak táto zásada nie je rešpektovaná a propaganda chce byť mnohostranná, roztriešti sa účinok, pretože množstvo ponúkanej látky nie je pre masu stráviteľné ani zapamätateľné. Tým sa výsledok oslabuje a napokon aj ruší.

Čím vyššia má byť línia znázornenia, tým psychologicky správnejšie musí byť stanovenie taktiky.

Bolo by napríklad zásadne nesprávne zosmiešňovať protivníka, ako sa o to usilovala predovšetkým propaganda rakúskych a nemeckých humoristických časopisov. Zásadne nesprávna preto, že skutočné stretnutie s protivníkom muselo ihneď vzbudiť celkom iné presvedčenie, čo sa potom najstrašnejším spôsobom vypomstilo. Lebo teraz sa nemecký štát pod bezprostredným dojmom protivníkovho odporu cítil oklamáný tvorcami svojej doterajšej osvety a namiesto posilnenia bojového ducha alebo jeho upevnenia, sa stal pravý opak. Človek klesal na myslí.

Naproti tomu vojnová propaganda Angličanov a Američanov bola psychologicky správna. Už tým, že národu predstavovala Nemcov ako Barbarov a Húnov, pripravovala jednotlivých vojakov na hrôzy vojny a pomáhala im vyvarovať sa sklamaniam. Potom aj tá najstrašnejšia zbraň, ktorá bola proti nemu použitá, sa javila ako potvrdenie predchádzajúcej osvety a posilňovala taktiež vieru v správnosť tvrdenia jeho vlády a na druhej strane stupňovala hnev a nenávisť proti zlorečenému nepriateľovi. Lebo strašný účinok zbrane, ktorý poznal zo strany protivníka, sa mu javil ako dôkaz už známej „húnskej“ brutality barbarského nepriateľa bez toho, že by ho to aspoň na okamžik prinútilo k premýšľaniu, že jeho zbrane snáď, ba dokonca pravdepodobne, môžu pôsobiť ne- menej príšerne.

Anglický vojak sa nemohol cítiť tak, že by bol z domova nesprávne informovaný, čo sa bohužiaľ nemeckému vojakovi stávalo, až tento napokon odmietal všetko, čo prichádzalo zo strany propagandy ako „podvod“ a „kľč“. To všetko bolo dôsledkom toho, že k propagande bol odvelený prvý somár, ktorý bol k dispozícii (alebo to boli aj „inak“ šikovní ľudia), namiesto toho, aby tí hore pochopili, že pre túto prácu sú vhodní len tí najgeniálnejší znalci ľudských duší.

Nemecká vojnová propaganda ponúkala neprekonateľný názorný príklad takmer opačne pôsobiacej „osvety“, čo bolo dôsledkom úplnej neprítomnosti psychologicky správneho uvažovania. Avšak u protivníka sa mohol veľmi poučiť každý, kto s otvorenými očami a neotupeným vnímaním spracovával štyri aj pol roka trvajúci príval nepriateľskej propagandy.

Avšak najhoršie to bolo s pochopením najdôležitejšieho predpokladu každej propagandistickej činnosti. Totiž zásadne subjektívne jednostranné stanovisko tejto činnosti ku každej otázke, ktorú spracovávala. V tejto oblasti sa ihneď na začiatku vojny hrešilo zhora nadol tak, že človek mal právo pochybovať o tom, či toľko nezmyslov možno pripisovať len hlúposti.

Čo by ste povedali napríklad reklamnému plagátu, ktorý má propagovať nové mydlo, pritom ale chváli tiež mydlo staré. Človek by nad tým len potriasol hlavou. Ale rovnako tak tomu bolo aj s politickou reklamou. Úlohou propagandy nie je napríklad uvažovať o rôznych právach, ale klásť len dôraz na jedno právo, ktoré propaganda zastupuje. Nieje úlohou zisťovať objektívnu pravdu, pokiaľ je výhodná pre druhú stranu a predkladať ju mase v doktrínárskej úprimnosti, ale nepretržite slúžiť vlastnej pravde.

Bolo od základu zlé vinu za vznik vojny vysvetľovať z takého hľadiska, že za rozpútanie tejto katastrofy nemožno robiť zodpovedným len Nemecko, ale správne by bolo túto vinu bezozbytku zvalovať na protivníka, dokonca aj keby to nezodpovedalo skutočnosti, hoci tomu tak naozaj bolo.

Aký bol dôsledok tejto polovičatosti?

Široká masa národa nepozostáva z diplomatov alebo učiteľov štátneho práva, ba ani nie výhradne z rozumných ľudí schopných úsudku, ale rovnako tak z kolísajúcich pochybujúcich a neistých úbožiacov. Keď raz vlastná propaganda prizná len záblesk pravdy na druhej strane, je hneď daný dôvod k pochybnostiam o vlastnej pravde. Masa nie je schopná rozlišovať, kde končí cudzie bezprávie a začína vlastné. V takomto prípade prinesie neistotu a stáva sa nedôveryhodnou, zvlášť vtedy, ak sa protivník nedopustí rovnakého nezmyslu a všetku vinu podsúva nepriateľovi. Čo je potom prirodzenejšie než to, že vlastný národ začne veriť viac nepriateľskej propagande než propagande vlastnej? Žiadny iný národ nieje natoľko posadnutý objektivitou ako Nemci! Lebo každý Nemec sa bude snažiť o to, aby sa nedopustil bezprávia na protivníkovi nehladiac na nebezpečenstvo ťažkej ujmy a dokonca aj zničenia vlastného národa a štátu.

Že to tak na rozhodujúcich miestach prirodzene nebolo myslené, to si masa vôbec neuvedomí.

Národ má vo svojej prevažnej väčšine natoľko feminálny (ženský) charakter, že jeho myslenie a konanie je určované viac citovým vnímaním, než striedmou úvahou. Ale toto vnímanie nieje komplikované, ale veľmi jednoduché a uzavreté. Nieje tu prílišná diferenciácia, ale rozlišovanie pozitívne alebo negatívne, láska alebo nenávisť, právo alebo bezprávie, pravda alebo lož, ale nikdy nie napoly tak a napoly inak alebo čiastočne atď.

Anglická propaganda sa vyznačovala skvelou znalosťou primitívneho spôsobu vnímania širokej masy, ktorá sa tomuto dokázala prispôbiť a rovnako bezohľadným ako aj geniálnym spôsobom zaistovala predpoklady pre morálnu pevnosť vojska na fronte, dokonca aj v prípadoch najväčších neúspechov, pričom dokázala predstaviť nepriateľa takisto ako jediného vinníka za vypuknutie vojny: bola to lož, ktorej sa verilo preto, že bola predkladaná s bezpodmienečnou, drzou, jednostrannou tvrdošijnosťou citovo chladnému, vždy extrémne rozpoloženému, veľkému národu.

Ako veľmi bol tento druh propagandy účinný, to najlepšie ukázala skutočnosť, že ešte po štyroch rokoch dokázala držať v šachu protivníka, pričom začala dokonca nahľadávať náš vlastný národ.

Našej propagande nebol taký úspech daný a nemožno sa tomu skutočne čudovať. Už vo svojej vnútornej dvojznačnosti niesla zárodok neúčinnosti. Z hľadiska jej obsahu bolo málo pravdepodobné, že by vzbudila v masách žiadúci dojem. Dúfať, že

by sa týmto pacifistickým odvarom mohlo podariť nadchnúť ľudí až k smrti, to snáď dokázali len naši duchaplní „štátnici“.

Úbohý produkt našej propagandy bol neúčelný a dokonca aj škodlivý.

Ale akákoľvek genialita okázalej propagandy nepovedie k úspechu, ak nie je stále braný ostrý zreteľ na jednu základnú zásadu. Propaganda sa musí obmedziť na najnutnejší obsah a tento neustále opakovať. Vytrvalosť je v tomto prípade, rovnako ako u mnoho iných vecí na svete, prvým a najdôležitejším predpokladom úspechu.

Práve v oblasti propagandy sa nesmieme nechať zviest' estétmi alebo otupelými ľuďmi: prvými preto, že obsah propagandy v jej forme a výraze by bol zakrátko príťažlivý skôr pre účastníkov čajových posedení než pre široké masy. Pred tými druhými je sa treba mať úzkostlivo na pozore preto, že nedostatok ich vlastných nových pocitov vedie k hľadaniu stále nových podnetov. Týchto ľudí rýchlo všetko omrzí, prajú si zmenu a nedokážu sa nikdy vcítiť do potrieb doteraz neznudeného sveta, či tento dokonca pochopiť. Patria vždy k prvým kritikom propagandy alebo lepšie ich obsahu, ktorý sa im zdá príliš zastaralý, príliš otrepaný, inokedy zasa prežitý atď. Chcú stále niečo nové, hľadajú zmenu a tým sa stávajú smrteľnými nepriateľmi každého účinného politického ovplyvňovania masy. Lebo len čo sa organizácia a obsah propagandy začnú riadiť podľa ich predstáv, propaganda stráca akúkoľvek zomknutosť a rozpadá sa.

Propaganda tu však nie je preto, aby obstarávala vznešenému panstvu priebežne zaujímavú zmenu, ale aby presvedčovala, a to masy. Tie však potrebujú pri svojej ťažkopádnosti vždy určitý čas, než sú schopné vziať niečo na vedomie a len tisíc-násobným opakovaním jednoduchých pojmov si ich zapamätajú.

Žiadna zmena sa nikdy nesmie týkať obsahu toho, čo sa propaguje, ale musí vyjadrovať vždy to isté. Heslo musí byť vysvetľované zo všetkých strán, avšak na konci tohoto všetkého musí byť zasa to isté heslo. Len tak môže a bude propaganda pôsobiť jednotne a celistvo.

Hlavná línia, ktorá sa nikdy nesmie opustiť, necháva dozrievať konečný úspech a to prostredníctvom jej stále rovnakého a dôsledného zdôrazňovania. Potom ale s údivom zistíme k akým neskutočným a sotva pochopiteľným výsledkom vedie takáto vytrvalosť. Úspech každej reklamy či už v obchode alebo v politike, je podmienený dobou trvania, pravidelnosťou nasadenia a neroztrieštenosťou.

Vojnová propaganda nepriateľa nám môže byť vzorom: bola obmedzená na niekoľko málo hľadísk, výhradne orientovaná na masy a praktizovaná s neúnavnou vytrvalosťou. Počas celej vojny bola používaná rovnaká základná myšlienka ako aj formy prevádzania, ktoré sa už raz osvedčili ako správne bez toho, že by niekedy došlo k nepatrnej zmene. Spočiatku sa drzosťou svojich tvrdení stala bláznivou, neskoršie sa stávala nepríjemnou a nakoniec sa jej verilo. Po štyri a pol roku vypukla v Nemecku revolúcia, z ktorej kľúčových hesiel vychádzala nepriateľská vojnová propaganda.

V Anglicku však pochopili ešte niečo. Že možný úspech tejto duchovnej zbrane spočíva v jej masívnom nasadení. Úspech však pokryje aj všetky náklady. Propaganda u nich platila ako zbraň prvého rádu, zatiaľ čo u nás to bol chlieb nezamestnaných politikov a hrdinov z protekčných miest.

Jej úspech sa tiež nakoniec rovnal nule.

7. kapitola

REVOLÚCIA

V roku 1915 sa u nás usadila nepriateľská propaganda, od roku 1916 bola stále intenzívnejšia, aby sa konečne začiatkom roku 1918 rozliala do priamej potopy. Od tohto času sa tiež krok za krokom dali spoznať následky tohoto duchovného napadnutia. Armáda sa pomaly naučila uvažovať tak, ako si to nepriateľ žela.

Ale nemecké protipatrenia úplne zlyhali.

Armáda mala vo vtedajšom duchovnom, vôľou umiernenom vodcovi zrejme úmysel a rozhodnosť pokračovať v boji na tomto poli, avšak chýbal jej k tomu nástroj, ktorý je k tomu potrebný. Taktiež psychologicky bolo chybou nechať prevádzať prieskum samotným vojskom. Pokiaľ mal byť tento prieskum úspešný, musel vychádzať z vlasti. Len potom sa mohlo rátať s úspechom u mužov, ktorí už skoro tri a pol roka v blate a núdzi vykonávali pre vlasť nesmrteľné hrdinské činy.

Avšak čo prišlo z vlasti?

Bolo toto zlyhanie hlúposťou alebo zločinom?

V rokoch 1918 po ústupe z južného Marneufuru sa predovšetkým nemecká tlač zachovala tak neobratne, až zločinecky hlúpo, že ma s denne narastajúcou zlosťou napadla otázka, či tu skutočne už niet nikoho, kto by urobil koniec tomuto duchovnému hanobeniu hrdinstva našej armády?

Čo sa dialo vo Francúzsku, keď sme v roku 1914 s neslýchaným víťazným náporom vošli do tejto krajiny? Čo robilo Taliansko v dňoch zrútenia frontu u Isonza? Čo robilo Francúzsko znova na jar 1918, keď sa zdalo, že úder nemeckých divízií prelomí pozície a keď predĺžená ruka ťažkých ďalekonosných batérií začala klopať na Paríž? Ako tam bolo naspäť sa ponáhľajúcim regimentom neustále vmetávané do tváre zapalovanie národnej vášne! Ako tam pracovala propaganda a geniálne pôsobenie na vojsko za účelom vtĺcť opäť vieru v konečné víťazstvo do srdc prelomených frontov!

A čo sa medzi tým dialo u nás?

Nič, alebo ešte niečo horšieho než nič.

Vtedy sa u mňa prebúdzala zlosť a rozhorčenie, keď sa mi do ruky dostali najčerstvejšie noviny a ja som musel čítať tieto psychické hromadné vraždy, ktoré sa v nich nachádzali.

Neraz ma trýznila myšlienka, že keby ma prozreteľnosť postavila na miesto týchto zločineckých smeroznalcov a smeru žiadostivých našej propagandy, bol by sa osud bojov odohrával inak.

V týchto mesiacoch som po prvý raz pocítil celú zákernosť osudu, ktorý ma držal na fronte a na mieste, kde ma mohol zraziť náhodný výstrel kadejakého černocho, zatiaľ čo by som mohol na úplne inom mieste vlasti preukázať iné služby!

Lebo že by sa mi toto mohlo podariť, to som si trúfal veriť už vtedy.

Avšak bol som jeden z ôsmich miliónov bez mena.

A tak bolo lepšie mlčať a plniť svoje povinnosti tak, ako to na tomto mieste bolo najlepšie možné.

V lete v roku 1915 sa nám do ruky dostali prvé nepriateľské letáky.

Ich obsah bol svojou formou neustále rovnaký, hoci s niektorými zmenami, totiž: že núdza v Nemecku je stále väčšia, že trvanie vojny je nekonečné, zatiaľ čo

vyhlíadky na víťazstvo sú stále nepatrnejšie, že národ vo vlasti preto túži tiež po mieri a len „militarizmus“ vrátane cisára ho neumožňujú. Celý svet - čo je všeobecne známe - preto nevedie vojnu proti nemeckému národu, ale len proti jedinému vinníkovi, a to cisárovi. Že boj preto neskončí skôr, než bude tento nepriateľ mierumilovného ľudstva odstránený; slobodné a demokratické národy príjmu po skončení vojny nemecký národ do zväzku večného svetového mieru, ktorý bude zaistený v hodine zničenia „pruského militarizmu“.

Pre lepšiu ilustráciu týchto argumentov boli často tlačené „listy z vlasti“, ktoré svojim obsahom mali tieto tvrdenia potvrdzovať.

Všeobecne sa každý týmto pokusom vysmieval. Letáky boli čítané, potom boli poslané späť k vyššiemu štábu a väčšinou potom tiež zabudnuté, až pokiaľ vietor zhora nedopravil do zákopov opäť ďalšiu zásielku. Boli to totiž väčšinou lietadlá, ktoré slúžili na dopravu letákov.

Avšak jedno bolo u týchto druhov propagandy nápadné, že sa totiž na úseku frontu, kde boli prevažne vojaci z Bavorska vždy s neobyčajnou dôslednosťou brojilo predovšetkým proti pruskému frontu s ubezpečením, že nielen Prusi sú tí jediní a skutoční vinníci a zodpovední za celú vojnu, ale že by najmä proti Bavorsku ani v najmenšom nemuselo byť žiadne nepriateľstvo. Samozrejme mu ale nemožno pomôcť, pokiaľ pôsobí v službách pruského militarizmu, pre ktorého vyťahuje z ohňa horúce gaštany.

Spôsob ovplyvňovania začal skutočne už v roku 1915 dosahovať určité účinky. Negatívne zmyšľanie proti celému Prusku vo vojsku očividne stúpalo - bez toho, že by zhora proti tomuto bolo akýmkoľvek spôsobom aspoň raz zakročené. To nebolo už len hriechne zanedbanie, ktoré sa skôr či neskôr muselo neblaho vypomstiť a síce nie Prusom, ale celému nemeckému národu, k čomu predsa v neposlednom rade patrí aj Bavorsko.

V tomto smere začala nepriateľská propaganda žať už od roku 1916 bezpodmienečné úspechy.

Rovnako tak pôsobili žalostné listy priamo z vlasti. Teraz už vôbec nebolo nutné, aby protivník na fronte túto propagandu zväčšoval pomocou letákov a podobného materiálu. Tiež proti tomu sa zo strany vlády okrem niekoľko prihlúplych filozofických „napomenutí“ nepodniklo úplne nič. Front bol stále zaplavovaný týmto jedom, ktorý doma vytvárali ženy bezmyšlienkovite bez toho, že by tušili, že to bol presne ten prostriedok, ktorý u protivníka až do krajnosti podporoval nádej na víťazstvo a ktorý tým na vojnovom fronte predlžoval a zostroval utrpenie ich rodinných príslušníkov. Tieto nerozvážne listy nemeckých žien stáli v budúcnosti životy státisícov mužov.

A tak sa v roku 1916 ukázal rozdielny znepokojivý fenomén. Front nadával a frflal, bol v mnohých veciach nespokojný a často sa aj právom búril. Zatiaľ čo front hladoval a trpel a príbuzní sedeli doma v biede, bol na iných miestach nadbytok a hýrilo sa. Áno, ba dokonca na vojnovom fronte nebolo v tomto smere všetko v poriadku.

Tak to ľahko škripalo už vtedy - avšak bola to stále ešte „interná“ záležitosť. Ten istý muž, ktorý nadával a vrčal, konal pár minút potom mlčky svoju povinnosť, akoby to bolo celkom samozrejmé. Tá istá rota, ktorá bola predtým nespokojná, sa upla na úsek priekopy, ktorý mala brániť, akoby osud Nemecka mal spočívať na týchto pár sto metroch blatových brlohov. Bol to ešte front starej znamenitej hrdinskej armády.

Rozdiel medzi ním a vlasťou som mohol spoznať v krikľavých prechodoch.

Koncom septembra 1916 odtiahla moja divízia do letnej bitky. Bola to pre nás prvá z nasledujúcich strašných materiálnych bitiek a urobila na nás, aj keď je to ťažko popísateľné, dojem, že je to skôr peklo než vojna.

Počas týždňov trvajúcich smrští bubnovej paľby sa nemecký front udržal, z času na čas bol trochu potlačený, potom opäť o niečo postúpil, nikdy však nepovolil.

Siedmeho októbra 1916 som bol ranený.

Šťastne som sa dostal do zázemia a mal som byť odtransportovaný do Nemecka.

Ubehli už dva roky, čo som nevidel vlast' - za týchto okolností to bola celá večnosť. Už som si ani nevedel predstaviť ako vyzerajú Nemci, ktorí nie sú oblečení do uniformy. Keď som v Hermies ležal v zhromažďovacom lazarete pre ranených, bol som skoro ohromený, keď vojaka ležiaceho vedľa mňa oslovil hlas nemeckej ženy, ktorá tu pracovala ako zdravotná sestra.

Po dvoch rokoch po prvý raz takýto hlas!

Avšak čím bližšie bol vlak, ktorý nás viezol do vlasti k hranici, tým nepokojnejší som bol vo svojom vnútri. Okolo sa mihali všetky tie miesta, okolo ktorých sme pred dvoma rokmi ako mladí vojaci išli na front: Brusel, Löwen, Lüttich a konečne sme spoznali prvý nemecký dom podľa jeho vysokého štítu a jeho krásneho malého obchodu.

Domovina!

V októbri 1914 sme horeli búrlivým zánietením, keď sme prekračovali hranice, teraz vládlo ticho a dojatie. Každý bol šťastný, že mu osud umožnil ešte raz vidieť to, čo tak ťažko chránil svojim životom. A takmer každý sa hanbil pozrieť tomu druhému do očí.

Takmer na výročný deň môjho odchodu som sa dostal do lazaretu v Beelitz pri Berlíne.

Aký to zvrät! Z blata letných bojov do bielej postele tejto zázračnej stavby! Človek sa zo začiatku pomaly bál poriadne natiahnuť. Len pomaly som si zvykal na tento nový svet.

Bohužiaľ bol tento svet nový aj v inom ohľade.

Frontový duch vojska sa tu nezdal byť ako hosť. Po prvý raz som tu počul niečo, čo nebolo na fronte dosiaľ známe: chvála vlastnej zbabelosti! Lebo to, čo človek počul vonku, všetky tie nadávky a kliatby neboli nikdy žiadnou výzvou na porušovanie povinností, alebo dokonca oslavovaním zbabelých zo strachu. Nie! Zbabelec platil stále za zbabelca a nič viac. A opovrhnutie, ktoré ho postihlo, bolo vždy všeobecné, rovnako ako obdivovanie skutočného hrdinu. Ale tu v lazarete to bolo celkom obrátene: bezcharakterní štváči mali najviac rečí a všetkými prostriedkami sa snažili úbohým výrečnosťou predstavovať poňatie poctivého vojaka ako smiešne a ako príklad vyzdvihovať bezcharakternosť zbabelcov. Predovšetkým jedna dvojica biednych pucákov udávala tón. Jeden z nich sa vychvaľoval, ako si sám roztrhol ruku o ostnatý drôt, len aby sa dostal do lazaretu. Zdalo sa, že i napriek tomuto smiešnemu zraneniu je tu už celú večnosť. Ako sa len pomocou tohoto podvodu mohol dostať do transportu do Nemecka. Tento zlomyseľný frajer to však už preháňal, drzým hlasom vyzdvihoval svoju zbabelosť ako prejav najvyššej odvahy porovnateľnej s hrdinskou smrťou skutočného vojaka. Mnohí mlčky počúvali, iní odchádzali, niektorí aj prisviedčali.

Mne sa zdvíhal žalúdok, avšak štváč bol v zariadení mlčky trpený. Čo sa dalo robiť? Kto to bol a čím bol, muselo vedenie dobre vedieť a tiež to aj vedelo. Napriek tomu sa však nič nestalo.

Keď som mohol opäť normálne chodiť, dostal som povolenie ísť do Berlína.

Všade bola očividná obrovská bieda. Miliónové mesto hladovalo. Nespokojnosť bola veľká. V rôznych objektoch navštevovaných vojskom bola nálada rovnaká ako v lazarete. Celkove to robilo dojem, ako by podobní pucákovia navštevovali zámerne podobné miesta za účelom šírenia svojich názorov.

Omnoho horšie však boli okolnosti v samotnom Mníchove!

Keď som bol po doliečení prepustený z lazaretu a prevedený do záložného bataliónu, zdalo sa mi, že to mesto nespoznávam. Zloba, omrzenosť a nadávanie, nech sa už človek obrátil kamkoľvek! V samotnom záložnom batalióne bola nálada pod psa. Tu spoluúčinkovalo neobratné jednanie s frontovými vojakmi zo strany starých inštrukčných dôstojníkov, ktorí ešte neboli ani minútu v poli a už z tohoto dôvodu nemohli nadviazať správny vzťah k starým vojakom. Tí mali v sebe určité zvláštnosti, ktoré boli vysvetliteľné službou na fronte, avšak veliteľom záložného bataliónu zostávali celkom nezrozumiteľné, zatiaľ čo dôstojník, ktorý sa vrátil z frontu im aspoň rozumel. Taký mal medzi mužstvom väčšiu vážnosť než ich dočasný veliteľ. Ale nálada bola celkom nezávisle od toho veľmi mizerná. Tlač sa považovala za príznak „vyššej múdrosti“, verné vyčkávanie však bolo znamením vnútornej ochablosti a obmedzenosti. Úradovne boli obsadené Židmi. Skoro každý zapisovateľ bol Žid a každý Žid bol zapisovateľom. Bol som prekvapený množstvom týchto bojovníkov vyvoleného národa a nemohol som ináč než ich porovnávať s ich skromnými zástupcami na fronte.

Ešte horšie to bolo v hospodárstve. Tu sa stal židovský národ naozaj „nepostrádateľným“. Tento pavúk začal pomaly národu vysávať krv zo žíl. Okľukou prostredníctvom vojnových spoločností bolo skoncované s národným slobodným hospodárstvom.

Bola zdôrazňovaná nutnosť neobmedzenej centralizácie.

Tak sa skutočne už v roku 1916/1917 nachádzala takmer celá produkcia pod kontrolou finančného židovstva.

Proti komu sa však obracala nenávisť ľudu? V tej dobe som so zdesením zistil približovanie okolností, ktoré neboli v správnom čase odvrátené a ktoré zákonite museli viesť k zrúteniu.

Zatiaľ čo Žid okrádal celý národ a tlačil ho do svojho područia, nadávalo sa na Prusko. Rovnako ako na fronte, ani doma sa zhora nezasiahlo proti jedovatej propagande. Zdalo sa ako by nikto netušil, že zrútenie Pruska neprinesie Bavorsku ešte dlho žiadny rozmach, ba naopak, každý pád do priepasti jedného, prinesie so sebou nezadržateľný úpadok druhého.

Toto konanie mi spôsobovalo nekonečný žiaľ. Videl som v ňom len geniálny trik Židov, ktorý mal od nich odpútať všeobecnú pozornosť a strhávať ju na iných. Zatiaľ čo sa Bavoráci a Prusi hádali, zbieral obidvom pod nosom ich existenciu. Zatiaľ čo v Bavorsku nadávali na Prusko, zorganizovali Židia revolúciu a rozbili súčasne Prusko aj Bavorsko.

Nemohol som týchto prekliatych hádajúcich sa v nemeckom kmeni ani cítiť a bol som rád, že som sa dostal späť na front, na ktorý som sa ihneď po mojom príchode do Mníchova opäť prihlásil.

Začiatkom marca 1917 som sa opäť dostal k svojmu regimentu.

Koncom roka 1917 sa zdalo, že bol prekonaný najhlbší bod sklúčenosti vo vojsku. Celá armáda načerpala po zrútení ruského frontu novú nádej a čerstvú odvahu. Presvedčenie, že boj teraz napriek tomu skončí nemeckým víťazstvom, silnelo vo vojsku stále viac. Bolo opäť počuť spev a nariekajúcich vrán bolo stále menej. Opäť sa objavila viera v budúcnosť vlasti.

Zvlášť zrútenie Talianskeho frontu na jeseň 1917 prinieslo čarovný účinok. V tomto víťazstve bolo možno vidieť dôkaz možnosti prelomu frontu okrem ruského voj-

nového diania. Veľkolepá viera opäť naplnila srdcia miliónov a s vydýchnutou nádejou vstúpila s očakávaním do začiatku roku 1918. Protivník bol očividne deprimovaný. Počas tejto zimy bol na fronte väčší pokoj. Nastalo ticho pred búrkou.

Avšak zatiaľ čo sa na fronte pripravovali posledné kroky na konečné ukončenie večného boja, na západný front sa presúvali nekonečné transporty ľudí a materiálu a vojsko bolo cvičené na obrovský útok, prepukla v Nemecku najväčšia lumpáreň celej vojny.

Nemecko nemalo zvíťaziť: v poslednej hodine, keď sa už víťazstvo vyšívalo na nemecké vlajky, siahlo sa k prostriedku, ktorý sa zdal byť vhodný, jedným úderom v zárodku zahrdúsiť nemecký útok na začiatku roka a znemožniť tak víťazstvo:

Bol zorganizovaný muničný štrajk.

Keby sa podaril, musel by sa nemecký front zrútiť a želanie „útočníkov“, aby sa víťazstvo teraz neprišlo na nemeckú vlajku, by sa muselo splniť. Front musel byť pri takom nedostatku munície prelomený v niekoľkých týždňoch, ofenzíva tým bola prekazená, dohoda zachránená, avšak medzinárodný kapitál sa stal pánom Nemec-ka a boli dosiahnuté vnútorné ciele marxistických podvodníkov ľudu.

Rozbitie národného hospodárstva za účelom vybudovania nadvlády medzinárodného kapitálu - cieľa, ktorý bol dosiahnutý vďaka hlúposti a dôverčivosti na jednej strane a bezmedznej zbabelosti na strane druhej.

Avšak muničný štrajk nemal vo vzťahu na vyhladovanie frontu posledný očakávaný účinok: štrajk sa zrútil skôr, než mohol nedostatok munície odsúdiť vojsko k zániku, tak ako to bolo naplánované. Ale o to strašnejšie, hrozivejšie, horšie boli morálne škody, ktoré tým boli popáchané!

Po prvé: načo armáda bojovala, keď si vlast' víťazstvo vlastne vôbec neželala? Za koho boli tie ohromné obeť a uťahovanie opaskov? Vojak mal bojovať za víťazstvo, proti ktorému vlast' štrajkuje! Avšak po druhé: aký dojem to robilo na nepriateľa?

V zime 1917/1918 vznikli po prvý raz temné mraky na nebi spojeneckého sveta. Takmer štyri roky sa brojilo proti nemeckým hrdinom a nepodarilo sa ich zraziť na kolená, pritom to ale bola len pavéza, ktorú mali len voľne k dispozícii, zatiaľ čo mečom sa museli oháňať k úderom napoly smerom na východ a napoly na juh. Teraz bol konečne obor v chrbte voľný. Než sa mu podarilo s konečnou platnosťou zničiť jedného z nepriateľov, vytekli potoky krvi. Teraz mal k pavéze na západe pribudnúť aj meč a pretože sa nepriateľovi nepošťastilo prelomiť obranu, mal teraz zničujúci úder zasiahnuť jeho samého.

Báli sa ho a strachovali sa o víťazstvo.

V Londýne a Paríži prebiehalo jedno rokovanie za druhým. Aj samotná nepriateľská propaganda to mala ťažké. Už nebolo také ľahké dokazovať beznádejnosť nemeckého víťazstva.

To isté platilo aj pre spojenecké vojská na frontoch, na ktorých vládlo ospalé mlčanie. Pánov náhle prešla drzosť. Aj okolo nich sa začala pomaly rozvíjať príšerná žiara. Ich vnútorný postoj voči nemeckému vojakovi sa teraz zmenil. Doteraz ho považovali za hlupáka určeného k porážke. Teraz však pred nimi stál premožiteľ ich ruských spojencov. Obmedzenie nemeckej východnej ofenzívy, vychádzajúce z núdze, sa teraz zdalo byť geniálnou taktikou. Tri roky boli títo Nemci poštvané proti Rusku, zo začiatku zdanlivo bez akéhokoľvek najmenšieho úspechu. Skoro sa vysmievali týmto bezúčelným začiatkom. Ved' ruský kolos musel svojou prevahou ľudského potenciálu zostať víťazom. Nemecko malo vykvrácať. A zdalo sa, že skutočnosť splní tieto nádeje.

Od septembra 1914, keď sa po prvý raz po bitke pri Tannenbergu začali po cestách a železniciach valiť do Nemecka nekonečné horďy ruských zajatcov, tento

prúd prakticky neutíchal. Veď namiesto každej porazenej a rozdrvenej armádou vznikla ďalšia nová armáda. Nevyčerpatelne dávala obrovská Ríša cárovi nových a nových vojakov a vojne nové a nové obete. Ako dlho mohlo Nemecko v týchto závodoch držať krok? Nepríde jedného dňa okamih, keď po poslednom nemeckom víťazstve nastúpia ďalšie ruské armády k najposlednejšej bitke? A čo potom? Podľa množstva ľudí by sa víťazstvo snáď mohlo prisúdiť Rusku, ale ono muselo prísť.

Teraz boli všetky tieto nádeje stratené: spojenec, ktorý na oltári spoločných záujmov obetoval najviac krvi, bol na konci svojich síl a ležal v prachu pred neúprosným útočníkom. Strach a hrôza sa vkradli do srdca doteraz slepo dôverujúcich vojakov. Obávali sa nadchádzajúceho roka. Lebo ak sa im nepodarilo zvíťaziť nad Nemeckom, pokiaľ sa len čiastočne dokázali zastaviť na západnom fronte, ako sa mohlo ešte teraz počítať s víťazstvom, keď sa celková sila hrozného hrdinského štátu mohla zdanlivo zoskúpať na útok na západe?

Tiene juhozápadných tirolských hôr dávali priechod skľučujúcej fantázii. Až k flanderským hmlám sa mihotali zamračené tváre porazeného vojska Caderny a viera vo víťazstvo ustupovala obave z nadchádzajúcej porážky.

A tu - keď už bolo za studených nocí počuť rovnomerné burácanie nastupujúcich útočných armád nemeckého vojska a keď sa v úzkostlivých obavách očakával nastávajúci súd, tu sa z Nemecka prenikavo zablysla červená žiara, ktorá ožiarila aj najposlednejší granátový kráter nepriateľského frontu: v okamihu, keď nemecké divízie dostávali posledné inštrukcie pred mohutným útokom, rozpútal sa v Nemecku generálny štrajk.

Zo začiatku svet onemel. Potom sa však nepriateľská propaganda vrhla, spásonosne sa nadýchnuce, na túto záchranu v hodine dvanástej. V momente sa našiel prostriedok, ktorý v spojeneckom vojakovi opäť zdvihol klesajúcu nádej, opäť nastolil možnosť víťazstva a premenil úzkostlivé obavy nastávajúcich udalostí v rozhodnú vieru. Teraz sa mohlo regimentom očakávajúcim nemecký útok vnútiť presvedčenie o najväčšej bitke všetkých čias, keď o konci tejto vojny nebolo rozhodnuté odvahou nemeckého útoku, ale výdržou ich obrany. Nemci teraz mohli získať toľko víťazstiev, koľko len chceli, v ich vlasti stála pri nástupe revolúcia a nie víťazná armáda.

Anglické, francúzske a americké noviny začali túto vieru vstěpovať do srdca svojich čitateľov, zatiaľ čo na fronte strhávala oddiely nekonečne šikovná propaganda.

Nemecko pred revolúciou! Víťazstvo spojencov je neodvratné! To bol najlepší liek ako pomôcť kolísajúcim Frantíkom a Tomíkom na nohy.

Teraz mohli pušky a guľomety spustiť ešte raz a namiesto toho v panickom strachu vyhnaného úteku nastúpil odboj plný nádeje.

Toto bol výsledok muničného štrajku. Posilňoval vieru vo víťazstvo nepriateľských národov a odstraňoval ochromujúce zúfalstvo spojeneckého frontu. Následkom toho potom zaplatili tisícky nemeckých vojakov životom. Pôvodcovia tohoto najpodlejšieho zločinného štrajku však boli kandidátmi na najvyššie štátne pozície revolučného Nemecka.

Na nemeckej strane sa síce najskôr zdala byť zreteľná reakcia na tento čin zdanlivo prekonaná, na strane protivníka však tieto následky nezostali bez ozveny. Povstanie zničilo beznádejnosť armády, ktorá už stratila všetky nádeje a namiesto toho sa objavilo roztrpčenie z boja o víťazstvo.

Lebo keď sa už podarilo hoci len na niekoľko málo mesiacov udržať západný front pred nemeckými útokmi, podľa ľudskej úvahy teraz muselo prísť víťazstvo. Parlamentné dohody však rozpoznali budúce možnosti a schválili neslýchané prostriedky pre zväčšenie propagandy za účelom rozkladu Nemecka.

Mal som šťastie, že som sa mohol zúčastniť na prvých a tiež na posledných dňoch ofenzívy.

Cítim to ako najhroznejšie dojmy svojho života. Najhroznejšie preto, lebo teraz posledný raz rovnako ako v roku 1914 stratil boj charakter obrany a prevzal útočnú iniciatívu. Celými zákopmi a krytmi nemeckého vojska prebehol uľahčujúci oddych, keď konečne po viac než troch rokoch vyčkávania v nepriateľskom pekle prišiel deň odplaty. Ešte raz zajasali víťazné batalióny a posledné vence nesmrteľných vavrínov boli zavesené na vlajky ohlasujúce víťazstvo. Ešte raz zazneli piesne vlasti, ktoré sa vznášali k nebu od nekonečných radov pochodujúcich oddielov a posledný raz sa priazeň vojska usmiala na svoje nevďačné deti.

Uprostred leta v roku 1918 sa na fronte rozprestieralo temné dusno. Vlast' sa hádala. O čo? V jednotlivých oddieloch poľného vojska sa toho nahovorilo veľmi veľa. Vojna sa teraz stala beznádejnou a len hlupák mohol veriť vo víťazstvo. Národ už nemal žiadny záujem ďalej „vydržať“. Zaujímal ho viac kapitál a monarchia - čo prichádzali z vlasti, bolo prejednávané aj na fronte.

Zo začiatku bola na fronte len mierna odozva. Čo nám bolo do všeobecného volebného práva? Zato sme snáď bojovali štyri roky? Bol to hanebný žart podlých zločincov, aby týmto spôsobom mŕtvym hrdinom ukradli z ich hrobov cieľ vojny. Vo Flandroch nešli mladé regimenty v ústrety smrti s výkrikom „nech žije všeobecné a tajné volebné právo“, ale so zvolaním „Nemecko nadovšetko na svete!“. Malý, ale nie bezvýznamný rozdiel. Tí, ktorí volali po volebnom práve tam, kde by ho teraz chceli vybojovať, tam tiež väčšinou nikdy neboli. Front nepoznal celú túto politickú partajnú holotu tam, kde sa vtedy nachádzali poctiví Nemci, bolo pánov parlamentárov vidieť len veľmi zriedkavo a len pokiaľ práve vlastnili údy.

Tak bol front vo svojich starých stavoch pre tento nový vojnový cieľ pána Eberta, Scheidemanna, Bartha, Liepknechta atď. len veľmi málo vnímavý. Nikto nerozumel tomu, ako mohli títo ulievači odrazu vlastniť právo, vymeriavať si pomocou vojska vládu v štáte.

Môj osobný názor bol od začiatku úplne jasný: do krajnosti som nenávidel celú tú zberbu týchto biednych národ podvádzajúcich partajných holomkov. Už dlho mi bolo jasné, že tejto cháske sa nejedná o blaho národa, ale o naplnenie vlastných prázdnych vreciek. A to, že boli teraz pripravení pre to obetovať celý národ a keď to bude nutné, nechať zničiť trebárs aj celé Nemecko, z nich v mojich očiach urobilo osoby zrelé pre šibenicu. Brať ohľad na ich želania znamenalo obetovať záujmy pracujúceho ľudu v prospech vreckových zlodejov, avšak splniť ich bolo možné len vtedy, ak bol človek pripravený vydať napospas celé Nemecko.

Ale takto uvažovala ešte stále väčšina bojujúceho vojska. Len z vlasti prichádzajúce posily boli stále horšie a horšie, takže ich príchod nebol žiadnou posilou, ale znamenal oslabenie bojovej sily. Predovšetkým mladé posily boli z väčšej časti bezcenné. Často bolo len ťažko možné uveriť, že toto sú synovia rovnakého národa, ktorý vyslal svoju mladú generáciu do boja o Ypern.

V auguste a septembri nadobúdala rozkladný fenomén stále rýchlejšie, väčšie rozmery, napriek tomu sa nepriateľské útoky ani v najmenšom nedali porovnávať s

obdivom nad našimi obrannými bojmi. Letné boje o Flandersko zostávali naproti tomu už len hroznou spomienkou. .

Koncom septembra sa moja divízia dostala po tretí raz na miesto, ktoré sme dobyli ako mladý vojnový regiment dobrovoľníkov.

Aká spomienka!

V októbri 1914 sme tam dostali krst ohňom. S láskou k vlasti v srdciach a s piesňou na perách išiel náš mladý regiment do bitky ako do tanca. Najdrahšia krv sa tu radostne obetovala vo viere, že pre vlasť bránime jej nezávislosť a slobodu.

V júli 1917 sme po druhý raz vstúpili na túto pôdu, pre nás posvätnú. Veď v nej driemali tí najlepší kamaráti, skoro ešte deti, ktoré kedysi so žiarivými očami vbehli do osídien smrti pre svoju jedinú drahú vlasť!

My, starí, ktorí raz vytiahli s regimentom, sme tu stáli v úctivom dojatí na tomto mlčanlivom mieste „oddanosti a poslušnosti až za hrob“.

Toto miesto, ktoré náš regiment pred tromi rokmi dobyl, mal teraz brániť v ťažkej obrannej bitke.

V trojtýždňovej bubnovej paľbe sa Angličania pripravovali na veľkú flanderskú ofenzívu. Zdalo sa, že duchovia zomrelých ožívajú. Regiment sa zatínal a zahrýzal do jednotlivých dier a kráterov v špinavom bahne a nepovoľoval a neodvrával a stával sa, ako už raz na tomto mieste, stále menším a tenším, až 31. júla 1917 konečne prišiel očakávaný útok Angličanov.

Počas prvých augustových dní sme boli vystriedaní.

Z regimentu zostalo pár rôt: tie sa potácali obalené blatom späť, podobné skôr strašidlám než ľuďom. Avšak okrem niekoľkých stoviek metrov dier po granátoch si Angličania prišli len pre smrť.

Teraz na jeseň v roku 1918 sme po tretí raz stáli na vojnovej pôde z roku 1914. Naše bývalé mestečko odpočinku Comines sa teraz stalo bojovým poľom. Samozrejme aj keď bolo okolité vojnové územie rovnaké, ľudia sa zmenili: teraz sa aj vo vojsku politizovalo. Jed z vlasti začal tak ako inde pôsobiť i tu. Najčerstvejšie posily však sklamali na celej čiare - prišli z domova.

V noci z 13. na 14. októbra začal na južnom fronte pri Yperne anglický plynový útok. Bol pri ňom použitý žltý kríž, ktorého účinok, čo sa týka skúšok na vlastnom tele, nám bol doposiaľ neznámy. Mohol som to sám spoznať ešte počas tejto noci. Na vyvýšenine južne od Wervicku sme sa už večer 13. októbra dostali do bubnovej paľby plynových granátov, čo sa vo väčšej či menšej miere potom opakovalo po celú noc. Už okolo polnoci časť z nás odpadla, medzi nimi i niekoľko kamarátov navždy.

Nad ránom zachvátila bolesť i mňa, po štvrt' hodine to bolo horšie a o siedmej ráno som sa potácajúc s pálením v očiach stiahol späť, pričom som so sebou vzal aj posledné hlásenie z vojny.

Už po niekoľkých hodinách sa z očí stali blčiace uhlíky. Okolo mňa sa zotmelo. Tak som sa dostal do lazaretu Pasewalk v Pomoransku a tam som musel zažiť - revolúciu!

Niečo neurčitého, avšak otravného, už dlho ležalo vo vzduchu. Hovorilo sa, že sa to počas pár týždňov „spustí“ - nedokázal som si však predstaviť, čo mám pod týmto pojmom rozumieť. V prvom rade som rozmýšľal o nejakom štrajku podobnom tomu zo začiatku roka. Nepriaznivé správy prichádzali trvalo od námorníctva, kde to vraj vrelo. Avšak aj toto mi pripadalo skôr ako výplod fantázie jednotlivých pucákov, než ako záležitosť širších más. V samotnom lazarete hovoril skoro každý o už skoro sa

blížiacom konci vojny, avšak s „okamžitým koncom" nepočítal nikto. Nemohol som čítať noviny.

V novembri sa zvýšilo všeobecné napätie.

A potom sem jedného dňa náhle a znenazdajky vpadlo nešťastie. Námorníci prišli na nákladných autách a snažili sa vyvolať revolúciu, pár židovských mladíkov bolo „vodcami" tohoto boja za „slobodu, krásu a úctu" našej ľudskej existencie. Nikto z nich nebol na fronte. Okľukou cez tzv. „kvapavkový lazaret" boli títo traja orientálci vrátení vlasti. Teraz v nej rozvíjali červenú handru.

Mne sa v tomto čase vodilo už o niečo lepšie. Vŕtajúca bolesť v očných jamkách povolila. Darilo sa mi opäť v hrubých obrysoch pomaly rozlišovať svoje okolie. Vynorila sa mi nádej, že budem opäť vidieť aspoň do takej miery, že budem môcť v budúcnosti vykonávať nejaké zamestnanie. Samozrejme, že by som ešte niekedy mohol opäť maľovať, v to som už nedúfal. Nachádzal som sa práve na ceste zlepšenia, keď sa stalo to najhroznejšie.

Moja prvá nádej bola, že čo sa týka tejto velezrady, mohlo sa jednať o viac či menej miestnu záležitosť. Pokúšal som sa v tomto smere utvrdzovať i niekoľkých kamarátov. Zvlášť bavorskí súdruhovia v lazarete boli tomuto prístupní. Nálada tu bola všelijaká, ale určite nie „revolučná". Nevedel som si predstaviť, že by sa toto šialenstvo dostalo aj do Mníchova. Vernosť ctihodnému rodu Wittelsbachovcov sa mi predsa len zdala pevnejšou než vôľa niekoľkých Židov. Preto mi nezostávalo nič iné než veriť, že ide len o vzburu námorníkov, ktorá bude za niekoľko dní porazená.

Prebehlo niekoľko dní a s nimi tá najstrašnejšia istota môjho života. Prichádzali stále hrozivejšie správy. To, čo som považoval za miestnu záležitosť, mala byť všeobecná revolúcia. K tomu prichádzali potupujúce správy z frontu. Uvažovalo sa o kapitulácii. Áno, bolo niečo také vôbec možné?

Desiateho novembra prišiel do lazaretu kňaz, aby urobil krátky prejav. Teraz sme sa dozvedeli všetko.

Bol som vzrušený až do krajnosti a zúčastnil som sa na tomto krátkom prejave. Starý vážený pán vyzeral, že je veľmi roztrasený, keď nám oznamoval, že rod Hohenzolerovcov nesmie viac nosiť nemeckú cisársku korunu, že sa z vlasti stala „republika", že sa musíme modliť k všemohúcemu, aby neodoprel požehnanie tomuto zvratu a aby nás ľud v budúcich časoch neopustil. Nemohol urobiť zrejme nič iné, musel pár slovami spomenúť kráľovský rod, chcel oceniť jeho zásluhv Pomoransku, v Prusku nie v celej nemeckej vlasti a - tu začal tichučko pre seba nariekať - v malej sále však nastala najhlbšia sklúčenosť asi všetkých srdc a myslím, že žiadne oko sa neubrnilo slzám. Keď sa starý pán pokúšal hovoriť ďalej a začal nám oznamovať, že sme teraz museli ukončiť tú dlhú vojnu a že vlast teraz, keď je vojna prehraná a my sa teraz odovzdávame na milosť víťazom, bude vystavená obrovskému útlaku, že prímerie by malo byť prijímané s dôverou vo veľkorysosť našich doterajších nepriateľov, tu som to už nevydržal. Pripadalo mi nemožné, aby som tu ešte ďalej zostával. Zatiaľ čo sa mi okolo očí urobilo opäť čierno, dotackal som sa do spálne, vrhol som sa na svoje lôžko a zahrabal som svoju horiacu hlavu do vankúša a diek.

Odo dňa, keď som stál nad matkiným hrobom som neplakal. Aj keď sa ma v mladosti osud nemilosrdne tvrdo dotýkal, môj vzdor vzrastal. Aj keď smrť počas tej dlhej vojny odviedla z našich radov toľko milých kamarátov a priateľov, pripadalo by mi skoro ako hriech nariekať - veď zomreli za Nemecko. A keď konečne ešte v posledných dňoch na tom hroznom kolbišti zasiahla aj mňa samotného plynová spŕška a začala sa zahryzávať do mojich očí a ja som zo zdesenia, že som navždy oslepol takmer začal klesať na mysli, tu sa na mňa oboril hlas môjho svedomia:

biedny úbožiak, chcel by si snáď nariekať, zatiaľ čo tisícom sa vedie stokrát horšie než tebe? A tak som otupel a mlčky znášal svoj osud. Ale teraz som to už nevydržal. Teraz som po prvý raz videl, ako je všetko osobné utrpenie ničím oproti nešťastiu vlasti.

Všetko bolo teda zbytočné. Zbytočné obeť a obetovanie sa, zbytočný hlad a smäd trvajúci mnohokrát niekoľko dlhých mesiacov, márne všetky tie hodiny, obostreté strachom zo smrti, počas ktorých sme napriek tomu konali svoju povinnosť, zbytočná smrť dvoch miliónov, ktoré padli. Nemali by sa otvoriť všetky hroby tých státisícov, ktoré šli do boja s vierou vo vlasť, aby sa už nikdy nevrátili? Nemali by sa otvoriť a vyslať do vlasti všetci tí nemí bahnom a krvou obalení hrdinovia ako duchovia odplaty, ktorí odvedli najväčšiu obeť, ktorú môže muž na tomto svete priniesť svojmu národu, ktorý ho tak potupne zradil? Zato padli vojaci augusta a septembra 1914, preto šli dobrovoľnícke regimenty na jeseň rovnakého roku za svojimi kamarátmi? Padli za toto tí sedemnásťroční chlapci na flanderskej pôde? Bol toto zmysel obetí, ktoré nemecké matky priniesli vlasti, keď s bedákajúcim srdcom vtedy odprevádzali svojich milých mládencov, aby ich už nikdy nevideli? Stalo sa toto všetko len preto, aby sa teraz tlupa biednych zločincov pokúšala natiahnuť svoju ruku na vlasť?

Vydržal snáď preto nemecký vojak všetky tie letné horúčavy a snehové búrky, hladujúci, smädny a mrznúci, unavený nocami bez spánku a nekonečnými pochodmi? Preto ležal v pekle bubnovej paľby a v horúčke plynových útokov bez toho, že by povolil pamätajúc len na svoju jedinú povinnosť, ochrániť svoju vlasť pred vpádom nepriateľa?

Vskutku aj títo hrdinovia si zaslúžili náhrobný nápis: „Pútnik, ktorý dôjdeš do Nemecka, oznám vlasti, že mi tu ležíme verní vlasti a poslušní povinnosti“.

A vlasť?

Avšak - bola to len jediná obeť, o ktorej bolo potrebné uvažovať? Bolo toho minulé Nemecko vôbec hodné? Nebol to tiež záväzok voči vlastnej histórii? Boli sme vôbec hodní vzťahovať na seba slávu vlastnej histórie? Ako však bol tento čin predložený na ospravedlnenie budúcnosti?

Biedni a schátralí zločinci!

Čím viac som sa v túto hodinu snažil vyrovnáť s touto príšernou udalosťou, tým viac ma na čele zožierala hanba z revolúcie. Čím bola bolesť v očiach proti tomuto horkejšiu?

To čo nasledovalo, boli strašné dni a ešte príšernejšie noci - vedel som, že je všetko stratené. Dúfať v milosť nepriateľa mohol len šialenec alebo „klamár a zločinec“. Počas týchto nocí vo mne vzrastala nenávisť, nenávisť proti pôvodcom tohoto činu.

V nasledujúcich dňoch som si tiež uvedomil svoj osud. Teraz som sa musel vysmievať myšlienkam o svojej biednej budúcnosti, ktoré mi ešte pred nedávnom prinášali toľko trpkých starostí. Nebolo to smiešne chcieť v túto hodinu stavať domy na takýchto základoch? Konečne mi bolo tiež jasné, že prišlo to, čoho som sa tak často obával a čo som si nikdy nechcel pripustiť.

Cisár Wilhelm II, ako prvý nemecký cisár nastavil marxistickým vodcom ruku na zmierenie bez toho, že by tušil, že lotri nemajú žiadnu česť. Zatiaľ čo v jednej ruke ešte držali cisársku korunu, druhou rukou už šmátrali po dýke.

So Židom nemožno uzatvárať zmluvy, u neho platí len tvrdé buď- alebo. Rozhodol som sa - stanem sa politikom.

8. kapitola

ZAČIATOK MOJEJ POLITICKEJ ČINNOSTI

Ešte koncom novembra v roku 1918 som sa vrátil naspäť do Mníchova. Išiel som opäť k záložnému bataliónu môjho regimentu, ktorý sa nachádzal v rukách „vojenskej rady“. Celý jeho režim bol taký otravný, že som sa okamžite rozhodol, ak to bude možné, opäť čo najskôr odísť. S jedným verným kamarátom z poľa, Schmiedtom Ernstom, som dorazil do Traumsteinu a zostal som tam až do zrušenia tábora.

V marci 1919 sme sa okamžite vrátili do Mníchova.

Situácia bola na neudržanie a nútila k ďalšiemu pokračovaniu revolúcie. Smrť Eisnera jej priebeh len urýchlila a viedla konečne k diktatúre rád, lepšie povedané k dočasnej nadvláde Židov, tak ako to bolo pôvodným zámerom pôvodcov celej revolúcie.

V tomto čase sa mi hlavou preháňali nekonečné plány. Dlhé dni som premýšľal, čo by sa teraz konečne dalo urobiť, avšak koncom každej úvahy bolo triezve zistenie, že sám ako nemenovaný nemám najmenšie predpoklady na akékoľvek účelné konanie. O dôvodoch, prečo som sa aj vtedy nerozhodol vstúpiť do žiadnej z existujúcich strán, sa zmienim ešte neskôr.

V priebehu novej revolúcie som po prvý raz vystúpil tak, že sa to stretlo s nesymptiou centrálnej rady. Dňa 27. apríla 1919 som mal byť v ranných hodinách zatknutý. Traja chlapi však vzhľadom k namiereným karabínam nemali dosť odvahy, a tak odtiahli tam, odkiaľ prišli.

Niekoľko dní po oslobodení Mníchova som bol predvolaný pred vyšetrojúcu komisiu ohľadom revolučných udalostí pri druhom pešom regimente.

To bola viac menej moja prvá čisto politická aktívna činnosť.

Už o niekoľko týždňov na to som obdržal rozkaz zúčastniť sa jedného kurzu, ktorý bol poriadaný pre príslušníkov brannej moci. Počas neho mali vojaci dostať určité základy občiansko-právneho myslenia. Pre mňa spočívala hodnota celého kurzu v tom, že som tu získal možnosť spoznať niekoľko rovnako zmýšľajúcich kamarátov, s ktorými som mohol dôkladne prediskutovať súčasnú existujúcu situáciu. Boli sme všetci viac či menej presvedčení, že Nemecko nemôže z nastávajúcej krízy zachrániť žiadna z existujúcich strán, nech sú to Novembroví vzbúrenci, Centrum alebo Sociálna demokracia. A že ani tzv. Občiansko-národné združenie pri sebe väčšej vôle nikdy nemôže pochopiť to, čo sa tu skutočne deje. Chýbal tu celý rad predpokladov, bez ktorých sa podobná práca nikdy nemôže podariť. Nasledujúca doba tiež potvrdila naše vtedajšie názory.

Tak sa v tomto malom kruhu navrhlo založenie celkom novej strany. Základné myšlienky, ktoré nám vtedy prišli na myseľ ako tie, ktoré boli neskôr zrealizované v „nemeckej strane pracujúcich“. Názov novozaloženého hnutia musel od začiatku vychádzať z predpokladu prístupu k širokým pracujúcim vrstvám. Lebo bez tejto vlastnosti nám pripadala práca bezúčelná a zbytočná. Tak sme prišli na názov „sociálno-revolučná strana“, to preto lebo sociálne názory nového združenia boli vskutku revolučné.

Hlbší zmysel však spočíval v nasledujúcom:

Hoci som sa už skôr zaoberal hospodárskymi problémami v akejkoľvek miere, zostalo to vždy v medziach, ktoré vychádzali z poňatia sociálnych otázok. Len neskôr sa tieto rámce rozšírili na základe revízie nemeckej zväzovej politiky. Z veľkej časti bola výsledkom zlého ekonomického odhadu a nejasností o možnostiach obživy nemeckého národa v nadchádzajúcich časoch. Všetky tieto myšlienky však doteraz

spočívali na názore, že kapitál je v každom prípade výsledným produktom práce a s tým, je sám o sebe podkladom pre korektúru všetkých tých faktorov, ktoré ľudskú činnosť buď podporujú, alebo ju naopak pozastavujú. Potom v tom tiež spočíva národný význam kapitálu, že sám celkom závisí od veľkosti, slobody a sily štátu a teda národa, a že táto previazanosť už sama o sebe musí viesť k podpore tohoto kapitálu zo strany štátu a národa z jednoduchého dôvodu sebazáchovy, resp. ďalšieho rozmnožovania. Toto odkázanie kapitálu na nezávislý slobodný štát podporuje jednoznačne túto slobodu, moc, silu atď. národa.

Tým bola tiež pomerne jasnejšia a zrozumiteľnejšia úloha štátu voči kapitálu: má sa starať len o to, aby zostal sluhom štátu a nemal by si nahovárať, že je pánom národa. Toto stanovisko sa potom dá ohraničiť dvoma medznými líniami: udržiavanie životaschopnej národnej a nezávislej ekonomiky na jednej strane a zaisťovanie sociálnych práv pracujúcich na strane druhej.

Rozdiel tohoto čistého kapitálu, akoby konečného produktu tvorivej práce oproti kapitálu, ktorého existencia a bytie sú založené výhradne na špekuláciách som predtým nevedel spoznať celkom tak, ako by som si to bol býval želal. Chýbal mi tu prvotný impulz, ktorý sa ku mne vtedy nedostal.

Tomu sa dostalo patričné zadost'učinenie práve na už spomínanom kurze počas prednášky pána Gottfrieda a Federa.

Po prvý raz vo svojom živote som bol konfrontovaný s medzinárodným burzovým a pôžičkovým kapitálom.

Potom, čo som si vypočul prvú Federsovu prednášku, mi hlavou ihneď preblesla myšlienka, že som našiel odôvodnený predpoklad pre založenie novej strany.

Federsova zásluha spočívala v mojich očiach v tom, že s diskretnou brutalitou definoval ako špekulatívny tak aj národohospodársky charakter burzového a pôžičkového kapitálu a odkryl jeho prastarý predpoklad úrokov. Jeho vysvetlenia

boli vo všetkých základných otázkach do tej miery správne, že jeho kritici sa ihneď od začiatku zmohli na kritiku teoretickej správnosti myšlienok, než aby mohli pochybovať o praktických možnostiach ich realizácie. Avšak to, čo bolo v očiach ostatných slabinou Federsových výkladov, tvorilo v mojich výkladoch silu.

Úlohou programátora nie je stanovovať rozdielne stupne prácnosti určitej veci, ale objasniť túto vec ako takú. To znamená, má sa starať skôr o cestu než o samotný cieľ. Tu však rozhoduje principiálna správnosť danej myšlienky a nie náročnosť jej prevedenia. Len čo sa však programátor pokúsi v mieste absolútnej pravdy mať na zreteli tzv. účelnosť a skutočnosť, prestáva byť Polárkou hľadajúceho ľudstva, aby sa stal receptom všedného dňa. Programátor určitého hnutia vytýčil jeho cieľ a politik sa musí usilovať o jeho splnenie. Jeden je podľa tohoto vo svojom myslení určený večnou pravdou, druhý vo svojom jednaní skôr terajšou praktickou skutočnosťou. Veľkosť jedného spočíva v absolútne abstraktnej správnosti jeho myšlienok, druhého potom v správnom prístupe k daným skutočnostiam a ich užitočnému využitiu, pričom ako vodiaca hviezda by mu mal slúžiť programátorov cieľ. Zatiaľ čo sa za skúšobný kameň významnosti daného politika dá považovať úspešnosť jeho plánov a činov, to znamená ich uskutočňovanie, uskutočnenie posledného zámeru programátora je nerealizovateľné, lebo zachytiť pravdivosť ľudských myšlienok, vytýčiť

jasné ciele a ich samotné splnenie musí stroskotať na všeobecnej ľudskej neúplnosti a nedostatočnosti. Čím abstraktnejšie správnejšia a tým aj mohutnejšia bude myšlienka, o to nemožnejšie zostane jej úplné uskutočnenie, pokiaľ bude závislá na ľuďoch.

Preto tiež význam programátora nemôže byť meraný splnením jeho cieľov, ale práve jeho správnosťou a vplyvom, ktorými zapôsobil na vývoj ľudstva. Keby tomu bolo ináč, nemohli by sa zakladatelia rôznych náboženstiev počítať k najväčším ľuďom na tejto zemi, pretože uskutočnenie ich etických zámerov sa nikdy ani zďaleka nepriblíži jeho naplneniu. Samotná viera v lásku je vo svojich účinkoch len slabým odrazom zámeru ich vznešených zakladateľov. Veď jeho význam spočíva v smere, ktorý sa snaží udávať vývoj všeobecnej ľudskej kultúry, morálky a mravnosti.

Nesmierne veľké rozdiely v úlohách programátora a politika sú tiež príčinou, prečo sa tiež títo dvaja nedajú zjednotiť do jednej osoby. Platí to predovšetkým u tzv. „úspešných“ politikov malého formátu, ktorých účinnosť je skutočne len „umením možnosti“, ako Bismarck aspoň raz trochu profesionálne označil politiku. Čím viac sa taký „politik“ bráni veľkým myšlienkam, tým ľahšie, častejšie a viditeľne rýchlejšie úspechy dosiahne. Samozrejme sú do toho zasvätené takisto pozemské minulosti a často neprežijú smrť svojho pôvodcu. Dielo takýchto politikov je pre potomstvo viac alebo menej bezvýznamné, lebo ich úspechy v prítomnosti spočívajú vo vyhýbaní sa všetkým skutočným veľkým a rozhodujúcim problémom a myšlienkam, ktoré by ako také mohli byť dôležité pre neskoršie generácie.

Uskutočnenie podobných cieľov, ktoré by mohli mať hodnotu a význam aj v tej najvzdialenejšej budúcnosti, sa zástancovi týchto myšlienok väčšinou nevypláca a len zriedkavo nachádza porozumenie u najširších mas, ktoré skôr ocení zliatie mlieka a piva než dlhodobé plány pre budúcnosť, ktorých uskutočnenie sa môže dostaviť len neskôr a ich využitia sa dočká len ich potomstvo.

A tak sa z určitej dávky márnomyseľnosti, ktorá je vždy blízkou príbuznou hlúposti, bude veľká časť politikov vyhýbať všetkým naozaj významným ťažkým koncepciám budúcnosti, len aby ani na okamih nestratili momentálne sympatie širokých vrstiev obyvateľstva. Úspech a význam takého politika potom spočíva výhradne v prítomnosti a pre jeho potomstvo neexistuje. Tieto malé mozgy to tiež veľmi neruší, im to stačí.

Iné pomery, vládnu u programátorov. Ich význam spočíva skoro výhradne v budúcnosti, lebo je pomerne často tým, čo sa označuje slovom „nepraktický“. Lebo ak skutočným umením politika je umenie možnosti, potom programátor patrí k tým, o ktorých platí, že ich bohovia majú radi len v prípade, keď požadujú a chcú nemožné. Väčšinou sa vzdávajú uznania prítomnosti, avšak ak sú jeho myšlienky nesmrteľné, dostáva sa mu zato sláva od svojho potomstva.

Počas dlhých časových úsekov sa môže stať, že sa politik a programátor spoja do jednej osoby. Čím je toto spojenie vnútornejšie, tým väčšie sú potom prekážky, ktoré sa potom stavajú proti pôsobeniu politika. Tento už nepracuje pre požiadavky, ktoré vznikajú kadejakému diletantovi, ale pre ciele, ktoré sú zrozumiteľné len pre niekoľko málo vyvolených. Preto je potom život rozorvaný láskou a nenávisťou. Protest prítomnosti, ktorú človek nechápe, zápasí s uznaním potomstva, pre ktoré predsa pracuje.

Lebo čím je práca jedinca pre budúcnosť väčšia, o to menej ho prítomnosť vníma a o to ťažší je jeho boj a o to zriedkavejší je jeho úspech. Ak sa niekomu napriek tomu dostáva rozkvet počas stáročí, naskytá sa možnosť, že na sklonku svojho života bude ožiarený tichým zábleskom prichádzajúcej slávy. Samozrejme, že títo

velikáni sú maratónskymi bežcami dejín. Vavrínový veniec súčasnosti spočíva skôr na spánkoch smrteľných hrdinov.

K nim sa však musia zaradiť všetci veľkí bojovníci tohoto sveta, tí, ktorí nerozumeli prítomnosti, avšak napriek tomu boli pripravení bojovať za svoje myšlienky a ideály. Sú to tí, ktorí najviac prirastajú národu k srdcu. Vyzerá to skoro tak, ako keby každý cítil povinnosť napraviť na minulosti to, čím sa súčasnosť prehrešila proti velikánom. Ich život a činy sú hodnotené oslavným a vďačným uznaním a povznášajú predovšetkým počas pochmúrnych dní zlomené srdcia a zúfalé duše.

K tomu však nepatria len skutočne veľkí štátnici, ale tiež všetci ostatní veľkí reformátori. Okrem Fridricha Veľkého sem patrí Martin Luther, rovnako ako Richard Wagner.

Keď som po prvý raz počul Federsovu prednášku o „rozdrvení úrokového otroctva“, okamžite som vedel, že ide o teoretickú pravdu, ktorá sa musí stať najstálejším zmyslom budúcnosti nemeckého národa. Ostré oddelenie burzového kapitálu od národného hospodárstva ponúkalo možnosť postaviť sa proti zmedzinárodňovaniu nemeckého hospodárstva bez toho, aby sa súčasne bojom proti kapitálu ohrozoval samotný základ nezávislej ľudovej sebazáchovy. Pred očami som mal úplne jasný rozvoj Nemecka, než aby som nevedel, že najťažší boj bude potrebné vybojovať nie s nepriateľskými národmi, ale s medzinárodným kapitálom. Vo Federsovej prednáške som cítil ohromné heslo pre tieto nadchádzajúce boje.

A tiež tu udalosti neskôr ukázali, aké správne bolo naše vtedajšie vnímanie. Dnes už niesme vysmievaní chytrákmi našej mestskej politiky. Dnes i títo vidia, pokiaľ nie sú vedomými klamári, že medzinárodný kapitál bol nielen najväčším vojnovým štváčom, ale že ani teraz po skončení bojov nezabúda robiť z mieru peкло.

Boj proti medzinárodnému finančnému a pôžičkovému kapitálu sa stal najdôležitejším programovým bodom boja nemeckého národa za nezávislosť a slobodu.

Čo sa však týka námietok tzv. praktikov, možno im odpovedať nasledovne: všetky obavy o hrozných hospodárskych dôsledkoch odtrhnutím z úrokového otroctva sú zbytočné. Lebo po prvé: doterajšie hospodárske poučky šli nemeckému národu len ťažko v jeho prospech, vyjadrenia k otázke národného sebaurčenia nás veľmi upomínajú na odborné posudky podobných znalcov zo skorších dôb, napríklad bavorské zdravotné kolégium pri príležitosti otázky zavedenia železnice. Všetky skoršie obavy týchto urodzených zborov sa nikdy nespĺnili: cestujúcim vo vlakoch nových „parných tátošov“ neprichádzalo zle, diváci tiež neochoreli a upustilo sa aj od drevených ohrád, ktoré mali skryť nové zariadenia - len drevené ohrady v hlavách všetkých tzv. „expertov“ zostali zachované aj pre ďalšie generácie.

Po druhé by si však človek mal dať pozor na nasledujúce: každá aj tá najlepšia myšlienka sa môže stať nebezpečnou, ak si domýšľa, že je samoučelná, aj keď v skutočnosti predstavuje len prostriedok - však pre mňa a pre všetkých naozajstných nacionálnych socialistov platí len jediná doktrína: národ a vlasť.

To, za čo musíme bojovať, je zaistenie existencie a rozmnoženie našej rasy a nášho národa, za výživu jeho detí a udržanie čistoty krvi, slobody a nezávislosti našej vlasti, ku ktorým náš národ dozrel pre naplnenie poslania, ktoré mu bolo pridelené od Stvoriteľa Vesmíru.

Každý nápad a každá myšlienka, každé učenie a všetky poznatky musia slúžiť tomuto účelu. Z tohoto východiskového bodu je tiež nutné všetko preveriť a podľa jeho účelnosti potom tiež prijať alebo odmietnuť. Tak nemôže ustrnúť žiadna teória do smrteľnej doktríny, lebo všetko musí slúžiť len životu.

A tak sa poznatky Gottfrieda Federsa stali podnetom, aby som sa podrobne zaoberal odborom, ktorý mi bol do tej doby celkom cudzí.

Začal som sa znova učiť a až teraz som celkom pochopil obsah úmyslov životného diela Žida Karola Marxa. Len teraz som úplne porozumel jeho „Kapitálu“ rovnako ako boju sociálnej demokracie proti národnému hospodárstvu, ktorý mal len pripraviť pôdu pre nadvládu skutočného medzinárodného finančného a pôžičkového kapitálu.

Avšak ešte z jednej inej strany boli tieto kurzy pre mňa obrovským prínosom. Jedného dňa som sa prihlásil do diskusie. Jeden účastník veril tomu, že by sa mohol stať hovorcom Židov a v dlhých výkladoch ich začal obhajovať. To ma vyprovokovalo k odpovedi. Prevažná väčšina prítomných účastníkov kurzu sa postavila na moju stranu. Výsledkom toho však bolo, že som bol o niekoľko dní neskôr vybraný na to, aby som nastúpil ako tzv. „vzdelávajúci dôstojník“ k svojmu niekdajšiemu regimentu.

Disciplína vojska bola v tom čase ešte pomerne slabá. Mužstvo stále ešte trpelo následkami obdobia vojenských rád. Len pomaly a opatrne sa dalo prejsť k tomu, aby sa opäť namiesto „dobrovoľnej“ poslušnosti, ako sa označoval chliev pod vedením Kurta Eisnera, zaviedla vojenská disciplína a podriadenosť. Rovnako tak sa muselo mužstvo naučiť samostatne premýšľať a myslieť prostredníctvom národného a vlasteneckého citenia. V týchto dvoch smeroch teraz spočívalo pole pôsobnosti mojej novej funkcie.

Začal som s obrovskou chuťou a láskou. Veď sa mi teraz odrazu ponúkala možnosť hovoriť pred väčším počtom poslucháčov. A to, čo som skôr tušil iba zmyslom bez toho, že by som to bol vedel, sa teraz náhle vyplavilo na povrch: vedel som „hovoriť“. Tiež hlas sa mi do tej miery zlepšil, že mi bolo celkom rozumieť aspoň v malých miestnostiach mužstva.

Zo žiadnej inej úlohy som nemohol byť šťastnejší než z tejto, lebo teraz som mohol ešte pred prepustením vykonať užitočnú službu v inštitúcii, ktorá mi nesmierne ležala na srdci: vo vojsku.

Mohol som hovoriť dokonca o úspechu: niekoľko stoviek, ba niekoľko tisícok kamarátov som v priebehu svojich prednášok vrátil späť národu a vlasti. „Nacionalizoval“ som vojsko a aj týmto spôsobom som mohol prispieť k posilneniu všeobecnej disciplíny.

A opäť som pritom spoznal veľké množstvo rovnako zmýšľajúcich kamarátov, ktorí sa neskôr stali základným kmeňom nového hnutia.

9. kapitola

„NEMECKÁ ROBOTNÍCKA STRANA“

Jedného dňa som z nadriadených miest dostal rozkaz, aby som skontroloval, aké okolnosti sa skrývajú za údajne politickým združením, ktoré malo v najbližších dňoch pod menom „Nemecká robotnícka strana“ usporadúvať zhromaždenia, na ktorých mal hovoriť taktiež Gottfried Feder. Musel som sa ho zúčastniť, prehliadnuť si združenie a vypracovať správu.

Zvedavosť, ktorú vojsko vtedy venovalo politickým stranám, bola viac než pochopiteľná. Revolúcia poskytla vojakom právo zúčastňovať sa politického života, ktorú teraz hojne využívali i tí najneskúsenejší. Len v okamihu, keď Centrum a Sociálni demokrati na vlastnú škodu museli spoznať, že sa sympatie vojakov začali nakláňať od revolučných strán k národnému hnutiu a k novému povstaniu, bolo rozhodnuté, že vojsku bude volebné právo opäť odobraté a že akákoľvek politická činnosť bude zakázaná.

Že Centrum a marxisti siahnu k takémuto opatreniu bolo jasné, lebo pokiaľ by toto oklieštenie „občianskych práv“, ako sa po revolúcii nazývala politická rovnoprávnosť vojakov, nedošlo by o niekoľko rokov neskôr k žiadnemu Novembrovému štátu, ale tiež by tým nedošlo k ďalšiemu národnému zneucteniu a hanbe, ktorú národu spôsobili jeho vydriduchovia a prisluhovači dohodových politikov z vlastného streda. Avšak to, že tiež tzv. „národné“ strany budú nadšene súhlasiť s korekciou doterajších názorov Novembrových zločincov a tým tiež pomôžu zneškodniť nástroj národného povstania, opäť ukazuje, kam tieto doktrínárske predstavy týchto najľstivejších zo ľstivých vedú. Toto skutočne starobou duševne choré meštianstvo si s úplnou vážnosťou myslelo, že armáda sa stane tým, čím bola, totiž záštitou nemeckej obranyschopnosti, zatiaľ čo Centrum a marxisti by jej chceli vytrhnúť ten nebezpečný národný jedovatý zub, bez ktorého by však armáda navždy zostala políciou, pričom by nemala žiadnu jednotku, ktorá by bola schopná bojovať proti nepriateľovi, čo sa malo v nasledujúcej dobe takisto dostatočne preukázať.

Alebo si snáď naši „národní politici“ mysleli, že by rozvoj armády mohol snáď byť iný než národný? To by bolo týmto pánom veľmi podobné a vychádza to z toho, že keď je muž za vojny namiesto vojaka len tárajom, t. j. parlamentárom a nemá ani potuchy, čo sa odohráva v hrudi mužov, keď ich minulosť upomenie na to, ako boli kedysi prvými vojakmi tohoto sveta.

Tak som sa rozhodol zúčastniť už spomínaného zhromaždenia do tej doby mne celkom neznámej strany.

Keď som prišiel večer do tesnej miestnosti bývalého Sterneckerovho pivovaru v Mníchove, ktorá sa pre nás neskôr stala historickou, stretol som tam asi 20 až 25 účastníkov predovšetkým zo spodných vrstiev obyvateľstva.

Federsova prednáška mi bola známa už zo spomínaného kurzu, takže som sa mohol viac venovať pozorovaniu samotného spolku.

Neurobilo to na mňa ani dobrý, ani zlý dojem. Nový spolok tak ako mnoho iných spolkov. Práve vtedy bola doba, keď sa každý, kto nebol spokojný s doterajším vývojom a nemal dôveru v žiadnu existujúcu stranu, cítil byť povolaný k založeniu novej strany. A tak sa všade z pôdy vynárali také spolky, aby zasa po nejakom čase bez ozveny zmizli. Ich zakladatelia nemali ani najmenšie tušenie čo to znamená, založiť z podobného spolku politickú stranu alebo dokonca nejaké hnutie. A tak sa väčšinou podobné spolky zadusili vlastným smiešnym diletantským lipnutím.

Nie inak som po dvoch hodinách počúvania posúdil aj túto „nemeckú robotnícku stranu“. Keď Feders konečne skončil, bol som rád. Videl som dosť a chcel som odísť, keď ma predsa len ešte zdržala práve oznámená voľná diskusia. Aj teraz sa zdalo, že všetko prebehne bez väčšieho významu, keď sa k slovu dostal nejaký „profesor“, ktorý najprv pochyboval o správnosti Federsových podkladov, avšak po jednej veľmi vydarenej Federsovej odpovedi sa náhle našiel na „pôde skutočnosti“. Potom mladej strane čo najnaliehavejšie doporučil zaradiť do svojho programu zvlášť dôležitý bod a to odtrhnutie Bavorska od Pruska. Tento muž s drzým čelom tvrdil, že v tomto prípade by sa Nemecké Rakúsko okamžite pripojilo k Bavorsku, že potom by bol mier omnoho väčší a podobné nezmysly. To som už nemohol vydržať a musel som sa prihlásiť o slovo, aby som tomuto vzdelanému mužovi oznámil svoju mienku o tomto bode. A mal som úspech. Ešte než som skončil svoj prednes, pán predrečník sa zo sály vytratil ako zmoknutý pes. Keď som hovoril, všetci ma počúvali s prekvapenými tvármi a len keď som sa pripravoval popriať zhromaždeniu dobrú noc a chystal som sa odísť, prikročil ku mne muž, predstavil sa (jeho meno som vtedy vôbec neporozumel) a vtlačil mi do ruky malý zošit, očividne akúsi politickú brožúrku s naliehavou prosbou, aby som si ju prečítal.

Bolo mi to veľmi príjemné, lebo som mohol dúfať, že spoznám tento nudný spolok jednoduchším spôsobom, než aby som musel ešte raz navštíviť rovnako zaujímavé zhromaždenie. Napokon na mňa tento zjavný robotník urobil celkom dobrý dojem. S tým som teda odišiel.

Vtedy som ešte býval v kasárňach druhého pešieho pluku v malej komôrke, ktorá ešte veľmi zreteľne niesla stopy revolúcie. Cez deň som bol preč väčšinou u štyridsiateho prvého streleckého pluku alebo na prednáškach u niektorých iných vojenských oddielov. Len v noci som spal vo svojej malej komôrke. Keďže som sa denne budil už pred piatou hodinou, zvykol som si na hry myšiek, ktoré vyvádzali v mojej malej miestnosti. Vždy som im na dlážku položil kúsok chleba alebo kôrky chleba a potom som sledoval, ako sa tie žartovné myšky prehánajú kvôli týmto pár dobrotám. Zažil som v živote už dosť biedy, takže som si dobre dokázal predstaviť hlad a s tým aj radosť týchto malých tvorov.

Tiež ráno po tomto zhromaždení som okolo piatej hodiny ležal v posteli a sledoval ich dovádzanie a dráždenie. A keďže som už nemal zaspáť, spomenul som si náhle na predchádzajúci večer a tu ma napadol ten zošitok, ktorý mi dal jeden z tých robotníkov. Tak som začal čítať. Bola to malá brožúra, v ktorej jej autor a bol to ten robotník, popisoval ako sa dostal z chaosu marxistických a odborárskych fráz späť k národnému mysleniu. Od toho bol taktiež odvodený jej titul „Moje politické prebudenie“. A keďže som predtým začal, so záujmom som si toto malé dielo prečítal. Odrážali sa v ňom udalosti, ktoré som na vlastnej koži prežil pred dvanástimi rokmi. Neskutočne živo som pred sebou opäť uvidel svoj vlastný vývoj. V priebehu dňa som o celej veci ešte niekoľkokrát premýšľal a chcel som ju konečne opäť odložiť, keď tu k svojmu počudovaniu som dostal ani nie po týždni pohľadnicu, na ktorej bolo napísané, že som bol prijatý do Nemeckej robotníckej strany, že sa k tomu mám vyjadriť a prísť preto budúcu stredu na zasadanie výboru tejto strany.

Bol som týmto spôsobom nadobudnutia členstva viac než prekvapený a nevedel som, či sa mám hnevať, alebo sa tomu smiať. Ved' som vôbec neuvažoval o vstupe do nejakej existujúcej strany, ved' som si chcel založiť svoju vlastnú stranu. Táto požiadavka pre mňa naozaj neprichádzala do úvahy.

Už som chcel pánom poslať svoju odpoveď písomne, keď tu vo mne zvíťazila zvedavosť a rozhodol som sa, že sa v stanovený deň objavím osobne bez toho, že by som im oznámil svoje dôvody.

Prišla streda. Hostinec, v ktorom sa schôdza mala konať sa nazýval „Staré ružové kúpele“ v Panskej ulici. Bol to veľmi chudobný hostinec, kam niekto zabľúdil raz za uhorský rok. Žiaden zázrak v roku 1919, lebo jedálenský lístok pomohol aj tým najväčším lokálom k skromnosti a chudobe. Avšak tento hostinec som doteraz nepoznal.

Prešiel som zle osvetleným lokálom, v ktorom nikto nebol, hľadal som vchod do vedľajšej miestnosti, kde som sa nachádzal pred „zasadaním“. V pološere napoly zdemolovanej plynovej lampy sedeli pri stole štyria mladí ľudia, medzi nimi aj autor malej brožúrky, ktorý ma okamžite čo najvrúcnejšie privítal ako nového člena „Nemeckej robotníckej strany“.

Bol som trochu zmätený. Bolo mi totiž oznámené, že vlastný „ríšsky predseda“ len príde, preto som so svojím prehlásením ešte počkal. Konečne sa objavil. Bol to vedúci zhromaždenia v Sterneckerovej pivnici počas Federsovho prejavu.

Medzitým vo mne opäť zvíťazila zvedavosť, a preto som vyčkával, čo sa bude diať. Teraz som aspoň poznal mená jednotlivých pánov. Predseda tejto „ríšskej organizácie“ sa volal pán Harrer, mníchovskej organizácie Anton Drexler.

Bol prečítaný protokol z minulej schôdze a zapisovateľovi bola vyslovená dôvera. Potom prišla na rad pokladničná správa, vo vlastníctve spolku sa nachádzalo sedem mariek a päťdesiat fenigov, za čo pokladník dostal taktiež všeobecnú dôveru. To bolo opäť zaprotokolované. Potom boli prvým podpredsedom prečítané odpovede na jeden list z Kielu, jeden z Düsseldorfu a jeden z Berlína, všetci s nimi súhlasili. Teraz sa čítala došlá pošta: jeden list z Berlína, jeden z Düsseldorfu a jeden z Kielu, ktorého príchod bol prijatý s veľkým nadšením. Táto narastajúca korešpondencia bola prehlásená za najlepšiu a zreteľné znamenie do okolia zasahujúcej „Nemeckej robotníckej strany“, a potom - potom nastala dlhá porada o nových odpovediach, ktoré je nutné podať.

Hrozné, príšerné. To teda bol ten najmrzutejší spolok zo všetkých spolkov. A do tohoto klubu som mal teda vstúpiť?

Potom sa prejednávali nové prihlášky, to znamená, že bolo prejednávané moje získanie.

Začal som sa teda vypytovať, avšak okrem niekoľkých hlavných zásad nebolo k dispozícii vôbec nič. Žiaden program, žiadne letáky, vôbec nič predtlačeného, žiadne členské legitimácie, ba dokonca ani pečiatka, len očividne dobrá viera a dobrá vôľa.

Smiech ma opäť prešiel, lebo čo iné to bolo než typické znamenie úplnej bezradnosti a celkovej malomyselnosti presahujúci všetky doterajšie strany, ich programy, ich úmysly a ich činnosť. To, čo tu týchto pár mladých ľudí spoločne robilo s úplne smiešnym počínaním nebolo predsa nič iné než výlevy ich vnútorných hlasov. To sa mi asi viac pocitovo než vedomie snažili dať na vedomie, že sa im celé doterajšie straníctvo už nezdá byť vhodné ani k vzbure nemeckého národa, ani k vyličeniu ich vnútorných rán. V rýchlosti som si prečítal základné myšlienky, ktoré tu v strojopise ležali a tiež som z nich vyčítal skôr hľadanie než skutočné vedomosti. Bolo tam mnoho nejasností, mnoho toho tam chýbalo, avšak nebolo tu nič, čo by bolo možné pokladať za znamenie jasného poznania.

To čo títo ľudia cítili, som spoznal sám: bola to túžba po novom hnutí, ktoré by nebolo ničím viac než strany v doterajšom zmysle slova.

Keď som sa toho večera vrátil späť do kasárni, bol som s úsudkom o tomto združení už hotový.

Stál som teraz pred najťažšou otázkou môjho života. Mám sa k nim pridať, alebo ich mám odmietnuť?

Rozum odporúčal len odmietnutie, avšak cit mi nedoprial pokoja. Čím viac som sa snažil vybavovať si nezmyselnosť tohoto pokoja, tým viac sa k nemu môj cit prikláňal. V budúcnosti som bol nepokojný.

Začal som intenzívne premýšľať. Politicky sa angažovať, o tom som bol rozhodnutý už dlhú dobu. Že predpokladom pre to bolo nejaké nové hnutie, to mi bolo tiež jasné. Avšak doteraz mi k tomu chýbal potrebný podnet. Nepatrím k tým ľuďom, ktorí dnes niečo začnú, aby s tým už zajtra skončili a pokiaľ možno prešli k nejakej ďalšej veci. A práve toto presvedčenie bolo hlavným dôvodom, prečo som sa doteraz nemohol rozhodnúť pre založenie podobného hnutia, ktoré by buď muselo byť všetkým, alebo by prestalo mať akýkoľvek zmysel. Vedel som, že by to bolo pre mňa konečné rozhodnutie, pri ktorom niet návratu. Pre mňa to nebola žiadna dočasná hra, ale pokrvný prísľub. Už vtedy som mal akýsi inštinktívny odpor k ľuďom, ktorí začínali všetko bez toho, že by čokoľvek uskutočnili. Nenávidel som tieto otravné výpary vo všetkých prejazdoch. Považoval som činnosť týchto ľudí za horšiu, než keby nerobili vôbec nič.

Zdalo sa, že znamenie mi dáva samotný osud. Nikdy by som nevstúpil do niektorej veľkej existujúcej strany a dôvody preto ešte vysvetlím. Zdalo sa mi, že toto malé smiešne stvorenie s jeho pár členmi má jednu prednosť a to, že ešte nezmeravelo v nejakú organizáciu a že každému jedincovi poskytuje možnosť skutočnej osobnej činnosti. Dalo sa tu predsa tvoriť, čím menšie združenie bolo, tým ľahšie sa ho dalo správne vytvárať. Tu sa ešte dal určiť obsah, cieľ a cesta, čo u veľkých strán už od začiatku vôbec neprichádzalo do úvahy.

Čím ďalej som sa snažil premýšľať, tým viac vo mne narastalo presvedčenie, že práve z takéhoto malého hnutia by sa dalo pripraviť povstanie národa a nie z politických parlamentných strán, ktoré sú až priveľmi spútané starými predstavami, alebo sa dokonca podieľajú na zisku z nového režimu. Lebo to, čo tu muselo byť zvestované, bol nový svetonázor a nie nové volebné heslo.

Ale bolo to skutočne ťažké rozhodnutie chcieť premeniť tento úmysel na skutočnosť.

Aké osobné predpoklady som priniesol k tejto úlohe?

Že som bol bez prostriedkov a chudobný, to mi pripadalo ešte ako to najúnosnejšie, ale horšie bolo, že som stále patril k tým bez mena, jeden z miliónov, ktorý dá priebeh náhode, alebo zvolá do prítomnosti bez toho, že by ho však ktokoľvek z najbližšieho okolia zaregistroval. K tomu sa pridával ešte ďalší problém, ktorý musel vyplývať z môjho nedostatočného školského vzdelania. Tzv. „inteligencia“ hľadá s naozaj nekonečnou blahosklonnosťou zvrchu na každého, kto neprešiel obligátnymi školami a nenechal si do hlavy napumpovať potrebné vedomosti. Otázka nikdy neznie: čo človek dokáže, ale čo sa naučil? Pre týchto vzdelancov je aj veľmi veľká dutá hlava dôležitejšia - len keď vlastní potrebné vysvedčenia - než ten najčistejší mládenec, ktorému tieto drahocenné puzdra chýbajú. Vedel som si teda ľahko predstaviť ako mi tento „vzdelaný“ svet bude oponovať. A mýlil som sa len do tej miery, že som vtedy týchto ľudí považoval za omnoho šikovnejších než bohužiaľ v skutočnosti z veľkej časti naozaj boli. A ako to už býva, žiarili samozrejme výnimky stále jasnejšie. Ja som sa však pritom naučil rozoznávať večných študentov od skutočných znalcov.

Po dvojdennom strastiplnom rozjímaní a premýšľaní som konečne prišiel k presvedčeniu, že tento krok musím urobiť.

Bolo to najrozhodnejšie rozhodnutie v mojom živote.

Návrat späť nemohol a nesmel byť možný.

A tak som sa prihlásil za člena Nemeckej robotníckej strany a dostal som dočasný členský preukaz s číslom 7.

10. kapitola

PRÍČINY ZRÚTENIA

Hĺbka pádu nejakej osobnosti je vždy závislá na vzdialenosti jej momentálneho stavu od pôvodného stavu. To isté platí o národoch a štátoch. Tým sa teda pôvodnému stavu, alebo skôr výške dostáva rozhodujúci význam. Len to, čo sa zdvihne nad všeobecne uznávanú hranicu môže zrejme spadnúť, alebo sa zrútiť do priepasti. Preto je pre každého premýšľajúceho a cítiaceho človeka rozvrat Ríše taký ťažký a hrozný, lebo pád prišiel z takej výšky, ktorá je dnes vďaka biede terajšieho poníženia len ťažko predstaviteľná.

Už samotné založenie Ríše sa zdá byť pozlátané kúzlom udalostí povznášajúcich celý národ. Po víťaznom ťažení, ktoré nikdy nemalo obdoby, vznikla konečne veľká Ríša, ktorá bola odmenou za nesmrteľné hrdinstvo ich synov a vnukov. Či vedome alebo nevedome, to je jedno, ale všetci Nemci mali ten pocit, že za túto Ríšu, za existenciu ktorej nemôžu byť vďační podvodníkom z parlamentných frakcií, práve už len tým vznešeným spôsobom jej založenia, ktorý nadovšetko prevyšoval všetky ostatné štáty. Lebo nie v štebotaní parlamentnej rečnickej bitky, ale v zábleskoch a hrmení obchvatnej bitky sa dovŕšil ten slávnostný akt prejavu vôle všetkých Nemcov, kniežat a ľudu, ktorí sa rozhodli v budúcnosti vytvoriť spoločnú Ríšu a opäť povýšiť cisársku korunu na symbol. A nestalo sa to pomocou úkladných vražd zakladateľovi Bismarckovského štátu, neboli to dezertéri a zbabelci, ale frontové pluky.

Tento vlastný vznik a krst ohňom obohnali Ríšu leskom historickej slávy, ktorej sa, a to len zriedkavo, dostalo len tým najstarším štátom.

A aký rozmach teraz nastal.

Sloboda smerom navonok dala denný chlieb všetkým vo vnútri Ríše. Národ zbohatol rozšírením svojich radov a pozemských statkov. Sláva štátu a s ním aj celého národa bola strážená a ochraňovaná jedným panovníkom, ktorý čo najzreteľnejšie dokázal poukázať na rozdiel medzi bývalým nemeckým zväzom.

Taký hlboký je pád, ktorý postihol nemeckú Ríšu a nemecký národ, až sa zdá, že všetko stratilo vedomie a zmysel a je obklúčené podvodom. Človek už si ani nedokáže spomenúť na skoršiu úroveň, tak neskutočne zázračne dnes vzhľadom k súčasnej biede pôsobí skoršia veľkosť a vznešenosť.

Avšak potom je tiež vysvetliteľné, že človek je zaslepený veľkoleposťou a pritom si zabúda všímať predzvesti hrozného rozvratu, ktoré predsa musia byť niekde skryté.

Samozrejme toto platí len pre tých, pre ktorých je Nemecko viac než len priestorom, kde sa práve zdržiavajú a kde zarábajú a utrácajú svoje peniaze. Lebo len títo môžu dnešný stav cítiť ako rozvrat, zatiaľ čo pre tých ostatných je tento stav práve dlho vytúženým naplnením ich doterajších neuspokojených želaní.

Avšak príznaky boli vtedy celkom zreteľné, hoci len niekoľko jedincov sa pokúsilo vziať si z toho patričné poučenie.

Dnes je to však nutnejšie než kedykoľvek inokedy.

Tak ako sa dá k liečeniu choroby pristúpiť len vtedy, keď je známa jej príčina, tak rovnaké pravidlo platí aj pri liečení politických chýb. Samozrejme, že vonkajšia príčina choroby, ktorá bije do očí, sa dá spoznať omnoho ľahšie než jej vnútorná príčina. A to je tiež dôvodom, prečo sa väčšina ľudí nedokáže vyrovnáť práve s poznatkom vonkajších účinkov a zamieňa ich dokonca s príčinou, či sa dokonca pokúša radšej existenciu podobnej choroby popierať. A tak väčšina z nás vidí rozklad Nemecka v prvom rade vo všeobecnej hospodárskej kríze a z nej vyplývajúcich dôsledkov. Tieto sa týkajú každého jedinca, čo by mohlo byť vážnym dôvodom, aby

každý jedinec porozumel tejto katastrofe. Avšak omnoho menej sa širokých máš týka rozvrat v politickom, kultúrnom a eticko-morálnom ohľade. U mnohých tu zlyháva cit a dokonca aj rozum.

Že je tomu tak u širokých vrstiev obyvateľstva, to je ešte pochopiteľné. Ale že aj v kruhoch inteligencie je rozvrat Nemecka vnímaný v prvom rade ako „hospodárska katastrofa“ a tým sa uzdravenie očakáva zo strany hospodárstva, je jednou z príčin, prečo doteraz nemohlo nastať uzdravenie. Len vtedy, keď pochopia, že hospodárstvu tu pripadá len druhé alebo tretie miesto a že politické, morálne etické a pokrvné faktory sú na prvom mieste, len potom sa dôjde k poznaniu príčin dnešného nešťastia, čím sa tiež nájdú prostriedky a cesty na vyliečenie.

Otázka príčin rozvratu Nemecka tak nadobúda rozhodujúci význam, zvlášť potom pre politické hnutie, ktorého cieľom je prekonanie práve tejto porážky.

Ale i pri tomto pátraní v minulosti si človek musí dať veľký pozor, aby nezamieňal do očí bijúce účinky s ich menej zreteľnými príčinami.

Najľahším a preto tiež najrozšírenejším odôvodnením dnešného nešťastia je to, že sa jedná o následky prehranej vojny, čoho príčinou je terajšia pohroma.

Môže byť dosť tých, ktorí tomuto nezmyslu naozaj veria, ale je viac tých, z úst ktorých sa toto ľživé zdôvodnenie a vedomé nepravdy šíria. To posledné platí pre všetkých, ktorí sa dnes nachádzajú pri vládných korytách. Lebo neboli to práve títo apoštolovia revolúcie, ktorí vtedy národu neustále naliehavo vytýkali, že široké vrstvy zostávajú stále rovnaké, akonáhle sa vojna skončí? A neuistovali naopak naozaj, že len „veľkokapitalista“ môže mať záujem na víťaznom ukončení tohoto hrozného zápasu národov, ale nikdy nie nemecký národ alebo dokonca nemecký robotník? Áno a nehovorili naopak títo apoštolovia svetového zmierenia, že vďaka nemeckej porážke bude zničený len „militarizmus“ a že nemecký národ naopak bude oslavovať svoje veľkolepé znovuzrodenie? Nebola snáď v týchto kruhoch velebená láskavosť dohodárov, zatiaľ čo všetka vina za krvavé zápasy sa hodila na Nemecko? Dalo by sa to však urobiť bez vysvetlenia, že aj vojenská porážka nebude mať na národ žiadny vplyv? Nebola snáď celá revolúcia zarámovaná do fráz, že vďaka nej nedošlo k víťazstvu nemeckej zástavy vďaka čomu nemecký národ len teraz vyjde v ústrety svojej vnútornej a vonkajšej slobode?

Nebolo to snáď tak, vy odporní a zatratení učni?

K tomu už patrí nutná dávka židovskej drzosti prisudzovať teraz vinu za rozvrat vojenskej porážke, zatiaľ čo centrálny orgán všetkých krajinských zradcov berlínsky „Vpred“ predsa napísal, že nemecký národ teraz nesmie domov víťazne priniesť svoju zástavu!

A teraz by to malo byť dôvodom nášho rozvratu?

Bolo by samozrejme bezvýznamné chcieť sa dohodnúť s týmito zábudlivými klamármí, a preto by som s nimi tiež nestratil ani slovo, keby však tento nezmysel úplne bezmyšlienkovito neopakovalo toľko ľudí bez toho, že by k tomu boli podnecovaní práve zlomyseľnosťou alebo vedomím klamaním. Ďalej by tieto výklady mali našim agitačným bojovníkom ponúknuť pomocné prostriedky, ktoré sú takisto veľmi potrebné práve v čase, keď sa dotyčnému vyslovené slovo prekrúti už v jeho ústach.

Preto je treba k názoru, že prehraná vojna má vinu na rozvrate Nemecka poznamenať nasledujúce:

Zaiste, že prehraná vojna mala pre budúcnosť našej vlasti obrovský význam. Avšak samotná prehra nie je príčinou, ale zas len dôsledkom iných príčin. A že nešťastný koniec tohoto boja na život a na smrť musí zákonite viesť k zhubným následkom, bolo každému prezieravému a nezlomyselnému človekovi úplne jasné.

Bohužiaľ však existovali aj ľudia, ktorým zrejme tento názor v správnom čase chýbal, alebo ktorí proti svojej najlepšej vôli túto pravdu najskôr odmietali a potom popierali. Z veľkej časti to boli tí, ktorí po splnení svojich tajných želaní náhle neskoro pochopili katastrofu, ktorá bola spôsobená ich zásluhou. Oni samotní sú však vinníkmi rozvratu a nie prehraná vojna, ako teraz radi s obľubou tvrdia. Lebo ich prehra bola len dôsledkom ich činov a ako sa teraz snažia tvrdiť, výsledkom zlého velenia. Ani nepriateľ sa neskladal zo zbabelcov, aj on vedel umierať, jeho počet bol od prvého dňa väčší než počet nemeckých vojakov a jeho technické vybavenie malo k dispozícii arzenály celého sveta. Napriek tomu sa zo sveta nedá vymazať skutočnosť, že nemeckých víťazstiev, ktoré boli po celé štyri roky vybojovávané proti celému svetu boli napriek všetkému hrdinstvu a napriek všetkej organizácii dosiahnuté len vďaka uvažujúcemu veleniu. Organizácia a velenie nemeckej armády bolo to najmocnejšie, čo táto zemeguľa kedy videla. Jej nedostatky spočívali len v hraniciach všeobecných ľudských možností.

To, že sa táto armáda zrútila, nebola príčinou nášho dnešného nešťastia, ale len dôsledkom ďalších zločinov, dôsledkom, ktorý však bohužiaľ sám viedol k začiatku ďalšieho a teraz zreteľnejšieho rozvratu.

Že je tomu tak vyplýva z nasledujúceho:

Musí vojenská porážka viesť bezo zvyšku k takému strhnutiu národa a štátu? Od kedy je niečo podobného výsledkom nepodarenej vojny? Môžu vôbec národy po prehratých vojnách zaniknúť?

Odpoveď na to môže byť veľmi krátka: len vtedy, pokiaľ národy po vojenskej porážke dostanú účet za ich vnútorný rozklad, zbabelosť, bezcharakternosť a nedôstojnosť. Pokiaľ tomu tak nieje, vojenská porážka sa stáva podnetom skôr k nadchádzajúcemu obrovskému rozmachu než náhrobkom bytia daného národa.

Dejiny nám ponúkajú veľký počet príkladov na podloženie tohoto tvrdenia. Bohužiaľ vojenská porážka nemeckého národa nieje len nezaslúženou katastrofou, ale zaslúženým trestom večnej odplaty. Túto porážku sme si viac, než zaslúžili. Je len najväčším vonkajším úkazom úpadku medzi celým radom vnútorných úpadkov, ktoré snád zostávajú skryté pred zrakmi väčšiny ľudí, alebo ktoré človek podľa manierov Vogela a Straussa nechce vidieť.

Ved' sa pozrime na sprievodne úkazy, za ktorých nemecký národ túto porážku prijal. Nevyjadrovala sa snád' v mnohých kruhoch najhanebnejším spôsobom práve radosť nad nešťastím, ktoré vlast' postretlo? Kto však môže robiť niečo také, ak si skutočne tento trest nezaslúžil? A nezašlo sa snád' ešte ďalej a nechválilo sa snád' tým, že konečne donútilo front k ústupu? A to nerobil nepriateľ, nie, tieto hriechy spočívajú na nemeckých bedrách! Postihlo ich snád' nešťastie neprávom? Odkedy sa však prichádza a prideluje vina za vojnu samým sebe? A síce proti lepšiemu rozhodnutiu a lepším znalostiam!

Nie a ešte raz nie. V spôsobe, akým nemecký národ prijal svoju porážku, možno najzreteľnejšie spoznať, že pravú príčinu nášho rozvratu musíme hľadať niekde úplne inde než v čisto vojenskej strate niekoľkých pozícií alebo neúspechu niekoľkých ofenzív. Lebo pokiaľ by front zlyhal ako taký a dostalo by sa cezeň do vlasti osudové nešťastie, potom by nemecký národ prijal porážku úplne ináč. Znášal by nasledujúce nešťastie so zaťatými zubami, alebo by ho oplakával s uchvacujúcou bolesťou. Potom by zlosť a hnev naplnili srdce voči nepriateľovi, ktorý sa klamlivou náhodou, alebo tiež vôľou osudu stal víťazom. Potom by celý národ podobne ako rímsky senát vzdal s vďakou otčiny hold porazeným divíziám za ich doterajšie obeť a s prosbou, aby sa na Ríšu nehnevali. Samotná kapitulácia by bola podpísaná len s rozumom, zatiaľ čo srdcia by už bili pre nadchádzajúce povstanie.

Takto by bola prijatá porážka, za ktorú by bol vinný sám osud. Potom by sa nikto nesmiel a netancoval, nevychvaľoval by zbabelosť a neoslavoval by porážku, nikdy by nehanobil bojujúce vojsko a nevláčil by jeho zástavy a kokardy cez blato a predovšetkým by nikdy nedošlo k najstrašnejšiemu úkazu, keď jeden anglický dôstojník plukovník Repington opovržlivo prehlásil: „Medzi Nemcami je každý tretí muž zradca“. Nie, tento mor by sa nikdy nerozliadol do takého smrteľného prúdu, v ktorom sa počas posledných piatich rokoch utopil posledný zvyšok úcty zo strany okolitého sveta.

V tomto možno najlepšie vidieť také klamlivé tvrdenie, že prehraná vojna bola príčinou nemeckého zrútenia. Nie, toto vojenské zrútenie bolo len dôsledkom celého radu chorobných prejavov a ich zakladateľov, ktorí už v časoch mieru napádali nemecký národ. To bol ten prvý, všetkým zreteľne viditeľný, katastrofálny dôsledok mravného a morálneho jedu, úbytku pudu sebazáchovy a domnienok tých, ktorí už pred mnohými rokmi začali podhrabávať základy národa a Ríše.

Avšak k tomu patrila celá bezmedzná prehnanosť židovstva a ich marxistických bojových organizácií, ktorí uvalili vinu za tento rozvrat práve tomu mužovi, ktorý sa ako jediný s nadľudskými silami a energiou pokúšal zabrániť katastrofe, ktorú sám veľmi dobre predvídal, a uchrániť tak národ pred dobou toho najhlbšieho poníženia a potupy. Tým, že bol Ludendorff označený za vinníka prehry svetovej vojny bola jedinému nebezpečnému žalobcovi, ktorý by mohol vystúpiť proti všetkým zradcom národa, z ruky vytrhnutá zbraň morálneho práva. Vychádzalo sa pritom z celkom správneho predpokladu, že vo veľkom klamstve je ukrytý určitý faktor vierohodnosti a že široké masy daného národa sa v najhlbšom jadre svojho srdca skazia ľahšie, než by sa vedome a úmyselne stali nedobrymi, pričom vo svojej primitívnej jednoduchosti citov padnú veľkému klamstvu za obeť ľahšie než malé skupiny ľudí, lebo tieto sami zrejme občas siahajú k malým klamstvám. Podobná nepravda im vôbec nepríde na myseľ a ani v budúcnosti neuveria možnosti tak nehoráznej drzosti hanebného prekrúcania. Áno, i pri samotnom vysvetľovaní ešte dlho pochybujú a váhajú, ale nakoniec minimálne nejakú príčinu predsa len príjmu za pravdu. A tým aj z najdrzejšieho klamstva vždy niečo zostane a uviazne skutočnosť, ktorú všetci veľkí klamári a spolky klamárov tohoto sveta veľmi dobre poznajú a preto aj hanebne využívajú.

Najväčšími znalcami týchto možností použitia klamstiev a ohováraní boli vždy Židia. Veď i celá ich existencia je vybudovaná na jednom obrovskom klamstve, totiž, že u nich ide o náboženské bratstvo, zatiaľ čo sa točia okolo jedinej rasy. Táto rasa ukrižovala jedného z najväčších duchov ľudstva a s navždy platnou vetou základnej pravdy: nazval ich „najväčšími majstrami klamstiev“. Kto nie je schopný toto spoznať, alebo to spoznať nechce, nebude už nikdy na tomto svete schopný pomôcť k víťazstvu pravdy.

Nemecký národ môže hovoriť skôr o veľkom šťastí, že doba jeho vlečúcej sa nákazy sa zvrhla do tak hroznej katastrofy, lebo v inom prípade by národ zahynul snáď pomalšie, ale o to istejšie. Choroba by sa stala chronickou, zatiaľ čo v tejto akútnej forme rozvratu sa stala zreteľnou a názornou aj pre zraky širokej masy. Človek sa nestal náhodou snáď ľahšie pánom moru, než tuberkulózy. Jedna choroba prichádza v hrozných človeka mobilizujúcich smrteľných vlnách, druhá sa pomaly plazí. Prvá vedie k strašnému strachu, druhá k pomalejšiemu ľahostajnosti. Dôsledkom však je, že k jednému človeku pristupuje s celkovou bezohľadnosťou svojej energie, zatiaľ čo tuberkulózu sa pokúša potlačiť tlmiacimi prostriedkami. A tak sa stal pánom moru, zatiaľ čo tuberkulóza ovláda jeho samotného.

Rovnako je to aj s chorobami národov. Pokiaľ sa neprejavia katastrofálne, začne si na ne človek zvykať a napokon na ne umiera aj keď až po čase, ale o to zaručenejšie. Potom je už to len šťastím, hoci patrične trpkým, keď sa osud rozhodne zasiahnuť do tohoto pomalého hnilobného procesu a náhlým úderom upozorní napadnutého na koniec tejto choroby. Lebo potom prichádza podobná katastrofa častejšie než jeden raz. Môže sa potom ľahko stať príčinou liečby, ktorá však môže byť nasadená len s najväčšou odhodlanosťou.

Avšak aj v tomto prípade je opäť predpokladom rozoznania vnútorných dôvodov, ktoré dali podnet na úvahy o prichádzajúcej chorobe.

Aj tu zostáva najdôležitejšou úlohou rozlíšenie pôvodcu od stavov, ktoré spôsobil. To bude o to ťažšie, o čo dlhšie sa návaly choroby u národa nachádzajú a o čo viac sa mu už stali prirodzenou súčasťou. Môže sa ľahko stať, že po určitom čase sa úplne škodlivé jedy môžu považovať za súčasť národa, alebo budú trpené ako nutné zlo, takže sa potom vôbec nemusí považovať za nutné hľadať cudzieho pôvodcu tohoto ochorenia.

V dávnom mieri predvojnových rokov sa teda zrejme vyskytli určité chyby, ktoré boli ako také identifikované, hoci sa o tieto nikto až na pár výnimiek v podstate vôbec nestaral. Tieto výnimky boli tiež v prvom rade prejavmi hospodárskeho života, ktoré si tieto jedinci uvedomili silnejšie než škody v celom rade iných oblastí.

Bolo mnoho dekadentných období, ktoré mali byť podnetmi k naozajstnému zamysleniu.

Z hospodárskeho pohľadu by sa malo poznamenať nasledujúce:

Vďaka rýchlemu rozmnožovaniu nemeckého národa pred vojnou sa otázka zaisťovania denného chleba objavovala v popredí všetkých politických a hospodárskych mysliteľov a obchodníkov stále vyhranenejším spôsobom. Bohužiaľ sa nikto nemohol rozhodnúť, aby pristúpil k jedinému možnému riešeniu, ale verilo sa, že cieľ sa dá dosiahnuť aj ľahšou cestou. Zrieknutie sa získaných nových území a ich nahradenie šialenstvom svetovej hospodárskej choroby muselo na konci zákonite viesť k neobmedzenej ako aj škodlivej industrializácii.

Prvým následkom najväčšieho významu bolo týmto vyvolané oslabenie roľníckeho stavu. Rovnakou mierou akou bol oslabovaný, narastala stále masa mestského proletariátu až sa rovnováha napokon celkom stratila.

Teraz však vyšiel najavo aj ostrý rozdiel medzi chudobnými a bohatými. Blahobyť a chudoba žili tak blízko vedľa seba, že následky toho mohli a museli byť veľmi smutné. Bieda a častá nezamestnanosť sa začali pohrávať s človekom a zanechávali za sebou len nespokojnosť a roztrpčenie. Následkom toho sa zdá byť politický triedny rozkol. Počas hospodárskeho rozkvetu bola bieda čím ďalej tým väčšia a neustále sa prehľbovala, až to prišlo tak ďaleko, že sa presvedčenie „takto to už ďalej predsa nemôže ísť“, stalo všeobecným bez toho, že by si ľudia o tom, čo by malo prísť robili, alebo dokonca mohli robiť nejakú predstavu.

Boli to typické signály najhlbšej nespokojnosti, ktorá sa týmto spôsobom pokúšala prejaviť.

Horšie než to však boli iné javy následkov, ktoré so sebou priniesli zlé hospodárenie národa.

Práve v tom rozmere, keď sa hospodárstvo stáva pánom štátu, stávajú sa peniaze bohom, ktorému je všetko podriadené a ktorému sa každý klania. Stále častejšie boli nebeskí bohovia, akoby zastaralí a prežití, odkladaní do kúta a miesto toho bolo

kadidlo prinášané modle mamonu. Nastala naozaj hrozná zvrhlosť, hrozná predovšetkým preto, že sa dostavila v čase, keď národ mal viac než kedykoľvek predtým potrebu toho najväčšieho hrdinského zmýšľania v tejto hroziacej kritickej hodine. Nemecko sa muselo vzchopiť a jedného dňa sa s mečom v ruke pokúsiť zabezpečiť si prostredníctvom „mierumilovnej, hospodárskej práce“ svoj každodenný chlieb.

Avšak nadvláda peňazí bola utvrdzovaná aj z miest, ktoré sa tomu predovšetkým mali postaviť na odpor. Jeho cisárska výsosť konala nešťastne keď vtiahla predovšetkým šľachtu do bankových kruhov nového finančného kapitálu. Samozrejme by sa mu malo pripočítať k dobru, že bohužiaľ ani Bismarck v tomto smere nerozoznal nebezpečenstvo. Tak začali hodnotu peňazí zastupovať vymyslení moralisti, lebo bolo jasné, že takýmto spôsobom musí byť šľachtický meč veľmi rýchlo nahradený finančným mečom. Peňažné operácie sú ľahšie než bitky. Preto to aj pre skutočného hrdinu alebo štátnika už nebolo lákavým, aby ho dávali do súvislosti s prospechárskym bankovým Židom. Skutočne zaslúžilý muž nemohol mať záujem o udelenie lacných rádov, ale tieto s vďakou odmietol. Avšak aj z čisto pokrvného hľadiska bol tento vývoj veľmi smutný. Šľachta stále viac strácala rasové predpoklady pre svoju existenciu a vo veľkej časti by pre ňu na mieste bolo skôr označenie „nešľachtická“.

Obrovský hospodársky úpadok bol pomalým ukrajovaním osobného vlastníckeho práva a pomalým prechodom celého hospodárstva do vlastníctva akciových spoločností.

Tým práca vďaka nesvedomitým podvodníkom poklesla na úroveň špekulatívneho objektu. Odsudzovanie vlastníctva voči pracujúcim bolo vystupňované do tej najvyššej miery. Burza začala triumfovať a začala sa pomaly, ale isto chystať prevziať pod svoju kontrolu a ochranu život celého národa.

Zmedzinárodňovanie nemeckého hospodárstva bolo už pred vojnou praktizované okľukami cez akcie. Samozrejme, že sa časť nemeckého priemyslu snažila s rozhodnosťou uchrániť pred týmto osudom. Avšak potom tiež padla za obeť spojenému útoku žiadostivému finančnému kapitálu, ktorý tento boj vybojoval predovšetkým s pomocou svojich najvernejších súdruhov z marxistického hnutia.

Neustály boj proti nemeckému ťažkému priemyslu bol zreteľným začiatkom zmedzinárodňovania nemeckého hospodárstva prevádzaného marxistami, ktoré však do úplného konca mohlo previesť len víťazstvo marxistickej revolúcie. Zatiaľ čo píšem tieto riadky, podaril sa generálny útok na ríšsku železnicu, ktorá teraz bude prevedená do rúk medzinárodného finančného kapitálu. Medzinárodná sociálna demokracia tak dosiahla svoj ďalší najvyšší cieľ.

Ako veľmi sa toto zlé hospodárenie nemeckého národa podarilo, možno najzreteľnejšie vidieť v tom, že konečne po skončení vojny jedna z vedúcich osôb nemeckého priemyslu a predovšetkým obchodu vyjadrila mienku, že hospodárstvo by ako také bolo schopné Nemecko znovu vystavať. Tento nezmysel bol vypovedaný práve v momente, keď Francúzsko na svojich školách založilo výučbu v prvom rade opäť na humanistických základoch, aby tak predišlo tomuto omylu, ako keby národ a štát za svoju existenciu nevďačili hospodárstvu, ale večným zdanlivým hodnotám. Výrok, ktorý vtedy Stiness do sveta vypustil, spôsobil neuveriteľný zmätok. Okamžite sa ho chytili, aby ho s obdivuhodnou rýchlosťou urobili vedúcim motívom všetkých tých mastičkárov a pokútnych lekárov, ktorých osud od revolúcie „pasoval“ na nemeckých „štátnikov“.

Jedným z najzhubnejších úkazov rozvratu v predvojnovom Nemecku bola všadeprítomná okolo seba hryzúca polovičatosť vo všetkom a v každom. Táto polovičatosť je vždy dôsledkom nejakej neistoty z nejakej veci, rovnako i zo zbabelosti vychádzajúcej z toho, alebo oného dôvodu. Táto choroba je potom ešte podporovaná výchovou.

Nemecká výchova bola pred vojnou sťažená veľmi mnohými nedostatkami. Bola veľmi obmedzená jednostranným spôsobom kultivácie len vedomostí na úkor znalostí. Ešte menšia závažnosť sa kládla na výchovu charakteru jedinca - ak je toto vôbec možné - ešte menej na požiadavky zodpovednosti a vôbec žiadna na výchovu vôle a rozhodnosti. Ich výsledkami skutočne neboli silní jedinci, ale skôr poddajní „všeznalci“, za ktorých sme my Nemci pred vojnou boli všeobecne pokladaní a podľa tohoto sme boli aj hodnotení. Každý mal Nemca rád, lebo bol všade dobre použiteľný, ale nikto si ho veľmi nevážil práve z dôvodu jeho slabej vôle. Nebolo to pre nič za nič, že práve on stratil skoro najľahšie zo všetkých národov svoju národnosť a svoju vlasť. Pekné príslovie „S poddanosťou najďalej dôjdeš“ hovorí za všetko. Práve najosudovejšie sa táto poddanosť zobrazila vo forme, podľa ktorej bolo dovolené pristupovať k mocnárovi. Forma vyžadovala: nikdy neodvrávať, ale schvaľovať všetko, čo Jeho Výsosť ráči uznať za dobré.

Práve na tomto mieste bola veľmi potrebná slobodná mužská dôstojnosť, ináč musela jedného dňa celá monarchistická inštitúcia vďaka takémuto päťolizizmu zaniknúť, lebo to bolo päťolizizmus a nič iné! A len biedni päťolizizmi a podliezači, skrátka celá dekadencia, ktorá sa vždy cítila dobre v blízkosti najvyšších trónov akoby spravodlivé a riadne duhovenstvo bola zodpovedná za to, že tento druh komunikácie s nositeľmi koruny bol jediným platným. Tieto najpoddanejšie kreatúry od vekov dokazovali, pri všetkom rešpekte ich pánov a chlebdarcov svoju mrzutosť voči ostatnému človečenstvu a najviac potom, keď sa s drzým výrazom ráčili ostatným hriešnikom predstavovať ako jediní správni monarchisti. Aká drzosť vypúšťať také šľachtické alebo skôr nešľachtické hlísty! Lebo v skutočnosti boli práve títo ľudia hrobármi monarchie a zvlášť monarchistických myšlienok. Ináč to snáď ani nie je mysliteľné. Veď muž, ktorý je pripravený postaviť sa za určitú vec, nemôže byť žiadny pokrytec a bezcharakterný päťolizizmus. Keď vo všetkej vážnosti ide skutočne o zachovanie a podporu nejakej inštitúcie, zostal by jej verný do najhlbšieho kúta svojho srdca, nezačal by sa vykrúcať pri prvých náznakoch jej poškodenia. Nikdy by nepokrikoval na verejnosti ako to klamárskeho spôsobom robili demokratickí „priatelia“ monarchie, ale by sa pokúsil Jeho Výsosť, nositeľa koruny, vážne varovať a radiť mu. Nemohol a nesmel by sa pritom zmieriť so stanoviskom, že Jeho Výsosti napriek tomu zostane voľné pole na rozhodovanie a jednanie, ktoré by celkom zreteľne muselo viesť a tiež by viedlo k pohrome, ale v takomto prípade by musel monarchiu chrániť pred samotným monarchom a to za každú cenu. Keby váha tohoto zriadenia spočívala len v rukách dotyčného panovníka, bola by to tá najhoršia inštitúcia, ktorú si človek môže predstaviť. Lebo monarchovia sú len zriedka výberom múdrosti a rozumu alebo len charakteru, ako sa to rado traduje. Tomu veria len profesionálni päťolizizmi a pokrytci, avšak rovní ľudia a tí sú predsa to najcennejšie, čo štát má, sa môžu obhajovaním takéhoto nezmyslu cítiť len odstrkovaní. Pre nich je história len históriou a pravda pravdou, aj keď sa pritom jedná o monarchu. Nie, šťastie vlastníť veľkého monarchu, akoby veľkého človeka, sa národom stáva len veľmi zriedka, takže musí byť spokojný už s tým, keď zlomyseľnosť osudu minimálne netrvá na najhlúpejšom omyle.

Dovtedy nemôže hodnota a význam monarchistických myšlienok spočívať len na samotnom monarchovi, iba ak by sa nebesá rozhodli nasadiť korunu na hlavu

geniálnemu hrdinovi ako bol napríklad Fridrich Veľký alebo múdremu charakteru Wilhelma I. To sa však stáva raz za sto rokov a nie častejšie. Inak predstupuje myšlienka pred osobnosť, pričom zmysel zriadenia by mal byť v samotnej inštitúcii. Tým však monarcha sám spadne do okruhu služobníkov. Aj on sa stáva kolieskom v tomto prístroji a je mu tiež ako taký zaviazaný. Teraz sa aj on musí podrobiť vyššiemu cieľu a každý, kto mlčky pripustí, aby sa nositeľ koruny podieľal na týchto zločinoch namiesto toho, aby mu v tom zabránil, prestáva byť monarchistom. Pokiaľ by zmysel nespočíval v myšlienke, ale za každú cenu v „posvätenej“ osobe, nemohlo by nikdy dôjsť k odstaveniu očividne duševne chorého kniežaťa.

Dnes je už nutné sa toho vzdať. Lebo v poslednej dobe sa v úkrytoch opäť stále častejšie objavujú zjavy, ktorých žalostné vystupovanie predsa nemá nič spoločné s rozvratom monarchie. Títo ľudia teraz hovoria s určitou naivnou drzosťou stále viac o „ich kráľovi“, ktorého predsa pred pár rokmi v kritickej dobe nechali v štiche a každého, kto odmieta pristúpiť na ich klamárske predvádzanie sa, označujú každého za zlého Nemca. A v skutočnosti sú to zas len tí zbabelci, ktorí v roku 1918 utekali a dezertovali pred každou červenou páskou a svojho kráľa nechali kráľom, halapartňu vymenili čo najrýchlejšie za vychádzkovú palicu, nasadili si neutrálnu kravatu a potom bez stopy zmizli, aby sa z nich stali počestní občania! Títo kráľovskí bojovníci vtedy odrazu zmizli. A len potom, čo sa zásluhou iných upokojila revolučná búrka aspoň do tej miery, že sa opäť dalo zvolať „Sláva kráľovi, sláva“, začali títo „služobníci a poradcovia“ koruny opäť opatrne vyliezať. A teraz sú tu teda opäť všetci a pátravým zrakom opäť túžobne pozerajú po egyptskom hrnci plnom mäsa, môžu sa len ťažko udržať pred vernosťou kráľovskému dvoru a túžbou po činoch, než sa zasa jedného krásneho dňa objaví nejaká červená páska a ten príznak starej monarchie sa opäť znova stratí, tak ako myš, keď sa objaví mačka!

Keby za to nemohli samotní monarchovia, mohol by ich človek len čo najsrdečnejšie poľutovať, tak ako ich dnešní obhajcovia. V každom prípade si však môžu byť istí, že s podobnými rytiermi sa prichádza o tróny, avšak koruny sa nedobývajú.

Tento prístup bol však chybou našej celkovej výchovy, ktorá sa teraz na tomto mieste vypomstila priam strašným spôsobom. Lebo vďaka nej sa pri všetkých dvoch mohli držať tieto žalostné príznaky, ktoré pomaly podkopávali základy samotnej monarchie. Keď sa potom budova konečne začala nakláňať, náhle zmizli, ako by ich odvíal vietor. Samozrejme zbabelci a pätolizači sa predsa nenechávajú pre svojho pána zabiť. To, že to monarchovia nevedeli a zo zásady ani vedieť nechceli, sa už dávno stalo ich záhubou.

Následným prejavom zlej výchovy je obava zo zodpovednosti a z toho vyplývajúca slabosť v riešení samotných životne dôležitých problémov.

Východzí bod tejto náказы spočíva veľkým dielom v parlamentnej inštitúcii, v ktorej sa nezodpovednosť pestuje priam čoby čistá kultúra. Bohužiaľ však toto ochorenie prechádza aj do ostatku celospoločenského života a najviac potom do štátneho. Všade sa začalo vyhýbať zodpovednosti a z tohoto dôvodu sa najradšej siahalo k polovičatým a nepostačujúcim opatrením. Ved' pri jeho použití sa miera osobnej zodpovednosti odzrkadlila vždy na ten najmenší obsah.

Je potrebné porovnať len postoj jednotlivých vlád voči celému radu skutočne škodlivých úkazov nášho verejného života, z čoho možno ľahko spoznať strašný dosah tejto všeobecnej polovičatosti a obavy zo zodpovednosti.

Vyzdvihnem len niekoľko prípadov z veľkého množstva existujúcich príkladov:

V novinárskych kruhoch sa tlač často rada označuje za „veľmoc“ v štáte. A jej význam je skutočne obrovský. To sa vôbec nesmie podceňovať, lebo ovplyvňuje pokračovanie výchovy v nasledujúcej starobe.

Čitatelia tlače sa dajú rozdeliť do troch skupín:

Po prvé na tú, ktorá verí všetkému, čo si prečíta.

Po druhé na tú, ktorá neverí ničomu.

A po tretie na hlavy, ktoré prečítané kriticky preveria a potom posúdia.

Prvá skupina, je čo do počtu zďaleka najväčšia. Skladá sa zo širokých vrstiev obyvateľstva, a predstavuje z tohoto hľadiska duševne najjednoduchšiu časť národa. Nedá sa však rozdeliť na povolania, ale nanajvýš do všeobecných inteligenčných koeficientov. K nej patria všetci, ktorí nemajú samostatné myslenie ani vrodené, ani naučené a ktorí sčasti z neschopnosti a sčasti z neznalosti veria všetkému, čo sa im vytlačené čierne na bielom predloží. K ním patrí aj oná skupina leňochov, ktorí možno vedia sami premýšľať, ale od samej lenivosti radšej vďačne siahnu po všetkom, čo už vymyslel niekto iný, s tým skromným predpokladom, že tento sa snažil tou správnou mierou. U všetkých týchto ľudí, ktorí predstavujú široké masy obyvateľstva, bude teda vplyv tlače nesmierne obrovský. Nie sú neschopní alebo nehodlajú sami preveriť to, čo im je predkladané, takže ich celkový prístup k denným problémom je odkázaný skoro výhradne na vonkajšie ovplyvňovanie ostatnými. To môže byť výhodou vtedy, keď ich poučovanie prevádza poctivá a pravdu milujúca strana, stáva sa však pohromou, pokiaľ sa toho chytia klamári a lumpi.

Druhá skupina je čo do počtu výraznejšie menšia. Skladá sa sčasti z členov, ktorí najskôr patrili k prvej skupine, ale po dlhých trpkých sklamaniach sa teraz dostali do opačnej pozície a neveria ničomu, čo sa im v tlačenej podobe dostane pred oči. Nenávidia všetky noviny a buď ich vôbec nečítajú, alebo sa bez výnimky zlostia nad ich obsahom, lebo sa podľa ich názoru skladajú len z klamstiev a nepravd. Títo ľudia sa len ťažko spracúvajú, lebo sa aj k pravdivým informáciám stavajú stále veľmi nedôverčivo. Tým sú stratení pre akúkoľvek pozitívnu činnosť.

Tretia skupina je ďaleko najmenšia. Skladá sa z naozaj duchovne vyspelých mozgov, ktoré rozvinuli svoje prirodzené nadanie a svoju výchovu a naučili sa samostatne myslieť, ktorí sa snažia vytvoriť si o všetkom, čo im bolo predložené, svoj vlastný názor a ktorí všetko čo prečítali ešte raz čo naj dôkladnejšie preverujú a sledujú ďalší vývoj udalostí. Nikdy by nečítali noviny bez toho, že by pritom nepremýšľali, preto to vydavateľ u tejto skupiny vôbec nemá ľahké. Novinári tento druh ľudí milujú, aj keď s určitou rezervovanosťou.

Pre príslušníkov tretej skupiny nie je nezmysel, ktorý sa objavil v tých, alebo oných novinách takým nebezpečím, ba je pre nich bezvýznamný. Rovnako si v priebehu svojho života zvykli na to, že v každom novinárovi sa zo zásady skrýva potmehúd, ktorý hovorí pravdu len niekedy. Bohužiaľ význam týchto znamenitých ľudí spočíva len v ich inteligencii, nie v ich množstve - aké je to nešťastie práve v dobe, keď múdrosť nie je ničím a väčšina všetkým! Dnes keď rozhoduje hlasovací lístok masy, spočíva rozhodujúci význam práve vo veľkých skupinách a táto je na prvom mieste. Stádo naivných a ľahkovážnych.

V záujme štátu a národa by v prvom rade malo byť, aby sa títo ľudia nedostali do rúk zlých, nevzdelaných alebo dokonca zlomyseľných vychovávateľov. Štát je preto povinný dozerať na ich výchovu, aby tak zabránil akémukoľvek zlu. Mal by sa pritom zamerať predovšetkým na tlač, lebo jej vplyv na týchto ľudí je ďaleko najväčší a najpenikavejší a nepôsobí len dočasne, ale stále. V jednotnosti a večnom opakovaní tejto výučby spočíva jej nesmierny význam. Pokiaľ teda niekde, tak predovšetkým tu štát nesmie zabúdať, že účelu slúžia všetky prostriedky. Nesmie sa nechať zmiasť a

oklamať flákačmi tzv. „slobody tlače" a zanedbávať svoju povinnosť a upierať národu jeho stravu, ktorú potrebuje a ktorá mu robí dobre. Musí si so všetkou bezohľadnosťou rozhodnutia zaistiť tento prostriedok výchovy ľudu a postaviť ho do služieb národa a štátu.

Akú stravu však nemecká predvojnová tlač predkladala ľuďom? Nebol to snáď najpruďší jed, ktorý si človek vôbec môže predstaviť? Nebol snáď srdciam nášho národa naočkovaný najhroznejší pacifizmus práve v čase, keď sa celý okolitý svet už chystal na pomalé, ale isté zaškrtanie Nemecka? Nenalievala snáď táto tlač už v dobách mieru do mozgu národa pochybnosti o nároku na vlastný štát, aby tak touto voľbou prostriedkov obmedzila predovšetkým jeho obranyschopnosť? Nebola to snáď nemecká tlač, ktorá nášmu ľudu tak lahodne predkladala nezmysel „západnej demokracie", až tento nakoniec uchvátený všetkými týmito predvádzaniami uveril, že svoju budúcnosť môže vložiť do akéhosi ľudového zväzu? Nepomáhal snáď vychovávať náš ľud k biednej nemravnosti? Nebola ňou snáď zosmiešňovaná morálka a mravnosť akoby spiatočnosť a malomeštiacka zadubenosť, až sa aj náš národ stal „moderným"? Nepodkopávala snáď trvalými útokmi samotné základy štátnej autority tak dlho, že potom stačil jediný náraz, pod ktorým sa celá budova zrútila? Nebojovala snáď kedysi všetkými prostriedkami proti každej vôli dať štátu to, čo mu patrí, nezhadzovala snáď nepretržitou kritikou vojsko, nesabotovala všeobecnú brannú povinnosť, nenabádala na odmietanie dôvery v armádu atď., až kým sa nedostavil úspech?

Činnosť tzv. liberálnej tlače bola hrobárskou prácou na nemeckom národe a nemeckej Ríši. O marxistických klamlivých letákok by sa malo úplne mlčať. Pre tieto je lož rovnako životne dôležitá ako myši pre mačku. Veď ich úlohou je len zlomiť v národe jeho ľudovú a národnú chrbticu, aby ho tak pripravili na otroctvo medzi-národného kapitálu a jeho pánov - Židov.

Čo však štát podnikol proti masovému tráveniu celého národa? Nič, ale vôbec nič! Pár smiešnych nariadení, pár pokút za príliš vzplanúce ničomnosti, a to bolo všetko. Preto sa dúfalo, že vďaka lichôtkam, vďaka uznaniu „hodnoty" tlače, jej významu, jej „výchovného poslania" a podobných nezmyslov sa tento mor zmierni. Židia to však prijali s výsmechom a potvrdili to prehnaným poďakovaním.

Dôvod tohoto potupného jednanie štátu nespočíval ani tak v nespoznaní nebezpečenstva, ale skôr do neba volajúcej zbabelosti a z toho vyplývajúcej polovičatosti všetkých rozhodnutí a opatrení. Nikto nemal tú odvahu siahnuť k prenikavým radikálnym prostriedkom, ale tu sa, ako aj všade inde fušovalo s polovičatými receptami a namiesto toho, aby sa priamou ranou zasiahlo priamo srdce, dráždili sa najvyššie zmijs. A to všetko s tým výsledkom, že nielenže všetko zostalo po starom, ale naopak, že veľa inštitúcií, ktoré bolo potrebné zničiť, z roka na rok vzrastali.

Obranný boj vtedajšej nemeckej vlády proti tlači prevažne židovského pôvodu, ktorá pomaly hubila národ, nemal vôbec žiadny smer, bol bez rozhodnosti a predovšetkým bez akéhokoľvek zreteľného cieľa. Intelekt tajnej rady tu úplne sklamal a tak pri odhade významu tohoto boja, ako aj vo výbere prostriedkov a stanovení jasného plánu. Pobiehalo sa neplánovito sem a tam, občas, keď sa veľa hrýzlo, zatvorila sa na pár týždňov alebo aj mesiacov nejaká tá novinárska zmijs, avšak samotné hadie hniezdo bolo ponechané na pokoji.

Samozrejme čiastočne to bol dôsledok nekonečne ľstivej taktiky židovstva na jednej strane a na strane druhej potom skutočne hlúposť alebo bezstarostnosť tajnej rady. Nato bol Žid veľmi prešibaný, než aby súčasne nechal napadnúť celú tlač. Nie, časť tlače tu bola k tomu, aby mohla kryť jej zbytok. Zatiaľ čo marxistická tlač vyťahla tým najhrubším spôsobom do boja proti všetkému, čo je ľuďom sväté, napádajúc tým

najhanebnejším spôsobom štát a vládu, popudzujúc proti sebe veľké skupiny obyvateľstva, pôsobili občiansko-demokratické židovské noviny zdaním slávnej objektivity, pričom sa trápne vystríhali všetkých silných slov, lebo presne vedeli, že všetky prázdne hlavy dokážu veci hodnotiť len povrchno, pričom nemajú schopnosť vniknúť do ich podstaty, takže merajú hodnotu vecí práve len z vonkajšej stránky namiesto jej obsahu. Ľudská slabosť, ktorá si zaslúži pozornosť.

Pre týchto ľudí sú noviny ako napríklad „Frankfurter Zeitung“ samozrejme vzorom všetkej slušnosti. Nikdy nepoužívajú hrubé výrazy, odmietajú akúkoľvek telesnú brutalitu a neustále apelujú na boj s „duchovnými“, zbraňami, ktoré ležia obdivuhodným spôsobom na srdci práve bezduchým ľuďom. To je jeden z výsledkov našej polovičatej výchovy, ktorá človeka odpútava od prírodného inštinktu, pumpuje doňho určité vedomosti bez toho, že by ho mohla doviesť ku konečnému poznaniu, že usilovnosť a dobrá vôľa sami o sebe nie sú nič platné, ale že tu musí existovať vlastný, a to vrodenný rozum. Konečné poznanie je však vždy porozumenie pudovej podstaty - to znamená, že človek nikdy nesmie upadnúť do šialenstva a veriť, že je povolán byť pánom a znalcom prírody, ako by mu to domýšľavosť polovičatej výchovy mohla sprostredkovať, ale musí porozumieť základnej nutnosti riadenia prírody a pochopiť, ak je aj tu jeho existencia podriadená týmto zákonom večného boja a zápasu smerom vyššie. Potom pocíti, že vo svete, v ktorom krúžia planéty a slnko okolo planét ich mesiaca, a v ktorom je vždy len sila vládkyňou slabosti a núti ju byť buď jej poslušným služobníkom, alebo ju ničí, nemôžu pre človeka platiť zvláštne zákony. Takisto naňho pôsobia tieto večné princípy poslednej múdrosti. Môže sa pokúsiť ich pochopiť, avšak odpútavať sa od nich sa nikdy nevypláca.

Práve pre našu duchovnú polovicu sveta Židia vydávajú tzv. noviny pre inteligenciu. Pre tých sú tlačene „Frankfurter Zeitung“ a „Berliner Zeitung“, pre nich je ladený tón a na nich takýmto spôsobom pôsobia. Zatiaľ čo sa veľmi starostlivo vyhýbajú všetkým viditeľne vonkajším hrubým formám, zasievajú viac-menej z iných nádob jed do srdc svojich čitateľov. Počas lahodného zvuku páčiacich sa tónov a slovných obrátok sa im snažia nabalamutiť, že hybnou silou ich počínania sú skutočne len čisté vedomosti alebo dokonca morálka, zatiaľ čo v skutočnosti to je len geniálne ako aj prehnané umenie vyraziť týmto spôsobom protivníkovi zbraň proti tlači z ruky. Pretože zatiaľ čo jedni plačú nad ťažkosťami, veria všetci hlupáci o to ľahšie, že u druhých ide len o ľahké výstrelky, ktoré však nikdy nesmú viesť k porušovaniu slobody tlače, ako sa toto darebáctvo beztretného klamanie a otravovania ľudu nazýva. A tak sa človek hanbí vystúpiť proti tomuto banditizmu, lebo sa obáva, že bude mať proti sebe okamžite celú „počestnú“ tlač. Obava, ktorú je tiež nutné zdôvodniť. Len čo sa človek pokúsi vystúpiť proti jedným z týchto hanebných novín, napadnú všetky ostatné noviny jeho stranu, ani za živý svet nie snád' preto, že by obhajovali svoj spôsob boja, nedaj Bože, ide len o princíp slobody tlače a slobody verejnej mienky. Len to má byť obhajované, nič iné. Pod týmto zvukom slabnú aj tí najsilnejší muži, veď vychádzajú z úst samotných „slušných“ listov.

A tak môže jed vniknúť a pôsobiť v celom krvnom obehú nášho národa bez toho, aby mal štát dostatočné množstvo sily, aby sa stal vládcom nad touto chorobou. V smiešnych polovičatých prostriedkoch, ktoré proti tomu nasadil sa už odzrkadľoval hroziaci rozklad Ríše. Lebo inštitúcia, ktorá sa rozhodla prestať sa brániť všetkými dostupnými zbraňami, už prakticky neexistuje. Každá polovičatosť je zreteľným znamením vnútorného rozkladu, po ktorom skôr, či neskôr musí a bude nasledovať aj vonkajší rozvrat.

Verím, že súčasná správne vedená generácia môže toto nebezpečenstvo zvládnuť omnoho ľahšie. Zažila mnoho vecí, ktoré veľmi posilnili nervy všetkých, ktorí ich doteraz nestratili. Zaiste bude Žid aj v budúcnosti vo svojich novinách dvíhať žalostný hlas, keď sa jedného dňa ruka spravodlivosti dotkne jeho milovaného hniezda a urobí prietrž tomuto tlačovému konaniu zla a postaví tento výchovný prostriedok do služieb štátu a nenechá ho viac v držbe nepriateľov národa. Tridsať centimetrový granát syčí stále ešte omnoho viac než tisíc židovských novinárskych zmijí, a preto len ich nechajte syčať.

Ďalší príklad polovičatosti a slabosti v životne dôležitých otázkach národa pri vedení predvojnového Nemecka je nasledujúci: paralelne s politickou mravnou nákazou národa existuje už mnohé roky o nič menej hrozná zdravotná nákaza ľudského tela. Syfilis začal pustošiť predovšetkým v našich veľkomestách čím ďalej tým viac, zatiaľ čo tuberkulóza žne svoju smrteľnú úrodu skoro v celej krajine.

Napriek tomu, že v obidvoch prípadoch boli následky pre národ priamo príšerné, nepodnikli sa proti nim žiadne rozhodné opatrenia.

Predovšetkým pri syfilise sa dá správanie štátnych a ľudových orgánov označiť za kapituláciu. Pri vážne mienenom potláčaní by sa muselo zasiahnuť celkom ináč, než sa to v skutočnosti stalo. Vymýšľanie liečivých prostriedkov sporného typu, ako aj ich obchodné využitie tejto epidémie veľmi neuškodilo. Aj tu prichádzal do úvahy len boj proti ich príčine a nie potieranie jej dôsledku. Avšak príčina spočíva v prvom rade v našej prostitúcii lásky. Aj keby jej výsledkom nebola táto prírodná nákaza, bola by napriek tomu jednou z najväčších chýb nášho národa. Lebo stačí už morálne pustošenie, ktoré so sebou nesie degenerácia, aby národ pomaly, ale iste zahynul. Toto požidovšťovanie nášho duševného života a mamonizácia párového pudu skôr, či neskôr zahubí celé naše potomstvo. Namiesto silných detí s prirodzeným vnímaním sa budú rodiť len úbohé zjavenia finančnej účelnosti. Lebo to sa stáva stále viac základom a predpokladom našich manželstiev. Avšak láska vyvádza niekde inde.

Po určitú dobu sa samozrejme aj tu človek môže vysmievat' prírode, avšak pomsta ho neminie, dostaví sa len neskôr alebo lepšie – ľudia ju spoznajú príliš neskoro.

Áké zhubné sú však pre manželstvá následky dlhotrvajúceho pohľadania prírodnými predpokladmi, dá sa spoznať u našej šľachty. Tu možno vidieť výsledky rozmnožovania, ktoré na jednej strane spočívajú na čisto spoločenskej nutnosti a na druhej potom na finančných dôvodoch. To prvé vedie k oslabeniu ako takému, to druhé k otrave krvi. Lebo každá Židovka z obchodného domu sa zdá byť vhodná k doplneniu potomstva Jej Jasnosti, ktoré potom tiež podľa toho vyzerá. V obidvoch prípadoch je potom následkom úplná degenerácia.

Naše meštianstvo sa dnes snaží ísť rovnakou cestou a skončí tak aj rovnakým spôsobom.

S úplnou ľahostajnosťou sa chodí okolo existujúcich skutočností, akoby sa podobným počínaním dali tieto veci zneškodniť. Nie, skutočnosť že naše veľkomestské obyvateľstvo to vo svojom milostnom živote ľahá stále viac k prostitúcii a že čím ďalej tým viac prepadá do začarovaného kruhu syfilitickej nákazy, čo sa jednoducho nemôže zamlčovať, lebo táto skutočnosť tu je. Výsledky tejto masovej nákazy možno na jednej strane vidieť v ústavoch pre choromyseľných a na druhej strane bohužiaľ na našich deťoch. Obzvlášť tieto sú smutným, biednym výsledkom nezadržateľne sa šíriaceho znečistenia nášho sexuálneho života. V chorobách detí sa odrážajú neresti ich rodičov.

Existuje niekoľko metód ako sa vyrovnáť s touto nepríjemnou a hroznou skutočnosťou. Jedni nič nevidia, alebo lepšie povedané nič vidieť nechcú. Toto je samozrejme ďaleko najjednoduchší a najlacnejší postoj. Ďalšie sa rovnako smiešne zahľúpe do posvätených plášťov a naviac sa ešte s klamlivou hanblivosťou o celom probléme hovorí len ako o veľkom hriechu a pred každým lapeným hriešnikom sa vyjadruje predovšetkým svoje najhlbšie rozhorčenie, aby potom mohla pred touto bezbožnou nákazou s pobožným odporom zavrieť oči a prosiť drahého Pána Boha, aby - najlepšie až po ich smrti - zoslal na túto Sodomu a Gomoru síru a mor, aby tomu nehanebnému ľudstvu zasa raz ukázal ďalší poučný príklad. Tretia skupina vidí celkom zreteľne hrozné následky, ktoré so sebou raz táto príšerná náказа musí priniesť a tiež prinesie, krčia však plecami s tým, že proti tomu rovnako nemôžu nič robiť a že je nutné nechať veci bežať tak ako bežia.

Toto všetko je samozrejme pohodlné a jednoduché, avšak nesmie sa zabúdať na to, že podobnej pohodlnosti padne za obeť celý národ. Výhovorka, že sa iným národom nedarí lepšie, samozrejme na skutočnosti vlastného zániku rovnako nič nezmení, len keby pocit, že ostatní sú týmto nešťastím tiež postihnutí, priniesol so sebou pre mnohých zmiernenie ich vlastných bolestí. Otázkou by potom však bolo, ktorý národ sa stal prvým a jediným pánom nad touto nákazou a ktoré národy by vyhynuli. Avšak z toho vyplývajú dôsledky. Tiež toto je skúšobným kameňom hodnoty rasy. Rasa, ktorá neobstojí v skúške, tiež zhynie a hriešnici alebo húževnatí jednotlivci budú musieť vyprázdniť priestor. A keďže sa táto otázka týka predovšetkým potomstva, patrí k tým, ktorí s takýmto hrozným zákonom tvrdia, že hriechy otcov sa budú musieť pomstiť ešte v desiatom pokolení. Pravda, ktorá platí len pri pokrvnom zločine a pri rase.

Hriech proti krvi a rase je dedičným hriechom tohoto sveta a koncom ľudského spoločenstva, ktorému prepadlo.

Naozaj žalostne sa predvojnové Nemecko stavalo práve k tejto otázke. Čo sa dialo pre zabránenie náказы našej mládeže vo veľkomestách? Čo sa robilo proti dorážaniu náказы a mamonizácie nášho milostného života? A čo k potlačaniu z toho vyplývajúcej syfilizácie ľudstva?

Odpoveď najlepšie vyplýva z určenia toho, čo sa muselo stať.

Táto otázka sa nesmie považovať za ľahkovážnu, ale je nutné pochopiť, že na jej riešení záleží šťastie či nešťastie ďalších generácií, že by mohla byť rozhodujúcou pre celú budúcnosť nášho národa. Toto poznanie však zaväzuje k bezohľadným opatreniam a zásahom. Na špičku všetkých úvah musí nastúpiť presvedčenie, že sa v prvom rade všetka pozornosť celého národa skoncentrovala na toto strašné nebezpečenstvo, aby si každý jednotlivec mohol vnútorne uvedomiť dôležitosť tohoto boja. Človek môže skutočne prenikavú a často aj ťažko znesiteľnú povinnosť a bremeno uskutočniť len vtedy, keď je každému okrem nutnosti sprostredkovaný tiež poznatok nevyhnutnosti. K tomu však patrí tiež obrovská osveta s vylúčením všetkých inak zavádzajúcich otázok dennej potreby.

Vo všetkých prípadoch, v ktorých ide o splnenie zdanlivo nemožných požiadaviek alebo úloh sa musí všetka pozornosť národa sústrediť len na túto otázku a to tak, ako by od jej výsledku skutočne záviselo jeho bytie a nebytie. Len tak sa v národe dosiahnú skutočne obrovské výkony a úsilia.

Táto základná myšlienka platí aj pre jednotlivých jedincov, pokiaľ chcú títo dosiahnuť veľké ciele. Aj ten jednotlivec to bude schopný dokázať v postupných úsekoch, aj on potom spojí svoje všetko pre naplnenie určitej obmedzenej úlohy a keď s ňou bude hotový, môže si vytýčiť nový úsek. Kto však neprikročí k rozdeleniu dobývanej cesty na jednotlivé etapy, ktoré potom budú plánovito zdolávané za

pomoci ostrého zhrnutia všetkých dostupných síl, ten sa nikdy nedostane ku konečnému cieľu, ale zostane visieť niekde na ceste alebo dokonca vedľa nej. Toto prepracovanie sa k cieľu je veľkým umením a vyžaduje vždy nasadenie aj tej poslednej energie, aby táto cesta mohla byť krok za krokom zdolaná.

Základným predpokladom, ktorý je potrebný pre útok na tomto náročnom úseku ľudskej cesty je, aby sa vedeniu podarilo predstaviť širokým masám národa cieľ práve teraz zdolávaný, alebo lepšie povedaný dielčí cieľ, ako jediný cieľ hodný ľudskej pozornosti, pretože od jeho dosiahnutia je všetko závislé. Obrovská masa národa tiež nieje schopná dohliadnuť na úplný koniec cesty bez toho, aby vyčerpala a nezačala pochybovať o jeho úmysle. V určitom rozsahu bude sledovať cieľ, ale cestu môže vidieť len po malých úsekoch, podobne ako pútnik, ktorý tiež snáď pozná cieľ svojej cesty a ktorý nekonečnú cestu prekoná tiež ľahšie, ak si ju rozdelí do určitých úsekov a vypraví sa na každý úsek s takým entuziazmom, ako by to bol samotný cieľ celej ďalekej cesty. Len tak sa dostane vpred bez toho, že by klesal na myslí.

Tak sa mala otázka potláčania syfilisu vyložiť pomocou všetkých propagandistických prostriedkov ako národná úloha a nie len ako nejaká úloha. Všetkými prostriedkami sa za týmto účelom malo do ľudí v plnom rozsahu vtíkať, aké sú všetky škody tohoto hrozného nešťastia až by celý národ prišiel k presvedčeniu, že od riešenia tejto otázky závisí všetko, to znamená jeho budúcnosť alebo zánik.

Až po takej, hoci roky trvajúcej príprave bude pozornosť a tým aj rozhodnosť celého národa prebudená do tej miery, že bude možné siahnuť aj po veľmi ťažkých a obetavých opatreniach bez nebezpečenstva úteku, neporozumenia, alebo opustenia zo strany masy.

Lebo k tomu, aby bol tento mor zrazený na kolena, budú potrebné nesmierne obeť ako aj obrovská práca.

Boj proti syfilisu vyžaduje boj proti prostitúcii, proti predsudkom, starým zvyklostiam, proti doterajším predstavám, všeobecným názorom a v neposlednom rade aj proti falošnej hanblivosti v určitých kruhoch.

Prvým predpokladom pre morálne právo bojovať proti týmto veciam, je umožnenie rýchleho výdaja nasledujúcej prichádzajúcej generácie. Už v neskoršom sobáší spočíva sama o sebe nutnosť zachovania istého zariadenia, ktoré je, a tu sa človek môže krútiť ako chce, hanbou ľudstva, a zostáva zariadením, ktoré človeku, ktorý sa vo svojej skromnosti rád považuje za verný obraz boží, vôbec neprislúcha.

Prostitúcia je hanbou ľudstva, ktorá sa nedá zničiť morálnymi prednáškami, pobožnou žiadosťou atď., ale jej obmedzenie a nasledujúce konečné odstránenie si vyžaduje celý rad predpokladov. Prvým z nich je však vytvorenie možnosti skorého sobáša, ktorýz odpovedá ľudskej prirodzenosti a to predovšetkým u muža, lebo žena je tu rovnako len pasívnou súčasťou.

Akí pomätení až nezrozumiteľní sú dnes ľudia, možno zistiť z toho, že pomerne často možno počuť matky z tzv. „lepšej“ spoločnosti ako rady by pre svoje dieťa našli muža, ktorý je „skúsený“ atď. Že je to tak väčšinou lepšie, a nie obrátene a nech si chudáčisko dievča šťastne nájde takéhoto podobného skúseného Janka a deti budú zreteľným výsledkom tohoto rozumného manželstva. Keď sa uváži, že ešte samo od seba nastane pokiaľ možno veľké obmedzenie plodnosti, a že prírode bude zabránené v prírodnom výbere, a že bude samozrejme zachovaná každá taká odporná bytosť, potom naozaj zostáva otázkou, prečo ešte taká inštitúcia existuje a aký má vôbec zmysel. Nieje potom toto prostitúcia sama o sebe? Hrá tu povinnosť voči potomstvu vôbec nejakú úlohu? Alebo nikto netuší, akú kliatbu človek uvaľuje na

svoje deti a vnúčatá vďaka takému ľahkovážnemu a zločinnému spôsobu obhajoby posledného prírodného zákona, ale aj posledného záväzku voči prírode?

Takto sa zdegenerovali kultúrne národy a pomaly zanikli.

Tiež manželstvo nemôže byť samoúčelné, ale musí slúžiť na rozmnožovanie a udržiavanie druhu a rasy. Len to je jej zmyslom a úlohou.

Za týchto predpokladov môže byť jej správnosť meraná len pomocou spôsobu, ktorým spĺňa svoju úlohu. Už preto je skorý sobáš správny, dodáva totiž mladej rodine takú silu, z ktorej môže vzísť len zdravé a odolné potomstvo. Samozrejme pre jej existenciu je potrebný celý rad spoločenských predpokladov, bez ktorých je skorý sobáš nemysliteľný. Z tohoto dôvodu nemôže byť riešenie takejto drobnej otázky rozuzlené bez naliehavých opatrení zo sociálneho hľadiska. Aký veľký to má význam, by malo byť najzreteľnejšie viditeľné na dobe, keď tzv. „sociálna“ republika svojou neschopnosťou riešiť bytovú otázku, jednoducho zabránila mnohým sobášom a týmto podporila prostitúciu.

Nezmysel nášho spôsobu rozdeľovania plátov, ktorý neberie žiadny ohľad na otázku rodiny a jej výživy je tiež dôvodom, prečo sa mnohé sobáše vôbec neuskutočnia.

K skutočnej likvidácii prostitúcie sa môže prikrčiť až vtedy, keď bude zásadnou zmenou sociálnych pomerov umožnený skorší sobáš, než je teraz všeobecne bežné. Toto je najzákladnejším predpokladom pre riešenie tejto otázky.

Na druhej strane je nutné z výchovy a zo vzdelávania odstrániť celý rad chýb, ktoré si dnes nikto ani nevšimne. Predovšetkým musí byť do doterajšej výchovy vnesená vyváženosť medzi duchovnou výučbou a telesným posilňovaním a otužovaním. To čo sa dnes nazýva „gymnázium“, je výsmechom gréckeho vzoru. Pri našej výchove sa úplne zabudlo na to, že zdravý duch má sídliť v zdravom tele. A zvlášť vtedy, keď sa človek zameria na väčší celok národa, zistí, že až na niekoľko málo výnimiek nadobúda táto veta obrovskú platnosť.

Boli časy v predvojnovom Nemecku, keď sa o túto pravdu vôbec nikto nestaral. Človek jednoducho hrešil na svojom tele a domnieval sa, že v jednostrannej duchovnej výchove má istú záruku veľkého národa. Omyl, ktorý sa začal mstiť skôr, než sa niekto mohol domnievať. Nebola to náhoda, že bolševická vlna našla pevnú pôdu pod nohami práve tam, kde sa zhromažďovalo hladom a trvalou výživou vysilené obyvateľstvo - v strednom Nemecku, Sasku a Porýni. Na všetkých týchto územiach sa ani tzv. „inteligencia“ nezmohla na žiadny vážny odpor proti židovskej nákaze a to z jediného jednoduchého dôvodu: inteligencia bola sama natoľko telesne vyčerpaná aj keď nielen z dôvodov núdze, ale skôr z dôvodov zlej výchovy. Výhradne duchovný prístup našej výučby horných vrstiev ich robí neschopnými práve v časoch, v ktorých o udržaní alebo presadení sa potom nerozhoduje duch, ale päsť. V telesných troskách často drieme podstata osobnej zbabelosti.

Nadmerné zdôrazňovanie čistej duchovnej výučby a zanedbávanie telesného výcviku podnecuje v rannej mladosti začiatok sexuálnych predstáv. Mládenec, ktorý je športom a turnajmi vedený k železnej otužilosti, podlieha potrebe zmyslového ukájania menej než pecivál, ktorý je kŕmený výhradne duchovnou stravou. Rozumná výchova by na toto mala brať ohľad. Okrem toho nesmie stratiť nič z očí, lebo očakávanie zdravého mladého muža pred ženou bude iné než pre predčasne skazeného slabocha.

Preto musí byť celá výchova prispôsobená tomu, aby sa voľný čas našej mládeže úplne využil na prospešné otužovanie tela. Mládež nemá právo sa v týchto rokoch záhaľčivo potulovať po okolí, vnášať do našich ulíc a kín nebezpečie a neistotu, ale mala by po skončení svojich denných povinností upevňovať a zocelovať svoju

telesnú schránku, aby v budúcnosti nemusela pokladať život za príliš poddajný. Toto pripraviť, previesť, riadiť a viesť, je skutočným poslaním výchovy mládeže a nielen napumpovaním tzv. vedomostí. Je tiež nutné zrealizovať predstavu, že spracovávanie svojho tela je vecou každého jedinca. V záležitostiach potomstva a s ním spojenými prehreškami proti rase neexistuje žiadna sloboda.

Súčasne s výchovou tela musí byť nastolený boj proti otrave ducha. Všetok náš dnešný verejný život porovnáva sexuálne predstavy a podnety. Všimnime si dnešné jedálne lístky kín, varieté a divadiel. Človek môže len ťažko popierať, že to nie je tá najlepšia strava pre našu mládež. Na výkladoch a informačných stípoch sa pracuje všetkými možnými prostriedkami, len aby prilákali pozornosť širokých vrstiev obyvateľstva. Že to našej mládeži spôsobuje nenapraviteľné škody, musí byť každému, ktorý medzitým nestratil schopnosť vžiť sa do ich duše, úplne jasné. Táto zmyslovo stiesnená atmosféra vedie k predstavám a k vzrušeniu v dobe, keď chlapec ešte nemôže mať pre tieto veci žiadne porozumenie. Výsledok tohoto spôsobu výchovy sa dá dnes na našej mládeži študovať nie práve potešujúcim spôsobom. Je predčasne vyspelá a tiež aj predčasne zostarnutá. Zo súdnych siení sa občas na verejnosť dostávajú odstrašujúce prípady, ktoré umožňujú ohromujúce pohľady do duchovného života našich štrnásťročných a pätnásťročných. Kto by sa čudoval tomu, že si syfilis vyberá svoje obeť aj v tejto vekovej kategórii? A nie je smutné vidieť, keď sa väčšina takých telesne slabých, duševne skazených mladých ľudí dostane do manželského zväzku s veľkomestskou kurvou?

Nie, kto chce vidieť zánik prostitúcie, musí v prvom rade pomôcť odstrániť jej duševné predpoklady. Musí zničiť zlo našej mravnej nákazy veľkomestskej kultúry a to celkom bezohľadne a bez zaváhania pred krikom a nárekom, ktorý tým samozrejme spôsobí. Pokiaľ nevytiahneme našu mládež z bahna jej dnešného okolia, utopí sa v ňom. Kto tieto veci nechce vidieť, podporuje ich a stáva sa spoluvinníkom na pomalom prostituovaní našej budúcnosti, ktorá závisí len od našej budúcej generácie. Toto očisťovanie našej kultúry by sa malo vzťahovať na skoro všetky oblasti. Divadlo, umenie, literatúra, kino, tlač, plagáty a výklady je potrebné očistiť od prejavov zahŕňajúceho sveta a postaviť ich do morálnych služieb štátu a kultúry. Verejný život musí byť oslobodený od smradľavého parfému modernej erotiky rovnako ako od každej nemužsky ostýchavej neúprimnosti. Pri všetkých týchto veciach musí byť vytýčený smer a cieľ s prihliadnutím na zachovanie zdravia nášho národa, čo sa týka tela aj duše. Právo osobnej slobody tu ustupuje pred povinnosťou zachovania našej rasy.

Len po prevedení všetkých týchto opatrení môže byť začatý zdravotný boj proti samotnej nákaze s určitými vyhlídkami na úspech. Avšak ani v tomto prípade nesmú byť použité polovičaté opatrenia, ale aj tu sa bude musieť pristúpiť k najtvrdším a najprenikavejším rozhodnutiam. Je polovičatosťou ochraňovať nevyliciteľne chorých ľudí, ktorí môžu nákazu neustále prenášať na zvyšok zdravého obyvateľstva. Zodpovedalo by to humanite, keď aby sme neublížili jednému, necháme radšej zomrieť sto ďalších. Požiadavka, aby bolo chybným ľuďom zabránené v plodení ďalších defektných potomkov je požiadavkou najzdravšieho rozumu a vo svojom sústavnom prevádzaní znamená najhumánnejší čin ľudstva. Ušetrí trápenie miliónom nešťastných a vo svojich dôsledkoch povedie k zvyšujúcemu sa ozdravovaniu vôbec. Rozhodnosť zakročiť v tomto smere postaví do cesty prekážku aj ďalšiemu šíreniu pohlavných chorôb. Lebo tu sa bude musieť, ak to bude potrebné, prikročiť k nemilosrdnému oddeleniu nevyliciteľne chorých. Pre nešťastne postihnutých je to síce barbarské opatrenie, avšak pre súčasný a budúci svet je to požehnanie. Dočasná bolesť jedného storočia môže a tiež vykúpi tisícročné utrpenie.

Boj proti syfilisu a jej sprievodkyni prostitúcii je jednou z najkrutejších úloh ľudstva. Najkrutejších preto, že pri tom nejde o vyriešenie jednej úlohy, ale o odstránenie celého radu škôd, ktoré dávajú podnet pre následné javy tejto nákazy. Lebo ochorenie telesnej schránky je tu len dôsledkom ochorenia morálnych, sociálnych a rasových inštinktov.

Pokiaľ sa tento boj z dôvodov pohodlnosti, alebo snád' zbabelosti nevybojuje, môže si človek po päťsto rokoch prehliadnuť dotyčné národy. Verných podôb bohov nájdete bez toho, že by ste sa chceli len veľmi málo rúhať.

Ako sa však v starom Nemecku človek pokúšal vysporiadať s touto nákazou? Po tichom preskúmaní z toho vyplynie skutočne zarmucujúca odpoveď. Vo vládnych kruhoch boli celkom iste príšerné škody tejto nemoci známe, avšak jej dôsledky neboli zrejme celkom správne domyslené. V samotnom boji proti nej vláda úplne zlyhala a pristúpila miesto radikálnych reforiem, radšej k smiešnym opatreniam. Okolo choroby sa doktorovalo kolom dokola a príčina sa nechávala príčinou. Jednotlivé prostitútky boli podrobené zdravotnej kontrole, boli prehliadané, ako to v tej dobe len bolo možné a v prípade zisteného ochorenia boli strčené do nejakého lazaretu, z ktorého boli po zvonku prevedenom vyliečení vypustené medzi ďalších ľudí.

Bol samozrejme zavedený „ochranný paragraf“, podľa ktorého hrozila pre nakaženú, alebo nie celkom vyliečenú osobu pokuta za pohlavný styk. Takéto opatrenie je samozrejme správne, avšak v praxi opäť skoro úplne zlyhalo. Po prvé to bude žena, ktorá je týmto nešťastím postihnutá - a to už z dôvodov našej alebo lepšie jej výchovy- kto zrejme vo väčšine prípadov odmietne svedčiť proti zvrhlému zlodejovi jej zdravia, čo sa väčšinou deje za trápnych sprievodných okolností a nebude sa chcieť nechať vláčiť po súdnych sieňach. Práve jej to nie je nič platné, ona bude vo väčšine tých prípadov tá najviac postihnutá – veď ju postihuje opovrhnutie jej bezcitného okolia predsa ďaleko viac, než by to bolo v tomto prípade u muža. A konečne predstavte si tú situáciu, keby nositeľom tejto choroby bol jej manžel. Zažalovala by ho? Alebo čo by potom mala robiť?

U muža k tomu pristupuje ešte tá skutočnosť, že veľmi často tejto nákaze vbehne do cesty pod vplyvom nemalého množstva požitia alkoholických nápojov, lebo v tomto stave nie je schopný celkom správne odhadnúť kvalitu svojej „vyvolenej“, čo je chorým prostitútkam veľmi dobre známe a stále ich to podnecuje loviť mužov práve v tomto ideálnom stave. Výsledkom potom je, že tento je potom nemilo prekvapený a ani najusilovnejším spomínaním, nemôže si vybaviť svoju milosrdnú obšťastňujúcu sprievodkyňu, čo nikto v takom meste ako napríklad Berlín, či Mníchov nemôže považovať za žiaden div. K tomu sa ešte pridáva fakt, že väčšinou ide o návštevníkov z vidieka, ktorí aj tak celkom bezradne prepadnú kúzlu veľkomesta.

Konečne však, kto môže vedieť, či je zdravý alebo chorý? Neexistuje snád' dostatok prípadov, keď zdanlivo vyliečený opäť ochorie a spôsobí strašnú pohromu bez toho, že by to zo začiatku býval tušil?

A tak je praktický účinok tejto ochrany zákonným postihom zavinenej nákazy v skutočnosti rovný nule. To isté platí aj o prehliadkach prostitútok a konečne ich liečenie je aj dnes stále ešte neisté a pochybné.

Isté je len jedno, že nákaza sa napriek všetkým opatreniam šíri stále ďalej. Tým je najpresvedčivejším spôsobom potvrdená jej neúčinnosť.

Lebo všetko, čo bolo okrem toho ešte urobené, bolo rovnako tak nedostačujúce ako aj smiešne. Duševnej prostitúcii národa sa nezabránilo, neurobilo sa tiež nič proti jej zabráneniu.

Kto chce tieto veci brať na ľahkú váhu, ten by si mal preštudovať štatistické podklady o šírení tejto zákernej nákazy, porovnať jej narastanie počas posledných

sto rokov a domýšľať si jej ďalší rozkvet. A človek by musel mať inteligenciu somára, aby mu z toho po chrbte neprebehlo nepríjemné zamrazenie!

Slabosť a polovičatosť, s akou sa v starom Nemecku pristupovalo k tomuto strašnému úkazu, možno hodnotiť ako zreteľné znamenie rozkladu jedného národa. Pokiaľ niet dost' sily pre boj za vlastné zdravie, zaniká právo na život v tomto svete večného boja. Patrí len silnému „celku“ a nie slabej „polovičatosti“.

Jedným z najzreteľnejších znamení rozkladu starej Ríše bol pomalý pokles všeobecnej kultúrnej úrovne, pričom ako kultúru nemám na mysli to, čo sa dnes označuje slovom civilizácia. To sa naopak zdá byť veľkým nepriateľom skutočnej duchovnej a životnej úrovne.

Už od prelomu storočia sa do nášho umenia začal vkrádať prvok, ktorý bol do tých čias úplne neznámy a cudzí. Naozaj aj v skorších dobách existovali poklesky voči vkusu, ale šlo tu skôr o umelecké vykoľajenia, ktorým následné generácie prisúdili aspoň akú takú hodnotu, než o úpadkové až chorobomyseľné výtvory, ktoré s umením nemajú nič spoločného. V nich sa začal kultúrne odzrkadľovať samozrejme len neskorší zreteľný politický rozklad.

Boľševické umenie je jedinou možnou kultúrnou formou života a duševného výrazu boľševizmu ako takého.

Komu to pripadá čudné, ten nech sa pozrie na umenie šťastne zboľševizovaných štátov a s hrôzou sa zoznámí s chorobnými výstrelkami šialených a zúbožených chudákov, ktoré poznáme od prelomu storočia pod pojmami kubizmus a dadaizmus, ktoré sú tam obdivované ako oficiálne štátom uznávané umenie. Takisto počas krátkeho trvania Bavorskej Republiky Rád sa tento jav objavil. Už tu bolo možné vidieť, ako všetky oficiálne plagáty, propagačné kresby v novinách atď. v sebe niesli známku nielen politického, ale aj kultúrneho rozkladu.

Tak ako bol ešte pred šesťdesiatimi rokmi len ťažko mysliteľný politický rozvrat dnešnej veľkosti, o kultúrnom poli vôbec nehovoriac, tak sa už od roku 1900 začal odrážať vo futuristických a kubistických výtvoroch. Pred šesťdesiatimi rokmi by výstava tzv. dadaistických „zážitkov“, bola úplne nemysliteľná a ich usporiadatelia by skončili v ústave pre choromyseľných, zatiaľ čo dnes sa dokonca predsedajú umeleckým zväzom. Vtedy sa tento mor nemohol vyskytnúť, lebo by to nedopustila ani verejná mienka, ani štát. Pretože úlohou štátnej správy je nedopustiť, aby národ bol vydávaný do pazúrov duševného šialenstva. Pri niečom takom by však jedného dňa musel podobný vývoj zákonito skončiť. Totiž toho dňa, kedy by tento druh umenia začal zodpovedať všeobecného vnímaniu, by došlo k závažnej premene ľudstva. Začal by spätný vývoj ľudského mozgu, jeho koniec by si snád' nebolo možné ani domyslieť.

Keď si človek z tohoto hľadiska uvedomí vývoj nášho kultúrneho života za posledných 25 rokov, s hrôzou zistí, ako veľmi sme do tohoto spätného vývoja zapletení. Všade okolo seba narážame na semená, ktoré spôsobujú vznik bujnej vegetácie, ktorá našu kultúru skôr, či neskôr úplne zaškrťí. Tiež v nich sa dá vidieť znamenie rozkladu pomaly zahŕňajúceho sveta. Beda národom, ktoré už nie sú schopné byť pánmi tejto choroby!

Túto chorobu možno v Nemecku vidieť v podstate vo všetkých oblastiach umenia a kultúry vôbec. Zdá sa, akoby už všade bol prekročený najvyšší bod a všetko smerovalo ku konečnému zániku. Divadlo pokleslo zrejme najnižšie a keby sa proti prostitúcii umenia nepostavili aspoň dvorné divadlá, iste by vtedy boli ako kultúrny faktor bezo zvyšku vyradené. Pretože, ak by sa odhliadlo od týchto a pár výnimiek, nadobudli by estrádne vystúpenia na javiskách asi takú mieru, že by pre národ stratilo zmysel tieto divadlá vôbec navštevovať. Bolo by smutným znamením

vnútorného rozkladu, že nebolo možné mládež do týchto tzv. „umeleckých dielní“ posilať, čo sa celkom bez hanby dávalo na vedomie všeobecným panoptickým varovaním: „mládeži neprístupné!“.

Na týchto miestach by sa mali zaviesť také preventívne opatrenia, ktoré by v prvom rade slúžili na výchovu mládeže a nie na obveselovanie starých znudených vrstiev obyvateľstva. Čo by asi povedali všetci veľkí dramatici všetkých čias na také opatrenia a hlavne, čo by povedali okolnostiam, ktoré k týmto opatreniam viedli? Ako by sa asi rozhorčil Schiller, ako by sa rozhorčene odvrátil Goethe.

Ale samozrejme čím sú Schiller, Goethe alebo Shakespeare proti dnešným hrdinom modernej nemeckej poézie staré obnosené a prežité, nie - prekonané zjavenia. Lebo najcharakteristickejšie na tejto dobe je to, že neprodukuje len viac špiny, ale že súčasne poškvŕňuje všetkých skutočných velikánov minulosti. To sú úkazy, ktoré možno vidieť vždy v takýchto časoch. Čím podlejšie a hanebnejšie sú prejavy doby a ich súčasníkov, tým viac sú nenávidení svedkovia niekdajšej slávy a veľkosti. V týchto časoch by títo ľudia najradšej podobné spomienky na minulosť ľudstva odprevadili zo sveta, aby zabránením možnosti porovnania, mohli zamieňať vlastný gýč aspoň za umenie. A preto čím úbohejšia a biednejšia je každá nová inštitúcia, o to viac usiluje sa o vymazanie posledných stôp minulých čias. Pritom môže každá skutočne hodnotná inovácia spoločnosti bezstarostne nadviazať na skvelé úspechy minulých generácií. Nie je nutné sa obávať, že by snád pred minulosťou vybledli. Naopak zo všeobecnej pokladnice ľudskej kultúry prispeje tak hodnotnou mierou, že sama o sebe často vyzdvihne úplné ocenenie spomienky na skoršie výkony, aby tak novému talentu zaistila úplné porozumenie súčasnosti. Len ten, kto si od sveta nenechá nič venovať, ale sám sa snaží o to, ako by mu chcel dať bohviečo, nenávidí všetko skutočne krásne a najradšej by to chcel poprieť, či dokonca zničiť.

Toto v žiadnom prípade neplatí len pre nové úkazy na poli všeobecnej kultúry, ale aj pre úkazy na politickom poli. Nové revolučné hnutia budú staré formy nenávidieť o to viac, čím podradnejšie sú tieto hnutia samotné. Aj tu je možné vidieť, ako sa túžba nechať zažiarit' vlastný gýč ako niečo pozoruhodné, môže zmeniť na nenávisť proti hodnotnému dobru minulých čias. Dokým bude žiť napríklad historická spomienka na Fridricha Veľkého, môže Fridrich Ebert vyvolávať len podmienený úžas. Hrdina zo Sanssouisi je v porovnaní s bývalým výčapníkom z Brém ako slnko a mesiac. Až keď slnko zapadne, začne mesiac svietiť. Preto je tiež nenávisť všetkých novomesačníkov ľudstva voči stáliciam pochopiteľná. Počas politického života sa tieto nuly, keď im už osud dočasne vhodí do lona moc, snažia nielen neúnavnou horlivosťou poškvŕňovať a špiniť minulosť, ale sa aj vyhýbať vonkajšími prostriedkami všeobecnej kritike. Ako príklad tu môžeme uviesť vydanie zákona na ochranu republiky novej Nemeckej Ríše.

Len čo sa nejaká nová myšlienka, učenie, nový svetový názor alebo politické či hospodárske hnutie snaží popierať minulosť, ohovárať ju a znevažovať ju, je nutné sa už pred týmto popudom mať dobre na pozore. Väčšinou je dôvodom k takejto nenávisti ich vlastná menejcennosť alebo nejaký vlastný zlý úmysel. Skutočná požehnaná obroda ľudstva bude vždy a stále začínať stavať tam, kde sa končí dobrý posledný základ. Nebude sa hanbiť použiť ani staré dobré existujúce pravdy. Veď celá ľudská kultúra a človek sám sú len výsledkom jedného dlhého vývoja, ku ktorému každá generácia priložila a zasadila svoj stavebný kameň. Zmysel a účel revolúcií potom nieje zrúcať naraz celú budovu, ale odstrániť zle zasadený a nevhodný kameň a na jeho uvoľnené miesto zasadiť kameň nový a vhodnejší.

Len vtedy sa môže a smie hovoriť o pokroku ľudstva. V inom prípade svet nikdy nevyjde z chaosu. Inak by každej generácii patrilo právo odmietnuť minulosť a tým aj predpoklad smieť vlastnou prácou zničiť všetky hodnoty minulosti.

Tak na stave našej celej predvojnovovej kultúry nebola najsmutnejšia len úplná impotencia umeleckej a všeobecne kultúrnej tvorivej sily, ale aj nenávisť, s ktorou bola poškvŕňovaná a znevažovaná spomienka na veľkú minulosť. Skoro vo všetkých umeleckých oblastiach, predovšetkým v divadle a literatúre, sa začiatkom storočia začali na úkor hanobených a znevažovaných klasikov presadzovať nové, menej významnejšie smery. Ako by táto doba zahanbujúcej menejcennosti mohla vôbec niečo prekonať. Avšak z tejto snahy poprieť súčasnosti minulosť, vychádzali jasne a zreteľne na povrch zlé úmysly týchto apoštolov budúcnosti. Už z toho sa malo spoznať, že tu sa nejedná o nové hoci zlé kultúrne poňatie, ale že ide o proces ničenia základov samotnej kultúry za účelom pokiaľ čo možno najväčšieho pobláznenia zdravého umeleckého vnímania a duchovnej prípravy politického bolševizmu. Lebo pokiaľ je obdobie Perikla zosobnené Parthenonom, potom je bolševická prítomnosť zobrazená kubistickým úškľabkom.

V tejto súvislosti je nutné poukázať na opätovnú zreteľnú zbabelosť tej časti nášho národa, ktorý mal byť na základe svojej výchovy a svojej pozície povinný vytvoriť front proti tejto kultúrnej potupe. Zo samotného strachu pred krikom bolševizujúcich kultúrnych apoštolov, ktorí prudko napadli každého, kto v nich nechcel rozpoznať koruny tvorby a nazvali ho spiatočníckym meštiakom, sa zriekli akéhokoľvek vážneho odporu a podrobili sa, ako to tak vyzerá nevyhnutnému. Človek začal mať doslovne strach pred týmito pološialencami a podvodníkmi nevážiacimi si minulosť. Ako keby bolo hanbou neporozumieť produktom duševných degenerátov, či prešibaných podvodníkov. Títo apoštolovia umenia mali samozrejme veľmi jednoduchý prostriedok, ktorým sa snažili svoj nezmysel potvrdiť ako veľmi úžasnú vec. Predstavovali každú nezrozumiteľnú a zreteľne pomätenú vec ako tzv. vnútorný prežitok prekvapenej súčasnosti. Takýmto lacným spôsobom už vopred väčšine ľudí znemožnili akýkoľvek odpor. Lebo o tom, že by aj toto mohol byť vnútorný pôžitok sa nedalo pochybovať. Pochybovať sa však dalo o tom, či je prípustné predkladať zdravej verejnosti také halucinácie duševne chorých alebo zločincov. Diela Moritza von Schwinda alebo Böcklina boli tiež vnútorným pôžitkom, avšak od umelcov nadaných od Boha a nie od nejakých šašov.

Tu bolo možné zistiť skutočnú biednu zbabelosť našej tzv. inteligencie, ktorá sa vykrúcala z akéhokoľvek skutočného odporu proti tomuto zamurovaniu zdravého inštinktu nášho národa a radšej nechala naň, aby sa s týmto drzým nezmyslom vyrovnal ako len chce. Aby nebol považovaný za umeleckého pomätenca, zmieril sa človek s každým výsmechom umenia, aby konečne stratil istotu pri zrovnávaní dobrého so zlým.

Všetko to bolo znamením zhoršujúcich sa pomerov.

Ako vážne znamenie je nutné zdôrazniť aj nasledujúce:

V 19. storočí začali naše mestá stále viac strácať charakter kultúrnych centier a začali klesať len na ľudské sídliská. Malá zviazanosť so svojim rodiskom, ktorá je typická pre dnešný mestský proletariát je následkom toho, že tu skutočne ide len o dočasné miesto pobytu a o nič iné. Čiastočne to súvisí s častou zmenou bydliska zapríčinenou sociálnymi podmienkami, ktoré človeku neumožňujú vytvoriť si skutoč-

nú väzbu k svojmu mestu. Na druhej strane je nutné hľadať príčinu vo všeobecnej kultúrnej bezvýznamnosti a chudobe našich súčasných miest.

Avšak v časoch oslobodzovacích vojen boli nemecké mestá menšie nielen čo do počtu, ale aj svojou veľkosťou. Tých pár skutočných veľkomiest bolo väčšinou rezidenciami a ako také mali sami o sebe už určitú kultúrnu hodnotu a väčšinou tiež určitý umelecký vzhlad. Tých pár miest s viac než päťdesiat tisíc obyvateľmi bolo oproti dnešným mestám s rovnakým počtom obyvateľov vzhladom na hospodárske a kultúrne poklady omnoho bohatšie. Keď Mníchov dosiahol šesťdesiat tisíc obyvateľov bol už uchádzačom o to, aby sa stal jednou z prvých kultúrnych dielní. Dnes tento počet dosiahla, pokiaľ ho teda už dávno neprekročila, skoro každá robotnícka osada, avšak väčšinou bez akéhokoľvek vlastného skutočného významu. Len nahromadenie obytných a nájomných kasární, nič viac. Ako môže pri takej bezvýznamnosti vzniknúť akákoľvek bližšia väzba na podobné miesto, to je pre mňa záhadou. Ťažko bude mať niekto bližšiu väzbu na miesto, ktoré nemôže ponúknuť nič viac, než akékoľvek iné, ktorému chýba známka akejkoľvek individuality a v ktorom sa človek trápne vyhýba všetkému, čo by aspoň zďaleka mohlo predstavovať umenie.

Ale ako by to nestačilo, začína i vo veľkomestách so stúpajúcou tendenciou pribúdať počet obyvateľstva, ktoré je stále chudobnejšie z hľadiska všetkých skutočných umeleckých hodnôt. Veľkomestá vyzerajú čím viac tým opotrebovanejšie a vyžarujú úplne rovnaký obraz, hoci vo väčšom rozsahu ako malé chudobné továrenské osady. To, čo nová doba priniesla kultúrnemu obrazu našich veľkomiest, je úplne nevyhovujúce. Všetky naše mestá žijú zo slávy a pokladov minulosti. Odmyslime si napríklad zo súčasného Mníchova všetko, čo bolo postavené za vlády Ľudovíta I. a s hrôzou zistíme, aký chudobný bol od tej doby prírastok významných umeleckých diel. A to isté platí pre Berlín a väčšinu ďalších miest.

Ešte podstatnejšie je však nasledujúce: naše dnešné veľkomestá nemajú nijaké pomníky ovládajúce celkový mestský obraz, ktoré by mohli prehovoriť ako skutočné symboly celej doby. To však bolo bežné v starovekých mestách, keď skoro v každom bol postavený zvláštny monument ich hrdosti. Charakteristika antických miest nespočívala v súkromných budovách, ale vo verejných pomníkoch, ktoré neboli určené pre okamih, ale pre večnú slávu. Lebo v nich sa neodrážalo bohatstvo jedinca, ale veľkosť a význam verejnosti. Tak vznikali pomníky, ktoré veľmi dobre plnili účel sprostredkovať jednotlivým obyvateľom daným spôsobom spojenie s ich mestom, čo sa nám dnes mnohokrát zdá skoro nezrozumiteľným. Lebo to, čo videl, neboli ani tak chudobné domy súkromných majiteľov ako skôr veľkolepé stavby celej spoločnosti. Oproti nim sa potom obytný dom stával skutočne len nepodstatnou podružnosťou.

Až keď sa porovnajú pomery rozmerov antických štátnych stavieb s vtedajšími obytnými budovami, len potom človek porozumie tomu, prečo na prvé miesto kládli prečnievajúcu vážnosť a mohutnosť zdôraznenia princípov verejných stavieb. Tých pár strmých kolosov, ktoré dnes obdivujeme v zrúcaninách a vykopávkach starého antického sveta, nie sú bývalé obchodné budovy, ale svätyne a štátne stavby. Teda diela, ktorých majiteľmi bola široká verejnosť. Dokonca v samotnom lesku Ríma neskorej doby neboli na prvých miestach vily a paláce jednotlivých občanov, ale svätyne a žriedla, štadióny, cirkusy, akvadukty, baziliky atď., ktoré patrili štátu a teda všetkému ľudu.

Dokonca ešte germánsky stredovek zachovával túto vedúcu zásadu aj keď z celkom iného umeleckého pohľadu. To, čo bolo v staroveku vyjadrené v Akropole alebo Pantheone, sa teraz zahltilo do formy gotických katedrál. Ako ohromne pôsobili tieto monumentálne stavby oproti malému hemženiu sa živnostenských drevených

alebo tehlových stavieb stredovekého mesta. Boli a stále ešte sú symbolmi, ktoré určujú charakter a obraz daného miesta, aj keď dnes vedľa nich vyrastajú stále vyššie nájomné kasárne. Münster, Rathäuser a Schrankenhallen tvoria ako ochranné veže viditeľné symboly poňatia, ktorých základy zodpovedajú zasa len antike.

Aký smiešny je však dnešný vzťah medzi štátnymi a súkromnými stavbami. Pokiaľ by osud Ríma mal postihnúť Berlín, mohli by naši potomkovia ako obdivuhodné diela našej doby charakterizujúce našu kultúru obdivovať len pár židovských nákupných domov a hotelov niekoľkých spoločností. Veď nech človek porovná hrozný rozpor, ktorý vládne medzi ríšskymi stavbami, finančnými alebo hospodárskymi stavbami a to dokonca v takom meste, ako je Berlín.

Tiež vynakladané sumy pre štátne stavby sú väčšinou skutočne smiešne a nedostačujúce. Nestavajú sa stavby do budúcnosti, ale viac pre monumentálnu potrebu. Nijaká vyššia myšlienka tu bohužiaľ nie je zastúpená. Berlínsky zámok v dobe jeho vybudovania bol vo vzťahu k prítomnosti dielom iného významu než napríklad nová knižnica. Zatiaľ čo jediný vojnový krížnik predstavuje hodnotu viac než šesťdesiat miliónov, bola na prvú monumentálnu stavbu Ríšskeho snemu, ktorý mal byť postavený na veky, schválená ani nie polovica. A keď prišla na rozhodovanie otázka vnútorného vybavenia, hlasoval vysoký dom proti použitiu kameňa a nariadil obložiť steny sadrou. Teraz sa parlamentári na počudovanie zachovali správne. Sadrové hlavy tiež nepatria medzi kamenné steny.

Tak chýba našim súčasným mestám prečnievajúci symbol národnej pospolitosti, a preto sa človek nemôže čudovať, že vo svojich mestách nemôže vidieť žiaden symbol. Musí dôjsť k spustošeniu, ktoré sa svojou ľahostajnosťou dnešných obyvateľov veľkomesta prakticky prejaví na osude ich mesta.

Aj toto je znamením našej upadajúcej kultúry a nášho všeobecného rozvratu. Doba sa dusí vo svojej neúčelnosti, alebo lepšie povedané v službe peňazí. Avšak potom sa človek tiež nesmie čudovať, keď pod vládou takéhoto božstva neostáva miesto pre žiadne bohatierstvo. Dnešná súčasnosť len zožne to, čo zasiala naša minulosť.

Všetky tieto znaky rozkladu sú v poslednom rade len dôsledkom nedostatku určitého jednotne uznaného svetonázoru rovnako ako z toho vyplývajúcej všeobecnej neistoty v hodnotení a postoji k jednotlivým zásadným otázkam doby. Pritom je všetko počínajúc výchovou polovičaté a váhavé, bojí sa zodpovednosti a končí v zbabelom trpení chýb ním uznaných. Humanitná pomätenosť: sa stáva módou a zatiaľ čo človek podlieha jej výstrelkom a šetrí jedinca, je obetovaná budúcnosť miliónov.

Ako ďaleko nás zasahuje všeobecná rozpoltenosť, ukazuje pozorovanie predvojnových náboženských pomerov. Aj tu sa už vo veľkej časti národa dávno stratila veľká časť jednotného a účinného svetonázorového presvedčenia a viery. Pritom príslušníci cirkvi, ktorí z nej oficiálne vystúpili, hrajú menšiu úlohu než tí, ktorí sú celkom ľahostajní. Obidve hlavné náboženstvá v Ázii a Afrike zachovávajú misie, aby priviedli nových prívržencov ich viery. Je to činnosť, ktorá vykazuje predovšetkým pri mohamedánskej viere oproti jej výpadom len veľmi skromné úspechy. Avšak Európa stráca milióny a ďalšie milióny svojich vnútorných prívržencov, ktoré sú cirkevnému životu buď úplne cudzí, alebo idú svojou vlastnou cestou. Následky toho nie sú predovšetkým z mravného hľadiska nijako priaznivé.

Pozoruhodným je tu aj stále prudší boj proti dogmatickým základom jednotlivých cirkví, avšak bez nich by praktická existencia ľudstva bez náboženskej viery na tomto svete nebola mysliteľná. Široká masa obyvateľstva sa neskladá z filozofov. Avšak práve pre masu je viera často vôbec jediným podkladom pre morálny svetonázor. Rôzne náhradné prostriedky sa svojim úspechom nepreukázali ako veľmi úspešné, takže by nimi asi len ťažko bolo možné nahradiť terajšie náboženstvá. Pokiaľ má však náboženská viera a učenie skutočne oslovovať široké vrstvy, potom je úplná autorita obsahu tejto viery základom každej účinnosti. To, čím je pre všeobecný život príslušný životný štýl, bez ktorého by zaiste rozumne a šikovne žili státisíce vysoko postavených ľudí, ale milióny ďalších nie, tým sú pre štát práve jeho základné princípy a pre príslušnú vieru jej dogmy. Len pomocou toho je kolísavá a nekonečne vysvetľovaná čisto duchovná myšlienka jasne vytýčená a je jej daná určitá forma, bez ktorej by jej nikto neveril. V inom prípade by myšlienka neprerástla cez metafyzickú predstavu, alebo krátko povedané cez filozofickú mienku. Útok proti dogmám sa veľmi podobá boju proti všeobecne zákonným podkladom štátu. A tak ako štát zahynie v úplnej štátnej anarchii, tak aj cirkev zanikne pod tlakom bezcenného náboženského nihilizmu.

Avšak pre politika nesmie byť odhad ceny toho daného náboženstva určovaný ani tak jeho nedostatkami, ako skôr kvalitou jej zjavne kvalitnejšej náhrady. Avšak dokým bude toto chýbať, môže existujúce ničieť len šialenec alebo zločinec.

Samozrejme, že veľkú vinu na týchto nie práve potešujúcich okolnostiach nesú tí, ktorí náboženské predstavy zaťažili príliš čisto pozemskými záležitosťami a ktorí až príliš často vyvolávajú konflikt s tzv. exaktnou vedou. Víťazstvo na tomto poli však zapríčiní náboženstvu v očiach všetkých tých, ktorí sa nedokázali preniesť cez čisto vonkajšie vedomosti, obrovské škody.

Najhoršie sú však spustošenia, ktoré sú zavinené zneužitím náboženského presvedčenia na politické účely. Malo by sa skutočne čo najostrejšie vystupovať oproti tým núdzovým šmelinárom, ktorí považujú náboženstvo za prostriedok svojich politických, lepšie povedané obchodných služieb. Títo drzí klamári vykrikujú lúbezným hláskom do sveta svoje náboženské presvedčenie tak, aby ich ostatní hriešnici dobre počuli. Avšak nie preto, že by za vieru v prípade nutnosti snád' obetovali svoj život, ale naopak, aby mohli lepšie žiť. Pre jedinou politickú machináciu príslušnej hodnoty by zapredali celú svoju vieru. Za desať parlamentných mandátov by sa spojili s marxistickými nepriateľmi akéhokoľvek náboženstva a za jedno ministerské kreslo by vstúpili do sobáša s diablom, pokiaľ im tento ešte neodplašil zvyšok ich dobrých mravov.

Pokiaľ mal náboženský život v predvojnovom Nemecku pre mnohých nepríjemnú príchuť, dala sa to pripísať práve tomuto zneužívaniu, ktoré bolo prevádzané jedinou tzv. „kresťanskou“ stranou rovnako ako drzosti, s ktorými sa pokúšali spájať katolícku vieru s politickou aktivitou.

Podsúvanie bolo dopustením, ktoré snád' niekoľkým ničomníkom prinieslo mandáty v parlamente, avšak cirkvi to prinieslo len ujmu.

Avšak výsledky znáša celý národ. Lebo dôsledky spôsobené ochabnutím náboženského života dopadajú práve v čase, keď sa začalo povoľovať a tárať bez toho i všetko ostatné a keď hrozí zrútenie duchovných základov, mravov a morálky.

Tiež to boli rany a trhliny na našom národnom tele, ktoré neboli nebezpečné, pokiaľ nenastalo nejaké ďalšie zvláštne zaťaženie. Avšak stávali sa nešťastím, keď pod ťarchou veľkých udalostí otázka vnútornej stability národa nadobudla podstatný význam.

Rovnako tak v politickej oblasti nemohli pozornému oku uniknúť chyby, ktoré v prípade, že v skorej dobe nedôjde k výraznému zlepšeniu alebo k zmene, musia viesť a tiež povedú k následnému rozkladu Ríše. Bezcieľnosť nemeckej zahraničnej a vnútornej politiky bola zreteľná každému, kto sa úmyselne nechcel stať slepým. Kompromisné hospodárstvo sa zdalo byť podobné najviac Bismarckovmu poňatiu, aby „politika bola umením možnosti“. Avšak medzi Bismarckom a neskorším nemeckým kancelárom bol malý rozdiel. Ten toho prvého oprávňoval vyjadriť sa takto o charaktere politiky, zatiaľ čo rovnaké vyjadrenie z úst jeho nasledovníka muselo vyznieť v celkom inom význame. Lebo Bismarck touto vetou chcel len naznačiť, že k dosiahnutiu určitého politického cieľa je nutné nasadiť všetky možnosti, resp. že je nutné konať podľa všetkých možností. Avšak nasledovníci v tomto vyjadrení videli slávnostné zbavenie sa všetkých potrieb mať vôbec nejaké politické úmysly, ba dokonca nejaké ciele. A toto vedenie Ríše onej doby tiež žiadne politické ciele nemalo. Veď k tomu chýbali nutné predpoklady určitého svetonázoru ako aj ujasnenia vnútorných vývojových zákonov politického života vôbec.

Nebolo málo tých, ktorí pochmúrne hľadeli týmto smerom a ostro kritizovali bezplánovitosť a bezmyšlienkovitosť ríšskej politiky, ktorí teda dobre rozoznali vnútornú slabosť a dutosť. Avšak boli to len outsideri politického života. Oficiálne vládne miesta ignorovali poznatky istého Houstona Stewarda Chamberlaina rovnakým spôsobom, akým sa to deje aj dnes. Títo ľudia sú príliš hlúpi, než aby mohli samostatne premýšľať a príliš namyslení, než aby sa potrebné naučili od iných. Večná pravda, ktorá už Oxenstierna prinútila zvoľať: „Svet je riadený len malým zlomkom múdrosti“. Múdrosti, z ktorej každý ministerský radca stelesňuje len jediný atóm. Od tej doby, čo sa Nemecko stalo republikou, to už neplatí. Veď preto je tiež zákonom na ochranu republiky zakázané niečomu takému veriť, alebo niečo také dokonca vyslovovať. Oxenstiern mal tiež šťastie, že žil už vtedy a nie dnes v tejto vydarenej republike.

Ako najslabší moment bola už pred vojnou spoznaná inštitúcia, ktorá mala stelesňovať silu Ríše: parlament, ríšsky snem. Zbabelosť a nezodpovednosť sa tu priatelili úplne dokonalým spôsobom.

Jednou z bezmyšlienkovitostí, ktorú je dnes pomerne často počuť je, že parlamentarizmus v Nemecku sklamal „už od čias revolúcie“. Je tu vytvárané zdanie, ako by tomu pred revolúciou bolo snáď ináč. V skutočnosti nemôže táto inštitúcia pôsobiť ináč než zhubne. A to robila už v dobe, keď väčšina s klapkami na očiach ešte nič nevidela, alebo vidieť nechcela. Pretože bolo Nemecko rozvrátené, zato môžeme veľkým dielom ďakovať práve tejto inštitúcii. Avšak to, že táto katastrofa nenastala už skôr, nemôže byť považované za zásluhu ríšskeho snemu. Za toto je nutné ďakovať odporu, ktorý sa v dobách mieru vzoprel proti činnosti týchto hrobárov nemeckého národa a nemeckej Ríše.

Z veľkého počtu zhubných škôd, ktoré táto inštitúcia priamo, či nepriamo napáchala, by som chcel vyzdvihnúť len jednu pohromu, ktorá najviac zodpovedá vnútornej podstate tejto najnezodpovednejšej inštitúcii všetkých čias. A to príšernú polovičatosť a slabosť politického vedenia Ríše smerom navonok a dovnútra, ktorá musí byť v prvom rade pripísaná pôsobeniu ríšskeho snemu, ktorá je hlavnou príčinou politického krachu.

Všetko, čo nejakým spôsobom podliehalo vplyvu tohoto parlamentu, bolo polovičaté, nech sa na to človek pozerá ako chce.

Polovičatá a slabá bola spojenecká politika Ríše smerom navonok. Namiesto toho, aby bol zachovaný mier, smerovalo sa bez zábran k vojne.

Polovičatá bola poľská politika. Namiesto toho sa podnecovalo, aby sa vážne zakročilo. Výsledkom nebolo ani víťazstvo nemeckva, ani zmierenie s Poľskom, avšak nepriateľstvo s Ruskom.

Polovičaté bolo riešenie Alsasko-Lotrínskej otázky. Namiesto toho, aby sa tvrdou päťou raz a navždy rozdrvila hlava francúzskej hydry a Alsasku boli priznané rovnaké práva, neurobilo sa ani jedno z toho. Ani to nebolo možné, veď v radoch najvplyvnejších strán predsa sedeli najväčší vlastní zradcovia - v centre napríklad pán Wetterlé.

Všetko to by sa ešte dalo zničiť, keby za obeť polovičatosti nepadla aj moc, od existencie ktorej napokon závisí trvanie Ríše: vojsko.

To čo tu napáchal tzv. ríšsky snem, by stačilo na to, aby bol raz navždy prekliaty celým nemeckým národom. Z najbiednejších dôvodov títo parlamentní partajní nepodarenci vytrhli a ukradli celému nášmu národu z rúk zbraň na sebazáchovu a jedinou ochranu vlastnej slobody a nezávislosti. Keby sa dnes otvorili hroby Flanderskej plošiny, povstali by z nich krvaví žalobcovia. Stotisíciky najlepších mladých Nemcov, ktorí boli nesvedomitosťou týchto parlamentných zločincov zle a polovičato vycvičení, boli poslaní na smrť. Milióny mrzákov a mŕtvych stratila otčina len preto, aby boli niekoľkým stovkám ľudových podvodníkov umožnené politické machinácie, vydieračstvo, alebo dokonca omieľanie doktrínových teórií.

Zatiaľ čo židovstvo pomocou svojej marxistickej a demokratickej tlače šírilo do celého sveta klamstvá o nemeckom militarizme a priťažovalo tak Nemecku všetkými dostupnými prostriedkami, odmietali marxistické a demokratické strany akýkoľvek rozsiahly výcvik nemeckej ľudovej sily. Pritom musel byť tento hrozný zločin, ktorý bol tým páchaný okamžite každému jasný. Lebo v prípade nasledujúcej vojny by celý národ musel do zbrane, čím by ničomnosťou týchto čistých reprezentantov vlastného tzv. „ľudového zastúpenia“ bolo pred nepriateľa pohnaných niekoľko miliónov zle a polovičato vycvičených Nemcov. Avšak aj keď človek neprihliadne na následky, ktoré z tejto brutálnej a surovej nesvedomitosti týchto parlamentných pasákov vyplývajú, nedostatok vycvičených vojakov na začiatku vojny môže veľmi rýchlo viesť k obrovským stratám, čo sa tiež počas veľkej vojny takýmto prišerným spôsobom potvrdilo.

Strata boja za slobodu a nezávislosť nemeckého národa je výsledkom polovičatosti a slabosti, ktorá je pestovaná vo výchove celkovej ľudovej sily už v čase mieru za účelom obrany vlastnej domoviny.

Pokiaľ bolo na pevnine vycvičené len malé množstvo regrútov, potom u námorníctva sa tento polovičatý nástroj pokúšal viac alebo menej zničiť túto zbraň národnej sebazáchovy. Avšak duchom polovičatosti bolo bohužiaľ nakazené aj velenie loďstva. Tendenciu stavať v lodeniciach stále menšie lode, zatiaľ čo v rovnakej dobe boli na vodu spustené omnoho väčšie anglické lode, nebolo celkom ďalekozraké a už vôbec nie geniálne. Práve flotila, ktorá už na začiatku nemôže byť čisto početne postavená na rovnakú úroveň svojho pravdepodobného nepriateľa, musí tento početný nedostatok nahradiť prevyšujúcou bojovou silou jednotlivých lodí. Práve prevažujúca bojová sila je rozhodujúca a nie tá povestná prevaha „kvality“. Skutočne moderná technika je v jednotlivých kultúrnych štátoch tak vyspelá a v tak veľkej zhode, že by malo byť nemožné, aby lodiam jedinej mocnosti bola daná podstatne väčšia bojová sila než lodiam iného štátu rovnakej tonáže. A ešte menej mysliteľné je dosiahnutie prevahy menšej flotily nad flotilou väčšou.

A skutočne malý výtlak nemeckých lodí sa mohol presadiť len na účet rýchlosti a pancierovania. Fráza, ktorá mala túto skutočnosť ospravedlniť, ukázala veľmi zhubný nedostatok logiky rozhodujúcich miest, ktoré o tom v čase mieru rozhodovali. Tvrdilo sa totiž, že nemecká palebná sila je omnoho menšia než anglická. Že sa nemecký dvadsaťosem centimetrový kanón vôbec nemôže rovnať britskému kanónu 30,5 cm!

Ale práve preto bolo povinnosťou prekonať toto 30,5 cm delo. Pritom cieľom nemohlo byť dosiahnutie rovnakej, ale vyrobenie prevažujúcej palebnej sily. Ináč by tiež bola objednávka 42 cm Mörsera pre armádu úplne zbytočná, lebo nemecký 21 cm Mörser prevyšoval každý vtedajší francúzsky kanón. A na pevnosti by tiež zrejme stačil 30,5 cm Mörser. Velenie pozemného vojska premýšľalo správne, avšak u námorníctva tomu tak nebolo.

Zrieknutie sa palebnej prevahy, rovnako ako prevažujúcej rýchlosti bolo zdôvodnené tzv. rizikovými faktormi, ktoré však boli už od začiatku chybné. Velenie námorníctva sa zrieklo útoku už formou výstavby loďstva a už od začiatku sa venovalo len otázke defenzívy. Tým sa však zrieklo posledného úspechu, ktorý spočíva a vždy spočívať bude len v útoku.

Pomalšiu a horšie opancierovanú loď pošle rýchlejší a silnejší protivník ku dnu väčšinou už z dostatočne veľkej a výhodnej vzdialenosti. To musel trpko spoznávať už celý rad našich krížnikov. Aké nesprávne boli mierové názory velenia námorníctva ukázala vojna, ktorá nútila na dodatočné pancierovanie starých lodí a zosilnenie u nových, pokiaľ sa to vôbec stihlo. Keby nemecké lode rovnakej tonáže v námornej bitke pri Skagerraku mali rovnaké opancierovanie a boli rovnako rýchle ako britské lode, potom by v smršti presnejších a účinnejších nemeckých 38 cm granátov klesla do mokrého hrobu anglická flotila.

Japonsko kedysi uskutočňovalo celkom inú námornú politiku. Tam bola vždy všetka hodnota kladená na to, aby každá novo vybudovaná loď získala ihneď od začiatku úplnú bojovú prevahu nad pravdepodobným protivníkom. Tomu potom tiež zodpovedala možnosť ofenzívneho nasadenia celej flotily.

Zatiaľ čo velenie pozemného vojska sa dištancovalo od principiálne chybných myšlienkových pochodov, podliehalo velenie námorníctva, ktoré bolo bohužiaľ tiež lepšie zastúpené v parlamente, úplne duchu parlamentu. Bolo organizované z polovičatých zorných uhlov a podľa toho bolo tiež neskôr nasadené. To, čo si vtedy námorníctvo získalo ako nesmrteľnú slávu, sa dá pripísať na konto výbornej nemeckej vojenskej práce, ako aj schopnosti a neoceniteľnému hrdinstvu jednotlivých dôstojníkov a mužstvu. Keby sa im vtedajšie vrchné velenie námorníctva rovnalo aspoň ich genialitou, nemuselo dôjsť k toľkým zbytočným obetiam.

A tak sa uvážlivá parlamentárska obratnosť skoršieho mierového velenia námorníctva stala jeho pohromou. Bohužiaľ v jeho budovaní hrali tiež prevažujúcu úlohu namiesto čisto militaristických viac parlamentaristické stanoviská. Polovičatosť a slabosť ako aj nedostatok logiky v myslení, ktoré sú príznačné pre parlamentné inštitúcie, sa prejavili aj pri velení flotily.

Pozemné vojsko, ako už bolo povedané, sa od týchto chybných myšlienkových pochodov dištancovalo. Predovšetkým vtedajší plukovník generálneho štábu Ludendorff viedol zúfalý boj proti zločineckej polovičatosti a slabosti, s ktorou vtedajší ríšsky snem predstupoval pred národ vo veci životných otázok. Avšak vinu za to, že boj, ktorý tento dôstojník vtedy viedol, bol napriek tomu zbytočný, nesie na jednej strane parlament a na druhej strane snád' ešte horší vtedajší ríšsky kancelár Bethmann Hollweg. To však týmto pôvodcom nemeckého rozvratu nebráni v tom, aby dnes podsúvali vinu tomu, ktorý sa ako jediný obrátil proti zanedbávaniu

národných záujmov. O jeden podvod viac či menej, o to už týmto vrozeným podvodníkom predsa vôbec nejde.

Keď sa vyčíslia všetky tie obete, ktoré boli spôsobené trestuhodnou ľahkovážnosťou týchto nezodpovedných zástupcov národa, keď si človek predstaví všetkých tých bezúčelne obetovaných a mrzákov rovnako ako bezmedznú pohanu a potupu a nesmiernu biedu, ktorá nás teraz postihla a vie, že toto všetko bolo len preto, aby si pár bezcharakterných snaživcov prekliesnilo cestu k ministerským kreslám, potom porozumie tomu, že tieto kreatúry môžu byť označené len slovami ako padúch, zlosyn, darebák a zločinec. Ináč by bol zmysel a účel týchto slov v jazyku celkom nepochopiteľný. Lebo proti týmto zradcom národa je každý pasák čestným mužom.

Všetky skutočné tiene starého Nemecka však obdivuhodne udrú do očí len vtedy, keď tým musela utrpieť škody vnútorná stabilita národa. Áno, v takom prípade sú nepríjemné pravdy vytrhávané práve smerom k širokým masám, zatiaľ čo inokedy sa radšej mnoho vecí hanlivo zamlčí alebo dokonca zaprie. To bol práve prípad, keď sa verejnou diskusiou o nejakej spornej otázke dalo dôjsť k riešeniu alebo náprave. A pritom príslušné vládne miesta v podstate nemali tušenie o hodnote a existencii propagandy. Že sa šikovným a dlhodobým nasadením propagandy dá národ obalamutiť, že nebo je čisté peklo a naopak, že biedny život je životom v raji, vedel len Žid. A ten podľa toho tiež konal. Len Nemci, lepšie povedané ich vláda, o tom nemala ani potuchy.

Najhoršie to malo dopadnúť práve počas vojny.

Proti všetkým tu spomínaným nespočetným širokosiahlym kazom nemeckého predvojnového života stálo opäť mnoho predností. Po spravodlivej kontrole sa dokonca musí spoznať, že väčšina našich neduhov sa do značnej miery vyskytovala aj u iných národov a štátov. U niektorých bola kríza dokonca ďaleko väčšia než u nás, pričom mnohí nevlastnili naše skutočné prednosti.

Na špičku týchto predností sa môže okrem iného postaviť tá skutočnosť, že nemecký národ sa v podstate ako jediný zo všetkých európskych národov snažil zachovať si národný charakter svojho hospodárstva a cez všetky zlé predzvesti podliehal najmenej medzinárodnej finančnej kontrole. Avšak bola to nebezpečná prednosť, ktorá neskôr viedla k svetovej vojne.

Potom by sme sa z toho a z ďalšieho iného mali poučiť, museli by byť z veľkého počtu zdravých zdrojov energie národa vybrané tri inštitúcie, ktoré svojím spôsobom zostali príkladom, ba čiastočne dokonca nedotknuté.

Ako prvá forma je to forma štátu ako takého a jej výraznosť, aká sa usídlila v Nemecku nových čias.

Tu sa človek naozaj môže učiť od jednotlivých panovníkov, ktorí tiež ako ostatní podliehali ľudským slabostiam, ktoré sa od nepamäti snažia postihnúť celú túto krajinu a jej deti. Pokiaľ by človek nebol zhovievavý, musel by si nad prítomnosťou zúfať. Sú reprezentanti súčasnej vlády práve čo sa týka osobnosti skutočne duševne a morálne tí najpovolanejší, ktorých si človek môže po veľmi dlhom premýšľaní vôbec predstaviť? Ten, kto meria hodnotu nemeckej revolúcie hodnotou a veľkosťou osobností, ktoré revolúcia nemeckému národu venovala už v novembri 1918, bude musieť zahaliť svoje čelo hanbou pred rozsudkom svojho potomstva, ktorému už

nebude možné zavrieť ústa ochrannými zákonmi a podobnými nezmyslami a ktoré preto povie to, čo my všetci spoznávame už dnes. Totiž že mozog a mravná čistota našich nových nemeckých vládcov sú v protiklade k ich papuliam a nerestiam. Určite bola monarchia mnohým a predovšetkým širokým vrstvám odcudzená. To bol dôsledok skutočnosti, že panovníci neboli vždy obklopení povedzme najjasnejšími a zvlášť nie práve úprimnými hlavami. Bohužiaľ väčšinou mali v obľube skôr pochlebovačov než priame charaktery a týmito boli tiež „informovaní“. Veľmi zlá chyba práve v čase, keď svet prechádzal obrovskými premenami vo veľkom množstve starých názorov, ktoré sa samozrejme nezastavili ani pred kritikou niekoľkých starobyľých dvorných tradícií.

A tak na prelome storočia mohol byť len ťažko nejaký obyčajný muž a človek nadšený tým, keď sa na fronte objavila okoloidúca princezná v uniforme. O účinku podobnej parády v očiach ľudu si človek vtedy zrejme nevedel urobiť žiadnu správnu predstavu, ináč by nikdy k podobnému nešťastnému výstupu nedošlo. Tiež humanitná bezmyšlienkovitosť týchto kruhov pôsobila skôr odpudivo než príťažlivo. Keď sa napríklad princezná X uráčila zúčastniť na ochutnávaní ľudovej kuchyne so známym výsledkom, mohlo to snáď predtým vyzerať úplne nevinne, vtedy bol však výsledok úplne opačný. Pritom sa dá bez ďalšieho predpokladať, že vrchnosť skutočne nemala ani potuchy o tom, že jedlo predložené v deň ochutnávky bolo trochu iného rázu, než bolo bežne obvyklé. Avšak to samo o sebe stačilo, lebo ostatní ľudia to vedeli.

A tak sa z možného dobrého úmyslu stala fraška, ak už nie pobúrenie.

Popis o panovníkovej stále príslovečnejšej striedmosti, o jeho skorom vstávaní rovnako ako o jeho náročnom plahočení sa do neskorých nočných hodín, k čomu sa pridávalo ešte trvalé nebezpečenstvo jeho hrozacej podvýživy, vyvolávalo už naozaj opovážlivé výroky. Nemuselo sa predsa vôbec vedieť, čo a koľko toho panovník zje, aj tak mu bola „vo všetkej slušnosti“ želaná dobrá chuť. Nikto mu nechcel odopierať ani nutný spánok. Každý bol len rád, ak svojou ľudskosťou a charakterom udržiaval slávu svojho rodu a národa a keď si ako panovník plnil svoje povinnosti. Rozprávanie rozprávok ničomu nepomáhalo, ale o to viac škodilo.

Toto a mnohé podobné boli predsa len maličkosti. Horšie pôsobilo na celý národ stále viac presvedčenie, že je tak alebo onak riadený zhora a že ten jediný sa už nemusí vôbec o nič starať. Pokiaľ bola stará vláda skutočne dobrá alebo chcela aspoň to najlepšie, vec sa darila. Ale beda, až raz namiesto starej dobrosrdečnej vlády zasadne nová už menej poriadnejšia. Potom by bola nerozhodná poddajnosť a detská viera tou najväčšou pohromou, ktorú si vôbec možno predstaviť.

Avšak takýmto a podobným slabostiam v opozícii boli nespochybniteľné hodnoty.

Jednak stabilita celej vlády podmienená monarchistickou formou štátu, rovnako ako vytrhnutie posledných štátnych miest zo zmätku machinácií ambiciózných politikov. Ďalej dôstojnosť inštitúcií ako takých a z toho vyplývajúca autorita týchto úradov. Rovnako tak nadradenie úradníctva a predovšetkým armády nad úroveň stranícko-politických záujmov. K tomu pristupovala ešte prednosť osobného stelesnenia hlavy štátu. Tá bola predstavovaná panovníkom, ktorý bol príkladom zodpovednosti, ktorú musel monarcha stelesňovať v ďaleko väčšej miere než náhodná tlupa parlamentnej väčšiny. Preto bola príslovečná čistota nemeckej administratívy pripisovaná v prvom rade práve jemu. A konečne kultúrna hodnota monarchie mala pre nemecký národ obrovskú cenu a dokázala vyvážiť jej ďalšie menšie nedostatky. Nemecká rezidencia bola vždy pokladom umeleckého zmýšľania, ktoré je v našom materiálnom svete rovnako na vymretie. To, čo nemecké kniežatá urobili pre umenie

a vedu predovšetkým v devätnástom storočí, bolo príkladné. Dnešná doba sa s tým vôbec nedá porovnať.

Ako najväčší faktor tejto doby začínajúceho a pomaly sa rozširujúceho rozkladu národného telesa musíme však vyzdvihnúť armádu. Bola najväčšou školou nemeckého národa a práve preto sa nenávisť všetkých nepriateľov obracala práve proti tejto ochrane národnej sebazáchovy a slobody. Tejto jedinečnej organizácii nemôže byť postavený žiadny väčší pomník, než je vyrieknutie pravdy, že ju všetci menejcenní ohovárajú, nenávidia, bojujú proti nej, ale súčasne sa jej boja. V tom, že sa zloba medzinárodných vykorisťovateľov z Versailles obrátila v prvom rade práve proti nemeckej armáde, možno spoznať, že je to skutočne pravá záštita slobody nášho národa proti moci burzy. Bez tejto výstražnej sily by zmysel Versailles bol na našom národe už dávno vykonaný. To, začo náš národ vďačí armáde, sa dá vyjadriť krátko jedným slovom, totiž : všetkému.

Armáda vychovávala k bezpodmienečnej zodpovednosti práve v čase, keď táto vlastnosť bola už veľmi vzácna a jej potlačovanie bolo čím ďalej tým viac na dennom poriadku, čo vychádzalo predovšetkým zo základného vzoru nezodpovednosti - parlamentu. Vychovávala k osobnej odvahe práve v čase, keď sa zbabelosť mala stať zúrivou nákazou a keď vôľa pre obeť za všeobecné blaho bola považovaná pomaly za hlúposť a keď za šikovného bol naopak považovaný ten, kto najviac chránil a podporoval len svoje vlastné „ja“. Bola to škola, ktorá ešte jednotlivých Nemcov učila, že blaho národa nemožno hľadať vo falošnej fráze o medzinárodnom zbrataní medzi negrami, Nemcami, Číňanmi, Francúzmi, Angličanmi atď., ale v sile a jednotnosti národa.

Armáda vychovávala k rozhodnosti, zatiaľ čo v bežnom živote už začala ľudské správanie ovplyvňovať nerozhodnosť a pochybnosti. V čase, keď všade udávali tóny premúdreli, už niečo znamenalo vyzdvihovať zásadu, že nejaký rozkaz je lepší než žiadny. V tejto jedinečnej zásade totiž spočívalo stále ešte neskazené robustné zdravie, čím by sa nebyť vojska a jeho výchovy, ktoré túto presilu neustále obnovovalo, už dávno vytratila z nášho bežného života. Ved' sa len pozrime na strašnú nerozhodnosť nášho súčasného ríšskeho vedenia, ktoré sa nemôže vzchopiť vôbec k ničomu, iba ak by išlo o vynútené podpísanie nejakého ďalšieho plieniaceho diktátu. V tomto prípade by samozrejme odložilo všetku zodpovednosť a so zručnosťou snemového stenografa by podpísalo všetko, čo jej je predložené. Lebo keď je niekomu niečo diktované, je rozhodnutie vždy ľahké.

Armáda vychovávala k idealizmu a oddanosti k vlasti a jej veľkosti, zatiaľ čo v bežnom živote okolo seba šľahali chamtivosť a materializmus. Vychovávala vlastný národ proti deleniu do tried a ako jedinú chybu by sa jej snád' mohlo vyčítať zriadenie jednoročných dobrovoľníkov. Chybou preto, že tým bol porušený princíp potrebnej rovnosti a jedinec s vyšším vzdelaním bol opäť stavaný nad rámec všeobecnej rovnosti prostredia, zatiaľ čo práve opak by bol ku prospechu. Už z tak veľkej odcudzenosti životu našich horných vrstiev a pri stále narastajúcom odcudzovaní voči vlastnému ľudu mohla armáda pôsobiť veľmi blahodárne, keby aspoň vo vlastných radoch zabránila akémukoľvek oddeľovaniu tzv. inteligencie. Že sa tak nestalo, bola veľká chyba. Avšak aká inštitúcia na tomto svete je bezchybná? U tejto však prevažovalo dobro do tej miery, že tých niekoľko málo nedostatkov spočívalo aj tak pod priemerom ľudskej nedostatočnosti.

Za najväčšiu zásluhu armády starej Ríše sa musí počítať to, že v dobe všeobecnej majorizácie hláv povýšila hlavu nad majorizáciu. Armáda tu oproti židovsko-demokratickým myšlienkam slepeho uctievania vyzdvihovala veľký počet vyznávačov osobitosti. A tak vychovala tiež to, čo nová doba potrebovala najviac - mužov.

V bahne všeobecnej, okolo seba chápajúcej zženštelosti a schúlostivosti vystupuje z radov armády každoročne tristopäťdesiat tisíc mladých mužov prekypujúcich silou, ktorí po dvojročnom výcviku stratili mäkkosť mladosti a získali zocelené telá. Mladý človek, ktorý sa počas tejto doby učil poslúchať, sa len potom môže naučiť rozkazovať. Už podľa kroku poznáte vojaka v službe.

To bola vysoká škola nemeckého národa. Nie nadarmo sa na ňu skoncentrovala hnevľivá nenávisť tých, ktorí si zo závisťi a chamtivosti priali bezmocnosť Ríše a bezbrannosť jej obyvateľstva. A cudzí svet spoznal to, čo mnoho Nemcov v zaslepení či zo zlej vôle vidieť nechcelo. Totiž, že nemecká armáda bola mocnou zbraňou v službách slobody nemeckého národa a obživy jeho deti.

K štátnej forme a armáde patril ako tretí vo zväzku nedostihnuteľný úradník starej Ríše.

Nemecko bolo najorganizovanejšou a najspravovanejšou krajinou na svete. Nemeckému úradníkovi sa často ľahko prisudzuje byrokratické spiatočníctvo, avšak v iných krajinách tomu nebolo ináč, ak nie ešte horšie. Avšak čo iné štáty nevlastnili bola veľkolepá solidarita tohoto aparátu rovnako ako nepodplatiteľné čestné zmýšľanie jeho nositeľov. Radšej trochu spiatočnicky, avšak spravodlivý a verný než osvietený a novátorsky, zato však s menejcenným charakterom a ako sa dnes často ukazuje, nevzdelaný a neschopný. Lebo nato, ako sa dnes s obľubou traduje, že nemecká správa predvojnovnej doby bola síce byrokraticky starostlivá, avšak obchodnícky zlá sa dá odpovedať nasledovne: aká krajina sveta mala lepšie vedený a obchodne organizovaný podnik než Nemecko so svojou železnicou? Len revolúcii bolo vyhradené právo ničiť tento vzorový aparát tak dlho, až sa konečne zdal byť pripravený na vybratie z rúk národa a v zmysle zakladateľov tejto republiky socializovaný, čo znamená, že mal slúžiť medzinárodnému burzovému kapitálu, ktorý bol zadávateľom nemeckej revolúcie.

Avšak čím sa nemecký úradník a administratívny aparát zvlášť vyznamenal, bola jeho nezávislosť na jednotlivých vládach, ktorých politické zmýšľanie nedokázalo ovplyvniť postavenie nemeckého úradníka. Avšak od čias revolúcie sa toto od základu zmenilo. Namiesto znalostí a schopností nastúpilo stranícke nariadenie a samostatný nezávislý charakter sa stal skôr chybou než podporou.

Na štátnej forme, armáde a úradníkoch spočívala celková čarovná sila a moc starej Ríše. To boli v prvom rade príčiny vlastnosti, ktorá dnešnému štátu úplne chýba. Totiž štátna autorita! Lebo tá nespočíva na táraní parlamentu alebo zemského snemu ani na zákonoch na ich ochranu, alebo na rozsudkoch na zastrašenie drzých klamárov. Totiž spočíva na všeobecnej dôvere, ktorá by mala byť prejavovaná vláde a administratívne príslušného štátu. Táto dôvera je však opäť len výsledkom neotrasiteľného vnútorného presvedčenia o nesebeckosti a poctivosti vlády a správy danej krajiny vrátane zladenia zmyslu zákonov s pocitom všeobecného morálneho názoru. Lebo vládne systémy sa dlhodobo nedajú udržať tlakom násilia, ale pomocou viery v ich láskavosť a úprimnosť v zastupovaní záujmov národa.

Nech už bola v predvojnovnej dobe hrozba určitého poškodenia vnútornej sily národa obrovská, nesmie sa zabúdať, že ostatné štáty boli touto chorobou tiež

postihnuté a trpeli väčšinou ešte ďaleko viac než Nemecko a napriek tomu v kritickej hodine nezlyhali a nezanikli. Avšak keď človek uvažuje, že nemeckým predvojnovým slabostiam oponovali rovnako veľké klady, potom sa musí posledná príčina rozvratu hľadať niekde celkom inde. A to je teda ten prípad.

Najhlbší a konečný dôvod zániku starej Ríše totiž spočíval v nepoznaní rasových problémov a ich význame pre dejinný vývoj národov. Lebo všetky udalosti národného života nie sú výrazom náhody, ale sú prírodnými procesmi nutnosti sebazáchovy a rozmnožovania druhu a rasy, aj keď ľudia nie sú si vedomí vnútorných dôvodov svojho správania.

11. kapitola

NÁROD A RASA

Existujú pravdy, ktoré jednoducho ležia na ulici a snáď práve preto ich bežný svet nevidí, alebo ich nedokáže spoznať. Prechádza nevšímavo okolo týchto otrepaných právd, ako by bol slepý a je úplne prekvapený, keď náhle niekto odhalí to, čo mali všetci už dávno vedieť. Kolom dokola ležia státisíce Kolumbových vajec, len Kolumbov už nie je toľko.

A tak ľudstvo bez výnimky putuje záhradou prírody, nahovára si, že už skoro všetko pozná a pritom až na niekoľko málo výnimiek ako slepý míňa jeden z najvyčnievajúcich princípov jeho pôsobenia. Totiž vnútorná rozdielnosť pováh všetkých živých tvorov na tejto planéte.

Už povrchné pozorovanie ukazuje temer neúprosný prírodný zákon všetkého toho nesmierneho množstva výrazových foriem životnej vôle prírody a jej na seba nadväzujúce spôsoby rozmnožovania a výživy. Každé zviera sa pári len s jedincom vlastného druhu. Sýkorka sa pári so sýkorkou, pinka s pinkou, bocian s bocianom, poľná myš s poľnou myšou, domáca myš s domácou myšou, vlk s vlkom atď.

To môžu meniť len mimoriadne okolnosti. V prvom rade donútenie v zajatí rovnako ako aj nenormálne rozmnožovanie v rámci jedného druhu. Avšak v tomto momente sa príroda začne brániť všetkými prostriedkami. Jej zreteľný protest sa potom skladá z odopierania ďalších rozmnožovacích schopností tzv. bastardov alebo obmedzuje plodnosť neskoršieho potomstva. Avšak vo väčšine prípadov odoberá odolnosť proti rôznym chorobám a cudzím nákazám.

To je predsa úplne prirodzené.

Každé kríženie dvoch rozdielne postavených bytostí produkuje prostriedok medzi rozdielnou úrovňou jej rodičov. To znamená: potomok bude stáť vyššie než jeho rasovo nižšia polovica rodičovského páru, avšak nebude tak vysoko ako jeho vyššia polovica. Následne podľahne v boji proti tejto vyššej polovici. Ale takéto párenie vôbec nezodpovedá vôli prírody pokiaľ sa týka vyššej kultivácie života vôbec. Predpoklady pre toto nespočívajú v krížení vyššieho s nižším, ale v úplnom víťazstve toho prvého. Silnejší je určený na panovanie a nemal by splývať so slabším, aby nemusel obetovať svoju vlastnú veľkosť. A len vrodenný slaboch toto môže vnímať ako hroznú vec, preto je tiež len slabým a obmedzeným človekom. Lebo ak by tento zákon nevládol, nebol by mysliteľný žiadny vyšší vývoj všetkých organických živočíchov.

Následkom tohoto v prírode všeobecne platného inštinktu rasovej čistoty je nielen jasné vymedzenie jednotlivých rás navonok, ale aj vyrovnanosť jej vlastného existenčného druhu. Líška je stále len líška, hus je hus, tiger tigrom atď. A rozdiel medzi jednotlivými exemplármi môže byť najviac v rôznej miere ich sily, šikovnosti, výdrži, svižnosti atď. Avšak nikdy nenájdete líšku, ktorá by snáď svojim vnútorným zmýšľaním mohla dostať nejaké humánne záchvaty proti husi, rovnako ako neexistuje mačka, ktorá by mala nejaký priateľský vzťah k myši.

A preto aj tu vzniká boj medzi sebou ani nie tak z dôvodu vnútorného odporu ako skôr z hladu a lásky. V oboch prípadoch prihliada príroda vo všetkej tichosti, ba dokonca so zaľúbením. Boj o denný chlieb necháva zahynúť všetko slabé, choré a nerozhodné, zatiaľ čo boj človeka o samičku poskytuje právo k oplodneniu alebo aspoň jeho možnosť len tým najzdravším. Avšak boj je vždy prostriedkom na podporu zdravia a odolnosti druhu a tým je aj príčinou jeho ďalšieho vývoja.

Pokiaľ by tento postup neplatil, prestal by akýkoľvek ďalší vyšší vývoj a dostavil by sa opak. Lebo počet menejcenných oproti tým najlepším neustále prevažuje. Pri

rovnakých podmienkach udržovanie života a možnosti rozmnožovania by sa tá horšia časť množila tak rýchlo, že by lepšia časť bola potom donútená ustúpiť do pozadia. Je teda nutné previesť korektúru v prospech tých lepších. Avšak to zariaďuje samotná príroda tým, že slabšej časti vytvára tak zlé životné podmienky, že už tým je obmedzený jej počet. Avšak zvyšku nedovoľuje chaotické rozmnožovanie, ale tu nastupuje nové bezohľadné triedenie podľa sily a zdravia.

A tak, ako si nepraje párenie sa slabých jedincov so silnejšími, o to viac je proti splývaniu vyšších rás s nižšími, pretože dobre cíti, že by jedným okamihom mohla byť zničená jej celá, snáď stotisíc rokov trvajúca práca vyššej kultivácie.

Historické skúsenosti nám tu ponúkajú veľký počet rôznych príkladov. So strašnou zreteľnosťou nám ukazujú, čo vzišlo zo zmiešania krvi Árijcov s nižšími národmi, totiž zánik nositeľov kultúry. Severná Amerika, ktorej obyvateľstvo sa z veľkej časti skladá z germánskych prvkov, ktoré sa len nepatrne zmiešali s pôvodným nižším farebným obyvateľstvom, vykazuje celkom inú kultúru a spoločenstvo než Stredná a Južná Amerika, kde sa predovšetkým románski vystaľovalci vo veľkej miere zmiešali s pôvodným obyvateľstvom. Na tomto jedinom príklade možno jasne a zreteľne poznať pôsobenie rasového zmiešavania. Rasovo čistý a nezmiešaný Germán, ktorý zostal na americkom kontinente, sa postupne stal jeho pánom. A týmto pánom zostane do tej doby, pokiaľ aj on nepadne za obeť krvnému pohaneniu.

Výsledkom každého skríženia rasy je teda krátko povedané nasledujúce:

- a) úpadok úrovne vyššej rasy,
- b) telesný a duševný úbytok a tým začiatok pomalého, ale istého chradnutia.

Avšak nastoľovať podobný vývoj neznamena nič iného než zhrešenie proti vôli večného stvoriteľa.

A ako hriech bude tento čin tiež odmenený.

A zatiaľ čo sa človek pokúša klásť odpor tvrdej logike prírody, upadá do boja so základnými princípmi, ktorým vďačí za existenciu svojho človečenstva. A tak musí konanie proti prírode zákonite viesť k jeho zániku.

Z toho samozrejme vychádza skutočne židovsky drzá a rovnako tak hlúpa námietka moderných pacifistov, totiž „že človek premáha prírodu!“

Milióny ľudí bezmyšlienkovite tárajú o tomto židovskom nezmysle a ešte si pritom nahovárajú, že oni sami určitým spôsobom predstavujú týchto premáhačov prírody. Pritom nemajú k dispozícii žiadnu inú zbraň než myšlienku, ktorá je tak mizerná, že si pod ňou skutočne nikto nedokáže vôbec nič predstaviť.

Nehľadiac nato, že človek ešte nikdy v ničom prírodu neprekonal, ale že sa len pokúsil zachytiť alebo vyzdvihnúť ten či onen malý cíp jej ohromného bezbrehého rúcha večných záhad a tajomstiev. Že v skutočnosti nevynašiel pravdu, ale že všetko len objavuje, že prírodu neovláda, ale že sa na základe poznatkov jednotlivých prírodných zákonov len stáva pánom nad inými živočíchmi, ktorým toto poznanie práve chýba. Teda nehľadiac nato, nemôže žiadna myšlienka prekonať predpoklady pre bytie a existenciu ľudstva, lebo táto myšlienka sama vychádza len od ľudí. Bez ľudí niet myšlienky na tomto svete. Tým je myšlienka ako taká vždy podmienená existenciou ľudstva a tým tiež zákonov, ktoré vytvárajú predpoklady tejto jeho existencie.

A nie len to! Určité myšlienky sú dokonca spojené s určitými ľuďmi. To platí všeobecne práve pre tie myšlienky, ktorých obsah nemá pôvod v žiadnej exaktnej vedeckej pravde, ale vo svete pocitov, alebo ako sa dnes tak pekne a jasne rado hovorí „vnútorného zážitku“. Všetky tieto myšlienky, ktoré nemajú nič spoločného s chladnou logikou, ale sú čistým vyjadrením pocitov, etických predstáv atď. sú viazané na existenciu ľudstva, ktoré za svoju duchovnú predstavivosť a tvorivú silu

vďačí jeho vlastnej existencii. A práve vtedy je predsa zachovanie tej danej rasy a ľudí predpokladom k existencii týchto myšlienok. Napríklad ten, kto by si naozaj z celého srdca prial víťazstvo pacifistických myšlienok na tomto svete, musel by sa všetkými prostriedkami zasadiť za ovládnutie celého sveta Nemcami. Keby tomu bolo naopak, musel by s posledným Nemcom vymrieť aj posledný pacifista, lebo na celom svete tomuto prírodnému a nepochopiteľnému nezmyslu nemohlo naletieť toľko ľudí, ako tomu bohužiaľ bolo v našom národe. Teda človek by sa mal s pevnou vôľou rozhodnúť, či viesť alebo neviesť vojny za účelom dosiahnutia pacifizmu. To ani nič iného mal tiež na mysli americký svetový Spasiteľ Wilson, aspoň tak si to nahovárali naši fantasti, čo tiež splnilo svoj účel.

Pacifisticko-humánne myšlienky môžu byť snáď skutočne dobré vtedy, pokiaľ si nadradený človek najskôr v určitom rozsahu podmaní a podrobí svet, ktorý ho potom prehlási za jediného pána tejto zemegule. Potom by tejto myšlienke chýbala možnosť škodlivého pôsobenia práve do tej miery, že sa jej praktické použitie stáva celkom nemožným. Teda najskôr boj a potom snáď pacifizmus. V inom prípade by ľudstvo prekročilo najvyšší bod jeho vývoja a dôsledkom by potom nebola nadvláda nejakej etickej myšlienky, ale barbarstvo s následným chaosom. Samozrejme sa tomu jeden alebo druhý môže vysmievať, veď táto planéta už krúžila vesmírom niekoľko miliónov rokov bez ľudí a jedného krásneho dňa sa to tiež môže zopakovať, ak si človek neuvedomí, že za svoju vyššiu existenciu nevďačí niekoľkým šibnutým ideológom, ale poznatkom neúprosných prírodných zákonov a ich bezohľadnému uplatňovaniu.

Všetko, čo na tejto krajine obdivujeme, vedu a kultúru, techniku a vynálezy je len tvorivým produktom niekoľkých málo národov a možno pôvodne jedinej rasy. Na nich tiež spočíva stálosť týchto celistvých kultúr. Pokiaľ tieto kultúry zahynú, klesne s nimi do hrobu aj všetka krása tohoto sveta.

Nakoľko napríklad ľudí môže ovplyvňovať pôda, bude rôzne podľa rasy prichádzajúcej do úvahy. Malá úrodnosť určitého životného priestoru môže jednu rasu vybičovať k nepredstaviteľným výkonom, zatiaľ čo u inej rasy bude príčinou nekonečnej biedy a konečnej podvýživy so všetkými ich dôsledkami. Pre povahu pôsobenia vonkajších vplyvov je vždy rozhodujúci vnútorný podnet daného národa. To, čo u jedného národa vedie k vyhladovaniu, vychováva iné národy k tvrdej práci.

Všetky veľké kultúry minulosti zanikli len preto, že pôvodná tvorivá rasa odumrela na otravu krvi.

Poslednou príčinou takéhoto zániku bolo vždy zabudnutie, že všetky kultúry závisia od človeka a nie naopak. Aby teda bola zachovaná určitá kultúra, musí byť zachovaný človek, ktorý ju vytvoril. Toto udržanie je však spojené s neúprosným zákonom nutnosti a právo na víťazstvo u lepšieho a silnejšieho.

Kto chce žiť, nech bojuje, a kto nechce bojovať v tomto svete večného zápasu, ten si život nezaslúži.

Aj keby to bolo čo najtvrdšie, je to jednoducho tak! Isto je to však omnoho tvrdší osud pre toho, kto si myslel, že zvíťazil nad prírodou a v zásade sa jej vysmieva. Núdz a nešťastia a choroby sú potom jej odpoveďou!

Človek, ktorý tieto rasové zákony neuznáva a nimi pohŕda, prichádza o šťastie, ktoré sa mu zdá byť určené. Bráni víťaznému ťaženiu najlepšej rasy a tým tiež aj predpokladom k akémukoľvek ľudskému vývoju. Tým v dôsledku zaťažnosti ľudskou chúlivosťou sa dostáva do oblasti zvierat.

Je zbytočné začínať spor o to, ktorá rasa, či rasy boli skutočne pôvodnými nositeľmi ľudskej kultúry a tým aj skutočnými zakladateľmi toho, čo dnes nazývame slovom človečenstvo. Jednoduchšie je postaviť túto otázku smerom k súčasnosti, tu vychádza úplne ľahká a jasná odpoveď. Všetky výsledky ľudskej kultúry, či už z oblasti umenia, vedy alebo techniky, ktorú dnes môžeme vidieť, sú temer všetky výhradne výsledkom tvorivých síl Árijca. Práve táto skutočnosť neprípúšťa neopodstatnený spätný záver, že by tento sám bol zakladateľom vyššieho ľudstva a teda že jeho pravzor znázorňuje to, čo nazývame človekom. Stal sa Prometheom ľudstva, z jeho žiarivej hviezdy vyskočila na večné časy božská iskra génia, ktorá stále znova zapalovala ten oheň, ktorý svojimi poznatkami presvecoval tmu mlčanlivého tajomstva a človeku osvetľoval cestu na ovládnutie ostatných živočíchov tejto planéty. Bol však uhasený a hlboká temnota sa snáď už za niekoľko tisícročí usadí na zemi, ľudská kultúra zanikne a svet spustne.

Pokiaľ by sa ľudstvo rozdelilo do troch skupín a to na zakladateľov kultúry, jej nositeľov a jej ničiteľov, pre prvú skupinu by do úvahy prichádzal zrejme len Árijec. Od neho pochádzajú všetky základy a nosné múry všetkých ľudských výtvorov a len vonkajšie tvary a farba boli určované charakteristickými rysmi jednotlivých národov. On dodával všetky obrovské stavebné kamene a plány všetkého ľudského vývoja a len prevedenie zodpovedá charakteru príslušných rás. Za niekoľko málo desiatok rokov bude mať napríklad celá Východná Ázia svoju kultúru, jej základom bude tiež helenistický duch a germánska technika rovnako ako tomu bolo u nás. Len vonkajšia forma aspoň sčasti bude niesť rysy ázijského rázu. Nieje tomu tak, ako sa mnohí domnievajú, že by Japonsko k svojej kultúre pribralo európsku techniku, ale európska veda a technika bude vrúbená japonským rázom. Základom skutočného života už nie je tá zvláštna japonská kultúra, hoci určuje farbu života, pretože z vonkajška je svojim vnútorným rozdielom zvlášť pre Európana oveľa nápadnejšia, ale ohromná vedecko-technická činnosť Európy a Ameriky a teda árijských národov. Touto výkonnosťou teda môže aj východ nasledovať všeobecný ľudský pokrok. To poskytuje základňu boja za denný chlieb, vyrába k tomu potrebné zbrane a náradie a len vonkajšia úprava je prispôsobená japonskému charakteru.

Pokiaľ by odo dnes prestalo ďalšie árijské pôsobenie na Japonsko, povedzme Európa a Amerika by zanikli, mohol by technický a vedecký rozmach Japonska ešte po nejakú dobu trvať. Avšak už po niekoľkých rokoch by vyschla studnica, z ktorej Japonsko čerpá svoju špecifickosť, dnešná kultúra by ustrnula a opäť by upadla do spánku, z ktorého bola pred siedmymi desaťročiami prebudená árijskou kultúrnou vlnou. Dnešný japonský rozvoj ďakuje za svoju existenciu árijskému pôvodu. Rovnako tak tomu bolo aj kedysi dávno, keď tento cudzí duch a cudzí vplyv bol buditeľom japonskej kultúry. Najlepší dôkaz o tomto nám podáva skutočnosť jej neskoršieho skostnatenia a úplného ustrnutia. U príslušného národa môžu tieto javy nastať len v prípade straty pôvodného tvorivého rasového semena, alebo keď už neskoršie chýbalo vonkajšie pôsobenie, ktoré dodávalo podnety a materiál k prvotnému vývoju na tomto kultúrnom poli. Pokiaľ je teda jasné, že určitý národ obdržal svoju kultúru v podstatnej miere od cudzej rasy a tento ju prijal a ďalej rozvíjal a potom ju po odpadnutí vonkajších vplyvov ďalej utužuje, možno o takejto rase hovoriť ako o „nositeľke kultúry“, avšak nikdy ako o „tvorcovi kultúry“.

Prieskum jednotlivých národov z tohoto hľadiska poskytuje tú skutočnosť, že sa v podstate nejedná o pôvodných zakladateľov kultúry, ale len o nositeľov kultúry.

V podstate vychádza najavo vždy rovnaký obraz vývoja:

Árijské kmene, ktoré mali väčšinou len malý počet príslušníkov, si podmanili cudzie národy a začali s rozvíjaním nových územných celkov, ktoré mali zvláštne ži-

votné podmienky (úrodnosť, klimatické podmienky atď.). Výhoda bola aj v množstve pomocných síl, ktoré boli k dispozícii a ktoré sa skladali z ľudí podradného druhu a ich driemajúcich duchovných a organizačných schopností. Počas niekoľkých tisícročí ba dokonca stáročí vybudovali kultúry, ktoré pôvodne celkom niesli ich vnútorné charakterové rysy, ktoré boli prispôsobené vyššie spomínaným špeciálnym vlastnostiam pôdy a podmaneného obyvateľstva. Potom sa však podmanitelia previnili proti pôvodne dodržiavanému princípu čistej krvi a začali sa miešať s pôvodným podmaneným obyvateľstvom. A tým urobili koniec svojej vlastnej existencie. Lebo po hriechu nasledovalo vždy vyhnanie z raja.

Po tisíc a viac rokoch sa potom často ukáže vo svetlej koži posledná zreteľná stopa dávneho pána národov, ktorý zanechal svoju krv v podmanenej rase a v ustrnutej kultúre, ktorú pôvodne založil. Lebo tak ako sa v krvi podmanených stratil pôvodný skutočný a duchovný podmaniteľ, tak sa stratilo aj palivo pre pochodeň ľudského kultúrneho vývoja! A tak ako si vďaka krvi niekdajších pánov udržala farba ako spomienku na ich slabý lesk, tak je aj noc kultúrneho života ľahko presvetľovaná pozostalými výtvormi niekdajších nositeľov svetla. Svieti sa všade cez navrátené barbarstvo a pri nemysliacom pozorovateľovi okamžiku vzbudzujú veľmi často dojem, že pred sebou vidia obraz terajšieho národa, zatiaľ čo je to len zrkadlo dávnej minulosti, do ktorého hľadia.

Môže sa stať, že podobný národ sa po druhý raz alebo viackrát v priebehu svojich dejín stretne s rasou svojej pôvodnej kultúry, bez toho že by u neho existovala spomienka na predošlé stretnutie. Zvyšok pôvodnej panskej krvi sa potom nevedomky obráti k tomuto novému úkazu a to, čo bolo možné predtým dosiahnuť len tlakom, sa teraz môže podariť vlastnou vôľou. Nastúpi nová kultúrna vlna, ktorá sa udrží tak dlho, pokiaľ sa jej nositelia neutopia v krvi cudzích národov.

To bude budúcou úlohou kultúrnych a svetových dejín bádať v tom zmysle a nie sa utápať v reprodukcii vonkajších skutočností, ako sa to bohužiaľ deje v dnešných historických vedách.

Už z tejto vývojovej skice národa, ktorý je nositeľom kultúry, vyplýva obraz bytia, pôsobenia a zániku skutočného zakladateľa kultúry na tomto svete, totiž Árijca. Tak ako v bežnom živote potrebuje tzv. génus zvláštnu pohnútku, ba často formálny podnet, aby začal ožarovať okolie, potrebuje aj národný život svoju geniálnu rasu. V jednotvárnosti bežného života môžu aj významní ľudia pôsobiť zdaním bezvýznamnosti a len ťažko prekročiť priemer svojho najbližšieho okolia. Pokiaľ sa nenastane situácia, ktorá môže na druhých pôsobiť úplne zhubne a malomyselne, avšak v tomto neviditeľnom priemernom dieťati prebudí jeho geniálne nadanie, ktoré sa neustále zvyšuje veľmi často k počudovaniu celého okolia, ktoré doteraz videlo len jeho malosť občianskeho života. Preto sa tiež prorok málokedy dočká uznania vo vlastnej krajine. Toto sa nedá vypozerovať nikde inde len vo vojne. Zo zdanlivo jednoduchého mladíka sa počas hodiny tiesne, kedy u ostatných nastane malomyselnosť, naraz sa stáva hrdina s odvážnou rozhodnosťou a chladnou myslou pre rozhodovanie. Pokiaľ by táto hodina skúšky neprišla, ťažko by niekto mohol tušiť, že sa v tomto holobriadkovi skrýva mladý hrdina. Skoro vždy je potrebný nejaký podnet, aby sa prebudil génus. Rana osudu, ktorá jedného vrhne k zemi, môže druhého zapáliť a zatiaľ čo v ňom praskne škrupina priemerného života zrakom počudovanej verejnosti sa otvára jeho doterajšie skryté jadro. A tá sa ježí a nechce uveriť tomu, že bytosť, ktorá sa zdala byť rovnaká ako všetci ostatní, je naraz niekým úplne iným. Proces, ktorý sa zrejme opakuje u každého významnejšieho syna ľudstva.

Bolo by predsa hlúpe sa domnievať, že tak ako sa napríklad vynálezcom stáva niekto slávnym dňom svojho objavu, že by sa do neho v túto hodinu dostala aj genialita. Iskra geniality je v mozgu prítomná už v hodine narodenia takéhoto tvorivo nadaného človeka. Skutočná genialita je vždy vrodená a nemôže byť nikdy vštepená ani naučená.

A to platí, ako bolo už zdôraznené, nielen pre človeka ako jedinca, ale aj pre celú rasu. Tvorivo činné národy sú tiež už vo svojej podstate tvorivo nadané, aj keď sa to povrchnému pozorovateľovi nemusí ihneď zdať. Aj tu je vonkajšie uznanie možné len na základe vykonaných činov, lebo zvyšok sveta nie je schopný rozpoznať genialitu ako takú, ale vidí len jej viditeľné prejavy vo forme vynálezov, objavov, stavieb, obrazov atď. Ale aj tu to trvá pomerne dlhú dobu, než sa prepracuje k tomuto poznaniu. Tak ako je v živote jednotlivých významných ľudí ich geniálne alebo výnimočné nadanie prebudené až zvláštnymi podnetmi, môže byť aj v živote národov skutočné využitie ich existujúcich tvorivých síl a schopností byť uskutočnené len vtedy, ak sa preto naskytnú patričné predpoklady.

Najzreteľnejšie je to vidieť na tej rase, ktorá bola a je nositeľom ľudského kultúrneho vývoja, totiž na Árijcoch. Keď jej osud prinesie mimoriadne okolnosti, začínajú sa existujúce schopnosti rozvíjať v stále rýchlejšom slede a dostávajú stále zreteľnejší tvar. Kultúry, ktoré sú pri tej príležitosti zakladané, sú vo väčšine prípadov smerodajne určované existujúcou pôdou, klímou a podrobeným obyvateľstvom. Tí poslední sú však najviac určujúcimi. Čím primitívnejšie sú technické predpoklady kultúrneho uplatnenia, o to nutnejšia je existencia ľudskej pomocnej sily, ktorá potom, ak je správne organizovaná a použitá nahradí silu strojov. Bez možnosti použitia sily týchto podradných ľudí by sa Árijcovi nikdy nepodarilo urobiť prvé kroky k svojej neskoršej kultúre. Rovnako ako by bez pomoci zvierat, ktoré dokázal skrotiť, neprišiel k technike, ktorá teraz pomaly umožňuje tieto zvieratá nahradzovať. Príslovie: „Černoch svoj dlh splatil, černoch môže ísť“, má bohužiaľ svoj príliš hlboký význam. Celé tisícročia musel kôň slúžiť a pomáhať človeku klásť základy jeho rozvoja, ktoré teraz vďaka nákladným autám robí z koňa zbytočný nástroj. Za pár rokov bude jeho činnosť celkom ukončená, pritom bez jeho spolupričinenia by sa človek asi ťažko dostal až tam, kde je dnes.

A tak bola prítomnosť menejcenných ľudí jedným z hlavných predpokladov pre vytváranie vyššej kultúry. Títo nahradzovali nedostatok technických prostriedkov, bez ktorých by však vyšší vývoj nebol vôbec mysliteľný. Pri prvých kultúrach ľudstva kráčalo bok po boku celkom isto vo väčšej miere nasadenie podradných ľudí než skrotených zvierat.

Len po zotročení podradných rás stihol rovnaký osud zvieratá a nie obrátene, ako sa veľa ľudí domnieva. Lebo najskôr bol do pluhu zapriahnutý otrok len potom kôň. Len pacifistickí hlupáci to môžu vidieť ako znamenie ľudskej zvrhlosti, bez toho, že by im bolo jasné, že tento vývoj musel prebehnúť, aby sme sa dnes konečne našli na mieste, z ktorého môžu títo apoštolovia vykrikovať do sveta svoje táraniny.

Vývoj ľudstva by sa dal prirovnať k výstupu po nekonečnom rebríku. Človek sa nedostane vyššie, bez toho že by vystúpil cez nižšie priečky. Preto musel ísť Árijec cestou, ktorú mu ukazovala daná realita a nie tou, o ktorej sníva dnešný moderný pacifista. Cesta reality je však tvrdá a ťažká, ale vedie nakoniec tam, kam by sa chcel druhý dostať snívaním, ale z ktorej sa svojim snívaním v skutočnosti len vzdaluje, než aby sa približoval.

Nie je teda náhodou, že prvé kultúry vznikli tam, kde sa Árijec stretol s podradnými národmi, ktoré si podmanil a podvolil svojej vôli. Stali sa tak prvým technickým nástrojom v službách budúcich kultúr.

Tým bola cesta, ktorou sa musel Árijec vydať, jasne vytýčená. Ako otrokár si podmanil podradné národy a riadil potom svojimi povelmi ich praktickú činnosť pre svoje ciele. Tým, že ich priviedol na užitočné ciele aj keď mnohokrát na tvrdú prácu, šetril nielen ich životy, ale im dokonca pripravil osud, ktorý bol omnoho lepší než ich bývalá tzv. „sloboda“. Dokiaľ si bezohľadne udržoval svoju mocenskú pozíciu, nezostával len pánom, ale zachovateľom a rozmnožovateľom kultúry. Lebo táto spočívala len na jeho schopnostiach. Tým, ako sa podrobení začali pomaly pozdvihovať a zrejme aj rečou sa čím ďalej tým viac podobali svojmu otrokárovi, začala padať stena medzi pánom a sluhom. Árijec sa zriekol čistoty krvi a stratil tak nárok na život v raji, ktorý si sám vytvoril. Klesal stále nižšie do miešania rás, strácal pomaly stále viac svoje kultúrne schopnosti, až sa konečne priblížil nielen duševne ale aj svojimi telesnými schopnosťami otrokom a začal sa pôvodnému obyvateľstvu podobať viac než jeho predchodcovia. Po nejakú dobu ešte ťažil z existujúcich kultúrnych hodnôt, ale postupne celkom ustrnul, až konečne upadol do zabudnutia.

A tak zanikali kultúry a Ríše, aby uvoľnili miesto novým útvarom.

Zmiešavanie krvi a s tým spojený pokles rasovej úrovne je jedinou príčinou vymierania starých kultúr. Lebo ľudia nezanikajú z dôvodov vojen, ale stratou odolnosti, spôsobenou nečistotou krvi.

To, čo na tomto svete nieje dobrou rasou je len burinou.

Všetky dejinné udalosti sú len výrazom rasového pudu sebazáchovy v dobrom, či zlom zmysle slova.

Otázka vnútornej príčiny nadradeného významu Árijstva nemôže byť zodpovedaná ani tak väčšou schopnosťou pudovej sebazáchovy, než skôr zvláštnym spôsobom prejavu tohoto pudu. Vôľa k životu je zo subjektívneho hľadiska všade a vždy rovnaká, rozdiel je len v jej vonkajšej forme prejavu. U pôvodných živočíchov neprekračuje pud sebazáchovy starosť o svoje vlastné ja (ego). Egoizmus, ako túto chorobu nazývame, tu zachádza tak ďaleko, že do seba zaberá aj čas, takže sa chce opäť tešiť z okamžiku, bez toho že by ho zaujímala budúcnosť. Zviera v tomto stave žije samo pre seba, potravu si hľadá, len keď chce utíšiť hlad a bojuje, len keď mu ide o vlastný život. Pokiaľ sa však pud sebazáchovy prejavuje týmto spôsobom, chýba akýkoľvek základ pre vytvorenie nejakého spoločenstva, hoci by to bola primitívna forma rodiny. Už spoločenstvo medzi mužom a ženou vyžaduje okrem čistého párenia isté rozšírenie pudu sebazáchovy tým, že svoju starosť a boj za vlastné ja museli obrátiť i na svoj náprotivok. Muž zháňal občas stravu aj pre ženu, obaja potom pre svoje potomstvo. Na ochranu jedného väčšinou vystúpil i druhý, takže už tu boli prvé, aj keď nekonečne primitívne formy zmyslu obetovať sa. Len čo sa tento zmysel preniesol cez úzky rámec rodiny, začali sa vytvárať predpoklady väčších zväzkov a napokon konečne aj štátu.

U podradnejších ľudí na tomto svete je táto vlastnosť prítomná v tak malom rozsahu, že často neprekročí rámec rodiny. Čím väčšia je potom ochota jedinca odložiť svoje osobné záujmy, tým väčšia je schopnosť na vytvorenie rozsiahlejšieho spoločenského zväzku.

Táto vôľa na obetovanie vlastnej práce a pokiaľ by to bolo nutné aj vlastného života pre iných, je najviac rozvinutá práve u Árijcov. Árijec nie je najväčší vďaka svojim duchovným vlastnostiam, ale vďaka obrovskej ochote a pripravenosti postaviť všetky svoje schopnosti do služieb spoločnosti. Pud sebazáchovy u neho dosiahol tie najčistejšie formy.

A to tým, že dobrovoľne podriadil svoje ja svojmu spoločenstvu a bol pripravený ho v prípade nutnosti za túto spoločnosť aj obetovať.

Príčina kultúrno-vzdelávacích a tvorivých schopností Árijcov nespočíva v intelektuálnych povestiach. Pokiaľ by mal len tieto, musel by pôsobiť len ničivou silou, v žiadnom prípade však organizačne. Vnútorňá podstata každej organizácie totiž spočíva v tom, že sa jedinec zriekne svojho osobného myslenia a rovnako tak aj svojich osobných záujmov a toto obetuje v záujme väčšiny ľudstva. Len okľukou cez túto verejnosť potom dostane späť svoj zaslúžený diel. Teraz nepracuje napríklad len pre seba, ale zapája sa svojimi schopnosťami do rámca celku a to nielen pre svoj prospech, ale pre prospech všetkých. Skvelý výklad tohoto názoru poskytuje slovo „práca“, pod ktorým sa nesmie rozumieť len činnosť na zaistenie života, ale len tvorivá činnosť, ktorá neodporuje záujmom verejnosti. V inom prípade je ľudské konanie, ktoré slúži pudu sebazáchovy bez ohľadu na blaho okolia, sa musí označiť ako krádež, úžerníctvo, vlámanie atď.

Názor, že je nutné obetovať vlastné záujmy záujmom zachovania spoločnosti je prvým predpokladom pre každú ľudskú kultúru. Len z nej potom môžu vzniknúť všetky tie obrovské diela človečenstva, ktoré neprinášajú svojim základom žiadnu odmenu, ale ktoré sú požehnané ich potomstvom. Áno, len z nich potom môže človek pochopiť, ako môže toľko ľudí prežiť celý mrzutý život v poctivosti, ktorá im prináša len biedu a uskromňovanie, avšak celku zaisťuje základňu pre jeho existenciu. Každý robotník, každý sedliak, každý vynálezca, úradník atď., ktorý pracuje, bez toho že by niekedy sám dosiahol šťastie a blahobyť, je nositeľom tejto vyššej myšlienky aj keď mu hlbší zmysel jeho správania zostane naveky utajený.

To, čo platí pre prácu ako základ ľudskej obživy a všetkého ľudského pokroku, platí ešte väčšou mierou pre ochranu ľudstva a jeho kultúry. V obetovaní vlastného života za existenciu spoločnosti spočíva korunovácia všetkého zmyslu pre obetovanie sa. Len tak možno zabrániť tomu, aby človek alebo príroda opäť zvrhli a zničili to, čo raz ľudské ruky vybudovali.

Práve nemčina obsahuje slovo, ktoré nádherným spôsobom označuje správanie v tomto zmysle: naplnenie povinnosti. To znamená, nie naplniť seba, ale slúžiť spoločnosti.

Základnú myšlienku, z ktorej vzišlo podobné konanie nazývame - na rozdiel od egoizmu, ziskuchtivosti - idealizmom. Pod týmto slovom rozumieme len schopnosť sebaobetovania svojho ja spoločnosti, svojim spoluobčanom.

Je však nutné stále poznať, že idealizmus nepredstavuje nejaké zbytočné pocitové vyjadrenie, ale že v skutočnosti je a bude skutočným predpokladom k tomu, čo označujeme ľudskou kultúrou. Ba že to bol on, kto kedysi stvoril pojem „človek“. Tejto vnútornej myšlienke vďačí Árijec za svoje postavenie na tomto svete a za ňu vďačí svet ľuďom. Lebo ona samotná sformovala z čistého ducha tvorivú silu, ktorá je potom jedinečným sobášom drsnej päste s geniálnym intelektom a tak stvorila všetky tie pomníky ľudskej kultúry.

Bez jeho zmýšľania by boli všetky aj tie najoslnivejšie schopnosti ducha len duchom ako takým, vonkajším leskom bez vnútornej hodnoty, avšak nikdy tvorivou silou.

Pretože však skutočný idealizmus nie je ničím iným než podobením záujmov a života jedinca spoločnosti, a to je opäť ďalším predpokladom pre vytváranie organizačných foriem všetkého druhu, zodpovedá vnútorňou podstatou konečnému želaniu prírody. Vedie ľudstvo k dobrovoľnému uznaniu výsady moci a sily a dopraje mu stať sa tak súčasťou toho poriadku, ktorý formuje a tvorí celý vesmír.

Najčistejší idealizmus sa nevedome kryje s najhlbšími poznatkami.

Nakoľko je to výstižné a koľko toho má skutočný idealizmus spoločného s hravou živou obraznosťou možno okamžite spoznať, keď necháte napríklad rozhodovať neskazené zdravé decko. Ten istý mládenec, ktorý sa bez porozumenia a úplne odmietavo stavia proti tirádam „ideálneho“ pacifistu, je ochotný položiť svoj mladý život za ideály svojho národa.

Inštinkt poznatkov tu sa nevedome podriadiť najhlbšej nutnosti zachovania druhu, pokiaľ je to potrebné, aj na účet jedincov a protestuje proti fantazmagórii pacifistických tárajov, ktorí sú v skutočnosti, hoci dobre zamaskovaní, napriek tomu však rýdzimi egoistami prevíňujúcimi sa proti zákonom vývoja. Lebo to je podmienené pripravenosťou k obetiam jedincov v prospech spoločnosti a nie chorobnými predstavami zbabelých vševedov a kritikov prírody.

Práve v čase, keď hrozí vymiznutie ideálneho zmýšľania môžeme okamžite spoznať pokles tej sily, ktorá tvorí spoločnosť a vytvára predpoklady pre jej kultúru. Len čo sa egoizmus stane modlou národa, začnú povolovať väzby poriadku a ľudia v honbe za vlastným šťastím padajú z neba rovno do pekla.

Aj samotné potomstvo zabúda na mužov, ktorí slúžili len vlastnému úžitku a oslavuje hrdinov, ktorí sa vzdali svojho vlastného šťastia.

Najväčší protiklad k Árijcovi tvorí Žid. Snáď u žiadneho iného národa na svete nie je pud sebazáchovy vyvinutý silnejšie, než u tohoto tzv. vyvoleného národa. Najväčším dôkazom tohoto tvrdenia môže byť už skutočnosť vlastnej existencie tejto rasy. Aký národ bol za posledných dvetisíc rokov vystavený tak nepatrným zmenám vnútorných schopností, charakteru atď. než práve židovský? Aký národ bol vystavený tak obrovským pogromom a napriek tomu vyšiel zo všetkých najhorších katastrôf ľudstva opäť ako ten istý? Aká nekonečne húževnatá vôľa k životu, k zachovaniu druhu hovorí z týchto skutočností!

Intelektuálne vlastnosti Židov sa vyvinuli v priebehu niekoľkých tisícročí. Dnes sa pokladá za „rozumného“ a v určitom zmysle takým bol vždy. Avšak jeho intelekt nie je výsledkom jeho vlastného vývoja, ale odkukanej výučby od ostatných. Ani ľudský duch sa bez schodov nevyšplhá vyššie. Ku každému kroku smerom vyššie potrebuje základ minulosti a to v tom ďalekosiahlom zmysle, v ktorom sa zjavuje len vo všeobecnej kultúre. Všetko myslenie spočíva len nepatrným dielom vo vlastných poznatkoch a z väčšej časti potom v skúsenostiach predošlých čias. Všeobecná kultúrna úroveň napája každého jedinca bez toho, že by o tom väčšinou vedel takým množstvom poznatkov, aby takto vyzbrojený mohol ľahšie urobiť ďalšie vlastné kroky. Dnešný chlapec napríklad vyrastá obklopený veľkým počtom technických výrobkov konca posledného storočia (devätnásteho), že už si ani neuvedomuje, že to, čo je preňho samozrejmosťou bolo ešte pred sto rokmi záhadou pre najväčšie mozgy tých čias. Hoci to má pre sledovanie a pochopenie nášho pokroku v príslušnom odbore najrozhodujúcejší význam. Pokiaľ by nejaký veľký učenec z dvadsiatych rokov minulého storočia dnes náhle povstal z hrobu, orientoval by sa v súčasnom svete podstatne horšie než je tomu dnes u každého pätnásťročného chlapca. Chýbala by mu totiž taká nekonečná príprava, ktorú dnešný súčasník počas svojho rastu nevedome vstrebáva do seba na základe úkazov príslušnej všeobecnej kultúry.

A pretože Žid nevlastnil nikdy svoju vlastnú kultúru z dôvodov, ktoré sa ihneď ukážu, boli podklady pre jeho duchovnú prácu vždy preberané od iných. Jeho intelekt sa vyvíjal na podklade okolitého kultúrneho sveta.

Nikdy nenastal obrátený proces.

Napriek tomu pud sebazáchovy židovského národa nebol menší, ba naopak bol podstatne väčší než u iných národov a napriek tomu, že jeho duchovné schopnosti môžu vytvárať dojem, že jeho intelektuálne nadanie by mohlo byť rovné ostatným rasám, rovnako mu úplne chýba najdôležitejší predpoklad kultúrneho národa, totiž idealistické myslenie.

Vôľa k obetovaniu sa u židovského národa neprekračuje holý pud sebazáchovy jedinca. Zdanlivo veľký pocit spolupatričnosti je zdôvodnený veľmi primitívnym vrozeným pudom stáda, ako sa to prejavuje u mnohých ostatných živočíchov tohoto sveta. Pozoruhodná na tom je tá skutočnosť, že stádový pud vedie k vzájomnej podpore vždy len do tých čias, pokiaľ ich k tomu nenúti všeobecné ohrozenie. Rovnako tak sa aj svorka vlkov po spoločnej lúpežnej výprave a zahnaní hladu opäť rozdelí na jednotlivé zvieratá. To isté platí pre kone, ktoré pokiaľ sú napadnuté, stmelujú sa do obranného šíku a po prekonanom nebezpečenstve sa opäť rozídu.

Podobne sa chovajú aj Židia. Zmysel pre obetovanie sa je len zdanlivý. Existuje len tak dlho, ako je to nevyhnutné pre existenciu každého jedinca. Len čo je však spoločný nepriateľ porazený, hroziace nebezpečenstvo odrazené, korisť schovaná, mizne zdanlivá harmónia medzi Židmi, aby sa opäť uvoľnilo miesto príčine existujúcim vlohám. Židia sú zjednotení len dovtedy, pokiaľ ich k tomu núti spoločné nebezpečenstvo, alebo ich k tomu vedie vidina spoločnej koristi. Ale ak zmiznú obidva dôvody, nastupujú do ich práva vlastnosti najhrubšieho egoizmu a z večného národa sa obratom ruky stáva krvavo sa potierajúca horda krýs.

Pokiaľ by Židia boli na tomto svete sami, utopili by sa v špine a svinstve. Rovnako tak sa pokúšajú v bojoch naplnených nenávisťou navzájom sa klamať a vyhubiť. Ale ich zbabelosťou vyjadrený nedostatok akéhokoľvek zmyslu pre sebaobetovanie mení ich boje rovnako len v divadlo.

Je teda zo zásady chybou vyvodzovať zo skutočnosti, keď sa Židia zjednocujú za účelom boja, alebo lepšie povedané k vyvražďovaniu svojich blízkych, že by mali určitý ideálny zmysel pre sebaobetovanie.

Tiež aj tu nevedie Židov nič iné než holý egoizmus.

Preto je tiež židovský štát, ktorý by mal byť živým organizmom pre zachovanie a výživu svojej vlastnej rasy teritoriálne naprosto úplne neohraničený, lebo určité priestorové ohraničenie štátneho útvaru predpokladá vždy určité idealistické zmýšľanie štátnej rasy a špeciálne potom správne pochopenie pojmu práca. A pokiaľ tento prístup chýba, zlyháva akýkoľvek pokus o vytvorenie a dokonca aj o zachovanie akéhokoľvek priestorovo ohraničeného štátu. Tým však odpadá aj základňa, bez ktorej nemôže vzniknúť žiadna kultúra.

Preto je tiež židovský národ pri všetkých svojich zdanlivo intelektuálnych vlastnostiach bez akejkolvek skutočnej kultúry a špeciálne bez svojej vlastnej kultúry. Lebo zdanlivá kultúra, ktorú dnes Židia vlastnia, nieje väčšinou nič iné, než skazené majetky ostatných národov.

Pri hodnotení židovstva vzhľadom k jeho postojom k otázke ľudskej kultúry je nutné mať ako hlavný znak neustále na zreteli, že židovská kultúra ako taká nikdy neexistovala, a preto tiež neexistuje ani dnes. Predovšetkým potom obidve kráľovné umenia, architektúra a hudba, nemôžu vďačiť židovstvu za nič pôvodné. Všetko, čo v oblasti umenia vykonali, boli buď skomoleniny alebo duchovné krádeže. Avšak takto Židom chýbajú tie vlastnosti, ktorými sa vyznačujú tvorivé a tým aj kultúrne nadané národy.

Do akej miery Židia len napodobňujú alebo skôr kazia cudzie kultúry, možno vypozerovať z toho, že to možno vidieť väčšinou v oblasti umenia, ktoré samo o sebe

nepredstavuje žiadne svoje myšlienky, totiž v herectve. Avšak aj tu je v skutočnosti len komediantom alebo lepšie opičiakom. Lebo aj tu mu chýba najposlednejší krok k skutočnej veľkosti. A tiež tu nieje žiadnym geniálnym tvorcom, aleje len napodobiteľom, pričom všetky pritom použité žartíky a triky rovnako neoklamú vnútornú prázdnotu jeho výrazovej formy. Tu láskyplným spôsobom vypomáha len židovská tlač. Napíše o každom aj úplne priemernom babrákovi, hlavne ak je to Žid, také oslavujúce tárание, že sa celý okolitý svet domnieva, že má pred sebou konečne toho pravého umelca, zatiaľ čo v skutočnosti sa jedná o úbohého komedianta.

Nie, Žid nevlastní žiadnu silu, ktorá tvorí kultúru, lebo nevlastní a nikdy ani nevlastnil idealizmus, bez ktorého neexistuje žiaden skutočný vyšší vývoj ľudstva. Preto jeho intelekt tiež nikdy nebude pôsobiť konštruktívne, ale len deštruktívne a vo veľmi výnimočných prípadoch možno nanajvýš vyumelkovane a to rovnako len podľa prototypu sily, ktorá chce stále len to zlé a vytvára stále to dobré. Rozvoj ľudstva neprebíha vďaka nemu, ale napriek nemu.

Pretože Židia nikdy nemali svoj vlastný štát s vlastným teritoriálnym vymedzením a tým ani vlastnú kultúru, vznikla predstava, že ide o národ, ktorý by sa mohol počítať medzi nomádov. To je ale jednak veľký, ako aj nebezpečný omyl. Nomád síce asi vlastní určitý neohraničený životný priestor, len ho neobrába ako usadený sedliak, ale žije z výťažku zo svojho stáda, s ktorým tiahne cez svoje územie. Ako vonkajší dôvod tu musíme vidieť len malú úrodnosť jeho zeme, ktorá vôbec neumožňuje nejaké osídlenie. Avšak hlbšia príčina spočíva v rozpore medzi technickou kultúrou danej doby alebo daného národa a medzi prirodzenou chudobou určitého životného priestoru. Existujú územné celky, v ktorých sa aj Árijec vo svojich uzavretých sídliskách mohol stať pánom veľkej pôdy a uspokojiť ňou svoje životné požiadavky a to všetko len vďaka svojej, po storočia vyvíjanej technike. Ak by túto techniku nevlastnil, musel by sa týmto územným celkom buď vyhnúť, alebo by po nich musel večne putovať rovnako ako Nomádi, čo by preňho vďaka jeho tisícročnej výchove a zvyklostiam k usadlostiam bolo úplne neúnosné. Je nutné taktiež vziať do úvahy, že v dobe objavenia amerického kontinentu si veľký počet Árijcov nadobúdala živobytie vo forme lovcov, traperov atď. a síce často vo veľkých skupinách so ženami a deťmi, neustále sa premiestňujúcich, takže ich existencia bola úplne rovnaká ako u Nomádov. Avšak keď ich stúpajúci počet a lepšie prostriedky umožnili povytínať divočinu a ubrániť sa pôvodnému obyvateľstvu, začalo v krajine vyrastať stále viac sídlisk.

Aj Árijec bol zrejme najskôr Nomádom, než sa v priebehu doby usadil a už len preto nebol nikdy Židom! Nie, Žid nie je žiaden Nomád. Lebo aj Nomád mal určitý postoj k pojmu „práca“, ktorá mohla slúžiť ako podklad pre jeho ďalší nasledujúci vývoj, len čo pre to boli splnené nutné duševné predpoklady. Základný idealistický názor uňho existuje hoci len v nekonečnom rozriedení. Preto tiež svojou celou podstatou pôsobí popri árijských národoch tak cudzo, napriek tomu však nie ne-sympaticky. U Žida naproti tomu tento prístup vôbec neexistuje. Preto tiež nikdy nebol Nomádom, ale vždy len parazitom na tele ostatných národov. Že pritom občas opustil svoj existujúci životný priestor nebolo tým, že by to snáď bolo jeho úmyslom, ale bolo to dôsledkom vyhodenia, ktorého sa mu z času na čas od hostiteľského národa dostalo. Jeho rozliezanie sa je predsa typickou vlastnosťou všetkých parazitov. Vyhľadáva stále novú živnú pôdu pre svoju rasu.

S nomádstvom to nemá nič spoločné už preto, že Žid vôbec nemyslí nato, že by opäť opustil ním obsadený priestor, ale zostáva zaryto tam, kde je a aj pomocou násilia sa dá len ťažko vyhnáť. Jeho rozpínanie sa do stále nových cudzích krajín prebieha len v tom okamihu, keď sú splnené potrebné predpoklady pre jeho tamojšiu

existenciu bez toho, že by tým tak ako Nomád zmenil svoje doterajšie bydlisko. Je a zostane typickým parazitom, cudzopasníkom, šíri sa rovnako ako škodlivý bacil, len čo k tomu nájde priaznivú živnú pôdu. Pôsobenie jeho existencie sa tiež podobá cudzopasníkom. Kde sa vyskytne, tam skôr či neskôr vymrie hostiteľský národ.

A tak Židia žili vždy v štátoch iných národov a vytvárali tam svoj vlastný štát, ktorý sa snažili maskovať pod označením „náboženský spolok“ tak dlho, pokiaľ vonkajšie okolnosti celkom neodhalili jeho skutočný charakter. Pretože však dostatočne verili, že môžu odhaliť svoj ochranný plášť, nechali spadnúť rúcho a náhle sa stali tým, čo mnohí iní predtým nechceli vidieť, ani tomu veriť. Totiž Židmi.

Životom Židov ako parazitov na tele cudzích národov a štátov je zdôvodnená vlastnosť, ktorá kedysi podnietila Schopenhauera k výroku: „že Žid je obrovský majster lži“. Existencia núti Žida k lži a síce k ustavičnej lži, tak ako Severana núti teplo sa obliecť.

Život v rámci iného národa môže mať ďalšie trvanie len v tom prípade, keď sa mu podarí prebudiť mienku, že sa nejedná o národ, ale len o zvláštnu náboženskú obec. To je však prvá obrovská lož.

Aby mohol viesť život podobný parazitovi na cudzom tele, musí siahnuť k popretiu svojej vnútornej povahy. Čím je židovský jedinec inteligentnejší, tým sa mu tento klam darí lepšie. Áno, môže to dôjsť tak ďaleko, že veľká časť hostiteľského národa uverí tomu, že Žid je v skutočnosti Francúz alebo Angličan, Nemec alebo Talian aj keď so zvláštnym náboženstvom. Predovšetkým štátne miesta, ktoré sa zdajú byť oduševnené historickým zlomkom vedomostí, padajú za obeť tomuto hanebnému podvodu. V týchto kruhoch sa občas samostatné myslenie považuje za skutočný hriech proti sviatosti. Takže sa nikto nesmie čudovať, keď napríklad bavorské štátne ministerstvo nemá ani dnes vôbec žiadne poňatie, že Židia sú príslušníkmi národa a nie náboženského vyznania, hoci by to aj tej najjednoduchšej mysli mohol ozrejmiť jediný pohľad do židovského novinového sveta. Pravda „židovské echo“ nie je žiadna úradná tlač, a preto teda ani nie je pre takýto intelekt podobného vládneho potentáta rozhodujúci.

Židovstvo bolo vždy národom s určitými rasovými vlastnosťami a nikdy žiadnym náboženstvom. Jeho existencia ho nútila hľadať včas prostriedky, ktoré by na jeho príslušníkov neupútavali neustálu nepríjemnú pozornosť. Avšak aký prostriedok by mohol byť účelnejší a zároveň nevinnejší, než podsúvanie vypožičaného pojmu náboženská obec? Lebo aj tu je všetko vypožičané, alebo lepšie ukradnuté. Z pôvodnej vlastnej existencie nemôže Žid vlastniť svoje vlastné náboženstvo už z toho dôvodu, že mu chýba idealizmus v akejkolvek podobe, čím je mu akákoľvek viera v onen svet úplne cudzia. Človek si ani podľa árijského poňatia nedokáže predstaviť vieru, ktorej by v akejkolvek forme chýbalo presvedčenie posmrtného života. Talmut tiež v skutočnosti nie je kniha, ktorá by pripravovala na posmrtný život, ale zaoberá sa len praktickým a znesiteľným tunajším životom.

Židovské náboženské učenie vedie v prvom rade k čistote židovskej krvi a k pokynom o komunikácii medzi Židmi ako takými a predovšetkým potom s ostatným, teda nežidovským svetom. Ale ani tu sa v žiadnom prípade nejedná o etické problémy, ale len a výhradne o problémy ekonomické. O morálnej hodnote židovského náboženského učenia dnes existuje a vždy existovalo pomerne veľké množstvo podrobných štúdií (nežidovských), zlátaniny židovského pôvodu sú samozrejme neobjektívne, ktoré v árijskom poňatí predstavujú príšernosť tohoto druhu náboženstva. Najlepšiu charakteristiku produktu tejto náboženskej výchovy však predstavuje sám Žid ako taký. Jeho život je spútaný len s týmto svetom a jeho duch je skutočnému kresťanstvu vnútorne taký cudzí, ako bol cudzí už pred dvetisíc rokmi samotnému

veľkému zakladateľovi nového učenia. Samozrejme, že sa pred židovským národom netajil, čo si o nich myslí. Dokonca, ak to bolo potrebné siahol aj k biču, aby zo svätyne Pána vyhnal týchto odporcov akéhokoľvek človečenstva, ktorí aj vtedy vo svojej viere videli aj prostriedok ich obchodnej existencie. Preto bol tiež Kristus samozrejme ukrižovaný. Dnešné stranícke kresťanstvo sa oproti tomu znižuje k proseniu a vynucovaniu si židovských hlasov počas volieb a neskôr aj k politickým machináciám s ateistickými židovskými stranami a to proti celému vlastnému národu.

Na tejto základnej a najväčšej lži, totiž že židovstvo nie je rasa, ale len náboženstvo, sa potom nutne zakladajú a navršujú následné ďalšie lži. K nim patrí tiež lož, čo sa týka židovskej reči. Pre Židov nie je prostriedkom pre vyjadrenie nejakej myšlienky, ale pre jej utajenie. Zatiaľ čo hovorí francúzsky, premýšľa židovsky a zatiaľ čo píše nemecké verše, vyžíva sa len v bytí svojho národa.

Pokiaľ sa Žid nestal pánom ostatných národov, musel lepšie, alebo horšie hovoriť ich rečou. Len čo sa však tieto stali jeho sluhom, bol nútený sa naučiť univerzálny jazyk (ako napríklad esperanto!), aby ho týmto prostriedkom mohlo židovstvo ľahšie ovládať!

Ako ďaleko je existencia tohoto národa založená na nepretržitom klamstve, je možné nedosiahnuteľným spôsobom vidieť na „protokoloch sionistických mudrcov“, ktorí sú Židmi tak nenávidení. Majú byť sfalšované, ako do sveta bez prestania s nárekom vykrikuje „Frankfurter Zeitung“, čo je samozrejme najlepším dôkazom o ich pravosti. Tu je vedome objasnené to, čo mnoho Židov robí úplne nevedome. A o to práve ide. Je úplne jedno, z ktorého židovského mozgu toto odhalenie vyšlo. Smerodajné však je, že so sebavedomím, ktoré budí hrôzu odkrývajú skutočný charakter a činnosť židovského národa a svojimi vnútornými súvislosťami si vytyčujú aj ich konečné ciele. Avšak najväčšiu ich kritiku tvorí ich samotná skutočnosť. Kto si preštuduje historický vývoj za posledných sto rokov zo zorného uhla tejto knihy, tomu bude okamžite jasné, prečo dnešná židovská tlač tak kričí. Lebo ak sa táto kniha raz stane spoločným majetkom celého národa, musí už byť židovské nebezpečenstvo dávno zažehnané.

Aby sme mohli spoznať Židov; je nutné preštudovať si ich cestu, ktorú vykonali v rámci cudzích národov v priebehu niekoľkých storočí. Aby sme došli k potrebným výsledkom, úplne postačí sledovať jeden jediný príklad. Pretože jeho vývoj bol vždy a v každej dobe bude rovnaký, rovnako ako boli rovnaké národy, ktoré požíral. Pri podobnej úvahe sa odporúča rozdeliť jeho vývoj na jednotlivé úseky, ktoré pre jednoduchosť označím písmenami abecedy.

Prví Židia sa do Germánie dostali v priebehu rímskej invázie a to ako vždy ako obchodníci. V búrkach sťahovania národov sa akoby zdanlivo opäť stratili. A tak sa za začiatok nového a trvalého požidovšťovania strednej a severnej Európy dá určiť doba vzniku prvých germánskych štátov. To bolo začiatkom stretávania sa Židov s árijskými národmi, ktorí boli vždy rovnakí alebo aspoň podobní.

a) So vznikom prvých stálych sídlisk „tu“ bol čoskoro aj Žid. Prichádzal ako obchodník a zo začiatku ani nekládol zvláštny dôraz na zastieranie svojej rasy. Je stále ešte Židom, veľkou časťou aj preto, že jeho vonkajšia rasová odlišnosť od hostiteľských národov bola príliš veľká, jeho znalosti reči príliš malé a rozhodnosť

hostiteľského národa ešte príliš veľká, než aby si dovolil vydávať sa za niekoho iného než práve za cudzieho obchodníka. Vďaka jeho ohybnosti a neskúsenosti hostiteľského národa, nie je pre Žida zachovanie si svojho charakteru žiadnou nevýhodou, ale naopak výhodou. Voči cudzincom vystupuje priateľsky.

b) Pomaly začína byť činný v hospodárstve, ale nie ako producent, ale výhradne ako spojujúci článok. Aj cez svoju tisícročnú obchodnú zručnosť je stále ešte neohrabaný, avšak omnoho prevyšuje bezmocných čestných Árijcov, takže onedlho hrozí, že sa obchod stane jeho monopolom. Začína s požičiavaním peňazí a síce ako vždy s úrokmi. A skutočne tiež tento úrok zavádza. Zo začiatku nie je nebezpečenstvo tejto novej inštitúcie ešte rozpoznané, ba je dokonca kvôli momentálnym výhodám s radosťou prijímané.

c) Žid sa definitívne nastálo usadzuje, to znamená, obsadzuje v mestách a na sídliskách zvláštne štvrte a vytvára tak štát v štáte. Poníma obchod a financie ako svoje privilégium a nemilosrdne to využíva.

d) Finančníctvo a obchod sa bezo zvyšku stali jeho monopolom. Úroky začínajú konečne vzbudzovať odpor, jeho ďalšia narastajúca drzosť nevôľu a jeho bohatstvo závisť. Džbán preteká v momente, keď do okruhu svojich obchodných aktivít včleňuje pozemok a pôdu, ktoré ponizuje na predajný, alebo lepšie povedané obchodný tovar. Pretože sám nikdy na pozemkoch nestavia, ale považuje ich len za vykorisťovateľské prostriedky, ktoré za tých najhorších podmienok dáva do prenájmu sedliakom, prerastá verejná nevôľa pomaly v otvorenú nenávisť. Jeho krvilačná tyrania nadobúda také rozmery, že voči nemu dochádza k násilnostiam. Začína sa naňho stále pozeráť ako na cudzinca, pričom sa zisťujú jeho stále nové odpudzujúcejšie charakterové rysy, až je priepasť náhle odkrytá.

V čase najtrpkejšej biedy konečne proti nemu vypukne hnev a plieniaci a ničiaci dav siahne k svojpomoci, aby sa ubránil božiemu dopusteniu. V priebehu niekoľkých storočí ho dostatočne prehliadli a jeho samostatnú existenciu už vnímajú ako rovnakú pohromu ako napríklad mor.

e) Teraz však Žid začína prejavovať svoje skutočné vlastnosti. Odporným líškaním sa snaží dostať do vlády, necháva pôsobiť svoje peniaze a týmto spôsobom si zaisťuje stále nové privilégiá, ktoré mu umožňujú ďalšie vykorisťovanie svojich obetí. Aj keď občas zahorí hnev ľudu proti týmto večným pijaviciam, napriek tomu im to ani v najmenšom nezabráni v tom, aby sa za niekoľko rokov opäť vynorili na sotva opustených miestach a začali svoju činnosť opäť od začiatku. Žiadne prenasledovanie ho neodradí od jeho spôsobu vykorisťovania ľudí, ani žiadne zahnanie, zakaždým je opäť v krátkej dobe späť a to tak ako predtým.

Aby sa zabránilo aspoň tomu najhoršiemu, je z jeho úžerníckych rúk vyvlastňovaná pôda tým, že je mu jednoducho zákonom zakázané túto pôdu vlastníť.

f) V rovnakej miere, v akej stúpa moc kniežat, snaží sa k ním dostať stále čím bližšie. Vyžobráva si prepúšťacie listy a privilégiá, ktoré tiež od stále sa vo finančných núdzach nachádzajúcich pánov za príslušný honorár dostáva. Čiastku, ktorú ho to stojí, sa mu vďaka požičiavaniu peňazí, úrokov a úrokov z úrokov za niekoľko rokov vráti. Skutočná pijavica, ktorá sa prisáva na telo postihnutého národa a nedá sa odtrhnúť, pokiaľ kniežatá opäť nepotrebujú peniaze a sami mu osobne neodsajú časť vysatej krvi.

Táto hra sa opakuje stále dokola, pričom úloha tzv. nemeckých kniežat je tu rovnako úbohá ako u Židov samotných. Títo páni boli pre svoje milé národy skutočným božím trestom, pričom paralela sa dá nájsť s rôznymi súčasnými ministrami.

Nemeckým kniežatám vďačíme za to, že sa nemecký národ nedokázal definitívne odpútať od oného židovského nebezpečenstva. Bohužiaľ sa na tom nič nezmenilo

ani v neskoršej dobe. Takže im od Židov bola predaná tisíckrát zaslúžená odmena za hriechy, ktorých sa dopustili na svojom národe. Spojili sa s diablom a tiež uňho skončili.

g) A tak sa kniežatá zaplietli do osídíel svojho zániku. Pomaly, ale isto sa uvoľňoval ich vzťah k svojmu ľudu až do tej miery, že prestali slúžiť ich záujmom a namiesto toho sa stali používateľmi svojich poddaných. Žid o ich konci dobre vedel a hľadal možnosť, ako by to urýchlil. Sám zrýchľoval ich finančnú biedu a to tým, že ich stále viac odcudzoval od ich skutočných úloh, lichotil im tými najodpornejšími lichôtkami, robil z nich svojich dlžníkov, čím sa pre nich stával stále nepostrádateľnejším. Jeho obratnosť alebo skôr bezškrupulóznosť vo všetkých finančných oblastiach dokáže vytlačiť z olúpených poddaných stále nové prostriedky. Tak mal každý dvor svojho dvorného Žida, ako sa týmto strašiakom hovorilo, ktorý milý národ týral až do úplného zúfalstva a pripravoval kniežatám večné radovánky. Koho by tiež udivovalo, že takáto okrasa ľudskej rasy je tiež konečne ozdobená na zovňajšku a že vystúpila do šľachtických stavov, čím pomáhala nielen k ďalšiemu zosmiešňovaniu tejto inštitúcie, ale aj k jej otráveniu.

Len teraz začal pretvárať svoje postavenie v prospech svojho pokroku.

Konečne, stačilo mu nechať sa len pokrstiť, aby sám dosiahol vlastníctvo rôznych možností a práv pôvodných rodákov. Často prevádzal tento obchod aj k radosti svätej cirkvi, ktorá získala nového syna a k radosti Izraela z vydareného podvodu.

h) V Židovstve začalo dochádzať k premene. Doteraz boli Židmi, to znamená neprikladala sa žiadna vážnosť tomu, aby vyzerali nejako ináč, čo by pri existujúcich rozdieloch v rasových charakteristikách na obidvoch stranách nebolo možné. Ešte v dobe Friedricha Veľkého nikoho ani len nenapadlo vidieť v Židoch niečo iné než „cudzí“ národ. Ešte Goethe bol zdesený predstavou, že by v budúcnosti nemal byť tak ako predtým zákonom zakázaný sobáš medzi kresťanom a Židom. Veď Goethe bol v tomto skutočným Bohom a nie nejakým spiatočníkom alebo nejakým nevoľníkom. To, čo z neho hovorilo, nebolo nič iné, než hlas krvi a rozumu. A tak videl aj napriek všetkému potupnému jednaniu dvora, že národ inštinktívne cíti v Židoch cudzie teleso vo vlastnom tele a podľa toho sa tiež zachoval.

Teraz sa však veci mali zmeniť. V priebehu viac než tisíc rokov sa naučil jazyk hostiteľského národa do tej miery, že do budúcnosti si dovoľil potláčať svoje židovstvo do pozadia a naopak do popredia vyzdvihovať svoje nemectvo. Lebo, nech to znie a vyzerá akokoľvek smiešne a pošetilo, nachádza toľko drzosti, že sa začína meniť na Germána, a teda v tomto prípade na Nemca. Tým začína ta najhanebnejšia premena, ktorú si človek vôbec môže predstaviť. A keďže nevlastní z nemectva nič iné, než umenie lámať na kolese jeho reč a to ešte tým najpríšernejším spôsobom, v skutočnosti sa s ním však nikdy nezmiešal, spočíva teda celé jeho nemectvo na reči ako takej. Rasa však nespočíva v reči, ale výhradne v čistote krvi, čo vie zo všetkých najlepšie práve Žid, ktorý na udržanie svojho jazyka nekladie ani zďaleka taký dôraz ako práve na udržanie čistoty krvi. Človek môže bez ďalšieho zmeniť reč, to znamená, môže sa naučiť iný jazyk. Viac-menej bude týmto novým jazykom vyjadrovať len svoje staré myšlienky, ich vnútorný charakter sa nezmení. To je najzreteľnejšie práve na Židovi, ktorý hovorí tisíckami jazykmi, ale napriek tomu zostáva stále len Židom. Jeho charakterové vlastnosti mu zostávajú, nech už pred dvetisíc rokmi v Ostii hovoril ako obchodník s obilím po latinsky, alebo dnes ako šmelinár s múkou tára po nemecky. Je to stále ten istý Žid. Že dnes túto samozrejmosť nechápe ani ministerský radca, ani vyšší policajný úradník je samozrejme tiež jasné, lebo okolo neho len ťažko môže pobiehať niečo také bezduché ako títo sluhovia našej vzornej štátnej autority súčasnosti.

Dôvod, prečo sa Žid náhle rozhodol stať sa Nemcom je jasný. Cíti, ako sa moc kniežat začína povážlivo kývať, a preto sa zavčasu snaží nájsť pevnú pôdu pod nohami. Ďalej jeho finančné ovládnutie celého hospodárstva už dosiahlo také rozmery, že by bez vlastníctva všetkých občianskych práv už nebolo možné ďalej podopierať a predovšetkým potom zväčšovať túto obrovskú budovu svojho vplyvu. Obidve veci si však praje. Lebo čím vyššie sa driape, tým zreteľnejšie vystupuje zo závoja minulosti jeho starý cieľ, ktorý mu bol prisľúbený. A s horúčkovitou lačnosťou sa mu opäť v bezprostrednej blízkosti zjavuje jeho pradávny sen o ovládnutí celého sveta. A tak je jeho jediné úsilie orientované na to, aby získal do vlastníctva všetky „občianske“ práva.

To je tiež dôvodom vymanenia sa z geta.

i) A tak sa z dvorného Žida pomaly stáva Žid ľudový. To samozrejme znamená, že Žid zostáva naďalej v okolí vysoko postavených pánov, len sa snaží pretlačiť do týchto kruhov ešte hlbšie. Na druhej strane sa v rovnakom čase drahému ľudu ponúka iná časť jeho rasy. Keď si človek spomenie, ako veľmi sa počas tých storočí voči tomuto národu previnil, ako ho stále znova nemilosrdne žmýkal a vysával, keď si ešte zväží, ako ho preto národ začal pomaly nenávidieť a nakoniec v ňom videl len trest boží, ktorý dopadol na hlavu iných národov, môže pochopiť, aká ťažká táto premena pre Žida musela byť. Áno, je to namáhavá práca ukázať sa obetiam stiahnutým z kože ako najväčší ľudomil.

Lebo najskôr ide o to, napraviť v očiach národa všetky tie spáchané krivdy. Svoju premenu začína akoby bol „dobrodincom“ ľudstva. A keďže jeho nová láskavosť má teraz reálny podklad, nemôže sa ani dosť dobre držať starého biblického príslovie, že by ľavá ruka nemala vedieť, čo robí pravá, ale musí sa po dobrom alebo po zlom zmieriť s tým, že bude musieť oznámiť čo možno najväčšiemu počtu ľudí, ako veľmi trpí s masou a aké osobné obete je tu pripravený priniesť. S touto novo nadobudnutou skromnosťou začne svoje zásluhy vytrubovať do okolitého sveta tak dlho, až mu tento začne skutočne veriť. Kto mu neverí, pácha na ňom trpké príkorie. Onedlho začne natáčať veci tak, akoby sa príkorie dostávalo vždy len jemu a nie obrátene. Obzvlášť veľkí hlupáci tomu veria a nemôžu potom nič iné než tých nešťastných chudákov ľutovať.

Nakoniec je nutné poznamenať, že Žid pri všetkej svojej obetavosti osobne samozrejme nikdy neschudobnel. Naučil sa rozdeľovať. Áno, niekedy je dobré jeho dobrotivosť skutočne prirovnáť k hnojivu, ktoré nie je rozprašované na pole z lásky, ale len s očakávaním neskoršieho úžitku. Na každý pád vie v pomerne krátkom čase každý, že sa zo Žida stal dobrodinec a ľudomil. Aká to podivuhodná premena!

To čo sa u iného pokladá viac či menej za samozrejmosť, prebudí už tu práve preto obrovský údiv, ba u mnohých priam zreteľné nadšenie, hoci to práve preň nie je samozrejmosťou. A tak sa stáva, že po každom podobnom čine je velebený a oslavovaný omnoho viac než zvyšok ľudstva.

Avšak čo viac: Zo Žida sa náhle stáva liberál, ktorý začína básniť o nutnom pokroku ľudstva.

Pomaly sa z neho stáva hovorca novej doby.

Samozrejme, že dôkladnejšie ničí predpoklady stále skutočného, národu užitočného hospodárstva. Okľukou cez akcie sa stále viac dostáva do kolobehu medzi-národnej produkcie, robí z nej úplatný, alebo lepšie povedané obchodovateľný projekt a kradne tak prevádzkam predpoklady pre súkromné vlastníctvo. A tým tiež medzi zamestnancom a zamestnávateľom vznikajú také vnútorné odcudzenia, ktoré potom vedú k politickému rozdeľovaniu do tried.

Avšak najviac narastá neuveriteľnou rýchlosťou vplyv židovstva na hospodárskych záujmoch pomocou burzy. Stáva sa majiteľom a súčasne aj kontrolórom medzinárodnej pracovnej sily.

Na posilnenie svojich politicko-mocenských pozícií sa pokúša strhnúť rasové a štátne závery, ktoré ho obmedzujú na každom kroku. Za týmto účelom bojuje so všetkou svojou húževnatosťou, jemu vlastnou, za náboženskú toleranciu. Nachádza ju v slobodomurárstve, ktoré mu úplne prepadlo, výborný nástroj na obhajovanie a predovšetkým presadzovanie jeho cieľov. Vládnuce kruhy a vyššie vrstvy politického a meštianskeho života sa so slobodomurárskymi nitkami dostávajú do jeho osídiel bez toho, že by to vôbec tušili.

Len ľud ako taký, alebo lepšie povedané stav, ktorý po prebudení chápe, že je nutné aby si sám vybojoval svoje práva a slobodu, preto nemôže byť v hlbších a širších vrstvách dostatočne podchytený. To je však dôležitejšie než všetko ostatné. Lebo Žid dobre cíti, že šanca jeho vzostupu k vládnucej úlohe je daná iba vtedy, keď sa pred ním nachádza nejaký priekopník. Domnieva sa, že toho môže nájsť iba medzi občanmi, a síce medzi najširšími vrstvami. Rukavičkárov a tkáčov priadze však človek nemôže zachytiť len sieťou slobodomurárstva, ale musia tu byť nasadené už väčšie, a tým pádom aj prenikavejšie prostriedky. A tak k slobodomurárstvu prichádza druhá zbraň v rukách židovstva, totiž tlač. Jej vlastníctvom sa presadzuje so všetkou húževnatosťou a prešibanosťou. Pomocou tlače začína pomaly uchvacovať a splietat' do osídiel celý verejný život, lebo je schopný vyvíjať a ovládať onú moc, ktorú dnes pozná každý ďaleko lepšie než pred pár desaťročiami pod pojmom „verejná mienka“.

Pritom sa stavia k všetkému s nesmiernym hladom po vedomostiach, vychvaľuje akýkoľvek rozvoj, predovšetkým ten, ktorý vedie k záhube iných národov. Lebo každá vedomosť a vývoj sa hodnotí vždy podľa možnosti požiadaviek svojho národa. A kde toto chýbalo, tam sa stával najzarytejším nepriateľom akéhokoľvek svetla, odporcom akejkoľvek skutočnej kultúry. Tak používa vedomosti, ktoré nazbieral na školách iných národov, aby ich postavil do služieb svojej vlastnej rasy.

Svoju národnosť však skrýva viac než kedykoľvek inokedy. Zatiaľ čo sa zdá, že preteká osvietenstvom, pokrokom, slobodou, ľudskosťou atď., prevádza sám veľmi prísne uzatváranie sa svojej vlastnej rasy voči okoliu. Občas svojim ženám dohadzuje vplyvných kresťanov, pričom sám udržiava svoj mužský kmeň výhradne čistý. Znečisťuje krv ostatných, zatiaľ čo svoju si prísne chráni. Žid si skoro nikdy neberie kresťanku, ale kresťan si berie Židovku. Kríženci sa však vždy podobajú židovskej strane. Týmto úplne upadá predovšetkým časť vyššej šľachty. Žid si je toho veľmi dobre vedomý, a preto týmto spôsobom prevádza plánované odzbrojovanie duchovnej šľachtickej vrstvy svojho protivníka. Pre zamaskovanie svojho konania a k upokojeniu svojich obetí hovorí stále viac o rovnosti medzi všetkými ľuďmi bez rozdielu rasy a národnosti. A hlupáci mu začínajú veriť.

Avšak jeho podstata má v sebe ešte stále dosť silný zápach niečoho cudzieho, a tak sa predovšetkým široké masy obyvateľstva nechcú nechať chytiť do jeho osídiel. A preto o sebe pomocou svojej tlače necháva vytvárať obrázok, ktorý zodpovedá skutočnosti asi toľko, koľko obrátene slúži svojmu sledovanému cieľu. V humoristických magazínoch sa snaží zobrazovať Židov ako neškodný národík, vlastníaci, ako aj iné národy, svoje zvláštne špecifické vlastnosti, ktorý však, aj keď jeho vystupovanie pôsobí naozaj trochu cudzo, v sebe nesie znaky pokiaľ možno komické, ale napriek tomu vždy poctivé a dobrotivé duše. Snaží sa čo najviac pôsobiť skôr bezvýznamne, než nebezpečne.

Jeho konečným cieľom v tomto štádiu je však víťazstvo demokracie, alebo ako to lepšie chápe, vláda parlamentarizmu. Tá zodpovedá najviac jeho potrebám. Vylučuje akúkoľvek osobitosť a na jej miesto dosadzuje majoritu hlúposti, neschopnosti a aj zbabelosti.

Výsledkom je potom pád monarchie, ktorý sa skôr či neskôr musel dostať.

k) Obrovský hospodársky vývoj viedol k zmene sociálneho rozvrstvenia obyvateľstva. Tým, že drobné remeselníctvo pomaly vymiera, stráca robotník čím ďalej tým viac možnosť získať samostatnú existenciu, čím sa z neho stáva proletár. Vzniká priemyselný továrenský robotník, ktorého najpodstatnejším rysom je to, že by sa mu v budúcnosti mohla iba ťažko vyskytnúť možnosť osamostatnenia sa. Je v skutočnom zmysle slova nemajetný a jeho dni sa už nedajú nazvať životom, ale iba rýdzim utrpením.

Už v minulosti sa vyskytla podobná situácia, ktorá si veliteľsky vynútila určité riešenie. K sedliakom a remeselníkom pribudol pomaly nový stav úradníkov a zriadencov, predovšetkým štátnych. Tiež oni boli nemajetní v pravom zmysle slova. Štát nakoniec našiel cestičku z tohoto nezdravého stavu. Prevzal na seba zaopatrenie všetkých štátnych zamestnancov a zaviedol penziu a dôchodkové zaopatrenie. Tento príklad pomaly nasledovalo stále viac súkromných podnikov, takže dnes, akonáhle takýto podnik dosiahol a prekročil určitú veľkosť, je skoro každému duchovne zamestnanému človeku zaručený jeho neskorší dôchodok. A práve zaistenie štátnych úradníkov v starobe dokázalo vychovávať týchto k onej bezmedznej oddanosti, ktorá bola v predvojnovnej dobe tou najvýraznejšou vlastnosťou nemeckého úradníctva.

A tak bol celý stav, ktorý zostal bez majetku, šikovným spôsobom vytrhnutý zo sociálnej biedy a zaradený do národného celku.

Teraz sa tento problém objavil štátu a spoločnosti nanovo, avšak tento raz v ďaleko väčšom rozsahu. Stále nové, k miliónom blížiac sa masy obyvateľstva sa presídľovali z vidieka do veľkomiest, aby si tu ako továrenskí robotníci v novo zakladaných priemyselných odvetviach zarobili na svoj každodenný chlieb. Pracovné a životné podmienky tohoto nového stavu boli viac než smutné. Mechanické preberanie skorších pracovných metód starých remeselníkov a roľníkov tu vôbec neprichádzalo do úvahy. Činnosť jedného, či druhého sa v žiadnom smere nedala zrovnať s námahou, ktorú vykazoval priemyselný továrenský robotník. U starých remeselníkov nehral čas ani tak dôležitú úlohu, ako tomu bolo pri nových pracovných metódach. Formálne preberanie starých pracovných dôb v priemyselných veľkotovárňach pôsobilo priam osudovo. Pretože skutočný pracovný výkon zo skoršieho obdobia chýbal a to z dôvodov nedostatku dnešných intenzívnych pracovných metód. Ak sa skôr dal znieť štrnásť či pätnásť hodinový pracovný deň, bol v čase, keď sa musela do posledného využiť každá jedna minúta, úplne neúnosný. Výsledok tohoto nezmyselného preberania starých pracovných dôb na novej priemyselnej činnosti bol v skutočnosti nešťastný predovšetkým v dvoch smeroch. Bolo ničené jednak zdravie pracujúcich a po druhé ich viera vo vyššiu spravodlivosť. K tomu ďalej prichádzali smiešne výplaty na jednej strane a tomu zodpovedajúci stále sa zväčšujúci blahobyť zamestnávateľa na strane druhej.

Na vidieku zatiaľ žiadne sociálne problémy neboli, pretože paholok a pán vykonávali rovnakú prácu a predovšetkým jedli z jednej misy. Avšak aj to sa zmenilo.

Rozdelenie na zamestnancov a zamestnávateľov sa teraz začalo uskutočňovať vo všetkých oblastiach života. Ako ďaleko bolo v tej dobe vnútorné požitkovstvo nášho národa, sa dá vysledovať z malého rešpektovania, pokiaľ to už nebolo nerešpektovanie manuálnej práce. S Nemcami to nemá nič spoločné. Na začiatku bolo poro-

mánštenie nášho života, ktoré bolo v skutočnosti požidovštením, ktoré premenilo skoršiu úctu k remeselnej práci v celkové pohrdanie akoukoľvek telesnou prácou.

A tak skutočne vzniká nový, aj keď nie vážený stav, pričom sa jedného dňa zákonite musí objaviť otázka, či národ bude mať dostatok sily na to, aby sám od seba opäť zaradil tento nový stav do všeobecnej spoločnosti, alebo či sa bude ďalej zväčšovať triedna priepasť zodpovedajúceho stavu.

Jedno je však isté. Nový stav vo svojich radoch nevlastnil žiadne zlé prvky, ale naopak na každý pád obsahoval prvky čínorodosti. Prejemnosť tzv. kultúry tu ešte nezapustila svoje ničivé a rozkladajúce korene. Nový stav ešte nebol vo svojich širokých masách nakazený jedom pacifistických slabostí, ale bol robustný a keď bolo treba aj brutálny.

Zatiaľ čo sa meštianstvo touto závažnou otázkou vôbec netrápilo a nechalo veci ľahostajné osudu, chopil sa Žid neprehliadnuteľnej možnosti, ktorá sa tu do budúcnosti naskytovala. A zatiaľ čo sa na jednej strane chopil kapitalistických metód na vykorisťovanie ľudstva do posledného dychu, na druhej strane sa sám spojil s obeťami jeho nadvlády a zanedlho sa stáva ich vodcom v boji proti sebe samému. To znamená iba obrazne „proti sebe samému“. Pretože veľmajster klamstva dobre vie, ako sa ostatným ukázať v tom najčistejšom svetle a vinu zvaliť ako vždy na iných. A pretože má toľko drzosti sám viesť davy, nikoho pritom samozrejme ani nenapadne, že sa tu jedná o najväčší podfuk všetkých čias.

A predsa tomu tak bolo.

Len čo sa vyvinul zo všeobecného hospodárskeho prostredia nový stav, vidí v ňom Žid jasne a zreteľne nového priekopníka svojho vlastného ďalšieho úspechu. Najskôr použije meštianstvo ako baranidlo proti feudálnemu svetu a potom použije robotníkov proti meštianstvu. Keď si však kedysi v tieni meštianstva musel vybudovať svoje občianske práva, dúfa teraz, že si pomocou boja robotníctva za vlastnú existenciu nájde cestičku k ich ovládnutiu.

Odteraz je úlohou pracujúceho iba boj za blaho židovského národa. Nevedomky je postavený do služieb moci, proti ktorej zdanlivo bojuje. Naoko má za úlohu kráčať proti kapitálu, pričom ho môže týmto spôsobom nechať najjednoduchšie bojovať práve zaňho. Staví sa pritom neustále proti medzinárodnému kapitálu a v skutočnosti sa myslí národne hospodárstvo. To má byť zničené v prospech víťazstva na cintorínovom poli medzinárodného burzovníctva.

Postup Židov je pritom nasledujúci:

Zavesí sa na robotníka, pričom v pretváрке ľutuje jeho osud, je rozhorčený jeho životným údelom a chudobou, aby touto cestou získal jeho dôveryhodnosť. Snaží sa preštudovať všetky tie skutočné alebo vymyslené podrobnosti jeho tvrdého života, aby prebudil túžbu po zmene takejto existencie. Svojou bezmedznou vypočítavosťou pretvára potrebu sociálnej spravodlivosti, ktorá je hlboko zakorenená vo všetkých árijských ľuďoch na nenávisť proti všetkým, ktorí mali len trochu viac osudového šťastia. Pričom tomuto boju za odstránenie sociálnych rozdielov dáva úplne určitý svetonázorový ráz. Zakladá marxistické učenie.

A zatiaľ ho nerozdeliteľne zväzuje nesmierne veľa sociálne spravodlivých požiadaviek, dožaduje sa ako jeho riešenia, tak aj obrátene, odmietaním riadnych občanov. Chce nasledovať požiadavky, ktoré sú v takej forme už od začiatku nesprávne a úplne nespĺniteľné. Pretože pod týmto kabátom sociálnych myšlienok sa skrývajú vskutku diabolské úmysly, ktoré sú dokonca hlásané s drzou zreteľnosťou a úplnou otvorenosťou. Toto učenie predstavuje nerozlučiteľnú zmes rozumu a ľudskej márnomyseľnosti avšak vždy tak, že skutočnosť sa môže stať iba šialenstvom, avšak nikdy nie rozumom. Kategorickým odmietaním osobnosti a tým aj národa a jeho

rasového obsahu ničí elementárne základy všetkej ľudskej kultúry, ktorá je závislá práve na týchto faktoroch. To je skutočné, pravé vnútorné jadro marxistického svetonázoru, pokiaľ sa vôbec dá tento výplod nejakého zločineckého mozgu označovať svetonázorom. Roztrieštením osobnosti a rasy padá hlavná zábrana pre vládu menejcenných - tým je však Žid.

Zmysel tohoto učenia spočíva práve v hospodárskom a politickom šialenstve. Pretože práve ním sú odchyťávaní všetci úprimní inteligenti, ktorí sa potom dajú do jeho služieb, zatiaľ čo tí menej duševne schopní a finančne menej vzdelanejší sa k ním rútia s vlajúcimi vlajkami v rukách. Inteligenciu pre toto hnutie, pretože i toto hnutie potrebuje pre svoju existenciu vlastnú inteligenciu, však Židia „obetujú“ z vlastných radov.

A tak vzniká robotnícke hnutie pod vedením Židov, ktoré sa zdanlivo snaží o zlepšenie životnej úrovne pracujúcich, avšak v skutočnosti im ide len o ich zotročenie a následné vyhubenie všetkých nežidovských národov.

To, čo v kruhoch tzv. inteligencie uskutočňuje slobodomurárstvo všeobecným pacifistickým ochrnutím národného pudu sebazáchovy, o to sa u širokých mas obyvateľstva a predovšetkým potom meštianstva snaží dnes stále viac požidovštená tlač. K týmto dvom zbraniam rozvratu teraz prichádza ešte tretia, zďaleka najhoršia organizácia hrubého násillia. Marxizmus má vyvrcholiť búrlivým útokom, ku ktorému mu majú svojou vyšilujúcou prácou pripraviť cestu prvé dve zbrane.

Naplňovala sa tým skutočne majstrovská súhra. Človek sa potom skutočne vôbec nemusí čudovať, že v boji proti tomu zlyhali väčšinou práve tie inštitúcie, ktoré sa vždy tak radi predstavovali čoby nositelia vybájenej štátnej autority. V našom vyššom a najvyššom štátnom úradníctve našli Židia vždy (až na niekoľko málo výnimiek) poddajného podporovateľa svojej ničivej činnosti. Podliezavé pätolizačstvo smerom „nahor“ a arogantná domýšľavosť smerom „dolu“ označovalo tento stav rovnako tak, ako veľmi častá do neba volajúca zabedenosť, ktorá bola len čas od času predstihnutá rovnako tak prekvapujúcou domýšľavosťou.

To sú však vlastnosti, ktoré Žid u našich úradov potrebuje a ktoré má rád.

Praktický boj, ktorého sa chytá, prebieha asi takto:

Primerane konečným cieľom židovského boja, ktorý nespočíva iba v hospodárskom ovládnutí sveta, ale tiež v jeho politickom podmanení, rozdelil Žid organizáciu svojho marxistického svetonázoru na dve časti, ktoré sa od seba zdanlivo líšia, v skutočnosti však tvoria jeden celok. Totiž politické a odborárske hnutie.

Odborárske hnutie prevádza nábor. Ponúka robotníkom v ich ťažkom existenčnom boji, ktorý musí viesť vďaka chamtivosti a krátkozrakosti mnohých podnikateľov, pomoc a ochranu a tým aj možnosť získania lepších životných podmienok. Pokiaľ robotník nechce práve v čase, keď sa o neho organizovaná národná pospolitosť, totiž štát, vôbec nestará, zveriť zastupovanie svojich práv do rúk slepej vôli niekoľkých nezodpovedných, musí svoju obhajobu vziať do rúk sám. Pokiaľ takzvaná národná buržoázia, zaslepená finančnými záujmami bude stavať tie najťažšie prekážky do cesty všetkým pokusom o skrátenie neľudsky dlhej pracovnej doby, o ukončenie detskej práce, zabezpečenie a ochranu žien, zlepšenie zdravotných pomerov v továrňach a robotníckych domovoch a pokiaľ nebude iba klásť odpor, ale bude ich aj skutočne sabotovať, ujme sa všetkých takto utláčaných prešibaný Žid. Postupne sa stane vodcom odborárskeho hnutia. Nejde mu však ani tak o skutočné odstránenie skutočných sociálnych nedostatkov v pravom slova zmysle, ale iba o vypestovanie slepo mu oddaných hospodárskych bojových oddielov pre zničenie národohospodárskej nezávislosti. A zatiaľ čo sa vedenie zdravej sociálnej politiky bude

trvalo pohybovať medzi smernicami pre udržanie národného zdravia na jednej strane a medzi zaisťovaním nezávislého národného hospodárstva, Židovi v jeho boji tieto dva aspekty nielen že odpadajú, ale ich odstránenie sa stáva ďalším z jeho životných cieľov. Nielen že si nepraje zachovanie nezávislého národného hospodárstva, on si praje jeho zničenie. Preto ho nemôžu odradiť žiadne výčitky svedomia od toho, aby ako vodca odborárskeho hnutia predkladal požiadavky, ktoré nielen že strieľajú do prázdna, ale ich splnenie je buď prakticky úplne nemožné, alebo by znamenalo zruinovanie národného hospodárstva. Pred sebou však nechce mať ani zdravé rodové pokolenie, ale iba spráchnivené podmanené stádo. Toto želanie mu opäť umožňuje predkladať požiadavky nezmyselného rázu, ktorých splnenie je podľa jeho vlastnej vôle úplne nemožné. Tieto želania by tiež v žiadnom prípade neviedli k akejkoľvek zmene vecí, iba k roztopašnému vybičovaniu masy. Ide mu však o toto a nie o skutočné zlepšenie sociálnych podmienok.

Tým je vedenie židovstva v odborárskych záležitostiach nesporne obrovskou osvetovou činnosťou, ktorá ovplyvňuje široké masy, poučuje ich o zlepšení ich nekonečnej biedy. Pretože pokiaľ zostane názor širokých mas taký obmedzený ako je teraz a pokiaľ štát bude k veciam taký ľahostajný ako dnes, pôjde masa najskôr za tým, kto im v hospodárskych záležitostiach bude ponúkať najskôr tie najnehanblivejšie sľuby. V tom je však Žid veľmajstrom. Veď jeho kompletná činnosť nie je obmedzená žiadnymi morálnymi pochybnosťami!

A tak na tomto poli musí z hry nutne vyradiť v krátkej dobe každého konkurenta. Primerane svojej vnútornej lúpežnej brutalite premení odborársku organizáciu náhle v brutálnu, násilnícku organizáciu. Odolá však nejaký rozum ich židovskému vábeniu, premôže jeho vzdor a rozhodnutie hrubé násilie? Úspechy podobnej činnosti sú obrovské.

Pomocou odborov, ktoré sa môžu stať požehnaním národa, Žid skutočne rozdrvil základy národného hospodárstva.

Paralelne s tým kráča politická organizácia.

Je v súhre s odborárskym hnutím, ktoré pripravuje široké masy pre politickú organizáciu, do ktorej ju napokon násilím a donútením vbičuje. Odborárske hnutie zostáva ďalej trvalým finančným prameňom, z ktorého politická organizácia napája svoj obrovský aparát. Ten je kontrolným orgánom politickej činnosti jednotlivca a pri všetkých veľkých demonštráciách politického rázu zaisťuje náborovú službu. Nakoniec už vôbec nezastupuje hospodárske záujmy, ale dáva politickej myšlienke k dispozícii hlavný nátlakový prostriedok, totiž zastavovanie práce, masový a generálny štrajk.

Vytvorením periodika, ktoré je svojím obsahom prispôsobené úrovni najmenej vzdelaných ľudí, získalo politické a odborárske hnutie konečne príslušné zariadenie, pomocou ktorého sú pripravované tie najnižšie vrstvy národa na tie najtrúfalejšie činy. Jeho úlohou nieje vyvieť ľudstvo z marasu najnižšieho zmýšľania a dostať ho na vyššiu priečku, ale vyjsť v ústrety jeho najnižším pudom. Je to ako špekulatívny, tak aj výnosný obchod s davom, ktorý je tak lenivý premýšľať, ako aj niekedy domýšľavý.

Je to predovšetkým tlač, ktorá svojím pomalým fanatickým, ohováračským bojom strháva všetko, čo by mohlo pripomínať podporu národnej nezávislosti, kultúrnej výšky a hospodárskej samostatnosti národa.

Bubnujú predovšetkým na všetky charaktery, ktoré sa nechcú skloniť pred ich židovskou panovačnou domýšľavosťou, pretože ich geniálnu schopnosť považujú Židia za nebezpečie ako také. Človek nemusí práve proti Židom bojovať, aby mohol byť nimi nenávidený. Stačí iba podozrenie, že by buď mohol ostatných priviesť na

myšlienku vzbury proti nim alebo ich na základe svojej prevyšujúcej geniality množiteľom sily a veľkosti Židom nepriateľského národa.

Jeho neomylný inštinkt v týchto veciach cíti v každom pôvodnú dušu a jeho nenávisť je zaistená každému, kto nie je duchom jeho vlastného ducha. A pretože Žid nie je napadnutým, ale napádajúcim, je jeho nepriateľom nielen ten, ktorý napadá, ale aj ten ktorý sa mu postaví na odpor. Ale prostriedok, ktorým sa snaží zlomiť takéto trúfalé, avšak trvalé duše, sa nazýva čestným bojom alebo klamstvom a ohováraním.

Tu sa nezľakne ničoho a je vo svojej hlúposti taký bezmedzný, že sa niet čo čudovať, keď v našom národe dostáva personifikácia diabla čoby symbolu zlého, živú podobu v osobe Žida.

Neznalosť širokých mäs o vnútornej podstate židovstva a pudová obmedzenosť našich horných vrstiev nechávajú náš ľud často napospas tomuto Židovskému poľnému ťaženiu.

Zatiaľ čo sa horné vrstvy z vrodenej zbabelosti odvracajú od človeka, ktorý je Židom týmto spôsobom napadnutý klamstvom a ohováraním, široké vrstvy vo svojej hlúposti či prostote veria všetkému. Štátne úrady sa buď zahaľujú do mlčania alebo čo je častejšie, aby ukončili poľné ťaženie židovskej tlače, prenasledujú oného neprávom napadnutého. To totiž príde podobným úradníkom oslom ako výborné riešenie zachovania štátnej autority a zaistenie pokoja a poriadku.

A na ľudské čelá a duše riadnych občanov pozvoľna usadá mora strachu pred marxistickým nástrojom židovstva.

Človek sa začne triasť pred ohavným nepriateľom, čím sa stáva definitívne jeho obeťou.

k) Mocenská pozícia Židov v štáte sa zdá byť už tak upevnená, že sa nielen znovu môže označovať ako Žid, ale môže aj bezohľadne priznať všetky svoje politické a národné myšlienkové pochody. Časť jeho rasy sa úplne otvorene označuje za cudzí národ, pričom opäť klame. Pretože zatiaľ čo sa sionizmus okolitému svetu snaží nabalamutiť, že národné sebaurčenie Židov sa snaží o vytvorenie palestínskeho štátu, vytvárajú tu Židia zastierací manéver voči hlúpej verejnosti. Neprajú si totiž vôbec v Palestíne vybudovať židovský štát, ktorý by snád mali osídliť a žiť v ňom. Chcú iba pod vlastným výsostným právom vybudovať organizáciu medzinárodného zločinu, ku ktorej by nemali prístup žiadne iné štáty. Útočisko recidivistov a vysokú školu budúcich zločincov.

Avšak to je nielen znamením ich stúpajúcej nádeje, ale aj pocitu ich istoty. Aj keď je to drzé a otvorené zároveň, jeden stále klame Nemcov, Francúzov alebo Angličanov, pričom druhý sa prehlasuje za židovskú rasu.

Ako blízko majú vidinu svojho blížiaceho sa víťazstva, sa dá vypozerovať z hrozného spôsobu ich komunikácie s príslušníkmi iných národov.

Čiernovlasý židovský mládenec sleduje s fanatickým výrazom v tvári celé dlhé hodiny nič netušiacu dievča, ktoré chce pošpiniť svojou krvou a ukradnúť ju tak jej národu. Všetkými prostriedkami sa snaží zničiť rasové podklady podmaneného národa. Tak ako sám plánovito kazí ženy a dievčatá, nezastavuje sa ani pred tým, otvoriť krvné závory v širšom rozsahu aj pre ostatných. Boli a sú to Židia, ktorí k Rýnu privádzajú negrov, stále s rovnakými postrannými myšlienkami a jasným cieľom. Pomocou vynúteného kríženia zničiť nimi nenávidenú bielu rasu, zvrhnúť ju z jej kultúrnej a politickej výšky a stáť sa ich samostatným pánom.

Pretože rasovo čistý národ, ktorý si je vedomý svojej čistoty krvi, nemôže byť Židmi nikdy podmanený. Židia môžu na tomto svete naveky panovať iba krížencom. Preto sa plánovito pokúšajú znížiť rasovú úroveň neustálym trávením jednotlivcov.

Na politickom poli pomaly premieňa demokratické myšlienky na diktatúru proletariátu.

V organizovanom marxistickom dave našiel zbraň, ktorá mu umožňuje obísť demokraciu a diktátorsky ovládať železnou päťou podmanené národy.

Plánovito rozpracováva revolučné hnutie a síce dvoma smermi. Hospodárskym a politickým.

Národy, ktoré sa postavia na pevný a odhodlaný odpor opradie vďaka svojim medzinárodným vplyvom sieťou nenávisť, strháva ich do vojen a konečne, pokiaľ je to nutné, podnecuje na ich území revolúcie.

Hospodársky otriasa štáty tak dlho, pokiaľ nie sú sociálne zariadenia, ktoré sa stali nerentabilnými, odštátnené a postavené pod jeho finančnú kontrolu.

Politicky upiera štátu prostriedky k jeho sebazáchove, ničí podklady každého národného sebaurčenia a sebaobranu, ničí dôveru vo vládu, haní dejiny a minulosť a strháva všetko skutočne veľké do bahna.

Kultúrne zamoruje umenie, literatúru, divadlo, otupuje prírodnú vnímavosť, prevracia všetky pojmy o kráse a vznešenosti, šľachetnosti a dobre a strháva ľudstvo do zakliatia svojej vlastnej nízkej povahy.

Je zosmiešňované náboženstvo, mravy a morálka sú tak dlho predstavované ako prežitie, až nakoniec padnú posledné oporné body daného národa v boji za vlastnú existenciu na tomto svete.

1) Teraz začína najväčšia, posledná revolúcia. Zatiaľ čo Žid vydobyl politickú moc, odhadzuje aj posledné rúcha, ktoré ho ešte kryli. Z demokratického ľudového Žida sa stáva krvavý Žid a tyran národov. Za niekoľko rokov sa pokúsi vymyť medzinárodnú inteligenciu a zničiť moc národov a tým, že si privlastní ich prirodzené duchovné vodcovstvo, ich pripraví na ich otroctvo a večnú porobu.

Najhroznejší príklad tohoto druhu nám naskytuje Rusko, kde nechal so skutočne fanatickou divokosťou a z väčšej časti za neznesiteľných muk, zabiť či vyhladovať okolo tridsať miliónov ľudí, len aby zaistil tlupe židovských literátov a ľudových zločincov nadvládu nad celým týmto obrovským národom.

Koncom však nie je iba koniec slobody Židom podmanených národov, ale aj koniec samotného parazita národov. Pretože po smrti obete umiera skôr či neskôr aj vampír.

Keď si pred očami necháme prebehnúť všetky tie príčiny nemeckého rozvratu, zostane nám ako poslednou a najpodstatnejšou príčinou nerozpoznania rasového problému, a predovšetkým židovského nebezpečia.

Porážky na bojovom poli v auguste 1918 by sa ešte hravo dali uniesť. Nemali nič spoločné s víťazstvom nášho národa. Neporazili nás tieto prehry, ale boli sme porazení mocou, ktorá túto porážku pripravila tým, že po niekoľko desaťročí plánovito okrádala náš národ o politické a morálne inštinkty a sily, ktoré práve národy robia schopnými a tým ich tiež oprávňujú k ich existencii.

Tým, že stará Ríša nevšímavo obchádzala všetky otázky zachovania rasových základov nášho národa, opovrhovala aj samotným právom na život na tejto zemi. Národy, ktoré sa krížia s inými, alebo sa krížiť nechajú, hrešia proti vôli večnej prozreteľnosti. A ich zánik opanovaním silnejším potom nieje žiadnym bezprávím, ktoré je na ňom páchané, ale iba znovunastolením práva. Pokiaľ národ nechce dbať na vlastnosti svojej podstaty dané mu od prírody a kolujúce v jeho krvi, nemá žiadne právo sťažovať sa na stratu svojho pozemského bytia.

Všetko na zemi je nutné vylepšovať. Každá porážka sa môže stať otcom neskoršieho víťazstva. Každá prehraná vojna je príčinou pre neskoršie povýšenie, každá núdza zúrodnením ľudskej energie a z každého porobenia môžu povstať sily k novému duchovnému znovuzrozeniu - pokiaľ krv zostane čistá.

Stratená čistota krvi zničí navždy vnútorné šťastie, zrazí človeka do hĺbín a jej následky sa na telesnej a duševnej úrovni už nikdy nedajú napraviť.

Keď človek všetky tieto jednotlivé otázky postaví a porovná s ostatnými problémami života, až potom zistí, aké smiešne malé oproti nim sú. Všetky tieto problémy sú časovo ohraničené, avšak otázka udržania či neudržania čistoty krvi bude trvať, pokiaľ bude existovať ľudstvo.

Všetky významné predvojnové prejavy rozvratu majú vo svojej najhlbšej základni rasovú príčinu.

Či už sa jedná o otázky všeobecného práva alebo nešváry hospodárskeho života, o prejavy kultúrneho úpadku alebo o zvrhlé politické prejavy, o otázky zanedbanej školskej výchovy alebo o zlé ovplyvňovanie dospelých tlačou atď., vždy sa v najhlbšom kontexte jedná o nerešpektovanie rasových záujmov jednotlivých národov alebo o nerozoznanie cudzieho, rasového nebezpečia.

Preto tiež nemali význam žiadne reformačné pokusy, všetky pomocné sociálne prostriedky a politické snahy, všetok hospodársky vzrast a každý zdanlivý prírastok duchovných znalostí. Národ a jeho organizmus, zaisťujúci a prispôsobujúci mu život na tejto zemi, totiž štát, neboli vnútorne zdravšie, ale naopak chorľaveli za prihliadania čím ďalej tým viac. Zdanlivá doba rozkvetu starej Ríše nemohla skryť všetky vnútorné slabosti a každý pokus o skutočné posilnenie Ríše stroskotal na riešení bezvýznamných otázok.

Bolo by chybou domnievať sa, že všetci prívrženci rôznych politických smerov, ktorými bol nemecký národ posadnutý, a ba dokonca ich vodcami boli z väčšej časti zlí a zlomyseľní ľudia. Ich činnosť bola odsúdená k neúrodnosti len preto, že v priaznivejšom prípade maximálne rozoznali fenomény nášho všeobecného ochorenia a proti tým sa snažili bojovať, pričom úplne slepo míňali skutočných pôvodcov. Ten, kto si plánovito prejde smer politického vývoja starej Ríše, musí už bežnou kontrolou prísť k záveru, že už v dobách zjednotenia, to znamená v dobe najväčšieho rozkvetu nemeckého národa, bol vnútorný rozklad už v plnom prúde. A cez všetky politické úspechy a cez stúpajúce hospodárske bohatstvo sa všeobecná situácia rok od roku zhoršovala. Tiež pri samotných voľbách do rišskeho snemu poukazoval nárast marxistických hlasov na stále bližšie sa blížiaci vnútorný a tým aj vonkajší rozklad. Všetky úspechy takzvaných občianskych strán boli bez významu a to nielen preto, že nedokázali ani víťazstvom v takzvaných občianskych voľbách zabrániť početnému nárastu marxistickej vlny, ale preto, že sami v sebe už niesli fermenty rozkladu. Nič netušiac, bola občianska spoločnosť sama už vnútorne nakazená mŕtvou jedom marxistických predstáv. Ich odboj potom pramenil viac z konkurenčnej závidosti jednotlivých ctižiadostivých vodcov, než aby principiálne odmietal k boju odhodlaného protivníka. Jeden jediný sledil počas tých dlhých rokov s neochvejnou rovnomernosťou, a to bol Žid. Jeho Dávidova hviezda stúpala stále vyššie rovnakou mierou, akou zmizla naša vôľa k sebazáchove vlastného národa.

Preto tiež v auguste 1914 nenapadol k útoku odhodlaný ľud veľrybársky štát, ale naplnilo sa iba posledné vzplanutie pudu národnej sebazáchovy proti postupujúcemu pacifisticko-marxistickému ochrnutiu nášho národného telesa. A keď ani v týchto osudných dňoch nebol spoznaný skutočný vnútorný nepriateľ, bol celý vonkajší odboj zbytočný. A prozreteľnosť v tomto prípade neodmenila víťazný meč, ale naplnila zákon večnej odplaty.

Z týchto vnútorných poznatkov by sa pre nás mali sformovať hlavné zásady, rovnako ako aj snaha po novom hnutí, ktoré by prehodnotilo naše presvedčenie o úpadku nemeckého národa, a ktoré by položilo žulové základy, na ktorých by raz mohol povstať štát, ktorý by nezastupoval národu nepriateľské, hospodárske záujmy, ale predstavoval by jednotný národný organizmus, totiž:

Germánsky štát nemeckej národnosti.

12. kapitola

POČIATKY VÝVOJA NEMECKEJ NÁRODNEJ SOCIALISTICKEJ ROBOTNÍCKEJ STRANY

Ak na konci tohoto dielu popisujem prvé vývojové štádium nášho hnutia a krátko sa zmieňujem o celej rade s tým spojených otázok, nerobím to preto, aby som tu pojednával o duchovných cieľoch tohoto hnutia. Ciele a úlohy tohoto nového hnutia sú také obrovské, že sa dajú popísať len vo vlastnom zvláštnom diele. A tak v druhom diele tejto knihy podrobne popíšem programové podklady hnutia a pokúsím sa utvoriť obraz toho, čo si predstavujeme pod pojmom „štát“. Pod slovom „si“ mienim všetky tie státisíce, ktoré túžia po tom istom, skôr než by našli jednotlivé slová pre to, čo sa odohráva v ich vnútri. Lebo na všetkých veľkých reformách je pozoruhodné to, že majú väčšinou najskôr jedného jediného zástancu, avšak ich nositeľmi sú milióny. Ich cieľom je väčšinou niekoľko storočí staré, vnútorné želanie státisícov. Až sa jedného dňa objaví apoštol tejto všeobecnej vôle a ako vlajkonosič starých túžob im dopomôže k prerodu do novej myšlienky.

A nespokojnosť, s ktorou dnes ľudia musia žiť, len dokazuje, že v miliónoch srdc je skryté želanie zásadnej zmeny dnešných pomerov. Tieto želania sa prejavujú v tisícoch úkazov. U jedného malomyseľnosťou a beznádejou, u druhého nevôľou, zlobou a rozhorčením, u toho ľahostajnosťou a u oného potom znova nadmierou zúrivosti. Svedkami tejto vnútornej nespokojnosti by malo byť tiež ako mnoho nevoličov, tak aj veľa extrémistických fanatikov prikláňajúcich sa k ľavičiarstvu.

A práve na týchto by sa malo nové mladé hnutie obrátiť v prvom rade. Nemalo by tvoriť organizáciu spokojných manželov, ale malo by stmelovať všetky tie žiaľom trýznené a nespokojné, nešťastné a nepokojné. A hlavne by nemalo mať povrchný ráz, ale malo by sa hlboko zakoreniť v širokých vrstvách celého národa.

Čisto politicky vzaté sa v roku 1918 naskytol nasledujúci obraz. Národ je rozpolený na dve časti. Jednu, omnoho menšiu, tvoria vrstvy národnej inteligencie s vylúčením akejkol'vek telesnej činnosti. Zvonku je síce národná, avšak pod týmto slovom si nedokáže predstaviť nič iné, než veľmi fádne a slabé zastupovanie takzvaných štátnych záujmov, ktoré predstavujú zas len záujmy dynastické. Pokúša sa svoje myšlienky a ciele presadiť pomocou duchovných zbraní, ktoré sú však oproti brutalite protivníka zasa len veľmi kusé a povrchné a zlyhávajú tak samy o sebe. Jedinou hroznou ranou je táto, ešte pred nedávnym vládnuca trieda zrazená k zemi a vo svojej trasúcej sa zbabelosti je nútená znášať všetky príkoria zo strany bezohľadného víťaza.

Oproti nej stojí ako druhá trieda široká masa manuálne pracujúceho obyvateľstva. Táto je viac-menej združená v radikálnych marxistických hnutiach, rozhodnutá zlomiť pomocou násilia akýkoľvek duchovný odpor. Nechce byť národná, pričom na jednej strane vedome odmieta akékoľvek požiadavky národných záujmov a na strane druhej napomáha všetkému cudziemu útlaku. Čo do množstva je najsilnejšia, zahŕňa však v sebe predovšetkým tých členov národa, bez ktorých je akákoľvek národná obroda zhola nemysliteľná a nemožná.

V roku 1918 muselo byť jedno už úplné jasné. Akýkoľvek nový rozmach nemeckého národa sa dá dosiahnuť len pomocou znovunadobudnutia vonkajšej moci. Predpokladom k tomu však nie sú zbrane, ako neustále hovoria naši občianski

„štátnici“, ale sila vôle. Zbraní kedysi vlastnil nemecký národ viac než dost. Nedo-
kázali však obhájiť slobodu, lebo chýbala energia pudu a vôľa národnej
sebazáchovy. Aj tá najlepšia zbraň je len mŕtvou, bezcennou hmotou, ak chýba duch,
ktorý je rozhodnutý ju ochotne a rozhodne viesť. Nemecko sa stalo bezbranným nie
preto, že by sa mu snád' nedostávalo zbraní, ale pretože chýbala vôľa hájiť zbrane za
národnú obnovu.

Pokiaľ sa dnes predovšetkým ľavicovo orientovaní politici snažia tvrdiť, že nutnou
príčinou ich nerozhodnej, poddajnej, v skutočnosti však zradcovskej politiky bol
nedostatok zbraní, je nutné oponovať iba jediným. Nie, pravý opak je pravdou.
Pomocou vašej antinárodnej, zločineckej politiky zastupovania národných záujmov
ste kedysi vydali všetky zbrane. Teraz sa snažíte vydávať nedostatok zbraní za
opodstatnenú príčinu vašej núdznej úbohosti. To je však, rovnako ako všetky vaše
činy, klamstvo.

A táto výčitka platí aj pre pracovitých politikov. Pretože vďaka svojej biednej
zbabelosti umožnili židovskej zberbe, ktorá sa v roku 1918 dostala k moci, ukradnúť
národu všetky zbrane. A preto tiež títo nemajú žiadny dôvod a právo tvrdiť, že
dnešný nedostatok zbraní bol vynútený ich opatnosťou (rozumej zbabelosťou), a nie
ich bezbrannosťou a dôsledkom ich zbabelosti.

A preto otázkou znovuzískania nemeckej moci nieje snád' „ako vyrobíme potrebné
zbrane?“, ale „kde vezmeme ducha, ktorý pripraví národ na to, aby mohol držať v
ruke zbraň?“. Pretože pokiaľ národ takýto duch ovládne, vôľa si už nájde tisíce
cestičiek, z ktorých každá končí pri jednej zbrani! Ak dáte však zbabelcovi desať
pištolí, z ktorých pri útoku nebude schopný vystreliť ani jednu jedinou ranu, sú pre
neho tieto rovnako bezcenné, ako pre odvážneho muža prasknutá palica.

Otázka znovuzískania politickej moci nášho národa je v prvej línii otázkou ozdra-
venia nášho národného pudu sebazáchovy už preto, že každá pripravovaná zahra-
ničná politika, či akékoľvek zhodnotenie štátu ako takého, sa v skutočnosti neriadi ani
tak podľa množstva zbraní, ako skôr podľa rozpoznaných či domnelých morálnych
schopností odporu daného národa. Schopnosť spojenectva daného národa nie je
určovaná ani tak množstvom zbraní, ako skôr zjavnou existenciou tlejúcou vôľou
národnej sebazáchovy a heroickou odvahou. Pretože zväz nie je vytváraný pomocou
zbraní, ale pomocou ľudí. A tak bude anglický národ platiť za najhodnotnejšieho
spojenca na svete tak dlho, dokiaľ v jeho vedení a v duchu jeho širokých más bude
toľko odhodlanej brutality a húževnatosti, ktorá bude schopná doviesť započatý boj
všetkými dostupnými prostriedkami, bez ohľadu na čas a obeti, k zdarnému víťaz-
nému koncu, pričom momentálne nastávajúce vojenské zbrojenie nemusí byť v žiad-
nom pomere k ostatným štátom.

Ak človek pochopí, že znovuzchopenie sa nemeckého národa je podmienené
otázkou znovuzískania nášho politického pudu sebazáchovy, musí mu byť jasné aj
to, že nevystačí len so získavaním vôle národného prvku, ale že musí byť vedome
znárodnená doposiaľ antinárodná masa.

Nové hnutie, ktoré si za svoj cieľ vytýčilo opätovné vybudovanie nemeckého štátu
s vlastnou suverenitou, musí svoj boj bezo zbytku zamerať na získanie širokých más
obyvateľstva. Čím žalostnejšie je všeobecne vzaté naše takzvané „národné meštian-
stvo“ a čím nedostatočnejšie vyzerá jeho národné zmýšľanie, o to menej sa dá
očakávať jeho skutočný odpor proti energetickej národnej vnútornej a zahraničnej
politike. A tak ako už raz zostalo nemecké meštianstvo, zo známych zamedeno -
krátkozrakých dôvodov, v pasívnej rezistencii voči Bismarckovi v hodine nastá-
vajúceho oslobodenia, tak sa aj teraz pri jeho uznanej príslovečnej zbabelosti človek
nemusí obávať jeho akéhokoľvek aktívneho odporu.

Inak sa však správajú naši medzinárodne orientovaní súdruhovia zo širokých más. Tí sú nielen vďaka svojej primitívnej prirodzenosti naladení viac na myšlienku násilia, ale ich židovské vedenie je aj brutálnejšie a bezohľadnejšie. Tí sú schopní zastaviť akékoľvek nemecké povstanie, rovnako ako kedysi zlomili chrbticu nemeckej armáde. Nielenže v tomto parlamentne riadenom štáte zabránia svojou majoritnou väčšinou akékoľvek národne orientovanej zahraničnej politike, ale vylúčia aj akékoľvek vyššie ocenenie nemeckej sily a tým aj akúkoľvek možnosť jednoty. Pretože nielen my sme si vedomí slabiny, ktorá leží v našich 15 miliónoch marxistov, demokratov, pacifistov a centralistov, ale ešte viac sú si toho vedomí v cudzine, keď merajú význam možného spojenectva s nami, váhou tohoto zaťaženia. Nikto sa nespojí so štátom, ktorého aktívna časť národa sa pasívne stavia proti každej rozhodnej zahraničnej politike.

K tomu prichádza ešte tá skutočnosť, že vedenie týchto strán národnej zrady sa už z prostého pudu sebazáchovy musí postaviť a tiež sa postaví nepriateľsky proti akémukoľvek nemeckému povstaniu. Je to prosto historicky nemysliteľné, aby nemecký národ mohol zaujať ešte raz svoju skoršiu pozíciu, pričom by ani nezúčtoval s tými, ktorí boli príčinou a dali podnet k tomuto neslýchanému rozvratu, ktorý postihol náš štát. Pretože pred súdnou stolicou nebude potomstvom november 1918 hodnotený nie inak, než vlastizrada.

A tak je každé vonkajšie znovuzískanie nemeckej samostatnosti, v prvej rade zviazané so znovuzískaním vnútorného odhodlania celistvosti nášho národa.

A tiež už len technicky vzaté, je myšlienka nemeckého oslobodenia navonok do tej doby nezmyselná, dokiaľ do služieb týchto oslobodeneckých myšlienok nebude ochotná vstúpiť široká masa obyvateľstva. Čisto vojensky vzaté, musí byť každému samostatne mysliacemu dôstojníkovi jasné, že so študentskými prápormi sa navonok nedá viesť žiadny boj, ale že okrem rozumu národa sú potrebné tiež päste. Ďalej je nutné mať na zreteli to, že obhajoba národných záujmov, ktorá sa opiera len o kruhy takzvanej inteligencie, prevádza skutočne drancovanie nenahraditeľných statkov. Mladá nemecká inteligencia, ktorá našla na jeseň roku 1914 v rámci dobrovoľníckych vojnových plukov smrť na flanderskej pôde, neskoršie ukrutne chýbala. Bola najcennejším statkom, ktorý národ vlastnil a jej strata už v priebehu vojny nebola nikdy nahradená. A nielen boj je ako taký nemožný, ak útočiace prápory vo svojich radách, postrádajú masy pracujúcich, ale tiež príprava technického rázu je neuskutočniteľná bez onej vnútornej rozhodnej jednoty nášho národného tela. Práve náš národ, ktorý musí žiť bezbranný pod dohľadom versaillskej mierovej zmluvy, by mal začať uskutočňovať akékoľvek technické prípravy k vybojovaniu slobody a ľudskej nezávislosti až vtedy, keď bude zástup vnútorných špicľov zdecimovaný iba na tých, ktorým ich vrodená bezcharakternosť umožňuje zradiť za oných povestných tridsať strieborných všetko a všetkých. S tými sa však už vyrovnávame. Neprekonateľne oproti tomu vyzerajú milióny tých, ktorí z politických dôvodov vystupujú proti národnému vzbúreniu. Neprekonateľne do tej doby, dokiaľ nebude zničená a z ich srdca a mozgov odstránená príčina ich protivenstva, medzinárodný marxistický svetonázor. Je teda jedno, z ktorého uhla pohľadu človek posúdi možnosti znovu vybojovania našej štátnej a národnej nezávislosti, ak z pohľadu zahranično-politických priprav alebo technického vyzbrojenia, či boja samotného, vždy nám ako hlavný predpoklad pre všetko zostane získanie širokých más nášho národa pre myšlienku našej národnej nezávislosti.

Bez znovuzískania vonkajšej slobody je však akákoľvek vnútorná reforma, ako taká, vo výhodnejšom prípade iba povýšením našej výnosnej schopnosti na kolóniu. Prebytky každého takzvaného hospodárskeho rastu prídu totiž k dobru iba našim

medzinárodným kontrolným dozorcóm a každé sociálne zlepšenie v lepšom prípade iba zvýši pracovnú výkonnosť pre týchto pánov. Kultúrny rozvoj vôbec nebude nemeckému národu prisúdený, je totiž príliš zviazaný s politickou nezávislosťou a úctou daného národa.

Ak je teda výhodné riešenie nemeckej budúcnosti zviazané s národným získaním širokých más nášho ľudu, potom musí byť tento cieľ najvyššou a najväčšou úlohou hnutia, ktorého činnosť sa nechce vyčerpať v okamihu ukojenia, ale hodlá celú svoju činnosť a stálosť overiť v budúcnosti na predvídaných dôsledkoch.

A tak sme si boli už v roku 1919 vedomí toho, že nové hnutie musí ako svoj najväčší cieľ najskôr previesť znárodnenie širokých más.

Z toho potom vyplýva v skutočnosti celá rada ďalších požiadaviek:

1. Za účelom získania masy pre národné vzbúrenie sa nesmie dívať na akúkoľvek sociálnu obeť.

Ak už dnes naším zamestnancom budú učené akékoľvek hospodárske ústupky, tak tieto nebudú v žiadnom vzťahu so ziskami celého národa, pomôžu potom vrátiť široké vrstvy opäť svojmu národu. Iba krátkozraká zamednenosť, ktorá je však dnes veľmi častým javom v našich podnikateľských kruhoch, nemôže rozoznať, že pokiaľ nebude opäť nastolená vnútorná ľudová solidarita nášho národa, nemôže dôjsť k žiadnemu dlhodobému hospodárskemu vzrastu a preto ani k ich žiadnemu hospodárskemu využitiu.

Ak by nemecké odbory počas vojny bezohľadne bránili záujmy pracujúcich, pokiaľ by sami počas vojny tisíckrát pomocou štrajku nevynútili na vtedajšom podnikateľstve, hladnejšom po dividendách, schválenie požiadaviek nimi zastupovaných pracujúcich, pričom by sa v záujme národnej obrany rovnako fanaticky prihlásili ku svojmu Nemectvu a pokiaľ by rovnakou bezohľadnosťou dali vlasti, čo je jej, nikdy by sme vojnu neprehrali. Aké smiešne by potom boli všetky, aj tie najväčšie hospodárske ústupky, oproti obrovskému významu vyhranej vojny.

A tak musí byť novému hnutiu, ktoré chce vrátiť nemeckého robotníka nemeckému národu jasné, že pokiaľ nimi nie je ohrozené udržanie a samostatnosť národného hospodárstva, nemôžu hrať v tejto otázke hospodárske obeť úplne žiadnu úlohu.

2. Národná výchova širokých vrstiev môže prebiehať len okľukou cez sociálny rast. Len ním môžu byť dosiahnuté oné všeobecno-hospodárske predpoklady, ktoré umožňujú každému jednotlivcovi podieľať sa na kultúrnych statkoch celého národa.

3. Znárodnenie širokých más nemôže byť nikdy uskutočnené polovičatosťou a prostým zdôrazňovaním takzvaného objektívneho stanoviska, ale iba bezohľadným a fanatickým zameraním sa na vytýčené ciele. To teda znamená, že národ sa nedá „znárodniť“ v zmysle nášho dnešného meštianstva, teda pomocou toľkých a toľkých obmedzení, ale národne so všetkou vehemenciou, ktorá tkvie v extrémne. Jed sa dá zlomiť zasa len protijedom a iba nezrelosť našej meštianskej mysle môže stredovú líniu označovať za cestu vedúcu do neba.

Široké vrstvy obyvateľstva sa neskladajú ani z profesorov, ani z diplomatov. Skromné abstraktné vedomosti, ktoré vlastnia, odkazuje ich vnemy skôr do sveta pocitov. Tam spočíva buď ich pozitívne alebo negatívne stanovisko. Je vnímavá iba voči nasadeniu energie do jedného z dvoch smerov, nikdy však do polovičatosť pohybujúcej sa niekde medzi nimi. Ich emocionálny postoj však zároveň podmieňuje ich neobyčajnú stabilitu. Vierou sa dá otriastať horšie než vedomím, láska podlieha menším zmenám než úcta, nenávisť je trvalejšia než averzia a hybná sila najväčších

zvrátov na tejto zemi nikdy nespočívala vo vedeckých znalostiach širokých vrstiev, ako skôr v zanietenom fanatizme a občas i v hystérii, ktorá hnala veci dopredu.

Kto chce získať široké vrstvy, musí vlastniť kľúč, ktorý otvára brány do ich srdc. A tým nie je objektivita, teda slabosť, ale skôr vôľa a sila.

4. Získať ducha národa sa môže podariť len vtedy, keď je okrem vedenia pozitívneho boja za vlastný cieľ zničený protivník týchto cieľov.

Ľud vždy videl v bezohľadnom útoku proti súperovi dôkaz svojho vlastného práva a zrieknutie sa zničenia nepriateľa pociťuje ako neistotu vo vzťahu k vlastnému právu, ak nie ako znamenie vlastného bezprávia.

Široká masa národa je iba časť prírody a jej vnímaniu je cudzie vzájomné podávanie si ruky medzi ľuďmi, ktorí tvrdia, že chcú dosiahnuť opačné protiklady. To, čo si praje, je víťazstvo silnejšieho a zničenie slabšieho alebo jeho bezpodmienečné podrobenie.

Znárodnenie našej masy sa podarí iba vtedy, pokiaľ počas celého pozitívneho boja za získanie ducha národa bude vyhladený jeho medzinárodný travič.

5. Všetky veľké otázky doby sú len otázkami okamihu a predstavujú iba následné fenomény určitých príčin. Príčinný význam má však iba jediná a síce otázka rasového zachovania daného národa. Iba v krvi spočíva zdôvodnenie sily či slabosti človeka., Národy, ktoré nerozpoznávajú či nedbajú na význam ich rasového základu, sú rovne ľuďom, ktorí sa snažia mopslíka naučiť vlastnostiam divého psa bez toho, že by pochopili, že rýchlosť divého psa, tak ako aj učelivosť pudla sa nedajú naučiť, ale sú to v rase spočívajúce vlastnosti. Národy, ktoré sa zrieknu svojej rasovej čistoty sa tým zriekajú aj jednoty svojho ducha vo všetkých svojich prejavoch. Ich duševná rozpoltenosť je prirodzeným dôsledkom rozorvanosti ich krvi a premena ich duchovných a tvorivých síl je potom len pôsobením premeny ich rasových základov.

Kto chce nemecký národ oslobodiť od jeho dnešných, pôvodne však cudzích prejavov a zlovykov, bude ho musieť najskôr oslobodiť od cudzieho pôvodcu týchto prejavov a zlovykov.

Bez jasného rozoznania rasových problémov a tým aj židovskej otázky, nikdy nenastane opätovný rozmach nemeckého národa.

Rasová otázka je kľúčom nielen k svetovej histórii, ale aj k všeobecnej ľudskej kultúre ako takej.

6. Zaradenie širokých mas nášho národa, ktoré sa dnes nachádzajú v medzinárodnom tábore, do národnej pospolitosti neznamená zrieknutie sa zastupovania oprávnených záujmov našich stavov. Rozchádzajúce sa stavové a profesijné záujmy nemajú rovnaký význam ako triedne rozdiely, ale sú len samozrejmyimi následkami nášho hospodárskeho života. Profesijné triedenie do skupín v žiadnom prípade nestojí proti skutočnej národnej pospolitosti, pretože táto spočíva v národnej jednote všetkými otázkami, ktoré sa tejto národnostnej jednoty ako takej týkajú.

Začlenenie určitej triedy do národnej pospolitosti alebo len do štátu, neprebíha cez zostúpenie vyššie triedy, ale naopak vyzdvihnutím spodnej na vyššiu úroveň. Strojcom tohoto procesu nemôže byť opäť nikdy vyššia trieda, ale iba nižšia, ktorá bojuje za svoje zrovnoprávnenie. Dnešné mešťanstvo nebolo začlenené do štátu pomocou šľachty, ale iba vlastnou silou pod svojim vlastným vedením.

Nemecký robotník nebude vyzdvihnutý do rámca národnej pospolitosti okľukami chorobných bratských scén, ale vedomým povznášaním jeho sociálnej a kultúrnej pozície, až budú môcť byť preklenuté aj tie najväčšie rozdiely. Hnutie, ktoré si tento proces stanoví ako svoj cieľ, musí svojich prívržencov hľadať v prvom rade predovšetkým v robotníckom tábore. Po inteligencii sa môže siahnuť iba do tej miery, pokiaľ táto bezo zbytku pochopila tento žiadúci cieľ. Tento proces premeny a

zblížovania nebude ukončený počas nasledujúcich desiatich, či dvadsiatich rokov, ale zahŕňa v sebe podľa skúsenosti mnoho generácií.

Najväčšia prekážka pri približovaní dnešného robotníctva národnej pospolitosti neleží v stavovskom zastupovaní vlastných záujmov, ale v jeho medzinárodnom vedení a postojoch, ktoré sú nepriateľské voči čomukoľvek národnému a štátnemu; Rovnaké odbory, ktoré sú až fanaticky vedené v politických a národných záujmoch, urobia z miliónov pracujúcich najhodnotnejšie články svojho národnostného rázu bez ohľadu na jednotlivé rozpory v čisto hospodárskych záujmoch.

Hnutie, ktoré chce nemeckého robotníka najčastejším spôsobom navrátiť svojmu národu a vyrvať ho z medzinárodného bludu, musí na všetkých frontoch čo najtvrdšie zakročiť proti názoru, panujúcemu predovšetkým v podnikateľských kruhoch, ktorý národnú pospolitosť berie ako bezmocné hospodárske vydanie pracovníka zamestnávateľom a ktorý vidí v každom pokuse zachovania oprávnenej samostatnej, hospodárskej existencie zamestnancov, útok proti národnej pospolitosti. Zastupovanie tohoto názoru predstavuje zastupovanie vedomého klamstva. Národná pospolitosť predsa nekladie záväzky iba jednej strane, ale aj tej druhej.

Rovnako ako robotník hreší proti duchu skutočnej národnej pospolitosti, keď bez ohľadu na verejné blaho a stav národného hospodárstva kladie, opierajúc sa o svoju moc, vydieračské podmienky, tak aj podnikatelia poškodzujú túto národnú pospolitosť, keď neľudským a vykorisťovateľským spôsobom vedenia svojho podniku zneužívajú národnú pracovnú silu a z jej potu žmýkajú pre seba milióny. Takýto podnikateľ potom nemá právo hovoriť o národnej pospolitosti, ale je to sprostý egoistický ničomník, ktorý vnášaním sociálnej nespokojnosti provokuje neskoršie hádky, ktoré potom tak či tak musia viesť k poškodeniu národa.

Zdrojom, z ktorého musí mladé hnutie načerpať svojich prívržencov, bude teda v prvom rade široká masa našich pracujúcich. Táto musí byť vytrhnutá z pazúrov medzinárodného bludu, oslobodená zo svojej sociálnej núdze, zbavená kultúrnej biedy a napokon ako sformovaný, hodnotný, národne cítiaci a národne snaživý faktor prevedená do národnej pospolitosti.

Pokiaľ sa v kruhoch národnej inteligencie nájdú ľudia so srdcom zapáleným pre národ a jeho budúcnosť, naplnení najhlbšími poznatkami významu tohoto boja za ducha tejto masy, sú v radoch tohoto hnutia, čoby hodnotná duchovná chrbtica, vrelo vítaní. Cieľom tohoto hnutia však nikdy nesmie byť získanie občianskeho volebného stáda. V takomto prípade by sa natoľko preťažilo masou, ktorá by celú svoju existenciu ochromila propagáciou voči širokým vrstvám. Pretože nehľadiac na teoretickú krásu myšlienky spoločného vedenia širokých mas zdola a zhora v rámci jedného hnutia, je tu tá skutočnosť, že psychologickým ovplyvňovaním občianskych mas na všeobecných verejných mítniciach sa síce dá nastoliť nálada, či dokonca rozširovať názory, avšak nedajú sa odstrániť charakterové vlastnosti, či lepšie povedané zlozvyky, ktorých vznik a existencia zahŕňa niekoľko storočí. Rozdiel vo vzťahu obojstrannej kultúrnej úrovne a obojstranného postoja k otázkam hospodárskych záujmov je momentálne stále ešte príliš veľký, takže by sa okamžite, akonáhle pominie opojenie z mítingu, prejavil ako priťažujúci efekt.

Koniec koncov cieľom nieje previesť prevrstvenie národného tábora, ale získanie antinárodného.

A toto stanovisko je konečne určujúce pre taktický postoj celého hnutia.

7. Toto jednostranné a tým aj jasné stanovisko sa musí prejsť aj v propagande hnutia a na druhej strane musí byť propagandou tiež vyžadované.

Pokiaľ má byť propaganda hnutia účinná, musí byť namierená vždy iba jedným smerom. V inom prípade jej vďaka rozdielnosti duchovných predstáv obidvoch spolu

prichádzajúcich táborov, buď to jedna strana nebude rozumieť, alebo ju strana druhá odmietne ako samozrejmú a preto nezaujímavú.

Tiež výrazové prostriedky a ich dôraz nemôžu v podrobnostiach na obidve tak extrémne vrstvy pôsobiť rovnako. Ak sa zriekne propaganda svojráznych vyjadrovacích prostriedkov, nikdy nenájde cestu k chápaniu širokých mas. Ak použije oproti tomu v slove a gestách drsnosť pocitov mas a ich výrazov, bude odmietnutá takzvanou inteligenciou ako primitívna a sprostá. Medzi stovkou takzvaných rečníkov existuje sotva desať takých, ktorí by boli schopní rovnako pôsobivo hovoriť jeden deň pred publikom skladajúcim sa zo zámočníkov, kanálníkov atď. a druhý deň na to mať prednášku, v prípade nevyhnutnosti s rovnakým myšlienkovým obsahom pred auditóriom vysokoškolských profesorov a študentov. Avšak medzi tisíckami rečníkmi existuje možno iba jeden, ktorý by dokázal hovoriť pred zámočníkmi a vysokoškolskými profesormi zároveň takou formou, ktorá by svojou vnímavosťou bola prístupná nielen obidvom polovičkám, ale aby pôsobila na obidve zároveň, alebo aby dokonca strhla obidve skupiny k búrlivému potlesku. Človek však musí mať neustále na pamäti, že i tá najkrajšia myšlienka nejakej vznešenej teórie sa vo väčšine prípadov dá šíriť len pomocou malých a drobných duchov. Pretože nezáleží na tom, ako myšlienku mal geniálny pôvodca na mysli, avšak čo, akou formou a s akým úspechom zvestovatelia tejto myšlienky sprostredkovávajú širokým vrstvám.

Agitačná sila Sociálnej demokracie a vôbec celého marxistického hnutia spočíva z väčšej časti v jednote a tým aj v jednostrannosti publika, na ktoré sa toto obracia. Čím boli ich myšlienkové pochody zdanlivo obmedzenejšie a zabeďnenejšie, tým ľahšie boli prijímané a spracovávané masou, ktorej duchovná úroveň zodpovedala prednášajúcim.

Z toho teda pre nové hnutie vyplynul jasný a jednoduchý smer.

Obsah a formu propagandy je nutné prispôbiť širokým vrstvám a ich správnosť je nutné merať iba účinným výsledkom.

Na ľudovom zhromaždení širokých vrstiev by nemal hovoriť rečník, ktorý má k prítomným najbližšie, ale ten, ktorý si získa srdce širokej masy.

Zástupca inteligencie, ktorý je na takomto zhromaždení prítomný a ktorý cez zreteľný vplyv rečníka na spodné vrstvy kritizuje jeho prejav ohľadom duchovnej úrovne, dokazuje úplnú neschopnosť svojho myslenia a tým aj bezcennosť svojej osobnosti pre nové hnutie. Pre neho prichádzajú do úvahy iba tí intelektuáli, ktorí pochopili úlohu a cieľ nového hnutia do tej miery, že sa naučili hodnotiť činnosť propagandy výhradne podľa jej úspechu a nie podľa dojmu, ktorým naňho samotného pôsobí. Pretože propaganda nemá slúžiť na zábavu národne zmýšľajúcich ľudí, ale na získavanie odporcov našej národnej pospolitosti, pokiaľ sú našej krvi.

Pre spôsob a prevedenie vlastnej agitácie by teraz pre mladé hnutie mali byť všeobecne určujúce a rozhodujúce myšlienky, ktoré som krátko zhrnul už vo vojenskej propagande.

8. Cieľ politického reformného hnutia nebude nikdy dosiahnutý agitáciou alebo ovplyvňovaním zostávajúcej moci, ale iba zriadením politickej sily. Každá svetoborná myšlienka má nielen právo, ale aj povinnosť zaistiť si také prostriedky, ktoré umožňujú jej zrealizovanie. Úspech je jediným pozemským sudcom o práve či nepráve podobných zámerov. Pričom pod pojmom právo sa nesmie rozumieť uchopenie moci ako v roku 1918, ale jeho požehnaný dôsledok pre národnú pospolitosť. Uchopenie štátnej moci revolucionármi sa tiež nedá označiť za podarenú štátnu ríšu, ako dnes v Nemecku mienia naši nemysliaci štátni zástupcovia. Bolo by to možné iba vtedy, keď z takéhoto revolučného činu, ktorý zničil zámery a ciele národa, vzíde viac blaha, než

za bývalého režimu. To sa však o nemeckej revolúcii, ako sa označuje čin tlupy banditov z jesene 1918, nedá dosť dobre tvrdiť.

Pokiaľ teda zriadenie politickej moci tvorí predpoklad pre prevedenie reformných zámerov, musí sa hnutie s reformnými úmyslami od prvého dňa svojej existencie zamerať na hnutie širokých mas a nie na literárny čajový klub alebo kolkársku spoločnosť.

9. Mladé hnutie je svojou podstatou a svojou vnútornou organizáciou antiparlamentárne, to znamená, odmieta svojou vnútornou stavbou princíp majoritného ustanovovania, v ktorom je jeho vodca degradovaný iba na vykonávateľa vôle a mienky iných. Hnutie do najmenšieho háji princíp absolútnej autority vodcu, zároveň s najväčšou zodpovednosťou.

Praktické dôsledky tohoto princípu v hnutí sú nasledujúce:

Prvý predseda miestnej skupiny je stanovený najbližším vyšším vodcom a je zodpovedným vedúcim miestnej skupiny. Podliehajú mu všetky výbory a nie naopak, on nejakému výboru. Hlasovacie výbory neexistujú, existujú len pracovné výbory. Prácu rozdeľuje zodpovedný vedúci, prvý predsedajúci. Rovnaký princíp platí pre nasledujúcu vyššiu organizáciu, obvod, okruh, či župu. Opäť je zhora určený vodca a zároveň je mu daná neobmedzená plná moc a autorita. Iba vodca celého hnutia je zo spolково uzákonených dôvodov volený na valnom zhromaždení hlavných členov. Je však výhradným vodcom celého hnutia. Podliehajú mu všetky výbory a nie on im; On určuje a tým tiež na svojich bedrách nesie všetku zodpovednosť. Je k dispozícii všetkým príslušníkom hnutia, ktorí ho môžu pred porotou novej voľby popohnať k zodpovednosti, odobrať mu jeho úrad, pokiaľ by sa previnil proti princípom hnutia alebo by týmto princípom zle slúžil. Na jeho miesto by potom nastúpil schopnejší, nový muž, avšak s rovnakou autoritou a rovnakou zodpovednosťou.

Najvyššou úlohou hnutia je nielen presadzovať tento princíp ako určujúci vo vnútri vlastných rád, ale presadiť ho aj pre celý štát.

Kto chce byť vodcom, nesie pri najvyššej neobmedzenej autorite tiež poslednú a najťažšiu zodpovednosť.

Kto toho nie je schopný, alebo kto je príliš zbabelý niešť za svoje činy príslušnú zodpovednosť, nie je hoden byť vodcom.

Pokrok a kultúra ľudstva nie sú produktom majority, ale spočívajú výhradne v genialite a tvorivej sile osobnosti.

Toto vypestovať a začleniť do práva je najväčším predpokladom k znovuzískaniu veľkosti sily našej národnej pospolitosti.

Tým však antiparlamentárne hnutie a jeho spoluúčasť na parlamentnom zriadení môže mať iba zmysel činnosti na jeho zničenie, na odstránení inštitúcie, v ktorej sme uzreli jeden z najväčších úkazov rozvratu ľudstva.

10. Hnutie s rozhodnosťou odmieta akékoľvek postoje k otázkam, ktoré ležia buď to mimo rámec jeho politickej práce, alebo sú bezpredmetné, nemajúce akýkoľvek zásadný význam. Jeho úlohou nie je náboženská reforma, ale politická reorganizácia nášho národa. Vidí v obidvoch náboženských vyznaniach rovnaké hodnotné opory existencie nášho národa, a preto bojuje proti všetkým stranám, ktoré chcú túto mravnú náboženskú a morálnu kostru nášho národa premeniť v nástroj svojich straníckych záujmov.

Hnutie konečne nevidí svoju konečnú úlohu v obnovení určitej štátnej formy a v boji proti inej, ale v položení takých principiálnych základov, bez ktorých by dlhodobo nemohla existovať ani republika, ani monarchia. Jej poslanie nespočíva v založení novej monarchie, či v upevnení republiky, ale vo vytvorení germánskeho štátu.

Otázka vonkajšieho zriadenia tohoto štátu, teda jeho korunovácia, nemá najzásadnejší význam, ale je podmienená iba otázkou praktickej účelnosti.

Pre národ, ktorý pochopil najväčšie problémy a úlohy svojej existencie, už otázky vonkajších formalít nepovedú k vnútorným rozporom.

11. Otázka vnútornej organizácie hnutia má účelový a nie principiálny význam. Najlepšia organizácia nieje tá, ktorá medzi vedením a jednotlivými príslušníkmi hnutia vytvára veľký, ale práve ten najmenší sprostredkovací aparát. Pretože úlohou organizácie je sprostredkovanie určitej myšlienky, ktorá sa vždy nachádza najskôr v hlave jedinca, širokým vrstvám obyvateľstva, rovnako ako dozor nad jej premenou na skutočnosť.

Organizácia je tým vo všetkom a pre každého iba nutným zlom. V lepšom prípade je účelovým prostriedkom, v horšom prípade je samoučelná.

Pretože svet vyzdvihuje viac než ideály mechanickej prírodnej sily, utvárajú sa ľahšie formy organizácií, než myšlienky ako také.

Priebeh o realizáciu sa usilujúcej myšlienky, predovšetkým potom reformného charakteru, je v hrubých rysoch nasledujúci:

V mozgu človeka povstane nejaká geniálna myšlienka. Ten sa cíti byť povoláný na to, oznámiť ju celému ľudstvu. Hlásá teda svoj názor a postupne získa určitý okruh svojich prívržencov. Tento proces priameho a osobného oznamovania myšlienok príslušného človeka ostatnému svetu je najideálnejší a najprirodzenejší. Pri stúpajúcom náraste prívržencov nového učenia postupne vzniká pre šíriteľa myšlienky problém ďalej priamo osobne pôsobiť na nekonečný počet prívržencov, riadiť ich a viesť. A práve v tej miere, keď je z dôvodu nárastu spoločenských vylúčené najkratšie spojenie, nastáva nutnosť vytvorenia spojovacieho článku. Ideálny stav je tým ukončený a na jeho miesto nastupuje nutné zlo organizácie. Vytvárajú sa malé podskupiny, ktoré v politickej organizácii predstavujú napr. miestne skupiny, zárodočné bunky budúcej organizácie.

Aby sa jednotka neoddičila od spoločnej viery, smie štruktúrovanie prebehnúť len vtedy, ak je úplne bezpodmienečne prijatá autorita duchovného zakladateľa a ním založenej školy. Geopolitický význam centrálného strediska hnutia pritom nesmie byť preceňovaný. Iba existencia podobného miesta, opradeného závojom magického kúzla Mekky či Ríma, môže hnutiu trvalo dávať onú silu, ktorá spočíva vo vnútornej jednote a v uznaní reprezentačnej špičky tejto jednoty.

A preto sa pri vytváraní prvých organizačných buniek nikdy nesmie zabudnúť ako na zdôrazňovanie, tak hlavne na vyzdvihovanie významu východzieho miesta pôvodnej myšlienky. Stupňovanie ideového, morálneho a skutočného významu východzieho a vedúceho miesta hnutia musí prebiehať práve v tej miere, keď nadmerné množstvo základných organizačných buniek hnutia vyžaduje ďalšiu integráciu do nových organizačných štruktúr.

Stúpajúce množstvo jednotlivých prívržencov a nemožnosť ďalšieho priameho formovania spodných článkov, núti nakoniec formovať toto nespočetné navrhovanie spodných organizačných článkov do vyšších organizačných celkov, ktoré by sa snád politicky dali označiť ako župné, či okresné zväzy.

A ak bolo doposiaľ ešte celkom ľahké udržať si autoritu pôvodnej centrály voči podliehajúcim miestnym skupinám, o to ťažšie bude teraz ubrániť tento postoj voči neustále sa tvoriacim vyšším organizačným formám. To je však predpokladom pre jednotnú existenciu daného hnutia a tým aj pre uskutočnenie jeho myšlienky.

A keď budú konečne uzavreté aj tieto väčšie medzičlánky nových organizačných foriem, stupňuje sa opäť ťažkosť v tom, uchovať voči iným vedúci charakter pôvodného zakladajúceho miesta, jeho školy, atď.

A preto môžu byť mechanické formy organizácie vybudované iba do tej miery, keď je bezpodmienečne zaistená ideová autorita danej organizačnej centrály. U politických útvarov môže byť táto garancia zaistená iba praktickou mocou.

Z toho vyplývajú nasledujúce smernice pre vnútornú štruktúru hnutia:

a) Koncentrácia celkovej spolupráce najskôr na jedno jediné miesto: Mníchov. Vytvorenie skupiny z úplne spoľahlivých prívržencov a vytvorenie školy pre neskoršie spracovanie vlastných ideí. Získanie potrebnej autority na onom danom mieste pre neskoršie možné zreteľné úspechy.

Pre uvedenie hnutia a jeho vodcov na všeobecnú známosť je nutné nielen otriast' vierou v neporaziteľnosť marxistického učenia v danom mieste, ale aj dokázať možnosť protichodného hnutia.

b) Vytváranie miestnych skupín najskôr vtedy, ak je bezpodmienečne uznaná autorita centrálného vedenia v Mníchove.

c) Vytváranie okresných, župných, či krajských zväzov tiež nesmie prebiehať iba podľa potreby ako takej, ale práve po dosiahnutí istoty o bezpodmienečnom uznaní centrálného vedenia.

Inak je vytváranie nových organizačných foriem závislé od existencie jedincov, ktorí prichádzajú do úvahy čoby vodcovia príslušných zväzov.

Pritom existujú dve cesty:

a) Hnutie disponuje potrebnými finančnými prostriedkami k vyškoleniu spôsobilých jedincov pre neskoršie vodcovstvo. Postupne pritom nasadzuje získaný materiál podľa hľadísk taktickej a inej účelnosti.

Táto cesta je najjednoduchšia a najrýchlejšia. Vyžaduje však veľké finančné prostriedky, pretože tento vodcovský materiál môže pre hnutie pracovať iba pokiaľ je platený.

b) Hnutie nie je schopné, z dôvodov nedostatku finančných prostriedkov, nasadiť platenú vodcovskú silu a je najskôr odkázané na neplatených funkcionárov. Táto cesta je však pomalšia a náročnejšia.

Vedenie hnutia musí podľa okolností nechať ležať ladom obrovské územia do tej doby, dokiaľ sa v radoch prívržencov neobjaví autorita, ktorá je schopná a ochotná vstúpiť do služieb vedenia a zorganizovať a viesť hnutie v príslušnej oblasti.

Môže sa stať, že sa v obrovskej oblasti nenájde nikto takto schopný, zatiaľ čo na inom mieste sa objavia dvaja alebo dokonca traja takíto, približne rovnako schopní. Ťažkosti, ktoré súvisia s takýmto rozvojom, sú zložité a môžu byť prekonané len po niekoľkých rokoch.

Predpokladom pre vytvorenie novej organizačnej formy je stále a naďalej aj bude jedinec schopný jej vedenia.

Rovnako ako je v celej svojej organizačnej forme bezcenná armáda bez dôstojníkov, je aj politická organizácia ničím bez zodpovedajúcich vodcov.

Zanedbanie vytvorenia miestnej skupiny je pre hnutie lepšie, než zlyhanie jej organizácie, keď chýba vedúca a vpred hnacia osobnosť vodcu.

K vodcovstvu ako takému nepatrí len vôľa, ale aj spôsobilosť, pričom pribojnosti a sile vôle musí byť pridelený väčší význam, než genialite ako takej, avšak najdrahocenejšie je potom spojenie schopností, rozhodnosti a vytrvalosti.

12. Budúcnosť daného hnutia je podmienená fanatizmom, ba dokonca neznášanlivosťou, s ktorou ho jeho prívrženci ako jediné správne zastupujú a presadzujú proti útvarom podobného druhu.

Je veľkou chybou veriť, že sila hnutia pribúda vďaka zjednocovaniu sa s podobne vytvorenými útvarmi. Každé zväčšenie touto cestou znamená samozrejme najskôr nárast vonkajšieho objemu a tým v očiach povrchného pozorovateľa aj moci. V

skutočnosti však iba preberá zrnká, ktoré neskôr vyklíčia iba do účinku vnútorného oslabenia.

Pretože ak sa už o podobných dvoch hnutiach hovorí čo chce, v skutočnosti nikdy rovnaké nebudú. V opačnom prípade by to potom nemohli byť hnutia dve, ale iba jedno jediné. A je úplne jedno, v čom tieto rozdiely spočívajú a aj keby boli zdôvodnené iba rôznou schopnosťou, či neschopnosťou jeho vedenia, proste existujú. Prírodnému zákonu celkového vývoja nezodpovedá prepojenie dvoch nerovnakých útvarov, ale víťazstvo silnejšieho a pomocou tohoto zapríčineného boja potom aj vyšľachtenie vyššej sily a moci víťaza.

Spojením dvoch podobných politických stranických útvarov sa môže získať momentálna výhoda, do budúcnosti je však úspech získaný touto cestou, iba príčinou neskoršie sa vyskytnúcich vnútorných problémov.

Veľkosť hnutia je zaisťovaná výhradne pomocou slobodného vývoja vnútorných síl a ich trvalým nárastom, až ku konečnému víťazstvu nad všetkými konkurentmi.

Áno, dá sa povedať, že jeho sila a tým aj jeho životaschopnosť je chápaná ako nárast iba do tej doby, dokiaľ ako predpoklad jej bytia uznáva základný princíp boja a že hnutie dosiahlo vrchol svojich síl v momente, keď sa schyľuje k jeho celkovému víťazstvu.

Snažiť sa o dosiahnutie cieľa sa hnutiu vyplatí len v tom prípade, keď to nevedie iba k momentálnemu úspechu, ale keď sa dosiahne dlhodobý rast a to iba úplne netolerantným vytrvalým bojom.

Hnutie, ktorého nárast je založený na takzvanej integrácii podobných útvarov a jeho sila je teda založená na kompromisoch, je rovné skleníkovým rastlinám. Rastú do výšky, avšak chýba im oná sila, po storočia odolávať a vzdorovať tým najsilnejším búrkam.

Veľkosť každej mohutnej organizácie, stelesňujúcej na tomto svete nejakú myšlienku, spočíva v náboženskom fanatizme, ktorým sa netolerantne presadzuje proti všetkému ostatnému, fanaticky presvedčenému o svojom práve. Keď je nejaká myšlienka sama o sebe správna a podľa toho je vyzbrojená a pripravená k zahájeniu boja na tomto svete, je neporaziteľná a každé prenasledovanie povedie iba k jej vnútornému posilneniu.

Veľkosť kresťanstva nespočívala v pokusoch porovnávať sa s podobne prispôbenými filozofickými názormi antiky, ale v neúprosnom, fanatickom zvestovaní a zastupovaní vlastnej viery.

Zdanlivý náskok, ktorý hnutie získa svojím začleňovaním, bude ľahko dohnaný trvalým prílivom síl nezávisle stálych, samo sa obohacujúcich vierou a jej organizáciou.

13. Hnutie musí svojich členov vychovávať zásadne tak, aby snád' nevideli v boji niečo nepatričné, ale aby oň sami usilovali. Nesmie sa obávať nepriateľstva protivníka, ale musí ho vnímať ako predpoklad vlastného práva svojej existencie. Nesmie sa zľaknúť nenávisti nepriateľov a ich prejavov proti našej národnej pospolitosti a nášmu svetonázoru, ale po nich túžiť. K prejavom tejto nenávisti však patrí tiež klamstvo a ohováranie.

Ten, kto nie je v židovskej tlači potieraný, to znamená ohováraný a osočovaný, nie je riadnym Nemcom a žiadnym skutočným národným socialistom. Správny uhlomer pre meranie hodnoty svojho zmýšľania, správnosti svojho presvedčenia a sily jeho vôle je nenávisť, ktorá je prejavovaná zo strany úhlavného nepriateľa voči nášmu národu.

Príslušníci hnutia a v širokom zmysle slova aj všetci príslušníci nášho národa musia byť neustále upozorňovaní na to, že Žid vo svojich novinách neustále klame a

že sama malá jednorázová pravda slúži ku krytiu nejakého väčšieho podvodu, čím je zasa len chceným klamstvom. Žid je veľmajstrom v klamaní a lož a podvod sú jeho bojové zbrane.

Každé židovské zhromaždenie a každá židovská lož je jazvou na tele našich bojovníkov.

Ten koho najviac hania, je nám najbližší a koho najviac nenávidia, je náš najväčší priateľ.

Kto si ráno kúpi židovské noviny, pričom sa v nich neuvidí potupený a hanený, nezúžitkoval prospešne minulý deň. Pretože keby tomu tak bolo, bol by Židom prenasledovaný, špinený, osočovaný, ohováraný. Iba ten kto sa účinne postaví tomuto úhlavnému nepriateľovi našej národnej pospolitosti a každej árijskej pospolitosti a kultúry, smie očakávať ohováranie tejto rasy a zároveň aj boj tohoto národa.

Keď tieto princípy prejdú našim prívržencom do krvi a kostí, stane sa naše hnutie neporaziteľným a neotrasiteľným.

14. Hnutie musí všetkými prostriedkami vyžadovať úctu pred každým z ich členov. Nikdy nesmie zabudnúť, že v hodnote jedinca spočíva hodnota celej spoločnosti, že každá myšlienka a každý výkon je výsledkom tvorivej činnosti jedinca a že každý obdiv pred veľkosťou nepredstavuje iba dávku vďaka týmto jedincom, ale že okolo nich obväzuje spojujúcu stuhu.

Jedinec ako taký je nenahraditeľný. Zvlášť potom vtedy, keď stelesňuje kultúrno-tvorivý element. Tak, ako nemôže byť nahradený slávny majster tým, že sa niekto snaží dokončiť jeho napoly hotový obraz, rovnako tak nenahraditeľní sú aj veľkí básnici a myslitelia, veľkí štátnici a vojenský vodcovia. Pretože ich činnosť spočíva vždy v zručnosti. Táto zručnosť nieje mechanicky naučená, ale je vďaka božej priazni vrodená.

Všetky veľké revolúcie a výdobytky tejto planéty, najväčšie kultúrne výtvory, nesmrteľné činy v oblasti štátnickej zručnosti atď. sú navždy neoddeliteľne spojené s určitým menom, ktorým sú aj reprezentované. Zrieknutie sa osláv daného veľkého ducha, znamená stratu vnútornej sily, ktorá z tohoto mena prúdi do srdc všetkých mužov a žien.

Najlepšie to vie Žid. Práve on, ktorého velikáni sú veľkí iba v ničení ľudstva a jeho kultúry, dbá na ich modlárske obdivovanie. Pokúša sa znevažovať uctievanie národných velikánov a označuje ho za „kult osobnosti“.

Pokiaľ je národ zbabelý a podľahne tejto židovskej trúfalosti a drzosti, zrieka sa onej obrovskej sily, ktorá v tom spočíva. Pretože tá nespočíva v úcte k širokým masám, ale v obdive géniov a v ich povznášaní a vyvyšovaní.

Keď sú ľudské srdcia zlomené a ľudské duše zúfajú, tu sa z prítmnia dávnej minulosti objavia tí veľkí premožítelia biedy a núdze, hanby a potupy, duchovnej neslobody a telesného násilia a podajú tým malomyseľným smrteľníkom svoju nesmrteľnú pažu!

A beda národu, ktorý by sa hanbil ju uchopiť!

Na začiatkoch existencie nášho hnutia sme netrpeli nič viac, než bezvýznamnosťou, neznalosťou nášho názvu a s tým spojenou otázkou kladného úspechu. Najťažšie v týchto začiatkoch, keď sa dohromady zošlo často iba šesť, sedem či osem osôb počívajúcich slová rečníka bolo prebudiť a udržať v tomto malom kruhu vieru v obrovskú budúcnosť tohoto hnutia.

Je nutné si uvedomiť, že sa schádzalo šesť alebo sedem mužov, bezmenných a chudobných diablov s úmyslom vytvoriť hnutie, ktorému by sa raz malo podariť to, čo sa nepodarilo ani tým najväčším masovým stranám, totiž znovuoobnovenie Nemeckej ríše v neslýchanej mohutnosti a veľkoleposti. Keby nás len bol vtedy niekto napadol, alebo nás nejako zosmiešnil, boli by sme šťastní v oboch prípadoch. Pretože ponižujúcim bolo vtedy práve úplné prehliadanie, s ktorým sme vtedy boli konfrontovaní a ktorým som vtedy osobne najviac trpel.

Keď som vstúpil do okruhu týchto niekoľko mužov, nemohla byť žiadna reč ako o strane, tak aj o hnutí. Svoje pocity z prvého stretnutia s týmto drobným útvarom som už popísal. V nasledujúcich týždňoch som mal vtedy čas a možnosť riadne si preštudovať ono spočiatku neskutočné zjavenie takzvanej strany. Obraz bol, Boh je mi svedkom, ťaživo skľučujúci. K dispozícii nebolo nič, ale zhola nič. Meno strany, ktorej výbor reprezentoval v podstate celú členskú základňu a ktorá bola tak či tak tým, proti čomu sa snažila bojovať, totiž parlamentom v malom. Tiež tu sa hlasovalo a keď už na seba vo veľkých parlamentoch niekoľko mesiacov kričali kvôli veľkým problémom, tu v tomto malom krúžku sa viedol nekonečný dialóg kvôli každej odpovedi na šťastne došlý list!

Verejnosť o tomto všetkom samozrejme nemala ani tušenia. Nikto v Mníchove, okrem jej vlastných príslušníkov a ich niekoľkých príbuzných, túto stranu nepoznal ani podľa mena.

Každú stredu sa v mníchovskej kaviarni konala takzvaná schôdza výboru a jedenkrát týždenne rečnícky večer. A pretože bola kompletná členská základňa zastúpená vo výbore hnutia, boli samozrejme prítomné stále rovnaké osoby. Teraz išlo teda o to, rozptýliť konečne tento malý krúžok, získať nových prívržencov a hlavne zviditeľniť meno hnutia a to za každú cenu.

Použili sme k tomu nasledujúcu techniku:

Každý mesiac, neskôr každých štrnásť dní, sme sa snažili usporiadať zhromaždenie. Pozvánky boli písané na lístky písacím strojom alebo jednoducho rukou a boli najskôr rozosielané nami, resp. roznášané. Každý sa obrátil na okruh svojich známych a snažil sa toho či oného pohnúť k návšteve nášho zhromaždenia.

Úspech bol žalostný.

Spomínam si ešte, ako som osobne v týchto skorých dobách rozniesol okolo osemdesiat týchto pozvánok a ako sme potom nasledujúci večer čakali na ľudové masy, ktoré sa mali dostať.

S hodinovým omeškaním musel konečne „predsedajúci“ otvoriť „zhromaždenie“. Bolo nás opäť sedem, oných starých sedem.

Prešli sme k tomu, nechávať si, pozvánky písať v jednom mníchovskom papiernictve na stroji a množiť ich. Úspech sa dostavil na ďalšom zhromaždení v podobe niekoľkých nových poslucháčoch. A tak počet pomaly stúpал z jedenásť na trinásť, konečne na sedemnásť, dvadsaťtri až na štyridsaťtri poslucháčov.

Pomocou drobných peňažných zbierok v našom kruhu chudobných diablov, boli nakoniec zhromaždené prostriedky k tomu, aby konečne mohlo byť, vtedy ešte v nezávislom liste „Mníchovský pozorovateľ“, uverejnené naše zhromaždenie v Mníchove. Úspech však bol tento raz neslýchaný. Usporiadali sme toto zhromaždenie v mníchovskej Dvornej pivnici (nezamieňať si so slávnostnou sálou Dvorného pivovaru), v malej sále, ktorá pojala niečo okolo stotridsať osôb. Mne samotnému pripadal tento priestor ako obrovská hala a každý z nás sa strachoval, či sa nám podarí, v onen večer zaplniť túto obrovskú budovu poslucháčmi.

O siedmej hodine bolo prítomných stojedenásť osôb a zhromaždenie bolo započaté.

Jeden mníchovský profesor prednášal hlavný referát a ja som mal vystúpiť ako druhý, po prvýkrát na verejnom prejave.

Vtedajšiemu prvému predsedajúcemu pánu Harrerovi to pripadalo ako veľmi odvážny kúsok. Tento pán, ktorý si bol inak veľmi istý svojou výrečnosťou, mal náhle dojem, že snáď dokážem všetko možné, iba hovoriť nie. Toto mienenie si nenechal vyvrátiť ani v nasledujúcej dobe.

Veci však prebehli úplne inak. Na môj prvý prejav na verejnosti mi bolo určených dvadsať minút rečníckeho času.

Hovoril som tridsať minút a to, čo som skôr, pričom som to ani nevedel, jednoducho vnútorne cítil, sa teraz v skutočnosti potvrdilo: dokázal som hovoriť! Po tridsiatich minútach boli ľudia v tejto malej sále doslova zelektrizovaní a nadšenie sa prejavilo najskôr v tom, že moja výzva k verejnej zbierke nám vyniesla tristo mariek. Tým z nás spadla jedna obrovská záťaž. Pretože náš finančný nedostatok bol v tej dobe taký kritický, že sme nemali úplne žiadnu šancu nechať vytlačiť hlavné zásady hnutia, či vydať nejaké letáky. Teraz bol položený základný kameň malého fondu, z ktorého mohli byť pokryté aspoň tie najpotrebnejšie a najdôležitejšie veci.

Avšak aj z iného ohľadu mal tento úspech nášho prvého väčšieho zhromaždenia obrovský význam.

Začal som vtedy výboru privádzať čerstvé mladé sily. Počas dlhoročnej vojenskej služby som spoznal veľa verných kamarátov, ktorí teraz na základe môjho pohovoru začali vstupovať do nového hnutia. Boli to samí čínorodí mladí ľudia, zvyknutí na disciplínu, odchovaní na zásadách vojenskej služby, totiž že nemožné neexistuje a keď sa chce, ide všetko.

Aký nutný však príliv tejto mladej krvi bol, sa dalo spoznať už po niekoľkých týždňoch spolupráce.

Vtedajší prvý predseda strany, pán Harrer, bol vlastne novinár a ako taký bol veľmi vzdelaný. Avšak ako vodca strany mal jedno obrovské bremeno, nebol schopným rečníkom pre masy. A ako bola jeho práca úzkostlivo starostlivá a svedomitá, tak jej chýbal väčší elán, spôsobený snáď práve chýbajúcim rečníckym nadaním. Pán Drexler, vtedajší predseda mníchovskej organizácie bol prostý robotník, ako rečník taktiež bezvýznamný, navyiac nebol vojakom. Nikdy neabsolvoval základnú vojenskú službu, počas vojny tiež nebol vojakom, takže jeho už aj tak slabému a neistému charakteru chýbala oná jedinečná škola, ktorá dokáže z neistej a slabej povahy urobiť pravého muža. A tak obidvaja páni neboli predurčení práve na to, nielen niesť v srdci onú fanatickú vieru vo víťazstvo hnutia, ale tiež neotrasiteľnú energiu vôle a keď to bude potrebné zlikvidovať s brutálnou bezohľadnosťou akýkoľvek odpor, ktorý by sa chcel postaviť do cesty novej vzrastajúcej myšlienke. Toho sú schopné iba osobnosti, v ktorých drieme duch onej vojenskej cnosti, ktorá sa dá najlepšie označiť takto: vrtký ako chrt, húževnatý ako koža a tvrdý ako Kruppova oceľ.

Vtedy som sám bol ešte vojakom. Moje vonkajšie aj vnútorné dozretie bolo vycibrene skoro šiestimi rokmi služby u armády, a tak som týmto krúžkom musel byť prijímaný veľmi rozpačito a cudzo. Taktiež ja som sa odnaučil hovoriť „to nejde“, alebo „to nepôjde, na to by sa človek nemal odvážiť, je to veľmi nebezpečné“ atď. Pretože nebezpečné to samozrejme bolo. V roku 1920 na mnohých miestach v Nemecku bolo jednoducho nemožné usporiadať zhromaždenie ľudu, ktoré by si trúfalo obrátiť sa na široké masy a otvorene ich pozývať na účasť na nich. Ich účastníci boli väčšinou krvavo rozohnaní a prenasledovaní. K týmto majstrovským kúskom však nebolo treba mnoho námahy, lebo aj tie najväčšie takzvané občianske masové mítingy sa pred pár tuctami komunistov rozutekali ako zajace pred poľujúcim psom. Avšak čím menej si červení všímali tieto občianske kluby, o ich vnútornej

neprefíkanosti a tým aj neškodnosti vedeli viac než samotní ich členovia, avšak tým rozhodnejšie boli pripravení zasiahnuť všetkými prostriedkami voči hnutiu, ktoré pre nich predstavovalo hrozbu. A najúčinnjším prostriedkom tu bol ako vždy teror a násilie.

Avšak najviac museli títo marxistickí podvodníci nenávidieť také hnutie, ktorého cieľom bolo získanie takej masy, ktorá doposiaľ stála v službách medzinárodných, marxistických, židovsko-burzovných strán. Už názov Nemecká robotnícka strana pôsobil dráždivo. Tak sa dalo ľahko predpokladať, že pri prvej vhodnej príležitosti musí dôjsť k stretnutiu s kalichom, v tom čase ešte víťazným, z ktorého pijú marxistickí poháňачi.

V úzkom kruhu vtedajšieho hnutia samozrejme panovala určitá obava z podobného stretnutia. Boli snahy vystupovať čo najmenej na verejnosti z obavy pred výpraskom. V duchu panovali obavy, že by prvé väčšie zhromaždenie mohlo byť rozprášené, čím by bolo navždy vyradené aj celé hnutie. So svojim názorom, že by sme sa tomuto boju nemali vyhýbať, ale že by sme mu mali čeliť a pristúpiť k takej výzbroji, ktorá by nás pred týmto násilím ochránila, som mal v hnutí veľmi ťažkú pozíciu. Teror sa nedá zlomiť duchom, ale opäť len terorom. Úspech prvého zhromaždenia vo mne tento názor len posilnil. Bola tu chuť a odvaha usporiadať druhé, už podstatne väčšie zhromaždenie.

V októbri 1919 sa v Eberlovej pivnici konalo druhé väčšie zhromaždenie. Téma: Brest-Litovsk a Versailles. Vystúpili štyria rečníci. Ja som hovoril asi hodinu a úspech bol väčší než pri prvom zhromaždení. Počet poslucháčov prekročil počet 130. Jediný pokus o narušenie tohoto zhromaždenia bol zlikvidovaný už v zárodku mojimi kamarátmi. Strojcovia tejto výtržnosti boli s hrčami na hlave zrazení zo schodov.

O štrnásť dní sa opäť v rovnakej miestnosti konalo ďalšie zhromaždenie. Počet prítomných teraz prekročil 170 osôb, čím bola miestnosť veľmi dobre obsadená. Opäť som hovoril a úspech bol opäť väčší než pri minulom zhromaždení.

Naliehavo som požadoval väčšiu miestnosť. Konečne takú miestnosť našli na opačnom konci mesta v „Nemeckej ríši“ na Dachauskej triede. Prvé zhromaždenie v nových priestoroch nenavštívilo toľko poslucháčov ako predošlé zhromaždenia, slabých 140 ľudí. Vo výbore opäť začali klesať nádeje a veční pochybovači začali veriť, že príčinou zlej návštevnosti je príliš časté opakovanie našich zhromaždení. Došlo k prudkým rozporom, v ktorých som zastával stanovisko, že sedemstotisícové veľkomesto môže poriadať jedno zhromaždenie nielen každých štrnásť dní, ale aj každý týždeň a že nepriaznivým obratom sa človek nesmie nechať pomýliť, že vytýčená trasa je správna a že skôr, či neskôr sa neustálou vytrvalosťou musí dostaviť patričný úspech. Celý ten čas na prelome rokov 1919/20 bol jedným veľkým bojom za posilnenie dôvery vo víťaznú silu mladého hnutia a za postupne rastúci fanatizmus, ktorý potom ako viera hory prenáša.

Budúce zhromaždenie na tom istom mieste mi opäť dalo za pravdu. Počet návštevníkov prekročil dve stovky, čo bol jednak skvelý vonkajší ako aj finančný úspech. Naliehal som na usporiadanie ďalšieho zhromaždenia. Konalo sa za ďalších štrnásť dní a poslucháčstvo prekročilo počet 270 osôb.

Za ďalších štrnásť dní sme zvolali už po siedmy raz príslušníkov mladého hnutia a ich priaznivcov a tie isté priestory len s veľkými ťažkosťami prijali tesniaci sa dav ľudí, ktorý teraz presiahol počet viac než štyristo poslucháčov.

V tejto dobe prebehlo vnútorné sformovanie mladého hnutia. Pritom dochádzalo v malom okruhu občas k menším či väčším urputným roztržkám. Z rôznych strán dochádzalo, tak ako dnes a ako bolo už vtedy ku kritike označovania mladého hnutia za stranu. V tomto poňatí som videl stále dôkaz neschopnosti a duchovnej

nevyzrelosti tých, ktorých sa to týkalo. Boli to a stále to sú tí ľudia, ktorí nedokážu rozlíšiť vonkajšie od vnútorného a ktorí sa pokúšajú vidieť hodnotu hnutia v jeho pokiaľ možno nabubrelo znejúcom názve, čo najviac odnáša slovná zásoba našich praotcov.

Vtedy bolo veľmi ťažké vysvetliť ľuďom, že každé hnutie, ktoré doteraz nedosiahlo víťazstvo svojej myšlienky a teda aj svojho cieľa, je stranou aj keby si dalo tisíckrát iný názov.

Keď chce niekto prakticky previesť uskutočnenie svojej odvážnej myšlienky, ktorej realizácia je v záujme jeho spoluobčanov, pokúsi sa najskôr nájsť prívržencov, ktorí sú ochotní tieto záujmy zastupovať. A aj keby mal tento úmysel spočívať len v tom, zničiť práve v tej dobe zostávajúce straníctvo a ukončiť roztrieštenosť, sú zástupcovia tohoto názoru a zvestovatelia týchto úmyslov sami stranou a to minimálne dovtedy, pokiaľ nebude dosiahnutý ich cieľ. Je to len slovné hľadanie hníd, keď si nejaký meštiansky ľudový teoretik, ktorého praktické skúsenosti sú v úplnom protiklade k jeho vedomostiam, nahovára, že zmenou označenia zmení stranícky charakter, ktorý vlastní každé mladé hnutie.

Práve naopak.

Keď je niečo neľudové, potom je to práve pohrávanie sa so starogermánskymi výrazmi, ktoré jednak nezapadajú do našej doby a tiež neznačia nič určité. Ba naopak, môžu ľahko viesť k videniu významu hnutia v jeho vonkajšom jazykovom výraze. To je skutočne nedostatok, ktorý možno dnes veľmi často vidieť.

Už vtedy a potom aj v neskorších dobách som neustále musel varovať pred tými ľudovými nemeckými potulnými hľadačmi hníd, ktorých pozitívna činnosť bola rovná nule, avšak ich namyslenosť nepoznala medze. Mladé hnutie sa muselo a stále musí chrániť pred prílivom ľudí, u ktorých je jediné odporúčanie založené na prehlásení, že už tridsať alebo dokonca štyridsať rokov bojovali za rovnakú myšlienku. Kto však po štyridsiatich rokoch zastupuje takzvanú jedinú myšlienku bez toho, že by dosiahol akéhokoľvek úspech a bez toho, že by zabránil víťazstvu protivníka, priniesol si len nezvratný dôkaz vlastnej štyridsaťročnej neschopnosti. Avšak najväčšie nebezpečenstvo spočíva v tom, že tieto živly by sa nechceli zapojiť do hnutia ako jeho jednotlivé články, ale blúznia o vodcovských miestach, na ktoré sa cítia na základe svojej dlhodobej činnosti byť akýmsi spôsobom povolani. Beda, ak sa takíto ľudia dostanú do mladého hnutia! Rovnako ako sa obchodník, ktorý počas štyridsiatich rokov dôsledne zničil veľký podnik, nehodí na zakladanie nového, tak sa aj taký ľudový Matuzalem, ktorý počas tejto doby pokazil a skôrnatel nejakú veľkú myšlienku, nehodí na vedenie nového mladého hnutia!

Takíto ľudia prichádzajú do nového hnutia len čiastočne s úmyslom slúžiť mu a byť užitoční pre myšlienku novej viery. Väčšinou sa pod jeho ochranou a pomocou jeho možností snažia svojimi myšlienkami ešte raz urobiť ľudstvo nešťastným. Aké sú to však myšlienky, to sa dá len ťažko zopakovať.

Pre tieto povahy je charakteristické, že básnia o starogermánskom bohatierstve, o sivom závoji dávných dôb, o kamenných sekerách, o mečoch a štítoch, v skutočnosti sú však obrovskými zbabelcami, akých si človek môže len predstaviť. Lebo rovnakí ľudia, ktorí vo vzduchu šermujú s vernými plechovými kópiami starogermánskych mečov a na fúzatej hlave nosia preparovanú medvediu kožu s rohami a presadzujú boj s duchovnými zbraňami, sa ako stádo husí v zhone rozutekajú pred každým komunistickým gumovým obuškom. Potomstvo nebude mať veľa dôvodov oslavovať ich hrdinskú existenciu v nejakom novom epose.

Bohužiaľ poznal som týchto ľudí až veľmi dobre, takže mi nikto nemôže zazlievať, keď som k ich odpornému herectvu cítil len najhlbší odpor. Avšak na široké masy

pôsobili smiešne a Židia mali všetko právo ochraňovať týchto ľudových komediantov a označovať ich dokonca za skutočných zástupcov budúceho Nemeckého štátu. Pritom sú títo ľudia ešte väčšinou veľmi namyslení a napriek všetkým dôkazom o ich úplnej neschopnosti si stále myslia, že vedia všetko najlepšie a stávajú sa skutočnou pohromou pre všetkých pravých a priamych bojovníkov, ktorých hrdinstvo úctyhodne vyžaruje nielen z minulosti, ale ktorí sa pokúšajú svojim jednaním dať rovnaký obraz aj svojmu potomstvu.

U týchto ľudí ani nemožno dobre rozlíšiť, kto jedná zo svojej vnútornej hlúposti a neschopnosti a kto tým sleduje nejaké určité ciele. Zvlášť u takzvaných náboženských reformátorov na starogermánskom podklade som mal vždy dojem, akoby boli vyslaní tými mocnosťami, ktoré si neprajú opätovný rozmach nášho národa. Veď ich činnosť odvádza náš ľud od spoločného boja proti spoločnému nepriateľovi - Židovi. Svoje sily namiesto toho vybijajú v nezmyselných a nešťastných náboženských roztržkách. A práve z tohoto dôvodu je nutné zriadenie silnej centrálnej moci v zmysle bezpodmienečnej autority vedenia v danom hnutí. Len pomocou tejto je možné tomuto zhubnému elementu zatrhnúť jeho remeslo. A práve z tohoto dôvodu možno najväčších nepriateľov jednotného, rázne vedeného a riadeného hnutia nájsť v okruhu týchto ľudových Ahasverov? Totiž v hnutí nenávidia tú moc, ktorá čelí tomuto zlu.

Nie nadarmo si mladé hnutie jeden raz vytýčilo určitý program a nepoužilo pritom slovo „ľudový“. Pojem ľudový je vďaka svojej abstraktnej vysvetľujúcej neobmedzenosti nepoužiteľný ako možný podklad príslušného hnutia a neponúka žiadne meradlo pre príslušnosť k nemu. Čím je tento pojem prakticky nedefinovateľnejší, tým viac poskytuje neobmedzenejšie možnosti vysvetľovania a o to viac stúpa aj šanca odvolávať sa na ne. Vloženie takto nejasného a mnohostranne vykladaného pojmu do politického života vedie k rozpadu tejto bojovej pospolitosti, lebo táto nemôže existovať v momente, keď bude určenie svojej viery a vôle ponechané každému jedincovi.

Je tiež hanebné, koľko ľudí sa dnes oháňa slovom „ľudový“ a všetci majú svoje vlastné vysvetlenie tohoto pojmu. Jeden vážený bavorský profesor, známy bojovník s duchovnými zbraňami a účastník duchovných ťažení na Berlín, porovnáva pojem ľudový vo vzťahu k monarchii. Avšak táto učená hlava samozrejme zabudla popísať bližšie totožnosť našej nemeckej monarchie minulých čias s dnešným poňatím slova ľudový. A tiež sa obávam, že by sa to tomuto pánovi tiež niekedy podarilo. Lebo niečo neľudovejšieho než bola väčšina nemeckých monarchistických štátnych útvarov si človek snáď už ani nedokáže predstaviť. Keby tomu tak nebolo, nikdy by nezanikli a naopak ich zánik je len dôkazom nesprávnosti ich ľudovej ideológie.

A tak každý tento pojem vysvetľuje tak, ako mu sám najlepšie porozumie. Takáto rozmanitosť mienok nemôže v žiadnom prípade slúžiť ako podklad pre politické bojové hnutie.

A to vôbec nehľadiac na ich nepraktickosť a špeciálne neznalosť ľudového ducha týchto ľudových Jankov dvadsiateho storočia. Je to dostatočne ilustrované smiešnosťou, s akou k nej pristupujú ľavičiari. Človek ich necháva tárať a vysmieva sa im.

Ten, komu sa na tomto svete nepodarí byť nenávidený svojimi protivníkmi, nepripadá mi ako priateľ dosť dobrý. A taktiež priateľstvo takýchto ľudí bolo pre naše mladé hnutie nielen bezcenné, ale predovšetkým aj škodlivé. A to bol tiež dôvod, prečo sme spočiatku zvolili názov „strana“, dúfali sme totiž, že tým od seba odplašíme celé stádo týchto ľudových námesačníkov a prečo sme sa označili ako Národno-socialistická nemecká robotnícka strana.

Prvým výrazom sme si od tela držali všetkých tých starovekých blúznivcov, hovorcov a citátorov takzvanej ľudovej myšlienky. Druhý výraz nás oslobodil od celého zástupu rytierov s duchovným mečom, od všetkých tých nariekajúcich papúľ, ktoré používajú duchovnú zbraň ako ochranný štít pred svojou vlastnou zbabelosťou.

Samozrejme rozumie sa, že sme v nasledujúcej dobe boli najviac napadaní práve tými, o ktorých som naposledy hovoril, samozrejme nie v skutočnosti, ale len perom, lebo od týchto ľudových somárov sa nedá očakávať ani nič iné. Pre nich je samozrejme naša zásada „kto nás napadne násilím, ten s násilím zahynie“ niečím strašným. Vyčítajú nám nielen hrubé uctievanie gumových obuškov, ale aj chybného ducha ako takého. To, že na zhromaždení ľudu môže byť umlčaný Demosthenes a to len za pomoci päťdesiatich idiotov, ktorí sa spoliehajú na svoju výrečnosť a predovšetkým päste, týchto šarlatánov to vôbec nezaujíma. Vrodená zbabelosť im nikdy neumožní dostať sa do takéhoto nebezpečenstva. Lebo oni nepracujú „hlučne“ a „dotieravo“, ale pekne „v pokoji“.

Aj dnes musím stále naše mladé hnutie varovať pred podobnými „tichými pracovníkmi“. Lebo títo sú nielen zbabelcami, ale tiež ničomníkmi a povaľačmi. Človek, ktorý je znalcom veci, je si vedomý daného nebezpečenstva, zreteľne pred sebou vidí možnosti nápravy, má povinnosť vystupovať proti zlu a snažiť sa o jeho potieranie nie vo všetkej tichosti, ale otvorene na verejnosti. Ak to nerobí, potom je biednym slabochom, ktorý nedbá na svoje povinnosti, ktorý zlyhal buď zo zbabelosti, alebo z lenivosti a neschopnosti. Väčšina týchto „tichých pracovníkov“ sa však tvári, ako keby bohvie čo vedeli. Nie sú schopní na nič, ale svojimi trikmi sa snažia oklamať celý svet. Iní sú leniví, avšak svojou „tichou“ prácou sa snažia vzbudiť dojem jednak nadnormálnej, ako aj snaživej činnosti. Skrátka a dobre, sú to švindleri, politickí manipulanti, ktorí nenávidia poctivú prácu ostatných. Len čo sa takáto ľudová nočná mora cíti byť povolaná do takéhoto „zátišia“, môžete dať stávkou 1000:1, že sa v nej úplne nič neprodukuje, ale len kradne ovocie poctivej práce ostatných.

K tomu prichádza arogancia a domýšľavá drzosť tejto prakticky zaháľajúcej chamrade, ktorá sa chráni pred svetlom, s ktorou sa vrhajú na prácu iných, snažia sa ju povýšiť kritizovať, čím v skutočnosti len pomáhajú úhlavnému nepriateľovi našej národnej pospolitosti.

Aj ten posledný agitátor, ktorý má odvalu chlapsky a otvorene zastupovať svoje názory a prednášať ich postojacky na stole v hostinci, tvárou v tvár svojim protivníkom, koná viac než tisíc týchto stratených záludných ustráchanov. Celkom isto sa občas obráti a získa toho, či oného pre svoje hnutie. Jeho výkon bude zhodnotený a účinok jeho vystupovania bude považovaný za úspešný. Len tí zbabelí podvodníci, ktorí si v „tichosti“ chvália svoju prácu a zahaľujú sa tak do ochranného plášťa opovrhnutia hodného anonymity, nehodia sa vôbec na nič a pri opätovnom povstaní nášho národa sa môžu v pravom zmysle slova považovať za trúdiv.

Začiatkom roku 1920 som popoháňal k usporiadaniu prvej obrovskej masovej manifestácie. V tomto ohľade došlo k názorovým rozporom. Niektorí stranícki vodcovia považovali vec za veľmi zvodnú a tým aj vo svojom účinku neblahú. Červená tlač sa nami začala zaoberať a my sme boli šťastní, že môžeme získať ich nenávisť. Začali sme vystupovať čoby diskusní rečníci na iných zhromaždeniach. Samozrejme, že každý z nás bol okamžite umlčaný, avšak úspech sa dostavoval. Začala sa s nami zoznamovať širšia verejnosť. A čím sme boli známejší, tým proti nám vzrastal väčší odpor a hnev. A tak sme smeli dúfať, že nás pri našom prvom

veľkom masovom zhromaždení, neminie návšteva väčšieho rozmeru našich priateľov z červeného tábora.

Aj mne bolo jasné, že pravdepodobnosť nejakej eskalácie je viac než veľká. Avšak boj musel byť vybojovaný a keď nie dnes, tak za niekoľko mesiacov. Záležalo iba na nás, či už od prvého dňa zvečníme naše hnutie slepým, bezohľadným postojom. Poznal som až moc dobre mentalitu príslušníkov červenej strany, než aby som nevedel, že extrémny a odhodlaný odpor na nich urobí obrovský dojem, ale že pritom môžeme získať aj nových prívržencov. A k tomuto odporu je nutné sa rozhodne postaviť.

Vtedajší prvý predseda strany, pán Harrer, mojim úmyslom vo vzťahu ku zvolenej dobe neveril a v dôsledku toho ako čestný, priamy muž odstúpil zo svojho vodcovského miesta. Na jeho miesto sa posunul pán Drexler. Ja sám som si v hnutí vyhradil organizáciu propagandy a tu som tiež bezohľadne prevádzal.

A tak bol ako termín uskutočnenia prvého veľkého ľudového zhromaždenia vtedy ešte neznámeho hnutia stanovený na 24. január 1920.

Prípravy som viedol sám osobne. Boli veľmi krátke. Celý aparát bol usporiadaný tak, aby mohol prevádzať bleskové rýchle rozhodnutia. K súčasným otázkam mali byť zaujaté pozície počas 24 hodín formou masového zhromaždenia. Jeho oznámenie malo prebehnúť pomocou plagátov a letákov, jeho smer mal byť určený z hľadiska toho, čo som v hrubých obrysoch už predložil čoby pojednanie o propagande. Pôsobenie na široké masy, koncentrácia na malý počet bodov, stále opakovanie toho istého, sebaisté a sebavedomé znenie textov vo forme apoštolského tvrdenia, najväčšia vytrvalosť v šírení a trpezlivosť v očakávaní účinku. Za základnú farbu bola zvolená červená. Je vybičujúca a musela najviac našich protivníkov popudzovať a dráždiť, čím sa tak či tak dostaneme do ich podvedomia a pamäti.

V nasledujúcej dobe sa aj v Bavorsku ukázalo vnútorné pobratrenie marxistov a Centra, čoby politickej strany. Najzreteľnejšie to bolo zrejmé starostlivosťou, s ktorou sa vládnuca Bavorská ľudová strana pokúšala zoslabiť a potom aj zamedziť účinok našich plagátov na červenú robotnícku masu. Keď polícia nenašla žiadny iný prostriedok ako by proti tomu zakročila, museli byť nakoniec zavedené „dopravné ohľady“, aby tak bolo zadosťučinené červeným spolkovým súdruhom a za výdatného prispenia takzvanej celonemeckej národnej ľudovej strany boli tieto plagáty, ktoré sľubovali vrátiť státisíce medzinárodných, popudených a zvedených robotníkov späť nemeckej národnej pospolitosti, nakoniec úplne zakázané. Tieto plagáty (pripojené k prvému a druhému vydaniu tejto knihy ako príloha) môžu najlepšie doložiť mocný zápas, ktorý v tej dobe mladé hnutie vybojovalo. Budú však tiež archivované potomstvom ako svedectvo vôle a úprimnosti nášho zmýšľania a z vôle takzvaných národných úradov v potlačovaní nimi neprijemného znárodňovania a tým aj znovuzískavania širokých vrstiev našej národnej pospolitosti.

Napomôžu tiež zničiť mienku, že v Bavorsku bola národná vláda a pre potomstvo budú tiež dokumentovať, že národné Bavorsko v rokoch 1919, 1920, 1921, 1922 a 1923 nebolo výsledkom jeho národnej vlády, ale iba vynúteného ohľadu, ktorý táto vláda musela brať na pozvoľne cítiace národné obyvateľstvo. Vlády samy robili všetko preto, aby tomuto ozdravnému procesu zabránili a zneškodnili ho.

Iba dvoch mužov je z toho nutné vyňať:

Vtedajšieho policajného prezidenta Ernsta Pöhnera a jeho verného poradcu vrchného úradníka Fricka. To boli jediní dvaja vyšší štátni úradníci, ktorí vtedy mali odvahu byť najskôr Nemcom a až potom úradníkom. Na takomto zodpovednom mieste bol Ernst Pöhner jediný, ktorý netokal po priazni más, ale cítil sa byť

zodpovedný voči národnej pospolitosti a za znovuvzkriesenie jeho nadovšetko milujúceho nemeckého národa bol ochotný vložiť do hry a pokiaľ to bude nutné, aj obetovať svoju osobnú existenciu. Preto bol tiež neustále nepríjemným trňom v oku všetkým tým úplatným, úradníckym kreatúram, pre ktoré neboli rozhodujúce záujmy vlastného národa a znovunastolenie jeho slobody, ale iba rozkazy ich chlebobarcov bez ohľadu na blaho im zvereného národného celku.

Patril predovšetkým k tým charakterom, ktorý sa oproti ostatným strážcom našej takzvanej štátnej autority nezľakol nepriateľského postoja všetkých ľudových a národných zradcov, ale po ňom, čoby riadny muž, samozrejme túžil. Nenávisť Židov a marxistov, ich celý boj plný klamstiev a ohováraní bol preňho jediným šťastím uprostred biedy nášho ľudu.

Muž žulovej poctivosti, antickej prostoty a nemeckej priamosti, u ktorého porekadlo „radšej mŕtvy, než otrokom“ nebolo žiadnou frárou, ale tvorilo súhrn jeho celého vlastného bytia.

On a jeho spolupracovník Dr. Frick sú v mojich očiach jediní, ktorí medzi štátnikmi majú právo byť označovaní ako spolutvorcovia národného Bavarska.

Než sa prišlo ku konaniu nášho prvého veľkého masového zhromaždenia, musel byť najskôr nielen zhromaždený potrebný propagandistický materiál, ale museli byť vytlačené aj základné smernice programu zhromaždenia.

Hlavné smernice, ktoré sa nám o zostavení programu mihali pred očami, podrobne rozvediem v druhom diele tejto knihy. Tu by som chcel iba konštatovať, že bolo dosiahnuté nielen to, že mladému hnutiu bola daná forma a obsah, ale jeho ciele boli sprístupnené aj širokým masám.

Z takzvaných intelektuálnych kruhov zazneli pokusy o zosmiešnenie a kritiku. Správnosť našich vtedajších názorov však poskytol účinok tohoto programu.

V týchto rokoch som bol svedkom vzniku niekoľkých tuctov nových hnutí, ktoré opäť bezo stopy zmizli a rozplynuli sa. Jedno jediné zostalo: Národno-socialistická nemecká robotnícka strana. A dnes som viac než kedykoľvek presvedčený, že proti nej môžu bojovať, môžu sa snažiť ju ochromiť, malí stranícki ministri nám môžu zakazovať prejavy a slová, avšak víťazstvu našich myšlienok nikdy nezabránia.

Aj keby jeho meno u celej súčasnej vládnej garnitúry a jej zástupcov nevyvolalo ani najmenšiu spomienku, aj napriek tomu zostanú základné princípy národno-socialistického programu základmi budúceho nemecké štátu.

Štvormesačné konanie zhromaždení pred januárom 1920 nám pomaly našetrili malé prostriedky, ktoré sme teraz použili k vytlačeniu našich prvých potrebných letákov, plagátov a programov.

Pokiaľ chcem na záver tohoto dielu vylíčiť prvé veľké masové zhromaždenie nášho hnutia, deje sa to preto, že ním strana rozlomila úzky rámec malého združenia a na miesto toho po prvýkrát zapôsobila obrovským faktorom našej doby na verejnú mienku.

Ja osobne som mal vtedy iba jedinú starosť. Zaplní sa sála, alebo budeme hovoriť do zívajúcej prázdnoty? Bol som vnútorne skalopevne presvedčený o tom, že pokiaľ ľudia prídu, bude to deň obrovského úspechu mladého hnutia. A tak som v obavách vyčkával vtedajší večer.

O 7:30 sa malo konať zahájenie. O 7:15 som vstúpil do slávnej sály Dvorného pivovaru na Platzlu v Mníchove a srdce mi skoro puklo radosťou. Obrovský priestor bol preplnený ľuďmi. Hlava na hlave, skoro dvetisícová masa ľudí. A predovšetkým potom prišli tí, na ktorých sme sa chceli obrátiť. Skoro polovica sály sa zdala byť obsadená komunistami a nezávislými. Naše prvé veľké zhromaždenie malo mať vďaka nim rýchly koniec.

Avšak bolo tomu inak. Potom čo skončil prvý rečník, chopil som sa slova ja. Po pár minútach začali padať poznámky a v sále došlo k prudkým zrážkam. Niekoľko verných vojnových kamarátov a ďalších priaznivcov sa potýkalo s narušiteľmi klľudu a postupne sa im podarilo opäť čiastočne obnoviť pokoj. Mohol som hovoriť ďalej. Po pol hodine začali potlesk prehlušovať výkriky a hulákanie.

V tom momente som prešiel k nášmu programu a začal som ho po prvýkrát vysvetľovať.

Každú štvrt'hodinu boli poznámky stále viac potláčané pochvalnými výkrikmi. A keď som zhromaždenej mase konečne bod po bode prečítal všetkých dvadsaťpäť téz a požiadal som ju, aby nad nimi sama vyriekla ortieľ, začal dav postupne prechádzať v jasot. Jednohlasne a opäť znovu jednohlasne a keď aj posledná téza našla svoju cestu k srdciam tohoto davu, bola predou mnou sála plná ľudí, zjednotených spoločným presvedčením, novou vierou, novou vôľou.

A keď som skoro po štyroch hodinách rozpustil toto zhromaždenie a videl som ako sa masa, hlava na hlave, ako pomalý prúd sa posúva, valí a tlačí k východu, vedel som, že do nemeckého ľudu vnikli základné smernice nového hnutia, ktoré sa už nikdy nedajú zabudnúť.

Bol zapálený oheň, z ktorého žiary raz musí vzísť meč, ktorý musí opäť vybojovať slobodu germánskemu Siegfriedovi a bytie nemeckému národu.

A vedľa nasledujúceho znovuzkriesenia som cítil kráčať bohyňu neúprosnej pomsty za krivú prísahu 9. novembra 1918.

Sála sa pomaly vyprázdňovala. Hnutie sa začalo prirodzene vyvíjať.

NÁRODNOSOCIALISTICKÉ HNUTIE

1. kapitola

SVETOVÝ NÁZOR A STRANA

Dňa 4. februára 1920 sa konalo prvé masové zhromaždenie nášho mladého hnutia. V slávnostnej hale dvorného pivovaru v Mníchove, kde sa zišlo takmer dvetisíc ľudí, bolo predložených dvadsaťpäť téz programu novej strany. Každý z bodov bol prijatý búrlivým potleskom.

Tým vznikli prvé smernice a zásady pre boj, ktorý má za úlohu pozametať s tými mnohými zastaralými predstavami a názormi a zabrániť uskutočňovaniu nejasných, ba dokonca škodlivých cieľov. Do tohoto zhnitého a zbabelého meštiackeho sveta, rovnako ako do víťazného ťaženia marxistickej vlny dobývania sveta musí vstúpiť nová podoba moci, aby v poslednom okamihu zastavila káru neblahého osudu.

Bolo samozrejmé, že nové hnutie mohlo dúfať vo svoju významnosť a v to, že sa mu dostane potrebných síl pre tento obrovský boj iba vtedy, pokiaľ sa mu už v prvých dňoch podarí v srdciach svojich priaznivcov sväte presvedčenie, že hnutie si nedáva za cieľ iba vypustenie nového volebného hesla do politického života, ale presadenie nového svetového názoru principiálneho významu.

Je treba zamyslieť sa nad tým, z akých úbohých hľadísk sú pozošívané takzvané „stranícke programy“, ktoré bývajú z času na čas oprašované a prerábané. Musíme detailne preskúmať pohnútky týchto meštianskych „programových komisií“, aby sme pochopili tieto choromyselné výplody. Lebo je to vždy tá rovnaká starosť, ktorá vedie k vytvoreniu nového programu, alebo k upraveniu existujúceho: obava o budúci volebný výsledok. Len čo vznikne v hlavách týchto parlamentných štátnych umelcov vedomie, že milý národ má opäť raz chuť revoltovať a vyskočiť zo záprahu starej partajníckej káry, snaží sa túto káru opraviť. Na rad prídu hvezdári a stranícki astrológovia, takzvaní „skúsení“ a „vážení“, väčšinou starí poslanci, ktorým sa ráči spomenúť si na analogické situácie zo svojej „bohatej politickej skúsenosti“, kedy mase už raz pretiekla miera trpezlivosti, pretože cíti v nebezpečnej blízkosti to, čo už tu raz bolo. Politici teda siahajú po osvedčenom recepte, založia „komisiu“, chodia a počúvajú ľud, sledia v tlači a tak pomaly dumajú nad tým, čo by milý národ mal najradšej, čo nenávidí a v čo dúfa. Každá profesijná skupina, každá zamestnanecká trieda je čo najpodrobnejšie študovaná a sú skúmané jej najtajnejšie želania. Aj „zlé heslá“ nebezpečné opozície bývajú prehodnocované a objavujú sa s veľkým úžasom ich pôvodných autorov a šíriteľov ako by nič v duchovnej výzbroji starých strán.

Komisie sa spoja, „revidujú“ starý program a vytvárajú nový.

Panstvo pritom mení svoje presvedčenie ako vojak v poli košelu vo chvíli, keď je stará košeľa zavšivavená! Pričom si každý príde na svoje. Sedliakovi sa dostane ochrana jeho majetku, priemyselníkovi ochrana jeho tovaru, konzument bude chránený pri nákupe, učiteľom sa zvýšia platy, úradníkom sa vylepšia penzie, vdovy a siroty majú byť v dostatočnej miere zabezpečované štátom, doprava bude podporovaná, tarify majú byť znížené a dokonca dane, ak majú byť - keď nie úplne, tak takmer zrušené. Občas sa stane, že sa na niekoho zabudlo alebo, že niektorá z požiadaviek ľudu bola prepočutá. V tom prípade sa na poslednú chvíľu plátajú prázdne miesta tak dlho, až možno s kludným svedomím dúfať, že sa dav normálnych meštiakov aj s ich ženami upokojí a v najvyššej miere uspokojí. A teraz

sa teda môže s vierou v Boha a v neotrasiteľnú hlúposť občanov s volebným právom začať boj, ako sa hovorí o „nové usporiadanie“ ríše.

Keď skončia voľby a poslanci majú za sebou posledné ľudové zhromaždenie a úspešne unikli na ďalších päť rokov drezúre „plebsu“, môžu sa celkom venovať plneniu vyšších a príjemnejších úloh, programová komisia sa zasa rozpustí a boj o nové utváranie verejných vecí dostáva opäť podobu zápasu o každodenný chlieb: poslanci tomu však hovoria diéty.

Každé ráno ide zástupca ľudu do budovy parlamentu, keď nie priamo do zasadacej siene, tak aspoň do predsieni, kde sú uložené prezenčné listiny. V mene služby ľudu tam zapíše svoje meno a príma svoj vysoko zaslúžený plat ako malé odškodnenie za toto nepretržité a namáhavé úsilie.

Po štyroch rokoch alebo aj v iných kritických týždňoch, keď hrozí, alebo sa blíži rozpustenie parlamentných korporácií, posadne pánov v parlamente neskrotná činorodosť. Tak ako pandrava nevie nič iné, než sa zmeniť na chrústa, tak opúšťajú tieto parlamentné húsenice veľkú spoločnú kuklu a obdarení krídlami vylietajú von za milým ľuďom. Znova hovoria k svojim voličom, rozprávajú o svojej vlastnej enormnej práci a zlomyseľnej tvrdohlavosti tých ostatných, avšak nesúhlasne sa tváriaca masa po nich namiesto vďaky a chvály vrhá surové až nenávistné výrazy. Keď nevdak ľudu dosiahne určitý stupeň, môže pomôcť jediný prostriedok: povest' strany sa musí znova vyžehliť, program je zrelý na vylepšenie, komisia znova ožije - a celý podvod začína od začiatku. Samozrejme, že úspešne, čomu sa pri tvrdohlavej hlúposti ľudstva nemožno čudovať. Hlasujúci dobytok „meštiansky“ rovnako ako „proletársky“ ovplyvnený tlačou a oslepený lákavým programom sa znova vracia do spoločnej maštale a volí si svojich starých podvodníkov.

Tak sa muž z ľudu, kandidát pracujúcich stavov opäť premení na parlamentnú húsenicu a vyžerie sa v štátnickom živote do tučnosti a obrastá sadlom, aby sa po štyroch rokoch opäť premenil na trblietajúceho motýlika.

Ťažko existuje niečo viac deprimujúce než sledovať z pohľadu triezvej skutočnosti takýto priebeh vecí, musieť prihliadať k tomuto neustále sa opakujúcemu podvodu. Z takéhoto duchovného humusu samozrejme nie je možné čerpať silu nutnú k víťaznému boju s organizovanou silou marxizmu.

Doteraz sa tým naše panstvo vážne nezaoberalo. Napriek všetkej jeho obmedzenosti a duševnej menejcennosti si títo parlamentní šamani bielej rasy môžu len ťažko nahovárať, že prostriedkami západnej demokracie možno bojovať proti učeniu, pre ktoré je demokracia so všetkým, čo k nej patrí v najlepšom prípade len prostriedkom na ochromenie protivníka a k vytvoreniu priestoru pre vlastné konanie. Aj keď sa časť súčasného marxizmu snaží veľmi šikovným spôsobom predstierať nerozlučnú väzbu so zásadami demokracie, nezabúdajme láskavo, že v kritickej chvíli sa títo páni nezaujmajú o väčšinové rozhodnutia podľa západného poňatia demokracie! Bolo to tak v tých dňoch, keď meštianski poslanci videli bezpečnosť ríše zaručenú vo vysokom počte zabeďencov, zatiaľ čo marxizmus strhol moc na svoju stranu pomocou húfov uličníkov, dezertérov, straníckych funkcionárov a židovských literátov, čím bola demokracii uštedrená facka až to mľasklo. Je potrebná dôverčivosť parlamentného kúzelníka meštianskej demokracie, aby bolo možné sa domnievať, že teraz alebo v budúcnosti by mohla byť brutálna rozhodnosť nositeľov svetového moru zažehnaná nejakou zaklínajúcou formulou západného parlamentného systému. ,

Marxizmus bude tak dlho pochodovať po boku demokracie, pokiaľ sa mu nepodarí nepriamymi cestami získať pre svoje zločinné ciele dokonca aj podporu od nacionálnej duchovnej časti sveta, ktorá je podľa neho určená na vyhladenie. Pokiaľ

by však došiel k presvedčeniu, že by sa z čarodejníckeho kotla našej parlamentnej demokracie dala zvariť väčšina, ktorá - na základe svojej zákonodarne danej oprávnenej väčšiny - by si marxizmus so všetkou vážnosťou „podala“, bola by marxistická parlamentná komédia ihneď na konci. Vlajkonosiči červenej internacionály by okamžite namiesto apelu na svedomie demokracie vystúpili s plamennými prejavmi k proletárskym masám a ich boj by sa v tom okamihu preniesol zo zatuchlého vzduchu zasadacích siení našich parlamentov do tovární a na ulicu. Demokracia by bola okamžite zničená. To, čo sa nepodarilo šikovným apoštolom ľudu v parlamentoch, zvládli by bleskovo poštvané proletárske masy s kliešťami a kováčskymi kladivami presne ako na jeseň 1918: rázne by presvedčili meštiansky svet, aké naivné je si nahovárať, že je možné sa postaviť na odpor židovskému dobývaniu sveta prostriedkami západnej demokracie.

Ako už bolo povedané, je potrebná dôverčivá myseľ na to, aby hrala s takým protihráčom podľa pravidiel, ktoré mu slúžia len k blufovaniu alebo k jeho vlastnému prospechu a ktoré hodí cez palubu, len čo mu prestanú byť vhodné.

U všetkých strán takzvaného občianskeho zamerania sa pri politickom zápase v skutočnosti jedná len o ruvačku o parlamentné kreslá, pričom postoje a zásady sa hádžu cez palubu ako zbytočný balast. Tomu sú prispôsobené aj ich programy a meranie ich sily. Chýba im tá veľká magnetická príťažlivosť, ktorú široká masa nasleduje pod naliehavým dojmom veľkých a vynikajúcich myšlienok, presvedčujúca sila bezpodmienečnej viery, ktorá sa snúbi s fanatickým odhodlaním k boju.

Avšak v dobe, keď jedna strana vyzbrojená všetkými zbraňami tisíc násobne zločinného svetového názoru nastupuje do útoku proti existujúcemu rádu, môže sa druhá strana postaviť na odpor len tak, že si osvojí formy novej, v našom prípade politickej viery a heslá slabošskej a zbabelej obrany zamení za bojový výkrik odvážneho a brutálneho útoku. Ak je však dnes nášmu hnutiu, najmä zo strany takzvaných národno-občianskych ministrov - napríklad z bavorského stredú - duchaplné vyčítané, že sa usiluje o akýsi „prevrat“, môžeme dať každému takému politizujúcemu trpaslíkovi len jedinou odpoveď: áno, pokúšame sa napraviť to, čo ste vy vo vašej zločinnej hlúposti premeškali. Vy, s vašimi zásadami parlamentného obchodu s hovädzinou ste pomohli zavliecť národ do priepasti, ale my staviame útokom a prostredníctvom nastolenia nového svetonázoru rovnako fanatickú, neústupnú obranu jeho zásad, nášmu národu schody, po ktorých raz opäť vystúpi nahor do chrámu slobody.

V dobe zakladania hnutí musela byť naša pozornosť neustále zameraná na to, aby sa zo skupiny bojovníkov za nové a vyššie presvedčenie nestal len spolok na podporu parlamentných záujmov. Prvým preventívnym opatrením bolo vytvorenie programu, ktorý cieľavedome usiloval o taký vývoj, ktorý už svojou vnútornou veľkosťou odstrašoval slabošských duchov dnešných straníckych politikov. Ako správne bolo naše poňatie nutnosti programových cieľov najostrejšieho razenia, to vyplynulo jasne z tých osudových chýb, ktoré napokon viedli k zrúteniu Nemecka.

Na základe tohoto poznania som musel formovať nové poňatie štátu, ktoré sa stalo podstatnou súčasťou nového svetového názoru.

Už v prvom zväzku tejto knihy som sa zaoberal slovom „národný“ a musel som konštatovať, že toto označenie sa zdá byť pojmovo príliš málo vymedzené na to, než aby dovolilo vytvorenie uzavretého bojového spoločenstva. Všetko možné, čo sa vo svojej názorovej podstate do neba volajúc rozchádza, motá sa dnes pod heslom

„národný“. Skôr než prejdem k úlohám a cieľom Národnej socialistickej nemeckej robotníckej strany, chcel by som podať vysvetlenie pojmu „národný“ a jeho vzťahu k straníckemu hnutiu.

Pojem „národný“ sa zdá tak málo jasne vymedzený, mnohознаčne vysvetľovateľný a neobmedzený v praktickom použití ako napríklad slovo „religiózný“. Taktiež si pod týmto pojmom možno veľmi ťažko predstaviť niečo celkom presné a to ani v zmysle myšlienkového zachytenia, ani v praktickom pôsobení. Predstaviteľným sa stáva označenie „religiózný“ v okamihu, keď sa spája s konkrétne načrtnutou formou svojho pôsobenia. Je to veľmi krásne avšak väčšinou lacné prehlásenie, keď niekto označí iného človeka za „hlboko nábožného“. Možno sa nájdu aj takí, ktorí sa budú týmto všeobecným označením cítiť uspokojení a ktorým toto označenie sprostredkuje dokonca aj viac či menej jasný obraz stavu duše. Pretože však veľká masa nepozostáva z filozofov, ani zo svätcov, bude takáto celkom všeobecná náboženská idea pre jednotlivca znamenať väčšinou len potvrdenie jeho individuálneho myslenia a konania bez toho, že by viedla k tej pôsobnosti, ktorú vyžaduje vnútorná náboženská túžba, z ktorej sa z čisto metafyzicky neohraničeného sveta myšlienok formuje jasne vymedzená viera. To zaručene nie je účelom samým o sebe, ale len prostriedkom k dosiahnutiu cieľa. Ale to je nevyhnutným prostriedkom k tomu, aby sa mohol cieľ dosiahnuť. Avšak tento účel nie je len ideálny, ale v podstate vzaté, celkom vynikajúco praktický. Je si vôbec treba uvedomiť, že najvyššie ideály vždy zodpovedajú najhlbšej životnej nutnosti rovnako, ako šľachetnosť povznášajúca krásu napokon spočíva len v logickej účelnosti.

Tým, že viera pomáha pozdvihnúť človeka nad úroveň zvieratá, prispieva naozaj k upevneniu a zaisteniu jeho existencie. Ak vezmeme terajšiemu ľudstvu jeho nábožensko-vieroučné, v praktickom význame morálne zásady, ktoré mu boli vštepené výchovou a odstránime túto náboženskú výchovu bez toho, že by sme ju nahradili niečím rovnako hodnotným, výsledkom bude ťažký otras základov ľudského bytia.

Môžeme teda konštatovať, že človek žije nielen preto, aby slúžil vyšším ideálom, ale že tieto vyššie ideály sú súčasne predpokladom pre jeho existenciu ako človeka. Kruh sa tak uzatvára.

Samozrejme už vo všeobecnom pojme „religiózne“ spočívajú jednotlivé zásadné myšlienky či presvedčenie, napríklad o nezničiteľnosti duše, večnosti jeho bytia, existencii vyššej bytosti atď., práve tieto myšlienky, či sú pre jednotlivca akokoľvek presvedčivé, podliehajú jeho kritickému skúmaniu a tým kolísaniu medzi súhlasom alebo odmietaním tak dlho, dokiaľ sa tieto citové tušenia či poznania nestanú zákonitou silou nezvratnej viery. Táto je hlavným bojovým faktorom, ktorý základnému religióznemu názoru umožňuje prelom a razí mu cestu. Bez jasne vymedzenej viery by religiozita vo svojej nejasnej mnohotvárnosti bola bezcennou nielen pre ľudský život, ale prispela by pravdepodobne k všeobecnému rozvratu.

Podobne ako s pojmom „religiózný“ je tomu tak aj s pojmom „národný“. Tiež v tomto pojme sú obsiahnuté niektoré zásadné poznatky. Napriek tomu, že majú mimoriadny význam, sú formálne natoľko málo určené, že sa pozdvihujú nad hodnotu viac-menej uznávaného obecného názoru najskôr vtedy, keď sú zasadené do rámca politickej strany. Pretože realizácia svetónázorových ideálov a z nich odvodených požiadaviek sa deje rovnako tak málo prostredníctvom čistého pocitu alebo vnútorného chcenia ľudí, ako napríklad získavanie slobody všeobecnou túžbou po nej. Práve vtedy, keď ideálna túžba po nezávislosti dosiahne formu vojenských mocenských prostriedkov bojovou organizáciou, môže túžobné želanie národa premeniť na nádhernú skutočnosť.

Každý svetový názor, nech už je tisíckrát správny a pre ľudstvo nanajvýš užitočný, zostane bezvýznamný pre usporiadanie života národov tak dlho, dokiaľ sa jeho zásady nestanú zástavou bojového hnutia, ktoré musí zostať tak dlho bokom, dokiaľ pôsobenie týchto zásad nebolo zavŕšené víťazstvom svetonázorových ideí a stránickej dogmy netvorí základné zákony štátu národného spoločenstva.

Ak však má všeobecná duchovná predstava slúžiť ako základ budúceho vývoja, potom je tu prvým predpokladom vytvorenie všeobecnej jasnosti o podstate, druhu a rozsahu tejto predstavy, pretože iba na takomto základe sa môže vytvoriť hnutie, ktoré je schopné vo vnútornej homogenite svojho presvedčenia vyvinúť nutnú silu k boju. Zo všeobecných predstáv musí vzniknúť politický program, zo všeobecného svetonázoru politická viera. Táto viera, ktorej cieľ má byť prakticky dosiahnuteľný, nebude slúžiť iba idei ako takej, ale bude musieť brať ohľad aj na prostriedky boja, ktoré sú k dispozícii a musia byť použité na dosiahnutie víťazstva tejto idey. Abstraktne správna duchovná predstava, ktorú hlása program, sa musí snúbiť s praktickým poznaním politika. Tak sa musí večný ideál ako vodcovská hviezda ľudstva bohužiaľ uspokojiť s tým, že bude brať v úvahu slabosti tohoto ľudstva aby nestroskotal na ľudskej nedokonalosti. Znalec psychiky národa sa musí spojiť s filozofom, aby z ríše večných právd a ideálov priniesol to, čo je v ľudských možnostiach a dal tomu formu.

Prenesenie všeobecnej ideálnej a najpravdivejšej svetonázorovej predstavy do určitým spôsobom vymedzeného, pevne organizovaného, duchovne a vôľou jednotného politického a bojového spoločenstva je najvýznamnejším počínom, pretože len na jeho šťastnom riešení spočíva možnosť víťazstva idey. Tu musí vystúpiť z mora miliónov ľudí, ktorí v jednotlivostiach viac či menej jasne tušia určité pravdy a čiastočne snád' aj chápu, jedinec, aby s nepochybnou silou formoval z kolísavého sveta predstáv širokých mas zaručené zásady, a tak dlho viedol zápas za ich všeobecnú správnosť, až sa z vlnobitia slobodného sveta myšlienok vynorí skala jednotného spoločenstva viery a vôle.

Všeobecné právo k takémuto konaniu je založené na nutnosti, osobné právo na úspechu.

Ak sa pokúsime zo slova „národný“ vylúpnuť jeho zmysluplné najvnútornejšie jadro, dôjdeme k nasledujúcemu zisteniu:

Náš terajší najbežnejší politický názor je založený všeobecne na predstave, že štátu je síce treba priznať tvorivú, kultúru vytvárajúcu silu, avšak táto nemá nič spoločné s rasovými predpokladmi, ale je skôr produktom hospodárskych nutností, v najlepšom prípade výsledkom politickej vôle k moci. Takéto základné poňatie vedie vo svojich logických dôsledkoch nielen k podceneniu pôvodnej rasovej prasy, ale aj k nedostatočnému oceneniu osobnosti, lebo odmietnutie rozličností jednotlivých rás vzhľadom k ich všeobecným kultúru tvoriacim silám musí nutne preniesť tento veľký omyl aj na hodnotenie jednotlivca. Domnienka o rovnosti rás sa stane základom pre rovnaké posudzovanie národov a ďalej pre ľudských jednotlivcov. Preto tiež medzinárodný marxizmus nie je nič iné, než Židom Karolom Marxom sprostredkované prenesenie istého, už dlhšie existujúceho svetonázorového postoja a poňatia do formy určitého politického vyznania viery. Bez podkladu takéhoto všeobecne už existujúceho otrávenia by nikdy nebol možný udivujúci politický úspech tohoto učenia. Karol Marx bol skutočne len ten jedinec medzi miliónmi ľudí, ktorí v bahne pozvoľne umierajúceho sveta s rybárskym pohľadom proroka spoznal

podstatné jedovaté látky, uchoпил ich, aby ich ako čierny mág vložil do koncentrovaného roztoku slúžiaceho na rýchlejšie zničenie nezávislého bytia slobodných národov na tejto zemi. To všetko samozrejme v službách svojej rasy.

Marxistické učenie je skrátенý duchovný extrakt dnes všeobecne platného svetonázoru. Už z tohoto dôvodu je akýkoľvek boj nášho takzvaného občianskeho sveta proti tomuto učeniu nemožný, ba smiešny, lebo aj tento občiansky svet je v podstate prelezený všetkými týmito jedovatými látkami a klania sa svetovému názoru, ktorý sa od marxistického všeobecne odlišuje len mierou a osobami. Občiansky svet je marxistický, avšak verí na možnosť vlády určitej skupiny ľudí (buržoázia), zatiaľ čo marxizmus sa plánovito usiluje o prevedenie celého sveta do židovských rúk.

Naproti tomu národný svetonázor uznáva význam ľudstva v jeho rasových prazákladoch. V štáte vidí principiálne len prostriedok na dosiahnutie cieľa a za svoj cieľ považuje zachovanie rasového bytia ľudstva. Tým neverí v žiadnom prípade v nejakú rovnosť rás, ale rozoznáva v ich rozdielnosti vyššiu alebo nižšiu hodnotu a týmto poznaním sa cíti byť zaviazaný vyššou vôľou, ktorá ovláda toto univerzum, požadovať víťazstvo lepších a silnejších a žiadať zánik horších a slabších. Tým vzdáva principiálne hold aristokratickej základnej myšlienke prírody a verí na platnosť tohoto prírodného zákona pre všetky jednotlivé živé bytosti. Tento svetonázor rozoznáva nielen rôzne hodnoty jednotlivých rás, ale aj rôzne hodnoty jednotlivých ľudí. Z masy si pre seba vyberá význam osobnosti, čím pôsobí organizátorsky vzhľadom k dezorganizovanému marxizmu. Verí v nutnosť idealizácie ľudstva, pretože len v nej vidí predpoklad pre bytie tohoto ľudstva. Avšak nemôže priznať právo na existenciu etickej idey, pokiaľ táto idea predstavuje nebezpečenstvo pre rasový život nositeľa vyššej etiky. Lebo v zbastardelom a znegrovateľom svete by boli tiež všetky ľudské krásna a vznešenosti ako aj všetky predstavy idealizovanej budúcnosti nášho ľudstva navždy stratené.

Ľudská kultúra a civilizácia sú v tejto časti sveta nerozlučne viazané na existenciu Árijca. Jeho vymretie, alebo zánik spustí na túto planétu čierny závoj bezkultúrnej doby.

Podkopávanie stavu ľudskej kultúry prostredníctvom zničenia ich nositeľov sa z hľadiska národného svetonázoru javí ako najprekriatejší zločin. Ak sa niekto odváži vložiť ruku na najvyššie podobenstvo Pána, dopúšťa sa zločinu na dobrotivom stvoriteľovi tohoto zázraku a napomáha vyhnaníu z raja.

Tým odpovedá národný svetový názor najvnútornejšej vôli prírody, lebo táto vytvára túto slobodnú hru síl, ktorá musí viesť k trvalému vzájomnému vyššiemu pestovaniu, až napokon bude tomu najlepšiemu ľudstvu daná prostredníctvom získaného vlastníctva tejto zeme voľná cesta k tomu, aby sa zaoberalo vecami, ktoré ležia čiastočne nad ním, čiastočne mimo neho.

Všetci tušíme, že vo vzdialenej budúcnosti môžu pre ľudstvo vzniknúť problémy, k ich zvládnutiu bude povoláná najvyššia rasa ako veľkopanský ľud, využívajúci prostriedky a možnosti celej zemegule.

Je samozrejmé, že takéto všeobecné konštatovanie zmyslu obsahu národného svetového názoru môže viesť k tisícorakému výkladu. V skutočnosti sotva nájdeme nejaké novšie politické zoskupenie, ktoré by sa nejakým spôsobom tohoto svetonázoru nedovoľovalo. Avšak už svojou samotnou existenciou dokazuje tento svetonázor rozdielnosť svojho poňatia voči všetkým ostatným svetonázorom. Tak

vystupuje proti marxistickému svetonázoru vedenému jednotnou hlavnou organizáciou, zmesou najrôznejších koncepcií, ktorá je už ideovo málo pôsobivá voči zomknutému nepriateľskému frontu. Avšak víťazstvá nebudú takto vybojované slabošskými masami! Len ak vystúpi proti internacionálnemu svetonázoru riadenému politicky organizovaným marxizmom rovnako organizovaný a riadený národný svetonázor, víťazstvo sa prikloní pri rovnakej bojovej energii na stranu večnej pravdy.

Organizačné podchytenie svetového názoru sa môže uskutočniť vždy len na základe určitého formulovania a tým, čím sú dogmy pre vieru, tým sú pre vznikajúcu politickú stranu stranícke zásady.

Pre národný svetový názor musí byť vytvorený nástroj, ktorý mu zaručí možnosti bojového zastupovania podobne ako marxistická stranícka organizácia uvoľňuje cestu internacionalizmu.

Že stranícke zázemie národného pojmu je predpokladom k víťazstvu národného svetonázoru, dokazuje najlepšie skutočnosť, ktorú priznávajú - hoci len nepriamo - dokonca aj nepriatelia takéhoto prepojenia so stranou. Práve tí, ktorí neúnavne zdôrazňujú, že na národný svetový názor nemá patent žiaden jednotlivec, ale že iskrí, alebo „žije“ v srdciach bohvie koľkých miliónov ľudí, dokazuje tým, že skutočnosť všeobecnej, existencie takýchto predstáv ani v najmenšom nebráni víťazstvu nepriateľského svetového názoru, ktorý je však klasicky zastupovaný politickou stranou. Keby tomu bolo ináč, musel by nemecký národ už dnes oslavovať gigantické víťazstvá a nestál by na pokraji priepasti. Internacionálnemu svetonázoru dopomohla k úspechu skutočnosť, že je zastupovaný útočno-organizovanou politickou stranou. Dôvodom neúspechu opačného svetonázoru bolo jeho doterajšie nedostatočne jednotne formované zastupovanie. Nie v neobmedzenej voľnosti výkladu všeobecného názoru, ale len vo vymedzenej a tým zhrnutej forme politickej organizácie môže svetový názor bojovať a víťaziť.

Preto som videl svoju úlohu najmä v tom, z rozsiahlej a nesformovanej látky všeobecného svetového názoru vylúpnuť hlavné idey a sformulovať ich do viac-menej dogmatických foriem, ktoré sa vo svojom jasnom vymedzení hodia k tomu, aby jednotne spájali ľudí, ktorí sa k tomuto zaviazajú. Inými slovami: Národne socialistická nemecká robotnícka strana preberá zo základných myšlienok všeobecného národného svetonázoru podstatné veci a tým, že berie do úvahy praktickú skutočnosť, dobu a existujúci ľudský materiál a jeho slabosti, vytvára z nich politické vyznanie viery, ktoré v takto umožnenom pevnom organizačnom podchytení veľkej ľudskej masy vytvára predpoklady pre víťazné presadenie tohoto svetového názoru.

2. kapitola

ŠTÁT

Už v rokoch 1920/21 bolo nášmu mladému hnutiu opakovane vyčítané z kruhov dnešného prežitého meštiackeho sveta, že náš postoj k dnešnému štátu je odmietavý, z čoho odvodzovalo stranícko-politické lúpežné rytierstvo všetkých odtieňov oprávnenia k tomu, aby všetkými prostriedkami začalo boj proti nepohodlnej zvestovateľke nového svetového názoru. Ale pritom sa zámerne zabúdalo na to, že dnešný meštiacky svet si pod pojmom štát nevie predstaviť nič jednotné, že tu dokonca neexistuje a ani existovať nemôže žiadna jednotná definícia. Najhlavnejšou úlohou vysvetľovačov sediacych na našich vysokých školách často v podobe profesorov štátneho práva je nachádzať vysvetlenia a zdôvodnenia pre viac-menej šťastnú existenciu svojich chlebobarcov. Čím nemožnejšie je štát usporiadaný, tým nepreniknuteľnejšie, vyumelkovannejšie a nezrozumiteľnejšie sú definície týkajúce sa zmyslu jeho bytia. Čo by mal napríklad skôr napísať niektorý C. K. univerzitný profesor o zmysle a účele štátu v krajine, ktorej štátne bytie stelesňovalo najväčšiu obludnosť dvadsiateho storočia? Ťažká úloha, ak si pomyslíme, že pre dnešného učiteľa štátneho práva existuje menšia záväznosť pravde, avšak o to viac väzba na určitý účel. Tento účel znie: za každú cenu zachovanie toho monštra ľudského mechanizmu, ktoré sa dnes nazýva štát. Potom niet divu, keď pri výklade tohoto problému sa reálne problémy pokiaľ možno vynechávajú a operuje sa zmesou „etických“, „mravných“, „morálnych“ a iných ideálnych hodnôt úloh a cieľov.

Celkom všeobecne možno rozlišovať trojaké poňatie:

1) Skupinu tých, ktorí vidia v štáte jednoducho viac, alebo menej dobrovoľné združenie ľudí pod jednou vládnu mocou. Táto skupina je najpočetnejšia. V jej radoch sa nachádzajú najmä zbožňovatelia dnešného princípu legitimacy, v ich očiach nehrá vôľa ľudí pri tejto záležitosti žiadnu úlohu. Už len v skutočnosti existencie štátu je podľa nich zdôvodnená jeho posvätná nedotknuteľnosť. Aby bolo možné zachrániť tento nezmysel ľudských mozgov, je potrebná priam psia oddanosť voči takzvanej štátnej autorite. V hlavách týchto ľudí sa obratom ruky prostriedok stáva cieľom. Štát tu nie je na to, aby slúžil ľuďom, ale ľudia sú tu preto, aby vzývali štátnu autoritu, ktorá zahŕňa aj toho najposlednejšieho ducha štátneho úradníka. Aby sa stav tohoto tichého zanieteneho zbožňovania neobrátil na stav nepokoja, je tu štátna autorita vlastne len preto, aby zaisťovala pokoj a poriadok. Teraz tiež táto nie je ani účelom, ani prostriedkom. Štátna autorita sa má starať o pokoj a poriadok a tento pokoj a poriadok má naopak umožňovať existenciu štátnej autority. Medzi týmito dvoma pólmi má oscilovať všetok život. V Bavorsku zastávajú toto poňatie predovšetkým štátni umelci z bavorského Centra, ktoré sa nazýva „Bavorská ľudová strana“, v Rakúsku to boli čierno-žltí legitimisti, v Nemeckej ríši sú to bohužiaľ často takzvané konzervatívne kruhy, ktorých predstavy o štáte sa pohybujú v tomto smere.

2) Druhá skupina ľudí je početne trochu slabšia, lebo sú v nej zahrnutí tí, ktorí existenciu štátu spájajú aspoň s niekoľkými podmienkami. Nevyžadujú len jednotnú správu, ale pokiaľ možno rovnaký jazyk - aj keď len na základe všeobecných hľadísk štátnej správy. Pre týchto nieje štátna autorita jediným a výlučným účelom štátu, ale pridáva sa požiadavka blaha poddaných. Do poňatia štátu týchto kruhov sa vkrádajú aj myšlienky o „slobode“, avšak obvykle zle pochopené. Forma vládnutia sa tu už nejaví nedotknuteľná len na základe skutočnosti jej existencie, ale je podmienená jej účelnosťou. Posvätnosť staroby nechráni pred kritikou súčasnosti. Jedná sa o poňatie, ktoré očakáva od štátu predovšetkým to najvýhodnejšie usporiadanie hos-

podárskeho života jednotlivca a ktoré hodnotí štát na základe praktických hľadísk a podľa všeobecných kritérií hospodárskej rentability. Hlavných zástancov týchto názorov nachádzam v kruhoch nášho normálneho nemeckého meštianstva, najmä medzi liberálnymi demokratmi.

3) Tretia skupina je početne najslabšia. V štáte už vidí prostriedok na dosiahnutie väčšinou veľmi nejasne predstavovaných mocensko-politických tendencií jazykovo vymedzeného a jednotného štátneho národa. Vôľa k jednotnému štátnemu jazyku sa pritom neprejavuje len v nádeji, že sa tým pre štát vytvorí nosný základ pre vonkajší nárast moci, ale omnoho viac v názore - zlom od základu - že tým bude možné previesť v určitom smere nacionalizáciu.

V posledných sto rokoch bolo skľučujúce pozorovať, ako sa v týchto kruhoch, mnohokrát aj v dobrej viere, zahrávalo s pojmom „germanizácie“. Sám si ešte spomínam na to, ako za mojej mladosti práve tento pojem zvädzal k celkom chybným predstavám. Dokonca aj v staronemeckých kruhoch bolo možné stretnúť sa s názorom, že rakúskemu nemectvu sa mohla za podpory vlády určite podariť germanizácia rakúskeho slovanstva, pričom si nikto ani v najmenšej miere neuvedomoval, že germanizáciu možno aplikovať len na pôde a nie na ľuďoch. Lebo to, čo sa pod týmto slovom všeobecne rozumelo, nebolo nič iné než vnútené vonkajšie prijatie nemeckého jazyka. Je až nepochopiteľným omylom sa domnievať, že povedzme z Negra, alebo Čiňana sa stane Germán tým, že sa naučil po nemecky a je ochotný týmto jazykom ďalej hovoriť a dať svoj hlas nejakej nemeckej politickej strane. Že každá taká germanizácia znamená v skutočnosti pravý opak, to si náš meštiansky nacionálny svet nikdy neuvedomil. Lebo keby boli príkazom jednotného jazyka preklenuté a napokon zotrené rozdiely medzi jednotlivými národmi bijúce do očí, znamenalo by to začiatok bastardizácie a tým v našom prípade nie germanizáciu, ale zničenie germánskeho živilu. V dejinách sa často stalo, že sa vonkajším mocenským prostriedkom dobyvateľského národa podarilo síce vnútiť podmaneným národom svoj jazyk, avšak po tisícoch rokoch hovoril týmto jazykom iný národ a víťazi sa tým stali vlastne porazenými.

Pretože národná pospolitosť, lepšie povedané rasa, nespočíva v jazyku, ale v krvi, dalo by sa hovoriť o germanizácii len vtedy, keby sa podarilo týmto procesom premeniť krv porazených. To je prirodzene nemožné. Iba ak by sa tak stalo prostredníctvom zmiešania krvi, čo by však znamenalo pokles úrovne vyššej rasy. Konečným výsledkom takéhoto procesu by bolo zničenie práve tých vlastností, ktoré dobyvateľskému národu pomohli k víťazstvu. V dôsledku párenia sa s nižšou rasou by vymizli najmä kultúrne sily, a to aj keby vzniknutý zmesový produkt hovoril tisíckrát jazykom predtým vyššej rasy. Bude nastávať ešte nejakú dobu zápas medzi rôznymi druhmi myslenia a môže sa stať, že stále hlbšie klesajúci národ vytvorí z posledných síl prekvapujúce kultúrne hodnoty. Avšak to sú len jednotlivé prvky prislúchajúce vyššej rase, lebo tiež bastardi, u ktorých v prvom krížení ešte prevláda lepšia krv a dokáže sa presadiť, ale nikdy nie konečný produkt miešania. Tu sa bude vždy prejavovať kultúrne spätná tendencia.

Z dnešného pohľadu je treba považovať za šťastie to, že sa germanizácia v zmysle snáh Jozefa II v Rakúsku nepodarila. Jej úspech by síce možno znamenal zachovanie rakúskeho štátu, avšak jazykové spoločenstvo by privodilo pokles rasovej úrovne nemeckého národa. Počas storočia by sa určite vykryštalizoval nejaký stádový pud, ale stádo samotné by sa stalo menejcenným. Zrodil by sa snád štátny národ, kultúrny národ by však bol stratený. Pre nemecký národ bolo lepšie, že sa tento proces miešania nekonal, aj keď to nebol dôsledok vznešeného poznania,

ale krátkodobej obmedzenosti Habsburgovcov. Keby tomu bolo ináč, sotva by dnes mohol byť nemecký národ považovaný za kultúrny faktor.

Avšak nielen v Rakúsku, ale aj v Nemecku boli a sú tieto takzvané nacionálne kruhy nakazené podobnými nesprávnymi myšlienkovými pochodmi. Z mnohých strán podporovaná politika voči Poliakom v zmysle germanizácie Východu bola založená bohužiaľ takmer vždy na rovnako nesprávnych záveroch. Aj tu sa verilo v možnosť germanizácie poľského živlu prostredníctvom čisto jazykového ponemčenia a tiež by sa tu dospelo k nešťastnému výsledku: národ cudzej rasy by v nemčine vyjadroval svoje cudzie myšlienky a vlastnou menejcennosťou by tak skompromitoval veľkosť a dôstojnosť nášho národa.

Aká strašná je už dnes škoda spôsobená nášmu Nemecku tým, že nemecky tárajúce židovstvo je pri vstupe na americkú pôdu v dôsledku neznalosti mnohých Američanov pripisované na naše nemecké konto. Tu však snáď nikoho nenapadne vidieť v tej čistej rase vonkajšie skutočnosti, že zavšivené sťahovanie národov z východu, ktoré väčšinou hovoria po nemecky je dôkazom ich nemeckého pôvodu a národnej príslušnosti.

Čo bolo v dejinách užitočne germanizované s naozajstným úžitkom, to bola pôda, ktorú naši predkovia získali mečom a osadili nemeckými sedliakmi. Pokiaľ pritom zmiešali náš národný organizmus s cudzou krvou, spoluúčinkovali na rozvrate našej vnútornej národnej podstaty, ktorá sa prejavuje v tom - bohužiaľ často vychvaľovanom - prepiatom nemeckom individualizme.

Tiež v poňatí tejto tretej skupiny je štát do určitej miery samoučelný, zachovanie štátu je považované za najdôležitejšiu úlohu ľudského bytia.

V súhrne možno konštatovať: všetky tieto názory nemajú svoje najhlbšie korene v poznaní, že kultúrne a tvorivé sily sú založené v podstate na rasových elementoch a že štát teda musí považovať za svoju najdôležitejšiu úlohu zachovanie a rozvoj rasy, tejto základnej podmienky celého kultúrneho vývoja ľudstva,

Krajný záver z chybných poňatí a názorov, čo sa týka podstaty a účelu štátu, mohol byť odvodený prostredníctvom Žida Karola Marxa. Tým, že meštiacky svet uvoľnil pojem štátu z rasovej súvislosti bez toho, že by mohol dospieť k nejakej inej rovnako uznávanej formulácii, pripravil cestu pre učenie, ktoré zavrhuje štát ako taký.

Preto už v tejto oblasti musel zápas meštiackeho sveta s marxistickou internacionálou jasne zlyhať, lebo obetoval samotné základy, ktoré by boli bezpodmienečne nutné pre jeho vlastný ideový svet. Prešibaný protivník rozpoznal slabosti meštianskej koncepcie a teraz útočí proti nej jej vlastnými zbraňami, ktoré mu boli nechtiac dodané: teda je prvou povinnosťou nového hnutia, ktoré spočíva na národnom svetovom názore, postarať sa o to, aby podstata a účel podstaty štátu dostali jednotnú a jasnú formu.

Zásadný poznatok je tento: štát nepredstavuje účel, ale prostriedok. Je predpokladom pre vytvorenie vyššej ľudskej kultúry, nie je však jej príčinou.

Táto spočíva v existencii rasy vytvárajúcej kultúru. Na svete môžu existovať stovky príkladných štátov, v prípade vymretia árijského nositeľa kultúry však nebude existovať žiadna kultúra, ktorá by zodpovedala duchovnej veľkosti najvyšších národov dnešnej doby. Možno ísť ešte ďalej a konštatovať, že skutočnosť ľudského vytvárania štátu v žiadnom prípade nevyklučuje možnosť zničenia ľudského rodu, pokiaľ by zanikli nadradené duchovné schopnosti v dôsledku absencie ich rasového nositeľa.

Keby sa napríklad zemský povrch zmenil následkom nejakého tektonického pôsobenia tak, že by sa z vln oceánu vynorili nové Himaláje, ľudská kultúra by bola zničená jedinou hroznou katastrofou. Neexistoval by žiaden štát, všetky pravidlá rádu

by zmizli, boli by zničené dokumenty tisícročného vývoja, všade by bolo mŕtvo a pusto. Keby sa však v tomto chaose hrôzy zachránilo len niekoľko ľudí rasy, ktorá tvorí kultúru, potom aj keby to malo trvať tisíc rokov, by upokojená zem dostala opäť svedectvo o ľudských tvorivých silách. Len v prípade zničenia poslednej rasy, ktorá tvorí kultúru a ich jednotlivých nositeľov, by Zem definitívne spustla. Opak vidíme dokonca na príkladoch prítomnosti, že vytvorené štáty v ich kmeňovo počiatočnom štádiu pri nedostatočnej genialite ich rasových nositeľov nie sú chránené pred zánikom. Rovnako ako veľké zvieracie druhy praveku museli ustúpiť iným a zamkli bezo zvyšku, rovnako tak musí ustúpiť aj človek, ak mu chýba určitá sila, ktorá mu umožňuje nájsť zbrane nutné pre jeho sebazáchovu.

Štát sám o sebe nevytvára určitú kultúrnu úroveň, štát môže len zachovať rasu, ktorá túto úroveň podmieňuje. V inom prípade môže štát ako taký pretrvávajúť po stáročia, zatiaľ čo v dôsledku zmiešania rás, ktorému nezabránil, utrpeli kultúrne schopnosti a nimi podmienený všeobecný životný obraz národa hlboké zmeny. Napríklad náš dnešný štát môže ako formálny mechanizmus predstierať určite nejaký čas svoje bytie, avšak rasové otrávenie nášho národa zapríčiňuje kultúrny pokles, ktorý sa hrozne prejavuje už teraz.

Predpokladom pre existenciu vyššieho ľudstva nieje štát, ale taký národ, ktorý je k tomu spôsobilý.

Táto spôsobilosť bude v podstate vždy existovať a musí byť prostredníctvom určitých vonkajších podmienok prebúdzaná k praktickému pôsobeniu. Kultúrne a tvorivo nadané národy, alebo lepšie rasy, nesú v sebe tieto klady skryté v sebe, aj keď momentálne nepriaznivé vonkajšie okolnosti nepripúšťajú ich realizáciu. Je preto veľmi nevhodné predstavovať Germánov predkresťanskej doby ako „nekultúrnych“ barbarov. Takými nikdy neboli. Drsnosť ich severskej domoviny im vnútila pomery, ktoré zabrzdlili rozmach ich tvorivých síl. Keby prišli nezávisle na akejkoľvek antike do vhodnejších južných podmienok a obdržali by v podobe materiálu nižších národov prvé technické pomocné prostriedky, rozkvitla by v nich driemajúca schopnosť tvoriť kultúru rovnako tak, ako tomu bolo napríklad u Helénov (Grékov). Avšak táto prasila, ktorá vytvorila kultúru, nepramení len z jej severského podnebia. Laponec, presídlený na juh by pôsobil rovnako málo kultúrnotvorne ako napríklad Eskimák. Nie, táto nádherná tvorivá schopnosť je prepožičaná len Árijcovi, nech už ju nosí v sebe ešte driemajúcu, alebo ju venuje prebúdzajúcemu sa životu, podľa toho ako to priaznivé podmienky dovoľia, alebo nepriaznivá príroda zabráni. Z toho vyplýva nasledujúci poznatok:

Štát je prostriedkom k účelu. Jeho účel spočíva v zachovaní a podporovaní fyzicky a duševne rovnorodých živých bytostí. Toto zachovanie zahŕňa predovšetkým rasový stav a tým umožňuje slobodný rozvoj všetkých v tejto rase driemajúcich síl. Z nich bude vždy jedna časť slúžiť na zachovanie fyzického života a druhá na podporu ďalšieho duchovného rozvoja. V skutočnosti však vytvára vždy to prvé predpoklad pre to druhé.

Štáty, ktoré neslúžia tomuto účelu, sú zlé a zmätkovité. Skutočnosť, že existujú, mení na tom tak málo, ako úspech flybustyrského pirátskeho spoločenstva neopravňuje lúpež.

My, nacionálni socialisti sa nesmieme ako zástancovia nového svetového názoru nikdy postaviť na známu „pôdu skutočností“, tým menej nesprávnych. V tomto prípade by sme neboli bojovníkmi za novú ideu, ale pokračovatelia v dnešnej lži. Musíme čo najostrejšie rozlišovať medzi štátom ako nádobou a rasou ako obsahom. Táto nádoba má zmysel len vtedy, keď zachováva a chráni obsah. V inom prípade je bezcenná.

Tým najvyšším účelom národného štátu je starostlivosť o zachovanie svojich najpôvodnejších rasových elementov, ktoré darujúc kultúru vytvárajú krásu a dôstojnosť vyššieho ľudstva. My ako Árijci sa chceme prezentovať len pod štátom, ktorý je živým organizmom národnej pospolitosti a ktorý zachovanie tejto národnej pospolitosti nielen zaisťuje, ale ju ďalšou kultiváciou jej duchovných a ideových schopností vedie k najvyššej slobode.

Avšak to, čo sa nám dnes ako štát snažia vnútiť, je väčšinou len výplodom najhlbšej ľudskej fantazmagórie, ktorej následkom je nekonečné utrpenie.

My nacionálni socialisti vieme, že s týmto názorom sme v dnešnom svete revolucionármi a sme tak aj označovaní. Avšak naše myslenie a konanie nesmie byť v žiadnom prípade určované priazňou alebo odmietaním dnešnej doby, ale záväznou povinnosťou voči pravde, ktorú sme poznali. Potom môžeme byť presvedčení, že vyšší rozum budúcnosti náš dnešný postup nielenže pochopí, ale aj potvrdí ako správny a ušľachtilý.

Z toho tiež vyplýva pre nás, národných socialistov, merítko pre hodnotenie štátu. Táto hodnota bude relatívna z hľadiska jednotlivých národných spoločenstiev avšak absolútna z hľadiska ľudstva ako takého. Inými slovami to znamená:

Kvalita štátu nemôže byť hodnotená podľa kultúrnej veľkosti alebo mocenského významu tohoto štátu v rámci ostatného sveta, ale výhradne podľa stupňa kvality tohoto zariadenia pre dotyčnú národnú pospolitosť.

Štát môže byť označený ako príkladný vtedy, keď nielen odpovedá životným podmienkam národnej pospolitosti, ktorú zastupuje, ale keď svojou existenciou túto pospolitosť prakticky udržiava pri živote - nezávisle na tom, aký obecné kultúrny význam tomuto štátnemu útvaru pripadá v celosvetovom rámci. Pretože úloha štátu nespočíva vo vytváraní schopností, ale iba vo vytváraní podmienok pre rozvoj existujúcich síl. Je teda možné označiť za zlý taký štát, ktorý - pri všetkej kultúrnej veľkosti - nositeľa tejto kultúry v jeho rasovom zložení vedie k zániku. Pretože tým prakticky ničí predpoklady pre ďalšie trvanie tejto kultúry, ktorú nevytvoril, ktorá je však plodom žijúceho súhrnu kultúrotvornej národnej pospolitosti, zaisťovanej štátom. Pretože štát nepredstavuje obsah, ale formu. Kultúrna veľkosť národa nieje merítkom kvality štátu, v ktorom národ žije. Je pochopiteľné, že obraz vysoko nadaného národa je hodnotnejší ako obraz černoškého kmeňa aj napriek tomu môže byť z hľadiska plnenia účelu štátny organizmus prvého horší než v prípade černochovo. Aj ten najlepší štát a najlepšia štátna forma nie sú schopné získať z národa schopnosti, ktoré tam proste nie sú, zlý štát je naproti tomu schopný prostredníctvom povoleného, alebo podporovaného ničenia rasových nositeľov kultúry, pôvodne existujúce schopnosti nechať odumrieť.

Úsudok o kvalite štátu musí byť určovaný predovšetkým relatívnou prosperosťou, ktorú má pre určitú národnú pospolitosť, nie však významom, ktorý štátu pripadá vo svete. Pokiaľ sa hovorí o vyššom poslaní štátu, nesmie sa zabúdať, že vyššie poslanie spočíva predovšetkým v národnej pospolitosti, ktorej štát musí umožňovať slobodný rozvoj a to organizačnou silou svojej existencie.

Pokiaľ si teda kladieme otázku, ako má vyzeráť štát, aký my Nemci potrebujeme, musíme si najskôr ujasniť, čo má tento štát pre ľudí vytvárať a akému účelu má slúžiť.

Naša nemecká národná pospolitosť už nespočíva bohužiaľ na jednotnom rasovom základe. Ani proces splynutia rôznych prapôvodných súčastí nepokročil doposiaľ tak

d'aleko, aby bolo možné hovoriť o novovzniknutej rase. Naopak: otrávenie krvi, ktoré postihlo náš národný organizmus - menovite od tridsaťročnej vojny - viedlo nielen k rozloženiu našej krvi, ale aj k rozloženiu našej duše. Otvorené hranice našej vlasti, stýkanie sa s cudzími, negermánskymi organizmami v týchto pohraničných oblastiach, ale predovšetkým silný príliv cudzej krvi do vnútra Ríše, neopnechávali vo svojom neustálom pokračovaní žiadny čas pre absolútne splynutie. Nevznikla riadna nová rasa, ale rasové časti existujú vedľa seba a výsledok je ten, že najmä v kritických okamihoch, keď sa stádo zoskupuje dohromady, rozbieha sa nemecký národ na všetky svetové strany. Základné rasové elementy sú rôzne rozložené nielen podľa oblastí, ale aj v jednotlivostiach v rámci jednej oblasti. Okrem nordickej rasy je tu rasa ostická, vedľa nej dinárska, vedľa obidvoch vestická a medzi tým všetkým zmeska. Na jednej strane je to veľká nevýhoda: nemeckému národu chýba onen istý inštinkt stáda, ktorý je založený jednotnou krvou a ktorý najmä v momentoch ohrozenia chráni národy pred zánikom tým, že u týchto národov ihneď odstraňuje malé vnútorné rozdiely a tieto potom vystúpia v zomknutosti jednotného stáda proti spoločnému nepriateľovi. V koexistencii našich základných rasových prvkov rozličného druhu, ktoré zostali zmiešané sa zakladá to, čomu hovoríme premrštený individualizmus. V časoch mieru môže často dobre poslúžiť, celkom vzaté nás však pripravil o vládu nad svetom. Keby mal nemecký národ vo svojom dejinnom vývoji oného ducha stádovej jednoty, ktorý prospel iným národom, bola by dnes nemecká Ríša vládkyňou celej zemegule. Svetové dejiny by sa uberali iným smerom a nikto nemôže rozhodne tvrdiť, že by sa touto cestou nedosiahlo to, čo si dúfajú dnes početní zaslepení pacifisti vyprosiť nárekom a kvílením: mier zaručený nie palmovou ratolesťou slziacich pacifistických uplakancov, ale zaistený mečom národa pánov, ktorý dobyl svet, aby ho zasvätil do služieb vyššej kultúry.

Skutočnosť neexistencie pokrve jednotnej národnej pospolitosti nám priniesla nevýslovné utrpenie. Mnohým malým nemeckým vládarom darovala ich rezidencie, nemeckému národu však odňala právo panského národa.

Tiež ešte dnes trpí náš národ touto vnútornou rozorvanosťou, avšak to, čo nám v minulosti a prítomnosti prinášalo nešťastie, môže byť pre nás v budúcnosti požehnaním. Pretože akokoľvek škodlivé bolo na jednej strane to, že nedošlo bezo zbytku k zmiešaniu všetkých našich pôvodných rasových zložiek a tým bolo znemožnené vytvorenie jednotného národného organizmu, bolo na druhej strane šťastie, pretože tým zostala aspoň časť našej najlepšej krvi zachovaná a nepodľahla rasovému poklesu.

Iste by za predpokladu bezozbytkového zmiešania našich prapôvodných rasových elementov vznikol uzavretý národný organizmus, ktorý by obsahoval, ako dokazuje každé kríženie rás, nižšiu kultúrnu schopnosť, než akú by mali najvyššie prapôvodné časti. Že nedošlo k bezozbytkovému zmiešaniu je tiež požehnaním: dodnes máme vo svojom národnom organizme mnoho nordicko-germánskych ľudí, ktorých môžeme považovať za najcennejší poklad pre našu budúcnosť. V temných dobách neznalosti celkových rasových zákonov, keď sa prejavovalo hodnotenie človeka ako každého iného, chýbala jasná predstava o rôznych hodnotách jednotlivých prapôvodných elementov. Dnes vieme, že bezozbytkové premiešanie častí nášho národného organizmu by nám v dôsledku takto vzniknutej jednotnosti snáď aj prepožičala vonkajšia moc, najvyšší cieľ ľudstva by však bol nedosiahnuteľný, pretože jediný nositeľ, ktorého osud vyvolil k tomuto cieľu, by bol zanikol v rasovej kaši jednotného národa.

Kto hovorí o poslaní nemeckého národa na tomto svete, musí vedieť, že môže spočívať iba vo vytvorení takého štátu, ktorý vidí svoju najvyššiu úlohu v zachovaní a

podporovaní neporušených najušľachtilejších častí našej národnej pospolitosti a tým aj celého ľudstva.

Tým štát po prvýkrát dostáva veľký vnútorný cieľ. V porovnaní so smiešnymi slovami o zaistení pokoja a poriadku za účelom pokojného vzájomného okrádania, sa úloha zachovania a podporovania najvyššieho ľudstva, darovaného dobrotivosťou všemohúceho javí ako skutočné poslanie. Z mŕtveho mechanizmu, ktorý si samoučelne nárokuje svoje bytie, musí byť sformovaný živý organizmus s výhradným účelom: slúžiť vyššej idei.

Nemecká Ríša má ako štát poňať všetkých Nemcov a splniť tak nielen úlohu, aby najcennejšie rasové prvky národov boli zhromaždené a zachované, ale aby tieto prvky boli tiež pomaly a iste privedené k rozhodujúcemu a vládnuceму postaveniu.

Tým nastupuje na miesto doterajšieho, v podstate strnulého stavu, perióda boja. Avšak ako vždy a vo všetkom na tomto svete bude aj tu platiť, že „kto stojí, ten hrdzavie“ a tiež, že boj spočíva v útoku. Pritom čím vyšší je cieľ boja, ktorý sa pred nami vznáša a čím nižšie je okamžité pochopenie širokej masy, tým väčšie sú, ako nás učia dejiny, úspechy a ich význam, ak je cieľ správne definovaný a boj vedený s neochvejnou vytrvalosťou.

Pre mnohých našich dnešných úradníckych vodcov štátu môže byť viac uspokojivé pôsobiť v zmysle zachovania súčasného stavu, než bojovať za lepší budúci stav. Budú chápať oveľa lepšie štát ako mechanizmus, ktorý je tu proste preto, aby sám seba udržoval pri živote, rovnako ako ich život „patrí štátu“ - ako to s obľubou tvrdia. Ako keby niečo, čo vyšlo z národnej pospolitosti, alebo akoby človek mohol pôsobiť pre niečo iné, než opäť pre ľudstvo. Ako už bolo povedané, je omnoho ľahšie považovať štátnu autoritu iba za formálny mechanizmus jednej organizácie, než za suverénne stelesnenie pudu sebazáchovy národnej pospolitosti na tomto svete. Pretože v tomto prípade je pre týchto duchom chudobných, štát ako štátna autorita účelom samým o sebe, avšak inak videné je to mocná zbraň v službách večného boja o bytie, zbraň, pred ktorou sa musí každý skloniť, pretože nie je formálne mechanická, ale je výrazom spoločnej vôle na zachovanie života.

Preto tiež v boji za naše nové poňatie, ktoré úplne zodpovedá prapôvodnému zmyslu vecí, nájdeme len málo spolubojovníkov z takejto spoločnosti, ktorá je zastaralá nielen fyzicky, ale bohužiaľ až príliš často aj duševne. Iba výnimky - starci mladí srdcom a s jasnou myslou k nám prídu z oných vrstiev, nikdy však tí, ktorí vidia v zachovaní daného stavu zmysel svojho života.

Proti nám stojí nekonečné množstvo tých, ktorí sú menej zlomyseľne zlí, avšak sú leniví myslieť a tiež ľahostajní a zo všetkého najviac tí, ktorí majú na zachovaní súčasného stavu záujem. Avšak práve v tejto zdanlivej beznádejnosti nášho obrovského zápasu spočíva veľkosť našej úlohy a zdôvodnená možnosť úspechu. Výzva k boju, ktorý malých duchov buď zastraší, alebo ich nechá klesnúť na mysl, bude signálom k zhromaždeniu skutočných bojovníkov. Každému musí byť jasné: Keď sa v rámci národa sústredí určitá suma najvyššej energie a činorodosti na jeden cieľ a je definitívne odňatá zotrvačnosťou širokých mäs, stáva sa týchto niekoľko percent pánom celkového počtu. Svetové dejiny sú vytvárané menšinami, ak je v menšine počtom stelesnená väčšina vôle a rozhodnosti.

Čo dnes mnohým pripadá ako priťažujúci faktor, je v skutočnosti predpokladom nášho víťazstva. Pretože práve vo veľkosti a náročnosti našej úlohy spočíva

pravdepodobnosť, že sa k boju dostavia len tí najlepší bojovníci. V tomto výbere najlepších spočíva záruka úspechu.

Všeobecne prevádza sama príroda v otázke rasovej čistoty pozemských bytostí určité korigujúce rozhodnutia. Bastardov príliš nemiluje.

Najmä prvé produkty týchto krížení, napríklad v treťom, štvrtom, piatom stupni, musia trpieť. Nielenže je im odobratý význam pôvodnej najvyššej časti kríženia, ale v dôsledku nedostatočnej čistoty krvi im chýba vôľa a rozhodnosť k životu vôbec. Vo všetkých kritických momentoch, keď rasovo jednotná bytosť činí správne, jednotné rozhodnutia, je rasovo rozvrátený jedinec neistý, alebo činí polovičaté opatrenia. Celkovo to znamená nielen určitú menejcennosť rasovo rozvrátených voči rasovo jednotným, ale v praxi tiež možnosť rýchlejšieho zániku. V nespočítateľných prípadoch, keď rasa odoláva, sa bastard zrúti. V tom je vidieť korektúru prírody. Táto však ide často ešte ďalej. Obmedzuje možnosť ďalšieho rozmnožovania tým, že znemožňuje plodnosť v pokročilom stupni kríženia, čím títo jedinci vymierajú.

Napríklad ak dôjde v určitej rase k spojeniu jednotlivého subjektu so subjektom rasovo nižším, výsledkom by bol predovšetkým pokles úrovne samého o sebe, ďalej potom oslabenie potomstva vzhľadom k rasovo nezmiešanému okoliu. Pri úplnom znemožnení dodania krvi vyššej rasy by v prípade trvalého vzájomného kríženia by títo bastardi buď vymreli v dôsledku svojej prírodou múdro zníženej odolnosti, alebo by v priebehu mnohých tisícročí vytvorili nové zmiešanie, u ktorého by prapôvodné elementy, následkom tisícnásobného kríženia bezo zbytku zmiešané, už neboli rozpoznateľné. Vytvorila by sa tým nová národná pospolitosť s určitou stádovou odolnosťou, ktorá by však mala podstatne nižší duchovno-kultúrny význam vzhľadom k vyššej rase, ktorá pôsobila pri prvom krížení. Avšak aj v tomto druhom prípade by vo vzájomnom boji o bytie tento zmiešaný produkt podľahol vyššie postavenému rasovo čistému protivníkovi. Všetka stádová, v priebehu tisíc rokov vytvorená vnútorná zomknutosť tohoto nového národného organizmu by v dôsledku všeobecného poklesu rasovej úrovne a tým podmieneného zníženia duchovnej elasticity a tvorivých schopností nestačila k víťaznému boju s rovnako zomknutou, avšak duševne a kultúrne nadradenou rasou.

Dá sa teda konštatovať: Každé rasové kríženie vedie skôr, alebo neskôr k zániku produktu zmiešania, pokiaľ tu existuje vyššie postavená časť tohoto kríženia vo svojej čistej rasovej jednotnosti. Nebezpečenstvo pre produkt zmiešania zmizne najskôr v okamihu bastardizácie posledných, vyššie postavených rasovo čistých ľudí.

V tom spočíva istý, aj keď pomalý prirodzený regeneračný proces, ktorý pozvoľne odstraňuje otravu rasy, pokiaľ ešte existuje základný kmeň rasovo čistých elementov a nedochádza k žiadnej ďalšej bastardizácii.

Takýto proces môže sám od seba začať u tvorov so silným rasovým inštinktom, ktorí v dôsledku zvláštnych okolností, alebo pod nejakým zvláštnym tlakom vybočili z medzí normálneho rasovo čistého množenia. Akonáhle táto tiesňová situácia skončí, bude sa tá časť, ktorá zostala rasovo čistá, ihneď snažiť o párenie medzi sebe rovnými a ďalšie miešanie bude zastavené. Výsledky bastardizácie ustúpia samočinne do pozadia, iba ak by sa ich počet natoľko rozmnožil, že by vážny odpor tých, ktorí zostali rasovo čistí, neprichádzal do úvahy.

Avšak človek, ktorý stratil inštinkt a nerozpoznáva povinnosť, ktorú mu príroda uložila, nemôže čakať na túto korektúru zo strany prírody tak dlho, pokiaľ nenahradí svoj stratený inštinkt jasným poznaním, na tomto potom závisí žiadúca satisfakčná

činnosť. Existuje však veľké nebezpečenstvo, že človek raz zaslepený, bude stále viac porušovať rasové medze, až napokon stratí posledný zbytok svojej lepšej časti. Potom určite nezostane nič iné než jedna rozmiešaná ľudská kaša, ktorú dnešní famózni mentori považujú za ideál, ktorá by však z tohoto sveta všetky ideály ihneď vypudila. Samozrejme: mohlo by tak byť vytvorené veľké stádo, stádové zviera môže byť namiešané, ale človek ako nositeľ kultúry, alebo lepšie ako zakladateľ a tvorca kultúry nikdy nevznikne z takéhoto zmiešania. Poslanie ľudstva by mohlo byť považované za ukončené.

Kto si neželá, aby sa svet uberal k tomuto stavu, musí si osvojiť názor, že je úlohou predovšetkým germánskych štátov postarať sa o to, aby zásadne nedochádzalo k ďalšej bastardizácii. Generácia dnešných slabočov spustí samozrejme proti tomuto zámeru ihneď pokrik, bude nariekať a sťažovať sa na zasahovanie do najsvätejších ľudských práv. Nie, existuje iba jedno najsvätejšie ľudské právo a toto právo je súčasne najsvätejším záväzkom: starať sa o to, aby krv zostala zachovaná čistá a prostredníctvom zachovania najlepšieho ľudstva umožnila vznešený vývoj týchto bytostí.

Národný štát pozdvihne predovšetkým rodinu z úrovne trvalého rasového znetvorenia a dá jej posvätenie takej inštitúcie, ktorá je povolaná k tomu, aby plodila tvorov podobných Bohu a nie znetvoreniny medzi človekom a opicou.

Protest z takzvaných humánnych dôvodov je nevhodný najmä v dnešnej dobe, ktorá na jednej strane dáva možnosť rozmnožovania každému degenerovanému jedincovi, čo týmto produktom samotným a ich súčasníkom prináša nevýslovné utrpenie, zatiaľ čo na druhej strane v každej drogérii a dokonca aj pouličnými predavačmi sú zdravým rodičom ponúkané prostriedky proti počatiu. V tomto dnešnom štáte pokoja a poriadku, ako hovoria jeho zástancovia z kruhov statočného meštiacko-nacionálneho sveta, je zabránenie schopnosti počatia u syfilitikov, chorých na tuberkulózu, dedične zaťažených, mrzákov a kretónov zločinu, zatiaľ čo praktické zabraňovanie počatia miliónom tých najlepších nie je považované za zlé a neodporuje dobrým mravom tejto pokryteckej spoločnosti. Zodpovedá to krátkozrakej myšlienke lenivosti. Pretože ináč by bolo nutné sa zamyslieť aspoň nad tým, ako zaistiť predpoklady pre výživu a zachovanie tých, ktorí ako zdraví nositelia našej národnej pospolitosti budú slúžiť rovnakej úlohe zachovania budúceho pokolenia.

Ako nekonečne neideálny a nevznešený je celý tento systém! Nestará sa o to, aby pre budúcnosť vypestoval to najlepšie, ale necháva veciam úplne voľný priebeh. Tiež naša cirkev sa prehrešuje proti podobe Pána, ktorého význam zdôrazňujú najviac oni sami, čo však zodpovedá dnešnému obecnému trendu, že sa síce hovorí o duchu, avšak jeho nositeľa, človeka, necháva tento systém zdegenerovať k proletárstvu. Potom sa s udivenou tvárou žasne nad tým, že kresťanská viera v našej zemi upadá, divia sa „neznabožstvu“ týchto telesne znetvorených a tým aj duševne postihnutých úbožiacov. Zatiaľ čo naše európske národy upadajú do stavu telesného a morálneho malomocenstva, putuje zbožný misionár do centrálnej Afriky a káže negrom, až tam naša „vyššia kultúra“ urobí zo zdravých, aj keď primitívnych a nižšie postavených kmeňov tiež liaheň bastardov.

Lepšie by zodpovedalo zmyslu toho najvznešenejšieho na tomto svete, keby obe naše kresťanské cirkvi namiesto obťažovania negrov misionárstvom, ktoré si títo ani neželajú, ani mu nerozumejú, poučili po dobrom, ale so všetkou vážnosťou naše európske ľudstvo v tom zmysle, že je bohumilým skutkom ujať sa zdravej, chudobnej siroty a byť mu otcom a matkou, než aby priviedli na svet choré dieťa, ktoré prináša sebe aj svojmu okoliu len zármutok a utrpenie.

To, čo je v tejto oblasti dnes zo všetkých strán zanedbávané, bude musieť národný štát napraviť. Do centra obecného diania postaví rasu. Bude sa starať o jej čistotu. Dieťa prehlási za najdrahocenejší statok národa. Musí sa postarať o to, aby plodil deti iba ten, kto je zdravý, je iba jedna hanba - cez vlastnú chorobu a nedostatky privádzať deti na svet a najvyššia česť - zrieknuť sa toho. Naopak však nesmie opovrhnutia hodno - upierať štát zdravé deti. Štát musí vystupovať ako garant tisícročnej budúcnosti, neskláňa sa pred želaním a egoizmom jednotlivca. Do služieb uvedených poznatkov musí dať najmodernejšie lekárske prostriedky. Všetko, čo je nejakým viditeľne choré a dedične zaťažené a tým ďalej zaťažujúce, musí štát prehlásiť za neschopné plodenia a toto tiež prakticky presadiť. Naopak sa musí postarať o to, aby plodnosť zdravej ženy nebola nijako obmedzovaná zlým finančným hospodárením štátnych úradov, aby sa pre rodičov, pre ktorých sú deti požehnaním, rodičovstvo nestávalo prekliatím. Štát musí skoncovať s prehnitou, ba zločineckou ľahostajnosťou, s ktorou dnes pojednáva sociálne predpoklady rodín s viacerými deťmi a namiesto toho sa musí stať najvyššou záštitou tohoto najdrahocenejšieho požehnanie národa.

Kto nieje telesne a duševne zdravý a rodičovstva hodný, nesmie svoje telo zvečniť v tele dieťaťa. Národný štát musí v tomto smere vyvinúť nesmiernu vzdelávaciu prácu. Tá sa však bude javiť ako veľký počin, ako sa dnes javia víťazné vojny našej meštianskej epochy. Štát musí výchovou poučiť jednotlivcov v tom zmysle, že byť chorým a slabým nie je hanbou, ale poľutovaniahodným nešťastím, že je však zločinom, a teda súčasne aj hanbou toto nešťastie vlastným egoizmom zbaviť cti tým, že ich prenesie na nevinnú bytosť, že však naproti tomu svedčí o najvyššej šľachetnosti a obdivuhodnej ľudskosti, keď nevinný chorý sa zriekne nároku na vlastné dieťa a svoju lásku a nehu venuje neznámej, chudobnej mladej ratolesti svojho národa, ktorá svojim zdravím dáva nádej, že sa stane silným článkom silného spoločenstva. Štát musí v rámci tejto výchovnej práce poskytovať tiež duchovné doplnenie svojej praktickej činnosti. Musí v tomto smere jednať bez ohľadu na porozumenie či neporozumenie, na vzdelanie či nevzdelanie.

Iba šesťsto rokov trvajúce zabránenie možnosti počatia telesne degenerovaných a duševne chorých by ľudstvo oslobodilo od nesmierneho nešťastia, ale prispelo by tiež k jeho ozdraveniu tak, že to dnes sotva môžeme pochopiť. Ak bude uskutočnená vedomá, plánovitá podpora plodnosti najzdravších nositeľov národnej pospolitosti, výsledkom bude rasa, ktorá - prinajmenšom - odstráni zárodoky nášho terajšieho telesného a duchovného úpadku.

Pretože akonáhle sa národ a štát vydajú touto cestou, bude sa pozornosť automaticky sústreďovať na podporu rasovo najhodnotnejšie jadro národa a jeho plodnosť, aby potom celé národné spoločenstvo malo podiel na tomto požehnaní. Táto cesta spočíva v tom, že štát neponechá osídlenie novozískaných území náhode, ale podriadi ich zvláštnych normám. Za týmto účelom zriadené rasové komisie budú vystavovať jednotlivcom osídľovacie atesty, ktoré budú viazané na ich vopred stanovenú rasovú čistotu. Tak budú môcť byť pozvoľne zakladané okrajové kolónie, ktorých obyvatelia budú výhradne nositeľmi najvyššej rasovej čistoty a najvyšších rasových schopností. Tí predstavujú drahocenný celonárodný poklad, ktorého rast musí každého jednotlivého súkmeňovca naplňovať radostnou istotou, pretože v nich spočíva kľúč k poslednému veľkému budúcemu vývoju vlastného národa a celého ľudstva.

Národnému svetovému názoru sa musí podariť nastoliť vznešený vek, keď sa ľudia nestarajú v prvom rade o zušľachtenie psov, koňov a kačiek, ale predovšetkým

o povznesenie ľudstva samého, vek, kedy sa jeden na základe poznania niečoho mlčky zrieka a druhý sa radostne obetuje a dáva.

Že je to možné, sa nedá poprieť vo svete, na ktorom sa státisíce a státisíce ľudí dobrovoľne zaväzujú k celibátu a nie sú pritom viazaní ničím iným než cirkevným prikázaním. Nemalo by byť možné rovnako zrieknutie sa toho istého, keď na miesto prikázania vstúpi napomenutie, že je treba skončiť s dedičným hriechom pokračujúceho znečisťovania rasy a všemohúcemu stvoriteľovi dať takú bytosť, akú sám stvoril?

Samozrejme, že úbohá armáda našich dnešných meštiakov tomu nikdy nerozumie. Budú sa tomu smiať, alebo krčiť nad tým všetkým ramenami a pritom stonať ich večnou výhovorkou: „To by bolo samo o sebe celkom pekné, ale nie je to predsa možné realizovať!“. S vami sa to naozaj nedá realizovať, váš svet sa k tomu nehodí! Vy máte len jedinú starosť - váš osobný život a máte jediného Boha - vaše peniaze! Avšak my sa neobraciame na vás, obraciame sa na veľkú armádu tých, ktorí sú príliš chudobní, než aby pre nich znamenal ich osobný život najväčšie šťastie na svete, na tých, ktorí nestoja v priazni u vládcov nad ich bytím, ktorí však veria na iné božstvá. Predovšetkým sa obraciame na mocnú armádu našej nemeckej mládeže. Vyrastá do novej doby a to, čo lenivosť a ľahostajnosť ich otcov zavinila, ich prinúti k boju. Nemecká mládež bude v budúcnosti buď staviteľom nového národného štátu, alebo ako posledný svedok zažije úplné zrušenie a koniec meštiackeho sveta.

Pretože ak jedna generácia trpí chybami, ktoré si uvedomuje a dokonca aj priznáva, aby sa potom aj napriek tomu, ako sa to dnes deje v našom meštiackom svete, uspokojila s lacným prehlásením, že sa proti tomu nedá nič robiť - taká spoločnosť je odsúdená na zánik. Charakteristické na našom meštiackom svete je práve to, že sa nedostatky a neduhy už sa ani vôbec nesnaží nejako zapierať. Musí priznávať, že mnohé je prehnité a zlé, ale nemá silu k rozhodnutiu postaviť sa proti zlým veciam, energicky zomknúť sily šesťdesiat - či sedemdesiatmiliónového národa a zažehnať nebezpečie. Naopak: pokiaľ sa tak stane inde, robia sa o tom hlúpe poznámky a pokúša sa tak aspoň na diaľku dokázať teoretická nemožnosť dotyčného postupu a úspech prehlásiť za nemožný. Napríklad keď celý jeden kontinent vyhlási konečne boj jedu alkoholu a snaží sa národ oslobodiť zo zajatia tejto strašnej neresti, nemá pre to náš európsky meštiacky svet pražiadne pochopenie, iba nič nehovoriace poznámky, potriasanie hlavou a vidí to smiešne, čo je najmä pikantné u našej smiešnej spoločnosti. Keď sa však nedá nič robiť a niekde na svete sa vyhlási boj vznešenému a nedotknuteľnému neporiadku a to dokonca s úspechom, potom musí byť aspoň tento úspech spochybnený a relativizovaný, pričom sa do boja proti úsiliu meštiackej morálky vyťahnú hľadiská, ktoré chcú skončiť s niečím veľmi nemorálnym.

Nie, o tom by sme si nemali robiť ilúzie: naše súčasné meštianstvo sa stalo pre každú vznešenú úlohu bezcenným, pretože nieje kvalitné a je príliš zlé. A ono je príliš zlé: menej z chcenej zlej veci, avšak o to viac z neuveriteľnej nedotknutosti a všetkého, čo z nej pramení. Preto nie sú tiež tieto politické kluby, ktoré sa prezentujú pod súhrnným názvom „občianske strany“, už dlho ničím iným než záujmovým spoločenstvom určitých profesijných skupín a stavovských tried a ich vznešenou úlohou je najlepšie možné egoistické zastupovanie záujmov. Že takýto politizujúci „buržoázny“ cech sa hodí ku všetkému lepšie než k boju, je samozrejmé. Najmä však, keď sa proti strana neskladá z opatrných ustrašencov, ale z proletárskych más, ktoré sú do krajnosti spracované propagandou a odhodlané ísť až do konca.

Ak považujeme za prvotnú úlohu štátu službu pre blaho národnej pospolitosti v zmysle zachovania starostlivosti a rozvoja najlepších rasových elementov, je prirodzené, že sa táto starostlivosť nemôže obmedziť len na narodenie nového mladého rasového súkmeňovca, ale že musí z mladej ratolesti vychovať hodnotného člena pre neskoršie ďalšie množenia.

A rovnako ako všeobecne spočíva predpoklad duchovnej výkonnosti v rasovej kvalite daného ľudského materiálu, tak musí byť v jednotlivostiach pri výchove kladený dôraz predovšetkým na telesné zdravie, pretože celkovo vzaté zdravý, silný duch sa nachádza iba v zdravom a silnom tele. Skutočnosť, že géniovia sú niekedy telesne menej vyvinutí a niekedy dokonca aj chorí, tomu neodporuje. Pretože tu sa jedná o výnimky, ktoré - ako všade inde - potvrdzujú pravidlo. Ak sa však národ vo svojej mase bude skladať z telesných regenerátorov, sotva sa z takéhoto bahna nadvihne skutočne veľký duch. Jeho pôsobenie v takomto prostredí nebude celkom iste úspešné. Skľúčená masa by mu buď vôbec nerozumela, alebo by bola jej vôľa natoľko oslabnutá, že by nemohla a ani nechcela sledovať výškový let takéhoto orla.

Národný štát sa na základe tohoto poznania svojou celkovou teóriou výchovy neorientuje v prvej rade na mechanicky osvojené vedomosti, ale na vypestovanie telesného zdravia. Až potom v druhom rade dôjde k vzdelávaniu duchovných schopností. Tu však v prvom rade ide o vývoj charakteru, najmä podporu schopností rozhodovania a pevnej vôle v spojení s výchovou k zodpovednosti a až potom naposledy vedecké vzdelávanie.

Národný štát pritom musí vychádzať z predpokladu, že vedecky aj menej vzdelaný, ale telesne zdravý človek s dobrým, pevným charakterom, pevnou vôľou a rozhodnosťou, je pre národné spoločenstvo hodnotnejší než duchaplný slaboch. Národ učencov, ak je telesne schátraný a slabošsky nerozhodný, nedosiahne nebies a neobháji ani svoje bytie na tejto zemi. V ťažkom osudovom boji podlieha nielen ten, kto to menej vie, ale ten, kto zo svojho vedenia vyvodí najslabšie dôsledky a najhoršie ich prevedie do činov. Tiež tu musí existovať určitá harmónia. Skazené telo sa nestane žiariacim duchom ani v najmenšom viac estetickom. Žiadny veľmi vyvinutý duch by nemal opodstatnenie, keby jeho nositeľ bol telesne zanedbaný, zmrzačený, charakterovo zlý subjekt. Čo robí grécky ideál nesmrteľným, to je jeho zázračné spojenie najnádhrenejšej telesnej krásy so žiariacim duchom a vznešenou dušou.

Ak platí Moltkeho výrok, že „šťastie má trvalo len schopný“, platí iste tiež pre vzťah medzi telom a duchom: tiež duch bude, pokiaľ je zdravý, spravidla natrvalo bývať iba v zdravom tele.

Telesné otužovanie nie je tiež v národnom štáte vecou jednotlivca, ani záležitosťou, ktorá sa týka v prvom rade rodičov a až potom v druhom alebo treťom rade zaujíma verejnosť, ale podporou sebazáchovy národnej pospolitosti, zastupovanej štátom. Štát, čo sa týka čisto vedeckého vzdelania, zasahuje už dnes do práva na sebaurčenie jednotlivca a voči nemu zastupuje právo spoločenstva tým, že bez ohľadu na súhlas či nesúhlas rodičov podrobí dieťa povinnej školskej dochádzke. Budúci národný štát musí ešte viac presadiť svoju autoritu vzhľadom k neznalosti, alebo nepochopeniu jednotlivca v otázke zachovania národného spoločenstva. Svoju vzdelávaciu prácu musí zamerať tak, aby mladé telá už v rannom detstve boli účelu zodpovedajúcim spôsobom vzdelávané a nutne zocelené pre neskorší život. Musí sa postarať predovšetkým o to, aby nevyrastali generácie peciválov.

Táto opatrovateľská a vzdelávacia práca musí začať už u mladých matiek. Rovnako ako bolo možné v priebehu desaťročnej starostlivej práce dosiahnuť neinfekčnú čistotu pri pôrode a horúčku prvoroďčiek obmedziť na niekoľko málo prípadov, rovnako tak musí byť a bude možné prostredníctvom dôkladného vzdelania zdravotných sestier a matiek samotných, už v prvých rokoch dieťaťa zaručiť takú starostlivosť, ktorá bude perfektným základom a východiskom pre ďalší vývoj.

Škola ako taká musí v národnom štáte venovať neskonalo viac času telesnému otužovaniu. Nejde o to, zaťažovať mladé mozgy balastom, z ktorého si spravidla zapamätajú iba nepatrný zlomok, pričom v pamäti uviaznu väčšinou namiesto podstatného vedľajšie veci, pretože mladý ľudský mozog nie je schopný správne roztriediť množstvo podávanej látky. Ak dnes, dokonca aj na stredných školách sa telocviku venujú necelé dve hodiny a nepovinná účasť je úplne na ľubovôli jednotlivca, je to v porovnaní s čisto duchovným vzdelaním veľký nepomer. Nesmie ubehnúť jediný deň, kedy by mladý človek nemal aspoň dopoludnia a večer vždy jednu hodinu telesnú výchovu a to vo všetkých druhoch športu a telesného cvičenia. Pritom nesmie byť zabúdané najmä na jeden šport, ktorý je v očiach práve mnohých „národovcov“ považovaný za surový a nedôstojný: box. Je neuveriteľné, aké zlé mienenie je o tomto športe rozšírené vo „vzdelaných“ kruhoch. Že sa mladý človek učí šermovať je považované za samozrejmé a počestné, avšak box má byť surový. Prečo? Žiadny iný šport nepodporuje v takej miere útočného ducha ako box, ktorý vyžaduje bleskové rozhodovanie a reakcie a vychováva telo k oceľovej pružnosti. Nie je o nič surovejšie, keď dvaja mladí ľudia svoje rozdielne názory vyriešia šermom pästí, než keď tak činí kusom vybrúseného železa. Nie je tiež nevznešené, keď sa napadnutý ubráni pred útočníkom pästami, namiesto aby utiekol a volal strážnika. Predovšetkým však sa má mladý a zdravý chlapec tiež naučiť prijímať a znášať rany. V očiach našich duchovných bojovníkov sa to bude javiť samozrejme ako surové. Avšak nie je úlohou národného štátu vypestovať kolónie mierumilovných estétov a telesných degenerátorov. Ľudský ideál nespočíva v počestnom malomeštiactve, ale v cudnosti starých panien, ale vo vzdorovitom stelesnení mužskej sily a v ženách, ktoré privádzajú na svet mužov.

Šport teda nie je na to, aby jednotlivcov vychovával k sile, obratnosti a odvahe, ale aby ho i zoceloval a učil znášať nepohodu.

Keby nebola celá naša duchovná vyššia vrstva vychovávaná výhradne v urodzených slušných učeniach a namiesto toho sa priebežne učila boxovať, nebola by nemecká revolúcia pasákov, dezertérov a podobných výtržníkov nikdy možná, pretože to, čo im umožnilo úspech nebola chladná a odvážna činorodosť revolucionárov, ale zbabelá, úbohá nerozhodnosť tých, ktorí viedli štát a boli zaň zodpovední. Celé naše duchovné vedenie bolo vzdelávané viac „duchovne“ a tým muselo byť bezmocné v okamihu, keď sa na opačnej strane namiesto duchovných zbraní dostalo k slovu páčidlo. To všetko bolo možné len preto, že najmä naše vyššie školské vzdelanie zásadne nevychováva mužov, ale úradníkov, inžinierov, technikov, chemikov, juristov, literátov a aby táto duchovnosť nevymrela, profesorov.

Určite sa vzdelaním nestane zo zásadne zbabelého človeka odvážlivec, ale rovnako tak určite nebude odvážny človek ochromený v rozvoji svojich vlastností, ak je v dôsledku nedostatku vzdelania v telesnej sile a obratnosti vzhľadom k inému a priori slabší. Nakoľko podporuje vedomie telesných schopností vlastný pocit odvahy a prebudenia útočného ducha, sa dá najlepšie overiť na armáde. Tiež tam neexistovali iba hrdinovia, ale aj široký priemer. Ale dobrý výcvik nemeckého vojaka už v mierových dobách naočkoval tomuto obrovskému organizmu sugestívnu vieru vo vlastnú prevahu v takom rozsahu, aký naši nepriatelia nepovažovali za možný.

Pretože to, čo v letných a jesenných mesiacoch roku 1914 postupujúca nemecká armáda predviedla na nesmrteľnom útočnom duchu a útočnej odvahe, bolo výsledkom neúnavného výcviku, ktorý v dlhých mierových rokoch z často fyzicky slabších jedincov vydoloval neuveriteľné výkony a vychoval v nich sebadôveru, ktorá nezanikla ani v hrôzach najväčších bitiek.

Práve náš nemecký národ, ktorý je dnes zrútený a leží vystavený kopancom okolitého sveta, potrebuje túto sugestívnu silu, spočívajúcu v sebadôvere. Táto sebadôvera však musí byť pestovaná u mladého súkmeňovca už od detstva. Na to musí byť zameraná jeho celková výchova a vzdelávanie, aby mu dala presvedčenie, že je rozhodne nadradený nad inými. Vo svojej telesnej sile a obratnosti musí znovu získať vieru v nepremožiteľnosť celej svojej národnej pospolitosti. Pretože to, čo viedlo kedysi nemeckú armádu k víťazstvu, bola suma dôvery, ktorú mal každý jednotlivec k sebe samému a všetci dohromady k svojmu vedeniu. Čo nemecký národ opäť pozdvihne, to je presvedčenie o možnosti znovuzískania slobody. Toto presvedčenie však môže byť iba výsledkom rovnakého cítenia miliónov ľudí.

Ani tu by sme nemali byť na omyle: zrútenie nášho národa bolo príšerné a rovnako nesmierne bude musieť byť úsilie na to, aby jedného dňa tento stav skončil. Trpko sa mylí ten, kto verí, že náš národ načerpá z nášho terajšieho meštiackeho výchovného pôsobenia silu k pokoju a poriadku, aby jedného dňa prelomil dnešný svetový poriadok, ktorý znamená náš zánik a hodí do tváří našich nepriateľov svoje otrocké reťaze. Iba nadmieru silné národné vôle majú smäd po slobode a najvyššou náruživosťou bude opäť vyrovnané to, čo nám kedysi chýbalo.

Tiež odev našej mládeže má byť prispôsobený tomuto účelu. Je to na zaplakanie vidieť, ako tiež naša mládež podlieha bláznivej móde, ktorá obracia symbol výroku „šaty robia človeka“ na zhubný opak.

Práve u mládeže musí odev slúžiť tiež výchove. Mladý chlapec, ktorý v lete behá v dlhých nohaviciach, zahalený až ku krku, stráca už svojim odevom podnetný prostriedok k telesnému utužovaniu. Pretože aj ctižiadosť a povedzme pokojne márnomyseľnosť musia byť zahrnuté do výchovného procesu. Nie márnomyseľnosť na krásny odev, ktorý si každý nemôže kúpiť, ale márnomyseľnosť na krásne, dobre sformované telo, pričom každý môže napomáhať pri jeho vytváraní.

Je to účelné tiež pre neskoršiu dobu. Dievča má poznať svojho rytiera. Keby dnes telesná krása nebola úplne zatlačená do pozadia našimi nedbalými módnymi bytosťami, nebolo by možné zvädzanie státisícov dievčat krivonohými, odpornými židovskými mladíkmi. Tiež je v záujme národa, že sa vzájomne nájdú najkrajšie telá a pomôžu národnej pospolitosti prepožičať novú krásu.

Dnes by to bolo naostatok veľmi nutné, pretože chýba vojenská výchova a tým jediné zariadenie, ktoré v mierovej dobe aspoň čiastočne doháňa to, čo bolo inou výchovou zanedbané. Ale aj tam nespočíval úspech iba vo výcviku jednotlivca, ale vo vplyve, ktorým pôsobil na pomer obidvoch pohlaví. Mladé dievča dávalo prednosť vojakovi pred nevojakom.

Národný štát nebude prevádzať dozor nad telesným utužovaním iba počas oficiálnych školských rokov, aj potom sa musí o tieto veci starať tak dlho, dokiaľ sa mladý človek nachádza v telesnom vývoji, aby tento vývoj využil ku svojmu požehnaní. Je nezmyslom domnievať sa, že po skončení školskej dochádzky končí právo štátu dohliadať na svojich mladých občanov a začína nanovo najskôr v čase ich vojenskej služby. Toto právo je povinnosťou, ktorá existuje nepretržite. Dnešný

štát, ktorý nemá záujem na zdravých ľuďoch, túto povinnosť zločinným spôsobom zanedbal. Necháva dnešnú mládež spustnúť na uliciach a v bordeloch, namiesto aby ju vzal na uzdu a telesne ju ďalej vychovával, až jedného dňa vyrastie zdravý muž a zdravá žena.

Akou formou povedie štát túto výchovu, môže byť dnes ľahostajné, podstatné je to, že to robí a hľadá cesty, ktoré tomu prospievajú. Národný štát bude musieť považovať za štátnu úlohu ako duchovnú, tak aj telesnú výchovu a túto prevádzať v štátnych zariadeniach. Pritom môže byť táto výchova celkovo orientovaná ako príprava na neskoršiu vojenskú službu. Armáda nebude musieť mladého muža vzdelávať ako doposiaľ v základných pojmoch poradového výcviku, nebude dostávať úplných nováčikov v dnešnom zmysle, ale telesne výborne pripravených mladých mužov, ktorých premenia na vojakov.

V národnom štáte nebude armáda učiť jednotlivcov chodiť a stáť, ale bude predstavovať poslednú a najvyššiu školu vlasteneckej výchovy. Mladý regrút obdrží v armáde nutný výcvik v zbrani, čo musí byť priznané už starej armáde ako najvyššia zásluha: v tejto škole sa má mládenec zmeniť na muža. A v tejto škole sa nemá naučiť iba poslúchať, ale získať tiež predpoklady k neskoršiemu veleniu. Má sa naučiť mlčať nielen vtedy, keď je právom káraný, ale ak je to potrebné, strpieť mlčky aj krivdu.

Upevnený vierou vo svoju vlastnú silu, inšpirovaný silou spoločne pociťovaného kolektívneho ducha armády, má získať presvedčenie o neprekonateľnosti svojho národného spoločenstva.

Po ukončení vojenskej služby mu budú vystavené dva dokumenty: diplom štátneho občana ako právna listina, ktorá mu teraz povoľuje byť verejne činným a zdravotný atest ako potvrdenie o telesnom zdraví pre manželstvo.

Analogicky k výchove chlapcov povedie národný štát z rovnakých hľadísk výchovu dievčat. Tiež tu je potrebné klásť hlavný dôraz predovšetkým na telesnú výchovu a až potom na podporovanie duševných a neskôr duchovných hodnôt. Cieľom výchovy žien je pripravenosť na budúce materstvo.

Až v druhej rade musí národný štát v každom smere podporovať utváranie charakteru. Isteže sú podstatné charakterové vlastnosti vrodené každému jednotlivcovi: egoisticky založený človek je a zostane egoistom, rovnako ako idealista vždy bude v podstate svojej bytosti idealistom. Avšak medzi týmito zjavne vyhranenými charaktermi sa nachádzajú milióny menej vyhranených a kolísajúcich. Rodený zločinec je a zostane zločincom, ale mnohí z tých, u ktorých existujú iba nejaké zločinecké sklony, sa môžu správnou výchovou stáť hodnotnými členmi národného spoločenstva, zatiaľ čo naopak zlou výchovou sa z rozkolísaných charakterov môžu stať skutočne zlé elementy.

Ako často sa za vojny bedákalo nad tým, že náš národ vie tak málo mlčať! Aké ťažké bolo preto utajiť pred nepriateľom aj dôležité tajomstvá! Vystala teda otázka: čo urobila pred vojnou nemecká výchova preto, aby pestovala v jednotlivcovi mlčanlivosť? Nebol snáď bohužiaľ už v škole preferovaný malý žalobníček pred ostatnými mlčanlivými spolužiakmi? Nebolo a nie je snáď považované udavačstvo za pozitívnu „otvorenosť“ a mlčanlivosť za negatívnu zarytosť? Pokúšal sa vôbec niekto prezentovať mlčanlivosť ako hodnotnú mužskú cnosť? Nie, pretože z pohľadu našej dnešnej školskej výchovy sú to malichernosti. Avšak tieto maličkosti stoja štát nespočetné milióny na súdnych výdajoch, pretože 90 percent všetkých procesov za

urážky na cti a pod. vznikajú iba z nedostatku mlčanlivosti. Nezodpovedne prednesené výroky sú rovnako tak ľahkomyselne ďalej šírené, naše národné hospodárstvo je poškodzované ľahkomyselným prezrádzaním dôležitých výrobných postupov a dokonca všetky tiché prípravy ohľadom obrany krajiny budú iluzórne, pretože ľud sa nenaučil mlčať a všetko sa hovorí ďalej. Avšak za vojny môže táto utáranosť viesť až k strate bitiek a prispieť tak k ich nešťastnému koncu. Tiež tu musí platiť „čo sa v mladosti nenaučíš, to v starobe nevieš“. Patrí k tomu aj to, že napríklad učiteľ nemá získavať informácie o hlúpych vystrájaníach chlapcov podporovaním donášačstva. Mládež predstavuje štát sám o sebe, stojí voči dospelým v akejsi uzavretej solidarite, čo je samozrejmé. Väzba desaťročného chlapca na rovnako starého je prirodzená a väčšia, než k dospelým. Chlapec, ktorý žaluje na svojho kamaráta, sa dopúšťa zrady a zaujíma tým postoj, ktorý - zhruba povedané a zveličene - zodpovedá velezrade. Takýto chlapec sa nedá považovať za „dobré a slušné“ dieťa, ale za chlapca s menej hodnotnými charakterovými vlastnosťami. Pre učiteľa to môže byť pohodlné, poslúžiť si za účelom zvýšenia svojej autority takými necnosťami, avšak do mladého srdca bude tým zasadený zárodok určitého postoja, ktorý sa môže neskôr prejaviť veľmi negatívne. Viac než jedenkrát vyrástol z malého žalobníčka veľký naničhodník?

To má byť príklad pre mnohých iných. Dnes je vedomé vyvíjanie dobrých, šľachetných charakterových vlastností v škole nulové. V budúcnosti sa tomu bude musieť prikladať omnoho väčšia váha. Vernosť, obetavosť a mlčanlivosť sú cnosti, ktoré veľký národ nutne potrebuje a ich osvojenie a podporovanie školou je dôležitejšie, než mnohé z toho, čo v súčasnej dobe plní naše školské osnovy. Tiež odvykanie si od plačlivých sťažností, ubolenosť a pod. patrí do tejto oblasti. Ak výchova zabúda na to, aby na deti pôsobila už v tom zmysle, že tiež utrpenie a nepohoda sa musia mlčky znášať, nemožno sa potom čudovať tomu, že neskôr v kritických okamihoch, ak je napríklad muž na fronte, slúži celý jeho poštovný styk s domovom len k vzájomnému nariekaniu a sťažovaniu. Keby našej mládeži bolo v školách sprostredkované o trochu menej vedomostí a viacej sebaovládania, v rokoch 1915/1918 by sa to veľmi vyplatilo.

Národný štát musí teda vo svojej pedagogickej práci klásť veľký dôraz nielen na telesnú výchovu, ale aj na výchovu charakteru. Početné morálne neduhy, ktoré v sebe nosí náš dnešný národný organizmus, by mohli byť správne nasmerovanou výchovou keď nie úplne odstránené, tak rozhodne veľmi zmiernené.

Veľmi dôležité je pestovanie pevnej vôle a rozhodnosti, ako aj výchova k preberaniu zodpovednosti.

Ak na vojne platila zásada, že akýkoľvek rozkaz je lepší než žiadny rozkaz, musí to pre mládež znamenať predovšetkým: akákoľvek odpoveď je lepšia než žiadna odpoveď. Zo strachu, že poviem niečo zle, nechať vôbec žiadnu odpoveď, musí byť hanblivejšie než nesprávna odpoveď. Na tomto prostom základe je treba vychovávať mládež k tomu, aby získala odvahu k činu.

Často sa všetci sťažovali, že v novembri a decembri 1918 zlyhali úplne všetky miesta, že začínajúc cisárom a končiac posledným veliteľom divízie nenašiel nikto silu k samostatnému rozhodnutiu. Táto strašná skutočnosť je varovaním našej výchove, pretože v tejto hroznej katastrofe sa v obrovskom merítku prejavilo to, čo tu v malom merítku bolo odjakživa. Je to nedostatok vôle a nie nedostatok zbraní, ktorá nás dnes činí neschopnými akéhokoľvek vážneho odporu. Je tým presiaknutý celý

náš národ, zabraňuje akémukoľvek rozhodnutiu, s ktorým je spojené nejaké riziko, ako by veľkosť činov nespočívala práve v odvahe. Bez toho, aby to tušil, našiel jeden nemecký generál pre tento úbohý nedostatok vôle klasickú formuláciu: „Konám iba vtedy, ak môžem počítať s päťdesiatjedem percentami pravdepodobnosti, že budem mať úspech". V týchto „päťdesiatjedem percentách" spočíva tragika nemeckého zrútenia. Kto vyžaduje od osudu najskôr záruku úspechu, zrieka sa tým významu hrdinského činu. Pretože tento čin spočíva v tom, že sa v presvedčení o smrteľnom nebezpečí istého stavu podnikne krok, ktorý môže snáď viesť k úspechu. Chorý na rakovinu, ktorý si je istý smrťou, si nevypočítava žiadnych päťdesiatjedem percent, aby sa podrobil operácii. Aj keď táto operácie sľubuje len polpercentú pravdepodobnosť vyliečenia, odvážny muž sa jej podrobí, inak už nemá čo nariekať pre svoj život.

Epidémia dnešnej zbabelej nerozhodnosti a absencie vôle je však celkovo vzaté predovšetkým výsledkom našej od základu chybnéj výchovy mládeže, ktorej katastrofálne pôsobenie sa prejavilo v neskoršom živote a ktorá nakoniec vrcholí v nedostatku občianskej odvahy vedúcich štátnikov. Do rovnakej oblasti spadá tiež dnešná výrazná zbabelosť pred zodpovednosťou. Tiež tu spočíva chyba už vo výchove, ktorá prenikla do celého verejného života a nesmrteľne vrcholí v parlamentnej vládnej inštitúcii.

Pretože už v škole sa kladie bohužiaľ väčší dôraz na „lútostné" priznanie a na „kajúcne" prisľúbenie nápravy malého hriešnika, než na odvážne, otvorené priznanie. Toto sa dokonca javí mnohým dnešným národným vzdelávateľom ako viditeľný príznak nepolepšiteľnosti a mladému chlapcovi je neuveriteľne zvestované, že skončí na šibenici a to za vlastnosti, ktoré by mali neoceniteľnú hodnotu, keby sa stali spoločným majetkom celého národa.

Národný štát musí v budúcnosti venovať najväčšiu pozornosť výchove k vôli a rozhodnosti a rovnako tak vlievať do mladých srdc odvalu k prijímaniu zodpovednosti. Iba ten, kto rozpozná tieto nutnosti v celom ich význame, dosiahne nakoniec po storočiach vzdelávacej práce ako výsledok silný národný organizmus, ktorý už nebude podliehať takým slabostiam, ktoré dnes prispievajú tak osudovým spôsobom k nášmu pádu.

Vedecké školské vzdelávanie, ktoré je dnes alfou a omegou všetkej štátnej výchovnej práce, bude môcť byť národným štátom prevzaté iba s nepatrnými zmenami. Tieto zmeny spočívajú v troch oblastiach.

Po prvé nemá byť mladý mozog zaťažovaný vedomosťami, ktoré z dvadsiatich piatich percent nebude potrebovať a tým pádom ich aj zabudne. Predovšetkým učebné osnovy národných a stredných škôl predstavujú čosi obojaké a neurčité. V mnohých prípadoch látka toho, čo sa je potrebné naučiť, narástla natoľko, že v hlave jednotlivca zostane iba zlomok tejto látky a opäť iba zlomok z tohoto množstva nájde uplatnenie, zatiaľ čo na druhej strane to všetko nedostačuje potrebám človeka pracujúceho v určitom odbore, v ktorom si zarába na svoj chlieb. Vezmime si napríklad štátneho úradníka, absolventa gymnázia alebo reálneho gymnázia, v tridsiatom piatom alebo štyridsiatom roku jeho života a vyskúšajme si ho z jeho kedysi pracne nadobudnutých školských vedomostí. Ako málo toho zostalo! Dostaneme samozrejme odpoveď: „Áno, to množstvo vtedy naučenej látky nemalo význam iba v trvalom získavaní mnohostranných vedomostí, ale v kultivovaní schopností duchovnej vnímavosti, myslenia a najmä schopnosti mozgu si pamätať".

To je čiastočne správne. Napriek tomu tu existuje nebezpečenstvo, že mladý mozog bude zaplavený prílivom dojmov, ktoré iba zriedka dokáže zvládnuť a ich jednotlivé elementy zhodnotiť podľa väčšej alebo menšej dôležitosti, pričom väčšinou nie to nepodstatné, ale to podstatné človek zabudne. Tým sa stráca hlavný účel takéhoto učenia, pretože ten nemôže spočívať v tom, aby nadmerná koncentrácia látky robila mozog schopným učenia, ale v tom, dať človeku pre neskorší život taký poklad vedomostí, ktoré jednotlivec potrebuje a ktorých prostredníctvom budú k dobru celej spoločnosti. To však bude iluzórne, ak jednotlivec v dôsledku nadmiery vnútenej látky túto neskôr buď to vôbec nepozná, alebo nepozná jej podstatné veci. Napríklad nieje pochopiteľné, prečo by sa museli milióny ľudí učiť niekoľko rokov dva či tri cudzie jazyky, ktoré môžu neskôr použiť iba zlomkovite, a preto ich tiež väčšinou úplne zabudnú, pretože zo stotisíc žiakov, ktorí sa učia napríklad francúzsky, nájde sotva dvetisíc z nich neskôr uplatnenie pre tieto znalosti, zatiaľ čo deväťdesiatosem tisíc sa v celom svojom neskoršom živote nedostane do situácie, v ktorej by mohli prakticky použiť to, čo sa kedysi naučili. Venovali vo svojej mladosti tisíce hodín jednej veci, ktorá pre ne neskôr nemá žiadnu hodnotu a význam. Námetka, že táto látka patrí k všeobecnému vzdelaniu, je nesprávna, keď uvážime, že ľudia nedisponujú celý život tým, čo sa kedysi naučili. V skutočnosti musí kvôli dvom tisícom ľudí, pre ktorých sú znalosti tohoto jazyka použiteľné, zbytočne trpieť deväťdesiatosem tisíc ďalších a obetovať tomu drahocenný čas.

Pritom sa v tomto prípade jedná o jazyk, o ktorom sa nedá povedať, že slúži ku kultivovanému logickému mysleniu, čo sa týka napríklad latinčiny. Bolo by tiež účelnejšie sprostredkovať mladému študentovi takýto jazyk len v jeho obecných obrysoch, alebo lepšie povedané v jeho vnútornom pôdoryse, teda dať mu znalosti hlavnej charakteristiky tohoto jazyka a snáď ho uviesť do základov jeho gramatiky, výslovnosti, tvorby viet atď. pomocou vhodných príkladov. To by pre všeobecnú potrebu stačilo a bolo by to hodnotnejšie, prehľadnejšie a ľahšie zapamätateľné, než dnešná intenzívna drina so štúdiom celého jazyka, ktorý sa v skutočnosti úplne nezvládne a neskôr zabudne. Tým by sa tiež predišlo nebezpečeniu, že z neprehľadného množstva látky uviaznu v pamäti len nesúvislé jednotlivosti, pretože mladý človek by sa učil len to, čo je vhodné na zapamätanie, čím by naostatok bola látka už preosiata z hľadiska hodnotného a zbytočností.

Takto sprostredkované všeobecné základy by boli pre neskorší život väčšiny študentov dostačujúce, zatiaľ čo iní, ktorí tento jazyk skutočne potrebujú, by mali možnosť na týchto základoch ďalej stavať a mohli by sa venovať dôkladnejšiemu štúdiu tohoto jazyka. V učebných osnovách by sa získal nutný čas pre telesné otužovanie, ako aj pre intenzívnejšiu podporu zhora uvedených oblastí.

Najmä však musí byť prevedená zmena doterajšej vyučovacej metódy predmetu história. Sotva ktorý národ by sa mohol viac poučiť zo svojich dejín než národ nemecký, avšak sotva existuje národ, ktorý toto poučenie vyvodzuje horšie než náš národ. Ak politika predstavuje budúce dejiny, potom je naša výchova k histórii určená spôsobom našej politickej činnosti. Tiež tu nejde o to nariekať nad úbohými výsledkami našich politických výkonov, ak tu nie je odhodlanie postarať sa o lepšiu výchovu k politike. Výsledok našej dnešnej výučby dejepisu je v deväťdesiatich deviatich prípadoch zo sto úbohý. Zostávajú dátumy, dátumy narodenia a mená, zatiaľ čo jasná línia chýba. Všetko podstatné, o čo sa vlastne jedná, sa vôbec nevyučuje a zostáva prenechané viac, alebo menej geniálnemu nadaniu jednotlivca vyhľadávať vnútorné súvislosti so záplavami dát a z postupností dejov.

K tomuto trpkému zisteniu sa môžeme dopátrať ako chceme - prečítajme si len pozorne reči našich pánov poslancov jednej legislatívnej periódy napríklad k

zahranično-politickým otázkam. Uvedomme si, že sa tu jedná, aspoň sa to tvrdí, o elitu nemeckého národa a že každopádne veľká časť týchto ľudí absolvovala naše stredné školy, niektorí dokonca vysoké školy a z toho môžeme ľahko rozpoznať, ako celkovo nedostatočné je dejepisné vzdelanie týchto ľudí. Keby dejiny vôbec neštudovali, ale keby mali iba zdravý inštinkt, bolo by to podstatne lepšie a pre národ omnoho užitočnejšie.

Práve vo výučbe dejín musí dôjsť ku skráteniu látky. Hlavná hodnota spočíva v poznaní veľkých vývojových línií. Čím viac bude výučba takto obmedzená, tým väčšia je nádej, že jednotlivec bude mať z takej výučby neskôr prospech, ktorý v konečnom súčte bude k prospechu celej spoločnosti - pretože dejiny sa neučíme preto, aby sme sa dozvedeli, čo bolo. Dejiny sa učíme preto, aby sme v nich získali učiteľku pre budúcnosť a pre zachovanie vlastnej národnej pospolitosti. Toto je účel a vyučovanie dejepisu je iba prostriedkom k tomuto účelu. Dnes sa však aj tu stal prostriedok účelom a účel ako taký sa úplne stratil. Až nikto nehovorí, že podrobné štúdium dejín vyžaduje zaoberať sa všetkými týmito dátami, pretože iba z nich sa dajú stanoviť veľké vývojové línie. Toto stanovenie je úlohou odbornej vedy. Normálny priemerný človek ale nie je profesorom histórie. Pre neho sú tu dejiny predovšetkým preto, aby mu sprostredkovali určitú mieru historického pohľadu, ktorý je nutný pre samostatné stanovisko v politických záležitostiach národnej pospolitosti. Kto chce byť profesorom histórie, nech sa neskôr tomuto štúdiu podrobne venuje. Samozrejme, že sa potom bude zaoberať všetkými aj tými najmenšími detailmi. K tomu však nemôže postačovať ani naša dnešná výučba dejepisu, pretože táto je pre normálneho priemerného človeka príliš rozsiahla, pre odborného vedca však ešte príliš vymedzená.

Je teda úlohou národného štátu postarať sa o to, aby boli konečne napísané svetové dejiny, v ktorých bude rasová otázka povýšená do dominujúceho postavenia.

Zhrňame: Národný štát zjednoduší všeobecné vedecké vyučovanie do skrátenej formy, ktorá zahŕnie všetko podstatné. Navyiac bude poskytnutá možnosť podrobného odborného vedeckého štúdia. Je postačujúce, keď sa jednotlivcovi dostane všeobecné vzdelanie v hrubých obrysoch ako základ a iba v oblasti, ktorá bude v neskoršom živote jeho oblasťou, dostane podrobné odborné a špeciálne vzdelanie.

Všeobecné vzdelanie musí byť pritom vo všetkých predmetoch povinné, zvláštne vzdelanie bude ponechané na výber jednotlivcom.

Takto dosiahnuté krátenie učebných osnov a počtu hodín bude použité v prospech telesnej výchovy, pestovania charakteru, vôle a rozhodnosti.

Ako nepodstatné je dnešné vyučovanie najmä na stredných školách pre prax v neskoršom živote, preukazuje najlepšie skutočnosť, že do rovnakého postavenia dnes môžu prichádzať: ľudia z troch škôl rôzneho druhu. Rozhodujúce je skutočne iba všeobecné vzdelanie a nie do mozgov nalievané špeciálne poznatky. Avšak pre odbory, kde sú špeciálne znalosti nutné, samozrejme nie je možné tieto znalosti v rámci učebných osnov našich dnešných stredných škôl získať.

Druhá zmena zo strany národného štátu vo vedeckých učebných osnovách musí byť nasledujúca:

Je v povahe nášho dnešného zmaterializovaného sveta, že sa naše vedecké vzdelávanie stále viac orientuje na reálne odbory, teda na matematiku, fyziku, chémiu a pod. Akokoľvek je to v dnešnej dobe, ktorej vládnu technika a chémia a predstavujú prinajmenšom jej vonkajšie viditeľné znaky, nutné, je to tým nebezpečnejšie, že všeobecné vzdelanie národa sa uberá takpovediac výhradne týmto smerom. To však musí byť vždy ideálne. Musí viac zodpovedať humanitným odborom, pretože iba tieto poskytujú základ pre neskoršie ďalšie odborné vzdelávanie. V opačnom prípade by to znamenalo zrieknutie sa tých síl, ktoré sú pre zachovanie národa stále ešte dôležitejšie, než môžu byť všetky technické a iné znalosti. Najmä teraz nie je možné nevenovať sa pri výučbe dejín štúdiu antiky. Rímske dejiny, v hrubých obrysoch správne podané, sú a budú tou najlepšou učiteľkou nie len pre dnešok, ale iste aj pre všetky budúce časy. Tiež helénsky kultúrny ideál nám musí zostať zachovaný. Rozdielnosť jednotlivých národov nesmie rozrušiť obraz vyššieho rasového spoločenstva. Zápas, ktorý dnes prebieha, je zápasom o veľké ciele: určitá kultúra bojuje o svoje bytie, ktoré spája tisícročnú antiku s germánstvom.

Mal by zostať zachovaný rozdiel medzi všeobecným vzdelaním a zvláštnymi odbornými vedomosťami. Pretože to druhé dnes stále viac klesá do služieb mamonu, musí všeobecné vzdelanie zostať zachované ako protiklad k prvému. Tiež tu je nutné neustále zdôrazňovať zásadu, že priemysel a technika, obchod a remeslo rozkvitajú vždy vtedy, pokiaľ idealisticky založené národné spoločenstvo k tomu ponúka predpoklady. Tieto však nespočívajú v materiálnom egoizme, ale v ochote k obetiam.

Dnešné vzdelávanie mládeže si stanovilo celkovo za prvoradý cieľ, sprostredkovať mladým ľuďom také znalosti, ktoré potrebujú k neskoršej vlastnej kariére. Hovorí sa: „Mladý človek sa musí stať platným členom spoločnosti.“. Rozumie sa tým jeho schopnosť zarábať si riadnym spôsobom na chlieb náš každodenný. Povrchné štátoobčianske vzdelávanie za tým pokrívá a stojí na hlinených nohách. Pretože dnešný štát sám o sebe predstavuje len určitú formu, je veľmi neľahké vychovávať ľudí vzhľadom k tejto forme a zaviazat' ich v tomto zmysle. Forma sa môže ľahko rozbiť. A jasný obsah dnešný pojem „štát“ nemá. Nezostáva tiež nič iné, než bežná „vlastenecká“ výchova. V starom Nemecku spočívalo jej hlavné ťažisko v obvykle menej inteligentnom a spravidla veľmi nudnom zbožňovaní malých a ešte menších potentátov, ktorých množstvo nútilo k nedostatočnému oceneniu a hodnoteniu skutočných veľikánov nášho národa. Výsledkom bola veľmi nedostatočná znalosť nemeckých dejín u širokej masy národa. Tiež tu chýbala veľká línia.

Že sa týmto spôsobom nedosiahlo žiadne skutočné národné nadšenie je samozrejmé. Nášmu vyučovaniu dejepisu chýbala schopnosť vyzdvihnúť z našich dejín niekoľko málo mien, ktoré by sa stali obecným majetkom celého nemeckého národa a prostredníctvom rovnakých znalostí a rovnakého nadšenia obopnúť záväzný pás okolo celého spoločenstva. Nikto nepochopil, že je potrebné skutočne prezentovať významných mužov nášho národa súčasnosti ako vynikajúcich hrdinov, na ktorých by bolo sústredená všeobecná pozornosť a tým vyvolaná jednotná nálada. Nikto nebol schopný vyzdvihnúť ich nad úroveň vecného popisu a na týchto žiarivých príkladoch roznieť národnú hrdosť. To by sa javilo vtedajšej dobe ako zlý a skazený šovinizmus, ktorý by bol v tejto forme málo obľúbený. Biedermeierovské dynastické vlastenectvo sa javilo príjemnejším a znesiteľnejším než tryskajúca vašeň najvyššej nacionálnej hrdosti. Táto bola vždy pripravená slúžiť a mohla sa raz stať

pánom. Monarchistický patriotizmus skončil v spolkoch veteránov, nacionálna vášeň bola ťažko definovateľná. Je ako ušľachtilý kôň, ktorý neznesie každého na svojom sedle. Niet divu, že sa takéhoto „nebezpečia“ radšej snažili vyvarovať. Že by jedného dňa mohla prísť vojna, ktorá v bubnovej paľbe a oblakoch bojového plynu podrobí vnútornú súdržnosť vlasteneckého cítenia dôkladnej skúške, to vtedy nikto nepovažoval za možné. Keď ale prišla, vypomstil sa nedostatok najvyššej nacionálnej náruživosti najstrašnejším spôsobom. Zomrieť za svojich c. a k. pánov mali ľudia málo chuti, avšak „národ“ bol pre väčšinu z nich neznámym pojmom.

Od tej doby, keď v Nemecku slávila úspech revolúcia a monarchistický patriotizmus sám od seba vyhasol, spočíva účel výučby dejepisu skutočne iba v osvojovaní si vedomostí. Nacionálne nadšenie nemôže tento štát potrebovať, avšak to, čo by rád chcel, to nemôže nikdy dosiahnuť. Pretože rovnako tak, ako málo mohol dynastický patriotizmus dať schopnosť k odporu v dobe, keď vládne národný princíp, ešte menej toho bolo schopné republikánske nadšenie. Pretože nebolo možné pochybovať o tom, že pod heslom „Za republiku“ by nemecký národ nezostal štyri a pol roka na bojiskách, pričom najmenej by tam zostali tí, ktorí tento podivuhodný útvar vytvorili.

V skutočnosti vďačí táto republika za svoj podivný stav iba tomu, že do všetkých strán posielala uisťovanie o svojej ochote k dobrovoľnému prijatiu všetkých platieb porazeného národa a k podpisu akéhokoľvek zrieknutia sa územia. Okolitému svetu je sympatická, ako býva každý slaboch považovaný tými, ktorí ho potrebujú, za sympatickejšieho než pevný a neovplyviteľný muž. Samozrejme v tejto sympatii spočíva nepriateľ pre práve túto určitú štátnu formu aj jej zničujúca kritika. Majú radi nemeckú republiku a nenechávajú ju žiť, pretože lepšieho spojenca pre zotročenie nášho národa by nemohli nájsť. Iba tejto skutočnosti vďačí tento nádherný útvar za svoju dnešnú existenciu. Preto sa zaobíde bez akejkolvek skutočne národnej výchovy a uspokojí sa s prevolávaním „slávy“ ríšskych vlajkonosičov, ktorí by naostatok, keby túto vlajku museli hájiť svojou krvou, utiekli ako zajace.

Národný štát bude musieť za svoje bytie bojovať. Nebude založený žiadnymi Dawesovými podpismi, ani nimi neobháji svoju existenciu. Bude však potrebovať ku svojej existencii a prudkému rastu práve to, čoho sa dnešný štát zrieka. Čím nezrovnateľnejšia a hodnotnejšia bude jeho forma a obsah, tým väčšia bude tiež závisť a odpor jeho nepriateľov. Najlepšia strela nebude v jeho zbraniach, ale v jeho občanoch, nebudú ho chrániť pevnostné valy, ale živé múry z mužov a žien, preniknutých najvyššou láskou k vlasti a fanatickým národným nadšením.

Po tretie bude potrebné pri vedeckej výchove vziať v úvahu nasledujúce:

Tiež vo vede zbadá národný štát pomocný prostriedok k podpore národnej hrdosti. Nielen svetové dejiny, ale celé kultúrne dejiny musia byť vyučované z tohoto hľadiska. Vynálezca sa nesmie javiť len ako vynálezca, ale musí sa javiť ešte väčším ako súkmeňovec. Obdiv ku každému veľkému činu musí byť pretvorený v hrdosť na jeho štátneho vykonávateľa ako na príslušníka vlastného národa. Z nesmierného množstva všetkých veľkých mien nemeckých dejín musia však byť vybrané tie najväčšie a prezentované mládeži takým spôsobom, že sa stanú piliermi neochvejného národného citu.

Látku je treba zostaviť plánovito podľa týchto hľadísk a plánovito zorganizovať výchovu tak, aby mladý muž neopúšťal školu ako polovičný pacifista, demokrat či podobne, ale ako správny Nemec.

Aby bol tento národný cit od začiatku skutočný, nespočíval len z prázdneho zdania, musí byť už v mladosti do vnímavých hláv vštípená železná zásada: Kto miluje svoj národ, dokáže to iba obeťami, ktoré je ochotný pre svoj národ priniesť.

Neexistuje národný cit, ktorý je orientovaný iba na prospech. Rovnako tak neexistuje nacionalizmus, ktorý zahŕňa iba triedy. Výkriky „hurá“ nesvedčia o ničom a nedávajú nikomu právo nazývať sa nacionálnym, pokiaľ za týmto nestojí veľká milujúca starosť o zachovanie všeobecnej, zdravej národnej pospolitosti. Dôvod k hrdosti na svoj národ existuje iba vtedy, keď sa človek nemusí hanbiť za žiadny stav. Avšak obraz národa, ktorého polovica je chudobná a utrápená, alebo dokonca zanedbaná, je taký zlý, že nad ním nikto nemôže pociťovať hrdosť. Až potom keď je národná pospolitosť vo všetkých svojich článkoch zdravá na tele aj na duchu, potom sa môže radosť z prináležania k tomuto národu u každého právom vystupňovať k tomu vysokému citu, ktorý nazývame národná hrdosť. Tento najvyšší cit však bude pociťovať len ten, kto pozná veľkosť svojej národnej pospolitosti.

Vnútorne spojenie nacionalizmu s citom pre sociálnu spravodlivosť je potrebné vštepiť už do mladých srdc. Potom raz vznikne národ štátnych občanov, vzájomne spojených a ukovaných spoločnou láskou a spoločnou hrdosťou, neoprotiteľný a neporaziteľný na veky.

Strach našej doby pred šovinizmom je znakom jej impotencie. Nielen že jej chýba akákoľvek prekypujúca sila, ale táto jej pripadá dokonca aj nepríjemná, táto doba nie je osudom vyvolená pre veľké činy. Pretože najväčšie zmeny na tomto svete by neboli mysliteľné, keby ich hnacou silou namiesto fanatickej a dokonca aj hysterickej náruživosti boli len meštiacke cnosti pokoja a poriadku.

Je isté, že tento svet speje priamo k prevratnej zmene. A tu môže byť iba jediná otázka: či bude táto zmena v prospech árijského ľudstva alebo na úžitok večného Žida.

Národný štát sa bude musieť postarať o to, aby vhodnou výchovou mládeže vzniklo pokolenie pre posledné a najväčšie rozhodovanie na tejto zemeguli. Národ, ktorý sa ako prvý vydá touto cestou, zvíťazí.

Celá vzdelávacia a výchovná práca národného štátu musí byť korunovaná tým, že rasový cit a rasové cítenie sa inštinktívne a racionálne vštepi do srdc a mozgov mládeže. Žiadny chlapec a žiadne dievča by nemali odchádzať zo školy bez toho, aby si neosvojili zásadný poznatok o nutnosti a podstate čistej krvi. Tým vznikne predpoklad pre zachovanie rasovej základne našej národnej pospolitosti a tým zaistenie hlavnej podmienky pre neskorší ďalší kultúrny rozvoj.

Pretože celá telesná výchova a duchovné vzdelávanie by boli nakoniec zbytočné, keby neboli v prospech bytosti, ktorá je zásadne pripravená a rozhodnutá zachovať seba a svoj zvláštny druh.

V inom prípade by sa dostavilo to, čo my Nemci musíme ľutovať už teraz, pričom by sme snáď pochopili celý rozsah tohoto tragického nešťastia: že aj v budúcnosti zostaneme len zakladateľmi kultúry, nie len v zmysle obmedzeného pojatia nášho dnešného meštiackeho pohľadu, ktorý v jednotlivom stratenom súkmeňovcovi vidí iba strateného občana, ale v zmysle bolestného poznania, že potom, navzdory všetkej našej znalosti a zručnosti, bude naša krv predsa len určená na zánik. Tým, že sa neustále párieme s inými rasami, vyzdvihujeme tieto z ich doterajšej kultúrnej úrovne na vyšší stupeň, avšak z našej vlastnej výšky neustále klesáme dole.

Napokon aj výchova musí z rasového hľadiska obdržať svoje posledné završenie vo vojenskej službe. Pretože doba vojenskej služby má byť záverom normálnej výchovy priemerného Nemca.

Akokoľvek veľký význam bude mať v národnom štáte spôsob telesnej a duchovnej výchovy, rovnako dôležitý bude aj výber ľudí sám o sebe. Dnes si to robia ľahkým. Všeobecne sú to deti vyššie postavených, v súčasnej dobe dobre situovaných rodičov, ktoré sú hodné vyššieho vzdelania. Otázka nadania pritom hrá podradnú rolu. Talent ako taký, sa dá hodnotiť vždy iba relatívne. Dedinský synček môže byť ďaleko viac talentovaný, než dieťa rodičov po mnoho generácií vyššieho postavenia, aj keď sa čo do znalostí nevyrovná dieťaťu z týchto občianskych kruhov. Rozsah poznania však nijako nesúvisí s väčším či menším talentom, ale je výsledkom podstatne väčšieho množstva dojmov, ktoré dieťa v dôsledku svojej mnohostrannejšej výchovy a bohatšieho okolia neustále vstrebáva. Keby dedinský synček vyrastal od ranného detstva v rovnakom prostredí, boli by jeho duševné schopnosti úplne iné. Existuje snáď iba jediná oblasť, kde skutočne rozhoduje menej pôvod a omnoho viac vrodene schopnosti: oblasť umenia. Tu, kde sa nedá proste iba „učiť“, alebo musí byť všetko už vrodene a neskôr viac, alebo menej pozitívny vývoj závisí od vhodnej podpory existujúceho talentu, nezáleží na peniazoch a majetku rodičov. To je najlepším dôkazom toho, že genialita nie je viazaná na vyššie vrstvy alebo na bohatstvo. Najvyšší umelci pochádzajú nezriedka z najchudobnejších pomerov a mnohý malý dedinský chlapec sa často neskôr stal oslavovaným ministrom.

Nehovorí to práve v prospech myšlienkovej hĺbky doby, že tento poznatok neprenáša do oblasti celého duchovného života. Prevláda názor, že to, čo sa nedá odoprieť oblasti umenia, neplatí pre takzvané reálne vedy. Bezpochyby sa dá naučiť človeka istým mechanickým zručnosťami, rovnako ako je možné prostredníctvom duchovnej drezúry naučiť učenívého pudla neuveriteľným kúskom. Pri zvieracej drezúre sa nedá však dosiahnuť porozumenie zvierat'a pre tieto cvičenia a podobne je tomu aj u ľudí. Bez ohľadu na iný talent je možné človeka naučiť istým vedeckým kúskom, ale ich prevádzanie je potom rovnako neživotné a vnútorne bezduché ako u zvierat'a. Je dokonca možné pomocou určitého duchovného drilu natĺcť priemernému človeku do hlavy nadpriemerné vedomosti, tieto však zostávajú neživým a napokon neplodným vedením. Výsledkom je potom človek, ktorý síce môže byť chodiacim lexikónom, ale aj napriek tomu vo zvláštnych situáciách a rozhodujúcich okamihoch života žalostne sklame. Musí byť pripravovaný na každú, aj tú najskromnejšiu požiadavku a naopak sám o sebe nie je schopný sebamenšieho príspevku k ďalšiemu vzdelávaniu ľudstva. Takto mechanicky drezúrou získané vedomosti stačia nanajvýš na prevzatie štátnych úradov v dnešnej dobe.

Je samozrejmé, že v celkovom počte ľudí jedného národa sa nájdu talentovaní ľudia pre všetky možné oblasti verejného života. Je rovnako samozrejmé, že hodnota vedomostí bude tým väčšia, čím viac budú mŕtve vedomosti oživované zodpovedajúcim talentom jednotlivca. Tvorivé výkony môžu vznikáť len vtedy, keď sa schopnosti snúbia s vedomosťami.

Príklad nám ukáže, ako veľmi dnešné ľudstvo v tomto smere hreší. Čas od času sa v ilustrovaných časopisoch predvádza dnešným malomeštiakom, že tam či tam sa po prvýkrát nejaký neger stal advokátom, učiteľom či dokonca pastorom alebo hrdinským tenorom a podobne. Zatiaľ čo nahlúple meštiactvo berie na vedomie takúto zázračnú drezúru s úžasom a rešpektom k tomuto báječnému výsledku dnešného pedagogického umenia, Žid z toho dokáže veľmi prešibane vykonštruovať nový dôkaz pre správnosť svojej teórie o rovnosti všetkých ľudí. Upadajúcemu meštiackemu svetu pritom nedôjde, že sa tu po pravde jedná o prehrešok proti zdravému rozumu, že je zločineckým činom narodenú poloopicu drezúrovať tak dlho, až niekto uverí, že sa z nej stal advokát, zatiaľ čo milióny príslušníkov najvyššej

kultúrnej rasy zostávajú v úplne nedôstojnom postavení, že sa jedná o prehrešok proti vôli tvorcu ľudstva, ak chátrajú státisíce a státisíce jeho najnadanejších bytostí v proletárskom bahne, zatiaľ čo sú Zulukafrí a Hotentoti drezúrovaní na duchovné profesie. Pretože sa jedná o drezúru, rovnako ako v prípade pudla a nie o vedecké „vzdelanie“. Keby bola použitá rovnaká starostlivosť a úsilie u inteligentnej rasy, bol by každý jednotlivec tisíckrát skôr schopný rovnakého výkonu.

Aký neznesiteľný by bol tento stav, keby sa niekedy malo jednáť o viac než výnimky, rovnako tak je dnes neznesiteľné to, keď sa talent a nadanie nerozhodnú pre vyššie vzdelanie. Áno, je neznesiteľná myšlienka, že každoročne sú státisíce úplne netalentovaných ľudí braní za hodných vyššieho vzdelania, zatiaľ čo iné státisíce vysoko nadaných zostávajú bez tohoto vzdelania. Nedá sa vyčíslieť strata, ktorú tým národ utrpí. Ak v posledných storočiach, najmä v severnej Amerike, mimoriadne vzrástol počet nových vynálezcov, je tomu tak v neposlednom rade preto, že tam dostalo možnosť vzdelania podstatne viac talentov z nižších vrstiev než v Európe.

K vynaliezavosti totiž nestačia mechanicky osvojené vedomosti, ale sú potrebné vedomosti oduševnené talentom. Na to sa však dnes u nás nekladie žiadny dôraz, stačí mať v škole dobré známky.

Tiež tu bude musieť národný štát výchovne zasiahnuť: Nie je jeho úlohou zaisťovať existujúcej spoločenskej triede rozhodujúci vplyv, ale z množstva všetkých súkmeňovcov vybrať najschopnejšie mozgy a uviesť ich do úradov a dôstojnosti. Nemá iba záväzok poskytnúť priemernému dieťaťu v národnej škole určité vzdelanie, ale aj povinnosť priviesť talent na takú dráhu, na akú patrí. Za svoju najvyššiu úlohu musí považovať to, aby boli dvere všetkých štátnych vyšších školských inštitúcií otvorené každému nadanému človeku, nezávisle na tom z akých kruhov pochádza. Túto úlohu musí splniť, pretože len tak môže byť vrstva reprezentantov mŕtvych vedomostí nahradená geniálnymi vodcami národa.

Ešte z iného dôvodu musí štát vykonávať starostlivosť v tomto smere: Naše duchovné vrstvy sú najmä v Nemecku uzavreté samé do seba a natoľko zkostratelené, že im chýba akékoľvek živé spojenie s okolitým svetom. To sa pomstí v dvoch smeroch: po prvé im chýba porozumenie a cítenie pre široké masy. Sú už príliš dlho vytrhnutí z tejto súvislosti, než aby ešte mohli mať nutné psychologické porozumenie pre národ. Odcudzili sa národu. Za druhé chýba týmto vyšším vrstvám tiež nutná sila vôle. Pretože táto je v kastových kruhoch inteligencie vždy slabšia, než v mase primitívneho ľudu. Na vedeckom vzdelaní však nám Nemcom, bohvie prečo, nikdy nechýbalo, o to viac však chýbalo na pevnej vôli a rozhodnosti. Čím „duchapnejší“ boli napríklad naši štátnici, tým slabšie boli väčšinou ich skutočné výkony. Politická príprava, ako aj technická výzbroj pre svetovú vojnu boli nedostatočné nie preto, že by nášmu národu vládli menej vzdelané mozgy, ale preto, že vládnuci boli až nadmieru vzdelaní ľudia, preniknutí vedomosťami a duchom, ale prostí v akomkoľvek zdravom inštinkte a akejkoľvek energii a smelosti. Bolo osudovou chybou, že náš národ musel svoj boj o bytie vybojovať pod kancelárstvom filozofujúceho slabocha. Keby sme mali namiesto Bethmanna-Hollwega za vodcu robustného muža z ľudu, netiekla by krv prostého vojaka nadarmo. Rovnako tak bol prehnaný krasoduchý chov nášho vodcovského materiálu najlepším spojencom darebákov novembrovej revolúcie. Pričom táto duchovnosť si mrzkým spôsobom podržala jej zverený národný majetok, miesto aby ju plne a úplne nasadila a tým sama vytvorila predpoklad pre úspech iných.

Tu môže katolícka cirkev poslúžiť ako poučný príklad. V celibáte ich kňazov je založená nutnosť vyberať kňazský dorast nie z vlastných radov, ale z vždy znovu a

znovu zo širokých národných más. Avšak práve tento význam celibátu väčšina ľudí neuznáva. Prítom toto je príčinou neuveriteľnej sviežej sily, ktorá spočíva v tejto prastarej inštitúcii. Pretože tým, že sa táto obrovská armáda duchovných hodnostárov nepretržite dopĺňa z najnižších národných vrstiev, zachováva si cirkev nielen inštinktívne spojenie s citovým svetom národa, ale zaisťuje si aj sumu energie a činorodosti, ktorá v tejto forme bude večne existovať v širokej národnej mase. Z tohoto pochádza úžasná mladosť tohoto obrovského organizmu, duchovná pružnosť a ocelová vôľa.

Bude úlohou národného štátu zabezpečiť vzdelávanie systémom tak, aby dochádzalo k trvalej obnove existujúcich duchovných vrstiev privádzaním novej krvi. Štát má povinnosť s najvyššou starostlivosťou a presnosťou vyberať z celkového počtu súkmeňovcov evidentne od prírody nadaný ľudský materiál a použiť ho pre službu verejnosti. Štát a štátnici nie sú tu na to, aby zaisťovali zaopatrenie a živobytie iba určitej triede, ale aby plnili svoje úlohy. To však bude možné len vtedy, keď pre tieto miesta budú vzdelávané schopné osobnosti s pevnou vôľou. Platí to nielen pre všetky úradnícke miesta v štátnej správe, ale pre duchovné vedenie národa vo všetkých oblastiach. Tiež v tom spočíva faktor veľkosti jedného národa, že sa mu podarí vychovať najschopnejšie mozgy pre príslušné oblasti a dať ich do služieb národného spoločenstva. Keď si dva národy, ktoré majú v podstate rovnaké vlohy, vzájomne konkurujú, zvíťazí ten z nich, v ktorého celom duchovnom vedení sú zastúpené najlepšie mozgy a podľahne ten, ktorého vedenie predstavuje len veľké spoločné krmidlo pre určité stavy alebo triedy, bez ohľadu na vrodené schopnosti jednotlivých príslušníkov.

Samozrejme, v našom dnešnom svete sa to zdá skoro nemožné. Ihneď sa bude namietajú, že tomu či onému synáčikovi, ktorý je vyšším štátnym úradníkom, sa nedá predkladať, povieme, remeselná manuálna práca, pretože niekto iný, ktorého rodičia boli remeselníci má predsa pre túto prácu lepšie vlohy. Pri dnešnom cenení si remeselníckej práce je to možno logické. Preto bude musieť národný štát dospieť k principiálne inému postojovi voči pojmu práca. Aj storočnou výchovou, ak to bude nutné, bude musieť skoncovať s nešvárom podceňovania fyzickej práce. Bude zásadne hodnotiť jednotlivého človeka nielen podľa druhu jeho práce, ale výhradne podľa formy a kvality jeho výkonu. V dnešnej dobe to znie asi celkom príšerne, keď bezduchý novinársky pisárík, pretože pracuje s perom, je považovaný za niečo viac než najinteligentnejší jemný mechanik. Toto nesprávne hodnotenie však nespočíva, ako už bolo povedané, v povahe vecí, ale bolo umelo vštepené a skôr tu nebolo. Terajší neprirodzený stav je dôsledkom všeobecných príznakov choroby našej zmaterializovanej doby.

Zásadne je hodnota každej práce dvojaká: čisto materialistická a ideálna. Materiálna hodnota spočíva vo význame a to v materiálnom význame tej ktorej práce pre život spoločnosti. Čím viac súkmeňovcov má úžitok z nejakého realizovaného výkonu a to ako priamy, tak aj nepriamy, tým vyššia je jeho materiálna hodnota. Toto hodnotenie nachádza praktický výraz v materiálnej mzde, ktorú jednotlivec za svoju prácu dostáva. Proti tejto čisto materiálnej hodnote stojí hodnota ideálna. Nespočíva vo význame vykonanej práce podľa materiálnych merítok, ale v jej nutnosti ako takej. Iste môže byť materiálny úžitok nejakého vynálezu vyšší, ako dennej manuálnej práce, aj napriek tomu, že je spoločnosť na tejto práci závislá rovnako tak ako na inej. Rovnosť všetkých je treba konštatovať v okamihu, keď sa každý jednotlivec snaží vo svojej práci, už nech je akákoľvek, vydať zo seba to najlepšie. Na tomto princípe musí spočívať hodnotenie človeka, nie na jeho zárobku.

Pretože každý rozumný štát sa musí starať o to, aby jednotlivcovi bola pridelená taká práca, ktorá zodpovedá jeho schopnostiam, alebo inak povedané, vzdelávať schopné mozgy pre prácu, ktorá im zodpovedá, pričom schopnosť nie je primárne naučená, ale musí byť vrodená a tým je darom prírody a nie zásluhou človeka, nemôže sa všeobecné meštiacke hodnotenie orientovať podľa práce, ktorá bola istým spôsobom jednotlivcovi pridelená. Pretože táto práca pripadá na konto jeho narodenia a na vzdelaní takto podmienenom, ktoré dostal od spoločnosti. Hodnotenie človeka musí byť založené na spôsobe akým spĺňa úlohu, ktorú mu spoločnosť uložila. Pretože činnosť, ktorú jednotlivec vykonáva, nie je zmyslom jeho bytia, ale iba prostriedkom k tomuto. Ako sa má človek ďalej vzdelávať a zušľachtľovať, čo však môže iba v rámci svojho kultúrneho spoločenstva, ktoré musí vždy spočívať na základoch štátu. K zachovaniu týchto základov musí prispievať svojim dielom. Formu tohoto príspevku určuje príroda, na jednotlivcovi spočíva len to, aby svojou usilovnosťou a prispievaním vrátil národnému spoločenstvu to, čo mu dalo. Kto tak robí, zasluhuje si najvyššie ocenenie a úctu. Materiálna mzda nech je priznaná tomu, koho výkon prináša spoločnosti zodpovedajúci úžitok; ideálna odmena však musí spočívať v hodnotení, ktoré si môže nárokovať každý, kto dal svoje sily, ktoré mu dala príroda a vzdelala ho spoločnosť, do služieb svojho národného spoločenstva. Potom to už nie je žiadnou hanbou byť riadnym remeselníkom, avšak je hanbou byť neschopným štátnym úradníkom a okrádať Boha a národ o denný chlieb. Potom bude považované za samozrejmé, že človeku nebudú pridelené také úlohy, na ktoré stačí.

Dnešná doba sa ničí sama: zavádza všeobecné volebné právo, tára o rovnakých právach, ale nenachádza pre ne žiadne zdôvodnenie. V materiálnej mzde vidí výraz hodnoty človeka a ničí si tým základňu pre najvznešenejšiu rovnosť, aká vôbec môže byť. Pretože rovnosť nespočíva a nikdy nemôže spočívať na výkonoch jednotlivcov ako takých, ale je možná vo forme, akou každý jednotlivec plní svoje povinnosti. Iba tým je pri ocenení hodnoty človeka eliminovaný rozmar prírody a každý sa stáva strojcom svojho významu.

V dnešnej dobe, keď sa celé skupiny ľudí vzájomne oceňujú podľa platových tried, nemá nikto pre zhora povedané pochopenie. To však pre nás nesmie byť dôvodom k tomu, aby sme sa týchto myšlienok zriekli. Naopak: Kto chce túto dobu, ktorá je vnútorne chorá a skazená vyliečiť, musí najskôr zobrať odvahu k objasneniu príčin tejto choroby. O to sa však postará národno-socialistické hnutie: nezávisle na celkovom malomeštiactve zbierať a organizovať také sily z našej národnej pospolitosti, ktoré sú schopné byť priekopníkmi nového svetového názoru.

Budú vznášané námietky, že je všeobecne veľmi ťažké oddeliť ideálne oceňovanie od materiálneho a dokonca že klesajúce ocenenie fyzickej práce by mohlo byť vyvolané práve jej nižším odmeňovaním. A že toto nižšie odmeňovanie je vraj príčinou obmedzenia účasti jednotlivca na kultúrnom bohatstve svojho národa. To je na ujmu ideálnej kultúry človeka, pretože nemusí mať nič spoločné s jeho činnosťou ako takou. Vyhýbanie sa telesnej práci je zdôvodňované tým, že v dôsledku jej nižšieho odmeňovania nutne klesá kultúrna úroveň manuálne pracujúceho a tým že je dané oprávnenie všeobecne nižšieho hodnotenia.

V tom je mnoho pravdy. Avšak práve preto bude nutné sa v budúcnosti vyvarovať príliš veľkej diferenciácie mzdových pomerov. Nehovorme, že to bude na úkor výkonov. To by bol najsmutnejší znak úpadku doby, keby podnet k vyššiemu

duševnému výkonu spočíval iba vo vyššej mzde. Keby bolo toto hľadisko až doposiaľ na tomto svete jediným rozhodujúcim, ľudstvo by nikdy nezískalo svoje veľké vedecké a kultúrne bohatstvo. Pretože najväčšie vynálezy a objavy, najprevratnejšie vedecké práce, nádherné pamiatky ľudskej kultúry sa nezrodili z túžby po peniazoch tohoto sveta. Naopak, ich zrodenie znamenalo nezriedka zrieknutie sa pozemského šťastia a bohatstva.

Môže byť, že sa dnes peniaze stali výlučným pánom sveta, avšak v budúcnosti sa človek bude opäť skláňať pred vyšším božstvom. Mnohé môže dnes vďačiť za svoje bytie iba túžbe po peniazoch a majetku, ale medzi tým všetkým je určite len málo toho, čo by svojou neexistenciou ochudobnilo ľudstvo.

Tiež to je úlohou nášho hnutia: zvestovať už dnes príchod doby, keď jednotlivec dostane to, čo potrebuje k životu, pričom neopúšťame zásadu, že človek nežije iba pre materiálne statky. To nájde raz výraz v múdro obmedzenom odstupňovaní zárobkov, ktorými každopádne umožní aj tomu poslednému čestne pracujúcemu čestné, riadne bytie ako súkmeňovcovi a človeku. Nehovorme, že toto je ideálny stav, ktorý by tento svet prakticky nezniesol, alebo že je v skutočnosti nedosiahnuteľný.

Nie sme tak prostoduchí, aby sme verili, že sa môže niekedy podariť privodiť bezchybnú éru. To však nás nezbavuje povinnosti bojovať proti poznaným chybám, prekonávať slabosti a usilovať sa o ideál. Drsná skutočnosť bude prinášať mnohé obmedzenia. Ale práve preto sa človek musí pokúšať slúžiť poslednému cieľu a neúspechy ho nesmú odradiť od jeho zámeru, rovnako ako sa nemôže zrieknuť spravodlivosti, pretože tiež tu vznikajú omyly, pretože sa nemôžeme zrieknuť lekárstva preto, že stále existujú choroby.

Chráňme sa pred tým, aby sme podceňovali silu ideálu. Kto je dnes v tomto smere malomyselný, tomu by som chcel, ak bol vojakom, pripomenúť dobu, keď jeho hrdinstvo predstavovalo úchvatné priznanie sa k sile ideových motívov. Pretože to, za čo ľudia vtedy umierali, nebola starosť o denný chlieb, ale láska k vlasti, viera v jej veľkosť, všeobecný cit pre česť národa. A vtedy, keď sa nemecký národ vzdialil týmto ideálom, nasledovali reálne sľuby revolúcie a zbraň zamenil za batoh, dostal sa namiesto do pozemského raja do očistca všeobecného pohrdania a nemenšej všeobecnej núdze.

Práve preto je dôležité proti majstrom počtárom súčasnej reálnej republiky postaviť vieru v ideálnu Ríšu.

3. kapitola

ŠTÁTNY PRÍSLUŠNÍK A ŠTÁTNY OBČAN

Všeobecne pozná tento útvar, ktorý je dnes chybne označovaný ako štát, iba dva druhy ľudí: Občanov štátu a cudzincov. Občania štátu sú všetci tí, ktorí buď svojim narodením, alebo neskorším nadobudnutím občianskeho práva používajú práva občana štátu. Cudzinci sú všetci tí, ktorí tie isté práva používajú v nejakom inom štáte. Medzi týmito dvoma druhmi ľudí, ako bytosti z iného sveta, existujú ešte ľudia bez štátnej príslušnosti. Sú to ľudia, ktorí majú tu česť nebyť príslušníkom žiadneho dnešného štátu, teda nikde nepožijajú práva štátneho občianstva. Štátne občianstvo sa dnes, ako už bolo zmienené, získa predovšetkým narodením vo vnútri hraníc niektorého štátu. Rasa alebo národnosť tu nehrajú žiadnu úlohu. Černocho, ktorý žil skôr na území pod nemeckou ochranou a má teraz v Nemecku bydlisko, privedie na svet narodením svojho dieťaťa „nemeckého občana“. Rovnako tak sa môže bez problémov stať dieťa každého Žida, Poliaka, Afričana, alebo Aziata nemeckým občanom.

Okrem získania občianstva narodením, existuje ešte možnosť získať ho po určitom čase. K tomu je nutné splniť niektoré predpoklady, napríklad, že kandidát nie je pokiaľ možno žiadny lupič alebo pasák, že je politicky bezproblémový, to znamená neškodný hlupák, ktorý svoju novú vlasť nebude zaťažovať. Mienené je tým v tomto reálnom čase prirodzene iba finančné zaťaženie. Áno, existuje dokonca doporučenie podporovať a urýchľovať proces získavania občianstva. Pribudnú tým údajne noví, poctiví platcovia daní.

Rasové úvahy pri tom nehrajú vôbec žiadnu úlohu. Ako keby išlo o obyčajné prijatie napríklad do automobilového klubu. Človek poskytne svoje údaje, tie sa skontrolujú a overia a jedného dňa mu bude dané na vedomie, že sa stal občanom štátu, pričom sa to všetko ešte zabalí do smiešnej formy. Onému Zulukafovi, ktorý pripadá do úvahy, sa totiž oznámi: „Týmto ste sa stal Nemcom“.

Tento kúzelnický kúsok dokoná prezident štátu. Čo nedokázalo stvoríť žiadne nebo, dokáže takýto úradník Theophrastus Paracelsus otočením ruky. Jednoduchý zdrap papiera a z mongolského Vaška sa razom stane pravý „Nemec“.

Ale nielen to, že sa nikto nezaujíma o rasu takéhoto nového občana, dokonca nikoho nezaujíma ani jeho zdravotný stav. Tak môže byť takýto chlap, rozožratý syfilídou ako chce, pre dnešný štát ako občan vítaný, pokiaľ ako už bolo povedané, nepredstavuje žiadne finančné zaťaženie a politickú hrozbu. Takto nasáva tento útvar, zvaný štát, do seba jed, s ktorým si nebude vedieť poradiť.

Občan štátu sa ešte odlišuje od cudzinca tým, že má otvorenú cestu ku všetkým verejným úradom, že bude eventuálne povolán na vojnu a že sa môže, či už pasívne alebo aktívne podieľať na voľbách. To je vlastne všetko. Totiž ochranu osobných práv a osobnej slobody má cudzinec tiež, často ešte väčšiu. Každopádne je to príznačné pre našu dnešnú nemeckú republiku.

Ja viem, že sa toto nerado počúva, ťažko nájdete niečo bezobsažnejšie a na mozog viac lezúce, než naše dnešné zákony, týkajúce sa štátneho občianstva. V súčasnosti je jeden štát, v ktorom sú prinajmenšom slabé náznaky lepšieho poňatia tohoto zákona viditeľné. Prirodzene to nie je naša príkladná Nemecká republika, ale Americká únia, kde sa aspoň čiastočne snažia prísť v tejto otázke k rozumu. Tým, že Americká únia elementy v zlom zdravotnom stave z prísťahovalectva zásadne vylučuje a určitým rasám neumožňuje získať občianstvo, blíží sa k vhodnému poňatiu

národného štátu. Národný štát rozdeľuje svojich občanov do troch skupín: Na občanov štátu, príslušníkov štátu a cudzincov.

Narodením sa zásadne získa iba štátna príslušnosť. Táto štátna príslušnosť, ako taká, neopravňuje na vedenie verejných úradov, ani k politickej činnosti v zmysle uplatnenia volebného práva, či už pasívneho alebo aktívneho. Zásadne sa u každého štátneho príslušníka zisťuje rasa a národnosť. Tento príslušník štátu má kedykoľvek možnosť sa svojej štátnej príslušnosti vzdať a stať sa občanom tej zeme, ktorá zodpovedá jeho národnosti. Cudzinec sa odlišuje od štátneho príslušníka iba tým, že je štátnym príslušníkom iného štátu.

Mladý štátny príslušník nemeckej národnosti sa zúčastňuje povinnej školskej dochádzky. Tým je vychovávaný k rasovému a národnostnému uvedomeniu a súdržnosti. Po ďalších štátom podporovaných opatreniach konečne nastúpi na vojnu. Výcvik v armáde je široko poňatý a každému sa dostane uplatnenie vzhľadom k jeho telesným a duševným schopnostiam. Po ukončení vojenskej povinnosti je tomuto chrabrému, zdravému mladému mužovi slávnostne prepožičané právo štátneho občana. Je to najcennejší dokument pre jeho celý ďalší pozemský život. Získa tým všetky práva občana štátu a využíva všetky z toho vyplývajúce výhody. Štát musí prísne rozlišovať medzi tými, ktorí sú ako príslušníci národa nosiči jeho bytia a veľkosti a tými elementmi, ktoré majú vo vnútri štátu iba pobyt.

Prepožičanie osvedčenia o štátnom občianstve je spojené s posvätnou prísahou na národné spoločenstvo a štát a musí byť deliacou čiarou. Musí byť väčšia česť byť ako pouličný zametač občanom tejto Ríše, než kráľom v nejakom inom štáte. Oproti cudzincovi má občan štátu prednostné práva, pretože on je pánom Ríše.

Táto vyššia dôstojnosť však tiež zaväzuje. Nečestný a podlý zločinec, zradca vlasti atď. môže byť tejto cti kedykoľvek zbavený. Tým sa stane opäť iba štátnym príslušníkom.

Nemecké dievča je štátnou príslušníčkou a až po vydaji sa stáva občiankou. Pretože aj ženským štátnym príslušníkom, ktorí sa nachádzajú v produktívnom veku, môžu byť prepožičané občianske práva.

4. kapitola

OSOBNOSŤ A NÁRODNÁ MYŠLIENKA

Pokiaľ národný nacionálne socialistický štát vidí svoju hlavnú úlohu vo vytvorení a zachovaní nositeľa štátu, potom nestačí iba podporovať rasové elementy ako také, vychovávať a konečne ich vzdelávať k praktickému životu, ale je nutné, aby za týmto účelom vytvoril svoju vlastnú organizáciu.

Bolo by šialenstvom chcieť hodnotu človeka podľa jeho rasovej príslušnosti iba odhadovať a marxistickému postoju „všetci ľudia sú si rovní“ je treba vyhlásiť vojnu, ak nie je snáď človek ešte rozhodnutý, vyvodíť z toho posledné dôsledky. Posledný dôsledok uznania významu krvi, teda základu k rozlišovaniu rás, je prenesenie tohoto postoja na konkrétnu jednotlivú osobu. Tak ako musím rozlišovať a rôzne hodnotiť národy podľa ich rasovej príslušnosti, rovnako tak musím rozlišovať aj ľudí vo vnútri jedného národného spoločenstva. Konštatovanie, že vlk s vlkom si nie je rovný, sa potom prenáša na jednotlivca vo vnútri národného spoločenstva v tom zmysle, že hlava sa nemôže rovnať hlave. Na prvý pohľad sú súčasťou krvi totožné, v detaile sa však v tisíciach jednotlivostiach odlišujú.

Prvý dôsledok tohoto poznania je súčasne ten, chcel by som povedať, hrubší, totiž pokus rasovo obzvlášť hodnotené elementy rozpoznané vo vnútri spoločnosti, účinne podporovať a starať sa o ich rozmnožovanie.

Hrubšia je táto úloha preto, že sa jej riešenie javí príliš mechanicky. Je náročné rozpoznať z veľkého celku tie skutočne duševne a ideovo najhodnotnejšie mozgy a dať im vplyv, ktorý nepríde k dobru iba týmto silnejším, ale predovšetkým k úžitku národa. Toto hľadanie schopných a zdatných nesmie byť prevádzané mechanicky, ale je to práca, ktorá vyžaduje každodenný životný boj.

Svetový názor, ktorý odmieta demokratický masový názor a podľa neho tomu najlepšiemu vlkovi, teda najvyššiemu človeku, patrí táto zem, sa musí logicky tiež prejavíť vo vnútri tohoto národa aristokratickým princípom, ktorý najlepším mozgom zaisťuje najvyšší vplyv a vedúcu úlohu v príslušnom národe. Nestavia teda na myšlienke majority, ale osobnosti.

Kto dnes verí tomu, že sa národný, nacionálno-socialistický štát môže iba čisto mechanicky, zlepšením konštrukcie hospodárskeho života, odlišovať od iných štátov, teda lepšou vyváženosťou bohatstva a chudoby, väčším právom na rozhodovanie širokých vrstiev v otázkach hospodárskeho vývoja alebo spravodlivejšou odmenou, odstránením príliš veľkých rozdielov v mzdách, ten nemá najmenšie tušenie o tom, čo si predstavujeme pod pojmom svetový názor. Pretože toto všetko nedáva najmenšiu istotu trvalého stavu a ešte menej nárok na veľkosť. Národ, ktorý by zostal zviazaný iba týmito skutočne vonkajšími reformami, by nikdy nemohol obdržať záruku víťazstva vo všeobecnom zápase národov. Hnutie, ktoré vidí obsah svojej misie iba v takom všeobecne vyrovnávajúcom a iste spravodlivom vývoji, nebude v skutočnosti veľkolepé ani skutočné, pretože neprinesie hlbokú reformu súčasného stavu, pretože celé jeho konanie skončí na povrchnostiach, skôr než by národu dalo vnútornú silu na prekonanie slabostí, pod ktorými dnes strádame.

K lepšiemu pochopeniu by malo zmysel sa ešte raz pozrieť na skutočné pramene ľudského kultúrneho vývoja.

Prvý krok, ktorý viditeľne odlíšil človeka od zvieratá, bol krok k vynaliezavosti. Vynaliezavosť sama spočíva pôvodne v nájdení fínt a pascí, ktorých uplatnenie uľahčilo boj o život s inými bytosťami a niekedy vôbec umožnilo jeho pozitívny priebeh. Táto najprimitívnejšia vynaliezavosť ešte neumožňovala jasne vystúpiť do

popredia osobnosti, pretože dnešnému pozorovateľovi sa pochopiteľne javí ako masový úkaz. Isté rýchle a šikovné konania, ktoré môže človek pozorovať napríklad na zvierati, mu zostávajú v oku najprv sumárne ako skutočnosť, nie je schopný rozpoznať ich pôvod a pomáha si tým, že tieto javy označuje ako „inštinktívne“. Toto posledné slovo nevytvára v našom prípade o ničom. Pretože ten, kto verí vo vyšší vývoj bytostí, musí pripustiť, že každá známka boja o prežitie musí niekedy začať, že z tohoto javu vzniká subjekt, že sa tento jav stále častejšie opakoval a rozširoval, až prešiel konečne takmer do podvedomia všetkých príslušníkov určitého druhu, aby sa potom objavil ako inštinkt.

Toto sa dá lepšie pochopiť a porozumieť tomu na príklade človeka. Jeho prvé šikovné počiny v boji s inými zvieratami - to boli podľa svojho pôvodu počiny jednotlivých zvlášť schopných subjektov. Osobnosť tu hrala najdôležitejšiu úlohu v rozhodovaní a konaní, ktoré boli potom ako samozrejmé prevzaté celým ľudstvom. Rovnako tak ako akákoľvek samozrejmosť vo vojenskom konaní, ktorá sa stala neskôr základom stratégie, musela vzniknúť v určitej hlave a potom sa v priebehu mnohých, možno tisícok rokov, stala všeobecnou samozrejmosťou.

Táto prvá vynaliezavosť je potom človekom doplnená o ďalšiu: Učí sa používať iné predmety a tiež živé tvory ku svojmu boju o prežitie. Tak začína vlastná vynaliezavosť ľudstva, ktorú môžeme dnes vidieť všade. Táto materiálna vynaliezavosť, vychádzajúca z používania kameňa ako zbrane, vedúca k podmaneniu zvierat, schopnosti zapáliť oheň atď. až po dnešné úžasné objavy, umožňuje o to jasnejšie rozpoznať za takým jednaním osobnosť ako nositeľku tohoto konania a to tým viac, čím bližšie sú tieto vynálezy dnešnej dobe a čím väčší význam pre nás majú. Jedno je nám jasné: čo vidíme okolo nás na materiálnych vynálezoch, to je výsledkom tvorivej sily a schopnosti individuálnej osoby. Všetky tieto vynálezy umožňovali človeku neustále viac a viac sa dvíhať nad úroveň zvierat, až sa od neho definitívne odlišil. V podstate slúži neustále prebiehajúcejmu poľudšťovaniu človeka. Jednoduchá pasca, ktorá kedysi lovcovi v pralese uľahčila boj o prežitie, pomáha dnes človeku vo forme najdokonalejších vedeckých poznatkov uľahčiť jeho boj o život a vyrábať zbrane pre budúce boje. Všetky ľudské myslenia a vynaliezavosť sú motivované vo svojich dôsledkoch predovšetkým bojom o prežitie na tejto planéte aj v tom prípade, keď takzvaný reálny úžitok niektorých súčasných vynálezov a objavov nie je okamžite viditeľný. Tento vývoj povznáša človeka nad ostatné živočíchy, posilňuje ho a upevňuje jeho postavenie tak, že mu umožňuje stať sa dominujúcou bytosťou na tejto zemi.

Všetky vynálezy sú teda výsledkom tvorivej práce nejakej osobnosti. Všetky tieto osoby sú, či už chcú, alebo nie, viac alebo menej veľkými dobrodincami celého ľudstva. Ich činnosť dáva ostatným miliónom, miliardám ľudí prostriedky k ich boju o prežitie.

Za pôvodcami dnešnej materiálnej kultúry stoja vždy konkrétni ľudia ako vynálezcovia, ktorí sa vzájomne dopĺňajú a inšpirujú. Všetky výrobné procesy sú vo svojom pôvode porovnateľné s vynálezmi, a tým tiež závislé od doby. Aj čisto teoretická duševná práca, ťažko merateľná, je predpokladom ďalších materiálnych vynálezov a je opäť produktom jednotlivca. Masa ľudí nevynalieza, majorita neorganizuje a nepremýšľa, vždy je to iba jednotlivý človek.

Ľudské spoločenstvo sa javí ako dobre organizované iba vtedy, keď týmito tvorivým silám v najväčšej možnej miere uľahčí ich prácu a užitočne ju využije pre celok. Najhodnotnejšie na vynáleze, či už v zmysle materiálnom alebo duchovnom, je predovšetkým vynálezca ako osoba. Najvyššia úloha pri organizácii národnej spoločnosti je túto osobu užitočne využiť. Áno, organizácia ako taká má byť iba

stelesnením tejto zásady. Tým sa odpúta z prekliatia mechanizmu a stane sa niečím životaschopným. Musí byť sama o sebe stelesnením úsilia o postavení týchto mozgov nad masu a tú im podriadiť.

Organizácia teda nielenže nesmie zabraňovať vyčnievaniu mozgov z masy, ale naopak ich musí vo vlastnom záujme podporovať a uľahčovať im život. Musí pritom vychádzať zo zásady, že pre ľudstvo nikdy neležalo požehnanie v mase, ale spočívalo v tvorivých mozgoch, ktoré je preto treba považovať za dobrodincov ľudského rodu. Je vo všeobecnom záujme zaistiť im rozhodujúci vplyv a postavenie. Iste by neposlúžilo tomuto záujmu vládnutie neschopných a nezdatných a už vôbec nie vláda masy, ale iba vládnutie tých, ktorí sú k tomu od prírody obzvlášť nadaní a schopní.

O výber týchto mozgov sa postará, ako už bolo povedané, predovšetkým tvrdý boj o prežitie seba samého. Mnohé zaniká a tým sa ukazuje ako neschopné života a málokto sa javia ako vyvolení. Tento proces výberu v oblastiach myslenia a umeleckého tvorenia, dokonca aj v hospodárstve, prebieha tiež dnes, aj napriek tomu že je vystavený neľahkým zaťažujúcim skúškam. Správa štátu a moc, stelesnená organizovanou obrannou silou národa, sú ovládané rovnako s touto myšlienkou. Všade dominuje idea osobnosti, jej autority voči podriadeným a zodpovednosti podriadených voči nadriadeným. Iba politický život sa dnes od tohoto prirodzeného princípu bezo zbytku odvrátil. Zatiaľ čo je celá ľudská kultúra iba výsledkom tvorivej činnosti individuálnej osoby, praktizuje sa v celom, predovšetkým ale vo vyššom vedení národnej pospolitosti, princíp hodnoty majority, ktorý potom smerom dole nutne otravuje celkový život, to znamená, že ho v skutočnosti ničí. Tiež deštruktívna činnosť židovstva v iných národných korporáciách sa dá pripísať jeho večnému pokusu podrývať význam osobnosti u jeho hostiteľských národov a nahradiť ho davom. Tým sa ale nahradzuje árijský organizátorský princíp deštruktívnym princípom židovstva, ktorý je „fermentom dekompozície „ národov a rás a v širšom zmysle ničiteľom ľudskej kultúry.

Marxizmus predstavuje pokus Žida vyradiť zo všetkých oblastí života rozhodujúci význam osobnosti a nahradiť ho davom. Tomu zodpovedá v oblasti politiky parlamentná forma vládnutia, u ktorej vidíme od hora až dole tiež neblahé pôsobenie. V oblasti hospodárstva je to systém odborového hnutia, ktorý neslúži skutočným záujmom pracujúcich, ale výhradne ničivým úmyslom medzinárodného židovstva. V takej miere, v akej hospodárstvo potláča princíp osobnosti a nahrádza ho princípom masy, tak musí strácať na výkonnosti a prepadá sa. Všetky tie podnikové rady, ktoré sa miesto toho, aby zastupovali záujmy pracujúcich, pokúšajú získať vplyv nad výrobou, slúži rovnakému rozvratnému účelu. Poškodzujú tak celkovú výkonnosť a v skutočnosti potom jednotlivca. Uspokojenie potrieb príslušníka národnej pospolitosti sa nedá uskutočniť prázdnyimi teoretickými frázami, ale konkrétnymi predmetmi každodenného života a z toho vyplývajúcim presvedčením, že táto národná pospolitosť celým svojim výkonom pracuje v záujme každého jednotlivca.

Nehrá žiadnu úlohu, či je marxizmus schopný na základe svojej teórie máš prevziať a ďalej viesť dnešné hospodárstvo. Kritika správnosti alebo chyby tohoto princípu sa nerozhoduje dôkazmi o schopnosti spravovať existujúce do budúcnosti, ale výhradne dôkazom byť sám schopný takúto kultúru vytvoriť. Marxizmus by mohol tisíckrát prevziať dnešné hospodárstvo a nechať ho pod svojím vedením pracovať ďalej. Aj napriek tomu by dokonca ani prípadný úspech takéhoto počinu nebol žiadnym dôkazom toho, že by bol pri uplatnení svojho princípu sám schopný vytvoriť to, čo preberá.

A na to dal marxizmus praktický dôkaz. Nielenže nikde nevytvoril žiadnu kultúru alebo hospodárstvo, v skutočnosti nebol schopný ani existujúce, podľa svojich princípov ďalej spravovať. Naopak musel opäť siahnuť k princípu osobnosti a rovnako tak sa mu nevyhol ani vo svojej organizácii.

To, čím sa zásadne odlišuje národný svetový názor od marxistického, nie je len zdôrazňovanie hodnoty rasy, ale tým tiež uznanie významu osobnosti, čo sú jeho dva základné stavené kamene.

Pokiaľ by národno-socialistické hnutie nepochopilo význam tohoto zásadného poznania a podieľalo by sa na látaní dnešného štátu, alebo by dokonca prijalo za svoje poňatie vodcovské úlohy masy, potom by v skutočnosti predstavovalo iba akúsi konkurenčnú stranu k marxizmu. Stratilo by tak právo nazývať sa svetonázorom. Pokiaľ by sociálny program tohoto hnutia stál iba na potlačení osobnosti a postavení masy na jej miesto, preukázal by národný socializmus nakazenosť jedom marxizmu, ako je tomu už u strán občianskeho partajného spektra.

Národný štát sa má starať o blaho svojich občanov takým spôsobom, že vo všetkom a v každom smere uzná význam hodnoty osoby a tým vo všetkých oblastiach zavedie najvyššie merítko výkonnosti, ktoré zaistí každému jednotlivcovi maximálny podiel. Je povinnosťou národného štátu oslobodiť všetky, predovšetkým však najvyššie politické vedenie od parlamentného princípu majority, teda rozhodovania masy a namiesto toho zaistiť jednoznačné právo osoby.

Z toho vyplýva nasledujúce poznanie: Najlepšie poňatie štátu a štátnej formy je také, ktoré s prirodzenou istotou vynesie najlepšie mozgy národnej pospolitosti k vedúcemu významu a k vedúcemu vplyvu.

Tak ako sa v hospodárskom živote nedajú schopní ľudia určiť zhora, ale musia prejsť nekonečnou školou života od najmenšieho obchodu až k najväčšiemu podniku a ich úspech leží iba na nich, tak nemôžu byť prirodzene ani politické mozgy náhle „odhalené“. Výnimoční géniovia nepripustia žiadne ohľady na normálne ľudstvo. Štát musí mať vo svojej organizácii, od najmenšej obce až po najvyššie vedenie ríše, zakotvený princíp osobnosti.

Neexistujú žiadne rozhodovania majority, ale iba zodpovedné osoby a slovo „rada“ sa musí vrátiť k svojmu pôvodnému významu. Každý muž má k dispozícii poradcu, ale rozhodnutie učiní jeden muž.

Zásada, ktorá svojho času urobila pruskú armádu najlepším nástrojom nemeckého národa, má prenesene platiť pri budovaní celého nášho poňatia štátu. Autorita každého vodcu voči podriadeným a zodpovednosť voči nadriadeným.

Ani potom nebudeme môcť postrádať tieto korporácie, ktoré dnes nazývame parlamentom. Jeho rady, ale budú skutočne radiť, pričom zodpovednosť musí niesť iba jedna osoba a tým musí mať tiež autoritu a právo dávať príkazy.

Parlamente sú ako také potrebné, pretože v nich majú určité mozgy možnosť vyniknúť a tým potom môžeme zveriť najzodpovednejšie úlohy. Z toho vyplýva nasledujúce: Národný štát nemá, začínajúc obcou a končiac vedením Ríše, žiadny zastupiteľský zbor, ktorý by rozhodoval na základe nejakej majority, ale iba poradný zbor, ktorý stojí k dispozícii každému zvolenému vodcovi, od ktorého dostáva úlohy a podľa potreby od neho prevezme v určitých oblastiach nutnú zodpovednosť, rovnako tak ako aj vo väčšom merítku má vedúci alebo predseda určité korporácie.

Národný štát zásadne nestrpí, aby o významných otázkach, napríklad v oblasti hospodárstva, rozhodovali ľudia, ktorí im na základe svojej výchovy a doterajšej činnosti nemôžu rozumieť. Preto člení svoje zastupiteľské zbory na politické a stavovské komory.

Aby sa zaistila ich užitočná spolupráca, stojí nad nimi vždy ako výbor zvláštny senát. V žiadnej komore a v žiadnom senáte sa nikdy nehlasuje. Sú to pracovné zariadenia, žiadne hlasovacie stroje. Jednotlivý člen má poradný hlas, ale nikdy hlas uznávajúci. Ten má výhradne zodpovedný predseda.

Táto zásada úplného spojenia absolútnej zodpovednosti s absolútnou autoritou vyšľachtí takých vodcov, že to v dobe dnešného nezodpovedného parlamentarizmu nie je vôbec mysliteľné. Tým sa dostane štátne poňatie národa do súzvuku s touto zákonitosťou, ktorej môžeme ďakovať už na pôde kultúry a hospodárstva.

Čo sa týka prevediteľnosti týchto poznatkov: Nedá sa zabudnúť na to, že parlamentný princíp demokratickej majority nepanuje od vekov, ale naopak sa dá vystopovať iba v krátkych periódach dejín, vždy spojených s úpadkom národov a štátov.

Každopádne by sme nemali byť presvedčení o tom, že takáto zmena sa dá previesť iba teoretickými opatreniami, pretože sa táto zmena nesmie zastaviť iba u poňatia štátu, ale musí preniknúť do celého zákonodarstva, áno, musí preniknúť do obyčajného ľudského života.

Takýto prevrat môže byť prevedený iba hnutím, ktoré je už postavené v duchu týchto myšlienok a tým v sebe už nesie budúci štát. Preto by sa už dnes malo národno-socialistické hnutie bezo zbytku vžiť do týchto myšlienok a praktizovať ich vo vnútri svojich organizácií, ukázať dnešnému štátu nielen tento smer, ale aj schopnosť byť mu ako dokonalé teleso k dispozícii.

5. kapitola

SVETOVÝ NÁZOR A ORGANIZÁCIA

Národný štát, ktorého celkový obraz som sa pokúsil vykresliť, nebude uskutočnený iba poznaním toho, čo potrebuje. Nestačí vedieť ako má národný štát vyzeráť. Ďaleko dôležitejší je proces jeho vzniku. Nedá sa očakávať, že dnešné strany, ktoré sú v prvej rade požívateľmi súčasného štátu, prevedú samy od seba zmenu tohoto stavu. Je to ešte o to menej, keď sú jeho skutočnými vedúcimi elementmi vždy a opäť Židia. Vývoj, ktorý dnes prekonávame, by jedného dňa mohol skončiť pri starožidovskom prorocťve - Žid by skutočne požral národy zeme a stal by sa jej pánom. Pretože on, na rozdiel od miliónov nemeckých buržujov a proletárov, zmietajúcich sa v nedotknutosti a hlúposti, neochvejne sleduje svoj cieľ. Ním vedená strana bude slúžiť iba jeho záujmom. So záujmami árijských národov to nemôže mať nič spoločné.

Pokiaľ sa teda pokúsime preniesť ideálny obraz národného štátu do reálnej skutočnosti, musíme nezávisle na doterajších mocných verejného života, hľadať novú silu, ktorá je schopná vziať na seba boj za taký ideál. Pretože sa jedná o boj, pokiaľ prvou úlohou nie je vytvorenie nového poňatia národného štátu, ale predovšetkým odstránenie existujúceho židovského poňatia. Ako často v dejinách neleží hlavný problém vo formách nového stavu, ale vo vytváraní miesta pre ne. Predsudky a záujmy sa spolčujú a pokúšajú sa víťazstvom im nepríjemné alebo ohrozujúce idey všetkými prostriedkami znemožniť.

Preto je bohužiaľ bojovník za takýto nový ideál nútený v prvej línii vybojovať predovšetkým negatívnu časť tohoto boja a to tú, ktorá povedie k odstráneniu súčasného stavu.

Nové učenie veľkého a principiálneho významu bude, akokoľvek to bude niekomu nepríjemné, nasadiť zo všetkou ostrosťou ako prvú zbraň sondu kritiky. Svedčí o povrchnom pohľade na dejinné vývoje, keď dnes takzvaní „národní“ neustále uisťujú, že neprevádzajú negatívnu kritiku, ale iba konštruktívnu prácu. To je detinsky nezmyselné habkanie a dôkaz toho, ako nechápu dokonca ani dejiny svojej doby. Marxizmus mal tiež cieľ a pozná tiež konštruktívnu prácu (aj keď sa pritom jedná iba o zriadenie despotie svetového finančného židovstva) a sedemdesiat rokov prevádzal kritiku a to kritiku zničujúcu, rozkladnú a neustále sa opakujúcu, až tento starý štát, táto večne leptajúca kyselina vyčerpala a priviedla k pádu. Až potom prišlo na rad takzvané „budovanie“. A bolo to samozrejme, správne a logické. Súčasný stav nebude odstránený iba zdôrazňovaním a obhajovaním budúceho. Nedá sa domnievať, že sa stúpenci dnes panujúceho stavu bezo zbytku obrátia konštatovaním nutnosti zmeny a že by mohli byť pre tento nový stav získaní. Naopak by mohlo ľahko dôjsť k tomu, že by vedľa seba zostali existovať obidva stavy. Tým by sa takzvaný svetový názor stal stranou, z ktorého rámca by nebolo úniku. Svetový názor je netrpezlivý a nemôže sa uspokojiť s úlohou jednej strany vedľa druhej, ale vyžaduje veliteľsky svoju vlastnú, výlučnú a uznávanú stranu a rovnako tak prispôsobenie celého verejného života jej predstavám. Táto strana nemôže strieť ďalšiu existenciu predstaviteľov starých poriadkov. To isté platí pre náboženstvo.

Tiež kresťanstvo sa nemohlo uspokojiť so stavbou vlastného oltára, ale muselo nutne prikročiť k ničeniu pohanských oltárov. Iba z tejto fanatickej netrpezlivosti sa mohla vytvoriť nová viera a táto netrpezlivosť je pre jej vznik dokonca podmienkou. Dalo by sa namietnuť, že sa pri týchto javoch vo svetových dejinách jedná väčšinou o špecifický židovský spôsob myslenia, že tento druh netrpezlivosti a fanatizmu je

priamo vlastný židovskej povahe. To môže byť tisíckrát pravda a táto skutočnosť sa dá hlboko ľutovať, ale to nič nezmení na skutočnosti, že tieto pomery, ktoré boli do tej doby ľudstvu cudzie, sú dnes tu. Muži, ktorí náš nemecký národ z tohoto dnešného stavu chcú spasiť, si nemajú lámať hlavu nad tým, aké by bolo pekné, keby to či ono nebolo, ale ako túto danosť odstrániť. Tento netrpezlivosťou naplnený svetový názor sa dá rozbiť iba čistou a pravdivou ideou, ktorá bude hnaná vpred rovnakým duchom a rovnako silnou vôľou.

Jednotlivec by dnes s bolesťou konštatoval, že s príchodom kresťanstva prišiel do skôr omnoho slobodnejšieho antického sveta prvý duchovný teror. Nebude ale môcť spochybniť skutočnosť, že je svet od tej doby týmto násilím opanovaný a že násilie sa dá zlomiť iba násilím a teror iba terorom. Až potom môžu byť vybudované nové pomery.

Politické strany majú sklony ku kompromisom, svetové názory nikdy. Politické strany počítajú s protihráčmi, svetové názory proklamujú svoju neomylnosť.

Tiež politické strany majú pôvodne takmer vždy úmysel dospieť k neobmedzenému despotickému panovaniu a tendencia ku svetovému názoru v nich takmer vždy je. Avšak úzkoprsosť ich programov im berie heroizmus, ktorý svetonázor vyžaduje. Zmierlivosť ich chcenia im prináša malých a slabých duchov, s ktorými nie je možné viesť krížové výpravy. Tak zostanú už zo začiatku trčať vo svojej malosti. Tým sa ale vzdávajú svojho boja za svetový názor a pokúšajú sa takzvanou „pozitívnou spoluprácou“ rýchlo si vybojovať svoje miestečko pri koryte existujúceho zariadenia a pokiaľ možno čo najdlhšie pri ňom zostať. To je ich celé snaženie. A pokiaľ by mali byť od tohoto žľabu odháňaní konkurentom, tak sa ich úsilie zameria iba na to, či už násilím alebo pascou, dostať sa do čela tiež hladných, aby sa konečne, bez ohľadu na svoje najsvätejšie presvedčenie, ku svojmu obľúbenému zdroju opäť dostali. Šakaly politiky!

Pretože svetový názor nieje ochotný deliť sa s nejakým iným, nemôže byť ochotný spolupracovať na súčasnom stave, ktorý odsudzuje. Musí cítiť povinnosť proti tomuto stavu a všetkým protivníkovým ideám všetkými prostriedkami bojovať a tým pripravovať ich pád.

Ako tento rozkladný boj, ktorý bude všetkými vo svojom nebezpečí okamžite rozpoznaný a vyvolá ich spoločnú obranu, tak tiež boj pozitívny, ktorý povedie k presadeniu vlastných nových myšlienok, vyžaduje odhodlaných bojovníkov. Svetonázor privedie svoje myšlienky k víťazstvu iba vtedy, ak tie najodvážnejšie a najodhodlanejšie elementy svojej doby a svojho národa spojí do svojich radov a začlení ich do pevných foriem údernej organizácie. Tá musí s ohľadom na tieto elementy vybrať zo svojho všeobecného obrazu sveta určité myšlienky, zabaliť ich do precíznej a zrozumiteľnej formy a tým novému spoločenstvu poslúžiť k vyznaniu spoločnej viery. Pokiaľ je program nejakej iba politickej strany receptom na to ako dopadnúť čo najlepšie vo voľbách, spočíva svetonázorový program vo formulovaní vyhlásenia vojny proti existujúcemu poriadku, proti súčasnému stavu, skrátka vôbec proti súčasnému poňatiu sveta.

Pritom nie je dôležité, aby každý bojovník, ktorý za tento svetonázor bojuje, mal úplný ideový prehľad a znalosti myšlienkových pochodov svojich vodcov. Dôležitejšie je, aby mu boli objasnené iba niektoré, najdôležitejšie pohľady na vec tak, že sa pre tieto myšlienky a nutnosť víťazstva svojho hnutia zapáli. Pretože prostý vojak tiež nie je zasvätený do myšlienkových pochodov vyššej stratégie. Musí byť predovšetkým vychovaný k vysokej disciplíne, k fanatickému presvedčeniu o správnosti a sile svojej veci. Tak ako by nemala hodnotu armáda, ktorej vojaci by sa priebežne stávali generálmi, či už len na základe svojho vzdelania či presvedčenia, rovnako takú malú

cenu by malo politické hnutie ako zástupca svetonázoru, keby chcelo byť iba zhromaždením ľudí „bohatých duchom“. Nie, toto hnutie potrebuje tiež primitívneho vojaka, pretože bez neho by nebolo možné dosiahnuť vnútornú disciplínu.

Patrí k podstate organizácie, že môže obstáť jedine vtedy, keď najvyššiemu duchovnému vedeniu slúži široká, viac pocitovo naladená masa. Jednotka s dvoma stovkami duševne rovnako schopných členov by sa dala trvalo menej disciplinovať, než rovnaká o stodeväťdesiat menej duševne schopných a desať vzdelanejších.

Túto skutočnosť kedysi dokázala sociálna demokracia riadne využiť. Ona podchytila príslušníkov širokých vrstiev našej spoločnosti, prepustenej po vojne z vojenskej služby, kde už boli vychovaní k disciplíne a zaradila ich do svojich, na rovnako prísnej disciplíne založených stranických štruktúr. Tiež jej organizácia predstavovala armádu dôstojníkov a vojakov. Z vojny prepustený nemecký robotník sa stal vojakom, židovský intelektuál dôstojníkom. Nemeckých odborárskych úradníkov môžeme takto videné, považovať za poddôstojnícky zbor. Skutočnosť, nad ktorou naše stredné vrstvy krútili hlavami, totiž že k marxizmu prináležia iba takzvané nevzdelané masy, bola v skutočnosti predpokladom jeho úspechu. Zatiaľ čo občianske strany vo svojej jednostrannosti predstavujú neschopnú, nedisciplinovanú bandu, marxizmus dokázal vytvoriť so svojím menej oduševneným ľudským potenciálom armádu stranických vojakov, ktorí teraz poslúchajú svojho židovského dirigenta rovnako slepo, ako kedysi svojho nemeckého dôstojníka. Nemecké meštianstvo, ktoré sa o psychologické problémy nikdy vznešene nestaralo, nevidelo ani tu nutnosť premýšľať, aby pochopilo hlboký zmysel a skryté nebezpečenstvo tejto skutočnosti. Je naopak presvedčené, že politické hnutie, zostavené iba z kruhov inteligencie, je už z tohoto dôvodu hodnotnejšie a má väčší nárok a pravdepodobnosť dostať sa ku vláde než nevzdelaný dav. Nikdy nepochopili, že sila politickej strany neleží v čo najväčšom a samostatnom duchovne jednotlivých členov, ale omnoho viac v disciplinovanej poslušnosti, s ktorou jej členovia duchovné vedenie nasledujú. Rozhodujúce je iba vedenie ako také. Keď spolu bojujú dve vojenské jednotky, nevyhrá tá, v ktorej dostane každý jednotlivec najvyššie strategické vzdelanie, ale tá, ktorá má najlepšie vedenie a súčasne to najdisciplinovanejšie, najlepšie poslušné a najlepšie vydrilované mužstvo.

To je zásadný pohľad na vec, ktorý musíme pri skúmaní možností, ako premeniť svetový názor na skutok, mať neustále na očiach. Pokiaľ chceme priviesť svetonázor k víťazstvu jeho premenou na bojové hnutie, tak program tohoto hnutia musí logicky brať ohľad na ľudský potenciál, ktorý má k dispozícii. Tak ako musia byť vodcovská idea a konečné ciele nezvratné, rovnako geniálny a psychologicky správny musí byť program na získavanie nových členov orientovaný na duše tých, bez ktorých pomoci by aj tá najkrajšia idea zostala na veky iba ideou.

Pokiaľ chce národná idea dôjsť z nejasného chcenia dneška k jasnému úspechu, potom musí zo svojho širokého spektra myšlienok vytiahnuť určité vodcovské heslá, ktoré sú svojim obsahom a podstatou výhodné k tomu zaviazať si širokú masu ľudí a to takú, ktorá tejto idei zaručí svetonázorový boj. A tou je nemecké robotníctvo. Preto bol program tohoto nového hnutia zhrnutý iba do dvadsiatich piatich hesiel. Sú určené predovšetkým na to, dať bežnému občanovi hrubú predstavu o cieľoch tohoto hnutia. A sú do istej miery politickým vyznaním viery, ktoré pre hnutie získava jednak ďalšie a na druhej strane je vhodné na to, takto získané spojiť a stmeliť spoločne uznávaným záväzkom.

Pritom nás nesmie nikdy opustiť nasledujúci náhľad: Pretože je tento takzvaný program hnutia vo svojich konečných cieľoch bezpodmienečne správny, ale musel pri svojom formulovaní brať ohľad na psychologické momenty, môže sa časom

objaviť presvedčenie, že určité heslá sa dajú formulovať inak. Každý takýto pokus by sa väčšinou neblaho prejavil. To, čo má byť neotrasiteľne pevné, by sa vystavilo diskusii, ktorá by nepriniesla nič lepšie a viedla by iba k nekonečným debatám a zmätkom. V takomto prípade je vždy potrebné zvážiť, čo je lepšie: nová, šťastnejšia formulácia, ktorá vyvolá rozpory vo vnútri hnutia, alebo momentálne nie najlepšia forma, ktorá však v sebe predstavuje uzavretý, neotrasiteľný, vnútorne úplne jednotný organizmus. Každá skúška ukáže, že je potrebné preferovať druhú možnosť. Pretože pri zmenách sa vždy jedná o vonkajšie formulácie, a preto sa tiež korektúry budú vždy javiť ako možné alebo nežiadúce. Nakoniec však existuje vzhľadom k povrchnosti ľudí veľké nebezpečenstvo, že v tejto čisto vonkajšej formulácii programu zbadajú podstatnú úlohu hnutia. Tým však ustupuje vôľa a sila k zápasu za ideu do pozadia a aktivita, ktorá sa dá nasmerovať navonok, sa bude rozptyľovať vo vnútorných programových bojoch.

V prípade celkovo skutočne správneho učenia je menej škodlivé ponechať takéto znenie, ktoré by dokonca nezodpovedalo úplne skutočnosti, než prostredníctvom jeho vylepšovania vystaviť doterajšiu pevnú zásadu hnutia všeobecnej diskusii s jej negatívnymi následkami. Nemožné je to predovšetkým tak dlho, dokiaľ hnutie ešte zápasí o svoje víťazstvo. Pretože ako by bolo možné naplniť ľudí slepou vierou v správnosť nejakého učenia, keď sú o ňom rozsievané pochybnosti a neistota neustálymi zmenami na jeho vonkajšej fasáde?

Podstatné sa nedá nikdy hľadať vo vonkajšej podobe, ale vždy len vo vnútornom zmysle. A tento je nemenný, v jeho záujme sa dá v poslednom len želať, aby hnutie bolo vzdialené všetkým roztriešteným a neistotu produkujúcim postupom a uchovalo si silu nutnú na svoje presadenie.

Tiež tu sa dá poučiť od katolíckej cirkvi, aj keď systém jej učenia sa v mnohých bodoch - a čiastočne úplne zbytočne - dostáva do kolízie s vedou a výskumom, nie je ochotné obetovať ani jedinú slabiku zo svojich zásad. Toto učenie veľmi správne rozpoznalo, že jeho odolnosť nespočíva vo väčšej či menšej prispôsobivosti k vedeckým výsledkom, ktoré sú v skutočnosti vždy rozkolísané, ale v silnom zotrvaní na raz stanovených dogmách, ktoré celku prepožičiavajú charakter viery. Dá sa prorokovať, že práve tou mierou, akou sa javy menia, zostane toto učenie samo o sebe pevným bodom a získa tým viac nasledovníkov.

Kto si skutočne a vážne želá víťazstvo národného svetového názoru, ten musí nielen poznať, že k vybojovaniu takéhoto úspechu je po prvé vhodné iba bojaschopné hnutie, že po druhé takéto hnutie bude odolné samo iba za predpokladu neotrasiteľnej istoty a pevnosti svojho programu. Nesmie dopustiť ústupky duchu doby v programových formuláciách, ale raz musí nájsť vhodnú formu zachovať ju pokiaľ možno navždy, každopádne však až do svojho víťazstva. Predtým by každý pokus o spory ohľadom účelnosti toho, či iného programového bodu roztrieštil zomknutosť a bojaschopnosť hnutia do tej miery, ako sa jeho priaznivci na takej vnútornej diskusii podieľajú. Tým nie je povedané, že dnes realizované „vylepšenie“ nebude už zajtra podrobené kritickej revízii, aby sa pozajtra opäť našla nejaká lepšia náhrada. Kto tu raz odstráni závery, dáva voľný priechod tomu, ktorého začiatok pozná, pričom koniec sa stráca v bezbrehosti.

Tento dôležitý poznatok je treba v mladom národno-socialistickom hnutí náležito zhodnotiť. Národno-socialistická nemecká robotnícka strana dostala svojím programom dvadsiatich piatich téz základ, ktorý musí zostať neotrasiteľný. Úloha dnešných a nasledujúcich členov nášho hnutia nesmie spočívať v kritickom prepracovávaní týchto vodcovských téz, ale v ich dôslednom dodržiavaní. Pretože potom by nasledujúca generácia mohla rovnakým právom plytvať svojimi silami na

takúto čisto formálnu prácu v rámci strany namiesto toho, aby privádzala hnutiu nových priaznivcov a tým aj nové sily. Pre veľký počet priaznivcov bude podstata nášho hnutia spočívať menej v písmenách našich vodcovských téz, než v zmysle, ktorý sme im schopní predkladať.

Týmto poznatkom vďačí mladé hnutie za svoje meno, podľa nich bol neskôr vypracovaný jeho program a v nich je naďalej zdôvodnené jeho šírenie. Aby sa dopomohlo národným ideám k víťazstvu, musela byť založená masová strana, ktorá nepozostáva len z intelektuálnych vodcov, ale aj z manuálne pracujúcich!

Bez tejto údernej organizácie by bol dnes, rovnako ako v minulosti aj v budúcnosti, odsúdený na nezdar každý pokus o uskutočnenie národných myšlienok. Tým má však hnutie nielen právo, ale aj povinnosť cítiť sa ako predný bojovník za tieto idey a reprezentovať ich. Čím viac sú základné myšlienky národnosocialistického hnutia ľudové, tým viac sú tieto ľudové myšlienky národnosocialistické. Ak má národný socializmus zvíťaziť, musí sa bezpodmienečne s týmto konštatovaním identifikovať. Tiež on nemá iba právo, ale aj povinnosť čo najostrejšie zdôrazňovať skutočnosť, že každý pokus zastupovať národné idey mimo rámec Národno-socialistickej nemeckej robotníckej strany znamená obvykle podvod.

Pokiaľ dnes niekto nášmu hnutiu vyčíta, že robí akoby malo „patent na národnú ideu“, musí dostať iba jedinú odpoveď: Nielen patent, ale je priamo zrodené pre jej praktikovanie.

Pretože to, čo pod týmto pojmom dosiaľ existovalo, nebolo vhodné na to, aby čo len nepatrne ovplyvňovalo osud nášho národa, pretože všetkým týmto ideám chýbala jasná a jednotná informácia. Jednalo sa väčšinou iba o jednotlivé poznatky bez súvislostí, ktoré si nezriedka protirečili, v žiadnom prípade však nemali vnútorné vzájomné väzby. A dokonca aj keby tieto väzby existovali, nepostačovali by vo svojej slabosti k tomu, aby na nich bolo možné postaviť a vybudovať hnutie.

To dokázalo iba národno-socialistické hnutie.

Ak si dnes všetky možné spolky, skupiny a skupinky a ak chcete aj „veľké strany“ nárokujú pre seba slovo „národný“, je to iba dôsledok pôsobenia národno-socialistického hnutia. Bez jeho práce by všetky tieto organizácie nikdy nenapadlo slovo „národný“ vôbec vysloviť, nič by si pod týmto slovom nedokázali predstaviť a najmä by sa ich vodcovské hlavy nedostali do žiadneho vzťahu k tomuto pojmu. Najskôr práca NSDAP dala tomuto pojmu obsahovo závažný význam, ktorý teraz berú do úst najrôznejší ľudia, predovšetkým svojou vlastnou úspešnou propagačnou činnosťou ukázala silu národnej myšlienky a dokázala, že už jej vlastná túžba po víťazstve núti tých ostatných aspoň v tvrdeniach chcieť niečo podobné.

Rovnako tak, ako stavali doposiaľ všetko do služieb prízemných volebných špekulácií, je pre tieto strany pojem národný iba vonkajším a prázdny heslom, ktorým sa pokúšajú vyrovnáť u svojich vlastných členov príťažlivou silou národno-socialistického hnutia. Pretože jedine starosť o ich vlastnú existenciu, ako aj strach pred rozmachom nášho hnutia, neseného svetovým názorom, ktorého univerzálny význam tušia rovnako, ako si uvedomujú vlastnú nebezpečnú výlučnosť, im vkladá do úst slová, ktoré pred ôsmimi rokmi nepoznali, pred siedmimi rokmi sa im vysmievali, pred šiestimi rokmi ich označovali za nezmysel, pred piatimi rokmi proti nim bojovali, pred štyrmi rokmi ich nenávideli, pred tromi rokmi ich prenasledovali, aby ich konečne pred dvoma rokmi sami anektovali a spoločne so svojim ostatným jazykovým vybavením používali ako bojový pokrik.

A dokonca dnes je treba neustále poukazovať na to, že týmto stranám chýba akékoľvek poňatie o tom, čo nemecký národ bolí. Názorným dôkazom toho je povrchnosť, s ktorou si berú slovo „národný“ do huby.

Nemenej nebezpeční sú pritom všetci tí, čo sa považujú ako zdanliví národovci, kujú fantastické plány, ktoré sa obvykle nezakladajú na ničom inom než na fixnej idee, ktorá môže byť sama o sebe správna, avšak vo svojej izolácii pre vytvorenie jednotného bojového spoločenstva je bezvýznamná a v žiadnom prípade nie je vhodná na to, takéto spoločenstvo vytvoriť. Títo ľudia, ktorí čiastočne na základe vlastného premýšľania a čiastočne na základe čítania dávajú dohromady nejaký program, sú často nebezpečnejší než otvorení nepriatelia národnej duše. V lepšom prípade sú to neplodní teoretici, obvykle však katastrofálni táraji, ktorí nezriedka veria tomu, že vlniacou sa bradou a pragermánskym pózovaním zamaskujú duchovnú a myšlienkovú prázdnotu svojho konania a počínania.

V protiklade ku všetkým týmto neschopným pokusom je naopak dobré spomenúť si na dobu, kedy mladé národno-socialistické hnutie zahájilo svoj boj.

6. kapitola

BOJ V PRVÝCH DOBÁCH - VÝZNAM PREDSLOVU

Prvé veľké zhromaždenie dňa 24. februára 1920 v slávnostnej sále Dvorného pivovaru v nás ešte nedoznalo a už sme začínali s prípravou ďalšieho. Zatiaľ čo doposiaľ platilo, že v takomto meste ako je Mníchov je na pováženie poriadat' aj čo len malé zhromaždenia každý mesiac alebo aj každých štrnásť dní, malo sa naše masové zhromaždenie konať jedenkrát za osem dní, teda prakticky týždenne. Nemusím zastierať, že nás vtedy trápila starosť, či niekto príde a či nás budú počúvať. Aj keď som už vtedy bol neotrasiteľne presvedčený o tom, že pokiaľ už ľudia prídu, tak zostanú a budú prejav počúvať.

V tejto dobe mala mníchovská sála v „Hofbräuhausu“ pre nás národných socialistov takmer posvätný význam. Každý týždeň jedno zhromaždenie takmer vždy v rovnakej sále. Sála bola zakaždým viac naplnená a ľudia nás zbožne počúvali. Začali sme s diskusiou o „vine na vojne“, o čo sa ľudia vtedy zaujímali a pokračovali obsahom mierových zmlúv. Hovorili sme o všetkom, čo malo z agitačného alebo ideového hľadiska zmysel. Obzvlášť veľkú pozornosť sme venovali mierovým zmluvám. Všetko to, čo mladé hnutie vtedy masám prorokovalo, takmer všetko sa doposiaľ splnilo. Dnes je možné o týchto veciach hovoriť či písať. Vtedy však znamenalo verejné masové zhromaždenie na tému „mierová zmluva z Versailles“, na ktorom boli nie malomeštiaci, ale popudený proletariát, útok proti republike a malo pečať reakcionárskeho či monarchistického postoja. Už po prvých náznakoch kritiky Versailles mohol človek počuť stále stereotypné volanie: „a Brestlitovsko?“ „Prestlitovsko!“ Tak hučala masa neustále, až to bolo neznesiteľné, alebo dokiaľ prednášajúci svoj pokus presvedčiť ju nevzdal. Človek mohol ísť hlavou proti masám so zúfalstvom nad takým ľudom! Nikto nechcel počuť ani rozumieť tomu, že Versailles je trápnu hanbou a že tento diktát znamená neslýchané vykorisťovanie nášho ľudu. Zničujúca činnosť marxistov a nepriateľská propaganda zbavovali ľudí rozumu. A vtedy si človek nemohol ani sťažovať, pretože vina na našej strane vraj bola nezmerateľná! A čo urobili naši meštiaci, aby tento strašný rozkladný proces zastavili, aby na rozdiel od tohoto svojím jasným a od základu začínajúcim vysvetľovaním priviedli masu k pravde? Nič, vôbec nič! Nevidel som ich vtedy nikde, týchto dnešných veľkých národných apoštolov. Možno hovorili sami medzi sebou, na čajových posedeniach rovnako zmýšľajúcich, ale tam, kde mali byť, medzi ľuďmi, tam si netrúfli, pokiaľ sa nenašla príležitosť vychádzať s nimi.

Mne samému bolo už vtedy jasné, že tento malý základ, ktorý hnutie vytvorilo, otázka viny na vojne, musí byť vysvetlená a to v zmysle historickej pravdy. To, že naše hnutie sprostredkovalo širokým masám znalosť mierovej zmluvy, bolo predpokladom nášho budúceho úspechu. Vtedy, keď všetci v súčasnom mieri videli úspech demokracie, bolo treba zapísať sa navždy do mysle ľudí ako nepriateľ tejto zmluvy a to pre budúcnosť, kedy sa tvrdá realita tejto nehanebnej podvodnej dohody odhalí bez príkras v celej svojej nahej nenávisti, potom nám prinesú spomienky na náš vtedajší postoj dôveru.

Už vtedy som sa zasadzoval o to, aby v principiálnych otázkach, v ktorých má celá verejná mienka chybný názor, je treba proti tomu vystúpiť bez ohľadu na popularitu, nenávisť alebo boj. NSDAP nie je hlásnou trúbou verejnej mienky, musí ju ovládnuť. Nesmie byť slúžkou mas, ale ich pánom!

Pre mladé a ešte slabé hnutie existuje prirodzene veľké pokušenie, najmä v okamihoch, keď sa ďaleko silnejšiemu protivníkovi podarilo nahnať ľud svojím

zvádzaním k nezmyselnému rozhodnutiu alebo k nespravodlivému postoju, kričať s nimi, najmä vtedy, keď existuje niekoľko dôvodov - aj keby to boli dôvody zdanlivé - z pohľadu mladého hnutia, ktoré by mohli pre to hovoriť. Ľudská zbabelosť bude pritom cieľavedome tak dlho hľadať také dôvody, až ich takmer vždy nájde, dôvody, ktoré poskytnú zdanie oprávnenosti spolupodieľať sa „z vlastného pohľadu“ na takomto zločine.

Niekoľkokrát som takéto prípady zažil, keď bolo nutné vynaložiť najvyššiu energiu k tomu, aby smer pohybu našej lode nenamieril do umelo rozbúreného všeobecného prúdu, či sa ním nechal niesť. Naposledy, keď sa našej menejcennej tlači, ktorej je existencia nemeckého národa Hekubou, podarilo dať význam juhotirolskej otázke, ktorá bude pre nemecký národ osudná. Bez premýšľania komu to slúži, sa tzv. „národní“ muži, strany a spolky vo svojej zbabelosti pred Židmi vyprovokovanými verejnou mienkou pripojili ku všeobecnému hurhaju a nezmyselne pomohli podporiť boj proti systému, ktorý práve my Nemci musíme v tejto dnešnej situácii pociťovať ako jediný záblesk svetla na tomto zbedačenom svete. Zatiaľ čo nám Svetový Žid pomaly, ale iste zvierá hrdlo, naši takzvaní patrioti len kričia proti ľuďom a systému, ktorí sa opovážili aspoň na jednom mieste na zemi vymaniť sa zo židovsko-murárskeho obklúčenia a postavili proti internacionálnej otrave nacionalistický odpor. Pre slabé charaktery bolo príliš lákavé nastaviť plachtu po vetre a kapitulovať pred verejnou mienkou. Jednalo sa o kapituláciu! Aj keď sa k tomu ľudia vo svojom klamstve a zlosti nechcú priznať a to snáď ani sami sebe, zostáva pravdou, že len zbabelosť a strach pred Židmi znepokojenou verejnou mienkou bolo to, čo ich prinútilo spolupracovať. Všetky ostatné zdôvodnenia sú len úbohými výhovorkami hriešnika, ktorý si je vedomý svojej viny.

Bolo nutné strhnúť hnutie železnou päťou a zachrániť ho pred skazou v tomto nesprávnom smere. Pokúsiť sa o takú zmenu v okamihu, keď je verejná mienka všetkými vedúcimi silami orientovaná jedným smerom a plamene horia, nie je v tomto momente príliš populárne, pre odvážneho je to niekedy dokonca aj smrteľne nebezpečné. V histórii sa však našlo nemálo mužov, ktorí v týchto okamihoch jednali pevne, za čo im svet neskôr na kolenách ďakoval.

S tým ale musí hnutie počítať a nielen s okamžitým potleskom súčasnosti. Môže sa stať, že v takýchto okamihoch dostane človek strach, nesmie však zabudnúť na to, že po každej takej hodine sa dostaví vykúpenie a že hnutie, ktoré chce obnoviť svet, neslúži okamihu, ale budúcnosti.

Dá sa pritom konštatovať, že tie najväčšie a trvalé úspechy v dejinách boli vo svojej väčšine také, ktoré sa vo svojich počiatkoch len málokedy stretli s porozumením, pretože boli v príkrom rozpore s verejnou mienkou.

To sme spoznali už pri našom prvom verejnom vystúpení. Po pravde povedané, nikdy sme „neprosili o priazeň más“, ale vystúpili sme proti hlúposti ľudu. V týchto rokoch to bolo takmer vždy tak, že som vystupoval pred zhromaždením ľudí, ktorí verili opaku toho, čo som chcel povedať a chceli opak toho, čomu som veril ja. Bolo úlohou dvoch hodín zmeniť doterajšie presvedčenie dvoch až troch tisíc ľudí. Ranu za ranou rozbiť ich doterajší názor a následne ich viesť smerom nášho presvedčenia a nášho svetového názoru.

Vtedy som sa rýchlo naučil dôležitú vec a to, nepriateľom ihneď vziať ich „námietky“. Skoro bolo viditeľné, že naši protivníci, najmä ich rečníci, vystupujú s úplne určitým „repertoárom“, v ktorom boli neustále prednášané tie isté výhrady proti našim tvrdeniam, až zhodnosť tohoto postupu vzbudzovala dojem cieľavedomého a jednotného školenia. A tak to tiež bolo. Tu sme mohli spoznať neuveriteľne disciplinovanú propagandu našich nepriateľov a ešte dnes som hrdý na to, že som

našiel prostriedok urobiť túto propagandu nie len neúčinnou, ale poraziť ju jej vlastnou zbraňou. Po dvoch rokoch som v tom bol majstrom.

Bolo dôležité si už vopred pri každej reči uvedomiť formu a jej obsah. Pripraviť sa na očakávané námietky v diskusii a tie už vo vlastnej reči bezo zbytku vyvrátiť. Bolo účelné uviesť sám všemožné námietky a dokázať ich neudržateľnosť. Poslucháča sme potom ľahko získali, aj keď mal už naučené výhrady, ale ak bol čistého srdca, ľahko zabudol naučené myšlienky. Už skôr naučené veci sám odložil a jeho pozornosť sa zameriavala stále viac na našu prednášku.

To bolo príčinou toho, prečo som už po svojej prvej prednáške o „mierovej zmluve z Versailles“, ktorou som prehovoril ako tzv. „vzdelávajúci“ pred našim oddielom, túto pozmenil tak, že som hovoril o „mierových zmluvách z Brestlitovska a Versailles“. Už po veľmi krátkom čase, áno, už v priebehu diskusie o mojej prvej prednáške som zistil, že ľudia v skutočnosti nevedia vôbec nič o mierovej zmluve z Brestlitovska, ale že sa šikovnej stránickej propagande podarilo predstaviť práve túto zmluvu ako akt hanebného znásilnenia sveta. Vytrvalosť, s akou bola táto lož stále a stále predkladaná masám je možno pripísať, že milióny Nemcov videli v mierovej zmluve z Versailles spravodlivú odplatu za náš Brestlitovský zločin. Tým bol každý skutočný boj proti Versailles považovaný za neoprávnený. Bolo to tiež príčinou toho, prečo sa v Nemecku rozšírilo a zovšeobecnilo hanlivé a príšerné slovo „odškodnenie“. Toto klamlivé pokrytectvo sa javilo miliónom našich spracovaných súkmeňovcov skutočne ako prejav vyššej spravodlivosti. Strašné, ale bolo to tak. Najlepším dôkazom tohoto bol úspech mnou vedenej propagandy proti mierovej zmluve z Versailles, pretože som už vopred vysvetlil mierovú zmluvu z Brestlitovska. Porovnal som tieto dve mierové zmluvy bod po bode a ukázala sa skutočná humanita jednej zmluvy takmer bez hraníc a neľudská ukrutnosť druhej zmluvy. Výsledok bol úplne jasný. Vtedy som na túto tému hovoril pred zhromaždením dvoch tisíc ľudí, z ktorých sa na mňa zo začiatku dívalo tisícšesťsto nepriateľských očí. O tri hodiny neskôr som mal pred sebou nadšenú masu plnú svätého rozhorčenia a bezmedzného hnevu. Vykorenil som opäť zo srdca a mozgov tisícok ľudí obrovskú lož a nahradil som ju pravdou.

Obe prednášky, „Pravé príčiny svetovej vojny“ a „Mierové zmluvy z Brestlitovska a Versailles“ som vtedy považoval za najdôležitejšie, takže som ich v nových verziách opakoval a to tak dlho, až som aspoň v tomto bode ľuďom sprostredkoval jasné a jednotné stanovisko. Z týchto ľudí čerpalo hnutie svojich prvých členov.

Tieto zhromaždenia priniesli niečo dobré aj pre mňa: stal som sa rečníkom masových zhromaždení, vzrušený spôsob vyjadrovania sa mi stal bežným rovnako ako gestá, nutné do miestností s tisíckami ľudí.

Nikde som do tej doby nepočul, okrem malých skupín, žiadne vysvetľovanie týchto otázok politickými stranami. Dnes majú plné ústa toho, že to boli práve oni, kto zapríčinil zmenu verejnej mienky. Keď niekto takzvaný nacionálny politik prednášal na túto tému, tak len medzi už presvedčenými ľuďmi, ktorí to brali prinajlepšom len ako posilnenie svojho presvedčenia. Ale o to nám vtedy nešlo. Išlo o to, získať presvedčovaním a propagandou tých ľudí, ktorí svojou výchovou a presvedčením stáli na opačnom brehu.

Aby sme podporili našu osvetu, vydali sme aj leták. Už v armáde som napísal leták, porovnávajúci mierové zmluvy z Brestlitovska a z Versailles, ktorý bol rozšírený v pomerne veľkom náklade. Neskôr som pre stranu vypracoval jeho novú verziu a tiež tu bolo jeho pôsobenie celkom pozitívne. Prvé zhromaždenia sa vyznačovali tým, že stoly boli pokryté najrôznejšími tlačovinami. Ale hlavný dôraz bol kladený na hovorené slovo. Skutočne len to schopné privodiť skutočne veľké zmeny a to zo všeobecných psychologických dôvodov.

Už v prvom zväzku som uviedol, že všetky veľké, násilné a svetoborné udalosti neprivedili písomnosti, ale hovorené slovo. V časti tlače sa potom na túto tému rozpútala ďalšia diskusia, v ktorej najmä naše šikovné meštiacke hlavy samozrejme zaujali presne opačné stanovisko. Už sám dôvod, prečo sa tak stalo, rozptyľuje všetky pochybnosti. Pretože občianska inteligencia protestovala proti tomuto stanovisku len preto, že jej samotnej chýba sila a schopnosť pre ovplyvňovanie más hovoreným slovom. Stále viac kladú dôraz na písané slovo a nie na presvedčovaciu schopnosť reči. Taká prax vedie v priebehu času nutne k tomu, čo našu buržoáziu dnes charakterizuje, totiž ku strate psychologického inštinktu pre pôsobenie na mase a jej ovplyvňovanie.

Rečníkovi hovoriacemu pred zhromaždením sa dostáva neustále korektúr jeho prejavu tým, že môže vyčítať z tvár svojich poslucháčov, do akej miery sledujú jeho výklad s porozumením a či dojem a pôsobenie jeho slov vedie k žiadúcemu cieľu. Naproti tomu pisateľ svojich čitateľov vôbec nepozná. Preto nie je už od začiatku zameraný na konkrétnu, pred ním sa nachádzajúcu skupinu, ale vo svojom vyjadrovaní je veľmi všeobecný. Tým stráca určitý stupeň psychologické jemnosti a prispôsobivosti. Všeobecne vzaté, môže vynikajúci rečník písať omnoho lepšie, než vynikajúci spisovateľ hovoriť, ak sa ten druhý v tomto umení necvičil. K tomu je nutné pripočítať, že väčšina ľudí je od prírody lenivá, drží sa starých návykov a sama od seba len veľmi nerada niečo číta, keď to nezodpovedá jej osobnému presvedčeniu a nenapĺňa to jej očakávanie. Preto je písomnosť určitého smeru väčšinou čítaná ľuďmi rovnakého náhľadu. Nanajvýš letáčik alebo plagát môže svojou krátkosťou zaujať aj ľudí inak zmýšľajúcich a vzbudiť nakrátko ich pozornosť. Obraz má väčšie predpoklady a to vo všetkých svojich formách, vrátane filmu. Tu sa samozrejme človek nemusí tak namáhať, stačí sa len dívať a čítať nanajvýš krátke slová. Preto sú mnohí prístupnejší obrazovým podaniam, než čítaniu textu. Obraz prináša ľuďom obsah v omnoho kratšom čase. Z písaného textu je možné pochopiť obsah obvykle len po dlhšom čítaní.

Podstatné však je, že v prípade písomnosti sa nikdy nevie, komu príde do rúk a preto musí zachovať určitú rovnováhu. Účinok je všeobecne o to väčší, čím viac zodpovedá štýl úrovni cieľovej skupiny čitateľov. Kniha určená širokým masám sa musí od začiatku pokúsiť priblížiť svojou úrovňou čitateľom a má inú úroveň než kniha určená vyšším intelektuálnym vrstvám.

Len takto prispôsobený písaný text sa blíži k hovorenému slovu. Rečník môže hovoriť, ak hovorí na rovnakú tému, o ktorej hovorí kniha a ak má k tomu nadanie, nehovorí na rozdiel od knihy nikdy o rovnakom obsahu rovnakými slovami. Bude udržiavať s poslucháčmi neustály kontakt tak, že ho plynulo napadajú také slová, ktoré potrebuje, aby svojim poslucháčom hovoril zo srdca. Keby sa mýlil, má živú korektúru pred sebou. Ako bolo už vyššie povedané, záleží na jeho skúsenostiach, či vyčíta na poslucháčoch, či rozumejú tomu, čo hovorí, či idú do hĺbky a kam až a či ich môže presvedčiť o správnosti svojich téz. Ak vidí, - po prvé - že mu nerozumejú, bude im to vykladať tak jednoducho a jasne, až aj ten posledný porozumie. Ak cíti, - po druhé - že ho nie sú schopní nasledovať, bude pozorne a pomaly rozvíjať svoje myšlienky, až to pochopia aj duševne najslabší z nich. A - po tretie - ak spozná, že sa nezdajú byť presvedčení o správnosti prednášaného, tak musí neustále a často opakovať nové príklady, sám prinášať ich nevyslovené námietky a tak dlho im oponovať a rozbiť ich, dokiaľ aj tá posledná nesúhlasná skupina pred jeho presvedčivosťou nekapituluje.

Pritom sa nezriedka jedná o prekonanie predpojatostí, ktoré nie sú rozumovo zdôvodnené, ale väčšinou nevedomé a zakladajúce sa len na pocitoch. Prekonať

tieto závery inštinktívneho odmietania, citovej nenávisťi a predpojatosti je tisíckrát ťažšie, než korektúra chybného alebo popleteného vedeckého názoru. Mylné pojmy a nesprávne znalosti je možné odstrániť poučením, citový odpor nikdy. Na tieto tajuplné sily pôsobí len apel, ovplyvniť ich môže len rečník a nie spisovateľ.

Presvedčujúcim dôkazom je skutočnosť, že občas veľmi dobre urobená občianska tlač, ktorou je zaplavovaný náš národ v neslýchaných miliónových nákladoch, nemohla zabrániť širokým masám, aby sa nestali zdatným nepriateľom občianskeho sveta. Táto hora časopisov a kníh, ktoré produkujú intelektuáli každý rok, preniká medzi milióny spodných tried rovnako tak málo, ako voda do mastnej kože. To môže znamenať iba dvojaké: buďto nesprávny obsah tohoto písania nášho občianskeho sveta alebo to, že iba písaním nie je možné sa dostať k srdcu širokých mas. Obzvlášť potom, keď celé toto písanie je také málo psychologicky prepracované, ako v prípade občianskej sféry.

Nie je pravdou (ako sa to veľké nemecké noviny v Berlíne pokúšajú), že marxizmus práve svojim písomníctvom, obzvlášť potom vplyvom základného diela Karola Marxa, dokazuje opačný názor. Málokedy bol urobený pokus povrchnejšie podporiť nejakú mylnú tézu. Čo dalo marxizmu takú prekvapujúcu moc nad širokými masami, nie je v žiadnom prípade formálne základné písomné dielo židovského myslenia, ale snáď ohromná rečnícka propagandistická vlna, ktorá si v priebehu času podmanila široké masy. Z mnohých státisícov nemeckých robotníkov nepozná toto dielo ani stovka. Bolo tisíckrát viac študované intelektuálmi a zvlášť Židmi, než skutočnými prívržencami tohoto hnutia z veľkých spodných tried. Toto dielo tiež vôbec nebolo písané pre široké masy, ale výhradne pre intelektuálne vedenie židovskej mašinerie dobývajúcej svet. Presadené bolo tlačou. To je práve to, čím sa marxistická tlač odlišuje od občianskej tlače. Marxistická tlač je písaná agitátormi, občianska tlač by písaním rada agitovala. Sociálno-demokratický obskúrny redaktor, ktorý takmer stále pendluje medzi schôdzovacím lokálom a redakciou, pozná svojich Pappenheimských ako nikto iný. Naproti tomu občiansky pisárík, ktorý predstúpi zo svojej pracovne pred široké masy, je chorý už z ich výparov a je voči nim so svojim písaným slovom bezmocný.

Čo získalo pre marxizmus milióny robotníkov, nie je ani tak spôsob písania marxistických cirkevných otcov, ale neúnavná, skutočne násilná propagandistická práca desaťtisícich neúnavných agitátorov, počínajúc veľkým apoštolom štvania až dolu k malým odborárskym úradníkom, dôverníkom a diskutérom, sú to stotisíciky schôdzí, pri ktorých v zafajčených krčmách títo ľudoví rečníci búšia do mas a získavajú tým výborné poznanie tohoto ľudského materiálu, čo im umožňuje zvoliť tú správnu zbraň k útoku na verejnú mienku. A ďalej to boli gigantické masové demonštrácie, tieto státisícové sprievody, ktoré malým úbožiakom sprostredkovali hrdé presvedčenie, že ako malý červ je predsa len článkom veľkého draka, pod ktorého sálavým dychom zhorí nenávidený meštiacky svet a diktatúra proletariátu bude sláviť konečné víťazstvo.

Touto propagandou boli ľudia pripravovaní na čítanie sociálno-demokratickej tlače, t.j. takej tlače, ktorá nie je písaná, ale prednášaná. Zatiaľ čo sa v meštiackom tábore profesori, spisovatelia, teoretici a pisáríkovia všetkých smerov pokúšali občas hovoriť, skúšali marxistickí rečníci občas aj písať. A práve Žid, ktorý tu najmä pripadá v úvahu, je všeobecne v dôsledku svojej stratenej dialektickej zbehlosti a schopnosti aj ako spisovateľ viac agitujúcim rečníkom než píšucim tvorcom. To je príčinou toho, že občianska tlač (nehľadiac na to, že sama je z väčšej časti zaplavená Židmi a nemá taktiež záujem na skutočnom poučení širokých mas) nemá sebemenší vplyv na tvorbu ľudového názoru.

Ako problematické je odvrátiť citové predsudky, nálady, dojmy a pod. a nahradiť ich inými, na koľkých sotva zmerateľných vplyvoch a podmienkach závisí úspech, to môže citlivý rečník zistiť aj na tom, že dokonca denná doba, keď sa prednáška koná, môže mať rozhodujúci vplyv na jej účinok. Rovnaká prednáška, rovnaký rečník, rovnaká téma pôsobí celkom inak o desiatej hodine dopoludnia, o tretej hodine popoludní alebo niekedy navečer. Ja sám som ešte ako začiatočník stanovil začiatok svojich vystúpení na dopoludnie a spomínam si najmä na jedno zhromaždenie, ktoré sme usporiadali na protest proti „útlaku nemeckých území“ v mníchovskej reštaurácii Kindel-Keller. Bola to vtedy najväčšia sála v Mníchove a riziko tohoto počinu bolo veľké. Aby som priaznivcom nášho hnutia a všetkým ostatným záujemcom návštevu náležito uľahčil, stanovil som začiatok zhromaždenia na desiatu hodinu v nedeľu dopoludnia. Výsledok bol skľučujúci, avšak súčasne mimoriadne poučný, sála bola plná, dojem veľkolepý, ale nálada ľadová, nikto sa neprejavil a ja ako rečník som cítil hlboké sklamanie, žiadna iskra, nebol som schopný naviazat' sebemenší kontakt so svojimi poslucháčmi. Nedomnievam sa, že som hovoril horšie než inokedy, ale účinok sa zdal byť nulový. Veľmi nespokojný, avšak o skúsenosť bohatší, som opúšťal zhromaždenie. Pokusy, ktoré som ešte neskôr v tomto smere učinil, viedli k rovnakému výsledku.

Nie je sa čomu diviť. Človek ide do divadla a uvidí predstavenie o tretej popoludní a to isté v rovnakom obsadení večer o ôsmej hodine a bude žasnúť nad rôznosťou pôsobenia a dojmov. Človek s vyvinutým citom a schopnosťou objasniť si sám rôznosť tohoto dojmu, bez problémov zistí, že dojem z popoludňajšieho predstavenia nie je taký intenzívny ako z večerného predstavenia. Pri divadle sa dá snáď povedať, že si herec popoludní nedáva na svojom vystúpení tak záležať ako večer. Ale napríklad film je úplne ten istý popoludní ako o deviatej hodine večer. Čas tu sám vzbudzuje určité pôsobenie, rovnako ako na mňa pôsobí sála. Sú priestory, ktoré nechávajú človeka chladným, z ťažko postihnuteľných dôvodov nie je jasné, prečo vyvolávajú taký intenzívny odpor proti vzniku akejkoľvek nálady. Tiež tradičné spomienky a predstavy, ktoré existujú v ľudskej myšli, môžu rozhodujúcim spôsobom podmieňovať dojem. Inscenácia Parcifala v Bayreuthe bude pôsobiť vždy inak, než na ktoromkoľvek inom mieste na svete. Tajuplné kúzlo domu na návrší starého markrabského mesta sa nedá nahradiť ničím vonkajším, ani sa tomu vyrovnat'.

Vo všetkých týchto prípadoch sa jedná o obmedzenie slobody ľudskej vôle. Najviac to platí prirodzene pri schôdze, kam prídu ľudia opačného zmysľania a teraz majú byť získaní pre nové, iné idey. Dopoldnia a ešte aj cez deň sa zdá byť sila vôle človeka odolná voči pokusu vnútiť mu inú vôľu a iný názor. Naproti tomu večer podliehajú ľudia ľahšie sile silnejšieho úsilia. Pretože každé takéto zhromaždenie predstavuje zápas dvoch protikladných síl. Vynikajúcemu rečníckemu umeniu silnej apoštolskej povahy sa ľahšie podarí získať ľudí pre nový názor, tých ľudí, u ktorých došlo prirodzeným spôsobom k oslabeniu ich sily k odporu, skôr než tých, ktorí sú pri plnej duševnej sile.

Rovnakému účelu slúži umelé tajuplné prítmие katolíckych kostolov, horiace sviece, kadidlo a pod.

V tomto zápase rečníka s protivníkom, ktorý má byť presvedčený, sa rečník znenazdajky dopracuje k citlivosti pre psychologické predpoklady propagandy, aká pisateľom takmer úplne chýba. Písané slovo tak slúži viac na zachovanie, upevnenie a prehĺbenie už osvojeného názoru či zmysľania. Všetky naozaj veľké historické premeny neboli vyvolané písaným slovom, boli ním nanajvýš doprevádzané.

Neverme tomu, že by sa francúzska revolúcia uskutočnila prostredníctvom filozofických traktátov, keby nenašla armádu srdc, vedenú demagógmi veľkého štýlu,

ktorí vybičovali vášne celkovo trpiaceho ľudu, až nakoniec došlo k erupcii vulkánu, ktorý sa stal postrachom celej Európy. Rovnako tak je tomu v prípade najväčšieho revolučného prevratu novej doby: bolševická revolúcia v Rusku nebola vyvolaná Leninovým písaním, ale nenávisťou rečníckou činnosťou nespočetných malých a veľkých apoštolov štvania. Národ analfabetov sa nenadchol pre komunistickú revolúciu následkom teoretického čítania akéhosi Karola Marxa, ale následkom pôsobenia tisícok agitátorov v službe jednej idey, ktorá bola ľudu neustále nahováraná. Tak to vždy bolo a tak to tiež navždy zostane.

Zodpovedá to zarytej odcudzenosti našej nemeckej inteligencie od sveta, ktorá verí tomu, že spisovateľ stojí vždy duchovne vyššie než rečník. Tento názor je naozaj skvele doložený kritikou v už zmienených nacionálnych novinách v konštatovaní, že ľudia sú často sklamaní, keď sa prejav uznávaného rečníka naraz objaví v tlači. Mne to pripomína inú kritiku, ktorá sa mi dostala do rúk za vojny, vzala si starostlivo na mušku prejav Lloyda Georgeho, ktorý bol vtedy ministrom pre výzbroj a došla k duchaplnému zisteniu, že sa v prípade tohoto prejavu jedná o duchovne a vedecky menejcenný a inak banálny produkt. V malej brožúre sa mi do rúk dostali niektoré z týchto prejavov a musel som sa smiať nad tým, ako pre tieto psychologicky majstrovské diela duchovného ovplyvňovania masy nemá normálny nemecký atramentový rytier žiadne porozumenie. Tento človek posudzoval tieto prejavy výhradne podľa dojmu, ktorý zanechali na jeho blazeovanosti, zatiaľ čo veľký anglický demagóg sa koncentroval iba na to, aby čo najúčinnnejšie zapôsobil na masu svojich poslucháčov a v istom zmysle na všetky nižšie anglické vrstvy. Z tohoto pohľadu boli prejavy tohoto Angličana takmer perfektné, pretože svedčili o úžasnej znalosti duše širokých ľudových mäs. Tiež ich účinnosť bola popravde prierazná.

Porovnajme s tým bezmocné koktanie takého Bethmanna-Hollwega. Zdanlivo boli tieto prejavy samozrejme duchaplné, v skutočnosti však ukazovali len neschopnosť tohoto muža prehovoriť ku svojmu národu, ktorý nepoznal. Aj napriek tomu dokáže priemerný vrabčí mozog nemeckej pisárskej duše, vedecky samozrejme vysoko vzdelanej, duchovnosť anglického ministra hodnotiť podľa dojmu, aký na neho urobil prejav orientovaný na pôsobenie na masy a tento porovnávať s prejavom nemeckého štátnika, ktorého duchaplné kecanie u neho samozrejme našlo zaľúbenie. Že Lloyd George, čo sa geniality týka, tisíckrát predčil Bethmanna-Hollwega, dokázal tým, že vo svojich prejavoch nachádzal takú formu a výrazy, ktoré mu otvárali srdce jeho národa a tento národ potom bezo zbytku slúžil jeho vôli. Práve v primitívnosti jeho prejavov, v pôvodnosti výrazových foriem a používania ľahko zrozumiteľných, jednoduchých príkladov spočíva dôkaz vynikajúcich politických schopností tohoto Angličana. Pretože prejav štátnika k národu nemeríme podľa dojmu, aký zanechal na univerzitného profesora, ale podľa jeho pôsobenia na národ. To platí tiež ako merítko pre genialitu rečníka.

Úžasný vývoj nášho hnutia, ktoré bolo ešte pred niekoľkými rokmi založené z ničoho a dnes je už tak ďaleko, že je všetkými vnútornými aj vonkajšími nepriateľmi nášho národa, najostrejšie prenasledované, bol podmienený neustálym používaním a zohľadňovaním hore uvedených poznatkov.

Až už je literatúra tohoto hnutia akokoľvek dôležitá, bude mať v našej terajšej situácii väčší význam pre jednotnú výchovu vyšších a nižších vedúcich kádrov, než pre získavanie nepriateľsky zmýšľajúcich mäs. Len veľmi zriedka sa presvedčený sociálny demokrat alebo fanatický komunista odhodlá na to, aby si zaobstaral

národnosocialistickú brožúru alebo dokonca knihu, aby si ju prečítal a získal tak prehľad o našom svetovom názore, alebo aby študoval našu kritiku jeho názoru. Dokonca aj noviny sú čítané len zriedka, pokiaľ nemajú od začiatku punc straníckej tlače. Naostatok by to bolo málo platné, pretože celkový obraz jednotlivého vydania novín je natoľko pokrivený a vo svojom pôsobení roztrieštený, že od jedného zoznámenia sa s týmito novinami sa nedá očakávať žiadny vplyv na čitateľa. Nedá sa však a nesmieme nikoho, pre koho hrá úlohu už niekoľko fenigov, nútiť k tomu, aby si z túžby po objektívnom objasnení vecí predplatil nám nepriateľské noviny. Z desiatich tisícov to tiež sotva kto urobí. Najskôr keď hnutie zvíťazí, bude pravidelne čítať stranický orgán ako priebežné spravodajstvo svojho hnutia.

Inak je tomu už so zmieneným letákom! Ten si vezme do ruky hocikto, najmä ak ho dostane zadarmo a o to viac, keď už v nadpise bude obsiahnutá a plasticky spracovaná téma, o ktorej sa momentálne všade hovorí. Po viac-menej povrchnom prehliadnutí takéhoto letáku bude človek upozornený na nový pohľad a názor na vec a dokonca aj na nové hnutie. Tým však bude aj v optimálnom prípade daný iba malý podnet, ale nikdy nie dokonaná skutočnosť. Pretože aj leták môže iba niečo podnietiť, alebo na niečo poukázať, pričom účinok sa dostaví iba v spojení s následným poučením čitateľa. Týmto poučením sú a vždy budú iba masové zhromaždenia.

Masové zhromaždenia sú však dôležité tiež preto, že na nich jednotlivec, ktorý sa najskôr ako budúci priaznivec mladého hnutia cíti osamotený a ľahko prepadá obavám, že je sám, dostane po prvýkrát obraz väčšieho spoločenstva, čo pôsobí na väčšinu ľudí ako posila a povzbudenie. Takýto človek by v rámci rotý alebo práporu, obklopený svojimi kamarátmi, nastupoval s ľahším srdcom do útoku, než keby bol sám a odkázaný len na seba. Vo svorke sa cíti vždy bezpečnejšie, aj keby v skutočnosti bolo proti tomu tisíc dôvodov.

Spoločenstvo veľkého zhromaždenia neposilňuje iba jednotlivca, ale spája a napomáha k vytváraniu kolektívneho ducha. Človek, ktorý je čoby prvý nositeľ nového učenia vo svojom podniku, alebo v dielni vystavený ťažkému nátlaku, potrebuje nutne toto posilnenie, ktoré spočíva v presvedčení, že je článkom a bojovníkom veľkého a rozsiahleho združenia. Dojem tohoto združenia pocíti hneď po prvýkrát na masovom zhromaždení. Keď zo svojho malého pracoviska alebo z veľkej prevádzky, keď sa cíti byť nepatrným, navštívi po prvýkrát masové zhromaždenie a má okolo seba tisíce ľudí rovnakého myslenia, keď ako hľadajúci je vtiahnutý do mocného pôsobenia sugestívneho opojenia a nadšenia troch až štyroch tisíc iných ľudí, keď mu viditeľný úspech a súhlas tisícok potvrdzuje správnosť nového učenia a po prvýkrát v ňom vzbudí pochybnosť o pravdivosti jeho doterajšieho presvedčenia - potom podľahne kúzelnému vplyvu toho, čo označujeme slovom masová sugescia. Chcenie, túžba, ale aj sila tisícok sa akumulujú v každom jednotlivcovi. Človek, ktorý s pochybnosťami a nerozhodný prišiel na takéto zhromaždenie, ich opúšťa vnútorne upevnený: stal sa článkom spoločenstva. Na toto nesmie národno-socialistické hnutie nikdy zabudnúť a najmä sa nikdy nesmie nechať ovplyvniť tými meštiackymi hlupákmi, ktorí všetko vedia lepšie, aj napriek tomu však prehrali veľký štát vrátane svojej existencie a vlády svojej triedy. Sú strašne šikovní, všetko vedia urobiť a všetko vedia - len jedno nepochopili: ako zabrániť tomu, aby nemecký národ padol do náručia marxizmu. V tom žalostne a úboho zlyhali, takže ich terajšia domýšľavosť je iba márnomyseľnosťou, ako hrdosť vedľa hlúposti.

Keď títo ľudia nepriznávajú hovorenému slovu žiadnu hodnotu, robia tak iba preto, že sa vďaka bohu už sami presvedčili o neúčinnosti svojho vlastného zlého rozprávania.

7. kapitola

ZÁPAS S ČERVENÝM FRONTOM

V rokoch 1919/20 a tiež v roku 1921 som osobne navštívil takzvané občianske zhromaždenia. Pôsobili na mňa rovnakým dojmom ako povinná lyžička rybieho tuku v detstve. Človek by ho mal užívať, vraj je veľmi prospešný, ale je odporný! Keby bol nemecký národ zviazaný a násilím vtiahnutý na takéto „občianske manifestácie" a dokonca každej akcii by boli zamknuté dvere a nikto nepustený von, mohlo by to snád' za niekoľko storočí viesť k úspechu. Otvorene k tomu musím dodať, že by ma život už potom pravdepodobne nebavil a tiež už by som radšej nechcel byť Nemcom. Pretože sa to vďaka bohu nedá, nemal by sa človek čudovať, že sa zdravý a neskazený ľud vyhýba „občianskym masovým zhromaždeniam" ako čert svätenej vode.

Poznal som ich, prorokov občianskeho svetového názoru a skutočne sa nečudujem, ale rozumiem, prečo neprikladajú hovorenému slovu žiadny význam. Vtedy som navštívil zhromaždenie Demokratov, Nemeckých nacionalistov, Nemeckých ľudovcov a tiež Bavorských ľudovcov (bavorské Centrum). Čo si človek pritom ihneď všimol, bola homogénna jednoliatosť poslucháčov. Boli to takmer výlučne členovia strany, ktorí sa týchto verejných manifestácií zúčastnili. To celé, bez akejkoľvek disciplíny, pripomínalo viac nudný kartový klub ako zhromaždenie ľudu, ktorý práve prekonáva svoju veľkú revolúciu.

Aby bola udržaná táto priateľská atmosféra, robili prednášajúci čo mohli. Hovorili, alebo lepšie povedané väčšinou čítali svoje prejavy v štýle duchaplných novinových článkov alebo vedeckých pojednaní, vynechávali všetky silné slová a občas vyriekli nejaký ten prostoduchý profesorský žart, pri ktorom sa ctihodný predsednícky stôl povinne zasmial, nie hlasným a nákazlivým smiechom, ale vznešene, tlmene a zdržanlivo.

A predovšetkým ten predsednícky stôl!

Jedenkrát som sa zúčastnil zhromaždenia vo Wagnerovej sále v Mníchove, bolo to zhromaždenie pri príležitosti výročia Bitky národov pri Lipsku. Preslov mal jeden ctený starý pán profesor nejakej univerzity. Na pódiu sedelo predstavenstvo. Vľavo jeden s okuliarami, vpravo jeden s okuliarami a uprostred jeden bez okuliarov. Všetci traja dôstojní, až mal človek dojem súdneho dvora, ktorý ma v úmysle dať niekoho popraviť, alebo sviatočného krstu novorodenca, každopádne niečo cirkevne posvätné. Takzvaný prejav, ktorý by sa pravdepodobne dobre vynímal v tlačovej podobe, bol vo svojom účinku jednoducho hrozný. Už po tri štvrté hodine sa nachádzalo celé zhromaždenie v stave tranzu, ktorý bol prerušovaný odchodmi jednotlivých pánov a paničiek, pohybom obrúskov a zívaním stále väčšieho počtu poslucháčov. Traja robotníci, ktorí prišli na zhromaždenie buď zo zvedavosti alebo z poverenia, za ktorými som stál, sa na seba občas pozreli s pohľadným úšľabkom. Potom, postrkujúc sa vzájomne lakťami, sa, v tichosti zo sály vytratil. Bolo na nich vidieť, že v žiadnom prípade nechceli rušiť. V prípade tohoto zhromaždenia to v žiadnom prípade nebolo nutné. Konečne sa zdalo, že sa schôdza blíži ku koncu. Profesor, ktorého hlas stále a stále slabol, ukončil svoju prednášku. Zdvihol sa hlavný predsedajúci zhromaždenia, ktorý sedel uprostred medzi pánmi s okuliarami. Jasavo oslovil prítomné „nemecké sestry a bratov" v tom zmysle, aký veľký pocit vďaka za túto jedinečnú, nádhernú, do hĺbky idúcu, základov sa dotýkajúcu a pocitmi oplývajúcu prednáškou by chcel vyjadriť pánovi profesorovi X. Pretože táto bola vo vlastnom zmysle slova „vnútorným zážitkom" možno povedať až „činom". Bolo by

znesvätením tejto posvätnej chvíle, keby teraz niekto chcel pokračovať v diskusii. A preto v zmysle želaní všetkých prítomných sa od diskusie upúšťa a miesto toho sa všetci pozývajú, aby povstali a jednohlasne zvolali „Sme jednotným bratským národom“ atď. Konečne nás vyzval ku spevu nemeckej národnej hymny.

A začali. Pripadalo mi, že už pri speve druhej slohy ubúdalo hlasov. Refrén bol ale opäť spievaný naplno. Pri tretej slohe sa zosilnilo moje podozrenie, že možno nie všetci poznajú text ako sa patrí. Pri tejto pesničke je však podstatné to, ak znie vrúcne zo srdca nemecko-národná duša stúpa nahor k nebu.

Potom zhromaždenie skončilo. Každý sa ponáhľal, aby bol čo najskôr vonku. Niektorí išli na pivo, iní na kávu a ďalší na čerstvý vzduch. Áno, von na čerstvý vzduch, len von! To bol aj môj jediný pocit. A toto zhromaždenie má slúžiť apotheosii hrdinského zápasu státisícov Prusov a Nemcov? Hanba a ešte raz hanba!

Tak nejako sa to vláde páči. Je to samozrejme „pokojné“ zhromaždenie. Tu nemusí mať minister pokoja a poriadku strach, že vlny nadšenia prekročia úradné merítko občianskej slušnosti a davy ľudí, omámené nadšením, nejdú zo sály do kaviarní a neponáhľajú sa do hostincov, ale v štvorstupe jednotným krokom a s piesňou na perách maširujú ulicami mesta a tým vyrábajú poriadkovej polícii nepríjemnosti.

Nie, s takými štátnymi občanmi môže byť celkom spokojný.

Naproti tomu nacionálne socialistické zhromaždenia neboli nijako „pokojné“ zhromaždenia. Tu sa stretávali vlny dvoch svetonázorov a tie nekončili spevom nejakej patriotickej piesne, ale fanatickým výbuchom ľudovej národnej vášne.

Už od začiatku bolo dôležité, aby bola na našich zhromaždeniach zaistená slepá disciplína a autorita organizačného vedenia. Pretože to, čo sme hovorili, nebolo rozprávanie občianskych „referentov“, ale reč svojím obsahom a formou určená k vyprovokovaniu stretov. A nepriatelia boli na našich zhromaždeniach! Často prichádzali vo veľkých skupinách, s provokatérmi medzi sebou. Na každej z týchto tvári sa zračilo presvedčenie: Dnes s vami skoncuje!

Áno, ako často k nám vtedy takéto kolóny prichádzali, naši priatelia červenej farby! Mali vopred uloženú úlohu nás rozohnať a tým s nami skoncovať. Ako často sa to všetko nachádzalo na vážkach a len bezohľadná energia našich vedúcich zhromaždení a našej poriadkovej služby mohla odvrátiť zámery protivníka.

Mali všetky dôvody k podráždeniu. Na naše zhromaždenia ich priťahovala už červená farba našich plagátov. Bežní občania nerozumeli tomu, prečo používame červenú farbu bolševikov a videli za tým niečo iné. Nemeckí nacionálni duchovia si stále našepkávali podozrenie, že sme vraj v podstate len určitým druhom marxizmu, dokonca snád' zakuklení marxisti alebo možno snád' socialisti. Tieto hlavy dodnes nepochopili rozdiel medzi socializmom a marxizmom. Obzvlášť potom, čo objavili, že sa na našich zhromaždeniach neoslovujeme „dámy a páni“, ale len „súkmeňovci a súkmeňovkyne“ a medzi sebou sme si hovorili stranícky súdruh, tým bol našimi protivníkmi dokazovaný náš marxistický duch. Ako často sme sa triasli smiechom pred naivitou občianskeho strachu, tvárou v tvár ich bezradnosti o našom pôvode, zámere a cieľi!

Červenú farbu našich plagátov sme si zvolili po presnom a dôkladnom uvážení, aby sme provokovali ľavičiarov, aby sa rozhorčili a navštevovali naše zhromaždenia, aby ich narúšali. Týmto spôsobom sme mohli osloviť ďalších ľudí.

Bolo skvelé pozorovať ich bezradnosť, bezmocnosť a meniacu sa taktiku. Najskôr vyzývali svojich príslušníkov, aby si nás nevšimli a vyhýbali sa našim zhromaždeniam. To bolo tiež všeobecne dodržiavané.

V priebehu času nás aj napriek tomu niektorí začali navštevovať a bolo ich stále viac a viac. Vplyv nášho učenia sa stával viditeľnejší. Vedenie našich protivníkov sa pozvoľne stávalo nervóznym, až došlo k názoru, že nie je možné večne len prihliadať na tento vývoj, ale že je nutné ho ukončiť terorom. „Triedne uvedomelý proletariát“ bol vyzývaný na návštevu našich zhromaždení, aby sa „monarchistickí reakcionárski štváci“ a ich vedenie stretli s päťami proletariátu.

Stalo sa, že naše zhromaždenie bolo už tri štvrté hodiny pred začiatkom zaplnené robotníkmi. Boli podobní sudu strelného prachu, na ktorom už leží horiaca cigara a každým okamihom vyletí do povetria. Ale stalo sa inak. Títo ľudia prišli ako naši nepriatelia a odchádzali, keď už nie ako naši stúpenci, tak v premýšľaní o správnosti ich vlastného presvedčenia. Pozvoľne sa stávalo, že po mojej trojhodinovej prednáške stúpenci a nepriatelia splynuli v jednu nadšenú masu. Tam bol každý signál na rozbitie a rozohnanie schôdze márne. A tu z nás začali mať ľavicoví vodcovia vážny strach a taktika sa otočila. Bolo prijaté stanovisko, že jediným správnym je robotníkom zásadne zakázať vstup na naše zhromaždenia.

Potom už nechodili, ale niektorí predsa. A za krátky čas začala hra opäť od začiatku. Zákaz nebol dodržiavaný a súdruhovia prichádzali stále vo väčšom počte. Opäť nakoniec zvíťazili prívrženci radikálnej taktiky. Mali nás rozbiť.

Keď sa po dvoch, troch často tiež ôsmich, alebo desiatich zhromaždeniach ukázalo, že tzv. rozbitie sa ľahšie povie než vykonať a že výsledkom každého ďalšieho zhromaždenia je úbytok červených bojových skupín, bolo vydané nové heslo: „Proletári, súdruhovia a súdružky!“ Vyhýbajte sa zhromaždeniam nacionálno-socialistických štváčov!“

Rovnako tak stále sa meniacu taktiku bolo vidieť v červenej tlači. Najskôr sa o nás vôbec nepísalo a keď sa tlač presvedčila o nezmyselnosti tohoto počínania, prikrčila opäť k pravému opaku. Každý deň bola o nás „zmienka“, aby vysvetlila pracujúcim, akí sme smiešni. Po určitom čase museli títo páni pocítiť, že nám to nevedí, ale práve naopak. Prirodzene sa kládla otázka, prečo je nám venované v tlači toľko slov, keď sme vraj len k smiechu. Ľudia začali byť zvedaví. Potom otočili a určitý čas s nami jednali ako s úhlavnými nepriateľmi ľudstva. Boli to článok za článkom, v ktorých bolo poukazované na naše zločiny a neustále dokazované nové a nové škandalózne príhody, aj keď od A do Z vycucané z prsta, tiež urobili svoje. O neúčinnosti týchto útokov sa zakrátko presvedčili, v podstate to všetko len napomáhalo tomu, že sa na nás sústredila všeobecná pozornosť.

Vtedy som zastával názor: Je úplne jedno, že sa nám posmievajú, alebo že nám nadávajú, že nás prezentujú ako šašov alebo ako zločincov. Dôležité je, že o nás vedia, že sa o nás stále píše a že sa v očiach robotníkov javíme ako sila, s ktorou ich toho času spor. Čo sme v skutočnosti a čo skutočne chceme, že jedného dňa tej židovskej svorke ukážeme.

Dôvodom, prečo vtedy väčšinou nedochádzalo k rozbitiu našich zhromaždení bola však tiež neuveriteľná zbabelosť vedenia našich protivníkov. Vo všetkých kritických prípadoch posielali vopred malých hlupákov, sami však očakávali výsledky ich akcie mimo našej schôdzovacej sály.

Takmer vždy sme boli o úmysle nepriateľov veľmi dobre informovaní. Nielen preto, že sme z dobrých dôvodov ponechali mnohých našich stranických súdruhov v červených formáciách, čo sa v našom nemeckom národe naostatok vyskytuje veľmi často. Nemohli udržať v tajnosti nič čo uvarili, začali kotkodákať skôr, než zniesli

vajce. Tak sme sa vždy dostatočne pripravili, čím ani samotné červené komando netušilo, ako blízko bolo vyhodneniu.

Čas nás donútil vziať ochranu našich zhromaždení do svojich rúk. S úradnou ochranou sa počítať nedalo, ba naopak, tá nahrávala rušiteľom. Pretože jediným skutočným úspechom úradného zásahu uskutočneného políciou bolo zrušenie zhromaždenia. A to bol vlastne jediný cieľ rušiteľov. Policajná prax vytvárala svojou nevhodnou činnosťou toľko nezákonností, koľko si len človek môže predstaviť. Keď je totiž niektorému úradu známe, že niekto ohrozuje zhromaždenie, nie je zatvorený ohrozujúci, ale je zakázané zhromaždenie. Na takúto múdrosť bol policajný duch náležito hrdý. Nazýval to „preventívnym opatrením k zabráneniu nezákonnosti“.

Odhodlaný bandita má teda v každej dobe možnosť, aby zabránil riadnemu občanovi v jeho politickej činnosti. Pod heslom „pokoj a poriadok“ sa štátna autorita skláňa pred banditom a vyzýva občana, aby ho láskavo provokoval. Napríklad ak chcú národní socialisti usporiadať na určitom mieste svoje zhromaždenie a odbory povedia, že by to viedlo k nepriateľskému odporu ich členov, neposadí polícia týchto vydieračov za mreže, ale zakáže naše zhromaždenie. Áno, tieto orgány zákona majú dokonca tú neuveriteľnú nehanebnosť, že nám nespočetne veľa krát oznámili takéto rozhodnutie písomne. Aby sme sa uchránili pred takými eventualitami, museli sme sa starať o to, aby bol každý pokus o narušenie zmarený už v zárodku.

Je ale treba vziať do úvahy aj nasledujúce: Každé zhromaždenie, ktoré je ochraňované iba políciou, diskredituje usporiadateľov v očiach širokých mas. Zhromaždenie, ktorého poriadanie je zabezpečené policajne, nepôsobí príťažlivo, ale znižuje predpoklady na získanie nižších vrstiev obyvateľstva, ktoré je evidentne vždy použiteľnou silou. Tak ako odvážny muž získa srdce ženy ľahšie, než zbabelec, tak získa srdce ľudu hrdinské hnutie skôr než zbabelci, ktorí sú držaní pri živote len policajnou ochranou.

Práve z tohoto posledného dôvodu sa musí mladá strana postarať o uhájenie svojej existencie, o svoju ochranu a obranu pred nepriateľmi.

Ochrana schôdze sa zakladá:

1. na energickom a psychologicky správnom vedení zhromaždenia,
2. na organizovanej poriadkovej službe.

Keď sme my, nacionálni socialisti poriadali vtedy zhromaždenie, boli sme sami jeho páni a nie niekto iný. Na toto panské právo sme kládli v každej minúte veľký dôraz. Naši nepriatelia vedeli veľmi presne, že kto provokoval, ten letel. A to nás bolo len dvanásť uprostred polovice tisícky. Na vtedajších zhromaždeniach, predovšetkým mimo Mníchov, nás bolo päť, desať, šesťnásť nacionálnych socialistov medzi päť, šesť, sedem alebo osemtisíc protivníkmi. Nestrpeli sme žiadne provokácie. Návštevníci našich zhromaždení vedeli veľmi dobre, že sa radšej necháme zmlátiť, než aby sme kapitulovali. Bolo to častejšie než jedenkrát, že sa hŕstka našich súdruhov hrdinsky presadila proti revúcej a mlátiacej červenej presile. Iste by v takýchto prípadoch týchto pätnásť alebo dvadsať našich mužov nakoniec podľahlo. Avšak tí druhí vedeli, že predtým by najmenej dvojnásobok alebo aj viac z nich malo rozbité lebky, a to neradi riskovali.

Učili sme sa štúdiom techník marxistických a občianskych zhromaždení a niečo sme sa naučili. Marxisti mali odjakživa slepú disciplínu, takže myšlienka na rozbitie ich zhromaždenia z občianskej strany nepripadala do úvahy. O to viac sa zaoberali červení takými zámermi. Priviedli ich takmer k dokonalosti a išli až tak ďaleko, že vo veľkých oblastiach Ríše bolo nemarxistické zhromaždenie označované ako provokácia proletariátu. Obzvlášť potom, čo ich vodcovia zavetřili, že sa pri zhromaždeniach môže jednať tiež o ich zoznam hriechov, čím by došlo k odhaleniu

ich klamlivých a podvodných praktík. Keď bolo nejaké takéto zhromaždenie ohlásené, zdvihol sa besný pokrik červenej tlačie. Pritom sa títo principiálni pohŕdači zákona ihneď začali obracať na úrady s nutnou aj výhražnou prosbou: okamžite zabrániť „provokovaniu proletariátu“. Podľa veľkosti úradného plešivca si volili taktiku a dosahovali úspech. Keď sa však na takomto mieste mimoriadne nachádzal skutočný nemecký úradník a nie len úradnícka kreatúra a ten zamietol túto nehanebnú drzosť, nasledovala známa požiadavka, takúto „provokáciu proletariátu“ nestrpieť, masovo sa príslušnej schôdze zúčastniť a „päťou robotníckej triedy prekaziť meštiackym kreatúram ich hanebné dielo“.

Je treba aspoň raz vidieť občianske zhromaždenie a zažiť jeho plačlivé, ustrašené predsedníctvo! Často bývajú takéto zhromaždenia odvolané už po vyhrážkach. Bol tu stále veľký strach, takže namiesto toho, aby zhromaždenie začínalo o ôsmej hodine, začínalo väčšinou o tri štvrté na deväť alebo až o desiatej. Predsedajúci si dal záležať na najmenej dvadsiatich deviatich poklonách a pritom vysvetľoval prítomným „pánom z opozície“, ako sú on a všetci prítomní vnútorne potešení (jasná lož!) návštevou pánov, ktorí na ich strane nestoja, pretože jedine na spoločných diskusných večeroch (ktoré týmto dopredu slávnostne prisľúbil) sa môžu názory k sebe priblížiť a dospieť k vzájomnému porozumeniu. Pritom ešte jedným dychom dodával, že nie je v žiadnom prípade úmyslom tohoto zhromaždenia vyvracať ľuďom ich doterajšie názory. To v žiadnom prípade, každý by sa mal chovať podľa svojich vlastných názorov a nechať druhému tiež túto možnosť, a preto prosí nechať prednášajúceho dokončiť jeho prejav, ktorý rovnako nebude trvať dlho a neponúkať svetu tiež na tomto zhromaždení zahanbujúce predstavenie vnútornej nemeckej bratskej neláskyBřřřř!

Ale bratský ľud nemal pre ľavicu väčšinou žiadne pochopenie a prednášajúci ešte než začal, musel pod tlakom divokých urážok skončiť a človek mal nezriedka dojem, že snáď ešte ďakuje osudu za rýchle skončenie svojho martýria. Teatrálne opúšťali meštiacki toreadori schôdzovaciu arénu, pokiaľ neleteli zo schodov s hrčami na hlavách, čo sa tiež často stávalo.

Konečne tu bolo pre marxistov niečo nové, naše prvé zhromaždenia a obzvlášť ich organizácia. Prichádzali dovnútra s presvedčením, že u nás budú samozrejme predvádzať také isté hry, na ktoré boli zvyknutí. „Dnes je s tým koniec!“ Mnohý z nich prenášal na plné ústa túto vetu pri vstupe do našej sály, ale než sa stačil po druhýkrát ozvať, už bol vonku. U nás bolo úplne iné vedenie schôdze. Nikdy sme neprosili, aby niekto milostivo nechal dokončiť prednášajúceho, nikomu sme vopred nesľubovali nekonečnú diskusiu, ale dali sme jasne najavo, že pánmi zhromaždenia sme my a z tohoto dôvodu tu máme domáce právo a každého, kto sa snažil výkriky rušiť, sme okamžite a bez milosti vyhodili. Pokiaľ zostane čas a ak sa nám to bude hodiť, bude diskusia, keď nie, tak nie, a teraz má slovo náš referent pán XY.

Boli z toho prekvapení. Mali sme prísne organizovanú poriadkovú ochranu sály. Pri občianskych partajach sa skladala táto ochrana alebo lepšie poriadková služba z mužov, ktorí mali rešpekt a autoritu vzhľadom ku svojej starobe. Pretože sa ale marxisticky poštvaná masa ani v najmenšom nestarala o autoritu, starobu a rešpekt, bola existencia tejto občianskej ochrany sály prakticky bezvýznamná. Ja som hneď na začiatku mnohých našich veľkých zhromaždení zaviedol organizáciu ochrany sály ako poriadkovú službu, ktorá zahŕňala zásadne silných a zdatných mládencov. Šťastí to boli kamaráti, ktorých som poznal z vojenskej služby, ďalší boli novo získaní stranícki súdruhovia, ktorí boli školení a vychovávaní v tomto zmysle, že teror sa dá premôcť len terorom, že na tejto zemi majú úspech len ľudia odvážni a rozhodní, že bojujeme za obrovskú ideu, ktorá je taká veľká a vznešená, že si zaslúži byť

zaist'ovaná a chránená do poslednej kvapky krvi. Boli preniknutí učením, že keď mlčí rozum a násilie má posledné slovo, najlepšou obranou je útok, že náš poriadkový oddiel musí mať takú povesť, že nie je debatným klubom, ale odhodlaný ku všetkému bojovým spoločenstvom.

Ako by sa tejto mládeži takéto heslá nepáčili! Táto vojnová generácia je sklamaná a pobúrená, naplnená hnusom a opovrnutím nad meštiackou zbabelou impotenciou.

Tak bolo každému hneď jasné, že revolúcia bola možná skutočne len vďaka katastrofálnemu občianskemu vedeniu nášho národa. Vtedy by tu boli päste, ochotné chrániť nemecký národ, ale chýbali mozgy, ktoré by rozhodli o ich nasadení. Oči mladých sa rozsvietili, keď som im vysvetľoval nutnosť ich misie a uist'oval ich, že všetka múdrosť na tejto zemi nebude mať úspech, ak nevstúpi do ich služieb sila, ktorá ju zaistí a ochráni, že mierna a láskavá bohyňa mieru môže pôsobiť iba po boku boha vojny a že každý veľký čin tohoto mieru vyžaduje ochranu a pomoc sily. Ako si teraz uvedomovali omnoho živším spôsobom myšlienku povinnej vojenskej služby! Nie v skostnatenom zmysle starých úradníckych duší, stojacich v službách mŕtvej autority mŕtveho štátu, ale v živom poznaní povinnosti jednotlivca položiť život za bytie svojho národa vždy a kdekoľvek.

A ako nastupovala táto mládež? Ako húf sršňov vlietli na rušiteľov našich zhromaždení bez ohľadu na ich presilu, nech bola sebeväčšia, bez ohľadu na rany a krvavé obete celkom naplnená veľkou myšlienkou vytvoriť voľnú cestu svätej misii nášho hnutia. Už v lete 1920 dostávala organizácia poriadkových oddielov pevnú formu, začiatkom roku 1921 sa tieto začali členíť do stotín a tie zasa do skupín. Bolo to nevyhnutné, lebo medzitým sa naša prednášková činnosť neustále rozrastala. Schádzali sme sa aj potom často v sále mníchovského Dvorného pivovaru, avšak ešte častejšie vo väčších miestnostiach tohoto mesta. Slávnostná sláva Občianskeho pivovaru a mníchovský Kindl-Keller zažili na jeseň a v zime 1920/21 stále mohutnejšie masové zhromaždenia a obraz bol rovnaký: zhromaždenia NSDAP museli byť už vtedy väčšinou pred začiatkom policajne uzavreté z dôvodov preplnenia.

Organizácia našich poriadkových oddielov nastolila jednu veľmi dôležitú otázku, ktorú bolo treba riešiť. Hnutie nemalo doteraz žiaden stranický znak a žiadnu zástavu. Neexistencia týchto symbolov nepredstavovala len okamžitú nevýhodu, bola neprijateľná aj pre budúcnosť. Nevýhody spočívali predovšetkým v tom, že stranickým súdruhom chýbalo akékoľvek vonkajšie označenie spolunáležitosti, zatiaľ čo pre budúcnosť bolo neakceptovateľné zaobísť sa bez znaku, ktorý by mal charakter symbolu hnutia a ako taký by bol protikladom Internacionály.

Psychologický význam takéhoto symbolu som mal možnosť spoznať nejednen raz už počas svojej mladosti a tiež citovo pochopiť. Po vojne som zažil v Berlíne masové zhromaždenie marxizmu pred Kráľovským zámkom a parkom. More červených zástav, červené pásky a červené kvety prepožičali tomuto zhromaždeniu, ktorého sa zúčastnilo podľa odhadu asi stodvadsaťtisíc ľudí, prinieslo navonok veľmi mocný dojem. Sám som mohol cítiť a porozumieť tomu, ako ľahko môže jednoduchý človek z ľudu prepadnúť sugestívnemu čaru tak grandiózneho pôsobivého pohľadu.

Meštiansky tábor, ktorý z pohľadu politických strán nereprezentuje alebo nezastáva vôbec žiaden svetový názor, nemal taktiež žiadne vlastné zástavy. Pozostával z „vlastencov“ a tí behali v ríšskych farbách. Keby boli tieto farby

symbolom určitého svetového názoru, dalo by sa pochopiť, že majitelia štátu vidia v jeho zástave a jej farbách taktiež symboliku svojho svetového názoru. Tak tomu však nebolo. Ríša vznikla bez pričinenia nemeckého meštianstva a jej zástava sa zrodila z lona vojny. Avšak tým bola v skutočnosti len štátnou zástavou a neobsahovala žiaden význam v zmysle zvláštnej svetonázorovej misie.

Len na jednom mieste nemecky hovoriacej oblasti existovalo niečo ako občianska stranícka zástava a to v nemeckom Rakúsku. Časť tamojšieho nacionálneho meštianstva si zvolila za stranícku zástavu farby štyridsiateho ôsmeho roku - čiernu, červenú a zlatú - čím vznikol symbol, ktorý bol síce svetonázorovo bez významu, avšak z hľadiska štátnej politiky mal revolučný charakter. Najväčšími nepriateľmi tejto čierno-červeno-zlatej zástavy boli - a na to by sa dnes nemalo zabúdať - sociálni demokrati a kresťanskí sociáli, prípadne klerikáli. Lebo práve oni vtedy tieto farby nadávkami znečistili a pošpinili rovnako ako neskôr roku 1918 vládili špinavú zástavu čierno-bielo-červenú. Napokon boli farby čierna-červená-zlatá nemeckých strán starého Rakúska farbami roku 1848, teda doby, ktorá mohla byť fantastická a ktorú reprezentovali jednotlivé čestné nemecké duše, aj keď neviditeľne stál v pozadí Žid ako strojca všetkého. Avšak len vlastizradou a nehanebným začachrovaním nemeckého národa a majetku sa stala táto zástava pre marxizmus a Centrum sympatickou, takže ju dnes uctieujú ako najväčšiu sviatosť a zakladajú zástavy na ochranu tejto nimi zneuctenej zástavy.

Až do roku 1920 nestála proti marxizmu v skutočnosti žiadna zástava, ktorá by svetonázorovo stelesňovala polárny protiklad voči tomuto. Lebo keď sa nemecké meštianstvo po roku 1918 neodhodlalo k tomu, aby ako svoj symbol prevzalo tú teraz náhle znova objavenú čierno-červenú-zlatú Ríšsku zástavu, nemalo by rovnako žiaden program pre budúcnosť, ktorý by zodpovedal novému vývoju, iba ak by sa rozhodlo pre myšlienku rekonštrukcie bývalej Ríše.

A tejto myšlienke vďačí čierno-bielo-červená zástava starej Ríše za svoje opätovné zrodenie ako zástava našich tzv. národných meštianskych strán.

Je jasné, že symbol pomerov, ktoré boli za neslávnych okolností a sprievodných javov marxizmom prekonané, je sotva vhodný ako znamenie, pod ktorým má byť ten istý marxizmus zničený. Akokoľvek posvätné a drahé musia byť tieto staré krásne farby v ich mladistvom zoskupení každému slušnému Nemcovi, ktorý pod nimi bojoval a videl obeť mnohých ďalších, nie je táto zástava vhodná ako symbol boja za budúcnosť.

Na rozdiel od meštianskych politikov som v našom hnutí vždy zastával názor, že pre nemecký národ je šťastím to, že stratil svoju, starú zástavu. Čo robí republika pod svojou zástavou, to nám môže byť jedno. Z hĺbky srdca by sme však mali ďakovať osudu zato, že najslávnejšiu vojnovú zástavu všetkých čias milostivo uchránil pred tým, aby bola použitá ako prestieradlo potupnej prostitúcie. Súčasná Ríša, ktorá predáva seba a svojich občanov, nesmie používať čestnú čierno-bielo-červenú zástavu hrdinov.

Pokiaľ trvá novembrová hanba, nech si nosí svoj vonkajší obal a nepokúša sa ukradnúť ten, ktorý pochádza z počestnej minulosti. Naši meštianski politici by si mali vryť do svedomia: kto si želá pre tento štát čierno-bielo-červenú zástavu, dopúšťa sa krádeže na našej minulosti. Niekdajšia zástava bola skutočne vhodná len pre voľakedajšiu Ríšu a to rovnako tak, ako si vďaka bohu terajšia republika zvolila pre seba zodpovedajúcu zástavu. Hnutie, ktoré v tomto zmysle dnes bojuje proti marxizmu, musí už vo svojej zástave niesť symbol nového štátu.

Otázka novej zástavy, to značí, ako má vyzerať, nás vtedy veľmi zamestnávala. Zo všetkých strán prichádzali návrhy, ktoré boli väčšinou viac dobre mienené než

podarené. Lebo nová zástava mala byť jednak symbolom nášho boja a rovnako tak mala mať silnú plagátovú pôsobivosť. Kto sa zaoberal intenzívne masou ľudu, uvedomí si vo všetkých týchto zdanlivých maličkostiach dôležitosť vecí. Pôsobivý znak môže dať v státisícoch prípadoch prvotný podnet pre záujem o hnutie.

Z tohoto dôvodu sme museli zamietnuť všetky návrhy identifikovať naše hnutie bielou zástavou, ako bolo navrhované, so starým štátom alebo správnejšie so slabošskými stranami, ktorých jediným politickým cieľom je opätovné nastolenie starých pomerov. Okrem toho biela farba nie je nijako strhujúcou farbou. Je vhodná pre spoločenstvo cudných panien, avšak nie pre prevratné hnutie revolučnej doby. Tiež bola navrhovaná čierna farba: sama o sebe je vhodná pre dnešnú dobu, avšak neobsahuje žiadnu nejako významnú symboliku úsilia nášho hnutia. Okrem toho nie je dosť strhujúca.

Kombinácia bielo-modrá napriek jej esteticky nádhernému pôsobeniu bola zamietnutá preto, že sa jedná o farby jedného nemeckého štátu a jedného politického postoja nedobrej povesti vzhľadom k partikulárnej úzkoprstosti. Napokon aj tu bolo možné len ťažko nájsť odkaz na naše hnutie. To isté platilo pre kombináciu čierna-biela.

Čierno-červeno-zlatá neprichádzala do úvahy. Rovnako tak čierno-bielo-červená a to z vyššie uvedených dôvodov a určite nie v doterajšom poňatí.

Ja som sa vždy zasadzoval za ponechanie starých farieb, nielen preto, že sú pre mňa ako vojaka tým najposvätejším, čo poznám, ale tiež preto, že vo svojom estetickom pôsobení najviac zodpovedajú môjmu citu. Musel som bez výnimky odmietat veľmi početné návrhy, ktoré vtedy prichádzali z kruhov nášho mladého hnutia, pričom väčšina z nich do starej zástavy vkladala hákový kríž. Ako vodca som nechcel okamžite vystúpiť na verejnosť s vlastným návrhom, pretože bolo predsa možné, že ten alebo onen bude rovnako dobrý alebo aj lepší. Skutočne jeden zubný lekár zo Sternbergu dodal vôbec nie zlý návrh, ktorý sa napokon veľmi blížil k môjmu návrhu, avšak mal jednu chybu a to, že hákový kríž s ohnutými hákmi bol vložený do bieleho kruhu.

Medzitým som sám po veľmi mnohých pokusoch stanovil definitívnu formu. Zástavu z červenej základnej látky s jedným bielym kruhom a v jeho strede čierny hákový kríž. Potom som našiel určitý pomer medzi veľkosťou zástavy a veľkosťou bieleho kruhu ako aj formu a proporciou hákového kríža. A pritom zostalo.

V rovnakom duchu boli ihneď objednané pásky na rukávy pre usporiadateľské oddiely a to červená páska, na ktorej sa taktiež nachádzal biely kruh s čiernym hákovým krížom. Tiež stranický znak bol navrhnutý podľa rovnakého vzoru: biely kruh na červenom pozadí a uprostred hákový kríž. Mníchovský zlatník Süß dodal prvý použiteľný a doteraz používaný návrh.

V lete roku 1920 bola po prvý raz nová zástava predstavená verejnosti. Hodila sa výborne k nášmu mladému hnutiu. Bola rovnako mladá a nová ako samotné hnutie. Nikto ju predtým nevidel. Pôsobila vtedy ako horiaca fakľa. Všetci sme vtedy pociťovali takmer detskú radosť, keď jedna verná straníčka súdružka návrh po prvý raz zhotovila a zástavu dodala. Už o niekoľko mesiacov neskôr sme sa zaoberali v Mníchove tým, ako rozšíriť nový symbol hnutia, k čomu prispeli najmä stále významnejšie poriadkové oddiely.

A naozaj je to symbol! Nielen preto, že prostredníctvom nami všetkými vrúcne milovaných farieb, ktoré kedysi priniesli nemeckému národu toľko cti, prejavujeme našu úctu pred minulosťou, ale bola taktiež aj najlepšou personifikáciou úsilia nášho hnutia. Ako národný socialisti vidíme v našej zástave náš program. V červenej farbe vidíme sociálnu myšlienku nášho hnutia, v bielej farbe nacionalistickú myšlienku, v

hákovom kríži úlohu boja za víťazstvo árijského človeka a súčasne s tým tiež myšlienku víťazstva tvorivej práce, ktorá bola vždy antisemitistická a antisemitistická vždy bude.

O dva roky neskôr, keď sa z poriadkovej služby dávno stal mnohotisícový útočný oddiel, vznikla nutnosť dať tejto brannej organizácii mladého svetového názoru zvláštny symbol víťazstva: štandard. Aj ten som sám navrhol a nechal ho zhotoviť starým verným straníckym súdruhom zlatníckym majstrom Gahrom. Od tých čias patrí aj štandard k charakteristickým a vojnovým znakom národno-socialistického boja.

Verejná činnosť formou ľudových zhromaždení, ktorá sa v roku 1920 stále stupňovala, došla tak ďaleko, že sme poriadali mnohokrát dokonca aj dve zhromaždenia týždenne. Pred našimi plagátmi sa zhromažďovali ľudia, najväčšie miestnosti v meste boli vždy plné, desaťtisíce zvedených marxistov nachádzalo cestu späť do svojho národného spoločenstva, aby sa z nich stávali bojovníci za budúcu, slobodnú Nemeckú Ríšu. Mníchovská verejnosť nás poznala. Hovorilo sa o nás a slovo „národný socialista“ bolo mnohým ľuďom bežné a znamenalo program. Zástupy stúpcov a dokonca aj členov začali neustále vzrastať, takže v zime 1920/21 sme mohli v Mníchove vystupovať už ako silná strana.

Vtedy neexistovala okrem marxistických strán žiadna iná strana predovšetkým žiadna nacionálna strana, ktorá by mohla vykázať také masové zhromaždenia ako my. Mníchovský Kindl-Keller, kam sa zmestilo päťtisíc osôb bol neraz preplnený a jediný priestor, pre ktorý sme sa doteraz nerozhodli bol cirkus Krone.

Koncom januára 1921 nastali pre Nemecko opäť ťažké časy. Parížska dohoda, podľa ktorej sa Nemecko zaviazalo zaplatiť nenormálnu čiastku 100 miliárd zlatých mariek, sa mala stať formou londýnskeho diktátu skutočnosťou.

Pracovné spoločenstvo tzv. národných zväzov, ktoré v Mníchove existuje už dlho, chcelo pri tejto príležitosti usporiadať spoločný protest. Čas veľmi tlačil a ja sám som bol veľmi nervózny z neustáleho improvizovania pri vykonávaní už prijatých uznesení. Najprv bola reč o zhromaždení na Kráľovskom námestí, potom sa od toho upustilo zo strachu pred červenými, že by mohli zhromaždenie rozbiť a plánovalo sa protestné zhromaždenie pred Sieňou vojvodcov. Aj z toho nakoniec zišlo a bolo navrhnuté spoločné zhromaždenie v reštaurácii Kindl-Keller. Medzitým ubiehal deň za dňom, veľké strany nebrali túto hroznú udalosť vôbec na vedomie a Pracovné spoločenstvo sa nemohlo rozhodnúť stanoviť pevný termín pre plánovanú akciu.

V utorok 1. februára 1921 som naliehavo požiadal o definitívne rozhodnutie. Bol som odkázaný na stredu. V stredu som vyžadoval bezpodmienečne jasnú správu, či sa bude zhromaždenie konať a kedy. Odpoveď bola opäť neurčitá a vyhýbavá. Došla mi trpezlivosť a rozhodol som sa, že usporiadame protestné zhromaždenie sami. V stredu napoludnie som počas desiatich minút nadiktoval do písacieho stroja text plagátu a súčasne som nechal objednať na budúci deň, na štvrtok 3. februára, cirkus Krone. Bolo to vtedy veľmi riskantné. Nielen preto, že sa zdalo problematickým, či naplníme tak obrovskú miestnosť, ale existovalo tu aj nebezpečenstvo rozbitia zhromaždenia.

Naša usporiadateľská služba nebola ešte dostatočná pre tento kolosálny priestor. Nemal som tiež jasnú predstavu o spôsobe možného postupu v prípade pokusu o rozbitie zhromaždenia. Ten som vtedy považoval za omnoho problematickejší v cirkusovej budove než v normálnej miestnosti. Avšak ako sa neskôr ukázalo, bolo to

práve naopak. V obrovskom priestore bolo skutočne ľahšie ovládnuť výtržnícku skupinu než v preplnenej miestnosti.

Jedno však bolo isté: akýkoľvek neúspech by nás vrhol o dlhšiu dobu späť. Lebo jediné úspešné rozbitie nášho zhromaždenia by náhle zrušilo náš nimbus a posmelilo protivníkov, aby sa znova a znova pokúšali o to, čo sa im už raz podarilo. Mohlo by to viesť k sabotáži našej činnosti poriadania verejných zhromaždení, čo by bolo možné prekonať len po mnohých mesiacoch a po ťažkých bojoch. Na plagátovanie sme mali len jediný deň a to práve štvrtok, kedy sa zhromaždenie malo konať. Bohužiaľ od rána pršalo a zdali sa oprávnenými obavy, či za týchto okolností nezostanú mnohí ľudia radšej doma, než aby sa v daždi a snehu vydali na zhromaždenie, na ktorom by mohlo dôjsť k najhorším násilnostiam.

Vo štvrtok dopoludnia som dostal naraz strach, že sa priestor nenaplní (mal by som tiež hanbu pred Pracovným spoločenstvom), takže som ešte rýchlo nadiktoval niekoľko letákov a dal som ich vytlačiť, aby mohli byť poobede rozdane. Obsahovali prirodzene výzvu na návštevu zhromaždenia.

Dve nákladné autá, ktoré som prenajal, boli zahalené do množstva červených látok, vo vrchnej časti bolo zastrčených niekoľko našich zástav a každé auto bolo obsadené pätnástimi až dvadsiatimi straníckymi súdruhmi, dostali rozkaz usilovne prechádzať ulicami mesta, rozhadzovať letáky a robiť propagandu pre večerné masové zhromaždenie. Bolo to vtedy po prvý raz, čo jazdili nákladné autá so zástavami po meste a nebola to akcia marxistov. Meštiaci hľadeli s otvorenými ústami na červeno dekorované autá s vlajúcimi zástavami s hákovým krížom, pričom v okrajových štvrtiach sa zdvíhali aj zaťaté päste, ktorých majitelia zúrili nad touto najnovšou „provokáciou proletariátu“. Lebo len marxisti mali právo poriadať zhromaždenia, rovnako ako jazdiť sem a tam nákladnými autami.

O siedmej večer nebol cirkus ešte naplnený. Každých desať minút som bol telefonicky informovaný a bol som celkom nepokojný. Lebo o siedmej alebo o štvrt na osem bývali iné miestnosti väčšinou plné. Nezobral som totiž do úvahy obrovské rozmery nového priestoru: tisíc osôb predstavovalo v sále Dvorného pivovaru opticky už celkom dobrú účasť, zatiaľ čo v cirkuse Krone tento počet nijako nevynikal. Krátko nato však začali prichádzať priaznivejšie správy a o tri štvrte na osem bol priestor zaplnený do troch štvrtín a masa ľudí stála ešte pri pokladniach. Odišiel som tam.

Dve minúty po ôsmej hodine som prišiel pred cirkus. Stále ešte bolo vidieť mnoho ľudí pred budovou, čiastočne to boli zvedavci, bolo medzi nimi i mnoho protivníkov, ktorí chceli vyčkať vonku, ako sa situácia vyvinie.

Keď som vstúpil do obrovskej miestnosti, zmocnila sa ma rovnaká radosť ako pred rokom pri prvom zhromaždení v Slávnostnej sále mníchovského Dvorného pivovaru. Ale len vtedy, keď som sa predral radmi ľudí a vystúpil na vyvýšené pódium, videl som náš úspech v celej jeho veľkosti. Ako obrovská mušľa ležala táto sála predo mnou, zaplnená tisíckami a tisíckami ľudí. Dokonca aj manéž bola obsadená do posledného miesta. Bolo vydaných viac než päťtisícšesťsto vstupeniek a ak k tomu pripočítame celkový počet nezamestnaných chudobných, študentov a naše poriadkové sily, mohlo tam byť nejakých šesť a pol tisíca ľudí.

„Budúcnosť alebo zánik“ znela téma a moje srdce jasalo v presvedčení, že budúcnosť leží tam dole predo mnou.

Začal som hovoriť a hovoril som asi dve a pol hodiny. Už po pol hodine som cítil, že zhromaždenie bude mať veľký úspech. Spojenie so všetkými týmito tisíckami ľudí bolo nadviazané. Už po hodine ma začínali prerušovať stále väčšie vlny spontánneho potlesku, po dvoch hodinách potlesk upadal a nastal posvätný pokoj, ktorý som neskôr v tejto sále prežíval vždy stále znova, pokoj, ktorý je nezabudnuteľný pre

každého z účastníkov. Nebolo počuť viac než dýchanie tohoto obrovského množstva ľudí a len keď som vyriekol posledné slovo, ticho sa prelomilo v oslobodzujúci záver, vrúcny spev nemeckej hymny.

Ešte som sa pozeral, ako sa obrovský priestor pomaly začínal vyprázdňovať a nesmierne more ľudí prúdilo von obrovským stredným východom skoro dvadsať minút. Len potom som šťastný opustil svoje miesto a vydal sa na cestu domov.

Z tohoto prvého zhromaždenia v cirkuse Krone v Mníchove boli zhotovené zábery. Ukazujú lepšie než slová veľkosť tohoto zhromaždenia. Občianske noviny priniesli snímky a krátke správy, v ktorých sa uvádzalo len to, že išlo o „nacionálne“ zhromaždenie, pričom usporiadateľ bol ako obvykle zamlčaný.

Touto akciou sme po prvý raz výrazne prekročili rámec bežnej politickej strany. Teraz už nebolo možné nás ignorovať. Aby nevznikol dojem, že v prípade tohoto úspechu išlo len o výnimočnú udalosť s prchavým životom, rozhodol som okamžite o konaní ďalšieho zhromaždenia v cirkuse Krone a to ihneď na budúci týždeň a úspech bol rovnaký. Zasa bola obrovská sála naplnená na prasknutie, takže som nasledujúci týždeň po tretí raz usporiadal zhromaždenie v rovnako veľkom štýle. A aj po tretí raz bola obrovská cirkusová sála preplnená ľuďmi.

Po tomto úvode roku 1921 som ešte viac vystupňoval prednáškovú činnosť v Mníchove. Nie jeden raz za týždeň, ale niekedy aj dva razy do týždňa sa konali masové zhromaždenia, v lete a na jeseň to bývalo dokonca aj trikrát do týždňa. Schádzali sme sa teraz vždy v cirkuse a mohli sme so zadostučinením konštatovať, že všetky naše večeri mali rovnaký úspech. Výsledkom bol stále rastúci počet priaznivcov hnutia a veľký príliv nových členov.

Takéto úspechy nenechali našich protivníkov prirodzene na pokoji. Museli sami spoznať, že ich doterajšia taktika pohybujúca sa medzi terorom a ignorovaním nemohla nijakým spôsobom zabrzdiť vývoj hnutia. S vypätím posledných síl sa odhodlali k teroristickému aktu, aby s konečnou platnosťou znemožnili našu verejnú činnosť.

Ako vonkajší podnet k tejto akcii bol použitý veľmi záhadný údajný atentát na istého poslanca krajinského snemu menom Erhard Auer. Spomínaný Erhard Auer mal byť údajne jedného večera kýmsi postrelený. V skutočnosti postrelený nebol, ale niekto sa vraj pokúsil po ňom strieľať. Báječná duchapritomnosť, ale aj príslovečná statočnosť tohoto sociálno-demokratického stranického vodcu tento hanebný útok nielen odvrátila, ale hanebných páchatel'ov ešte zahnal na hanebný útek. Títo utekali tak rýchlo a utiekli tak ďaleko, že polícia po nich ani neskôr nemohla nájsť najmenšiu stopu. Tento tajomný prípad bol orgánom sociálno-demokratickej strany v Mníchove využitý k nehoráznemu štvaniu proti nášmu hnutiu, pričom s obvyklou utáranosťou bolo naznačované to, čo malo nasledovať. Je vraj postarané o to, aby naše stromy nevyrástli do neba a že teraz pocítíme silu proletárskych pästí. O niekoľko dní neskôr nadišiel deň útoku.

Za miesto konečného zúčtovania bolo zvolené naše zhromaždenie v Slávnostnej sále mníchovského Dvorného pivovaru, na ktorom som mal vystúpiť.

Dňa 4. 11. 1921 poobede som obdržal zaručenú správu, že naše zhromaždenie má byť bezpodmienečne rozbité a že za týmto účelom budú z niekoľkých prevádzok vyslané na zhromaždenia davy robotníkov.

Nešťastnou náhodou sme toto vyrozumenie nedostali už skôr. Lebo toho dňa sme opúšťali naše ctihodné ústredie v mníchovskom Sternckergasse a sťahovali sme sa

inde. Presnejšie povedané, staré kancelárie sme opustili, ale nemohli sme sa ešte nast'ahovať do nových, pretože tam doteraz pracovali remeselníci. Pretože aj telefón v starom ústredí bol už odpojený a v novom ešte nebol zapojený, nedostali sme celý rad telefonátov, ktoré nám chceli oznámiť zamýšľané rozbitie našej schôdze.

V dôsledku toho bolo zhromaždenie chránené len početne slabou usporiadateľskou službou. Prítomný bol oddiel približne 46 mužov, poplašný systém nebol doteraz vybudovaný tak, aby bolo možné večer počas jednej hodiny privolať dostatočné posily. Okrem toho: podobné alarmujúce povesti sme počuli mnohokrát bez toho, že by sa potom niečo zvláštne stalo. Stará pravda, že ohlásené revolúcie sa obvykle nekonajú, sa tiež u nás až do tých čias vždy potvrdila. Preto aj z tohoto dôvodu nebolo snád' podniknuté všetko, čo v ten deň podniknuté byť malo, aby bolo možné vystúpiť s brutálnou rozhodnosťou proti úmyslu rozbiť naše zhromaždenie.

Slávnostnú sálu mníchovského Dvorného pivovaru sme navyiac považovali za najmenej vhodnú pre rozbitie schôdze. Toho sme sa obávali viac vo väčších miestnostiach, najmä v cirkuse Krone. Tento deň nám priniesol cenné poučenie. Neskôr sme tieto otázky, môžem povedať, študovali s vedeckou metodikou a dospeli sme k výsledkom, ktoré boli čiastočne rovnako neuveriteľné ako aj zaujímavé a v nasledujúcom čase mali základný význam pre organizačné a taktické vedenie našich útočných oddielov SA.

Keď som o tri štvrté na osem vstúpil do predsálie Dvorného pivovaru, nemohli byť už žiadne pochybnosti o súčasnom zámere. Sála bola preplnená a taktiež policajne uzavretá. Naši protivníci, ktorí sa dostavili veľmi skoro, boli v sále a naši prívrženci stáli z väčšej časti vonku. Malá skupina SA ma očakávala v predsáli. Nechal som zavrieť dvere do veľkej sály a nastúpiť štyridsaťpäť alebo štyridsaťšesť mužov. Vysvetlil som tým mladým, že pravdepodobne dnes po prvý raz ide do tuhého, že budú musieť preukázať svoju naozajstnú vernosť hnutiu a že nikto z nás nesmie opustiť sálu, iba ak by nás vynášali ako mŕtvych. Ja sám zostanem v sále a neverím tomu, že ma jeden jediný z nich opustí. Avšak ak uvidím niekoho, že sa prejavil ako zbabelec, osobne mu strhnem pásku z rukáva a odoberiem stranícky odznak. Potom som ich vyzval, aby pri najmenšom pokuse o rozbitie zhromaždenia ihneď zakročili a uvedomili si, že najlepšia obrana sama o sebe je útok.

Odpoveďou bolo trojnásobné „Heil“, ktoré vtedy znelo drsnejšie, než kedykoľvek inokedy.

Potom som vošiel do sály a videl situáciu na vlastné oči. Sedeli tesne vedľa seba a snažili sa ma prebodnúť už očami. Veľmi početné tváre sa obracali ku mne so zaťatou nenávisťou, zatiaľ čo iní s výsmešnými grimasami vydávali jednoznačné výkriky. Vraj dnes s nami „skoncujú“, máme si dávať pozor na svoje vnútornosti, vraj nám s konečnou platnosťou zapchajú ústa a ďalšie také pekné rečnícke obraty, aké sú možné. Boli si vedomí svojej presily a podľa toho sa cítili.

Napriek tomu sa schôdza začala a ja som začal hovoriť. Stával som v Dvornom pivovare vždy na dlhšej strane sály a moje pódium bol pivný stôl. Nachádzal som sa teda vlastne uprostred medzi ľuďmi. Snád' táto okolnosť prispievala k tomu, že práve v tej sále vznikala vždy taká atmosféra, s akou som sa na žiadnom inom mieste nikdy nestretol.

Predo mnou a najmä naľavo odo mňa sedeli samí nepriatelia. Boli to všetko robustní muži a mladíci, väčšinou z fabrik, firiem Maffei, Kustermann a pod. Pozdĺž ľavej steny sály sa dostali už celkom tesne až k môjmu stolu a začali zhromažďovať ťažké litrové pivné krígle, t.j. objednávali si ďalšie a ďalšie pívá a napoly vypité krígle stavali pod stoly. Boli ich celé batérie a veľmi by ma udivilo, keby to všetko dnes znovu dopadlo rovnako dobre, ako vtedy.

Približne po pol hodine - tak dlho som mohol cez všetky pokriky hovoriť - sa zdalo, ako by som bol pánom situácie. Vodcovia malých bojových skupín to asi tiež cítili, pretože boli stále nekludnejší, stále častejšie vychádzali von, opäť prichádzali a viditeľne nervózne hovorili k svojim ľuďom.

Malá psychologická chyba, ktorej som sa dopustil pri reakcii na jeden z prerušujúcich výkrikov a ktorú som si uvedomil, sotva som to slovo vyslovil, sa stala signálom na útok. Niekoľko zlostných výkrikov a jeden muž náhle vyskočil na stoličku a zareval do sály: „Slobodu!“. Na toto znamenie sa dali bojovníci za slobodu do práce. V niekoľkých sekundách sa celá sála naplnila revúcim a kričiacim ľudským davom, nad ktorým ako strely z húfníc lietali početné pivné krígle. Medzitým praskanie lámajúcich sa stoličiek, rozbíjajúcich sa pivných krígl'ov, rev, zavíjanie, výkriky. Bol to bláznivý pohľad.

Zostal som stáť na svojom mieste a videl som, ako obetavo moji mladí plnili svoju povinnosť. To by som chcel vidieť na nejakom občianskom zhromaždení!

Ten tanec ešte nezačal, keď moji útočníci, lebo tak sa od toho dňa nazývali, zaútočili. Ako vlci sa vrhali v svorkách ôsmych až desiatich mužov na nepriateľa a začali ich skutočne postupne mlátiť von zo sály. Už po piatich minútach som nevidel takmer nikoho z nich, ktorý by nebol zaliaty krvou. Koľko z nich som len vtedy správne poznal. V ich čele výborný Maurice, môj dnešný súkromný tajomník Hess a mnoho iných, ktorí hoci ťažko zranení útočili stále znova, pokiaľ len mohli stáť na nohách. Dvadsať minút trval tento pekelný rámus, potom však boli nepriatelia, mohlo ich byť sedemsto alebo osemsto, mojimi ani nie päťdesiatimi mužmi z väčšej časti vylátení zo sály a zhodení zo schodov. Len v protil'ahlom ľavom rohu sa ich držal väčší huf, ktorý kládol húževnatý odpor. Vtom náhle padli od vchodu do sály smerom k pódiu dva výstrely z pištole a potom sa rozpútala divá strel'ba. Srdce skoro jasalo pri takom osviežení starých zážitkov z vojny. Kto strieľal, to sa už nedalo z môjho miesta zistiť. Možno len konštatovať, že od tohoto okamihu zbesnenosť mojich krvácajúcich chlapcov ešte vzrástla až nakoniec premožli aj posledných narušiteľov a vyhnali ich zo sály.

Uplynulo asi dvadsaťpäť minút, sála vyzerala tak, ako keby tam vybuchol granát. Mnohí z mojich stúpcov boli ošetrovaní, niektorých bolo nutné odviešť, avšak my sme zostali pánmi situácie. Hermann Esser, ktorý v tento večer prevzal riadenie zhromaždenia, vyhlásil: „Schôdza pokračuje. Slovo má referent“ a ja som pokračoval.

Keď sme potom sami schôdzu zakončili, objavil sa náhle rozčúlený poručík od polície a s divou gestikuláciou zakričal do sály: „Schôdza je rozpustená“.

Nechtiac som sa musel tomuto oneskorencovi za udalosťami zasmiať; naozajstný policajný chvastúň. Čím sú títo ľudia menší, tým väčšími sa musia aspoň zdať.

Tohoto večera sme sa skutočne mnohé naučili, ale tiež naši protivníci dostali takú príučku, že na to nikdy nezabudnú. Až do septembra 1923 sa nám potom noviny „Münchener Post“ päšťami proletariátu už nevyhrážali.

8. kapitola

SILNÝ JE NAJMOCNEJŠÍ SÁM

V predchádzajúcom texte som sa zmienil o existencii Pracovného spoločenstva nemecko-národných zväzov a chcel by som na tomto mieste krátko vysvetliť problematiku týchto pracovných spoločenstiev.

Pod pojmom pracovné spoločenstvo sa všeobecne rozumie skupina zväzov, ktoré za účelom uľahčenia svojej práce vstúpia do určitého vzájomného vzťahu, zvolia si spoločné vedenie s viac alebo menej rozsiahlymi kompetenciami a spoločne realizujú spoločné akcie. Už z toho vyplýva, že pritom musí ísť o spolky, zväzy, či strany, ktorých programové ciele a postupy nie sú navzájom veľmi vzdialené. Vždy sa tvrdí, že je tomu tak. Na normálneho priemerného občana pôsobí ukludňujúcim dojmom, ak tento počuje, že tieto zväzy konečne tým, že sú v spoločnom „pracovnom spoločenstve“ našli to, čo ich „vzájomne spája“ a prekonalí to, čo ich „rozdeľuje“. Pritom panuje všeobecné presvedčenie, že takéto spojenie prinesie abnormálny nárast sily, čím doterajšie ináč slabé skupinky náhle získali moc. Avšak to je väčšinou zlá predstava!

Je zaujímavé a podľa mňa pre lepšie pochopenie tejto otázky nutné si objasniť, prečo vlastne môže dochádzať k vytváraniu zväzov, spolkov a podobne, ktoré všetky tvrdia, že sledujú rovnaký cieľ. Samo osebe by bolo predsa logické, že tento cieľ vybojuje len jeden zväz a že za rovnaký cieľ nemusia bojovať viaceré zväzy. Bezpochyby bol tento cieľ na začiatku stanovený len jedným zväzom. Jeden muž zvestuje niekde určitú pravdu, vyzve na riešenie určitej otázky, stanoví cieľ a vytvorí hnutie, ktoré má slúžiť na uskutočnenie jeho zámeru.

Tým je založený spolok alebo strana, ktoré sa - podľa svojho programu - usiluje buď o odstránenie súčasných nešvárov, alebo o dosiahnutie zvláštneho stavu v budúcnosti. Akonáhle začne takéto hnutie existovať, má tým prakticky určité prioritné právo. Bolo by vlastne samozrejmé, že by sa všetci ľudia, ktorí hodlajú bojovať za rovnaký cieľ, zhromaždili v tomto hnutí a umocnili by tým jeho silu, aby tak lepšie poslúžili spoločnému zámeru. Najmä každý schopnejší mozog by musel v takomto začlenení zbadať predpoklad ku skutočnému úspechu spoločného zápasu. Pretože za predpokladu poctivosti (a o to ide predovšetkým, ako chcem ďalej ukázať) je rozumné, aby pre dosiahnutie určitého cieľa existovalo iba jedno hnutie.

Že tomu tak nie je, sa dá pripísať na vrub dvom príčinám. Jednu z nich by som označil za takmer tragickú, zatiaľ čo tá druhá je úbohá a je dôsledkom ľudskej slabosti. V najhlbšej podstate však vidím v oboch príčinách skutočnosti vhodné ku stupňovaniu vôle, jej energie a intenzity a prostredníctvom takéhoto vypestovania ľudskej činnosti umožnenie vyriešenia daného problému.

Tragická príčina toho, prečo pri riešení určitej úlohy obvykle nezostane pri jednom zväze či hnutí, je nasledujúca: každý čin veľkého štýlu na tomto svete všeobecne znamená splnenie dlhodobého želania miliónov ľudí a ich v tichosti zachovávaných túžob. Môže sa stať, že si po stáročia túžobne želajú vyriešenie nejakej otázky, lebo trpia pod neznesiteľnosťou súčasného stavu bez toho, že by k splneniu tejto túžby došlo. Národy, ktoré v tejto núdzi nenachádzajú žiadne hrdinské riešenia, treba označiť za impotentné. Zatiaľ čo my vidíme životnú silu národa a touto silou zaručené predurčenie k životu najjasnejšie v tom, že pre tento národ je za účelom oslobodenia z veľkého útlaku, alebo odstránenia krutej núdze, či upokojenia jeho nepokojnej, a preto zneistenej duše, jedného dňa osud pošle vyvoleného muža, ktorý prinesie splnenie túžobného očakávania.

Podstatou tzv. veľkých otázok dobyje, že sa na ich riešení podieľajú tisícky ľudí, že sa mnohí cítia povolanými a že osud sám navrhuje rôznych ľudí, aby potom vo voľnej hre síl dal definitívne prednosť tomu najsilnejšiemu a najschopnejšiemu z nich a zveril mu riešenie daného problému. Tak sa mohlo stať, že stáročia nespokojné s usporiadaním náboženského života túžili po jeho obnove a že z tohoto duchovného tlaku vznikli desiatky mužov, ktorí sa na základe svojho náhľadu a vôle cítili byť povolanými na riešenie tejto situácie a prejavili sa ako proroci nového učenia alebo aspoň ako bojovníci proti súčasnému stavu.

Iste bude aj tu, silou prírodného rádu, ten najsilnejší určený k splneniu tohoto veľkého misijného poslania, avšak k poznaniu, že práve ten je výhradne povolaný, dochádzajú tí ostatní väčšinou veľmi neskoro. Naopak, všetci sa cítia rovnako oprávnení a povolaní k riešeniu úlohy a okolitý svet obvykle nerozoznáva, ktorý z nich zasluhuje ako najschopnejší podporu.

V priebehu storočí a často aj v rámci rovnakého časového úseku sa objavujú rôzni muži a zakladajú hnutia, aby bojovali za ciele, ktoré sú aspoň rovnako deklaratívne, alebo ich široké masy za rovnaké považujú. Národ prechováva neurčité želania a všeobecné presvedčenia bez toho, že by si bol jasne vedomý vlastnej podstaty daného cieľa alebo vlastného želania alebo aj možnosti ich splnenia. Tragika spočíva v tom, že takí muži, ktorí rôznymi cestami smerujú k rovnakému cieľu bez toho, že by sa poznali, a tak v čistej viere vo svoje poslanie sa cítia byť povinnými ísť svojou cestou bez ohľadu na všetkých ostatných.

Že takéto hnutia, strany alebo náboženské zoskupenia vznikajú úplne nezávisle na sebe, len zo všeobecnej potreby doby a vyvíjajú aktivity v rovnakom smere, je skutočnosť, ktorá sa aspoň na prvý pohľad zdá tragickou. Lebo všeobecne sa prikláňame k názoru, že táto roztrieštená sila, keby bola spojená, viedla by rýchlejšie a istejšie k úspechu. Avšak nie je tomu tak. Príroda sama vo svojej neúprosnej logike prináša rozhodnutie tým, že nechá tieto rôzne zoskupenia navzájom si konkurovať a súťažiť o palmu víťazstva, aby priviedla do cieľa to hnutie, ktoré zvolilo najjasnejšiu, najlepšiu a najistejšiu cestu.

Avšak ako ináč môže byť zvonku určená správnosť alebo nesprávnosť cesty než tak, že sa nechá voľný priebeh síl a rozhodovanie sa odníme doktrinárskemu určeniu ľudí, ktorí si o sebe myslia, že to vedia lepšie a prenechajú sa neklamnému dôkazu viditeľného úspechu, ktorý napokon vždy potvrdzuje správnosť nejakého konania!

Teda pochodujú rôzne zoskupenia rôznymi cestami za rovnakým cieľom, keď sa dozvedia o existencii podobného úsilia, začnú starostlivo skúmať spôsob svojej cesty, budú ju chcieť pokiaľ možno skrátiť a koncentráciou všetkej svojej energie sa pokúsia dosiahnuť cieľ rýchlejšie než ostatní. Výsledkom tohoto súťaženia je vypestovanie jednotlivých bojovníkov. Pritom ľudstvo vďačí nezriedka za svoje úspechy poučeniu z nejakého neúspešného úsilia. Tak spoznáваме v skutočnosti prvotné, nikým nezavinené trieštenie síl, ktoré sa na prvý pohľad javilo ako tragické, prostriedok, ktorým bol napokon dosiahnutý najlepší postup.

V dejinách vidíme, že podľa názoru väčšiny obidva postupy, ktoré by boli mohli viesť k vyriešeniu nemeckej otázky a ich hlavnými reprezentantmi boli Rakúsko a Prusko, t.j. Habsburgovci a Hohenzollernovci, by museli byť od začiatku zlúčené. Podľa tohoto názoru sa mala zjednotená sila od začiatku zveriť jednému alebo druhému riešeniu. Avšak vtedy padla voľba na významnejšieho reprezentanta, lebo rakúsky zámer by nikdy nevedol k Nemeckej Ríši.

Ríša najpevnejšej nemeckej jednoty vznikla práve z toho, čo milióny Nemcov s krvácajúcim srdcom pociťovali za posledné a strašné znamenie nášho bratského

sváru: nemecká cisárska koruna bola v skutočnosti získaná na bojisku pri Hradci Králové a nie v bojoch pred Parížom, ako sa potom hovorilo.

Založenie Nemeckej Ríše nebolo výsledkom nejakej spoločnej vôle na spoločnej ceste, ale výsledkom vedomého, niekedy i nevedomého zápasu o hegemoniu, v ktorom zvíťazilo Prusko. Kto sa vo svojom straníckom zaslepení nezrieka pravdy, musí potvrdiť, že takzvaná ľudská múdrosť by nikdy nezvolila toto správne rozhodnutie, ktoré nakoniec uskutočnila múdrosť života, t.j. voľnou hrou síl. Lebo kto by v nemeckých krajinách pred dvesto rokmi vážne veril tomu, že nie Habsburgovci, ale Hohenzollernovské Prusko bude niekedy východiskom, zakladateľom a učiteľom novej Ríše?! A kto by naproti tomu chcel dnes popierať, že osud tak neučinil správne? Kto by si dnes vôbec vedel predstaviť Nemeckú Ríšu na pilieroch prehnitej a schátralej dynastie? Prirodzený vývoj, aj keď po storočnom boji, priviedol nakoniec toho lepšieho na miesto, na ktoré patril. Tak to vždy bolo a tak to tiež vždy bude.

Preto niet dôvodu na sťažnosti, ak sa rôzni ľudia vydajú na cestu na dosiahnutie rovnakého cieľa: týmto spôsobom bude spoznaný ten najsilnejší a najrýchlejší a ten sa stane víťazom.

Existuje ešte jedna príčina, prečo sa v živote národov často zdanlivo rovnaké hnutia usilujú o dosiahnutie zdanlivo rovnakého cieľa a to rôznymi cestami. Táto príčina nie je tragická, ale veľmi úbohá. Je založená na smutnej zmesi závidosti, žiarlivosti, ctižiadostivosti a zlodejského založenia, s ktorou sa možno stretnúť bohužiaľ u mnohých ľudských subjektov.

Len čo vystúpi nejaký muž, ktorý hlboko spoznal biedu svojho národa a potom čo sa detailne zoznámil s podstatou tejto choroby, vážne sa pokúša túto chorobu vyliečiť, stanovil cieľ a zvolil cestu, ktorá k tomu cieľu môže viesť - malí a najmenší duchovia uprú pozornosť a starostlivo sledujú konanie toho muža, ktorý na seba púta zrak verejnosti. Rovnako ako vrabce, ktoré zdanlivo celkom bez záujmu, v skutočnosti však s najväčším vypätím nepretržite sledujú svojho šťastnejšieho súdruha, ktorý našiel kúsok chleba, aby mu ho v nestráženom okamihu ukradli, rovnako tak sa chovajú títo ľudia. Len čo sa tento vyššie spomenutý vydá na novú cestu, mnohí neuzitoční povalači spozornejú a začnú vetriť kus žrádla, ktorý by snáď mohol ležať na konci tejto cesty. Len čo sa dozvedia, kde sa ten muž nachádza, začnú sa horlivo ponáhľať, aby dosiahli cieľ iným, pokiaľ možno rýchlejšim spôsobom.

Len čo je nové hnutie založené a prijalo určitý program, začnú sa hlásiť o slovo a tvrdia, že bojujú za rovnaký cieľ. Avšak nie tak, že by sa čestne postavili do radov tohoto hnutia a uznali tým jeho prioritu, ale ukradnú jeho program a založia na ňom svoju vlastnú novú stranu. Pritom sú takí nehanební, že bezmyšlienkovitý okolitý svet uisťujú o tom, že už dávno pred tým druhým usilovali o to isté a nezriedka sa im podarí dostať sa takto do priaznivého svetla, namiesto toho, aby sa im dostalo zaslúžené opovrhnutie. Nie je to snáď nehanebná drzosť predstierať, že úlohu ktorú niekto iný vpísal na svoju zástavu, vpísať na svoju vlastnú, vypožičať si jeho programové smernice a potom ako keby si to všetko sám vymyslel, vydať sa vlastnou cestou? Nehanebnosť sa však prejavuje najmä tiež v tom, že tie isté subjekty, ktoré svojim zakladaním nových zoskupení zapríčinili roztrieštenosť, najčastejšie hovoria o nutnosti jednoty a jednotnosti, len čo sa domnievajú, že už nedoženú náskok protivníka. Takýmto postojom vďačí „roztrieštenie národných síl“ za svoju existenciu.

Avšak na vytváraní celého radu zoskupení, strán atď., ktoré sa označujú ako národné, v rokoch 1918/19 nemali vinu ich zakladatelia, ale bolo to podmienené prirodzeným vývojom. Zo všetkých sa už v roku 1920 pomaly vykryštalizovala ako víťaz NSDAP. Zásadná čestnosť jednotlivých zakladateľov vyššie uvedených

zoskupení nemohla byť lepšie preukázaná, než obdivuhodným rozhodnutím obetovať silnejšiemu hnutiu svoje viditeľne menej úspešné vlastné hnutie, to znamená toto rozpustiť, alebo bezpodmienečne začleniť do NSDAP.

Platí to najmä o hlavnom bojovníkovi niekdajšej Nemecko-socialistickej strany v Norimbergu, ktorým bol Július Streicher. NSDAP a DSP vznikli s rovnakým konečným cieľom, avšak úplne nezávisle na sebe. Hlavným priekopníkom DSP bol, ako bolo povedané, norimberský učiteľ Július Streicher. Spočiatku bol aj on sväto svete presvedčený o poslaní a budúcnosti svojho hnutia. Akonáhle však jasne a nepochybne rozpoznal silnejší rast NSDAP, skončil svoju činnosť pre DSP a vyzval svojich stúpcov, zaradiť sa do NSDAP, ktorá zo vzájomného zápasu vyšla víťazne a naďalej bojovať v jej radách za spoločný cieľ. Bolo to osobne ťažké, avšak zásadné rozhodnutie.

Z doby začiatku hnutia nezostalo žiadne roztrieštenie, ale takmer bezo zbytku viedla čestná vôľa vtedajších mužov k čestnému a správne koncu. To, čo dnes označujeme ako „roztrieštenosť národných síl“, vďačí za svoju existenciu bez výnimky druhej, mnou hore popísanej príčine: ctižiadostiví muži, ktorí predtým nemali žiadne vlastné myšlienky a tým menej vlastné ciele, začali sa cítiť „povolaní“ v tom okamihu, keď videli zrieť nesporný úspech NSDAP.

Náhle vznikali programy, ktoré boli bezo zbytku opísané podľa nášho programu, boli presadzované idey, ktoré si od nás vypožičali, stanovené ciele, za ktoré sme my už roky bojovali, volené cesty, po ktorých sa NSDAP už dávno vydala. So všetkých síl sa snažili zdôrazňovať, prečo boli nútení zakladať tieto strany, aj napriek tomu, že NSDAP už dávno existovala. Avšak čím vznešenejšie motívy boli predkladané, tým menej pravdivejšie boli tieto frázy.

V skutočnosti bol rozhodujúcim iba jediný dôvod: osobná ctižiadosť zakladateľov, ktorí chceli hrať nejakú úlohu, ku ktorej im ich vlastné trpasličie predpoklady nedovolili nič iné, než veľkú opovážlivosť preberať cudzie myšlienky, opovážlivosť, ktorá sa inak v občianskom svete nazýva zlodejstvom.

Neexistovali vtedy žiadne predstavy a idey iných, ktoré by takýto politický kleptomán v krátkej dobe pre svoj nový obchod nezhrmaždil. Tí, ktorí tak činili, neskôr so slzami v očiach nariekali nad „roztrieštením národných síl“, hovorili o „nutnosti zjednotenia“ a ticho dúfali, že budú môcť napáliť tých iných a to v tom zmysle, že k ukradnutým ideám získajú zlodeji aj hnutia, založené na ich uskutočnenie. Keď sa im to nepodarilo a rentabilita týchto nových podnikov nespĺňala ako dôsledok duchovných rozmerov svojich majiteľov to, čo si od nej sľubovali, boli nakoniec šťastní, že mohli pristáť v „pracovnom spoločenstve“.

Všetko čo vtedy nemohlo stáť na vlastných nohách, zlúčilo sa do tohoto pracovného spoločenstva. Vychádzalo sa pritom z názoru, že osem chromých spojených spolu určite poskytne prínos za jedného gladiátora. Avšak keďže sa medzi týmito chromými snáď našiel jeden zdravý, potreboval vyvinúť všetku svoju silu na to, aby tých ostatných udržal na nohách, pričom sa napokon sám stal chromým. Združovanie sa do týchto pracovných spoločenstiev je vždy treba považovať za otázku taktiky, pričom nesmieme nikdy prestať brať do úvahy nasledujúci základný poznatok:

Založením pracovného spoločenstva sa slabé zväzy nikdy nezmenia na silné, avšak silný zväz môže byť a nezriedka býva týmto spoločenstvom oslabený. Názor, že zlúčením slabých zoskupení musia vzniknúť silné zoskupenia je nesprávny, lebo skúsenosť učí, že majorita v akejkolvek forme a za všetkých okolností je reprezentantkou hlúposti a zbabelosti, čím akákoľvek množina zväzov, ktorá bude riadená zvoleným viacčlenným vedením, bude vystavená zbabelosti a slabosti.

Týmto zlúčením je taktiež obmedzená voľná hra síl, odstránený boj o určenie toho najlepšieho a tým s konečnou platnosťou zabránené víťazstvo zdravších a silnejších. Takéto zlúčenia sú teda nepriateľmi prirodzeného vývoja, lebo obvykle omnoho viac bránia tomu riešeniu problému, za ktorý sa bojuje, omnoho viac než aby ho podporovali.

Môže sa stať, že z čisto taktických pohnútok napriek tomu uzavrie najvyššie vedenie hnutia, ktoré má budúcnosť s podobnými zväzmi, na veľmi krátku dobu spojenectvo a podnikne spoločné kroky v nejakej konkrétnej otázke. To však nespôsobí nikdy viesť k zvečneniu tohoto stavu, pokiaľ sa hnutie nechce zriecť svojho poslania. Lebo pokiaľ sa definitívne zaplietlo do takéhoto spojenia, stratí tým možnosť a tiež právo v zmysle prirodzeného vývoja nechať úplne pôsobiť svoje vlastné sily, tým prekonať svojich rivalov a ako víťaz dosiahnuť vytýčený cieľ.

Nikdy nezabúdajme, že všetko skutočne veľké na tomto svete nebolo vybojované koalíciami, ale vždy to bolo úspechom jednotlivého víťaza.

Koaličné úspechy nesú v sebe už svojím pôvodom zárodok budúceho rozdrobovania a možnej straty toho, čo bolo dosiahnuté. Veľké, naozaj svetovo prevratné revolúcie duchovného typu sú vôbec možné a uskutočniteľné ako titanské zápasy jednotných formácií, nikdy však ako koaličné akcie.

Tiež národný štát nebude nikdy vytvorený prostredníctvom kompromisnej vôle nejakého národného pracovného spoločenstva, ale len oceľovou vôľou jediného hnutia, ktoré sa presadilo proti všetkým.

9. kapitola

ZÁKLADNÉ MYŠLIENKY O ZMYSLE A ORGANIZÁCII SA

Sila starých štátov spočívala na troch pilieroch: na monarchistickej štátnej forme, na administratívnom zbere a na armáde. Revolúcia roku 1918 zlikvidovala štátnu formu, roztrhala armádu a administratívny zbor vydala do rúk straníckej korupcii. Tým boli zničené vlastné opory tzv. štátnej moci. Táto sa sama o sebe skladá z troch prvkov, ktoré sú zo zásady podkladom pre akúkoľvek autoritu.

Prvý základ pre vytvorenie autority poskytuje vždy popularita. Avšak autorita, ktorá spočíva len na tomto základe je ešte stále zvonku slabá, neistá a vratká. Každý nositeľ takejto, čisto na popularite postavenej autorite sa musí snažiť upevniť a zabezpečiť podklady tejto autority a to vytvorením určitej moci.

V moci a teda v sile vidíme druhý základ každej autority. Teraz je už o poznanie stabilnejší, bezpečnejší avšak ešte stále nie o veľa silnejší než ten prvý. Ak sa spojí popularita a sila a ak spoločne prežijú určitú dobu, môže vzniknúť autorita na ešte pevnejšom základe, totiž autorita tradície. A keď sa konečne spojí popularita, sila a tradícia, môže byť autorita pokladaná za neotrasiteľnú.

Vďaka revolúcii bol tento posledný prípad celkom eliminovaný. Ba prestala existovať akákoľvek autorita tradície. Zrútením sa starej Ríše, odstránením starej štátnej formy, zničením skorších výsostných znakov a ríšskych symbolov bola pretrhnutá všetka tradícia. Následkom toho bol najťažší otras štátnej autority. Samotná druhá opora štátnej autority, sila už tiež nebola k dispozícii. Aby mohla byť revolúcia vôbec prevedená, bolo nutné roztrhať stelesnenie organizovanej štátnej sily a moci, totiž armádu. Bolo dokonca nutné použiť roztrhané časti armády ako revolučné bojové jednotky. Aj keď frontové jednotky tomuto rozkladu nepadli za obeť v takej miere, napriek tomu čím viac sa vzdŕaľovali presláveným miestam ich štyri a pol ročného hrdinského zápasu, tým viac boli nahlodávané kyselinou dezorganizácie svojej vlasti a končili v demobilizačných útvaroch a v zmätku tzv. dobrovoľníckych „veliteľov“ epochy vojenských rád.

O túto vzdorovitú, do očí bijúcu tlupu vojakov, ktorých vojenská služba bola založená na osemhodinovej pracovnej dobe sa však nemohla oprieť žiadna autorita. Tým bol spacificovaný druhý prvok, ktorý zo začiatku zaručoval stabilitu autority a revolúcia tak vlastnila už len to pôvodné, totiž popularitu, na ktorej chcela vybudovať svoju autoritu. Avšak práve tento základ bol mimoriadne neistý. Revolúcii sa síce podarilo jedným mohutným chvatom rozdrviť starú štátnu budovu, v hlbšom zmysle sa to však podarilo len preto, že vyváženosť vo vnútri štruktúry nášho národa bola už narušená vojnou.

Každý národný súbor možno rozčleniť do troch skupín. Na extrém najlepších ľudí na jednej strane, dobrých v zmysle všetkých cností, zvlášť sa prejavujúcich odvahou a obetavosťou a na druhej strane potom na extrém najhorších ľudí, zlých v zmysle existencie všetkých egoistických pudov a príťaž. Medzi obidvoma extrémami leží ako tretia skupina veľká, široká stredná vrstva, v ktorej sa nestelesňuje ani žiarivé hrdinstvo, ani najhoršie zločinecké pudy.

Obdobie rozmachu národného súboru sa vyznačuje existenciou a absolútnou realizáciou tej lepšej extrémnej časti.

Obdobie normálneho, rovnomerného vývoja alebo stabilnej situácie sa vyznačuje a skladá zo zjavnej dominancie stredného elementu, pričom sa obidva extrémny navzájom vyvažujú, resp. sa eliminujú.

Obdobie rozvratu národného súboru je určené prevládajúcim účinkom zlého elementu.

Pozoruhodné je na tom to, že široká masa, čiže stredná vrstva, ako by som ju chcel označiť, sa zviditeľňuje vždy len vtedy, keď sa obidva extrémny na seba viažu spoločným zápolením. V prípade víťazstva jedného extrému sa potom vždy poddajne podriaďujú práve víťaznej strane. V prípade dominancie lepšieho extrému ho bude široká masa nasledovať, v prípade vzostupu zlého extrému mu minimálne nebude klásť žiaden odpor. Lebo bojovať sama o seba táto stredná trieda nikdy nebude.

Vojna teda počas svojho štyri a pol ročného krvavého trvania narušila natoľko vnútornú vyváženosť týchto troch skupín, že to viedlo pri všetkej úcte k obetiam zo strednej vrstvy, k skoro úplnému vykrvácaniu extrému lepších ľudí. Lebo koľko nenahraditeľnej nemeckej hrdinskej krvi vyteklo počas týchto hrozných štyri a pol roka, je naozaj príšerné. Pokiaľ sa sčítajú všetky tie státisíce jednotlivých prípadov, vyjde nám rovnaký výsledok, totiž frontoví dobrovoľníci. Dobrovoľné patroly, dobrovoľní telegrafisti, dobrovoľní spojári, dobrovoľní letci, dobrovoľní ženisti, dobrovoľníci pre útočné pluky atď. - a stále a stále po celé tie štyri aj pol roka tisícky dôvodov dobrovoľníctva a zasa dobrovoľníci - so stále rovnakým výsledkom. Holobradý mládenec alebo ostrieľaný muž, obidvaja s planúcou láskou k vlasti, naplnení obrovskou osobnou odvahou, alebo s vedomím najvyššej povinnosti sa prihlásili. Boli to desiatky tisícok ba státisícok podobných prípadov a postupne tieto ľudské rady redli a redli. Čo nepadlo, stalo sa rozstrieľanými mrzákami, alebo sa rozdrobilo následkom nepatrnosti ich zvyšného počtu. Je nutné mať na zreteli, že v roku 1914 boli postavené celé armády dobrovoľníkov, ktoré vďaka zločineckej nesvedomitosti našich parlamentných ničomníkov neprekonalí v dobách mieru žiaden vojenský výcvik, čím boli takto bezbranní, vydaní napospas nepriateľskému delostrelectvu. Týchto štyristotisíc vojakov, ktorí vtedy v bojoch o Flandersko padli, alebo sa z nich stali mrzáci, už nikdy nemohli byť nahradení. Ich strata bola niečím väčším, než obyčajným odpísaním čísla. Ich smrťou sa váha, takto odľahčená na dobrej strane naklonila v prospech zlých, čím získal na vážnosti viac než kedy inokedy element sprostosti, ničomnosti a zbabelosti, skrátka a dobre masa zlého extrému. Lebo k tomu pristúpil ešte jeden aspekt:

Nielen že bol lepší extrém na bojiskách počas štyri aj pol roka neskutočným spôsobom preriedený, ale horší extrém sa medzitým obdivuhodným spôsobom zakonzervoval. Na každého dobrovoľne sa hlásiaceho hrdinu, ktorý po posvätej obetnej smrti stúpil nahor za zvuku fanfár, určite pripadal jeden vojenský dezertér, ktorý veľmi opatrne ukázal smrti chrbát, aby sa namiesto toho viac, či menej zúčastnil činnosti vo vlasti.

A tak sa na konci vojny vyskytoval nasledujúci obraz. Stredná široká vrstva národa svoju daň povinnej krvavej obety splnila. Extrém lepších sa svojim príkladným hrdinstvom v podstate bezo zvyšku obetoval. Extrém zlých podporovaný na jednej strane zlými zákonmi a na druhej strane nenasadením všetkých vojnových prostriedkov bohužiaľ zostal tiež celkom zachovaný.

Títo dobre zakonzervovaní výtržníci nášho národa potom previedli revolúciu. A mohli ju previesť len preto, že im ako protiváha už nestál extrém tých dobrých nikto z nich už totiž nežil.

Tým však bola nemecká revolúcia už od začiatku podmiennečne populárnou záležitosťou. Tento Kainov čin nepreviedol nemecký národ, ale zberba vojenských dezertérov, pasákov a im podobných.

Frontový vojak privítal koniec krvavého zápasu, bol šťastný, že môže opäť vidieť svoju starú vlasť, ženu a deti. Avšak s revolúciou ako takou nemal vnútorne úplne nič

spoločného. Nemal ju rád a ešte menej mal rád jej tvorcov a organizátorov. Počas tých štyri a pol roka najkrvavejších bojov zabudol na tie partajné hyeny a všetky ich rozpory mu boli cudzie.

Len u malej časti nemeckého národa bola revolúcia skutočne populárna, totiž u skupiny tých pomocníkov, ktorí si toto bremeno zvolili ako poznávacie znamenie čestných občanov tohoto nového štátu.

Milovali revolúciu nie pre ňu samotnú, ako sa mnohí omylom domnievajú ešte dnes, ale pre jej následky.

O samotnú popularitu týchto marxistických lupičov sa nemohla žiadna autorita dlhodobo opierať. A práve mladá republika potrebovala za každú cenu autoritu, pokiaľ nechcela byť opäť po krátkom chaose zhltnutá odvetnou silou utvárajúcou sa z posledných častí lepšej strany nášho národa.

Vtedy sa už nebáli ani tak nositeľov rozvratu ako skôr toho, že budú vo víre vlastného zmätku vytrhnutí zo svojich základov a že budú náhle a neúprosne zachytení päsťou, ktorá sa v podobných dobách náhle objavuje z pohybu národa a budú prenesení na celkom inú základňu. Republika sa za každú cenu musela skonsolidovať.

Preto bola v podstate momentálnym stavom donútená vytvoriť si okrem kolísavých pilierov jej slabej popularity opäť nejakú organizáciu moci, aby na nej mohla postaviť pevnú autoritu.

Keď začala matadorom revolúcie v decembri, januári a februári rokov 1918/19 kolísať pôda pod nohami, boli nútení sa obzrieť po ľuďoch, ktorí boli pripravení silou zbraní posilniť ich slabú pozíciu, ktorá bola spôsobená vrelou láskou vlastného národa. Antimilitaristická republika potrebovala vojakov. Avšak keďže jediná opora štátnej moci, totiž jej popularita, spočívala len na pasákoch, zlodejoch, lupičoch, dezertéroch, ulievajúcich sa a podobných indivíduách, teda na tej časti obyvateľstva, ktorá patrila k tomu zlému extrému, bola všetka snaha o získanie ľudí, ktorí boli pripravení obetovať vlastný život v službách nových ideálov v týchto kruhoch úplne zbytočným snažením. Nositelia revolučných myšlienok a realizátori revolúcie neboli ani schopní, ani ochotní zhromaždiť vojsko na ochranu seba samých. Lebo táto skupina si v žiadnom prípade neželala organizáciu republikového štátneho usporiadania, ale len dezorganizáciu súčasného stavu za účelom lepšieho uspokojenia ich pudov. Ich heslo neznelo ani tak „poriadok a výstavba Nemeckej republiky“, ako skôr jej vyrabovanie.

A tak museli tieto výkriky o pomoc vychádzajúce v strachu z úst národných zástupcov v týchto vrstvách vyznieť úplne naprázdno a naopak vzbudiť len odvrátenie a roztrpčenie. Lebo takéto počínanie bolo vnímané ako porušenie vernosti a viery. Lebo v tom bolo cítiť vznik autority, ktorá sa už nebude opierať len o svoju popularitu, ale aj o moc. A to bol začiatok boja proti tomu, čo pre nich na revolúcii bolo to najpodstatnejšie, totiž proti právu na krádež a nevychovanému panstvu hordy zlodejov a plieniteľov, skrátka tej najhoršej zberby, ktorá unikla spoza stien väzníc a zbavila sa svojich okov.

Národní splnomocnenci mohli volať ako chceli, nikto sa do ich radov neprihlásil a iba ozvena „zradcovia“ im dala najavo zmýšľanie nositeľov ich popularity.

Vtedy sa po prvýkrát objavil celý rad nemeckých mládencov, ktorí boli ochotní slúžiť „pokoju a poriadku“, ešte raz si obliecť vojenskú uniformu, cez ramená si prevesiť pušku a s nasadenou oceľovou prilbou sa postaviť proti všetkým deštruktorom ich vlasti. Ako dobrovoľní vojaci sa združovali do slobodných zborov a začali, aj napriek tomu že túto revolúciu kruto nenávideli, tú samú revolúciu ochraňovať a tým ju prakticky posilňovať.

Robili tak s nečistým svedomím.

Skutočný organizátor revolúcie a jej pravý zákulisný podnecovateľ, medzinárodný Žid, odhadol vtedy situáciu veľmi správne. Nemecký národ doposiaľ nebol dostatočne zrelý na to, aby mohol byť zavlečený do boľševického krvavého marasu, ako tomu bolo v Rusku. Veľkou mierou to spočívalo v ešte stále veľkej rasovej jednotnosti medzi nemeckou inteligenciou a nemeckým robotníctvom. Ďalej potom veľkým prestúpením tvorivých elementov v samotných širokých vrstvách, rovnako ako je to u väčšiny západoeurópskych štátov, avšak v Rusku toto úplne chýba. Tam mala inteligencia ako taká z väčšej časti inú národnosť než ruskú, alebo mala aspoň neslovanský rasový charakter. Tenká vrchná vrstva inteligencie vtedajšieho Ruska mohla byť kedykoľvek odstránená z dôsledkov úplnej absencie spájajúcich medzičlánkov k širokým vrstvám obrovského národa. Duchovná a morálna úroveň tejto masy bola desivo nízka.

Akonáhle sa v Rusku podarilo popudiť nevzdelaný dav širokých más, ktorý nevedel ani čítať, ani písať a ktorý nebol v úplne žiadnom vzťahu a spojení so súčasnou tenkou vrstvou inteligencie, bol osud krajiny spečatený, revolúcia sa podarila. Ruský analfabet sa tak stal bezbranným otrokom svojich židovských diktátorov, ktorí však boli natoľko šikovní, aby túto diktatúru nazvali frázou „diktatúra ľudu“.

V Nemecku sa o to zaslúžilo ešte nasledujúce. Revolúcia sa mohla na svoj úspech spoľahnúť iba v prípade postupného rozkladu armády. Skutoční nositelia revolúcie a rozvracači armády sa však už nemohli spoľahnúť na frontových vojakov, ale iba na tých svetloplachých ničomníkov, ktorí sa potulovali buď po tylových kasárňach, alebo boli ako „nepostrádateľní“ zištní niekde v hospodárskych službách. Táto armáda bola ešte posilnená o desaťtisíce dezertérov, ktorí mohli bez akéhokoľvek rizika ukázať frontu chrbát. Skutoční zbabelci sa nikdy nebáli ničoho tak, ako smrti. Smrť však mali na fronte denne pred očami v tisíciach rôznych zjaveniach. Ak chce človek za každú cenu udržať slabých, vratkých alebo zbabelých chlapcov pri ich povinnostiach, má iba jednu jedinú možnosť. Dezertér musí vedieť, že dezercia so sebou prináša to, pred čím chcú utiecť. Na fronte človek môže zomrieť, dezertér však musí zomrieť. Iba pomocou takéhoto neúprosného ohrozenia každého pokusu o dezerciu môže byť dosiahnutý účinný odstrašujúci účinok a to nielen u jednotlivcov, ale aj kompletného celku.

A v tom viazol zmysel a účel vojnových artikul.

Bola to nádherná viera, smieť smelo bojovať za existenciu svojho národa, opierajúc sa iba o dobrovoľnú vernosť, ktorá vychádzala z rozpoznania nevyhnutnosti. Dobrovoľné splnenie povinností bolo vždy určujúce v konaní tých najlepších, nikdy však nie v konaní priemerných. Preto sú také zákony, ako napríklad proti lúpežiam, nutné. Pretože neboli stvorené kvôli zo zásady slušným ľuďom, ale práve kvôli vrtkavým, slabým elementom. Tieto zákony majú svojim odstrašujúcim účinkom zabrániť tomu, aby nenastal stav, keď poctivec bude považovaný za hlupáka, keďže bude stále zreteľnejšia predstava, že účelnejšie je sa tiež podieľať na zlodejstve, než prihliadať s prázdnyimi rukami, alebo sa vôbec nechať okrádať.

A preto by bolo chybou domnievať sa, že sa človek v boji, ktorý môže napriek všetkej ľudskej obozretnosti zúriť niekoľko rokov, môže obísť bez týchto pomocných prostriedkov, ktoré predstavujú skúsenosti niekoľkých storočí, ba tisícročí a ktoré v časoch krízy a momentálnych obrovských nervových zaťažení dokážu prinútiť slabých a neistých jedincov k plneniu svojich povinností.

Pre vojnového hrdinu z radov dobrovoľníkov nie sú samozrejmé nutné žiadne vojnové artikuly. Sú však nutné pre zbabelých egoistov, ktorí si v hodine núdze

vlastného národa cenia svoj život viac, než zbytok jednoty. Aby sa však takýto bezcharakterný slaboch neoddával svojej zbabelosti, je nutné použiť tie najtvrdšie donucovacie prostriedky. Pokiaľ muži dlhodobo zápasia so smrťou a celé týždne musia bez oddychu a často bez riadnej stravy zotrvať v blatistých kráteroch po granátoch, nemôže byť zneistený kantonista udržaný pri žrdi pod hrozbou uväznenia vo väzení, ale iba pod hrozbou bezohľadného vykonania trestu smrti. Pretože zo skúsenosti vidí v takom čase väzenie ako tisíckrát pokojnejšie a bezpečnejšie miesto, než je vojnové pole, pretože vo väzení predsa aspoň nie je ohrozený jeho neoceniteľný život. To, že sa počas vojny trest smrti prakticky zrušil, čím sa vlastne v skutočnosti zrušila platnosť vojnových artikul, sa strašne vypomstilo. Vo vlasti sa predovšetkým v roku 1918 vytvorila armáda dezertérov, ktorá pomohla vytvoriť túto obrovskú zločineckú organizáciu, ktorá sa napokon po 7. novembri 1918 stala tvorcom revolúcie.

Front ako taký s tým prakticky nemal nič do činenia. Jeho príslušníci si iba túžobne želali mier. Už v tejto samotnej skutočnosti spočívalo pre revolúciu obrovské nebezpečenstvo. Pretože akonáhle sa po uzavretí mieru začali nemecké armády blížiti k vlasti, nastala pre vtedajších revolucionárov úzkostlivá otázka, totiž „čo urobia frontové vojská? Bude to poľná šed' trpieť? "

V týchto týždňoch musela revolúcia v Nemecku minimálne zvonku budiť zdanie umiernenosti, pokiaľ sa nechcela vystaviť nebezpečeniu, že ju niektoré nemecké divízie náhle a bleskurýchle rozdrvia. Pretože keby sa vtedy jeden jediný veliteľ divízie rozhodol strhnúť so svojou verne oddanou divíziou červené handry a postaviť tieto krysy k múru a ďalší odpor potom zlomiť pomocou mínometov a ručných granátov, rozrástla by sa táto divízia počas necelých štyroch týždňov do obrovskej armády obsahujúcej minimálne šesťdesiat divízií. Predtým sa židovskí podnecovatelia triasli viac než pred hoci čím iným. A aby sa tomu zabránilo, musela byť revolúcii vtlačená určitá umiernenosť. Nesmela sa zvrhnúť v boľševizmus, ale musela sa skryť za snahu po „pokoji a poriadku". Preto toľko obrovských ústupkov, výzva na starý úradnícky aparát a na starých vojenských vodcov. Boli potrební ešte aspoň nejakú dobu a až keď černoškovia svoju povinnosť splnili, mohol sa človek odvážať dať im primeraný kopanec a vybrať republiku z rúk starých štátnych služobníkov a vydať ju zlodejským revolučným supom.

Iba tak sa dalo dúfať, že bude možné podviesť starých generálov a starých štátnych úradníkov a že pomocou zdanlivej úprimnosti a miernosti nových pomerov, bude zabránené akémukoľvek odporu z ich strany.

Nakoľko sa to podarilo ukázala prax.

Samotná revolúcia tiež nebola vykonávaná strojcami pokoja a poriadku, ale práve naopak onými rozsievачmi vzbury, zlodejstva a drancovania. A tým nebol adekvátny ani vývoj revolúcie strán ich túžob, ani im nemohol byť z taktických dôvodov vysvetlený a zdôvodnený ich priebeh.

S postupným nárastom svojich radov strácala sociálna demokracia stále viac charakter brutálnej revolučnej strany. Nie že by snád' myšlienkovo vyznávala iné ciele než títo revoluční, alebo že by jej vodcovia náhle mali iné úmysly, nič takéto. Jediné čo nakoniec zostalo, bol iba úmysel a k jeho prevedeniu sa nevhodné teleso. S desaťmilionovou stranou sa nedá robiť žiadna revolúcia. V takomto hnutí už nie je prítomný žiadny extrém aktivity, je tu iba široká masa stredy, teda iba nositelia.

V tomto stave došlo ešte počas vojny ku známemu rozštiepeniu sociálnej demokracie pomocou Židov. Zatiaľ čo sociálno-demokratická strana, primerane nosnej funkcii jej masy, visela ako olovené závažie na národnej obrane, boli z nej vyťažené radikálne aktívne prvky a boli sformované do obzvlášť pribojnej, novej

útočnej kolóny. Nezávislé strany a spartánské zväzy boli útočnými plukmi revolučných marxistov. Oni vytvorili konečné podmienky na to, aby na túto pôdu mohla konečne vstúpiť po celé desaťročia na to pripravovaná masa sociálnej demokracie. Zbabelé meštiactvo bolo pritom marxistami správne ohodnotené a bolo s ním tiež nakladané jednoducho ako „en canaille“. Nikto ho vôbec nebral do úvahy, pretože každý si bol vedomý toho, že tento pokorný politický útvar starej vyslúžilej generácie aj tak nie je schopný akéhokoľvek odporu.

Akonáhle sa revolúcia podarila a hlavné opory starého štátu boli prehlásené za zrušené, musela byť revolúcia, kvôli vracajúcej sa frontovej armáde, ktorá sa začala zjavovať ako hrozná sfinga, zabrzdená vo svojom prirodzenom vývoji. Väčšina sociálno-demokratickej armády obsadila dobyté pozície a nezávisle a spartánské útočné pluky boli odsunuté stranou.

To však nešlo bez boja.

A pretože aktivistické útočné formácie neboli spokojné, cítili sa byť oklamané chceli na vlastnú päsť bojovať ďalej, bol ich neviazaný hurhaj zákulisnými podnecovateľmi len vítaný. Pretože sotva bolo po prevrate, rozdelili sa očividne sami na dva tábory. Na stranu pokoja a poriadku a na skupinu krvavého teroru. Čo by však teraz bolo prirodzenejšie, než aby sa naše meštiactvo okamžite s vlajúcimi vlajkami začlenilo do tábora pokoja a poriadku? Teraz sa týmto žalostným politickým organizáciám opäť naskytla možnosť činnosti, ktorou by, pričom to ani nemusia priznať, opäť v plnej tichosti našli pevnú zem pod nohami a boli určitým spôsobom zúčastnené na moci, ktorú nenávideli a ktorej sa predovšetkým toľko báli. Nemecké politické meštiactvo dostalo najvyššiu česť posadiť sa za jeden stôl s trikrát prekliatymi marxistickými vodcami, za účelom potierania bolševizmu.

A tak už v decembri 1918 a januári 1919 vznikla nasledujúca situácia:

Menšinou horšieho elementu bola prevedená revolúcia, za ktorú sa okamžite postavili všetky marxistické strany. Revolúcia sama o sebe mala pomerne mierny priebeh, čo jej prinieslo nenávisť fanatických extrémistov. Tí okolo seba začali páliť z guľometov a hádzať ručné granáty, obsadzovať štátne úrady, skrátka ohrozovať miernu revolúciu. Aby bolo zažehnané zdesenie z takéhoto vývoja, bolo medzi nositeľmi nových podmienok a prívržencami starého poriadku uzavreté prímerie, aby títo mohli spoločne viesť boj proti extrémistom. Výsledkom teda bolo, že nepriatelia republiky ukončili boj proti republike ako takej a pomáhali poraziť tých, ktorí tiež boli nepriateľmi republiky, aj keď z úplne iných dôvodov. Ďalším výsledkom však bolo, že boj príslušníkov starého štátu proti novátorom sa zdal byť eliminovaný. O tejto skutočnosti sa ani nedá dosť dobre uvažovať. Iba ten, kto ju pochopí, porozumie tomu, ako bolo možné, že národu, ktorého deväť desiatín sa na revolúcii nepodieľalo, sedem desiatín ju odmietalo, šesť desiatín nenávidelo, jej ju jedna desatina mohla takto vnútiť.

Pozvoľne vykrvácali ako spartánski barikádnci na jednej strane, tak aj národní fanatici a idealisti na strane druhej. A práve v tej miere, v akej sa tieto dve extrémne strany navzájom potierali, nakoniec vyhrala, ako vždy, široká masa stredy. Meštianstvo a marxisti sa našli na pôde daných skutočností a republika sa začala konsolidovať. To však občianskym stranám stále ešte nebránilo v tom, aspoň pred voľbami, aby aspoň nejaký čas nemohli citovať staré monarchistické myšlienky a aby týmito duchmi starých časov nemohli zaklínať a opätovne loviť malé dušičky svojich prívržencov.

Čestné to nebolo. Dávno už s monarchiou pretrhli všetky vnútorné putá a špina nových pomerov sa začala zvodným účinkom prejavovať aj v občianskom straníckom tábore. Obyčajný občiansky politik sa dnes cíti v korupčnom svinstve novej republiky

príjemnejšie, než v čistej prísnosti, ktorá mu ešte spočíva v spomienke na minulý štát.

Ako už bolo povedané, revolúcia sa musela po roztriešení starej armády, kvôli posilneniu jej štátnej moci, poobhliadnuť po nejakom novom mocenskom faktore. Podľa stavu vecí sa táto moc mohla vytvoriť iba z príslušníkov jej sa vlastne protiviacieho svetonázoru. Z nich tiež potom mohla postupne vzniknúť nová armáda, ktorá potom počas doby musela byť, nehľadiac na jej obmedzenia mierovými zmluvami, vo svojich názoroch premenená na nástroj štátnych záujmov. Ak sa položí otázka, ako sa mohla revolúcia ako akcia podariť, nezávisle na všetkých skutočných chybách starého štátu, ktoré boli jej príčinou, dôjdeme k nasledujúcemu výsledku:

1. z dôvodu ochrnutia nášho vnímania pojmov plnenia povinností a poslušnosti
a

2. z dôvodu zbabelej pasivity našich takzvaných štátotvorných strán.

K tomu je nutné dodať nasledujúce:

Vlastným dôvodom ochrnutia nášho vnímania pojmov plnenia povinností a poslušnosti je naša celkovo nenárodná a stále ešte iba čisto štátna výchova. Z toho pochádza tiež podceňovanie pojmov „prostriedok a účel“. Vedomie povinností, plnenie povinností a poslušnosť nie sú účelom samy o sebe, rovnako ako ním nie je ani štát, ale všetky dohromady by mali byť prostriedkom k umožneniu a zaisteniu existencie spoločenstva duševne aj fyzicky homogénnych živočíchov na tejto zemi. V hodine, keď sa národný celok zreteľne rúca a keď je očividne vydaný napospas najťažšiemu útlaku a to vďaka konaniu niekoľkých darebákov, je poslušnosť a plnenie povinností voči týmto iba doktrínskou formalitou a snád' aj šialenstvom. A naopak odmietnutie poslušnosti a plnenie povinností, ktorým by bolo umožnené vyslobodenie sa národa z jeho podrobenia, by bolo príkladným. Podľa dnešného občiansko-právneho ponímania veliteľ divízie, ktorý svojho času dostal zhora rozkaz nestrieľať, tým že nestrieľal, konal podľa svojej povinnosti a preto aj správne. Pretože meštiackemu svetu je bezmyšlienková formálna poslušnosť cennejšia než život vlastného národa. Podľa národno-socialistického ponímania však v podobných prípadoch nenadobúda poslušnosť voči slabému nadriadenému platnosť, ale platí povinnosť voči národnej pospolitosti. V takejto osudnej hodine vstupuje do platnosti osobná zodpovednosť voči celému národu.

Príčinou úspechu revolúcie bola práve strata živého poňatia tejto koncepcie v našom národe alebo lepšie v našich vládnych kruhoch.

K druhému bodu je nutné povedať nasledujúce:

Najväčším dôvodom zbabelosti strán udržiavajúcich štát bolo predovšetkým vyradenie aktívnej, dobre zmýšľajúcej časti nášho národa z ich radov, ktoré vykvrácali v poli. Nezávisle na tom boli naše občianske strany, ktoré ako jediné môžeme označiť za politické útvary, ktoré sa nachádzali na pôde starého štátu, presvedčené, že ich svetonázory sa dajú šíriť výhradne duchovnou cestou a duchovnými prostriedkami a že použitie fyzických síl prináleží len štátu. Nielen, že sa v podobných názoroch dá zbadáť znamenie postupne sa tvoriacej dekadentnej slabosti, ale tento názor bol tiež nezmyselný v dobe, keď politickí protivníci toto stanovisko dávno opustili a naopak na verejnosti neustále opakovali, že svoje politické záujmy presadia, keď bude treba, aj pomocou násilia. Bolo nezmyslom volať po boji pomocou duchovných zbraní v okamihu, keď sa na svete, uprostred občianskej demokracie, ako jej dôsledok objavil marxizmus. To sa jedného dňa

muselo pekelné vypomstiť. Pretože marxizmus sám najviac zastupoval názor, že nasadenie zbraní spočíva v účelovom hľadisku a právo k tomu vždy leží v úspechu.

Áké správne je toto poňatie, bolo dokázané v dňoch od 7. do 11. novembra 1918. Vtedy sa marxizmus ani v najmenšom nestaral o nejaký parlamentarizmus a demokraciu a pomocou revúcej a strieľajúcej tlupy zločincov im zasadil smrteľný úder. A že občianske organizácie tárajov boli v tom istom okamihu bezbranné, je samozrejmé.

Po revolúcii, keď sa náhle občianske strany opäť vynorili, aj keď s pozmeneným názvom firmy a ich odvážni vodcovia vyliezli z tmavých pivníc a vzdušných špajzí, rovnako sa títo, rovnako ako všetci zástupcovia podobných starých útvarov, ani nepoučili zo svojich chýb, ani na ne nezabudli. Ich politický program bol zastaralý, pretože sa nedokázali vnútorne zmieriť s novou situáciou, ich cieľom však bolo smieť sa pokiaľ možno na tomto novom stave podieľať a ich jedinou zbraňou boli ako vždy slová.

Aj po revolúcii tieto občianske strany vždy žalostným spôsobom kapitulovali pred davom z ulice.

Keď mal byť prijatý zákon na ochranu republiky, chýbala k tomu najskôr potrebná väčšina. Z dvestotísíc demonštrujúcich marxistov dostali občianski štátnici taký strach, že proti svojmu presvedčeniu tento zákon prijali. Obávali sa, že by v opačnom prípade boli pri opúšťaní ríšskeho snemu lynčovaní rozbesneným davom. K čomu, bohužiaľ z dôvodov prijatia zákona, nedošlo.

Vývoj nového štátu potom prebiehal tak, akoby vôbec neexistovala národná opozícia.

Jediné organizácie, ktoré v tejto dobe mali odvahu a silu postaviť sa na odpor marxizmu a jeho popudeným masám boli najskôr dobrovoľnícke zbory, neskôr organizácie sebaobrany, občianske združenia, atď. a konečne potom zbory tradície.

Dôvod, prečo ich existencia vo vývoji nemeckej histórie nedocielila žiadne viditeľné zmeny bol nasledujúci:

Rovnako ako nemohli mať takzvané národné strany z nedostatku akejkoľvek hrozivej sily žiadny vplyv na ulicu, nemohli takzvané ochranné zbory naproti tomu dosiahnuť tiež žiaden vplyv a to z absencie akejkoľvek politickej myšlienky a predovšetkým akéhokoľvek skutočného politického cieľa.

To, čo marxizmu dopomohlo k úspechu, bola dokonalá súhra politickej vôle a aktívnej brutality. To, čo národné Nemecko vylúčilo z celkového praktického formovania nemeckého vývoja, bola absencia celistvej spolupráce brutálnej sily a geniálnej politickej vôle.

Či už bola vôľa národných strán akákoľvek, nemali ani ten najmenší mocenský aparát k uskutočneniu tejto vôle aspoň na ulici.

Ochranné zbory mali všetku moc, boli pánmi ulice a štátu a nemali žiadnu politickú myšlienku a žiadny politický cieľ, pre ktoré by sa táto moc dala, alebo vôbec mohla nasadiť v prospech národného Nemecka. V obidvoch prípadoch to však bola prešibanosť Žida, ktorá dokázala šikovným dohováraním a posilňovaním obradného zvečnenia, spôsobiť vzrastajúce prehlbovanie tohoto nešťastného osudu.

Bol to Žid, ktorý pomocou svojej tlače dokázal nekonečne prešibanými táraninami udržiavať u obranných zväzov nepolitický charakter, rovnako ako v politickom živote velebil a požadoval duchovný spôsob boja. Milióny nemeckých hlupákov potom tento nezmysel opakovali, pričom nemali ani najmenšie tušenie, ako sa tým sami prakticky odzbrojujú a bezbranne sa vydávajú napospas Židom.

Avšak aj pre to existuje opäť samozrejme prirodzené vysvetlenie. Absencia veľkej novo usporiadanej myšlienky znamená vždy obmedzenie bojovej sily. Presvedčenie

o práve použitia aj tej najbrutálnejšej zbrane je vždy zviazané s existenciou fanatickej viery v nevyhnutnosť víťazstva nového prevratného poriadku na tejto zemi.

Hnutie, ktoré nebojuje za takéto najvyššie ciele a ideály, tiež nikdy k najkrajnejšej zbrani nesiahne.

Odhalenie novej obrovskej myšlienky bolo tajomstvom úspechu francúzskej revolúcie, myšlienke je vďačné víťazstvo tej ruskej a fašizmus si udržal silu iba vďaka myšlienke podmaniť si národ požehnaným spôsobom novej rozsiahlej premeny.

Občianske strany nie sú na toto prispôsobené.

Nielen občianske strany zbadali svoj politický cieľ v reštaurovaní svojej minulosti, ale boli to aj obranné zbory, pokiaľ sa vôbec nejakými politickými cieľmi zaoberali. Objavovali sa u nich tendencie starých vojnových veteránov a vyslúžilcov, čím pomáhali otupovať tie najostrejšie zbrane, ktoré vtedy národné Nemecko malo a čím tiež upadali do žoldnierskej služby republiky. Že pritom sami jednali s najlepšimi úmyslami a predovšetkým s najčistejšou vierou, nemení nič na osudovej pomätenosti týchto vtedajších zväzov.

Marxisti postupne získali v konsolidujúcej sa ríšskej moci potrebnú mocenskú oporu svojej autority a začali dôsledne a logicky rušiť pre ne nebezpečne vyzerajúce národné obranné zbory, ktoré sa pre ne medzitým stali zbytočnými. Jednotliví, zvlášť opovážliví vodcovia, ktorým sa nedôverovalo, boli postavení pred súdnu stolicu a napokon poslaní za mreže. Každému z nich sa však iba pomstil osud, voči ktorému sa zadžili.

Založením NSDAP sa po prvýkrát objavilo hnutie, ktorého cieľom nebolo, tak ako to bolo u občianskych strán, mechanické zreštaurovanie minulosti, ale snaha vytvoriť na mieste dnešného nezmyselného štátneho mechanizmu úplne nový organický národný štát.

Mladé hnutie od prvého dňa svojej existencie zastávalo názor, že je nutné duchovne hájiť svoju myšlienku, avšak na ochranu tejto obhajoby musia byť, pokiaľ to bude nutné, nasadené tie najnásilnejšie prostriedky. Verne svojmu presvedčeniu o nesmiernom význame tohoto nového učenia mu pripadlo úplne prirodzené, že pre dosiahnutie cieľa je nutné obetovať úplne všetko.

Už skôr som poukázal na momenty, keď je hnutie povinné, pokiaľ si chce získať srdce národa, prevziať zo svojich radov obranu proti teroristickým útokom svojich nepriateľov. Je tiež starou historickou skúsenosťou, že teror určitého svetonázoru nemôže byť zlomený formálnou štátnou mocou, ale zase len iným novým, rovnako odvážnym a rozhodne jednajúcim svetonázorom. To bolo, je a bude nepríjemné všetkým úradným štátnym strážcom zákona, avšak bez toho sa táto skutočnosť nikdy neznesie zo sveta. Štátna moc môže poriadok a pokoj zaručiť len vtedy, keď sa štát obsahovo stotožňuje s práve vládnuceho svetonázorom, takže násilnícke elementy majú potom iba charakter jednotlivých zločineckých pováh a nie zástupcov extrémne odlišného svetonázoru súčasného štátu. V takom prípade môže štát presadzovať po storočia tie najväčšie mocenské opatrenia proti hroziacemu teroru, výsledok však rovnako nezmení a nakoniec podľahne.

Nemecký štát bol prevalcovaný marxizmom. Počas celého sedemdesiatročného boja nedokázal odvrátiť víťazstvo. Napriek tisícročnej existencii väznic a väzení a napriek všetkým krvavým opatreniam, ktoré v nemnohých prípadoch proti prívržencom tohoto svetonázoru použil, bol nakoniec donútený ku skoro

bezpodmienečnej kapitulácii (aj keď sa to občianski štátnici snažia popierať, samozrejme bez väčšieho presvedčenia).

Štát, ktorý je 9. novembra 1918 marxistami bezpodmienečne položený na kríž, samozrejme druhého dňa nepovstane ako jeho premožiteľ. Naopak, občianski hlupáci na ministerských kreslách dnes kecajú o nutnosti nevládnuť proti robotníkom, pričom sa im pod pojmom robotníctvo mihá práve marxizmus. Tým, že prirovnávajú nemeckého robotníka k marxizmu sa však dopúšťajú nielen sprostej a klamlivej falzifikácie pravej skutočnosti, ale sa aj pokúšajú zakryť vlastný kolaps pred marxistickými myšlienkami a organizáciou.

Z hľadiska tejto skutočnosti, totiž bezpodmienečného podriadenia sa štátu marxizmu, sa národno-socialistickému hnutiu práve vtedy zjavuje skutočná povinnosť nielen sa duševne pripraviť na víťazstvo svojej myšlienky, ale prevziať aj jej ochranu pred terorom internacionály pijúcej z víťazných pohárov.

Už som naznačil, ako sa z praktického života nášho mladého hnutia pozvoľne začala vytvárať ochranka našich zhromaždení, ako začala pomaly nadobúdať charakter určitej poriadkovej skupiny a ako sa snažila o vytvorenie organizátorskej podoby.

Čím viac sa potom tento postupne utváraný útvar zvonku podobal na obranný zväz, tým menej sa s nim v skutočnosti dal porovnať.

Ako už bolo zmienené, nemali nemecké obranné organizácie vôbec žiadne určité politické názory. V skutočnosti boli iba seba-ochrannými zväzmi s viac či menej účelným výcvikom a organizáciou, takže predstavovali vlastne ilegálnu náhradu právoplatných legálnych mocenských prostriedkov štátu. Ich dobrovoľnícky charakter vychádzal zo spôsobu ich vzniku a stavu vtedajšieho štátu, v žiadnom prípade im však tento titul nenáležal z pozície, keby ako slobodné formácie bojovníkov bojovali za nejaké slobodné, vlastné presvedčenie. To nevlastnili a to ani nie vďaka opozičnému správaniu jednotlivých vodcov a celých zväzov proti republike. Pretože, aby sa mohlo hovoriť o presvedčení vyššieho zmyslu, nestačí byť presvedčený o bezcennosti súčasného štátu, ale toto pramení z uvedomenia si nového stavu a z vnútorného spozorovania stavu, ktorého dosiahnutie človek vníma ako nutnosť a v ktorého uskutočnení zbadá najvyššie životné poslanie.

Poriadkové oddiely vtedajšieho národno-socialistického hnutia od všetkých obranných zväzov totiž zásadne odlišuje to, že ani v najmenšom neboli a ani nechceli byť poskokom v službách revolúciou vzniknutých pomerov, ale že zápasili výhradne za nové Nemecko.

Tieto poriadkové oddiely mali najskôr iba charakter sálovej poriadkovej služby. Ich prvé úlohy boli obmedzené konaním zhromaždení, kde mali zabrániť protivníkom, aby ho títo nemohli prerušiť a ukončiť. Už vtedy boli vychovávané v duchu nekriticky vykonávaných útokov. Avšak nie snáď z dôvodov, že by uctievali gumový obušok ako svoju najvyššiu modlu, ako sa rado tvrdievalo v prihlúplych kruhoch nemeckého meštianstva, ale pretože pochopili, že aj ten najväčší duch sa dá eliminovať, keď je jeho nositeľ ubitý gumovými obuškami, ako nám to jasne dokazuje história, keď aj tie najvýznamnejšie hlavy padli pod ťažobou čepelí tých najmenších gilotín. Nechceli si za svoju najvyššiu métu dať násilie, ale pomocou násilia chceli iba ochraňovať nositeľov ich duchovného cieľa pred vytlačením. A pritom tiež pochopili, že nie sú povinní prevziať ochranu štátu, ktorý nezaručuje žiadnu ochranu svojmu národu, ale práve naopak musí prevziať ochranu národa pred všetkými, ktorí ohrozujú národ a štát zničením.

Po boji na zhromaždení v mníchovskom Dvornom pivovare dostal tento poriadkový oddiel raz navždy, na večnú pamiatku hrdinského útoku malej hŕstky

vtedajších bojovníkov názov Útočný oddiel (SA). Ako vyplýva zo samotného označenia, ide len o oddiel nového hnutia. Je sám o sebe jeho článkom, rovnako ako propaganda, tlač, hospodárske útvary a ostatné články, ktoré tvoria vlastnú stranu.

Aký nutný bol jeho ďalší rozvoj, môžeme vidieť nielen v tomto pamätihodnom zhromaždení, ale aj v pokusoch rozšíriť hnutie z Mníchova postupne do ostatných častí Nemecka. Keď sme sa pre marxistov stali takými nebezpečnými, nevynechali jedinou šancu pokúsiť sa udusiť každé národno-socialistické zhromaždenie, pokiaľ možno ihneď v zárodku, resp. rozbitím zabrániť jeho konaniu. Pritom bolo celkom samozrejmé, že marxistické stranícke organizácie sa všetkými silami snažili také prípady a úmysly v zastúpení slabo kryť. Čo však môže človek povedať o občianskych stranách, ktoré samotné boli marxistami zmlátené a ich rečníci si na mnohých miestach vôbec netrúfali vystúpiť na verejnosti a napriek tomu celkom nepochopiteľne a s potešením prijímali všetky pre nás práve nie najvýhodnejšie prebehnuté boje proti marxistom. Boli šťastní, že sme toho, ktorého oni sami nedokázali premôcť a ktorý viac-menej premohol ich, nedokázali premôcť ani my. Čo mal človek povedať na štátnych úradníkov, policajných prezidentov a aj na samotných ministrov, ktorí sa navonok tak radi vydávali za mužov národa, pričom pri všetkých stretnutiach, ktoré sme my národní socialisti mali s marxistami, vždy preukazovali služby tým hanebným prisluhovačom? Čo mal človek povedať ľuďom, ktorí vo svojom seba ponížení išli tak ďaleko, že zabiednu pochvalu židovských novin bez škrupuli prenasledovali mužov, ktorým by mali byť čiastočne vďační, že nasadením svojich vlastných životov pred pár rokmi zabránili červenej spodine v tom, že ich ako roztrhané zdochliny nepovešala na okolité svietiace lampy.

To boli tie smutné úkazy, ktoré kedysi strhli nezabudnuteľného už zomrelého prezidenta Pöhnera, ktorý vo svojej neúprosnej priamosti nenávidel všetkých pätolizačov, ako len môže človek s úprimným srdcom nenávidieť, k výroku: „Počas celého svojho života som v prvom rade chcel byť Nemcom a až potom úradníkom. A nikdy by som nechcel byť stotožňovaný s tými kreatúrami, ktoré sú ako úradnícke kurvy ochotné prostituovať s každým momentálnym pánom“.

Špeciálne smutné na tom bolo to, že tento druh ľudí postupne dostal pod svoju moc nielen desiatky tisíc čestných a riadnych nemeckých štátnych úradníkov, ale postupne ich nakazil svojou bezcharakternosťou, pričom tých, ktorí sa postavili na odpor, prenasledoval zúrivosťou nenávisťou, až ich potom vytlačil z ich úradov a pozícií, zatiaľ čo samých seba pritom s pokryteckým klamstvom stále označovali za mužov národa.

Od takých ľudí sme nemohli očakávať nijakú podporu a tiež sme ju až na nepatrné výnimky nedostali. Avšak vybudovanie vlastnej ostražitosti pomohlo posilniť činnosť hnutia a súčasne dosiahnuť verejnú pozornosť a všeobecnú vážnosť.

Vedúcou myšlienkou vnútornej výchovy týchto útočných oddielov bol vždy prevládajúci úmysel, vyškoliť ich okrem všeobecného telesného posilňovania aj na neotrasiteľných predstaviteľov národne socialistických ideí a konečne upevniť ich disciplínu v tom najvyššom možnom meradle. Nemali mať nič spoločné ani s obrannými organizáciami občianskeho poňatia, ani so žiadnou tajnou organizáciou.

Prečo som sa už vtedy čo najsilnejšie ohradzoval proti tomu, aby boli vychovávané úderné oddiely NSDAP ako takzvaný branný zväz, je zdôvodnené v nasledujúcej úvahe.

Z čisto odborného hľadiska nemôže byť vojenská služba daného národa vykonávaná súkromnými zbormi, ale len s podporou najmohutnejších štátnych prostriedkov. Každý iný názor sa opiera o obrovské preceňovanie vlastných možností. Je teda raz navždy vylúčené, aby sa pomocou takzvanej dobrovoľnej

disciplíny dala v určitom rozsahu vybudovať organizáciu, ktorá by mohla mať vojenský význam. Chýba tu podpora vedúcej moci, totiž právnej moci. Na jeseň, resp. v januári 1919 bolo možné budovať dobrovoľnícke zbory nielen preto, že boli z väčšej časti vytvárané z frontových bojovníkov, ktorí prešli výcvikom starej armády, ale aj spôsobom záväzku, keď aspoň čiastočne na obmedzený čas podliehali vojenskej poslušnosti.

To dnes úplne chýba všetkým dnešným dobrovoľníckym obranným organizáciám. Čím väčší je zväz, tým horšia je disciplína a tým menšie môžu byť požiadavky, ktoré sa môžu klásť na jednotlivé osoby a tým viac bude mať charakter starého nepolitického zväzu veteránov a bojovníkov.

Dobrovoľná výchova v duchu vojenského výcviku bez zaistenia bezpodmienečného velenia sa vo väčšom meradle nikdy nemôže podariť. Vždy bude iba malá skupina ochotná dobrovoľne sa podriaďiť tlaku poslušnosti, ako je to prirodzené a samozrejmé u pravidelného vojska.

Skutočný výcvik sa tiež nedá vykonávať z dôvodov smiešne malých prostriedkov, ktoré má k tomuto účelu takzvaný obranný zväz. Pritom najspoľahlivejší výcvik by mal byť hlavnou úlohou práve v týchto inštitúciách. Od vojny už prešlo osem dlhých rokov a počas tej doby neprešiel riadnym vojenským výcvikom doteraz žiadny ročník našej nemeckej mládeže. Avšak nemôže byť úlohou obranných zborov, aby zhromažďovali ročníky, ktoré prešli riadnym výcvikom, lebo potom sa dá veľmi rýchlo matematicky spočítať, kedy tento zbor opustí jeho posledný prívrženec. Aj ten najmladší vojak z roku 1918 bude za dvadsať rokov úplne neschopný boja a my sa tomuto momentu približujeme nesmiernou rýchlosťou. Už preto každý obranný zbor nutne získa charakter starého spolku vyslúžilcov. To však nemôže byť zmyslom spolku, ktorý sa práve označuje ako obranný a nie bojový zväz.

Tento sa už svojim označením snaží o vyjadrenie toho, že svoje poslanie nevidí len v udržiavaní tradície a združovaní bývalých vojakov, ale predovšetkým vo výučbe obranných myšlienok a v praktickom zastupovaní týchto myšlienok a tak vo vytváraní obranyschopného útvaru.

Avšak táto úloha vyžaduje neodkladne výcvik mladých síl, ktoré sa doteraz nestretli s vojenskou disciplínou, čo je v praxi prakticky neuskutočniteľné. S jedno až dvojhodinovým výcvikom týždenne nikdy z nikoho neurobíte skutočného vojaka. S dnešnými veľmi vystupňovanými nárokmi vedenia vojny, ktoré sú kladené na každého jedinca, je dvojročná vojenská služba možno ešte dostatočná na to, aby bolo možné premeniť mladého muža na vycvičeného vojaka. Všetci sme na vlastné oči v poli videli následky, ktoré vyplynuli pre mladých, nedostatočne vycvičených vojakov vo vojnovom virvare. Dobrovoľnícke zbory, ktoré boli po dobu 15-20 týždňov cvičené v bezmocnej oddanosti so železnou rozhodnosťou, nepredstavovali na fronte aj tak nič iné, než pokrm pre nepriateľské delostrelectvo. Len rozdelením do radov starých skúsených vojakov mohli byť títo mladí regrúti použítí, ktorí prešli štvor- až šesť mesačným výcvikom, čo platí v rámci celého pluku. Boli pritom vedení staršími a tým postupne dorástli na svoje úlohy.

Ako beznádejne oproti tomu vyzeral pokus pokúšať sa bez jasnej veliacej moci a dostačujúcich prostriedkov o takzvaný jedno- až dvojhodinový výcvik jedného oddielu! Tým možno ešte vzpružiť starých vojakov, avšak nikdy nemožno z mladých ľudí urobiť vojakov.

Ako bezvýznamný a úplne bezcenný je podobný pokus vo svojom výsledku, sa dá doložiť zvlášť tou skutočnosťou, že v rovnakej dobe, keď takzvané dobrovoľnícke zbory s biedou a svojim úsilím a snahou vychovali, alebo sa aspoň snažili vychovať pár tisíc ľudí (a na ďalších sa vôbec nedostalo) v duchu vojenských myšlienok, zatiaľ

čo štát ako taký presadzoval pacifisticko-demokratický spôsob výchovy miliónov a miliónov mladých ľudí, čím ich dôsledne okrádal o ich prirodzené inštinkty, otravoval im ich logické vlastenecké zmýšľanie a postupne ich pretváral na poslušné stádo.

Áká smiešna je oproti tomu snaha tých obranných zväzov sprostredkovať svoje myšlienky nemeckej mládeži.

Ešte však dôležitejšie je nasledujúce stanovisko, ktoré ma vždy nútilo zaujímať odmietavý postoj proti každému pokusu o takzvanú vojenskú obranyschopnosť na dobrovoľnom spolkovom podklade:

Predstavme si situáciu, že by sa i napriek vyššie uvedeným prekážkam nejakému zväzu podarilo vycvičiť rok za rokom určitý počet Nemcov a to ako z hľadiska ich zmýšľania tak aj telesnej úrovne, ako aj v zaobchádzaní so zbraňami. Výsledok tohoto celého by sa rovnako musel rovnať nule v štáte, ktorý si svojou celou podstatou túto obranyschopnosť vôbec neželá, ba priam ju nenávidí, alebo sa úplne priechi vnútorným cieľom ich vodcov - skaze tohoto štátu.

V každom prípade je podobný výsledok bezcenným pri vláde, ktorá svojimi činmi nielen dokázala, že jej vôbec nezáleží na vojenskej sile národa, ale že nie je ani ochotná apelovať na túto silu a keď, tak len v záujme podpory jej vlastnej prekliatej existencie.

A dnes to tak je. Nie je to snáď smiešne cvičiť v pološere niekoľko desiatok tisíc mužov pre jeden pluk, keď štát pred necelými ôsmymi rokmi nechal hanebne vykrvárať osem a pol milióna najlepšie vycvičených vojakov a to len preto, že ich už nepotreboval a ako vďaka za ich obetavosť ich dokonca vystavil všeobecnej potupe. A človek sa má teraz snažiť vycvičiť vojakov pre štátny pluk, ktorý špiní a pluje na vtedajších preslávených vojakov, necháva im z pŕs strhávať ich vyznamenania, odoberá im kokardy, trhá zástavy a znehodnocuje ich činy? Alebo urobil snáď dnešný pluk niečo pre obnovenie cti starej armády a pohnal snáď k zodpovednosti tých, ktorí ich pošpinili a roztrieštili? Ani náhodou. Ba naopak, môžeme týchto posledných, o ktorých som sa zmienil, vidieť ako trónia v najvyšších štátnych úradoch - ako sa s obľubou hovorí v Lipsku: „Právo kráča po boku moci.“ A keďže je v našom súčasnom štáte všetka moc v rukách rovnakých mužov, ktorí kedysi pripravili revolúciu, ktorá je však tou najsprostejšou vlastizradou, ba dokonca tým najbiednejším darebáctvom v nemeckých dejinách vôbec, dá sa len ťažko očakávať, že by moc týchto charakterov mohla byť zvýšená vznikom novej mladej armády. Aspoň všetky dôvody zdravého rozumu hovoria proti tomu.

Akú hodnotu tento štát prikladal vojenskému posilňovaniu jeho moci tiež po revolúcii v roku 1918, možno jasne a jednoznačne vidieť v jeho postoji k vtedajším veľkým sebaobranným organizáciám. Pokiaľ vystupovali na ochranu samotných zbabelých revolučných kreatúr, boli ešte vítaní. Keď sa však postupným schátraním nášho národa pre nich zdalo byť najväčšie nebezpečenstvo zažehnané a existencia zborov teraz znamenala národne politické posilnenie, stali sa zbytočnými a bolo urobené všetko pre to, aby boli odzbrojení a pokiaľ možno aj rozohnaní.

História vykazuje len veľmi zriedkavo vďačnosť kniežat. Avšak s vďačnosťou revolucionárskych podpaľačov, plieničov národa a vlastizradcov by mohol byť snáď len nejaký novomestský patriot. Ja som sa v každom prípade pri skúmaní problému, či je možné vytvoriť dobrovoľné ochranné zbory nemohol zdržať otázky, pre koho vlastne cvičia tých mladých ľudí? Na aký účel budú použiti a kedy by mohli byť povolani? Odpoveď na to dávajú súčasne najlepšie smernice vlastných postojov.

Ak by štát vôbec niekedy siahol po takto vycvičených zálohách, tak by to celkom určite nebolo z dôvodov zastupovania národných záujmov zvonku, ale len na

ochranu vnútorných znásilňovateľov národa, keby snád' jedného dňa pretiekol pohár hnevu podvedeného, zradeného a predaného ľudu.

Už z tohoto dôvodu nemohli mať Úderné oddiely NSDAP nič spoločné s vojenskými organizáciami. Boli len ochranným a vzdelávacím prostriedkom národne socialistického hnutia a ich úlohy spočívali v celkom inej oblasti než takzvaných obranných oddielov. Avšak nemali predstavovať ani žiadnu tajnú organizáciu. Účel tajných organizácií môže byť len protiprávny. Tým si však podobné organizácie sami obmedzujú rozsah svojej činnosti. Nie je možné, už z dôvodov utáranosti nemeckého národa, vybudovať organizáciu, ktorá by mala určitý rozmer a navonok by napriek tomu zostala utajená, alebo aspoň utajiť jej ciele. Každý taký úmysel by bol tisíckrát zmarený. Dnešným politickým zložkám je k dispozícii celý štáb pasákov a podobných ničomníkov, ktorí za povestných tridsať židovských strieborných zradia nielen všetko, čo im príde do cesty, ale si aj vymyslia všetko, čo by sa zradiť dalo, takže vlastní príslušníci takého hnutia by ani nemuseli niečo zatajovať, či skrývať. Len celkom malé skupinky môžu po celé roky preosieváním charakterov tvoriť skutočne tajné organizácie. Avšak už oná malosť podobných útvarov ich bude robiť bezvýznamnými pre národno-socialistické hnutie. Lebo čo by sme potrebovali a potrebujeme, bolo a je nielen sto alebo dvesto smelých sprisahancov, ale stotisíce odvážnych fanatických bojovníkov za náš svetónázor. Nechceme byť činní na tajných schôdzkach, ale na mohutných masových zhromaždeniach a hnutie si nemôže uvoľňovať cestu dýkou, jedom alebo pištoľou, ale ovládnutím ulice. My musíme marxizmu vstúpiť, že budúci pán ulice je národný socializmus rovnako ako raz bude aj pánom štátu.

Nebezpečenstvo tajných organizácií dnes spočíva ďalej v tom, že členovia spolku vôbec nerozoznali závažnosť úlohy a namiesto toho môžu byť presvedčení, že jeden jediný atentát môže v dobrom zmysle zvrátiť osud celého národa. Taký názor môže mať svoje historické opodstatnenie, totiž vtedy, ak je národ pod tyraniou nejakého geniálneho utlačovateľa, o ktorom sa vie, že len jeho prečnievajúca osobnosť zaručuje ako taká vnútornú stabilitu a hrôzu nepriateľského tlaku.

V takom prípade môže náhle z národa vzniknúť jediniec, ktorý je ochotný sa obetovať, aby mohol zatnúť smrtiacu dýku do prs nenávideného jedinca. A len republikánska myseľ malých ničomníkov, ktorá je si vedomá viny by takýto čin mohla vnímať ako zavrhnutiahodný, zatiaľ čo veľkí ospevovatelia slobody nášho národa by si trúfli pomocou svojho Tella osláviť takýto čin.

V rokoch 1919 a 1920 hrozilo nebezpečenstvo, že sa príslušníci tajných organizácií, strhnutí veľkými vzormi dávnych čias a ktorí spoznali neobmedzené nešťastie našej vlasti, pokúsia pomstiť škodcom našej domoviny vo viere, že tým prinesú koniec biedy nášho národa. Každý takýto pokus bol však nezmyselný, lebo marxizmus ako taký nezvíťazil vďaka genialite a významu nejakého prečnievajúceho jedinca, ale skôr vďaka neobmedzenej úbohosti a zbabelému zlyhaniu občianskeho sveta. Najukrutnejšou kritikou, ktorou môžeme zahrnúť naše ctihodné meštianstvo, je zistenie, že revolúcia nebola vyvolaná jedinou osobnosťou nadpriemerných kvalít a napriek tomu sa jej títo podvolili. Vždy sa dá pochopiť, že človek je nútený kapitulovať pred takou osobnosťou, ako boli Robespierre, Danton alebo Marat, je však zdrvujúce skloniť hlavu pred suchotinárskym Scheidemannom, vykrmeným pánom Erzbergom a nejakým Friedrichom Ebertom a veľkým počtom ďalších politických trpaslíkov. Nebola tu skutočne ani jedna jediná osobnosť v ktorej by snád' bolo vidieť geniálneho muža revolúcie a tým i nešťastie nášho národa. Boli to všetko len chvostíky revolúcie „en gros" a „en detail". Odstránenie jedného z nich by bolo úplne zbytočné a prinieslo by snád' len ten úspech, že by na jeho miesto prišlo ihneď niekoľko iných, rovnako veľkých a smädných upírov.

V týchto rokoch nebolo dosť dobre možné zakročiť proti takému zmýšľaniu, ktoré malo svoju príčinu a opodstatnenie v skutočne veľkých historických udalostiach, avšak sa úplne nehodilo do momentálnej trpasličej doby.

Podobnú úvahu je nutné urobiť aj v otázke odstraňovania takzvaných vlastizradcov. Je úplne nelogické, keď sa popraví pucák, ktorý utiekol od svojej zbrane, zatiaľ čo na najvyšších miestach sedia darebáci, ktorí zapredali celú Ríšu, majú na svedomí zbytočné dva milióny obetí, mali by sa zodpovedať za milióny mrzákov a pritom s duševným pokojom vykonávajú svoje republikánske obchody. Je zbytočné odstraňovať malých vlastizradcov v štáte, ktorých vláda sama zbavuje týchto vlastizradcov akejkoľvek viny. Lebo sa potom ľahko môže stať, že jedného dňa nejaký idealistický rečník, ktorý sa bude snažiť pohnať takéhoto darebného vlastizradcu k zodpovednosti, bude sám hlavnými vlastizradcami dohnaný k zodpovednosti. A potom je tu ešte jedna dôležitá otázka. Mali by takéto zradcovské malé, kreatúry byť likvidované opäť pomocou rovnakých kreatúr, alebo by to mal previesť nejaký idealista? V jednom prípade je úspech pochybný a neskoršia zrada zaručená, v druhom prípade by síce bol odstránený malý ničomník, avšak pritom by bol daný do stávky možno nenahraditeľný idealista.

Môj názor na túto otázku je ten, že by nemali byť vešaní malí zlodeji, aby sa veľkým nič nestalo, ale že by jedného krásneho dňa mal nemecký národný súd odsúdiť a popraviť všetky tie desaťtisíce organizovaných a tým aj zodpovedných zločincov novembrovej zrady a všetko, čo k nej patrí. Podobný príklad bude aj pre všetkých armádnych zradcov navždy potrebným ponaučením.

To všetko sú úvahy, ktoré ma vždy nútili k tomu, neustále zakazovať akúkoľvek časť v tajných organizáciách a ochraňovať predovšetkým naše SA pred charakterom podobných organizácií. V týchto rokoch som nepripustil v národno-socialistickom hnutí akékoľvek podobné experimenty, ktorých vykonávateľmi boli väčšinou znamenití, idealisticky naladení mladí Nemci, ktorých čin vždy obetoval iba ich samých, pričom na osude vlasti sa ale vôbec nič nezmenilo.

Pokiaľ teda SA nemala byť ani militantnou obrannou organizáciou, ani žiadnym tajným zväzom, museli byť z toho vyvedené nasledujúce dôsledky:

1. Ich výcvik musel prebiehať podľa stranícko-účelových smerníc, nie podľa vojenských smerníc.

Pokiaľ pritom majú byť príslušníci utužovaní na telesnej úrovni, nesmie cvičenie prebiehať vo vojenskom duchu, ale skôr v športovom duchu. Box a jiu-jitsu sa mi zdali pritom vždy dôležitejšie, než nejaký polovičatý hoci strelecký výcvik. Dáme nemeckému národu šesť miliónov športovo dokonale trénovaných tiel zanietých fanatickou láskou k vlasti a vychovaných v najvyššom útočnom duchu a národný štát z nich, pokiaľ to bude potrebné počas necelých dvoch rokov vybuduje armádu, pokiaľ pre toto bude položený nejaký základ. Tým však môže byť, ako nám dnešné okolnosti naznačujú, len ríšska branná moc a nie polovičaté obranné zväzy. Telesné posilňovanie by malo každému jedincovi vstúpiť presvedčenie o jeho nadradenosti a dať mu tú vieru, ktorá večne spočíva len vo vedomí vlastnej sily. Pritom by mu malo dať tú športovú pripravenosť, ktorá by slúžila na ochranu hnutia ako živá zbraň.

2. Aby boli SA od začiatku chránené pred akýmkoľvek tajným charakterom, musí nezávisle na ich každému okamžite rozpoznateľnom oblečení, už jeho veľkosť celej verejnosti jasne ukazovať účel, ktorým je prospešný celému svojmu hnutiu. Nesmú rokovať v skrytosti, ale mali by pochodovať pod šírým nebom, aby im mohla byť

definitívne pridelená verejná činnosť, čím by tiež definitívne padli akékoľvek legendy o tajnej organizácii. A aby boli aj duchovne oslobodení od akýchkoľvek pokusov o sprisahanie za účelom uspokojenia malých aktivistov, museli by byť od samého začiatku kompletne zasväcovaní do veľkých ideí hnutia a bezo zvyšku cvičení v mene úlohy tieto idey tiež zastupovať. A to tak, aby sa spredu blížil horizont a aby každý jedinec nevidel svoju misiu v odstránení nejakého malého či veľkého gaunera, ale v nasadení seba samého za zriadenie nového národne socialistického ľudového štátu. Tým bude tiež boj proti dnešnému štátu pozdvihnutý z atmosféry malých pomst a sprisahaneckých akcií do veľkosti svetonázorovej zničujúcej vojny proti marxizmu a jeho formáciám.

3. Organizačné formovanie SA rovnako ako ich uniformy a výbroj je nutné vykonať logicky nie podľa vzoru starej armády, ale podľa účelnosti ich určitých úloh. Tieto názory, ktoré ma priviedli do rokov 1920 a 1921 a ktoré som sa postupne pokúšal naočkovať mladej organizácii mali úspech, takže sme už v polovici roku 1922 disponovali výborným počtom niekoľkých stotín, ktoré na konci jesene 1922 dostali postupne špeciálne označený odev. Obrovský význam pre ďalšie vybavenie SA mali tri udalosti.

1. Mohutná všeobecná demonštrácia všetkých vlasteneckých zväzov proti zákonu na ochranu republiky koncom roku 1922 na Kráľovskom námestí v Mníchove.

Mníchovské vlastenecké zväzy vtedy vydali deklaráciu, ktorá na protest proti zavedeniu zákona na ochranu republiky vyzývala na obrovské zhromaždenie v Mníchove. Zúčastniť sa ho malo aj národno-socialistické hnutie. Zomknutý slávnostný pochod začalo šesť mníchovských stotín, za nimi potom nasledovali sekcie jednotlivých politických strán. V samotnom sprievode pochodovali dve kapely a nieslo sa asi 15 zástav. Príchod národných socialistov na už napoly zaplnené námestie, ktoré bolo ináč bez zástav, spôsobil nesmierne nadšenie. Ja sám som mal tú česť môcť teraz ako jeden z rečníkov hovoriť pred ľudským davom v počte teraz šesťdesiat tisíc účastníkov.

Úspech tohoto podniku bol obrovský a to predovšetkým preto, že aj napriek všetkým vyhrážkam červených, bolo po prvý raz dokázané, že po ulici môže pochodovať tiež národný Mníchov. Červené republikánske ochranné zväzky, ktoré sa pokúšali terorizovať pochodujúce kolóny, boli s krváčajúcimi čelami za pár minút rozohnané stotinami SA. Národno-socialistické hnutie vtedy po prvý raz ukázalo svoju rozhodnosť prevziať aj v budúcnosti do svojich rúk právo na ulicu a vytrhnúť tak z paží monopol medzinárodných zradcov národa a národných nepriateľov.

Výsledkom tohoto dňa bol nezvratný dôkaz o psychologickej a organizačnej správnosti nášho poňatia budovania SA.

Na tomto úspešne osvedčenom podklade boli teraz oddiely energicky rozširované, takže už niekoľko týždňov nato sme v Mníchove mohli postaviť dvojnásobný počet stotín.

2. Vlak do Koburgu v októbri 1922.

Národné zväzy chceli v Koburgu usporiadať takzvaný „nemecký deň“. Osobne som dostal pozvánku s poznámkou, že by bolo vhodné, aby som so sebou priviedol nejaký doprovod. Túto pozvánku som dostal do rúk dopoludnia okolo jedenástej hodiny, čo mi prišlo veľmi vhod. Už hodinu nato boli vydané pokyny týkajúce sa návštevy tohoto Nemeckého dňa. Ako „doprovod“ som určil osemsto mužov z SA, ktorí mali byť z Mníchova do tohoto bavorského mestečka dopravení v približne štrnástich stotínach špeciálne vypraveným vlakom. Boli rozoslané zodpovedajúce rozkazy na národno-socialistické skupiny SA, ktoré boli medzitým vytvorené v iných obciach.

Bolo to po prvý raz, čo cez Nemecko prešiel podobný zvláštny vlak. Na všetkých miestach, kde pristupovali ďalší a ďalší muži SA, vzbudzoval tento transport ohromný rozruch. Mnohí naše zástavy nikdy predtým nevideli, ich dojem bol ohromujúci.

Keď sme dorazili na stanicu do Koburgu, privítala nás deputácia vedenia slávnosti nemeckého dňa. Tá nám odovzdala rozkaz označený ako dohovor medzi miestnymi odbormi, resp. Nezávislými a Komunistickou stranou, v ktorom bolo uvedené, že nesmieme ísť cez mesto s rozvinutými zástavami za zvuku hudby (mali sme so sebou dvadsaťštyri člennú kapelu) a v zovretom sprievode.

Okamžite som tieto hanebné podmienky úplne odmietol, pričom som nezabudol vyjadriť prítomným pánom, ktorí zastupovali vedenie týchto osláv svoj údiv nad tým, že sa vôbec s týmito ľuďmi bavia a uzatvárajú akékoľvek dohody a prehlásil som, že SA za chvíľu nastúpi v stotínach a že za zvuku hudby s vejcami zástavami prejdú cez celé mesto.

A tak sa to tiež stalo.

Už na námestí pred stanicou nás privítal hulákajúci a kráčajúci ľudský dav. Vrahovia, banditi, lúpežníci, zločinci, to boli lichôtky, ktorými nás títo príkladní zakladatelia Nemeckej republiky milo privítali. Mladé SA udržiavali vzorový poriadok, začali sa na námestí pred železničnou stanicou zoraďovať podľa stotín a najprv si tieto poznámky nevšimli. Naš sprievod bol vystrašenými policajnými orgánmi odvedený cez mesto nám úplne cudzie, nie ako bolo najskôr naplánované do našej nocľahárne, do streleckej haly na okraji mesta, ale do pivovarskej pivnice, nachádzajúcej sa neďaleko mestského centra. Vpravo a vľavo okolo sprievodu nadobúdalo besnenie zhromaždeného obyvateľstva stále väčšie rozmery. Len čo vošla posledná stotina do dvora pivovarskej pivnice, snažila sa tam za zavíjania uší trhajúceho ihneď dostať aj besniaca masa. Aby sa tomu zabránilo, polícia uzavrela celú pivnicu. Pretože bol tento stav neúnosný, nechal som ešte raz nastúpiť naše SA, krátko som ich napomenul a požadoval som od polície okamžité otvorenie brány. Po dlhších priesťahoch tak napokon aj urobili.

Pochodovali sme teda späť cestou, ktorou sme prišli, aby sme sa dostali do našich pôvodných bytov, k čomu teraz konečne musel byť utvorený priechod. Potom čo sa naše stotiny nenechali revom a nadávkami vyviešť z miery, siahli zástupcovia pravého socializmu, rovnosti a bratstva po kameňoch. Tým nám však tiež došla trpezlivosť a vľavo ako aj vpravo vzniklo obrovské zničujúce krupobitie a netrvalo to ani desať minút a široko ďaleko nebolo možné zbadáť na uliciach nič červené.

Potom v noci došlo k prudkým zrážkam. Patroly SA našli národných socialistov, ktorí boli jednotlivo prepadnutí, v príšernom stave. Potom bol s protivníkmi urobený krátky proces. Už nasledujúce ráno bol červený teror, ktorým Koburg trpel niekoľko rokov, úplne zlomený.

S pravým marxisticko-židovským klamárstvom sa pokúsili ešte raz pomocou letákov súdružky a súdruhovia medzinárodného proletariátu vyštváť do ulíc tým, že celkom prekrútili skutočnosť, keď tvrdili, že naše vraždiace tlupy v Koburgu rozpúťali vyhladzovaciu vojnu proti mierumilovným pracujúcim. O druhej popoludní sa mala uskutočniť obrovská demonštrácia, na ktorej boli očakávané desiatky tisíc pracujúcich z celého širokého okolia. Nechal som preto po pevnom rozhodnutí definitívne skončiť s červeným terorom, o dvanástej hodine opäť nastúpiť naše SA, ktoré sa medzitým rozrástli do počtu skoro jeden a pol tisíc mužov. S nimi som sa potom vydal na pochod k slávnosti v Koburgu cez veľké námestie, kde sa mala konať tá zmienená demonštrácia. Chcel som vidieť, či sa ešte niekto odváži nás obťažovať. Keď sme vstúpili na námestie, bolo prítomných namiesto ohlásených desaťtisíc len niekoľko stoviek ľudí, ktorí sa našim príchodom celkom utíšili a

čiasťočne aj rozutekali. Len na niekoľkých miestach sa nás pokúšali napadnúť červené oddiely, ktoré medzitým dorazili z okolia a ktoré nás ešte nepoznali. Obratom ruky im však bol zobratý vietor z plachiet. Teraz bolo možné uvidieť, ako doposiaľ strachom zastrašované obyvateľstvo začalo pomaly ožívať, ako dostávalo odvahu a trúfalo si pozdraviť nás nadšeným volaním, pričom večer pri našom odchode už na mnohých miestach prepadlo spontánnemu jasotu.

Na železničnej stanici nám náhle vlakový personál oznámil, že odmieta riadiť náš vlak. Nechal som teda niekoľkým strojvodcom oznámiť, čo ma napadlo, keď nám do rúk padlo niekoľko červených bratov, totiž že pôjdeme sami, avšak na lokomotívu, tender a do každého vagónu priberieme niekoľko tuctov súdruhov z medzinárodnej solidarity. Nezabudol som tiež pánom zdôrazniť, že táto jazda vlastnej svojpomoci iste nebude žiadnym bezpečným podnikom a že nie je vylúčené, že si všetci spoločne zlámeme väz a kosti. Že sa však už tešíme, že na onen svet nepôjdeme sami, ale v bratstve a rovnosti s našimi červenými priateľmi.

Nato odišiel vlak na minútu presne a nasledujúceho rána sme zdraví dorazili späť do Mníchova.

V Koburgu bola po prvýkrát od roku 1914 obnovená rovnosť občana pred zákonom. Ak by dnes nejaký prihlúpy vyšší úradník chcel tvrdiť, že štát ochraňuje svojich občanov, potom to v tejto dobe rozhodne nebola v žiadnom prípade pravda. Pretože vtedy sa museli občania brániť pred reprezentantmi dnešného štátu.

Význam tohoto dňa nemohol byť svojimi dôsledkami najskôr úplne správne docenený. Nielenže víťazné SA boli mimoriadne posilnené vo svojom sebedevomí a viere v správnosť ich vedenia, ale začala sa o nás zaujímať aj široká verejnosť, pričom mnohí po prvýkrát v národno-socialistickom hnutí rozpoznali inštitúciu, ktorá so všetkou pravdepodobnosťou bude raz povolaná, aby pripravila tomu marxistickému šialenstvu primeraný koniec.

Iba demokracia nariekala, ako sme si mohli dovoliť nenechať si pokojne zlomiť väz, keď sme boli podriadení demokratickej republike a miesto pacifistického spevu sme previedli brutálny útok pomocou pästí a obuškov.

Meštianska tlač bola všeobecne, ako vždy, čiastočne úbohá a čiastočne sprostá a iba niekoľko málo úprimných novín privítalo, že aspoň na jednom mieste bol učený koniec živnosti marxistických lupičov.

V samotnom Koburgu sa aspoň časť marxistického robotníctva, na ktorú sa človek musí pozerať rovnako ako na zvedenú, vďaka pästiam národno-socialistických robotníkov naučila chápať, že tiež títo robotníci bojovali za určité ideály a že keď človek zo skúsenosti niečomu verí a má to rád, že sa za to aj bije.

Najväčší úžitok však mali SA samy ako také. Teraz sa veľmi rýchlo rozrastali, takže počas stranického zjazdu dňa 27. januára 1923 sa mohlo svätenia vlajok zúčastniť okolo šesťtisíc mužov, pričom prvé stotiny boli už kompletne oblečené do svojich nových odevov.

Skúsenosť z Koburgu jasne ukázala, aké dôležité je zaviesť jednotné oblečenie SA a to nielen na posilňovanie vlastného ducha, ale predovšetkým k zamedzeniu zámeny a zabráneniu vzájomného nerozoznávania. Doposiaľ sa nosili iba rozpoznávacie pásky na pažiach, teraz teda prišli nové zimné kazajky a povestné čapice.

Skúsenosť z Koburgu mala však ešte ďalší význam. A síce, že sme prešli k tomu, na všetkých miestach, kde červený teror po celé dlhé roky bránil akémukoľvek zhromaždeniu inak zmýšľajúcich, tieto plánovito ničiť a obnovovať tak opäť slobodu zhromažďovania. Odteraz týmito miestami tiahli stále dookola prapory SA a postupne tak v Bavorsku padala národno-socialistickej propagande za obeť jedna červená

bašta za druhou. SA stále viac dorastala svojmu poslaniu a tým sa svojim charakterom stále viac vzdalaovala všetkým bezvýznamným a životne nedôležitým obranným hnutiam a stále viac rozkvitla do žijúcej bojovej organizácie, usilujúcej sa o zriadenie nového nemeckého štátu.

Tento logický vývoj trval do marca 1923. Potom sa udiala príhoda, ktorá ma prinútila k tomu, aby som hnutie odklonil z doterajšej trasy a previedol určitú reorganizáciu.

3. Obsadenie oblasti Porýnia Francúzmi v prvých mesiacoch roku 1923 malo v následnej dobe veľký význam pre ďalší vývoj SA.

Ani dnes ešte nie je dosť dobre možné a nie je to účelné predovšetkým z hľadiska národných záujmov, o tom úplne verejne hovoriť a písať. Môžem sa vyjadriť iba do tej miery, do akej sa tejto témy dotkli už všetky verejné rokovania, ktorých výsledky boli oznámené širokej verejnosti.

Obsadením Porýnia, ktoré nás neprekvapilo, povstala dôvodná nádej, že teraz je definitívny koniec so zbabelou politikou ustupovania a že obranným zväzom bude teraz pridelená úplne jasná úloha. Tiež SA, ktoré vtedy mali niekoľko tisíc mladých, silných mužov, by sa potom tejto službe národu nemohli vyhnúť. Na jar a uprostred leta prebehla ich premena na vojenskú bojovú organizáciu. Im sa tiež väčším dielom dá pripísať neskorší vývoj v roku 1923, aspoň čo sa nášho hnutia týka.

Keďže priebeh roku 1923 popisujem dopodrobna v iných oddieloch tejto knihy, chcel by som tu iba zdôrazniť, že reorganizácia SA, pokiaľ by sa nedostavili predpoklady k jeho reorganizácii, teda zahájeniu aktívneho odporu proti Francúzsku, by bola z hľadiska vlastného hnutia len na škodu.

Koniec roku 1923 bol, aj keď v onom momente vyzeral hrozne, videný však z vyššieho hľadiska, do tej miery potrebný, pretože vďaka rokovaniu nemeckej ríšskej vlády bola jedným razom zastavená, teraz úplne bezpredmetná a pre hnutie škodlivá reorganizácia SA. Tým bola tiež vytvorená možnosť začať jedného dňa opäť tam, kde sme boli nútení odbočiť z našej cesty.

V roku 1925 novo založená NSDAP musí teraz svoje SA opäť vybudovať, vyškoliť a zorganizovať podľa skôr zmienených princípov. Musí sa opäť vrátiť k pôvodnému zdravému svetonázoru a jej najvyššou úlohou musí byť vytvoriť zo svojich SA nástroj zastupovania a posilňovania svetonázorového boja tohoto hnutia.

Nesmie dopustiť, aby SA niekedy nadobudli charakter obranného zväzu, či nejakej tajnej organizácie. Musí sa skôr snažiť vytvoriť z nej stotísicovú stráž národno-socialistických a tým aj hlboko národných ideí.

10. kapitola

FEDERALIZMUS AKO MASKA

V zime roku 1919 a ešte viac na jar a v lete roku 1920 bolo mladé hnutie donútené zaujať postoj k istej otázke, ktorá dosiahla obrovský význam už počas vojny. Už v prvom diele tejto knihy som poukázal na príznaky hroziaceho nemeckého rozvratu, ktoré som si osobne všimol, keď sa Angličania, ale tiež Francúzi, pomocou špeciálneho spôsobu propagandy pokúšali roznieť starý rozpor medzi nemeckým severom a juhom. Na jar roku 1915 bola z tohoto systému vybudovaná veľmi obratná a rovnako podlá zbraň. Popudzovanie južného Nemecka proti severnému, ktoré bolo založené na tých najnižších inštinktoch, začalo zanedlho prinášať svoje plody. Je to výčitka, ktorú je nutné vzniesť proti vtedajším rozhodujúcim miestam a to ako vláde, tak aj veleniu vojska, alebo ešte lepšie proti bavorským vysokým miestam, ktorú zo seba títo nemôžu striasť, že vo svojej božskej zaslepenosti nedbali na svoje povinnosti a nezakročili proti tomu s potrebnou rozhodnosťou a razanciou. Nebolo učené úplne nič! Naopak, zdalo sa, že rôzne miesta boli úplne potešené a vo svojej zamednenosti si snád' aj mysleli, že podobná propaganda urobí nielen prietrž zjednocovaciemu procesu nemeckého národa, ale že tým tiež musí automaticky dôjsť k posilneniu federatívnych snáh. Ťažko sa niekedy v histórii podobné zanedbanie vypomstilo viac. Oslabenie, ktorého malo byť docielené v Prusku, postihlo celé Nemecko. Následkom potom bolo urýchlenie rozvratu, ktorý roztrieštil nie Nemecko ako také, ale v prvom rade práve samotné jednotlivé štáty.

V meste, v ktorom najviac zúrila umelo rozduchovaná nenávisť voči Prusku, prepukla ako prvá revolúcia proti dedičnému kráľovskému domu.

Teraz by však bolo chybou domnievať sa, že cudzia nepriateľská vojnová propaganda bola jediným tvorcom tejto „antipruskej“ nálady a že by to mohlo byť ospravedlnením pre národ, ktorý ňou bol napadnutý. Neuveriteľný spôsob organizácie nášho vojnového hospodárstva, ktoré svojou úplne šíalenou centralizáciou viedlo k poručníctvu a následnému vyplieneniu celého ríšskeho územia, bolo skutočným hlavným dôvodom vzniku oného antipruského zmýšľania. Pretože pre normálneho mladého občana boli vojnové spoločnosti, ktoré mali svoje sídlo v Berlíne, identické s Berlínom a Berlín ako taký bol synonymný s Pruskom. Že organizátori týchto zlodejských inštitútov, ktoré sa nazývali vojnovými spoločnosťami, neboli ani z Berlína, ani z Pruska a že to vôbec neboli ani Nemci, si títo jedinci vtedy mohli ťažko uvedomiť. Tí videli iba hrubé chyby a neustále prehmaty tohoto nenávideného zariadenia v ríšskom hlavnom meste a prenášali samozrejme všetku svoju nenávisť automaticky na toto hlavné mesto a zároveň aj na Prusko. Táto nenávisť potom stúpala o to viac, čím menej proti tomu bolo z určitých miest zasahované a keď bol tento výklad dokonca v tichosti, s úškľabkom sebe vlastným, vítaný.

Žid bol príliš šikovný, aby už vtedy neporozumel tomu, že hanebná koristná výprava, ktorú organizoval proti nemeckému národu pod krytím plášťom vojnových spoločností, by vyvolala odpor. Dokiaľ mu tento národ nešiel po hrdle, nemusel sa báť. Aby však zabránil explózii, ktorá by viedla masy k zúfalstvu a revolte, nemohol sa nájsť lepší recept, než rozduchať a tým aj spotrebovať ich zlosť iným smerom.

Len nech sa Bavorsko v pokoji háda s Pruskom a Prusko s Bavorskom, čím viac, tým lepšie! Najhorúcejší boj obidvoch znamená pre Žida najistejší mier. Všeobecná pozornosť tým bola úplne odvedená od medzinárodných červov národa, zdalo sa, že boli úplne zabudnutí. A keď sa zdalo, že sa nebezpečie pomaly stráca, že rozvážni

členovia, ktorých bolo aj v Bavorsku dost, začínajú opäť nabádať k rozvážnosti, rozumu a zdržanlivosti, čím sa zdalo, že úporná bitka bude prerušená, stačilo Židovi zinscenovať v Berlíne príslušnú provokáciu a vyčkať na účinok. V ten moment sa všetci účastníci sporov medzi severom a juhom vrhli na túto udalosť a fúkali tak dlho, až uhlíky rozhorčenia opäť vzplanuli v jasny oheň.

Bola to šikovná a rafinovaná hra, ktorú Žid vtedy prevádzkoval za účelom neustáleho zamestnávania a odvracania jednotlivých nemeckých kmeňov, aby ich mohol o to viac a dôkladnejšie vydrancovať.

Potom prišla revolúcia.

Pokiaľ priemerný človek a obzvlášť potom menej vzdelaní malomeštiaci a robotníci, do roku 1918, alebo lepšie povedané do novembra oného roku, nemohli, alebo nedokázali správne rozoznať skutočný priebeh a nevyhnutné dôsledky tohoto sporu medzi nemeckými kmeňmi a to predovšetkým v Bavorsku, potom to musela, aspoň v deň prepuknutia revolúcie, pochopiť aspoň oná národne zmýšľajúca časť obyvateľstva. Pretože ešte sa akcia ani nepodarila a už bol vodca a organizátor revolúcie prehlásený za zástupcu „bavorských“ záujmov. Medzinárodný Žid Kurt Eisner začal riadiť Bavorsko proti Prusku. Bolo úplne jasné, že práve tento orientálec, ktorý sa ako nepresadený žurnalista poflakoval sem a tam po celom Nemecku, bol ten posledný, kto by sa mohol vydávať za zástupcu bavorských záujmov a že práve jemu mohlo byť Bavorsko najukradnutejšie na celom šírom svete.

To, že sa Kurt Eisner staval revolučnému povstaniu v Bavorsku na vedomý odpor proti ostatnej Ríši, nerobil ani v najmenšom z hľadiska bavorských záujmov, ale ako zmocnenec svetového židovstva. Použil pritom súčasné inštinkty a nevôľu bavorského národa k ľahšiemu rozdrveniu celého Nemecka. Roztrieštená Ríša sa mohla stať ľahšou korisťou bolševizmu.

Ním započatá taktika bola najskôr vykonávaná aj po jeho smrti. Marxizmus, ktorý v Nemecku pokropil krvavou potupou práve tieto jednotlivé štáty a ich kniežatá, začal teraz čoby „nezávislá strana“ apelovať práve na tieto inštinkty a city, ktoré mali najsilnejšie korene práve v kniežacích rodoch a jednotlivých štátoch.

Zápas Republiky rád proti blížiacim sa oslobodeneckým kontingentom bol v prvej rade propagandisticky označovaný za „boj bavorských pracujúcich“ proti „pruskému militarizmu“. Iba z toho sa dá pochopiť, prečo v Mníchove, oproti celému zbytku nemeckého územia, nevedla porážka Republiky rád k rozvahe širokých mas, ale naopak ešte prehĺbila roztrpčenie a závislosť proti Prusku.

Umenie, s akým bolševistickí agitátori dokázali predstaviť odstránenie Republiky rád ako prusko-militantné víťazstvo nad antimilitaristicky a antiprusky zmýšľajúcim bavorským ľuďom, prinášalo bohatú úrodu. Zatiaľ čo Kurt Eisner nedokázal počas volieb do zákonodarného bavorského krajinského snemu v Mníchove pozbierať ani desaťtisíc prívržencov a komunistická strana zostala dokonca pod troma tisícami, zhromaždili obidve strany po páde republiky viac než stotisíc voličov.

Už v tejto dobe začal môj osobný boj proti šialenému štvaniu medzi jednotlivými nemeckými kmeňmi.

Myslím, že som vo svojom živote nikdy nezačal s nepopulárnejšou vecou, než s vtedajším odporom proti štvaniu voči Prusku. V Mníchove boli už počas Republiky rád poriadané prvé masové zhromaždenia, na ktorých bola nenávisť proti ostatnej časti Nemecka, ale predovšetkým potom proti Prusku, vybičovovaná do tej miery, že účasť severného Nemca na takomto zhromaždení bola nielen spojená s ohrozením života, ale že takéto zhromaždenie sa často končilo úplne otvoreným prevolávaním šialených hesiel ako: „Preč od Pruska!“ - „Preč s Pruskom!“ - „Vojna proti Prusku!“ a pod. Bola to nálada, ktorú jeden obzvlášť skvelý zástupca bavorských výsostných

záujmov v Nemeckom ríšskom sneme počas slovnej bitky vystihol slovami: „Radšej bavorsky zomrieť, ako sa nakaziť Pruskom.“

Človek sa musel vtedajších zhromaždení zúčastňovať, aby mohol pochopiť, čo pre mňa samého znamenalo, keď som sa po prvýkrát pokúsil, obklúčený hŕstkou priateľov, na zhromaždení v mníchovskej Levej pivovarskej pivnici ohradiť proti tomuto šialenstvu. Boli to starí vojnoví kamaráti, ktorí mi vtedy zaistovali podporu a každý si iste vie predstaviť ich pocity, keď nám počas našej obhajoby vlasti hrozilo, že sa na nás vrhne nerozumná, rozkričaná masa, skladajúca sa predovšetkým z dezertérov a ulievačov, ktorí sa potulovali po cestách našej domoviny. Bolo pre mňa pri týchto prejavoch šťastím, že sa zástup mojich najvernejších cítil byť so mnou skutočne zviazaný a skoro sa mi zaprisahal na život a na smrť.

Zdalo sa, že boje, ktoré sa neustále opakovali a tiahli sa po celý rok 1919, nadobúdali zo začiatku roka 1920 ešte väčšiu intenzitu. Boli zhromaždenia, - spomínam si obzvlášť najedno vo Wagnerovej sále na Slnecnej ulici v Mníchove, na ktorých moja medzitým väčšia skupina musela prekonať tie najťažšie boje, ktoré často končili tým, že tu tucty mojich verných boli týraní, zbití, dokopaní a konečne viac mŕtvi než živí vyhodení zo sály na ulicu.

Boj, ktorý som začal ako jedinec, podporovaný iba mojimi vojnovými druhmi, sa teraz stal, chcel by som skôr povedať, svätým poslaním nášho mladého hnutia.

Som na to dnes hrdý, že môžem povedať, že sme vtedy, úplne výhradne odkázaní iba na našich bavorských prívržencov, dokázali pomaly, ale iste pripraviť koniec tejto zmesi hlúposti a zrady. Hlúposti a zrady preto, lebo som pri všetkom presvedčení a dobromyselnej hlúposti širokej masy prívržencov túto naivitu nemohol pripísať k dobru jej organizátorom a podnecovateľom. Pokladal som ich a vždy ich budem pokladať za zradcov, ktorí sú platení a financovaní Francúzskom. V jednom prípade, totiž v ich prípade, už história svoj ortieľ vyriekla.

Najnebezpečnejšia na celej veci bola však obratnosť, ktorá sa snažila zaretušovať skutočné tendencie tým, že federalistické úmysly boli stavané do popredia ako jediné podnety pre podobné správanie. To, že rozduchavanie nenávisti proti Prusku nemalo s federalizmom nič spoločné, je samozrejme nad slnko jasnejšie. Podivuhodne vyzerá tiež „federatívna činnosť“, ktorá sa pokúša zničiť, alebo rozdeliť iný spolkový štát. Pretože skutočný federalista, pre ktorého citáty Bismarckových ríšskych myšlienok nepredstavujú iba frázu, by si v tom istom momente nemohol želať odpojenie časti pruského štátu, ktorý bol založený a dokonaný samotným Bismarckom a už vôbec by nemohol verejne podporovať podobné separatistické snahy. Ako by sa asi tváril človek v Mníchove, keby nejaká konzervatívna pruská strana podporovala odtrhnutie Frankov od Bavorska a keby túto akciu dokonca verejne požadovala a urýchlňovala. Jednému mohlo byť ľúto medzi týmito všetkými iba tých niekoľko skutočne federalisticky zmýšľajúcich charakterov, ktorí túto hanebnú hru naozaj neprehliadli, pretože tí boli podvedení v prvom rade. A zatiaľ čo bola federatívna myšlienka takto zadĺžená, kopali jej vlastní prívrženci hrob. Človek nemôže propagovať federalistické usporiadanie Ríše, ak odstavuje, ohovára a špiní, skrátka znemožňuje jeden z najpodstatnejších článkov podobného štátneho útvaru, totiž jeden zo spolkových štátov- Prusko. Bolo to ešte o to neuveriteľnejšie, že sa boj týchto takzvaných federalistov obracal práve na Prusko, ktoré môže byť najmenej zo všetkých spájané s onou novembrovou demokraciou. Pretože útoky a nadávky týchto federalistov neboli namierené proti otcom Weimarskej ústavy, ktorými naostatok z väčšej časti boli práve južní Nemci a Židia, ale práve naopak proti zástupcom starého konzervatívneho Pruska, teda protipólu Weimarského usporiadania. Že sa pritom

všetci vystríhali toho, dotknúť sa Židov, to nemôže nikoho udivovať, dáva to však možný kľúč k riešeniu celej záhady.

Rovnako ako pred revolúciou Žid dokázal odvrátiť pozornosť od vojnových spoločností, teda lepšie povedané od seba, tým, že musel nasmerovať široké masy a to predovšetkým bavorský ľud, proti Prusku, tak musel aj po revolúcii nejako zaretušovať nové, teraz stokrát horšie lúpežné ťaženie. A opäť sa mu to podarilo. V tomto prípade proti sebe poštvá takzvané „národné prvky“ Nemecka: Bavorské konzervatívne prvky proti rovnako konzervatívnym pruským prvkom. A opäť to vykonal tým najprehnanejším spôsobom. Začal sa totiž zahrávať s históriou Ríše, pričom vyprovokoval také hrubé a netaktné prehmaty, že krv dotýčnych trafených musela zákonite prichádzať znovu a znovu do varu. Nikdy sa však nikto nerozohnil proti Židovi, ale vždy len proti svojmu nemeckému bratovi. Bavorsko nevidelo Berlín, v ktorom žijú štyri milióny usilovne pracujúcich tvorivých ľudí, ale lenivý, roztrhnutý Berlín zradného západu! Avšak táto nenávisť sa neobracala proti tomuto západu, ale proti pruskému mestu.

Bolo to naozaj často na zbláznenie.

Túto zručnosť Židov odvrátiť od seba pozornosť verejnosti a zamestnať ju niečím iným, môžeme vidieť tiež dnes.

V roku 1918 nemohla byť o plánovitom antisemitizme vôbec žiadna reč. Ešte dobre si spomínam na ťažkosti, do ktorých sa človek dostal iba vyrieknutím slova Žid. Buď na človeka civeli ako na hlupáka, alebo sa stretol s urputným odporom. Naše prvé pokusy ukázať verejnosti skutočného nepriateľa, sa zdali byť vtedy úplne beznádejné a len veľmi pomaly sa veci začali obracať k lepšiemu. Čím pochybnejší bol „ochranný a odbojový zväz“ svojím organizačným založením, o to väčšia bola jeho zásluha na znovuotvorení židovskej otázky ako takej. V každom prípade začal v zime na prelome rokov 1918/19 antisemitizmus pomaly zapúšťať svoje korene. Neskôr však potom národno-socialistické hnutie túto židovskú otázku popohnalo úplne iným smerom. Dokázalo predovšetkým tento problém vyzdvihnúť z úzkeho kruhu horných a malomeštiackych vrstiev a premeniť ho na hybnú silu obrovského národného hnutia. Avšak sotva sa podarilo venovať nemeckému národu niekoľko veľkých, zjednocujúcich bojových myšlienok, ohľadom tejto otázky, keď tu bol Žid so svojim odporom. S neuveriteľnou rýchlosťou vhodil sám medzi ľudové hnutia horiacu pochodň sváru a zasial rozkol. V nadhodenej tramontanistickej otázke a z nej vzídeného vzájomného potierania sa medzi katolíckmi a protestantmi, viazla za daných okolností jediná možnosť, ako zamestnať verejnú pozornosť inými problémami, k odvráteniu koncentrovaného útoku proti židovstvu. Tak, ako sa títo muži, ktorí práve túto otázku vrhli medzi náš národ, sa proti nemu prehrešili, už sa to nikdy nebude dať napraviť. Žid však v každom prípade dosiahol svoj cieľ. Katolíci a protestanti medzi sebou vedú úsmevný boj a úhlavný nepriateľ árijského ľudstva a celého kresťanstva sa smeje do dlaní.

Rovnako ako raz dokázal po celé roky zamestnávať a vyčerpávať verejnú mienku bojom medzi federalizmom a unitarizmom, zatiaľ čo Žid zašantročil slobodu národa a zriaďoval našu vlasť medzinárodnému vysokému finančníctvu, tak sa mu aj teraz opäť darí štváť proti sebe obidve nemecké náboženstvá, pričom obidve základne budú rozožraté a podhrabané jedom medzinárodného svetového židovstva.

Keď sa človek díva na spúšť, ktorú židovskí bastardi denne páchajú na našom národe a keď si pomyslí, že táto otrava krvi sa nedá z nášho tela už po storočia odstrániť a že to snáď nebude možné nikdy, keď ďalej pomyslí na rasový rozklad, ktorý strháva, ba dokonca ničí posledné árijské diela nášho nemeckého národa, takže naša sila čoby národa - nositeľa kultúrnych tradícií - je neustále na ústupe, čím

nastáva reálna hrozba, že sa aspoň v našich veľkometách, jedného dňa prepadne tam, kde sa dnes nachádza južné Taliansko. Toto zamorovanie našej krvi, okolo ktorého slepo kráčajú státisíce našich občanov, je dnes Židom vykonávané úplne plánovito. Tieto čierne parazity nášho národa plánovito zneuctievajú naše neskúsené, mladé blondavé dievčiny a ničia tým niečo, čo sa na tomto svete už nikdy nedá nahradiť. Obidve, áno, obidve naše kresťanské viery prihliadajú úplne ľahostajne tomuto znesväcovaniu a ničeniu týchto ušľachtilých a jedinečných ľudských bytostí, ktoré boli na tejto zemi stvorené vďaka božiemu milosrdenstvu. Budúcnosť tejto zeme však nespočíva v tom, či zvíťazia katolíci nad protestantmi, alebo protestanti nad katolíkmi, ale v tom, či árijský človek prežije, alebo vymrie. Obidve náboženstvá totiž dnes nebojujú proti ničiteľovi ľudstva, ale sa snažia zničiť sa navzájom. Každý kto je len trochu národne zameraný, by mal mať onú povinnosť, každý za svoju vlastnú vieru, aby sa neustále nehovorilo o milosti Božej iba zvonku, ale aby sa vôľa Božia naozaj naplňovala a aby nebolo dopustené znesväcovanie diela Božieho. Pretože vôľa Božia dala jedenkrát ľuďom ich podobu, povahu a ich schopnosti. Ten, kto ničí jeho dielo, vypovedá vojnu božiemu stvoreniu a božej vôli. Preto by mal každý, v rámci svojej vlastnej viery, mať za svätú povinnosť zaujať stanovisko proti tým, ktorí svojím pôsobením, rečou alebo jednaním prekračujú rámec svojej vlastnej náboženskej obce a chceli by strkať nos do inej. Pretože potieranie charakterových osobitostí jedného náboženstva v rámci nášho nastávajúceho religiózneho rozštiepenia vedie v Nemecku nutne k vyhladzovaciemu boju medzi obidvoma koncesiami. Naše pomery sa nedajú úplne porovnať s Francúzskom, Španielskom alebo dokonca s Talianskom. V týchto krajinách sa napríklad dá propagovať boj proti klerikalizmu, alebo ultramontanizmu, pričom by sa človek ani nemusel obávať, že by sa pri tomto pokuse rozpadol francúzsky, španielsky alebo taliansky národ ako taký. To však nie je možné v Nemecku, pretože tu by sa na podobnom zámere úplne iste podieľalo aj niekoľko protestantov. Tým však získa obrana, ktorá môže byť inde proti zásahom politického rázu ich vlastných vyšších hodnostárov vedená iba katolíkmi, okamžite charakter útoku protestantov proti katolíkom. To, čo môže byť príslušníkmi vlastného vyznania ešte znášané, či už je to chybné, bude už od začiatku prudko odmietnuté, akonáhle to pochádza z nejakej inej náboženskej obce. To ide tak ďaleko, že samotní ľudia, ktorí boli bez ďalšieho pripravení vzdať sa a okamžite odstúpiť od zjavnej nesprávnosti vo vnútri vlastnej religióznej spoločnosti, namierili okamžite svoj odboj smerom von, pričom je táto korektúra doporučovaná, alebo dokonca požadovaná od nejakého iného miesta, nespádajúceho pod vlastnú náboženskú obec. Tí to samozrejme vnímajú ako neoprávnené, neprípustné a neprístojné miešanie sa do vnútorných záležitostí, do ktorých oným príslušným nič nie je. Podobné pokusy potom tiež nebudú ospravedlniteľné, ak budú zdôvodnené vyšším právom záujmov národnej pospolitosti, pretože náboženské cítenie je do dneška v ľuďoch zakorenené hlbšie, než celé cítenie vlastenecky a politicky účelné. A to sa nikdy nezlepší tým, že sa obidve koncesie budú podporovať vo svojom vzájomnom, úpornom súboji, ale zmení sa to, keď sa obojstrannou znášateľnosťou národov venuje jeho budúcnosť, ktorá svojou veľkoleposťou bude zmierlivo pôsobiť aj v tejto oblasti.

Nemusím tu ani vysvetľovať, že som vždy považoval tie osoby, ktoré zatiahli národné hnutie do krízy religióznych sporov, za horších nepriateľov svojho národa, než tých najvýznamnejšie orientovaných komunistov. Pretože týchto obrátiť je úlohou národno-socialistického hnutia. Ten, ktorý sa ich však vo svojich vlastných radách snaží odvrátiť od ich skutočnej misie, koná úplne bezcharakterne. Je jedno, či jedná úmyselne, či neúmyselne, je to bojovník za židovské záujmy. Pretože židovským

záujmom dnes je nechať vykrvacať národné hnutie v religióznom boji a to v tom okamihu, keď sa toto pre Žida stáva nebezpečným. A zdôrazňujem výslovne slovo vykrvacať, pretože iba historicky úplne nevzdelaný človek by si mohol predstaviť, že by sa dnes s týmto hnutím dala vyriešiť otázka, o ktorú sa roztrieštili celé storočia a tí najväčší štátnici.

Naostatok hovorí skutočnosť sama za seba. Páni, ktorí náhle v roku 1924 zistili, že najvyššou misiou národného hnutia je boj proti ultramontanizmu, nezlomili ultramontanizmus, ale rozorvali národné hnutie. Musím sa tiež ohradiť proti tomu, že by sa v radách národného hnutia našla osobnosť, ktorá by snáď bola úplne schopná dokázať to, čo nedokázal ani Bismarck. Bude vždy najvyššou povinnosťou národno-socialistického hnutia viesť najťažší boj proti všetkým, ktorí by chceli národno-socialistické hnutie postaviť do služieb podobných bojov a svárov a propagandisticky podobných úmyslov okamžite z radov nášho hnutia vylúčiť. A to sa tiež do jesene 1923 skutočne darilo. Tak mohli v radách nášho hnutia sedieť veriaci protestant vedľa veriaceho katolíka, pričom by sa ani nemuseli oddávať akémukoľvek konfliktu medzi svojím religióznym presvedčením. Spoločný mocný boj, ktorý spolu viedli proti spoločnému ničiteľovi árijského ľudstva, ich naopak naučil vzájomne sa rešpektovať a vážiť sa. A pritom práve v oných rokoch hnutie rozpútalo najostrejší boj proti Centru, avšak nikdy nie z religióznych dôvodov, ale výhradne z dôvodov národnostných, rasových a politicko-hospodárskych. Úspech hovoril za nás vtedy rovnakou mierou, akou dnes svedčí proti všetkým mudrlantom.

V posledných rokoch to došlo dokonca tak ďaleko, že národné kruhy vo svojej bohom opustenej zaslepenosti náboženských rozporov a svojho šíaleného jednanja nerozoznali, že sa ateistickí marxisti náhle podľa potreby stávali advokátmi ich religióznych treníc a že neustálym vláčením sem a tam niekedy skutočne úplne stupídnych výrokov priťahujú jednej či druhej strane, čím zase len rozdúchávajú oheň sváru.

A práve v národe, ako je nemecký, kde história už mnohokrát dokázala, že je schopná viesť kvôli príznakom vojny až do úplného vykrvácania, je takéto roznečovanie boja smrteľne nebezpečné. Náš národ je tým neustále odvádzaný od skutočných otázok jeho ďalšej existencie. Zatiaľ čo sa zožierame religióznymi rozkolmi, je zbytok sveta rozkladajú. A zatiaľ čo národné kruhy premýšľajú, či je väčšie ultramontanne alebo židovské nebezpečenstvo, ničí Žid rasové základy našej existencie a tým aj navždy celý náš národ. Môžem len, čo sa týchto „národných“ bojovníkov týka, celému národno-socialistickému hnutiu a tým aj celému nemeckému národu z najúprimnejšieho srdca priatť: Pane, ochraňuj naše hnutie pred podobnými priateľmi a ono sa už so svojimi nepriateľmi vyrovná.

V rokoch 1918/20/21 ďalej Židmi prešibaným spôsobom propagovaný boj medzi federalizmom a unitarizmom nútil tiež národno-socialistické hnutie, aj keď ho úplne odmietalo, zaujať k tomuto problému jasné stanovisko. Má byť Nemecko spolkovým alebo jednotným štátom a čo si má človek vôbec pod obidvoma pojmami predstavovať? Mne sa zdá byť dôležitejšia oná druhá otázka, pretože bola nielen kľúčovou pre pochopenie celého problému, ale mala aj vyjasňujúci a zmierlivý charakter.

Čo je to spolkový štát?

Pod pojmom spolkový štát chápeme zväz suverénnych štátov, ktoré sa spojili slobodnou vôľou svojej suverenity, pričom postúpili onú časť svojich výsostných práv celku, ktorý umožňuje a zaručuje existenciu spoločného zväzu.

Táto teoretická formulácia sa nevzťahuje bezo zbytku na žiadny, na tejto zemi dnes súčasný spolkový štát. Najmenej zo všetkého to platí o Americkej únii, kde sa u úplnej väčšiny jednotlivých štátov nedá hovoriť o akejkoľvek suverenite, pretože mnohé z nich boli do celkovej plochy zväzu zakreslené iba v priebehu času. Preto sa u týchto jednotlivých štátov jedná viac o menšie, či väčšie, zo správno-technických dôvodov vytvorených, často lineárne hraničiace teritória, ktoré kedysi nevlastnila, ani nemohla vlastniť vlastnú štátnu suverenitu. Pretože úniu nevytvorili tieto štáty, ale únia vytvorila najskôr väčšiu časť týchto takzvaných štátov. Ich veľmi rozsiahle vlastné práva, ktoré boli týmto jednotlivým teritóriám prenechané, alebo skôr pririeknuté, zodpovedajú svojou celkovou podstatou nielen tomuto zväzu štátov, ale a to predovšetkým, veľkosti ich rozlohy, ich priestorovým dimenziám, ktoré sú v podstate porovnateľné s veľkosťou kontinentu. Preto sa pri štátoch Americkej únie nedá hovoriť o žiadnej štátnej suverenite, ale iba o jej ústavou stanovených a zaručených právach, alebo skôr právomociach.

Tiež pre Nemecko táto formulácia nie je úplne vhodná. Aj napriek tomu, že v Nemecku bezo sporu existovali najskôr jednotlivé štáty, z ktorých bola napokon vytvorená Ríša. Avšak vytvorenie Ríše neprebehlo na základe slobodnej vôle alebo rovnakým pričinením jednotlivých štátov, ale iba účinkom nadvlády jedného z nich, totiž Pruska. Už sama teritoriálna rozdielnosť veľkosti jednotlivých nemeckých štátov nedovoľuje žiadne porovnanie s usporiadaním napr. Americkej únie. Rozdiel vo veľkosti vtedajších najmenších nemeckých spolkových štátov a tých najväčších ukazuje nerovnomernosť výkonov, ale tiež nerovnomernosť podielu na založení Ríše a na formovaní spolkového štátu. V skutočnosti sa však u väčšiny týchto štátov o skutočnej suverenite tiež nedalo jednoznačne hovoriť, iba ak by výraz štátna suverenita bol vnímaný iba ako úradná fráza. V skutočnosti s týmito takzvanými suverénnymi štátmi pozametala nielen minulosť, ale aj naša súčasnosť, čím bola najlepšie dokázaná slabosť týchto „suverénnych“ útvarov.

Avšak nemalo by tu byť konštatované, ako historicky vznikali jednotlivé štáty, ako skôr že sa v žiadnom prípade nekryli s hranicami jednotlivých kmeňov. Sú to čisto politické útvary a svojimi koreňmi siahajú väčšinou do smutnej doby bezmocnosti Nemeckej Ríše a jej podmieneného roztrieštenia našej nemeckej vlasti.

Pretože nie všetkým vyhovovalo usporiadanie starej Ríše, keď im v spolkovej rade jednotlivých štátov nebolo priznané rovnaké zastúpenie, ale bolo odstupňované iba podľa veľkosti a skutočného významu, rovnako ako aj výkonu jednotlivých štátov pri utváraní Ríše.

Odstúpenie výsostných práv, ktoré bolo podmienkou pre vytvorenie Ríše, bolo tiež prevedené vlastnou vôľou iba z malej časti, pretože z väčšej časti buď vôbec neexistovali, alebo boli jednoducho odobraté tlakom pruskej prevahy. Bismarck pritom nevychádzal zo zásady dať Ríši to, čo sa dá vziať jednotlivým štátom, ale od štátov bolo vyžadované iba to, čo Ríša skutočne potrebovala. Bola to ako mierna, tak aj múdra zásada, ktorá na jednej strane brala najvyšší ohľad na zvyklosti a tradíciu a na druhej strane zaisťovala hneď od začiatku novej Ríše obrovskú mieru lásky a radostnej spolupráce. Bolo by však zo zásady chybou toto Bismarckovo rozhodnutie pripisovať jeho presvedčeniu, že by tým Ríša vlastnila naveky dostatok výsostných práv. Toto presvedčenie Bismarck nikdy nezískal. Ba naopak, chcel iba prenechať budúcnosti to, čo nebolo možné a nešlo momentálne vykonať. Veril v pomaly pôsobiaci účinok času a na tlak vývoja, ktorému pripisoval dlhodobu väčší vplyv, než

momentálnemu pokusu, okamžite zlomiť odpor jednotlivých štátov. Tým tiež najlepšie preukázal a dokázal veľkosť svojho štátnického umenia.

Pretože v skutočnosti dosiahla Ríša svoju suverenitu iba na účet suverenity jednotlivých štátov. Čas naplnil to, v čo Bismarck dúfal a veril.

Nemeckým rozvratom a zničením monarchistickej štátnej podoby bol tento vývoj násilne urýchlený. Pretože jednotlivé nemecké štáty vďačili za svoju existenciu viac čisto politickým príčinám, než kmeňovému pôvodu, musel v tejto chvíli význam týchto jednotlivých štátov klesnúť na nulu, ak by bolo eliminované vlastné stelesnenie politického vývoja týchto štátov, totiž monarchistická štátna podoba a jej dynastia. Celý rad týchto štátnych útvarov tým stratil celú vnútornú stabilitu, takže úplne rezignoval na svoju ďalšiu existenciu a z čisto účelových dôvodov sa spojil s inými, alebo sa z vlastnej vôle pripojil k nejakým väčším. Najpresvedčivejší dôkaz pre úplnú slabinu skutočnej suverenity týchto malých útvarov a nesprávneho odhadu, ktorý sa nachádzal aj u veľkej časti jeho vlastného obyvateľstva.

Pokiaľ teda odstránenie monarchistickej štátnej formy a jej nositeľov zasadilo silnú ranu spolkovo štátnemu charakteru Ríše, bolo ešte väčším otrasom prevzatie povinností vychádzajúcich z mierovej zmluvy.

To, že finančná zvrchovanosť jednotlivých krajín prešla pod kompetenciu Ríše, bolo prirodzené a samozrejmé v tom okamihu, keď bola Ríša po prehranej vojne podrobená finančným záväzkom a povinnostiam, ktoré nebolo možné kryť pomocou nastávajúcich zmlúv s jednotlivými krajinami. Tiež ďalšie kroky, ktoré viedli k prevzatiu pošty a železníc Ríšou, boli núteným dôsledkom mierových zmlúv, ktoré postupne viedli k zotročeniu nášho národa. Ríša bola nútená vykonávať pod svoju kompetenciu stále viac nových hodnôt, aby mohla vyhovieť všetkým záväzkom, ktoré vznikali ďalším žmýkaním.

Čím logickejší a samozrejmější bol tento proces ako taký, tým šialene častejšie boli formy, pomocou ktorých bolo toto obohacovanie sa vykonávané. Vinu na tom niesli tie strany a tí páni, ktorí kedysi neurobili všetko preto, aby vojna mohla byť dotiahnutá do víťazného konca. Vinu na tom, predovšetkým v Bavorsku, mali tie strany, ktoré sa počas vojny, sledovaním vlastných egoistických cieľov, vyvliekli z Ríšskych ideí, čo museli po ich prehre desaťkrát vynahradiť. Pomstivá história! Málokedy prišla pomsta nebies po prehrešku tak náhle ako v tomto prípade. Tie isté strany, ktoré ešte pred pár rokmi stavali záujmy svojich vlastných štátov, a to platí predovšetkým pre Bavorsko, nad záujmy Ríše, museli teraz zažiť, ktoré boli pod tlakom dejín potrebami Ríše zahrdúsené existenciou jednotlivých štátov. A to všetko ich vlastným pričinením.

Je to neobyčajné pokrytectvo voči masovým voličom (pretože iba na nich sa dnes obracia agitácia súčasných strán) sťažovať si na stratu výsostných práv jednotlivých krajín, zatiaľ čo sa všetky tieto strany bez výnimky prekonávali v napíňaní politiky, ktorej konečné dôsledky prirodzene museli viesť k prenikavým zmenám vo vnútri Nemecka. Bismarckova Ríša bola navonok slobodná a nezaviazaná. Finančné záväzky, takého ťažkého a pritom takého neproduktívneho rázu, aké musí dnes niesť Dawesovo Nemecko, táto Ríša nemala. Tiež vo vnútri bola vo svojej kompetencii obmedzená na čo najmenšie, nevyhnutne nutné záujmy. Preto sa tiež mohla obísť bez vlastnej finančnej zvrchovanosti a žiť iba z prínosov jednotlivých štátov. A je samozrejmé, že jednotlivým krajinám a predovšetkým potom ich ríšskej priazni, bolo k prospechu ako zachovanie vlastných výsostných práv, tak aj pomerne malé odvody do ríšskej kasy. Bolo by však nesprávne, ba dokonca falošné, pokúšať sa dnes pomocou propagandy tvrdiť, že terajšia nepriazeň Ríše by sa dala zviest' iba na finančnú podriadenosť jednotlivých štátov. Nie, tak sa veci skutočne nemajú.

Nedostatočná priazeň ríšskym ideám sa nedá pripisovať strate výsostných práv jednotlivých krajín, ale skôr žalostnej reprezentácii, ktorú dnes nemecký národ pociťuje zo strany vlastného štátu. Cez všetky ríšske zástavy a oslavy založenia zostala dnešná Ríša srdciam všetkých vrstiev národa cudzia. A všetky zákony na ochranu republiky môžu zastrášať pred poškodzovaním republikových inštitúcií, nikdy však nemôžu získať lásku len jediného Nemca. V prehnanej starosti ochrániť republiku pomocou paragrafov a väzby, pred jej vlastnými obyvateľmi, spočíva zhubná kritika a degradácia celej inštitúcie ako takej.

Tiež z úplne iného dôvodu je nepravdivý názor, ktorý je dnes propagovaný určitými stranami, totiž že pokles priazne voči Ríši je nutné pripísať zasahovaniu Ríše do určitých výsostných práv jednotlivých krajín. Vezmime si, že by Ríša nevykonala rozšírenie svojich kompetencií. Predsa by si nikto nechcel myslieť, že by láska jednotlivých štátov voči Ríši bola väčšia, keby tak alebo tak museli byť celkové odvody rovnako veľké, ako sú dnes. Naopak, keby dnes jednotlivé štáty odvádzali poplatky vo výške, v akej ich v súčasnosti Ríša potrebuje, aby mohla splniť podmienky zostrujúceho diktátu, bola by náklonnosť Ríši mnohonásobne väčšia, než je tomu dnes. Príspevky krajín Ríši by boli nielen ťažko nahraditeľné, ale museli by byť vymáhané pomocou nútenej exekúcie. Keďže sa však republika už nachádza v obručiach mierových zmlúv a nemá ani odvahu, ani žiadny úmysel sa z nich vymaniť, musí teda so svojimi záväzkami počítať. Vinné sú však zasa len tie strany, ktoré nepretržite znášavilivým voličom rečia o výhodách a nevyhnutnosti samostatnosti jednotlivých štátov, pričom však požadujú a podporujú ríšsku politiku, čo zákonite musí viesť k nútenému odstráneniu aj jej posledných takzvaných výsostných práv.

„Nútene“ hovorím preto, lebo dnešnej Ríši nezostane žiadna iná možnosť, ako sa vysporiadať so záťažou, uvalenou na ňu hanebnou vnútornou a zahraničnou politikou. Tiež tu je klin vybijaný klinom a každé nové zadĺženie, ktoré na seba Ríša ukladá vďaka zločineckému zastupovaniu nemeckých zahraničných záujmov, musí byť vnútorne vyvážené iba ďalším tlakom smerom dolu, ktorý svojim spôsobom opäť vyžaduje ďalšie postupné eliminovanie akýchkoľvek výsostných práv jednotlivých štátov, aby u nich zamedzili vytváraniu zárodkov akéhokoľvek odporu.

A vôbec, mal by byť opísaný charakteristický rozdiel súčasnej ríšskej politiky oproti vtedajšej: Stará Ríša zaručovala vnútorne slobodu a navonok vykazovala silu, zatiaľ čo republika vykazuje navonok slabosť a vo vnútri utláča svoje obyvateľstvo. V oboch prípadoch dominuje jedno: Národný štát plný sily potrebuje smerom dovnútra, z dôvodov väčšej lásky a oddanosti svojich občanov, menej zákonov, zatiaľ čo medzinárodný otrocký štát môže svojich poddaných udržať v porobe iba pomocou násilia. Pretože je najväčšou drzosťou dnešného režimu hovoriť o slobodných občanoch. Tých vlastnilo iba staré Nemecko. Republika, čoby zahraničná otrocká kolónia, nevlastní žiadnych občanov, ale nanajvýš iba poddaných. Nevlastní preto ani žiadnu národnú vlajku, ale iba úradným nariadením a zákonnými predpismi zavedené a strážené vzorkové ochranné označenie. Tento symbol nemeckej demokracie, ktorý je vnímaný ako Gesslerov dozor, zostane nášmu národu tiež vnútorne navždy cudzí. Republika, ktorá svojho času úplne bez akéhokoľvek citu pre tradíciu a akejkolvek úcty k veľkosti našej minulosti, ktorej symboly zašliapala do blata, sa raz bude čudovať, ako povrchné lipnú jej poddaní na jej vlastných symboloch. Sama si určila charakter svoje medziobdobie nemeckej histórie.

A tak je tento štát dnes z dôvodov vlastnej existencie nútený stále viac a viac okliešťovať výsostné práva jednotlivých štátov a to nielen zo všeobecne materiálnych dôvodov, ale tiež z ideových. Pretože zatiaľ čo svojim občanom, pomocou svojej finančnej vydieračskej politiky, vysáva posledné zostatky krvi, musí im nutne odňať aj

ich posledné práva, ak nechce, aby všeobecná nespokojnosť jedného dňa prepukla v nespútanú vzburu.

Z obrátenia vyššie povedanej vety pre nás, národných socialistov, vyplýva nasledujúce základné pravidlo: Mocná národná Ríša, ktorá navonok v najvyššom rozsahu zastupuje a zastrešuje záujmy svojich občanov, je schopná im ponúknuť vnútornú slobodu, pričom sa ani nemusí vôbec obávať o stabilitu štátu. Na druhej strane môže silná národná vláda vykonávať a zodpovedať aj tie najväčšie zásahy do slobody ako jedincov, tak aj štátov, pričom by vôbec nepoškodila ríšsku myšlienku, pokiaľ v takýchto opatreniach jednotlivý občan rozozná prostriedok k vzrastu jeho národnej pospolitosti.

Samozrejme, že všetky štáty sveta idú svojou organizáciou určitým spôsobom v ústrety istému druhu zjednotenia. Tiež Nemecko nebude výnimkou. Dnes už je nezmyslom hovoriť o štátnej suverenite jednotlivých krajín, ktorá nie je zaistená už vďaka ich smiešnej veľkosti. Tiež na vykonávanej a správno-technickej úrovni bude význam jednotlivých štátov stále potláčaný. Moderná doprava a moderná technika tiež neustále znižujú vzdialenosti a priestor. Skorší štát dnes predstavuje iba provinciu a súčasné štáty boli kedysi rovné kontinentom. Problém spravovania štátu, ako je dnešné Nemecko, je rovný, z čisto prevádzkovo-technického hľadiska, problému spravovania provincie, ako je Brandenburg pred sto rokmi. Prekonanie vzdialenosti Mníchov - Berlín je dnes jednoduchšie, než prekonanie vzdialenosti Mníchov - Starnberg pred sto rokmi. A celé ríšske územie je dnes vzhľadom k súčasným dopravným možnostiam menšie, než akýkoľvek stredný spolkový štát v dobe napoleonských vojen. Kto sa uzavrie pred dôsledkami vychádzajúcimi z daných skutočností, zostane v minulosti. Ľudia, ktorí to činili, existovali v každej dobe a budú existovať tiež v budúcnosti. Avšak iba ťažko môžu pribrzdiť koleso dejín a už vôbec ho nemôžu zastaviť.

My, národní socialisti, nemôžeme okolo týchto konzekvencií kráčať bez povšimnutia. Tiež tu sa nemôžeme nechať nachytať frázami našich takzvaných národných občianskych strán. Používam označenie fráza preto, pretože tieto strany očividne neveria možnosti vykonania svojich zámerov a pretože po druhé sú spolu zodpovednými a hlavnými vinníkmi dnešného stavu. Predovšetkým v Bavorsku je krik po odstránení centralizácie iba straníckym podvodom bez akejkoľvek skutočnej postrannej myšlienky. Vo všetkých momentoch, kedy tieto strany zo svojich fráz mali previesť niečo skutočné, bez výnimky žalostne zlyhali. Každé takzvané okradnutie výsostného práva bavorského štátu Ríšou bolo, nehľadiac na odporný štekot, prijaté prakticky bez akéhokoľvek odporu. A keď sa niekto skutočne pokúsil postaviť sa proti tomuto nezmyselnému systému, potom bol tými istými stranami, ako neprislúchajúci tomuto novému štátu, zatracovaný a odsudzovaný a tak dlho prenasledovaný, dokiaľ neskončil vo väzení, alebo nebol umlčaný úradným zákazom verejných prejavov. Práve v tom museli naši prívrženci najlepšie rozpoznať vnútornú prehnanosť týchto takzvaných federalistických kruhov. Rovnako ako náboženstvo, tak aj štátno-federatívna myšlienka je pre nich iba prostriedkom ich tak často špinavých straníckych záujmov.

Tak, ako sa zdá byť prirodzené určité zjednotenie zvlášť v oblasti dopravy, musí byť aj pre nás, národných socialistov, prirodzenou povinnosťou zaujať k danému vývoju súčasného štátu úplne kritické stanovisko. Obzvlášť potom vtedy, pokiaľ všetky opatrenia budú slúžiť iba na to, kryť a umožňovať osudovú zahraničnú

politiku. Predovšetkým preto, že dnešná Ríša neprevádza takzvané „poríšštenie“ železnice, pošty, financií, atď. z vyšších národno-politických dôvodov, ale iba preto, aby tak do rúk získala prostriedky a záruky pre neobmedzenú plniacu politiku, musia národní socialisti urobiť všetko pre to, aby sťažili a pokiaľ možno zabránili prevádzaniu podobnej politiky. K tomu však patrí boj proti dnešnej centralizácii životne dôležitých inštitúcií nášho národa, ktorá je teraz prevádzaná našou povojnovou politickou garnitúrou, za účelom uvoľnenia miliardových obnosov a záložných objektov do zahraničia.

Z tohoto dôvodu sa k týmto pokusom vyjadrilo aj národno-socialistické hnutie.

Druhým dôvodom, ktorý nás prinútil k odporu voči takejto centralizácii je to, že tým môže byť upevnená moc vo vnútri vládnuceho systému, ktorá by svojim celkovým pôsobením mohla nemeckému národu priniesť najvyššie šťastie. Dnešná židovsko-demokratická Ríša, ktorá sa stala skutočným prekliatím nemeckého národa, sa pokúša zneškodniť kritiku jednotlivých štátov, ktoré ešte nie sú úplne naplnené týmto duchom doby, ich utláčaním až do úplnej bezvýznamnosti. Tu máme my, národní socialisti, obrovskú príležitosť pokúsiť sa nielen dať opozícii jednotlivých štátov základ pre ich štátnu moc, ale dať ich boju proti centralizácii výraz vôbec vyšších národných, všeobecných nemeckých záujmov. Zatiaľ čo sa teda bavorské Ľudové strany usilujú o zachovanie zvláštnych práv pre Bavorský štát iba z malomyselne prospechárskych pohnútok, my chceme toto zvláštne postavenie vložiť do služieb vyšších národných záujmov v boji proti dnešnej novembrovej demokracii.

Tretím dôvodom, ktorý nás mohol prinútiť k boju proti vtedajšej centralizácii, bolo presvedčenie, že podstatná časť takzvaného „poríšštenia“ nebola žiadnym zjednocovaním a už v žiadnom prípade zjednodušením, ale v mnohých prípadoch sa jednalo iba o to, odobrať inštitúciám výsostné práva jednotlivých krajín a otvoriť tak brány členom revolučných strán. V celej nemeckej histórii nebola ešte nikdy prevádzaná nehanebnejšia zvyhodňujúca ekonomika, ako v dobách demokratickej republiky. Podstatná časť centralizačnej zbesnenosti spadá na konto oných strán, ktoré kedysi sľúbili uvoľniť cestu schopným, pritom však pri obsadzovaní úradov a pozícií prihliadali iba na stranícku príslušnosť.

Predovšetkým Židia sa po dobu trvania republiky rozliali v neuveriteľnom množstve do všetkých Ríšou zobratých hospodárskych prevádzok a úradných aparátov, takže obidve sú dnes doménou židovskej činnosti.

Predovšetkým táto tretia úvaha nás musí z taktických dôvodov zaväzovať, zhodnotiť a pokiaľ to bude nutné, aj zaujať stanovisko proti každému ďalšiemu opatreniu na ceste k centralizácii. Naše stanoviská však musia mať neustále vyšší národnopolitický a nikdy nie malicherný sebecký charakter.

Táto posledná pripomienka je nutná, aby u našich prívržencov nevznikol dojem, že by sme my, národní socialisti, snáď Ríši upierali právo na stelesnenie vyššej suverenity, než je oná suverenita jednotlivých štátov. O tomto práve u nás nemôže byť žiadnych pochybností. Pretože pre nás je štát ako taký iba formou a je jasné, že všetko podstatné, teda jeho obsah, národ, ľud a všetko ostatné sa musí podriaďiť jeho suverénnym záujmom. Nemôžeme však v žiadnom prípade priznať akémukol'vek stavu v rámci národa a Ríše, ktorá ho zastupuje, žiadnu mocensko-politickú suverenitu a štátnu zvrchovanosť. Neporiadok v jednotlivých štátoch, ako napríklad zastupovanie v zahraničí a vyjednávanie medzi sebou, musí prestať a tiež raz prestane. Dokiaľ toto bude možné, nemôžeme sa čudovať, že zahraničie stále ešte pochybuje o pevnosti nášho ríšskeho zloženia a podľa toho sa tiež chová. Darebáctvo týchto zastupiteľstiev je ešte o to väčšie, keď sa im okrem nimi napáchaných škôd nedá pripočítať nijaký úžitok. Záujmy Nemecka v zahraničí, ktoré nemôžu byť zaistené ríš-

ským vyslancom, nemôžu byť už vôbec zaistené nejakým vyslancom z hľadiska dnešného svetového usporiadania bezvýznamne smiešneho malého štátu. V týchto malých štátoch môžeme skutočne vidieť iba snahy o vnútorné a vonkajšie odpútanie sa od Ríše. Tiež preto však nemáme my, národní socialisti, úplne žiadne porozumenie, keď nejaký starobou ochabnutý šľachtic odoberá už aj tak vychudnutej Ríši živnú pôdu zriaďovaním nových zastupiteľských úradov. Naše diplomatické zastúpenie v zahraničí bolo už za čias starej Ríše také smiešne, že akékoľvek doplňovanie vtedy nadobudnutých skúseností je úplne zbytočné.

Význam jednotlivých štátov bude nutné v budúcnosti preniesť viac na kultúrno-politické pole. Monarcha, ktorý urobil pre význam Bavorska najviac, nebol v žiadnom prípade nejaký spurný, protinemecký sebec, ale skôr veľkonemecky zmýšľajúci a kultúrne založený Ludwig I. Tým, že silu štátu namieril v prvej rade na vybudovanie kultúrnej pozície Bavorska a nie na posilnenie svojich mocensko politických záujmov, urobil viac prospešnejšieho a trvanlivejšieho, než by inak vôbec bolo možné. Tým, že vtedy povzniesol Mníchov z rámca bezvýznamnej provinciálnej rezidencie do formátu obrovskej nemeckej kultúrnej metropoly, vytvoril duchovné stredisko, ktoré na seba ešte dnes dokáže pútať povahovo odlišné Fransko.

Predpokladajme, že by Mníchov zostal tým, čím bol kedysi, potom by sa v Bavorsku opakoval rovnaký postup ako v Sasku iba s tým rozdielom, že by bavorské Lipsko, Norimberg, nebolo bavorské mesto, ale franské. Mníchov veľkým neurobili výkriky „preč s Pruskom“, ale význam tomuto mesto dal kráľ, ktorý chcel nemeckému národu venovať umelecký klenot, ktorý musia všetci uvidieť a rešpektovať ho. A vtom tiež spočíva ponaučenie pre budúcnosť. Význam jednotlivých štátov v budúcnosti nebude v žiadnom prípade spočívať v štátnickej a mocensko-politickej oblasti. Uvidia ho skôr buď na kmeňovej alebo na kultúrno-politickej úrovni. Tu však musí zapôsobiť čas. Ľahkosť modernej dopravy premiešava obyvateľstvo do tej miery, že sa kmeňové hranice pomaly, ale isto začínajú zmazávať a že kultúrny obraz sa pozvoľne začína vyvažovať.

Predovšetkým armádu je nutné zbaviť akéhokoľvek vplyvu jednotlivých štátov. Budúci národno-socialistický štát by nemal opakovať chyby minulosti a podstrkovať armáde také úlohy, ktoré jej nepatria a ani patriť nesmú. Nemecká armáda tu nieje preto, aby predstavovala školu pre udržanie kmeňových zvláštností, ale skôr preto, aby predstavovala školu vzájomnej komunikácie a prispôsobenia sa všetkých Nemcov. To, čo je inak v bežnom živote národa rozdeľujúcim, by malo byť armádou pretvorené do zjednocujúceho prvku. Armáda by mala jednotlivých mladých mužov pozdvihnúť nad horizont vlastnej zeme a pridať ich nemeckému národu. Musia sa naučiť vidieť hranice Nemecka a nie len hranice svojho domova, pretože tie budú musieť jedného dňa ochraňovať. Je tiež nezmyselné nechávať mladého Nemca vo svojom domove. Omnoho účelnejšie je ukázať mu počas vojenskej služby celé Nemecko. To má v súčasnosti ešte ďaleko väčší význam, pretože dnes už mladí Nemci nechodia ako kedysi na vander, aby si rozšírili svoje horizonty. Nie je potom v tomto smere nezmyslom nechávať mladého Bavoráka zasa len v Mníchove, Franka v Norimbergu, Bádenčana v Karlsruhe, Württemberčana v Stuttgarte, atď., namiesto toho, aby mladý Bavorák videl raz Rýn a po druhýkrát Severné more, Nemec z Hamburgu aby uvidel Alpy, východný Prus nemecké stredohorie a podobne? Krajanský charakter by mal byť v armáde zachovaný, avšak nie v kasárňach. Akýkoľvek pokus o centralizáciu sa musí stretnúť s naším rozhodným nesúhlasom, nie však v armáde! Práve naopak, v tomto prípade by sme centralizáciu len a len privítali. Úplne nezávisle na tom, že pri dnešnej veľkosti súčasnej ríšskej armády by zachovanie časti vojska jednotlivých štátov bolo absurdné, vidíme v úspešnom

zjednotení ríšskej armády krok, ktorého sa nesmieme vzdať ani v budúcnosti, pri opätovnom zavedení ľudovej armády.

Naostatok sa bude musieť mladá myšlienka zbaviť všetkých pút, ktoré by mohli ochromovať jej aktivity v pohybe smerom dopredu. Národný socializmus musí zo zásady využiť práva, vnútiť celému nemeckému národu svoje princípy a síce bez ohľadu na doterajšie spolково-štátne hranice a tento vychovať pomocou svojich ideí a myšlienok. Rovnako ako sa cirkev necíti zviazaná akýmikoľvek politickými hranicami, tak sa aj naše národno-socialistické myšlienky necítia byť zviazané jednotlivými štátnymi útvarmi našej vlasti.

Národno-socialistické učenie nie je slúžkou politických záujmov jednotlivých štátov, ale malo by sa raz stať vládkyňou celého nemeckého národa. Malo by definovať a novo usporiadať život celého národa, a preto by si malo robiť právo na to, odstrániť hranice, ktoré vytýčil nami odmietnutý vývoj.

Čím úplnejšie bude víťazstvo jeho myšlienok, tým väčšia môže byť sloboda, ktorú tieto myšlienky vnútorne ponúkajú.

11. kapitola

PROPAGANDA A ORGANIZÁCIA

Rok 1921 bol pre mňa a hnutie vo viacerých smeroch obzvlášť významným.

Po mojom vstupe do Nemeckej robotníckej strany som okamžite prevzal oddelenie propagandy. Považoval som tento odbor onom momente za úplne najdôležitejší. Najskôr totiž platilo, nelámať si hlavu ani tak s organizačnými záležitosťami, ako skôr so samotným sprostredkovaním ideí väčšiemu počtu ľudí. Propaganda musela bežať ďaleko vopred pred organizáciou a zohnať jej najskôr na spracovanie ľudský materiál. Som tiež nepriateľom príliš uponáhľaného a pedantského organizovania. Väčšinou z toho vzniká iba mŕtvy mechanizmus, ale len veľmi zriedka živá organizácia. Pretože organizácia je niečo, čo za svoju existenciu vďačí organickému životu organického vývoja. Myšlienky, ktoré uchvátili určitý počet ľudí, túžia samé po určitom poriadku a tomuto vnútornému usporiadaniu prislúcha veľmi veľký význam. Avšak aj tu sa musí počítať so slabosťou ľudí, ktorá jedinca zvádza k tomu, aspoň zo začiatku sa stavať na odpor prevyšujúcou osobnosťou. Tak, ako je určitá organizácia mechanicky organizovaná zhora nadol, hrozí tu obrovské nebezpečenstvo, že sa raz dosadený človek, ktorý sám ešte nebol správne nespoznaný a nevlastní možno ani také schopnosti, sa bude zo žiarlivosti snažiť v rámci hnutia zabrániť v postupe zdatnejšiemu jedincovi. Škoda, ktorú by v tomto prípade spôsobil, by mohla mať, obzvlášť pre také mladé hnutie, osudné následky.

Z tohoto dôvodu je účelnejšie najskôr počas nejakej doby z jednej centrály propagandisticky rozširovať príslušnú myšlienku a potom starostlivo preskúmať a skontrolovať postupne zhromaždený ľudský materiál za účelom nájdenia vedúcich osobností. Často sa pritom ukáže, že úplne nenápadní ľudia sú rodenými vodcami.

Bolo by však úplne chybné pokúšať sa spoznať charakteristické vodcovské vlastnosti a schopnosti na základe teoretických poznatkov.

Opak je správny.

Veliaci teoretici sú tiež len vo veľmi zriedkavých prípadoch aj veliacimi organizátormi, pretože veľkosť teoretikov a programátorov spočíva v prvom rade v poznatkoch a zisteniach abstraktne správnych zákonov, zatiaľ čo organizátor musí byť predovšetkým dobrým psychológom. Musí brať človeka takého, aký je, a preto ho musí dobre poznať.

Rovnakou mierou ho nesmie ani preceňovať, ani vo svojom dave podceňovať. Musí sa naopak pokúšať rovnakou mierou hodnotiť ako jeho slabosti, tak aj beštialitu, aby si s prihliadnutím na všetky faktory mohol vytvoriť správny obrázok, ktorý je čoby živý organizmus naplnený neochvejnou silou a tým aj vhodný niest' danú myšlienku a raziť jej cestu k najvyššiemu úspechu.

A ešte zriedkavejšie môže byť veľký teoretik veľkým vodcom. Tým skôr ním bude nejaký agitátor, čo mnohí, ktorí sa danou otázkou zaoberajú rýdzo vedecky, neradi počujú a aj napriek tomu je to pochopiteľné. Agitátor, ktorý vykazuje schopnosti sprostredkovať danú myšlienku širokým masám, musí byť vždy dobrým psychológom, aj keby bol len demagógom. Aj napriek tomu sa však bude k vedeniu hodiť viac, než ľuďom odcudzený, svetu vzdialený teoretik. Pretože viesť znamená vedieť pohybovať masou. Nadanie usporiadať myšlienky nemá s vodcovskými schopnosťami nič spoločné. Pritom je úplne zbytočné dohadovať sa o tom, či je dôležitejšie vedieť usporiadať ľudské ideály a ciele, alebo ich uskutočňovať. Ide tu o to, ako je to často v praktickom živote, že jedno by bez druhého nemalo vôbec žiadny zmysel. Najkrajší teoretický názor zostáva bez účelu a hodnoty, ak sa nejaký vodca nezasadí

o to, aby k nemu pohol široké vrstvy obyvateľstva. A naopak, čo by bola platná vodcovská genialita a vodcovský elán, keby oduševnený teoretik ľudskému usilovaniu nevypracoval žiadne ciele? Avšak personifikácia teoretika, organizátora a vodcu do jednej osoby, je to najvzácnejšie, čo sa na tejto zemi dá nájsť. Toto zjednotenie vytvára veľikána.

Od prvého momentu môjho pôsobenia v hnutí som sa, ako som už poznamenal, venoval propagande. Muselo sa jej podariť postupne naplniť malé jadro ľudí novou vierou, aby mohol byť získaný ľudský materiál, z ktorého by neskôr vzišli prví členovia novej organizácie. Cieľ propagandy pritom často prestupoval rámec organizácie.

Pokiaľ hnutie háji úmysel zručiť doterajší svet a na jeho mieste vybudovať nový, musí v radoch vlastného vedenia panovať úplná jasnosť ohľadom nasledujúcich základných princípov: Každé hnutie musí najskôr získaný ľudský materiál rozdeliť do dvoch veľkých skupín, totiž na prívržencov a na členov.

Úlohou propagandy je získavať prívržencov, úlohou organizácie je získavať členov.

Prívrženec hnutia je ten, ktorý súhlasí s jeho cieľmi, člen hnutia za tieto ciele bojuje.

Prívrženec je naklonený hnutiu vďaka jeho propagande. Organizácia potom musí zariadiť, aby jej člen aktívne pôsobil pri získavaní nových prívržencov, z ktorých sa potom vytvárajú noví členovia.

Pretože prívrženectvo je podmienené iba pasívnym uznávaním príslušnej myšlienky, zatiaľ čo členstvo vyžaduje aktívne zastupovanie a obhajobu, bude desať prívržencov rovných vždy nanajvýš jednému až dvom členom.

Prívrženectvo spočíva iba v poznatku, členstvo potom v spoznanej odvahe zastupovať a rozširovať ďalej.

Poznanie svojou pasívnou formou zodpovedá majorite ľudstva, ktoré je lenivé a bojazlivé. Členstvo oproti tomu podmieňuje aktívne zmýšľanie a zodpovedá tak iba ľudskej minorite.

Propaganda sa preto musí neúnavne snažiť o to, aby daná myšlienka získavala čo najviac prívržencov, zatiaľ čo organizácia musí čo najstarostlivejšie dávať pozor na to, aby z prívržencov vybrala iba to najcennejšie a urobila z nich svojich členov. Preto si propaganda nemusí lámať hlavu nad významom každého jej poučeného jedinca, o jeho schopnostiach, znalostiach, jeho pochopení alebo jeho charaktere, zatiaľ čo organizácia musí z tejto masy starostlivo vybrať takých jedincov, ktorí skutočne umožnia zvíťaziť onému hnutiu.

Propaganda sa pokúša vnútiť vieru celému národu, organizácia podchytáva iba tých, u ktorých z psychologických dôvodov nehrozí spomalenie ďalšieho šírenia príslušnej myšlienky.

Propaganda spracováva celok v zmysle danej myšlienky a robí ju zrelou pre dobu víťazstva tejto myšlienky, zatiaľ čo organizácia musí víťazstvo uskutočňovať v trvalom, organizačnom a boja schopnom zjednotení týchto prívržencov, ktorí sa zdajú byť schopní a ochotní viesť boj za jej víťazstvo.

Víťazstvo danej myšlienky bude o to jednoduchšie, čím obsiahlejšie propaganda spracovala ľudí v ich celku a čím výhradnejšia, neochvejnejšia a pevnejšia je organizácia, ktorá tento boj prakticky prevádza.

Z toho vyplýva, že počet prívržencov nemôže byť nikdy dosť veľký, avšak počet členov bude ľahší skôr vyšší, než menší.

Pokiaľ propaganda naplnila svojou myšlienkou celý národ, môže organizácia s hŕstkou ľudí vyvodzovať dôsledky. Propaganda a organizácia, teda príslušníci a členovia tým stoja proti sebe v akomsi pomere.

Čím lepšie propaganda pracovala, tým menšia môže byť organizácia a tým väčší môže byť počet jej prívržencov, o to skromnejší môže byť počet jej členov a naopak. Čím horšia je propaganda, tým väčšia musí byť organizácia a čím menej priaznivcov hnutiu zostane, tým rozsiahlejší musí byť počet jej členov, pokiaľ chce vôbec ešte počítať s nejakým úspechom.

Prvou úlohou propagandy je získanie ľudí pre neskoršiu organizáciu. Prvou úlohou organizácie je získanie ľudí na uskutočňovanie propagandy. Druhou úlohou propagandy je rozloženie existujúceho stavu a presadenie nového stavu s novou vierou. Druhou úlohou organizácie musí potom byť boj za získanie moci, aby tak mohlo byť dosiahnuté konečné víťazstvo danej viery.

Najprenikavejší úspech príslušnej svetonázorovej revolúcie môže byť vybojovaný iba vtedy, pokiaľ sú o novom svetonázore poučení pokiaľ možno všetci ľudia - pokiaľ to bude nutné, musí byť neskôr vnútený aj zvyšok, zatiaľ čo organizácia myšlienky, teda hnutia, musí podchytiť iba to, čo je nevyhnutne nutné na obsadenie nervového centra do úvahy prichádzajúceho nového štátu.

To znamená inými slovami nasledujúce:

V každom skutočne veľkom hnutí, ktoré chce prevalcovať svet, musí najskôr propaganda rozšíriť myšlienku tohoto hnutia. Musí sa neúnavne snažiť objasniť ostatným tieto nové myšlienkové pochody a pretiahnuť ich na svoju pôdu, alebo ich aspoň otriast' v ich doterajšom presvedčení. A keďže rozširovanie novej myšlienky, čiže propaganda, musí mať nejakú chrbticu, musí táto myšlienka vytvoriť nejakú pevnú organizáciu. Organizácia získava svojich členov zo všeobecných prívržencov, získaných propagandou. Táto organizácia bude vzrastať tým rýchlejšie, čím intenzívnejšia bude práca propagandy a tá bude opäť pracovať tým lepšie, čím pevnejšia a silnejšia bude organizácia, ktorá za ňou stojí.

Najvyšším poslaním organizácie je preto starať sa o to, aby v rámci členstva v hnutí nevznikala akákoľvek vnútorná nespokojnosť, ktorá by mohla viesť k rozdeleniu hnutia a tým tiež k oslabeniu jeho práce. Ďalej by sa mala starať o to, aby nevymrel duch rozhodných zásahov, ale naopak, aby bol neustále obnovovaný a posilňovaný. Počet členov nemusí rásť donekonečna, ba naopak. Keďže iba zlomková časť

ľudstva je energicky a odvážne nadaná, muselo by hnutie, ktoré by svojou organizáciou donekonečna zväčšovalo, byť týmto dôsledkom jedného dňa nutne oslabené.

Organizácia, teda množstvo členov, ktorá prerastie určitú hranicu, stráca postupne svoju bojovú silu a nieje naďalej schopná rozhodne a úderne podporovať, respektíve vyhodnocovať propagandu svojich myšlienok.

Čím väčšia a vnútorne revolučná je myšlienka, tým aktivistickejšia bude jej členská základňa. Pretože s rozvratnou silou tejto viery je pre jej nositeľov spojené riziko, ktoré sa zdá byť dobre na to, udržať si od tela všetkých malých, zbabelých malomeštiakov. Budú sa v tichosti považovať za prívržencov, avšak odmietnu to na verejnosti potvrdiť svojim členstvom. Tým teda získava organizácia, zastupujúca skutočne prevratné myšlienky, iba tých najaktívnejších členov propagandou získaných prívržencov. A práve v tejto, prirodzeným výberom získanej aktivite členov daného hnutia, spočíva predpoklad pre ďalšiu rovnako aktívnu propagandu hnutia a pre úspešný boj za uskutočnenie týchto myšlienok.

Najväčším nebezpečením, ktoré môže hnutiu hroziť, je prílišné narastanie členskej základne vďaka príliš rýchlym úspechom. Pretože dokiaľ musí hnutie kruto bojovať, vyhýbajú sa mu všetci zbabelo a egoisticky založení ľudia. O to viac sa potom snažia vstúpiť do jeho radov, čím väčší a viditeľnejší je úspech tejto strany.

Práve v tom spočíva to, prečo mnoho víťazných hnutí pred konečným výsledkom, alebo lepšie povedané pred posledným dokončením ich vôle, náhle z nevysvetliteľného vnútorného oslabenia zostalo pozadu, rezignovali v boji a konečne postupne vymreli. Z dôvodov ich prvých víťazstiev sa totiž do ich organizácie dostalo veľké množstvo zlých, nedôstojných a predovšetkým zbabelých členov, takže k boju rozhodná menšina bola náhle prevalcovaná touto väčšinou, takže hnutie bolo donútené oddať sa celkom do služieb ich vlastných záujmov, strhnuté na úroveň ich vlastného zbabelého hrdinstva a ničnerobenia, čím bolo znemožnené dokončenie víťazstva pôvodnej myšlienky. Fanatický cieľ bol týmto zotrený, bojová sila ochromená, alebo ako správne hovorí ľudové príslovie: „Do vína sa teraz dostala voda.“ A potom, ani stromy nemôžu rásť až do neba.

Preto je veľmi nutné, aby hnutie čisto z pudu sebazáchovy, akonáhle sa mu naklonia šťastie a úspech, okamžite zastavilo nábor nových členov a ďalšie zväčšovanie organizácie prevádzalo iba s najväčšou opatrnosťou a po dôkladnej kontrole. Iba tak bude môcť jadro hnutia udržať úprimne čerstvé a zdravé. Ďalej sa musí postarať o to, aby hnutie viedlo výhradne len toto zdravé jadro, to znamená, aby určovalo propagandu, ktorá má viesť k všeobecnému uznaniu a ako vlastník moci prevádzať úkony, ktoré sú nutné k praktickému uskutočneniu jeho myšlienok.

Zo základu pôvodného hnutia musí obsadiť nielen všetky dôležité pozície dobytých útvarov, ale musí vytvoriť aj kompletne vedenie.

A to do tej doby, dokiaľ sa doterajšie základné princípy a učenie strany nestanú základom a obsahom nového štátu. Až potom môžu byť zvláštnej ústave tohoto štátu, zrodenej z jej ducha, dané do rúk jeho opraty. To však väčšinou prebieha opäť iba za vzájomného zápolenia, pretože je to skôr otázka vôle a pôsobenia síl, než ľudského názoru, ktoré sú síce rozpoznané už od začiatku, avšak ktoré sa nedajú riadiť donekonečna.

Všetky obrovské hnutia, či už náboženského alebo politického rázu, vďaka svojim najväčším úspechom iba rozpoznaním a aplikáciou týchto základných princípov a predovšetkým bez prihladenia na tieto zákony sú akékoľvek trvalejšie úspechy úplne nemysliteľné.

Ako vedúci propagandy nášho hnutia som sa so všetkou silou snažil nielen pripraviť pôdu pre neskoršiu veľkosť tohoto hnutia, ale som sa aj veľmi radikálnym poňatím tejto práce snažil o to, aby organizácia získala ten najlepší materiál. Pretože čím radikálnejšia a vybičovanejšia bola moja propaganda, o to viac odradzovala všetkých tých slabochov a plaché povahy a zabraňovala tak ich infiltrácii do pôvodného jadra našej organizácie. Zostali snáď našimi prívržencami, ale určite nie s hlasným zdôrazňovaním, ale v bojzlivom zamlčovaní tejto skutočnosti. Koľko tisíc ma ich vtedy uisťovalo, že so všetkým úplne súhlasia, avšak za žiadnych okolností sa nechceli stať našimi členmi. Hnutie bolo také radikálne, že členstvo v ňom vystavilo jedincov mohutným výčitkám, ba dokonca nebezpečenstvu, takže sa človek ani nemôže diviť, že počestní, mierumilovní občania zostali stáť, aspoň vtedy bokom, aj keď svojim srdcom už vtedy veci úplne patrili.

A tak to tiež bolo správne.

Keby títo ľudia, ktorí s revolúciou vnútorne nesúhlasili, vtedy vstúpili do našej strany a síce čoby členovia, mohli by sme sa dnes označovať nanajvýš ako dobročinné bratstvo, v žiadnom prípade však nie ako mladé, bojachtivé hnutie.

Žijúca a úderná forma, ktorú som vtedy propagande vtlačil, posilnila a garantovala radikálne tendencie nášho hnutia, takže teraz boli ku členstvu pripravení - nehľadiac na výnimky, iba skutočne radikálni ľudia.

Pritom táto propaganda pôsobila tak, že nás zanedlho státisíce našich prívržencov. Nielenže mali vnútorne radi, ale si priali aj naše víťazstvo, aj keď boli osobne príliš zbabelí, než aby pre to priniesli nejakú svoju osobnú obeť.

Do polovice roku 1921 táto čisto náborová činnosť postačovala a bola hnutiu na úžitok. Avšak predovšetkým udalosti v lete tohoto roku začali naznačovať, že po postupnom viditeľnom úspechu propagandy je na rade organizácia, ktorá sa tomu musí prispôbiť a vyrovnať sa s tým.

Pokus skupiny niekoľkých ľudových rojkov za podpory vtedajších predstaviteľov strany, zmocniť sa jej vedenia, viedol k zrúteniu tejto malej intrigy a na valnej členskej schôdzi mi potom jednohlasne bolo predané kompletne vedenie tohoto hnutia. Zároveň prebehlo prijatie nových stanov, ktoré prevádzajú celkovú zodpovednosť na prvého predsedu strany, ruší všetky chybné rozhodnutia výboru a na miesto nich zavádzajú systém rozdelenia práce, ktorý sa do tej doby požehnaným spôsobom osvedčil.

1. augusta 1921 som za hnutie prevzal túto malú vnútornú reorganizáciu a pritom som sa stretol s podporou celej rady vynikajúcich síl, ktoré musím z povinnosti menovať v krátkej prílohe.

Pri pokuse teraz organizačne zhodnotiť a tým aj zakotviť výsledky propagandy, som musel odstrániť celú radu doterajších zvyklostí a zaviesť nové zásady, ktoré žiadna iná strana ani nevlastnila, ani ich nechcela uznávať.

V rokoch 1919 až 1920 vládol hnutiu výbor, ktorý bol volený členským valným zhromaždením, ktoré opäť bolo predpísané príslušným zákonom. Výbor sa skladal z prvého a druhého pokladníka, prvého a druhého zapisovateľa a hlavou bol prvý a druhý predsedajúci. K tomu patrili ešte jeden členský dozorca, šéf propagandy a rôzni prísediaci.

Tento výbor stelesňoval - bol taký komický - vlastne to, čo chcelo samé hnutie čo najpríkrehšie zlikvidovať, totiž parlamentarizmus. Pretože bolo úplne jasné, že sa jedná o rovnaký princíp, ktorý od najmenších miestnych skupín, cez neskoršie obvo-

dy, župy, krajiny až po ríšske vedenie stelesňuje rovnaký systém, pod ktorým sme toľko trpeli a bohužiaľ doposiaľ aj trpíme.

Bolo neodkladne nutné jedného dňa v tomto urobiť obrat, pokiaľ sa z hnutia, z dôvodu nesprávnych základných princípov jeho vnútornej organizácie nemalo pokaziť a stať sa neschopným dosiahnuť svoje vyššie poslanie.

Zasadanie výboru, o ktorom bol vedený zápis a v ktorom sa rozhodovalo väčšinou, predstavoval v skutočnosti parlament v malom. Aj tu chýbala akákoľvek osobná zodpovednosť. Aj tu vládol rovnaký nezmysel a ten istý nerozum ako vo veľkých štátnych inštitúciách. Pre tieto výbory boli menovaní zapisovatelia, pokladníci, zástupcovia pre členstvo v strane, zástupcovia propagandy a zástupcovia bohvie pre čo ešte.

Potom sa však mali všetci spoločne vyjadriť k jednotlivým otázkam a hlasovaním o nich potom rozhodnúť. A tak musel splnomocnenec pre propagandu hlasovať o záležitosti, ktorá sa týkala finančných záležitostí, pokladník potom zasa hlasoval o veciach organizácie a ten sa zasa mal starať o veci týkajúce sa zapisovateľov atď.

Prečo bol však najskôr menovaný zvláštny splnomocnenec pre propagandu, keď potom o týchto veciach rozhodovali pokladníci, zapisovatelia, prísediaci, atď., je pre zdravý mozog rovnako nepochopiteľné, ako by bolo nepochopiteľné, keby v nejakej veľkej továrni mali o záležitostiach rozhodovať predstavenstvo alebo konštruktéri iných oddelení, alebo iných odvetví, ktorí s daným problémom nemajú vôbec nič spoločné.

Nikdy som sa tomuto šialenstvu nepodrobil a po krátkom čase som sa týchto schôdzí prestal zúčastňovať. Robil som si svoju propagandu a basta, pričom som si zakázal, aby mi do toho môjho odboru hovoril nejaký samozvaný ničomník. Rovnako ako som sa ja obrátene nepchal ostatným do ich obchodu.

Akonáhle boli prijaté nové stanovky a ja som bol povolaný na miesto prvého predsedu, čím som získal potrebnú autoritu a zodpovedajúce právomoci, okamžite som tomuto nezmyslu urobil rýchly koniec. Namiesto rozhodnutia výboru bol zavedený princíp absolútnej zodpovednosti.

Prvý predsedajúci je zodpovedný za celkové vedenie hnutia. Rozdeľuje prácu pod ním stojacim silám výboru, rovnako ako ostatným nutným spolupracovníkom. Každý z týchto mužov je za svoje pridelené úlohy úplne zodpovedný. Každá z týchto osôb je podriadená iba prvému predsedajúcemu, ktorý sa musí starať o ich kooperáciu, respektíve sa musí starať o ich spoluprácu a to pomocou výberu osôb a vydávaním všeobecných smerníc.

Tento princíp principiálnej zodpovednosti sa postupne stal samozrejmosťou v rámci hnutia alebo aspoň v rámci jej stranického vedenia. V malých miestnych skupinách a možno aj v župách a okresoch to bude trvať ešte dlhé roky, kým budú presadené tieto základné princípy, pretože všetci bojzliví a neschopní sa tomu budú urputne brániť. Pre nich bude akákoľvek zodpovednosť za nejaký podnik vždy neprijemnou záležitosťou, pretože vždy sa budú cítiť slobodnejší a voľnejší, keď pri každom ťažšom rozhodnutí budú za sebou cítiť podporu majority takzvaného výboru. Pripadá mi však nutné zaujať proti takémuto zmýšľaniu tým najostrejším spôsobom čo najkritickejšie stanovisko. Zbabelosti pred zodpovednosťou sa nesmú robiť žiadne ústupky, čím sa, aj keď po dlhej dobe, docieli správne vnímanie vodcovských povinností a schopností, ktoré do vedenia dostane iba tých jedincov, ktorí sú pre to skutočne určení a povolani.

V každom prípade sa musí hnutie, ktoré chce potrieť parlamentné šialenstvo, tohoto najskôr samo zbaviť. A tiež iba na tomto princípe k tomu môže nazbierať potrebné sily.

Hnutie, ktoré v čase vlády majority prejde vo všetkom a so všetkými na princíp vodcovských ideí a z toho podmienené zodpovednosti, jedného dňa s matematickou istotou prekoná tento doterajší stav a vyjde zo všetkého ako víťaz.

Táto myšlienka viedla v rámci hnutia k jeho úplnej reorganizácii. Vo svojom logickom dôsledku potom došlo aj k veľmi ostrému oddeleniu obchodných prevádzok hnutí od všeobecne politického vedenia. Zásadne bola myšlienka zodpovednosti rozšírená na všetky stranícke súčasti a tým, že tieto zložky boli zbavené všetkých politických vplyvov a boli zamerané na čisto hospodárske úlohy, došlo nutne k ich obrovskému ozdraveniu.

Keď som na jeseň roku 1919 vstúpil do vtedy šesťčlennej strany, nemala táto ani žiadnu pobočku, ani žiadnych zamestnancov, nemala dokonca ani žiadne formuláre alebo pečiatku, k dispozícii nebolo nič predtlačené. Výbor sa schádzal najskôr v jednom hostinci v Panskej ulici a neskôr v jednej kaviarni pri Gasteigu. To bol nemožný a neúnosný stav. Za krátky čas som sa pripojil k hnutiu a preliezol som celý rad mníchovských kaviarní a hostincov s úmyslom nájsť oddelenú miestnosť alebo podobný priestor, ktorý by si nové hnutie mohlo prenajať. V bývalom Hviezdicovom pivovare v Tále sa nachádzala malá klenutá miestnosť, ktorá kedysi slúžila bavorským ríšskym radcom ako určitý druh hostinskej miestnosti. Bola tmavá a bolo v nej šero a hodila sa ako pre skoršie využitie, tak aj pre nové, nie úplne obvyklé využitie. Ulička, do ktorej ústilo jediné okno miestnosti, bola taká úzka, že aj za najjasnejšieho letného dňa bolo v miestnosti prítmie. To bola naša prvá pobočka. Pretože nájom obnášal iba päťdesiat mariek mesačne (pre nás vtedy nepredstaviteľná suma!), nemohli sme si klásť nejaké veľké nároky a nemohli sme sa ani sťažovať, keď ešte tesne pred našahovaním bolo odstránené obloženie stien, určené kedysi pre ríšsku radu, takže miestnosť teraz skutočne vyzerala skôr ako krypta než ako kancelária.

Aj napriek tomu to už bol obrovský pokrok. Pomaly sme dostali elektrické svetlo, ešte pomalšie potom aj telefón. Dovnútra prišiel stôl s niekoľkými požičanými stoličkami, konečne aj otvorená polica, o niečo neskôr aj skriňa. Dva kredence, ktoré patrili krčmárovi, slúžili na uskladňovanie letákov, plagátov, atď.

Doterajšia prevádzka, to znamená vedenie hnutia pomocou raz týždenne konaných schôdzí výboru, bola z dlhodobého hľadiska neúnosná. Dobré bežiacu prevádzku pobočky mohol zaistiť iba hnutím zaplatený úradník.

To bolo vtedy veľmi ťažké. Hnutie malo vtedy tak málo členov, že bolo obrovským umením vybrať z jeho radov nejakého schopnejšieho jedinca, ktorý by s minimálnymi nárokmi pre svoju osobu mohol uspokojiť rozmanité nároky hnutia.

Prvý jednatel' strany bol po dlhom hľadaní nájdený v jednom vojakovi, mojom niekdajšom kamarátovi, ktorý sa volal Schüssler. Najskôr úradoval v našej kancelárii denne ráno medzi šiestou a ôsmou hodinou, neskôr medzi piatou až ôsmou hodinou, až konečne každé popoludnie a krátko na to sa potom rozhodol vykonávať svoju službu od božieho rána až do neskorej noci. Bol ako pracovitý, tak aj výrečný, v základe čestný človek, ktorý sa snažil zo všetkých svojich síl a sám veľmi verne lipol na našom hnutí. Schüssler so sebou priniesol malý písací stroj značky Adler, ktorý vlastnil. Bol to prvý prístroj tohoto druhu v službách nášho hnutia. Neskôr bol stranou odkúpený pomocou splátok. Bolo nutné zadovážiť malý trezor, aby mohla byť zaistená kartotéka a členské knižky pred prípadnými zlodejmi. Jeho zadováženie sa teda neuskutočnilo z dôvodov zaistenia nejakých väčších finančných obnosov, ktoré by sme snáď vtedy vlastnili. Naopak, všetko bolo nesmierne núdzové a ja sám som musel často pridávať zo svojich malých úspor.

O jeden a pol roka neskôr sa nám naša pobočka stala malou a tak prebehlo sťahovanie do nového lokálu na Corneliusovej ulici. Opäť to bol hostinec, kam sme sa presťahovali, avšak teraz sme nevlastnili iba jednu miestnosť, ale hneď tri a k tomu ešte veľkú miestnosť s priehradkami. Vtedy nám to pripadalo až ako prehnané. Tu sme zostali do novembra 1923.

V decembri roku 1920 sme získali noviny „Völkischer Beobachter“. Tieto, ako už bolo zrejmé z ich názvu, zastupovali ľudové záujmy a teraz sa mali stať orgánom NSDAP. Vychádzali dvakrát týždenne a od roku 1923 sa stali denníkom a koncom augusta 1923 potom dostali neskôr preslávený veľký formát.

Ja som vtedy musel, čoby úplný nováčik v novinárskom odbore, zaplatiť často ťažké školné.

Každému by mala byť jasná tá skutočnosť, že proti príšernej židovskej tlači nestáli ani jedny jediné významnejšie noviny. Spočívalo to, ako som sa potom osobne mohol v praxi nesčíselne veľakrát presvedčiť, v úplne prevažnej väčšine v malej obchodnej zdatnosti takzvaných ľudových podnikov.

Boli až moc vedené v tom smere, že zmysľovanie by malo byť nadradené výkonu. To je úplne chybné stanovisko tým, že zmysľovanie nesmie nikdy byť niečím vonkajším, ale svoje najlepšie vyjadrenie nájde práve vo výkone. Ten kto pre svoj národ vytvára skutočne niečo hodnotné, dáva tým najavo hodnotné zmysľovanie, zatiaľ čo iný, ktorý o zmysľovaní iba kecá, pričom by pre národ neurobil akúkoľvek užitočnú službu, je iba škodcom oného skutočného zmysľovania. Svojim zmysľaním tiež zaťažuje aj spoločnosť.

Tiež „Völkischer Beobachter“ boli, ako už hovorí samo meno, takzvané „ľudové“ noviny so všetkými prednosťami a ešte viac chybami a slabosťami, ktoré boli závislé na ľudových inštitúciách. Ich obsah bol taký ctihodný, aká nemožná bola obchodná správa tohoto podniku. Aj u nich boli toho názoru, že ľudové noviny je nutné udržiavať pomocou ľudových darov, namiesto toho, aby sa presadili v konkurenčnom boji s ostatnými a že je neslušné kryť nedbalosť a chyby obchodného vedenia podniku pomocou darov poctivo zmysľajúcich patriotov.

V každom prípade som sa všetkými silami snažil odstrániť tento stav, ktorý som v jeho opovážlivosti skoro rozoznal. Pritom mi pomohlo šťastie a to tým, že som sa zoznámil s mužom, ktorý od tej doby pôsobil nielen ako obchodný vedúci novín, ale aj ako obchodný vedúci celej strany, ktorej preukázal neoceniteľné služby. V roku 1914, teda v polovici, som sa zoznámil s (vtedy ešte mojím nadriadeným) dnešným generálnym obchodným vedúcim celej strany, Maxom Amannom. Počas štyroch vojnových rokov som mal možnosť skoro trvalo pozorovať mimoriadne schopnosti, usilovnosť a úzkostlivú svedomitosť môjho neskoršieho spolupracovníka.

Uprostred leta roku 1921, keď sa hnutie nachádzalo v ťažkej kríze a ja som bol nespokojný s určitým počtom zamestnancov, pričom som s niektorými zažil trpkú skúsenosť, som sa obrátil na môjho niekdajšieho plukového kamaráta, ktorého mi jedného dňa priviedol do cesty osud, s prosbou, aby sa teraz stal obchodným vedúcim nášho hnutia. Po dlhom váhaní - Amann sa nachádzal v nádejnej pozícii - konečne súhlasil, avšak pod výslovnou podmienkou, že nebude sluhom žiadneho neschopného výboru, ale že bude výhradne uznávať iba jedného jediného vodcu.

Je nezmazateľnou zásluhou tohoto obchodne skutočne obsažne vzdelaného prvého obchodného vedúceho hnutia, že priniesol do straníckych prevádzok poriadok a čestnosť. Od tej doby sú príkladné a nemôžu byť dosiahnuté žiadnym podriadeným článkom, o prekonaní ani nehovoriac. A ako je tomu vždy v živote, je často prevyšujúca schopnosť sprevádzaná závišťou a zlobou. To sa muselo očakávať aj v tomto prípade a trpezlivo sa s tým zmieriť.

Už v roku 1922 boli všeobecne vytýčené pevné smernice ako pre obchodnú, tak aj pre čisto organizačnú výstavbu hnutia. Existovala už úplná centrálna kartotéka, ktorá obsahovala všetkých členov nášho hnutia. Tiež finančná stránka hnutia bola uvedená do správnych koľají. Priebežné vylepšovanie muselo byť tiež kryté priebežnými príjmami, mimoriadne príjmy boli používané iba na mimoriadne akcie. Aj napriek ťarche doby tým hnutie zostalo, nehľadiac na trvalé drobné účty, skoro bez dlhov, ba dokonca sa podarilo dosiahnuť trvalý nárast jeho hodnôt. Pracovalo sa ako v malom súkromnom podniku. Zamestnaný personál musel vynikať svojimi schopnosťami a v žiadnom prípade sa nemohol odvolávať na slávne „zmýšľanie“. Zmýšľanie každého národného socialistu sa preukazuje v prvom rade jeho pripravenosťou, vytvárať svojou usilovnosťou a schopnosťami hodnoty ku prospechu celej národnej pospolitosti. Kto na tomto poli nesplní svoju povinnosť, nie je hodný oháňať sa pojmom zmýšľanie, proti ktorému sa v skutočnosti prehrešuje. Novým obchodným vedúcim hnutia bolo hneď od začiatku so všetkou rozhodnosťou obhajované stanovisko, oproti všetkým možným vplyvom, že stranícke prevádzky nesmú byť žiadnymi výhodne zarábajúcimi podnikmi pre niekoľko dielčích prívržencov alebo členov hnutia. Hnutie, ktoré tak ostrou formou bojuje proti straníckej skorumpovanosti nášho dnešného správneho aparátu, musí za každú cenu svoj vlastný aparát udržať úplne čistý od podobných nešvárov. Stal sa prípad, že do administrácie novín boli prijatí zamestnanci, ktorí svojim skorším zmýšľaním patrili k Bavorskej ľudovej strane, avšak, meraním ich výkonov sa osvedčili ako vysoko kvalifikovaní. Výsledok tohoto pokusu bol všeobecne vynikajúci. Práve týmto čestným a otvoreným uznaním ich skutočného výkonu si hnutie napokon získalo srdce týchto zamestnancov rýchlejšie a dôslednejšie, než by to mohlo byť v akomkoľvek inom prípade. Neskôr sa z nich stali výborní národní socialisti a tými aj zostali a to nie len rečami, ale dokázali to predovšetkým svojou svedomitou, poctivou a riadnou prácou, ktorú vykonávali v službách nového hnutia. Je samozrejmé, že dobre kvalifikovaný stranícky súdruh bude mať vždy prednosť pred rovnako dobre zapísaným nestraníkom. Avšak nikto nemôže byť zamestnávaný iba na základe svojich straníckych predpokladov. Rozhodnosť, s ktorou nový obchodný vedúci zastával tieto základné princípy a postupne ich, aj napriek všeobecnému odporu, tiež presadil, sa v budúcnosti hnutiu veľmi vyplatilo. Iba tak bolo možné, že v dobe najťažšej inflácie, keď skrachovali desiatky tisícok podnikov a tisícky novín museli ukončiť svoju činnosť, obchodné vedenie hnutia nielen že neskrachovalo a bolo schopné tiež kryť svoje pohľadávky, ale že „Völkischer Beobachter“ zažil čím ďalej tým väčší rozkvet. Vtedy totiž vstúpil do radov veľkých novín.

Rok 1921 bol významný tiež v tom, že sa mi, vďaka mojej pozícii prvého predsedu strany, podarilo vymaniť mnoho straníckych prevádzok z vplyvu kritiky a vmiešavania sa členov výboru. To bolo veľmi dôležité, pretože sme nemohli zohnať skutočne schopnú osobu, pretože do toho neustále hovorili ničomníci, ktorí všetkému rozumeli lepšie, avšak v skutočnosti za sebou nechávali iba žalostný zmätok. Na čom potom títo všeznalci lipli najviac, boli špionážne kontroly a inšpiračná činnosť. Existovali ľudia, ktorí boli priamo posadnutí chorobou, za každým a za všetkým niečo vidieť a ktorí sa nachádzali v akomsi trvalom stave gravidity vynikajúcich plánov, myšlienok, projektov a metód. Ich najvyšším a najideálnejším cieľom však väčšinou bolo vytvorenie nejakého výboru, ktorý by čoby kontrolný orgán odborne zhodnocoval skutočnú prácu ostatných. Mnohým z týchto výborárov pritom vôbec nedošlo, aké ponižujúce a antisocialistické to je, keď človek, ktorý o veci nemá ani potuchy, neustále hovorí do práce skutočným odborníkom. V týchto rokoch som v každom prípade videl ako svoju povinnosť, ochraňovať pred týmito elementmi všetkých

skutočne pracujúcich a zodpovednosťou zaťažené sily hnutia a zaistiť im potrebné zázemie a voľné pole svojej pracovnej pôsobnosti.

Najlepším prostriedkom, ako tieto výbory, ktoré nič nerobili, alebo vytvárali prakticky neuskutočniteľné uznesenia, zneškodniť, bolo prideliť im skutočnú prácu. Bolo na smiech, ako sa tento spolok potichučky vyparil a stal sa náhle neviditeľným. Pritom som si spomenul na našu vtedy najvyššiu inštitúciu, Ríšsky snem. Ako by sa odtiaľ všetci náhle vyparili, keby im človek miesto toho večného tárania pridelil skutočnú prácu. A síce prácu, za ktorú by každý jeden z týchto tárajov bol osobne zodpovedný.

Už vtedy som stále kládol požiadavku na to, aby, rovnako ako je tomu v osobnom živote, sa v hnutí pre jednotlivé prevádzky hľadalo tak dlho, dokiaľ nebol nájdený ten skutočne správny úradník, správca alebo vedúci. Tomu potom bola neodkladne daná všetka autorita a voľnosť v jednaní smerom dolu, pri uvalení úplnej zodpovednosti smerom hore, pričom nikto nezískal autoritu nad podriadeným, pokiaľ nebol väčším odborníkom na príslušnú prácu. V priebehu ďalších dvoch rokov som svoje názory presadzoval čím ďalej tým viac a dnes sú, aspoň čo sa vrchného vedenia týka, úplnou samozrejmosťou.

Najzreteľnejší úspech tohto prístupu sa ukázal 9. novembra 1923. Keď som pred štyrmi rokmi vstúpil do hnutia, nebola k dispozícii ani pečiatka.

9. novembra 1923 bolo hnutie zrušené a jeho majetok skonfiškovaný. Ten bol napokon vyčíslený, so všetkými cennými vecami a novinami, na celých stosedemdesiat tisíc zlatých mariek.

12. kapitola

OTÁZKA ODBOROV

Rýchly rast hnutia nás donútil zaujať v roku 1922 stanovisko k otázke, ktorá nie je bezo zvyšku vyriešená dodnes.

Pri pokuse o štúdiu oných metód, ktoré by čo najskôr a čo najľahšie hnutiu otvorili cestu k srdciam širokých mas, sme neustále narážali na pripomienky, že robotník ako taký nám nebude úplne patriť do tej doby, dokiaľ zastupovanie jeho záujmov na čisto pracovnom a hospodárskom poli bude spočívať v rukách inak zmýšľajúcich a ich politických organizácií.

Na týchto pripomienkach skutočne niečo bolo. Robotník, ktorý pracoval v nejakom závode, nemohol podľa všeobecného presvedčenia vôbec existovať, pričom by nebol členom nejakých odborov. Nielen, že tým mali byť chránené jeho pracovné záujmy, ale aj jeho pozícia v závode bola z dlhodobého hľadiska mysliteľná iba v prípade, keď bol príslušníkom odborov. Väčšina robotníkov sa nachádzala v odborárskych zväzoch. Tieto všeobecne bojovali za lepšie výplaty a uzatvárali tarifné zmluvy, ktoré robotníkovi zaisťovali iba určitý príjem. Bezpochyby bol výsledok týchto bojov všetkých robotníkov výhodný pre podniky a zvlášť každý slušný človek musel mať výčitky svedomia, keď si zastrkával do vreciek odbormi vybojované výplaty, pričom sa sám tohoto boja nezúčastnil.

S normálnym občianskym podnikateľom sa o tomto probléme už ťažko dalo hovoriť. Nemali pochopenie (alebo ho mať nechceli) ani pre materiálnu, ani pre morálnu stránku problému. A konečne hneď skraja hovoria ich zdanlivé vlastné hospodárske záujmy proti akémukoľvek organizovanému zhromažďovaniu im podliehajúcich pracovných síl, takže už z tohoto dôvodu si nemôžu o veci vytvoriť nezaujatý úsudok. A preto je tu tiež nutné, aby sa človek obrátil na niekoho nezaujatého, ktorý nepodlieha pokušeniu pre samé stromy nevidieť les. Tí potom budú s úprimnou vôľou mať ďaleko väčšie pochopenie pre záležitosti, ktoré tak či tak patria k najdôležitejším v dnešnom i budúcom živote.

Už v prvom diele som sa vyjadril o zmysle a účele a o nutnosti odborov. Zaujal som tam stanovisko, že dokiaľ nebude a to buď štátnymi opatreniami (ktoré sú však väčšinou neúčinné), alebo pomocou všeobecnej novej výchovy, dosiahnutá zmena vzťahu zamestnávateľa k zamestnancovi, nezostane tomuto nič iné, než že si, s odvolaním sa na svoje práva, čoby ekvivalentne rovnocenný zmluvný partner bude svoje záujmy obhajovať sám.

Ďalej by som chcel zdôrazniť, že takéto vnímanie by bolo úplne v zmysle celej národnej pospolitosti, keby sa tým mohlo zabrániť sociálnej nespravodlivosti, ktorá by potom vo svojom dôsledku musela viesť k ťažkým stratám v celej pospolitosti nášho národa. Ďalej prehlasujem, že táto nutnosť musí byť uznávaná tak dlho, dokiaľ budú medzi podnikateľmi takí ľudia, ktorí nielen že nemajú úplne žiadny zmysel pre sociálne povinnosti, ale ani pre základné ľudské práva. A vyvodzujem z toho ten dôsledok, že pokiaľ bude takéto sebaobrana raz prehlásená za nutnú, môže jej forma obstať iba za predpokladu spojenia zamestnancov na odborovej základni.

V tomto všeobecnom poňatí sa u mňa nezmenilo nič ani v roku 1922. Avšak teraz bolo potrebné nájsť jasnú formuláciu pre stanovisko k tejto otázke. Nešlo o to, jednoducho sa uspokojiť s poznatkami, ale bolo nutné vyvodiť z toho praktické závery.

Jednalo sa o zodpovedanie nasledujúcich otázok:

1. Sú odbory nutné?

2. Má sa NSDAP sama odborovo angažovať, alebo má svojich členov priviesť k nejakej forme podobnej činnosti?

3. Akého druhu by mali byť prípadné odbory NSDAP? Aké sú naše úlohy a ich ciele?

4. Ako by sme prišli k podobným odborom?

Myslím, že prvú otázku je nutné zodpovedať iba pre uspokojenie. Podľa toho, ako sa dnes veci majú si myslím, že bez odborov sa nedá obísť. Ba naopak, patria k najdôležitejším inštitúciám hospodárskeho života národa. Ich význam však nespočíva na sociálno-politickom poli, ale skôr na všeobecne národno-politickom. Pretože národ, ktorého široké masy dôjdu pomocou správneho odborárskeho hnutia k uspokojeniu svojich životných potrieb a zároveň tým získa potrebné vzdelanie, tým bude neobyčajne posilnený v boji za svoju vlastnú existenciu.

Odbory sú potom potrebné predovšetkým ako základný kameň budúceho hospodárskeho parlamentu, resp. stavovskej komory.

Druhá otázka sa dá tiež zodpovedať veľmi ľahko. Pokiaľ je odborárske hnutie dôležité, potom je úplne jasné, že sa k nemu národní socialisti musia vyjadriť nielen teoreticky, ale tiež prakticky. Avšak ako to vyjadriť, to už nieje tak ľahké. Národno-socialistické hnutie, ktoré si za cieľ vytýčilo národno-socialistický štát, nesmie pochybovať o tom, že všetky budúce inštitúcie tohoto nového štátu musia zákonite vzniknúť z jeho hnutia. Bolo by najväčšou chybou veriť, že by sa náhle z ničoho, iba z pozície moci, mohla vykonať určitá reorganizácia, pričom by k tomu ani nebola pripravená určitá ľudská základňa, ktorá je predovšetkým názorovo pripravená.

Tiež tu platí pravidlo, že dôležitejšia než je vonkajšia forma, ktorá sa dá mechanicky dosiahnuť veľmi rýchlo, zostane vždy duch, ktorý takúto formu naplňuje. Rozkazom sa dá napríklad na štátny organizmus diktátorsky vryť vodcovský princíp. Žijúcim však môže byť iba v tom prípade, pokiaľ sa sám vlastným vývojom postupne vytvorí z toho najmenšieho a pomocou neustáleho výberu, ktorý nepretržite vykonáva tvrdá realita života, získa počas dlhej rady rokov vodcovský vodiaci materiál, ktorý je nevyhnutný na uskutočnenie týchto princípov.

Nedá sa teda predstaviť si, že by človek náhle z aktovky vytiahol návrh na novú štátnu úpravu a tú by chcel pomocou nejakého mocenského výroku „zaviesť“ zhora. Pokúsiť sa o to človek môže, avšak výsledok určite nebude života schopný, skôr to bude mŕtvy novorodenec. To mi úplne pripomína vznik Weimarskej ústavy a pokus venovať nemeckému národu s novou ústavou tiež novú vlajku, ktorá nemala vôbec žiadnu vnútornú spojitosť s prežitkami nášho národa počas poslednej polovice storočia.

Tiež národno-socialistický štát sa musí vyvarovať podobných experimentov. Môže jedného dňa vzniknúť iba z dávno existujúcej organizácie. Táto organizácia v sebe musí niesť pôvodné prvky národno-socialistického života, aby sa z nej konečne mohol utvoriť žijúci národno-socialistický štát.

Ako už bolo zdôraznené, budú zárodočné bunky hospodárskej komory spočívať v rôznych profesijných zastúpeniach a teda predovšetkým v odboroch. Pokiaľ však majú budúce stavovské zastupiteľstvá a centrálny hospodársky parlament predstavovať národno-socialistickú inštitúciu, musia tiež tieto dôležité zárodočné bunky byť nositeľmi národno-socialistického zmysľania a vnímania. Stranícke inštitúcie je nutné previesť na štát, avšak štát nemôže náhle z ničoho vyčarovať odpovedajúce inštitúcie, pokiaľ nechce, aby to boli iba úplne neživé útvary.

Už z tohoto najvyššieho hľadiska musí národno-socialistické hnutie uznať nutnosť vlastnej odborárskej činnosti.

To musí už preto, pretože skutočná národno-socialistická výchova či už zamestnávateľov, tak aj zamestnancov v zmysle obojstranného zaradenia do národnej pospolitosti, neprebíha pomocou teoretických poučiek, proklamácií, alebo napomenutí, ale iba pomocou boja každodenného života. Iba ním musí hnutie vychovávať jednotlivé veľké hospodárske skupiny a priviesť ich tak bližšie k velikášskym stanoviskám. Bez takejto prípravy zostane každá nádej na vznik niekdajšej skutočnej národnej pospolitosti iba ilúziou.

Iba veľké svetonázorové ideály, ktoré hnutie zastupujú, môžu pozvoľne vytvoriť všeobecný štýl, ktorý potom raz nová doba predstaví ako skutočne vnútorne fungujúci a nie len ako z vonka utvorený obraz.

Preto sa hnutie musí nielen kladne postaviť k ideám odborov ako takým, ale tiež nespočetné množstvo členov a prívržencov sa musí praktickou činnosťou dostať k potrebnému vzdelaniu, pre budúci národno-socialistický štát.

Zodpovedanie tretej otázky vyplýva z vyššie povedaného.

Národno-socialistické odbory nie sú žiadnym nástrojom triedneho boja, ale iba orgánom profesijného zastúpenia. Národno-socialistický štát nepozná žiadne triedy, ale z politického hľadiska iba občanov s úplne rovnakými právami a podľa toho aj rovnakými povinnosťami a okrem toho tiež štátni príslušníci, ktorí sú však zo štátno-politického hľadiska úplne bez akýchkoľvek práv.

Odbory v národno-socialistickom duchu nemajú za úlohu pomocou združovania rôznych ľudí v rámci národnej pospolitosti tieto postupne pretvárať na triedu a s tou potom viesť boj proti podobne organizovanému útvaru v rámci národnej pospolitosti. Túto úlohu nemôžeme odborom vôbec pripísať. Môže im byť prepožičaná iba v tom okamihu, keď sa tieto stávajú bojovým nástrojom marxizmu. Odbory ako také nie sú „triednymi bojovníkmi“, iba marxizmus z nich učinil svoj nástroj triedneho boja. Pripravuje priemyslové masy, ktoré medzinárodný svetový Žid používa na rozvracanie hospodárskych báz jednotlivých slobodných, nezávislých národných štátov, na ničenie ich národného priemyslu a ich národného obchodu a tým napomáha k zotročovaniu slobodných národov v službách nadštátneho svetovo-finančného židovstva.

Národní socialisti odbormi musia zvyšovať bezpečnosť národného hospodárstva a to prostredníctvom organizačného zhromažďovania určitých skupín zúčastňujúcich sa národného hospodárskeho procesu a posilňovať ich silu odstraňovaním týchto ničomníkov, ktorí svojimi dôsledkami pôsobia deštruktívne na národný ľudový súbor a na žijúcu pracovnú silu národnej pospolitosti a tým tiež škodia štátu a v neposlednom rade ženú samotné hospodárstvo do nešťastia a zotratenia.

Pre národno-socialistické odbory tým nie je stávka prostriedkom k podlomeniu a roztriešteniu národnej produkcie, ale iba k jej posilneniu a uvoľneniu pomocou likvidácie oných ničomníkov, ktorí svojim nesociálnym charakterom obmedzujú výkonnosť hospodárstva a tým aj existenciu celku. Pretože výkonnosť jedinca je neustále spätá so všeobecnou právnou a sociálnou pozíciou, ktorú v rámci hospodárskeho procesu zaujíma a ktorú môže využiť ku svojmu vlastnému prospechu iba z toho vychádzajúceho poznatku nutnosti úspechu tohoto procesu.

Národno-socialistický zamestnanec musí vedieť, že rozkvet národného hospodárstva znamená jeho osobné materiálne šťastie.

Národno-socialistický zamestnávateľ musí vedieť, že šťastie a spokojnosť jeho zamestnancov sú jediným predpokladom pre existenciu a ďalší vývoj jeho vlastného hospodárskeho rozmachu.

Národno-socialistický zamestnanec a národno-socialistický zamestnávateľ sú obaja splnomocnencami a zástupcami celej národnej pospolitosti. Vysoká miera

osobnej slobody, ktorá je im priznávaná v rámci ich pôsobnosti, je vysvetliteľná tou skutočnosťou, že podľa skúsenosti výkon jedinca stúpol ďaleko viac práve vďaka poskytnutiu širokej voľnosti, než tlakom zhora. Ďalej je potom nutné zabrániť tomu, aby nebolo zamedzované prirodzenému procesu výberu, ktorý napomáha v postupe schopným, zdatným a usilovným jedincom.

Pre národno-socialistické odbory je preto stávka prostriedkom, ktorý môže byť a zrejme aj musí byť používaný tak dlho, dokiaľ nebude existovať národno-socialistický štát. Ten by potom mal definitívne prevziať právnu starostlivosť a právnu ochranu obidvoch proti sebe bojujúcich skupín, totiž zamestnancov a zamestnávateľov (pretože vo svojom dôsledku, zníženie produkcie, to škodí celej národnej pospolitosti!). Hospodárskej komore potom bude prislúchať povinnosť udržiavať chod národného hospodárstva a odstraňovanie oných škodlivých nedostatkov a chýb. To, čo je dnes vybojovávané pomocou zápasu miliónov ľudí, musí byť raz vybavované v rámci stavovskej komory a centrálného hospodárskeho parlamentu. Tým by mal prestať zúrivý zápas medzi zamestnávateľmi a pracujúcimi o mzdy a tarify, ktorý poškodzuje hospodársku existenciu obidvoch a tento problém by mal byť riešený spoločne na vyšších inštanciách, ktoré potom musia mať neustále na zreteli predovšetkým blaho národnej pospolitosti a štátu.

Tiež tu musí bez výnimky platiť ono železné pravidlo, že na prvom mieste je vlast' a až potom strana.

Úlohou národno-socialistických odborov je výchova a príprava pre tento cieľ, to znamená: Spoločná práca všetkých za udržanie a posilnenie nášho národa a jeho štátu, primerane jednotlivým schopnostiam a silám, ktoré sú buď vrodené, alebo vyškolené v rámci národnej pospolitosti.

Štvrtá otázka: Ako prídeme k podobným odborom?, sa zdá byť zo všetkých najťažšia.

Je všeobecne omnoho ľahšie založiť nový útvar v novom priestore, než v starom odvetví, ktoré podobné ustanovenie dávno vlastní. Na mieste, kde ešte neexistuje určitý obchod určitého zamerania, sa dá takýto ľahko založiť.

Ťažšie je to, keď takýto podobný podnik už existuje a najťažšie je to, keď sú pre to dané podmienky, za ktorých môže prospievať len on sám. Pretože tu stoja zakladatelia pred úlohou, nielen zaviesť svoj nový podnik, ale aby tu sami prežili, musia v danom mieste zničiť pôvodný podnik.

Národno-socialistické odbory vedľa odborov iných úplne strácajú svoj zmysel. Pretože tiež oni sa musia cítiť preniknuté svetonázorovým poslaním a z neho vychádzajúcej povinnosti k netolerantnosti voči podobným, alebo úplne cudzím útvarom a ku zdôrazňovaniu výhradnej nutnosti vlastného Ja. Tiež tu neplatí žiadne dorozumieť sa a žiadne kompromisy s podobným úsilím, ale iba zachovávanie čisto vlastných práv.

Existovali iba dve možnosti, ako takýto vývoj dosiahnuť.

1. Mohli sa založiť nové odbory, ktoré by postupne zahájili boj proti medzinárodným marxistickým odborom, alebo sa mohlo

2. Vstúpiť do týchto marxistických odborov a pokúsiť sa ich naplniť novým duchom, respektíve z nich utvoriť nástroj nového svetonázoru.

Proti prvej možnosti hovorili nasledujúce pochybnosti: naša finančná situácia bola v oných rokoch stále ešte povážlivá, prostriedky, ktoré sme mali k dispozícii boli bezvýznamné. Postupne stále viac narastajúca inflácia sťažila situáciu ešte tým, že sa v týchto rokoch v podstate vôbec nedalo hovoriť o akomkoľvek hmatateľnom materiálnom využití odborov pre ich členov. Jednotliví robotníci vtedy z tohoto hľadiska nemali úplne žiadny dôvod platiť akékoľvek odborárske príspevky. Aj samotné vzni-

kajúce marxistické odbory boli na pokraji zrútenia, keby im pomocou geniálnej akcie pána Cuna v Porýni nespádli náhle do lona milióny. Tento takzvaný „národný“ ríšsky kancelár môže byť označovaný za záchrancu marxistických odborov.

S podobnými finančnými možnosťami sme vtedy nemohli počítať. A ťažko niekoho nalákate ku vstupu do nových odborov, ktoré mu z dôvodu svojej vlastnej finančnej bezmocnosti nemôžu ponúknuť ani to najmenšie. Naproti tomu sa musím rázne ohradiť proti tomu, vytvárať podobnú novú organizáciu iba ako protekčné miestečko pre väčšie či menšie duše hnutia.

Vôbec, osobnostná otázka tu hrala najväčšiu úlohu! Nemohol som vtedy nájsť jednu jedinú osobnosť, ktorej by som mohol zveriť do rúk riešenie tejto mohutnej úlohy. Ten, kto by naozaj dokázal v onej dobe rozbiť marxistické odbory a namiesto tejto inštitúcie zničujúceho triedneho boja by dopomohol víťazstvu národno-socialistickej odborovej myšlienke, by patril k najväčším mužom nášho národa a jeho busta by musela byť vo Walhalle v Regensburgu venovaná jeho potomstvu. Poznal som však jeden mozog, ktorý by sa na takúto pozíciu hodil.

Bolo by úplne chybné si v tomto ohľade nahovárať, že medzinárodné odbory disponujú iba samými priemernými osobnosťami. To nám v skutočnosti nehovorí úplne nič, pretože keď boli tieto kedysi zakladané, neexistovalo nič iné. Dnes musia národno-socialistické odbory bojovať proti dlhotrvajúcej gigantickej, do detailu vystavenej masovej organizácii. Dobyvateľ musí byť však vždy geniálnejší než obranca, pokiaľ ho chce premôcť. Dnešné marxistické odbory môžu byť spravované aj obyčajnými byrokratmi. Dobyté však môžu byť iba divokou energiou a geniálnou schopnosťou nadradeného veľikána druhej strany. Pokiaľ sa takéto nenájde, je zbytočné sa zahrávať s osudom a ešte nezmyselnejšie, chcieť onú záležitosť vynucovať nedostatočným podchytením.

Tu platí zásada využívať poznatky, že v živote je často lepšie nechať záležitosť najskôr na pokoji, než ju začať z polovice alebo úplne zle, len z dôvodu nedostatku vhodných síl.

K tomu prichádza ešte ďalšia úvaha, ktorá by nemala byť označovaná za demagogickú. Bol som vtedy pevne presvedčený a som tak aj dnes, že je veľmi nebezpečné príliš skoro spájať veľký politický, svetonázorový boj s hospodárskymi záležitosťami. To platí predovšetkým pre náš nemecký národ. Pretože tu v podobnom prípade odtiahne hospodárske zápolenie všetku energiu z politického boja. Pretože ľudia, ktorí získavajú presvedčenie o tom, že keď si budú sporiť, našetria si postupne na svoj domček, sa tiež celým svojím bytím zamerajú na dosiahnutie tohoto nimi vytýčeného cieľa a už vôbec im neostane čas na politický boj proti tým, ktorí tak, či tak premýšľajú iba o tom, ako by im ich našetrené groše opäť odobrali. Namiesto toho aby zápasili politickým bojom za získané názory a presvedčenie, rozplývajú sa nad vlastnými bytovými predstavami a nakoniec potom väčšinou sedia na dvoch stoličkách.

Národno-socialistické hnutie dnes stojí na začiatku jeho zápasu. Najskôr musí z väčšej časti sformovať a dokončiť svoj svetonázorový obraz. Musí všetkou svojou energiou bojovať za presadenie svojich veľikášskych ideálov a jeho úspech je mysliteľný iba vtedy, pokiaľ všetka jeho sila vstúpi do služieb tohoto boja.

Nakoľko môže zaoberanie sa hospodárskymi problémami ochromiť aktívnu bojovú silu, sa dá najlepšie vidieť na nasledujúcom klasickom prípade: Novembrová revolúcia v roku 1918 nebola prevedená odbormi, ale presadila sa práve voči nim. A nemecké meštianstvo nevedie žiadny politický boj za nemeckú budúcnosť, pretože sa domnieva, že táto budúcnosť je zaistená rozširujúcou sa hospodárskou prácou.

Mali by sme sa z týchto skúseností poučiť. Pretože tiež u nás to nepôjde ináč. Čím viac bude celková sila nášho hnutia spájaná s politickým bojom, tým väčšiu máme nádej uspieť na celej čiare. Čím viac sa však budeme predčasne zaťažovať odborovými, bytovými a podobnými problémami, tým mizivejší bude úžitok celej veci, branej ako celok. Pretože či už sa tieto záujmy zdajú byť seba dôležitejšie, ich naplnenie vo väčšom rozsahu bude možné najskôr vtedy, keď budeme schopní postaviť verejnú moc do služieb týchto záujmov. Do tej doby budú tieto myšlienky hnutia iba zaťažovať tým viac, čím skôr sa touto problematikou bude zaoberať a čím silnejšie bude ovplyvňovať jeho svetonázorovú vôľu. Mohlo by to potom veľmi ľahko dôjsť až tak ďaleko, že by odborové hľadiská mohli riadiť politické hnutie, namiesto aby svetonázor naviedol odbory do správnych koľají.

Skutočný úžitok pre hnutie, rovnako ako pre celý národ, môže z národno-socialistických odborov vzísť najskôr vtedy, pokiaľ sú tieto odbory svetonázorovo naplnené našou národno-socialistickou myšlienkou do tej miery, že sa už nemôžu ocitnúť v nebezpečí, spadnúť do marxistických koľají. Pretože národno-socialistické odbory, ktoré by svoju budúcnosť videli iba v konkurencii k marxistom, by boli horšie než žiadne. Musia svoj boj vypovedať marxistickým odborom nielen ako organizácia, ale predovšetkým ako myšlienka. Musia v nich vidieť zástupcu triedneho boja a triednych myšlienok a mali by sa namiesto nich stať skutočným ochrancom profesijných záujmov nemeckých občanov.

Všetky tieto hľadiská hovorili vtedy a hovoria aj dnes proti založeniu vlastných odborov, iba keby sa náhle objavil nejaký geniálny mozog, ktorý by bol osudom povolaný k vyriešeniu tejto otázky.

Existovali teda iba ostatné dve možnosti: buď doporučiť vlastným stranickým súdruhom vystúpiť zo vznikajúcich odborov, alebo v nich naopak zostať a pokiaľ možno v nich pôsobiť deštruktívne.

Osobne som odporúčal túto druhú možnosť.

Obzvlášť v rokoch 1922/23 sa to bez problémov dalo previesť. Pretože finančný úžitok, ktorý odbory v dobe inflácie mohli zhrabnúť z radov členov nášho mladého hnutia, bol v podstate rovný nule. Škoda pre nich však bola obrovská, pretože národno-socialistickí prívrženci boli ich najväčšími kritikmi a tým aj ich vnútornými rozkladačmi.

Úplne som vtedy odmietal akékoľvek experimenty, ktoré v sebe už od začiatku niesli stopy neúspechu. Díval som sa na to ako na zločin, odoberať robotníkovi toľko a toľko z jeho mzdy na inštitúciu, o ktorej úžitku pre neho som nebol vnútorne presvedčený.

Keď nejaká nová politická strana opäť jedného dňa zmizne, potom to nikdy nie je sebemenšia škoda, ale naopak je to skoro vždy k úžitku a nikto nemá žiadne právo nad tým nariekať.

Pretože to, čo jedinec dáva politickému hnutiu, dáva aj „fonds perdu“. Kto však platí poplatky odborom, má tiež právo na splnenie jemu prisľúbenej protislužby. Pokiaľ to splnené nieje, potom sú takíto strojcovia týchto odborov podvodníci, alebo prinajmenšom aspoň ľahkovážni ľudia, ktorí by mali byť volaní na zodpovednosť.

Podľa týchto predstáv sme tiež v roku 1922 jednali. Iní tomu zrejme rozumeli lepšie a zakladali všelijaké odbory. Predhádzovali nám tento nedostatok ako zreteľné znamenie našich chybných a obmedzených názorov. Avšak netrvalo to dlho a tieto nové útvary opäť zmizli, takže konečný výsledok bol rovnaký ako u nás. Avšak iba s tým rozdielom, že sme nepodviedli ani seba, ani nikoho iného.

13. kapitola

NEMECKÁ POLITIKA ZMLÚV PO VOJNE

Rozorvanosť zahranično-politického vedenia Ríše v zostavovaní základných princípov účelovej politiky spojeneckých zmlúv po revolúcii nielen že pokračovala, ale bola dokonca predstihnutá. Pretože ak pred vojnou mohlo v prvom rade, ako príčina nášho pochybného štátneho vedenia, platiť všeobecné pomätenie pojmov, potom po vojne to bol nedostatok skutočnej vôle. Bolo samozrejmé, že kruhy, ktoré v revolúcii videli dosiahnutie svojich deštruktívnych cieľov, nemohli mať záujem na žiadnej zväzovej politike, ktorej výsledkom by zákonite muselo byť znovu vybudovanie nového slobodného nemeckého štátu. Nielenže by tento vývoj úplne odporoval vnútornému zmyslu Novembrových zločincov, nielen že by mali prerušiť, či priamo ukončiť zmedzinárodňovanie nemeckého hospodárstva a jeho pracovných síl. Tiež vnútorný politický dopad, čoby dôsledok zahranično-politického boja za slobodu, by bol pre nositeľov dnešnej ríšskej moci v budúcnosti osudný. Človek si totiž nedokáže predstaviť povstanie národa, aby najskôr neprebehlo jeho predchádzajúce znárodnenie, rovnako, ako naopak každý násilný zahranično-politický úspech nutne vedie zo skúsenosti k posilneniu národného súcitenia, sebavedomia, ale tiež k ostrejšej nedotknuteľnosti všetkých antinárodných elementov a im podobnej činnosti. Režimy a osoby, ktoré sú v pokojných časoch trpené, ba dokonca často zostanú bez povšimnutia, sa v časoch rozbúreného národného nadšenia stretnú nielen s odmietnutím, ale priam s odporom, ktorý sa im potom stane osudným. Len si spomeňme napríklad na všeobecný strach zo špiónov, ktorý po vypuknutí vojny náhle prepukol vo vrave ľudskej vášne a viedol k najbrutálnejšiemu a často k nespravodlivému prenasledovaniu, aj keď si každý mohol povedať, že nebezpečie špionáže je ďaleko väčšie počas dlhej mierovej doby, aj keď sa z prirodzených dôvodov nestretne s takou odozvou v rovnakom všeobecnom rozmere.

Pretože inštinkt štátnych parazitov, ktorí boli vyplavení novembrovými udalosťami na povrch, moc dobre tušia, že šikovnou zväzovou politikou by podporoval slobodné povznesenie nášho národa a národné zmýšľanie, ktoré by na tomto základe vzniklo, by mohlo znamenať zničenie jeho vlastnej zločineckej existencie.

Tým je pochopiteľné, prečo od roku 1918 rozhodujúce vládne miesta sklamali v zahranično-politickom smere a prečo vedenie štátu skoro neustále plánovito

pracovalo proti akýmkoľvek skutočným záujmom nemeckého národa. Pretože to, čo sa na prvý pohľad zdalo byť nepremyslené, sa pri bližšom preskúmaní odhalilo ako dôsledné pokračovanie trendu, ktorý po prvýkrát úplne verejne nastolila novembrová revolúcia v roku 1918.

Samozrejme, že je tu nutné rozlišovať medzi zodpovednými vodcami našich štátnych úradov, priemerom našich parlamentných politikárov a medzi veľkým stupidným stádom nášho znášateľného obyvateľstva.

Tí jedni vedia, čo chcú. Tí druhí spolupracujú, buď preto, pretože to vedia, alebo sú skutočne takí zbabelí postaviť sa bezohľadne na odpor tejto rozpoznannej a ako škodlivo vnímanej skutočnosti. Tí ostatní sa prispôsobujú z neporozumenia a hlúposti.

Dokiaľ bola Národno-socialistická nemecká robotnícka strana iba malým a neznámym spolkom, mohli mať zahranično-politické problémy v očiach mnohých prívržencov iba podradnejší význam. A to predovšetkým preto, že práve naše hnutie vždy zastupovalo ten názor a zastupovať ho vždy bude, že vonkajšia sloboda ani nepadne z čistého neba, ani nám nebude ako dar venovaná pozemskými

mocnosťami, ale že môže byť iba plodom vnútorného mocenského vzrastu. Iba odstránenie príčin nášho rozvratu, rovnako ako zničenie požívateľov toho samého, môže byť predpokladom vonkajšieho boja za slobodu.

Teraz sa dá teda pochopiť, že z týchto dôvodov bol v začiatkoch mladého hnutia význam zahranično-politickej otázky potlačený do pozadia na úkor významu jeho vnútorných reformátorských úmyslov.

Akonáhle však bol rámec malého, bezvýznamného hnutia prekonaný a konečne rozšírený a mladé hnutie dostalo význam veľkého zväzu, vyplynula z toho tiež nutnosť, zaujať pozíciu k otázke zahranično-politického vývoja. Bolo nutné vytýčiť smernice, ktoré by sa so svojimi základnými názormi nielen že neprotivili nášmu svetonázoru, ale aby dokonca znázorňovali prejav týchto názorov.

Práve z nedostatku zahranično-politického vzdelania nášho národa vyplýva pre naše hnutie povinnosť sprostredkovať jednotlivým vodcom a rovnako tak aj širokým masám určitú formu zahranično-politického zmyšľania a to veľkorysými smernicami, ktoré je do budúcnosti predpokladom každého praktického prevádzania zahranično-politickej prípravy k znovu získaniu slobody nášho národa, rovnako ako skutočnej suverenity Ríše.

Vlastná zásada a smernica, ktorú musíme mať počas posudzovania tejto otázky neustále na vedomí je tá, že tiež zahraničná politika je iba účelovým prostriedkom, ktorého účelom je výhradne podpora našej vlastnej národnej poseolitosti.

Žiadna zahranično-politická úvaha nemôže byť vedená z iného stanoviska, než z nasledujúceho: Je to k terajšiemu alebo budúcemu úžitku nášho národa, alebo mu to môže byť na škodu?

Toto je jediný predsudok, ktorý je platný pri spracovávaní tejto otázky. Stranícko-politické, religiózne, humánne a vôbec akékoľvek iné hľadiská bezo zvyšku odpadajú.

Ak bolo pred vojnou úlohou nemeckej zahraničnej politiky zaistenie obživy nášho národa a jeho detí na tejto zemeguli prípravou cesty, ktorá by mohla viesť k tomuto cieľu rovnako ako získanie k tomu potrebných pracovných síl formou vhodných spojencov, je to dnes úplne rovnaké iba s nasledujúcou výnimkou: Pred vojnou platilo slúžiť udržaniu nemeckej národnej pospolitosti s prihliadnutím na povstávajúce sily nezávislého mocenského štátu, zatiaľ čo dnes platí, najskôr vrátiť národu opäť silu vo forme slobodného mocenského štátu, ktorý je predpokladom pre neskoršie prevádzanie praktickej zahraničnej politiky v zmysle budúceho zachovania podpory a výživy nášho národa.

Inými slovami teda: Cieľom dnešnej nemeckej zahraničnej politiky by mala byť príprava k opätovnému získaniu zajtrajšej slobody.

Pritom je treba mať neustále na zreteli základné pravidlo: Možnosť opätovne získanej nezávislosti danej národnej pospolitosti nie je absolútne viazaná na celistvosť určitého štátneho útvaru, ale skôr na existenciu aspoň minimálneho zvyšku tohoto národa a štátu, ktorý v držbe potrebnej slobody bude nielen nositeľom duchovného spoločenstva celej národnej pospolitosti, ale bude aj iniciátorom vojenského oslobodzovacieho boja.

Pokiaľ stomiliónový národ znáša jeho otroctvo, len aby zachoval štátnu celistvosť, je to horšie, než keby bol takýto štát a takýto národ roztrieštený a iba jeho malá časť by si zachovala úplnú slobodu. Samozrejme za predpokladu, že by tento zvyšok bol naplnený svätým poslaním, nielen neustále prehlasovať svoju duchovnú a kultúrnu

neoddeliteľnosť, ale aj zo zbrojného hľadiska pripravovať konečné oslobodenie a zjednotenie nešťastne utláčaných častí.

Ďalej je nutné zvážiť, či otázka znovu získania stratených teritórií, národa a štátu je v prvom rade otázkou znovu nadobudnutia moci a nezávislosti rodnej krajiny, či v tomto prípade nebudú musieť byť záujmy stratených území bezohľadne potlačené do pozadia voči jednotným záujmom znovu získania slobody celého územia.

Pretože utlačené oslobodenie, oddelenej časti národnej pospolitosti, alebo provincie nejakej ríše sa nedeje na základe želania utlačovaných alebo z protestu pozostalých, ale iba pomocou mocenských prostriedkov viac či menej suverénnych zvyškov niekdajšej spoločnej vlasti.

Preto je predpokladom pre znovu získanie stratených území intenzívna podpora a posilňovanie zostalej časti štátu, rovnako ako v srdciach driemajúceho neotrasiateľného odhodlania obetovať sa v rozhodujúcej hodine v službách oslobodenia a zjednotenia celej národnej pospolitosti. Teda podstúpenie záujmov oddelených území onému jedinému záujmu, vybojovať zostávajúcej časti onú mieru politickej moci a sily, ktorá by bola predpokladom pre korektúru vôle nepriateľských víťazov. Pretože utláčané krajiny nebudú do Iona spoločnej Ríše privedené ohnivými protestmi, ale iba pribojným mečom.

Ukovať tento meč je úlohou vnútropolitického vedenia daného národa. Zaisťiť materiál pre kovanie a nájsť vojnových spojencov je úlohou zahranično-politickou.

V prvej časti tohoto diela som sa zaoberal polovičatosťou našej predvojnovnej politiky spojeneckých zmlúv. Z oných štyroch ciest pre budúce udržanie našej národnej pospolitosti a jej následnej obživy bola zvolená tá štvrtá, najnevýhodnejšia. Namísto zdravej európskej politiky sa siahlo ku koloniálnej a obchodnej politike. To bolo o to chybnejšie domnievať sa, že sa tým dá uniknúť stretu zbraní. Výsledkom tohoto pokusu, posadiť sa na všetky stoličky, bol oný známy pád medzi ne a svetová vojna potom bola posledným účtom predloženým Ríši za chybný zahraničnopolitický výkon.

Správnou cestou by bola už vtedy cesta tretia: Posilnenie kontinentálnej moci pomocou získania novej pôdy v Európe, pričom práve tým sa zdalo byť na dosah doplnenie neskorších koloniálnych území v rozsahu prírodných možností. Táto politika by však bola uskutočniteľná iba v prípade spojenectva s Anglickom, alebo za tak obrovských požiadaviek vojenských mocenských prostriedkov, že by na štyridsať až päťdesiat rokov boli do pozadia úplne zatlačené všetky kultúrne úlohy. To by sa ešte dalo zodpovedať. Kultúrny význam daného národa je rovnako skoro vždy zviazaný s jeho politickou slobodou a nezávislosťou, pričom tá je predpokladom pre existenciu, alebo skôr vznik toho prvého. Pre zaistenie slobody preto nesmie byť žiadna obeť príliš drahá. To, čo bude odobraté všeobecným kultúrnym potrebám vďaka enormným požiadavkám zo strany vojenských prostriedkov daného štátu, bude môcť byť neskôr vrátené o to bohatšími prostriedkami.

Áno, dá sa dokonca povedať, že po podobnom zhustenom napätí síl jedným smerom a síce za udržanie štátnej nezávislosti, prichádza určité uvoľnenie alebo kompenzácia a to práve neobyčajným a prekvapivým rozkvetom do tej doby zanedbávaných kultúrnych síl príslušného národa. Z biedy perzských vojen vzišiel rozkvet periklejskej éry a zo starostí púnskych vojen sa rímsky štát začal oddávať do služieb vyššej kultúry.

Avšak podobné úplné podrobenie všetkých ostatných záujmov národnej spolitosti jedinej úlohe, totiž príprave budúceho zbrojenia k neskoršiemu zaisteniu štátu, nesmie byť rozhodnosťou väčšiny zverené do rúk parlamentným hlupákom a darmošlapom. Vyzbrojiť počas tvorby ostatných hodnôt dokázal otec Friedricha Veľkého, avšak otcovia nášho demokratického parlamentného nezmyslu židovského razenia to nedokážu.

Už z tohoto dôvodu mohlo byť predvojnové zbrojenie za účelom získania novej pôdy v Európe iba primerané, pretože len ťažko sa dalo zaoberať bez podpory vhodných spojencov.

A pretože nikto nechcel nič počuť o plánovitej príprave vojny, bolo upustené od získavania pozemkov v Európe. A tým že sa priklonilo ku koloniálnej a obchodnej politike, bolo obetované inak možné spojenectvo s Anglickom, pričom by sa človek pritom úplne logicky mohol oprieť o Rusko, potkýňajúc sa potom vošiel, opustený všetkými, okrem chorobného habsburského dedičstva, do svetovej vojny.

K charakteristike dnešnej zahraničnej politiky je nutné ešte povedať, že neexistuje úplne žiadna nejako zreteľne viditeľná a zrozumiteľná smernica. Ak sme sa pred vojnou pochybným spôsobom vydali na štvrtú cestu, po ktorej sme sa aj napriek tomu pohybovali iba napoly, nedá sa už od revolúcie túto cestu uvidieť ani tým najostrejším zrakom. Ešte viac než pred vojnou chýba akékoľvek plánovité uvažovanie. Je to, akoby sa niekto pokúšal zahatať aj poslednú možnosť opätovného povstania nášho národa.

Triezve preštudovanie dnešných európskych mocenských pomerov vedie k nasledujúcemu výsledku:

Už počas tristo rokov je história nášho kontinentu určovaná pokusmi Anglicka zaistiť si, pomocou vyvážených, vzájomne prepletených mocenských vzťahov európskych zemí, nutné krytie svojich svetovo mocenských britských cieľov.

Tradičné tendencie britskej diplomacie, ktorá v Nemecku dokáže iba spochybňovať tradíciu pruskej armády, sa už od čias kráľovny Alžbety plánovito zameriava na to, zabrániť a pokiaľ to bude nutné vojenskými prostriedkami zničiť akékoľvek vystupovanie nejakej európskej veľmoci nad rámec všeobecného mocenského rádu. Mocenské prostriedky, ktoré Anglicko v tomto prípade používa, sú rôzne, vždy podľa vznikajúcej situácie alebo danej úlohy. Rozhodnosť a sila vôle pre ich použitie je stále rovnaká. A čím horšia bola situácia Anglicka v priebehu doby, tým nutnejšie pripadalo britskému ríšskemu vedeniu udržovanie stavu vzájomného ochromovania síl jednotlivých európskych štátov. Politické uvoľnenie bývalých severoamerických koloniálnych území viedlo v nasledujúcej dobe ku vskutku obrovskému úsiliu bezpodmienečného zachovania európskeho krytia zozadu. A tak sa všetka sila anglického štátu, po zničení Španielska a Holandska čoby námorných mocností, koncentrovala tak dlho na vzrastajúce Francúzsko, až konečne mohlo byť, pádom Napoleona I., nebezpečie tejto mocnej vojenskej mocnosti pre Anglicko prehlásené za zlomené.

Preorientovanie sa britskej štátnej zručnosti proti Nemecku prebiehalo iba pozvoľne a to nielen preto, že najskôr z dôvodu nedostatku národnej jednoty nemeckého národa nehrozilo Anglicku od Nemecka žiadne priame nebezpečenstvo, ale aj preto, že verejná mienka, ktorá bola vychovávaná propagandisticky za určitým štátnym účelom, sa len pomaly preorientovávala na nové ciele. Triezve poznanie štátnikov sa tu zdalo byť premenené do emočných hodnôt, ktorými sú nielen plodnejší, ale aj stabilnejší z hľadiska dlhodobosti. Keď štátnik naplní úmysel svojich myšlienko-

vých pochodov, obráti sa okamžite na ďalšie ciele. Toho však nie je schopná široká masa, ktorej to určitý čas trvá. A preto musí byť propagandistická práca na tomto poli schopná emocionálne pretvoriť túto masu na nástroj nových úmyslov jej vodcov.

Už v rokoch 1870/71 v tomto Anglicko vytýčilo svoje nové postoje. Zakolísania, ktoré boli spôsobené ako svetovo hospodárskym významom Ameriky, tak aj politickým vývojom v Rusku, bohužiaľ neboli Nemeckom využité, takže zákonite muselo dôjsť k upevneniu pôvodných tendencií britského štátnictva.

Anglicko videlo v Nemecku mocnosť, ktorej hospodársky a tým aj svetovo politický význam vstaval v tak hrozivom rozsahu a to nielen z dôvodu jeho ohromnej industrializácie, že sa dala zvažovať sila obidvoch mocností v rovnakých oblastiach. Hospodárske dobytie sveta, ktoré sa našim štátnym šoférom zdalo byť najväčšou múdrosťou najvyšších vrcholov, bolo naproti tomu pre anglického politika dôvodom k organizovaniu odporu. Že sa tento odpor obliekol do rúcha rozsiahleho organizovaného útoku, úplne zodpovedal štátnickému umeniu, ktorého ciele nespočívali v udržaní pochybného svetového mieru, ale iba v upevnení britského svetového panstva.

Že si pritom Anglicko poslúžilo spojenectvom všetkých štátov, ktoré vojensky prichádzali aspoň len trochu do úvahy, zodpovedalo práve tak jeho tradičnej opatrnosti v odhade protivníkovi síl, ako aj v pochopení svojej vlastnej momentálnej slabosti. Nedá sa to označiť ako bezškrupulóznosť, pretože podobná obrovská organizácia nemôže hodnotiť vojnu z hrdinského hľadiska, ale iba podľa účelnosti. Diplomacia sa musí starať o to, aby národ hrdinsky nezanikol, ale aby bol prakticky zachovaný. Každá cesta, ktorá k tomu vedie, je potom účelnou a každé jej nenasledovanie musí byť označené za zločinecké zanedbanie svojich povinností.

S revolúciou v Nemecku bola pre anglické štátne umenie spásnostne zažehnaná britská starosť o hroziacu germánsku svetovládu.

Od tej doby tiež prestali existovať snahy Anglicka o úplné vymazanie Nemecka z mapy Európy. Ba naopak, práve odporné zrútenie, ku ktorému došlo v novembrových dňoch v roku 1918, postavilo britskú diplomaciu do úplne novej, najskôr skoro úplne neuveriteľnej situácie:

Štyri a pol roka bojovalo britské svetové impérium za premoženie domnejšej prevahy kontinentálnej mocnosti. A náhle sa dostavilo zrútenie, keď sa zdalo, že táto mocnosť úplne zmizne zo zorného poľa. Ukázal sa taký nedostatok vlastného základného pudu sebazáchovy, že sa zdalo, že tento necelých štyridsaťosem hodín trvajúci čin otrasie celou európskou rovnováhou. Totiž, že zničia Nemecko a Francúzsko sa stane prvou kontinentálnou mocnosťou Európy.

Ohromná propaganda, ktorou bol britský národ počas tejto vojny udržiavaný pri zmysloch, nesmierne štvavá, rozjatrená vo všetkých prainštinktoch a vášniach, musela teraz spočívať ako závažie na rozhodnutí britských štátnikov. Pomocou koloniálno-hospodárskeho a obchodno-politického zničenia Nemecka boli dosiahnuté britské vojenské ciele a to čo z toho vyšlo, bolo iba zredukovanie anglických záujmov. Zo zničenia nemeckého mocenského štátu v kontinentálnej Európe mohli mať úžitok iba nepriatelia Anglicka. V novembrových dňoch roku 1918 a následne až do neskorého leta 1919 už aj napriek tomu bolo na možné preorientovanie sa anglickej diplomacie, ktorá v tejto dlhej vojne využila emocionálne sily širokých mas viac než kedykoľvek predtým, príliš neskoro. Nebolo možné raz z hľadiska daného postoja vlastného národa a nebolo možné ani z hľadiska rozvrhnutia vojenských mocenských pomerov. Francúzsko na seba strhlo zákon obchodovania a mohlo tak diktovať ostatným. Jediná mocnosť, ktorá by bola schopná v týchto mesiacoch previesť zmenu v zjednávaní a obchodovaní, totiž samotné Nemecko, ležalo v záchvevoch vnú-

tornej občianskej vojny a ústami vlastných takzvaných štátnikov neustále prehlasovalo pripravenosť k prijatiu akéhokoľvek diktátu.

Pokiaľ v národnom živote národ prestáva byť, z dôvodu nedostatku vlastného pudu sebazáchovy, možným aktívnym spojencom, stáva sa otrockým národom a jeho krajina osudovo upadá do pozície kolónie.

Jednou formou k zamedzeniu prílišného nárastu moci Francúzska, bola účasť Anglicka na rozdeľovaní koristi.

V skutočnosti Anglicko svoj vojenský cieľ nikdy nedosiahlo. Vyšvihnutiu sa európskej mocnosti nad mocenské pomery kontinentálneho štátneho systému bolo nielenže zabránené, ale aj prevažnou mierou opodstatnené.

Nemecko ako vojenská mocnosť bolo v roku 1914 vkliesnené medzi dve krajiny, z ktorých jedna disponovala rovnakou a druhá dokonca väčšou silou. K tomu prichádzala ešte námorná prevaha Anglicka. Francúzsko a Rusko kládlo prekážky a odpor akémukoľvek prílišnému rozvoju nemeckej moci. Neobyčajne nevýhodná geografická poloha Ríše sa tiež dala započítať medzi ďalšie bezpečnostné koeficienty proti prílišnému nárastu moci tejto krajiny. Predovšetkým pobrežné územie bolo z vojenského hľadiska nevhodné na boj proti Anglicku, malé a zúžené, front na pevnine oproti tomu nadmerne široký a otvorený.

Iné bolo postavenie dnešného Francúzska: vojensky prvá mocnosť, bez akéhokoľvek zreteľného protivníka na kontinente. Svojou hranicou smerom na juh proti Španielsku a Taliansku bolo lepšie než chránené. Proti Nemecku bolo ochránené jeho vlastnou bezmocnosťou. Na svojom pobreží spočívala dlhým frontom proti zdroju životnej sily britského impéria. Nielen anglické životné centrá tvorili ľahký cieľ pre lietadlá a ďalekonosné batérie, ale aj životne dôležité britské námorné obchodné trasy boli vydané na milosť francúzskym ponorkám. Ponorková vojna, opierajúc sa o dlhé atlantické pobrežie, rovnako ako o obrovské francúzske okrajové oblasti Stredozemného mora v Európe a severnej Afrike, by viedla ku zhubným účinkom.

A tak bol plodom boja proti mocenskému vývoju Nemecka politické spôsobenie francúzskej nadvlády na kontinente. Vojenský výsledok: upevnenie Francúzska čoby prvej nadvlády v krajine a uznanie únie čoby rovnocennej námornej mocnosti. Hospodársko-politicky: vydanie najväčších britských záujmových území bývalým spojencom.

Rovnako ako si teraz tradičné anglické politické ciele želali a vyžadovali určitú balkanizáciu Európy, rovnakým spôsobom si francúzske ciele priali balkanizáciu Nemecka.

Anglickou snahou vždy bolo a bude zabránenie prílišnému nárastu kontinentálnej mocnosti do svetovo politického významu, to znamená udržanie akejsi určitej vyváženosti v mocenských pomeroch jednotlivých európskych štátov. Pretože to sa zdá byť predpokladom britskej svetovej nadvlády.

Francúzskou snahou vždy bolo a bude zabrániť vytvoreniu rozhodnej nemeckej mocnosti, udržanie systému nemeckých, vo svojich pomeroch vyrovnaných malých štátov, bez jednotného vedenia, pri obsadení ľavého brehu Rýna, čoby predpokladu pre vytvorenie a zaistenie svojej nadvlády v Európe.

Posledný cieľ francúzskej diplomacie bude na veky v protiklade k poslednej tendencii britského štátneho umenia.

Kto sa pokúsi z vyššie uvedeného hľadiska zhodnotiť dnešnú nemeckú politiku spojeneckých zmlúv, musí dôjsť k presvedčeniu, že ako posledné uskutočniteľné spojenectvo zostáva iba styk s Anglickom. Či už boli následky anglickej vojnovéj politiky pre Nemecko sebe strašnejšie, človek aj napriek tomu nesmie prepadnúť dojmu, že by dnes už neexistoval žiadny nutkavý záujem Anglicka na zničenie Nemecka a

že sa naopak anglická politika z roka na roku musí viac zameriavať na oslabenie nesmiernej francúzskej snahy o nadvládu. Teraz však už nie je politika spojeneckých zmlúv vykonávaná z hľadiska spätného rozladenia, ale skôr z plodných poznatkov minulých skúseností. Skúsenosť by nás však mala poučiť o tom, že spojenectvo za účelom uskutočnenia negatívnych cieľov trpí vnútornou slabosťou. Osudy národov sú schovávané iba vďaka vyhladke na spoločný úspech v zmysle spoločného zisku, podrobenia, skrátka obojstranného rozšírenia moci.

Ako nedostatočne premýšľa náš národ v smere zahranično-politickom, sa dá najlepšie vidieť v neustálych tlačových správach o obrovskej nemeckej náklonnosti toho či oného cudzieho štátnika, pričom v tomto domnelom správaní takejto osobnosti k nášmu národu, sa dá vidieť zvláštna záruka nápomocnej politiky voči nám. Je to však iba neuveriteľný nezmysel, špekulácia neslýchanej obmedzenosti obyčajných politizujúcich nemeckých malomeštiakov. Neexistuje ani anglický, ani americký, alebo taliansky štátnik, ktorý by bol niekedy orientovaný pronemecky. Každý anglický štátnik bude v prvej rade skutočný Angličan, americký Američan a iste nenájdete tak ľahko Taliana, ktorý by prevádzal inú politiku, než protalianskú. Kto by teda chcel uzatvárať spojenectvo s cudzími národmi a verí v pronemeckú orientáciu tamojších politikov, je buď osol alebo podvodník. Predpoklad pre prevádzanie osudov dvoch rôznych národov nespočíva nikdy vo vážení si jeden druhého alebo dokonca v spoločnej náklonnosti, ale iba v tušení účelnosti pre obidve zmluvné strany. To teda znamená, čím viac bude anglický štátnik presadzovať proanglickú politiku a nikdy nie pronemeckú, tým väčšie môžu tieto úplne určité záujmy proanglickej politiky, z rozličných dôvodov prinášať výhody pronemeckým záujmom.

Toto platí samozrejme iba do určitého stupňa a jedného dňa sa to môže zmeniť v pravý opak. Samotné umenie vodcovského štátnika sa prejavuje práve tým, že za účelom prevedenia vlastných potrieb, dokáže v určitom časovom rozsahu nájsť vždy takých partnerov, ktorí musia ísť zastupovaním vlastných záujmov rovnakou cestou.

Praktické využitie pre súčasnosť teda môže vyplynúť iba zo zodpovedania nasledujúcich otázok: Ktoré štáty momentálne nemajú žiadny životný záujem na tom, aby úplným vyradením nemeckej strednej Európy bola dosiahnutá francúzska bezpodmienečná hospodárska a vojenská panovačná prevaha? A ktoré štáty by mohli, na základe vlastných existenčných podmienok a svojich doterajších tradičných politických vlád, v takomto vývoji vidieť ohrozenie svojej vlastnej budúcnosti?

Pretože v jednom musí mať človek konečne úplne jasno. Totiž, že neúprosným úhlavným nepriateľom nemeckého národa je a vždy zostane Francúzsko. Je úplne jedno, kto bude vo Francúzsku vládnuť, či Bourboni alebo Jakobíni, Napoleonisti alebo občianski demokrati, klerikálni republikáni či boľševici. Konečným cieľom ich zahranično-politickej činnosti bude vždy pokus o obsadenie rýnskej hranice a zaisťovanie tejto rieky pre Francúzsko a to pomocou zničeného a roztriešteného Nemecka.

Anglicko si neželá Nemecko čoby svetovú veľmoc, Francúzsko však žiadnu mocnosť, ktorá sa nazýva Nemecko. To je predsa len podstatný rozdiel! Dnes však nebojujeme za svoje postavenie vo svete, ale za existenciu našej vlasti, za jednotu nášho národa a za denný chlieb pre naše deti. Pokiaľ by sme z tohoto hľadiska mali mať vyhladku na nejaké prípadné európske spojenectvo, zostanú nám iba dva štáty: Anglicko a Taliansko.

Anglicko si neželá žiadne Francúzsko, ktorého vojenská päsť, nezadržaná zvyškom Európy, sa snaží prevziať ochranu politiky, ktorá sa tak, či tak jedného dňa musí skrížiť s anglickými záujmami. Anglicko si nikdy nemôže želať Francúzsko, ktoré ako vlastník obrovských západoeurópskych železnorudných a uhoľných baní, má

tie najlepšie predpoklady k ohrozujúcej svetovej hospodárskej pozícii. A ďalej si Anglicko nikdy nemôže priať Francúzsko, ktorého kontinentálne politická pozícia sa zdá byť upevnená roztrieštením zvyšku Európy, takže je tým nielen umožnené, ale priamo vynútené opätovné upevnenie vyššieho smeru francúzskej svetovej politiky. Bombové vzducholode sa môžu každú noc stisíc násobiť, vojenská prevaha Francúzska klope ťažkými údermi na dvere britského svetového impéria.

Avšak tiež Taliansko si neželá a ani nemôže želať ďalšie upevňovanie francúzskych pozícií v Európe. Budúcnosť Talianska bude vždy podmienená vývojom, ktorý sa územne zoskupuje okolo Stredozemného mora.

To, o čo sa Taliansko počas vojny snažilo, skutočne nebola dychtivosť po rozšírení Francúzska, ale skôr snaha zasadiť nenávidenému jadranskému protivníkovi smrteľný úder. Každé kontinentálne posilnenie Francúzska, znamená do budúcnosti oslabenie Talianska, pričom by bolo chybné domnievať sa, že príbuzenské vzťahy medzi jednotlivými národmi by vylučovali ich vzájomnú rivalitu.

Pri najtriezvejšom a najchladnejšom uvažovaní sú to dnes v prvej línii práve tieto dva štáty, Anglicko a Taliansko, ktorých vlastné prirodzené záujmy sa aspoň v tom najpodstatnejšom nepriečia existenčným predpokladom nemeckého národa, ba dokonca sa s nimi určitou mierou aj stotožňujú.

Avšak pri hodnotení podobných spojeneckých možností nesmieme prehliadnuť tri faktory. Prvý spočíva v nás, ďalšie dva potom v otázke možných štátov ako takých.

Je vôbec možné s dnešným Nemeckom vstúpiť do spojeneckého zväzku? Môže sa mocnosť, ktorá chce vo svojom spolenectve vidieť pomoc pri prevedení vlastných ofenzívnych cieľov, spojiť so štátom, ktorého výsledky po celé dlhé roky vykazujú iba obraz smiešnej neschopnosti, pacifistickej zbabelosti a ktorého väčšia časť národa v demokraticko-marxistickom zaslepení nebadotýkajúcim sa spôsobom zradzuje záujmy vlastného národa a štátu? Môže akákoľvek dnešná mocnosť vôbec dúfať v hodnotný vzťah k druhému štátu, vo viere, že raz spoločne vybojujú svoje spoločné záujmy, keď tento štát očividne nemá ani odvahu, ani chuť pohnúť ani len prstom pre zachovanie vlastného holého života? Zaručí sa nejaká mocnosť, pre ktorú je spolenectvo niečo viac než len garančná zmluva na zachovanie stavu pomalého trúchlenia, podobného významu starého zhubného trojspoločenstva, na život a na smrť štátu, ktorého charakteristickým prejavom života je iba podliezavá pokora smerom navonok a hanebný útlak národnej cnosti dovnútra, štátu, ktorý už nevlastní žiadnu veľkoleposť, pretože si ju na základe vlastného správania nezaslúži, vládam, ktoré neprejavujú úplne žiadnu úctu voči svojim štátnym prívržencom, takže zahraničie k nim nikdy nemôže prechovávať úplne žiadny obdiv?

Nie, žiadna mocnosť, ktorej záleží na vlastnej existencii a ktorá si od spolenectva sľubuje viac, než provízie pre koristi lačných parlamentárov, sa s dnešným Nemeckom nespojí, pretože ani nemôže. V našej súčasnej spojeneckej neschopnosti spočíva tiež najhlbší dôvod pre solidaritu s nepriateľskými zlodejmi.

Pretože sa Nemecko nikdy nebráni, až na niekoľko plamenných „protestov“ našich parlamentných výborov a zvyšok sveta nemá vôbec žiadny dôvod bojovať za našu ochranu a dobrý Boh zbabelým národom principiálne nepraje - aj cez fňukanie našich vlasteneckých zväzov -, nezostane teda samotným štátom, ktoré nemajú priamy záujem na našom úplnom zničení, nič iné, než sa zúčastniť francúzskych lúpežných výprav, aj keby táto spoluúčasť na plnení mala výhradne slúžiť na zabránenie posilnenia francúzskych mocenských pozícií.

Po druhé nesmie byť prehliadnutý ten problém, ktorý sa týka preorientovania propagandou vytýčeného smeru, ktorý ovplyvňuje široké vrstvy obyvateľstva, v nám doposiaľ nepriateľských štátoch. U národa, ktorý je po celé roky označovaný za hunský, zločinecký, vandalský atď., nemôže byť cez noc objavený pravý opak a bývalý nepriateľ potom doporučený za budúceho spojenca.

Ešte väčšia pozornosť však musí byť venovaná tretej skutočnosti, ktorá bude mať najpodstatnejší význam pre usporiadanie budúceho európskeho spoločenstva:

Rovnako ako je z britského hľadiska minimálny záujem na ďalšom znížení Nemecka, o to väčší má na takomto vývoji udalostí záujem medzinárodné burzové židovstvo. Rozpor medzi oficiálnym, alebo lepšie povedané tradičným britským štátnictvom a rozhodujúcimi židovskými burzovými silami je najvýraznejšie možno uvidieť v rozdielnych postojoch k otázkam britskej zahraničnej politiky. Finančné židovstvo si želá, oproti záujmom britskej štátnej vôle, nielen úplné hospodárske zničenie Nemecka, ale aj úplné politické zotročenie. Zmedzinárodňovanie nášho nemeckého hospodárstva, to znamená preberanie nemeckej pracovnej sily do vlastníctva židovského svetového finančnictva, sa bezo zvyšku dá previesť iba v politicky zbojševizovanom štáte. Pokiaľ by sa však marxistické bojové zväzy medzinárodného židovského burzového kapitálu pokúsili zlomiť definitívne chrbticu nemeckému národnému štátu, mohlo by sa to stať iba za výdatnej pomoci zvonka. Francúzska armáda by preto musela tak dlho dobývať nemecké štátne územie, až by vnútorne rozdrobená ríša podľahla bolševickým bojovým zväzom medzinárodného svetového židovského finančnictva.

Preto je Žid dnes ten najväčší štváč za úplné zničenie Nemecka. Či už čítame kdekoľvek na svete útočné články proti Nemecku, vždy sú ich tvorcami Židia. Rovnako ako v mieri, tak aj počas vojny, rozmiešavala židovská burzová a marxistická tlač tak dlho a plánovito nenávisť proti Nemecku, až sa postupne jeden štát za druhým vzdával svojej neutralite a pri zrieknutí sa skutočných záujmov svojho národa potom vstúpil do služieb svetovej vojenskej koalície.

Myšlienkové pochody židovstva sú pritom úplne jasné. Bolševizácia Nemecka, to znamená vyhladenie národno-ludovej nemeckej inteligencie a tým umožnené vyžmýkanie nemeckej pracovnej sily v poddanstve židovského svetového finančnictva je myslené len ako predohra pre ďalšie šírenie tejto židovskej tendencie dobytia sveta. Ako často je Nemecko v histórii v tomto obrovskom zápole stýčnym bodom. Ak sa stane náš národ a náš štát obeťou tejto krvavej a chamtivej židovskej národnej tyranie, spadne napokon celý svet do osídíľ týchto polypov. Ak sa oslobodí Nemecko z tohoto zovretia, bude možno toto obrovské nebezpečenstvo všetkých národov považované za zlomené na celom šírom svete.

S istotou, s akou židovstvo zahájí svoju podvratnú činnosť, aby nielen udržalo nepriateľstvo národov voči Nemecku, ale aby ho ešte vystupňovalo, s tou istou istotou sa táto činnosť bude len z nepatrnej časti kryť so skutočnými záujmami tým zamořených národov. Všeobecne teraz bude židovstvo v rámci jednotlivých národov bojovať vždy s tými zbraňami, ktoré sa zdajú byť z dôvodu poznanej mentality tohoto národa najúčinnnejšie a ktoré zaručujú najväčší úspech. V našom neobyčajne krvavo rozorvanom národe sú to preto tieto vypuklé, viac či menej kozmopolitné pacifisticky-ideologické myšlienky, skrátka medzinárodné tendencie, ktoré používajú pri svojom boji pri uchopení moci. Vo Francúzsku sa pracuje s rozpoznaným a dobre odhadnutým šovinizmom, v Anglicku potom s hospodárskymi a svetovo politickými hľadiskami. Skrátka používajú sa vždy skutočné vlastnosti, ktoré predstavujú mentalitu daného národa. A až vtedy keď sa týmto spôsobom dosiahne určitý záver hospodárskeho a politického naplnenia moci, stiahne putá tejto premoženej masy a ob-

ráti sa teraz touto mierou na skutočné vnútorné úmysly svojej chute a svojho boja. Teraz ničí stále rýchlejšie, až postupne premení jeden štát za druhým na hromadu trosiek, na ktorých by potom mala byť vybudovaná suverenita večnej židovskej ríše.

V Anglicku, rovnako ako v Taliansku, je rozpor v názoroch lepšieho pôvodného štátництва a chuťou židovského svetového burzovníctva jasný, ba často dokonca páli v očiach.

Iba vo Francúzsku dnes existuje viac než kedykoľvek inokedy určitá vnútorná zhoda medzi snahami židovskej burzy a želaním šovinisticky naladeného národného štátneho umenia. Už samo v tejto identite spočíva obrovské nebezpečenstvo pre Nemecko. Práve z tohoto dôvodu Francúzsko je a zostane najväčším a najstrašnejším nepriateľom. Tento národ, ktorý čím ďalej tým viac prepadá ponegrovaniu, znamená vo svojej väzbe na židovské ovládnutie sveta striehnuce nebezpečenstvo pre zachovanie bielej rasy v Európe.

Pretože toto zamorovanie negerskou krvou na Rýne v srdci Európy zodpovedá ako sadisticko-perverznej pomstychtivosti tohoto úhlavného šovinistického nepriateľa nášho národa, tak aj oceľovo chladného uvažovania Židov, začať týmto spôsobom s miešanectvom v strede európskeho kontinentu a infikáciou nižším ľudstvom a odobrať tak bielej rase základ jej existencie.

To, čo dnes Francúzsko prevádza v Európe, povzbudzované vlastnou pomstychtivosťou, plánovito vedené Židom, je hriechom proti existencii bielych ľudí a to proti ním národ raz poštvie všetkých duchov pomsty bieleho plemena, ktoré v tejto rasovej potupe rozoznalo dedičný hriech ľudstva.

Pre Nemecko však francúzske nebezpečenstvo znamená povinnosť, s potlačením všetkých citových momentov, podať ruku všetkým, ktorí sú ohrození rovnako ako my a ktorí nechcú trpieť a znášať francúzske panovačné chůťky.

V Európe pre Nemecko v dohľadnej dobe prichádzajú do úvahy iba dvaja spojenci: Anglicko a Francúzsko.

Kto si dá snahu vysledovať dnes spätne zahranično-politické vedenie Nemecka od dôb revolúcie, ten sa bude musieť na základe neustáleho nepochopiteľného zlyhávania našich vlád chytiť za hlavu, aby buď jednoducho klesol na mysl, alebo aby plamennou nevôľou tomuto režimu vypovedal vojnu. S nerozumom tieto činy nemajú nič spoločného, pretože to, čo by sa každému mysliacemu mozgu zdalo ako nemysliteľné, dokázali naši Kyklopovia novembrových strán, žobrali o priazeň Francúzska. Áno, počas týchto rokov sa s dotknutou prostotou nenapraviteľného fantastika neustále prevádzali pokusy o bratříčkovanie sa s Francúzskom, neustále sa šaškovalo pred oným obrovským národom a v každom prefíkanom triku francúzskych drábov sa videli prvé znamenia zreteľnej zmeny zmýšľania. Skutoční zákulisní podnecovatelia našej politiky samozrejme tejto nezmyselnej viere nikdy neholdovali. Pre nich bolo vtieranie sa Francúzsku iba prirodzeným prostriedkom, ako týmto spôsobom sabotovať každú praktickú politiku spojeneckých zmlúv. O Francúzsku a jeho zákulisných cieľoch mali vždy jasno. Čo ich nútilo jednať tak, ako by skutočne verili v možnosť zmeny nemeckého osudu, bolo triezve poznanie, že v inom prípade by sa zrejme náš národ sám vydal inou cestou.

Tiež pre nás je samozrejme ťažké postaviť do radov nášho hnutia Anglicko, čoby potencionálneho budúceho spojenca. Naša židovská tlač tomu neustále dobre rozumela, koncentrovala nenávisť obzvlášť proti Anglicku, pričom veľa dobrých nemeckých hlupákov sadlo Židom dobrovoľne na lep.

Tieto noviny tárali o znovu posilnení nemeckej námornej moci, protestovali proti obetovaniu našich kolónií, odporúčali ich opätovné získanie a pomáhali tak v zbieraní materiálu, ktorý potom židovský lump prevádzal svojím stavovským kolegom v Anglicku, na praktické propagandistické zhodnotenie. Pretože dnes nebojujeme za námornú platnosť atď., o tom by sa malo rozsvietiť v hlavách našich politizujúcich meštiackych naiviek. Zameranie nemeckej národnej sily na tieto ciele, bez predbežného podrobného zaistenia našej pozície v Európe, bolo už pred vojnou úplným nezmyslom. Dnes patria podobné nádeje k oným hlúpostiam, ktoré sa v ríši politiky označujú slovom zločin.

Bolo to často na zbláznenie, keď človek musel prihliadať, ako židovskí zákulisní podnecovatelia dokázali náš národ zamestnať dnes veľmi bezvýznamnými vecami, ako zvolávali zhromaždenia a protesty, zatiaľ čo v rovnakom okamihu si Francúzsko ukrajovalo po kúskoch z tela našej národnej pospolitosti a ako nám boli plánovito odoberané podklady našej nezávislosti.

Pri tejto príležitosti nemôžem nespomenúť zvláštny koníček, ktorý Žid v týchto rokoch pestoval so zvláštnou starostlivosťou: južné Tirolsko.

Áno, južné Tirolsko. Ak sa touto otázkou zaoberám práve na tomto mieste, potom to nieje len preto, aby som tu zúčtoval s tým najklamárskejším zväzkom, ktorý, postavený na zábudlivosti a hlúposti našich širokých vrstiev, sa tu opovažuje tváriť sa ako národné povstanie, ku ktorému majú práve parlamentní podvodníci rovnako ďaleko, ako straka k vlastníckym predstavám.

Chcel by som zdôrazniť, že osobne patríam k ľuďom, ktorí keď sa rozhodovalo o osude južného Tirolska - to znamená od augusta 1914 do novembra 1918 - sa dostavili tam, kde sa odohrávala praktická obrana tiež tohoto územia, totiž do armády. Počas oných rokov som spolubojoval nie za stratu južného Tirolska, ale práve naopak za to, aby ako ostatné nemecké krajiny zostalo zachované svojej vlasti. Kto vtedy nebojoval, boli práve tí parlamentní zloduchovia, celá táto politizujúca stranícka zberba. Ba práve naopak, zatiaľ čo my sme bojovali s presvedčením, že iba víťazstvom v tejto vojne môže byť južné Tirolsko udržané pri nemeckej národnej pospolitosti, hecovala a štvla táto zberba tak dlho proti tomuto víťazstvu, až skutočne bojujúci víťazi podľahli zákernému bodnutiu dýkou do vlastného chrbta. Pretože udržanie južného Tirolska v nemeckej dŕžave samozrejme nemohlo byť zaistené živým táraním ráznych parlamentárov na viedenskom Radničnom námestí alebo z mníchovskej sály vojvodov, ale iba pomocou plukov bojujúcich na fronte. A ten, kto tieto rozbil, zradil tiež južné Tirolsko, rovnako ako všetky ostatné nemecké územia.

Kto však dnes verí, že sa juhotirolská otázka dala vyriešiť pomocou protestov, prehlásení, výmenou správy, atď., ten je buď úplne zvláštny darebák alebo nemecký malomeštiak.

V jednom by mal mať každý úplne jasno, totiž že znovu získanie stratených území sa nedeje slávnostným vzývaním Pánboha alebo pomocou zbožných nádejí v národný zväzok, ale iba silou zbraní.

Je teda otázkou, kto je pripravený vzdorovito pomocou sily zbraní opätovného získania týchto stratených území.

Čo sa mojej osoby týka, môžem tu s kludným svedomím ubezpečiť všetkých, že mám ešte dostatok odvahy, aby som sa zúčastnil tohoto víťazného dobytia južného Tirolska a to na čele príkladného parlamentného pluku, vznikajúceho z parlamentných tárajov a iných straníckych vodcov, rovnako ako aj z rôznych dvorných radcov. A vie diabol, že by ma tešilo, keby nad týmito vodcami ohnivých protestných zhromaždení náhle vybuchlo pár trieštivých granátov. Myslím, že keď sa líška

dostala medzi húf sliepok, že by bolo kotkodákanie horšie a útek jednotlivých sliepok do bezpečia rýchlejší, než u tohoto skvostného protestného spolku.

Avšak najhanebnejšie na celej veci je to, že títo páni sami neveria, že by sa touto cestou dalo niečo dosiahnuť. Sami najlepšie totiž poznajú nemožnosť a prostotu svojho okázalého jednania. Avšak robia to tak, pretože dnes je samozrejme o niečo ľahšie tárať o znovu získaní južného Tirolska, než bolo kedysi bojovať za jeho udržanie. Každý odvádza práve svoj diel. Vtedy sme obetovali svoju krv a dnes táto spoločnosť brúsi svoje zobáky.

Obzvlášť lahodné je potom pozorovať, ako sa viedenským legitímnym kruhom počas dnešnej snahy o znovu získanie južného Tirolska nadúva hrebienok. Pritom ich vznešený a urodzený panovnícky dvor pred siedmymi rokmi dopomohol pomocou zločineckého činu krivoprísaznej zrady k tomu, aby sa svetová koalícia ako víťaz zmocnila tiež južného Tirolska. Vtedy tieto kruhy podporovali politiku svojej zradcovskej dynastie a o južné Tirolsko sa nestarali ani za máčny mak. Samozrejme, dnes je to jednoduchšie, opäť za túto oblasť zápasíť, pretože teraz sa bojuje iba duchovnými zbraňami a je predsa omnoho ľahšie podráždiť si z vnútorných pohnútok hlasivky na nejakom protestnom zhromaždení, alebo si ušpiniť prsty písaním nejakého novinového článku, než napríklad počas obsadzovania Porýnia povedzme, vyhadzovať do vzduchu mosty.

Dôvod, prečo sa počas posledných rokov v určitých kruhoch urobil z juhotirolskej otázky styčný bod nemecko-talianskych vzťahov, nám leží na dlani. Židia a habsburskí legitimisti majú najväčší záujem na tom, aby zabránili nemeckej politike spojeneckých zmlúv, ktorá by mohla jedného dňa viesť k znovu objaveniu slobodnej nemeckej vlasti.

Nie z lásky k južnému Tirolsku je dnes vedené toto okázalé jednanie, - pretože tým mu nieje pomáhané, ba naopak škodené- , ale iba z obavy možného nemecko-talianskeho spojenectva.

A je to len súčasťou klamárstva a ohováračských tendencií týchto kruhov, keď sa s chladným a drzým čelom snažia skutočnosť postaviť tak, ako keby sme južné Tirolsko zradili snáď my.

Týmto pánom je nutné so všetkým dôrazom povedať toto: južné Tirolsko zradil predovšetkým každý Nemec, ktorý v rokoch 1914 - 1918 so zdravými údmi stál niekde inde, než na fronte a nedal vlasti k dispozícii svoje služby.

Po druhé, každý, kto v týchto rokoch nepomáhal posilňovať odolnosť nášho národného celku vo vedení vojny a kto neupevňoval výdrž nášho národa počas týchto bojov.

Po tretie, južné Tirolsko zradil ten, kto sa podieľal na vypuknutí novembrovej revolúcie, či už aktívnymi činmi alebo neaktívnou toleranciou, čím rozbil masu, ktorá sama mohla zachrániť južné Tirolsko.

A po štvrté, južné Tirolsko zradili všetky strany a ich prívrženci, ktorí pripojili svoj podpis pod hanebné zmluvy z Versailles a zo St. Germainu.

Áno, tak sa veci majú, moji odvážni páni protestovatelia!

Dnes som vedený iba triezvym poznaním, že stratené územia sa nedajú získať späť vrtkosťou jazyka nabrúsených parlamentných tárajov, ale iba naostreným mečom a teda krvavým bojom.

Zaiste tu nemusím vysvetľovať, že za terajšej situácie, keď sú kocky dávno hodené, považujem znovu získanie južného Tirolska pomocou vojny nielen za nemožné, ale by som túto možnosť osobne odmietol s tým presvedčením, že pre túto otázku nebolo dosiahnuté potrebné ohnivé nadšenie celého nemeckého národa do tej miery, ktorá je potrebná pre dosiahnutie potrebného víťazstva. Naopak si myslím,

že keď už raz bola táto krv obetovaná, bolo by zločinom, riskovať kvôli dvestotisícim Nemcov, zatiaľ čo inde stráda cez sedem miliónov pod cudzou nadvládou a životnou tepnou nemeckého národa prebiehajú zástupy afrických negerských tlúp.

Ak chce nemecký národ ukončiť stav hroziaceho vyhladenia v Európe, nesmie podľahnúť predvojnovým chybám a urobiť si z Boha a celého sveta nepriateľa, ale musí rozoznať iba toho najnebezpečnejšieho protivníka, aby na neho mohol uderiť celou svojou koncentrovanou silou. A ak toto víťazstvo bude vybojované pomocou obetí na iných miestach, iste nám to nasledujúce generácie nášho národného potomstva nebudú mať za zlé. A čím žiarivejší bude vzniknutý úspech, tým menšie budú mať starosti s ťažkou núdzou, ktorá z týchto záverov pramení.

Nás dnes neustále musí viesť onen základný názor, že znovu získanie stratených území danej ríše je v prvom rade otázkou znovu nadobudnutia politickej nezávislosti a moci rodnej zeme.

Túto potom zaistiť šikovnou politikou spojeneckých zmlúv je prvotnou úlohou silného vedenia našej zahraničnej politiky.

A práve národní socialisti nás musia chrániť, aby sme sa nedostali do závesu našich občianskych slovných patriotov, ktorí sú riadení Židmi. Beda, tiež aj nášmu hnutiu, ak sa namiesto bojovania bude pripravovať na rečnicke protesty!

Vďaka fanatickému poňatiu Nibelunského spojenectva s habsburskými štátnickými mršinami zhynulo Nemecko. Fantastickou sentimentalitou nášho dnešného spracovávanía zahranično-politických možností sme na najlepšej ceste k definitívnemu zamedzeniu nášho opätovného povstania.

Je nutné, aby som sa tu ešte v krátkosti zaoberal onými námietkami, ktoré sa predbežne budú vzťahovať na oné už vypovedané tri otázky, totiž na otázky, či sa:

po prvé, s dnešným, všetkým úplne zreteľne oslabeným Nemeckom, bude chcieť vôbec kto spojiť, po druhé, či sa nepriateľské národy zdajú byť vôbec vhodné pre túto reorganizáciu, po tretie, či dnešný súčasný vplyv židovstva nebude väčší než všetky poznatky a všetka dobrá vôľa a nezahatá a nezničí tak všetky plány.

Prvú otázku som myslím, aspoň z polovice, už dostatočne zodpovedal. Samozrejme, že sa s dnešným Nemeckom nikto nespojí. Žiadna mocnosť na tomto svete sa neodváža zviazať sa so štátom, ktorého vláda musí zničiť akúkoľvek dôveru. A čo sa teda týka pokusov našich ľudových súdruhov, prepáčiť, alebo dokonca ospravedlňovať tejto vláde ich jednania z dôvodu žalostnej mentality nášho národa, k tomu je nutné zaujať úplne ostré stanovisko.

Samozrejme, bezcharakternosť nášho národa v posledných šiestich rokoch je žalostná, ľahostajnosť voči dôležitým záujmom národnej pospolitosti skutočne sklúčujúca a zbabelosť dokonca mnohokrát do neba volajúca. Avšak nikdy nesmieme zabúdať, že sa pritom jedná o národ, ktorý pred pár rokmi ponúkal celému svetu na obdiv svoju najvyššiu bezpríkladnú ľudskú mravnú čistotu. Od začiatku augustových dní roku 1914 až do konca obrovského zápolenia národov neprejavil žiadny národ toľko mužnej odvahy, tuhej výdrže a trpezlivej znášanlivosti, než dnes tak zbedačený nemecký národ. Nikto nemôže tvrdiť, že by pohana dnešnej doby bola charakteristickým obrazom našej národnej pospolitosti. To, čo dnes musíme prežívať okolo seba, je iba ten najpríšernejší, zmysly a rozum ničiaci dôsledok krivoprišažného štátu z 9. novembra 1918.

Viac než kedy inokedy platia básnikove slová o zle, ktoré plodí ďalšie zlo. Avšak ani v týchto zlých časoch sa úplne nevytratili základné dobré prvky nášho národa, iba

driemu niekde v hlbine a občas je možno vidieť na černotou zatiahnutej oblohe, ako svetielka žiariacej cnosti, na ktoré si budúce Nemecko spomenie ako na prvé záblesky začínajúceho ozdravenia. Viac než raz sa našlo tisíce a tisíce mladých Nemcov odhodlaných priniesť svoj mladý život, rovnako ako v roku 1914, dobrovoľne a s radosťou ako obeť na oltár našej milovanej vlasti. A milióny a milióny ľudí opäť usilovne a poctivo pracujú, ako by nikdy nebolo záhuby zavinenej novembrovou revolúciou. Kováč opäť stojí u svojej nákovy, za pluhom kráča sedliak a v študovni sedí učenec, všetci s rovnakou snahou a s rovnakou oddanosťou svojej povinnosti.

Utláčanie zo strany našich nepriateľov už nevyvoláva súdny úsmev ako kedysi, ale roztrpčené a sklúčujúce grimasy. Bezo sporu došlo k obrovskej zmene zmýšľania.

Ak sa toto všetko dnes neodráža v znovuzrození politických mocenských myšlienok a pude sebazáchovy nášho národa, potom za to môžu tí samovrahovia, ktorí náš národ vedú svojou vládou od roku 1918 do záhuby.

Áno, ak niekto ohovára náš národ, môžeme sa ho spýtať, čo urobil pre jeho nápravu? Je mizivá podpora záverov našej vlády, ktoré v skutočnosti sotva kedy existovali, naším národom znamením malej životnej sily našej národnej pospolitosti, alebo snád' znamením úplného zlyhania so zaobchádzaním s týmto najcennejším statkom? Čo urobili naše vlády pre to, aby bol do tohoto národa opäť zasiaty duch hrdej majestátnosti, mužnej vzdorovitosti a hnevlivej nenávisti?

Keď bola v roku 1919 nemeckému národu vnútená mierová zmluva, boli sme oprávnení očakávať, že práve týmto nástrojom bezmedzného útlaku bude nesmierne podporený výkrik po nemeckej slobode. Mierové zmluvy, ktorých požiadavky trafia národy ako šľahnutie biča, sú neraz prvým vírením bubnov neskoršieho povstania.

Čo všetko sa dalo urobiť z mierovej zmluvy z Versailles!

Ako sa mohol tento nástroj nesmierného útlaku a ponižovania stať prostriedkom, ktorý vybičováva medzinárodné vášne až do najvyššieho bodu varu? Ako len mohol pomocou geniálneho propagandistického spracovania tejto sadistickej krutosti povýšiť ľahostajnosť daného národa na rozhorčenie a rozhorčenie potom do úplnej zúrivosti!

Ako sa dala každému jednotlivcovi z tohoto hľadiska tak dlho zapalať iskra v mozgu a vo vnímaní celého národa, až by sa u šesťdesiatich miliónov jedincov, u mužov, rovnako ako u žien, objavil jedného dňa ohnivý plameň spoločne vnímanej hanby a spoločnej nenávisti, z ktorého žiaru by potom vzišla žiarivá vôľa a jeden spoločný ohromný výkrik:

My chceme opäť zbrane!

Áno, k tomu mohla poslúžiť táto mierová zmluva. V jej nesmiernom útlaku, v nehanebnosti z nej vzniknutých nárokov, spočíva najsilnejšia propagandistická zbraň k opätovnému vyburcovaniu potlačeného životného ducha daného národa.

Potom však musí byť do služieb tohoto jedinečného veľkého poslania byť postavené všetko, počínajúc detským šlabikárom až po posledné noviny, každé divadlo a kino, každý plagátový stĺp a drevená ohrada, dokým sa modlitba našich dnešných spolkových patriotov „Bože, oslobod' nás!“, nepremení v mozgoch aj tých najmenších chlapcov vo vrúcnu prosbu: „Všemohúci Bože, posväť naše zbrane a buď spravodlivý, ako si vždy doposiaľ bol, rozhodni teraz, či si zaslúžime slobodu, Bože posväť náš boj!“

Všetko bolo premeškané, neurobilo sa úplne nič.

Kto by sa teraz chcel čudovať, že náš národ nie je tým, čím by chcel byť a byť mohol? Keď v nás zvyšok sveta vidí iba drábov, poddajného psa, ktorý vďačne obližuje ruku tým, ktorí ho predtým zmlátili.

Zaiste budú naše spojenecké možnosti zaťažené naším národom, avšak ešte väčšiu vinu na tom budú mať naše vlády. Tie sú vo svojej skazenosti vinné za to, že po ôsmich rokoch nesmierného útlaku existuje tak málo vôle po slobode.

Ak je teda aktívna politika spojeneckých zmlúv toľko viazaná na patričné ocenenie nášho národa, potom je o to viac podmienená existenciou vládnucej moci, ktorá nechce byť iba prisluhovačom cudzích štátov, dobytých miestodržiteľom vlastnej moci, ale naopak heroldom národného svedomia.

Ak bude však náš národ mať štátne vedenie, ktoré bude svoje poslanie vidieť práve v tom, neprejde ani šesť rokov a smelé zahranično-politické vedenie Ríše bude mať k dispozícii rovnako smelú vôľu po slobode prahnúceho národa.

Druhá námietka ohľadom veľkých problémov s preorientovaním sa nepriateľského národa ohľadom priateľského spojenectva, môže byť zodpovedaná takto: Všeobecná protinemecká psychóza, ktorá bola v ostatných štátoch vypestovaná pomocou sústavnej vojnovnej propagandy, bude trvať do tej doby, dokiaľ nebude existovať všetkým zreteľná nemecká Ríša, ktorá môže vzniknúť iba z nemeckej vôle po sebazáchove a ktorá bude niesť charakteristické znaky mocného štátu, ktorý hrá a hlavne je schopný hrať na všeobecnej európskej šachovnici.

Až keď sa vláde a národu zdá, že existujú predpoklady pre možné spojenectvo, môže jedna, alebo druhá mocnosť začať uvažovať o tom, propagandistickými prostriedkami preorientovávať názory verejnej mienky. To si tiež prirodzene vyžaduje zručnú prácu trvajúcu dlhé roky. Práve v nutnosti tohoto dlhodobého preladenia daného národa je zdôvodnená opatrnosť pri jeho vykonávaní. To znamená, nikto sa do tej činnosti nepustí, dokiaľ nebude mať do budúcnosti úplné presvedčenie o hodnote tejto práce a jej plodov. Nikto nebude chcieť iba kvôli prázdnemu táranu, z úst vtípného ministra zahraničia, meniť duchovné zameranie celého národa, pričom by ani nemal nejaké garancie o reálnych hodnotách daného národa. To by inak viedlo k plnému roztriešteniu verejnej mienky. Najhodnovernejšia istota možného, neskoršieho spojenectva s daným štátom však nespočíva v nafúkaných prejavoch jednotlivých členov vlády, ale skôr v zreteľnej stabilite určitej, účelne vypadajúcej vládnej tendencie, rovnako ako k tomu analogicky orientovanej verejnej mienky. Viera v to bude o to pevnejšia, čím väčšia bude viditeľná činnosť štátnej moci na poli propagandistickej prípravy a podpory jej činnosti a čím zreteľnejšie sa naopak bude vo vládnej tendencii odrážať vôľa verejnej mienky.

Národ bude teda považovaný za schopného spojenectva vtedy, ak bude vláda a verejná mienka rovnomerne fanaticky presadzovať a podporovať vôľu k boju za vlastnú slobodu. To je teda predpokladom preorientovania verejnej mienky ostatných štátov, ktoré sú na základe patričných poznatkov ochotné ísť za účelom ich prapôvodných záujmov, cestou po boku pre nich vhodného partnera, teda uzavrieť spojenectvo.

K tomu však teraz prináleží ešte jedna vec: Ak preorientovanie určitých duchovných názorov daného národa vyžaduje ohromnú usilovnosť a mnohými jedincami najskôr vôbec nie je akceptovaná, bolo by zločinom a hlúposťou zároveň, vlastnými chybami dodávať zbrane týmto inak zmýšľajúcim elementom.

Je nutné pochopiť, že to bude pochopiteľne nejaký čas trvať, než národ bezo zvyšku pochopí vnútorné úmysly svojej vlády. Len ťažko môže byť podané vysvetlenie o konečných cieľoch určitej politickej prípravy, skôr je nutné sa spoliehať buď na slepú vieru širokých más, alebo na intuitívny úsudok duševne vyššie postavených

vedúcich vrstiev. Pretože však veľa ľudí tieto politicko-jasnovidcké schopnosti postráda a vysvetlenie nemôže byť z politických dôvodov podané, bude sa vždy určitá časť intelektuálnej vedúcej vrstvy stavať proti novým tendenciám, ktoré potom z dôvodu ich neprehľadnosti môžu byť chápané ako čisté experimenty.

A tak bude vyburcovaný odpor starostlivých konzervatívnych štátnikov.

Avšak práve z tohoto dôvodu je najväčšou úlohou postarať sa o to, aby týmto narušiteľom nadväzovanie obojstranného porozumenia boli podľa možnosti z paží odobraté všetky užitočné zbrane a to predovšetkým vtedy, ako v našom prípade, keď sa jedná o úplne nerealizovateľné, čisto fantastické táranie nafúkaných spolkových patriotov a malomeštiackych kaviarenských politikov. Pretože výkriky po novej námornej flotile, znovu získanie našich kolónií, atď., sú skutočne iba prázdny táraním, bez akejkoľvek myšlienky praktickej uskutočniteľnosti, sa dá zistiť po veľmi krátkom zdravom uvažovaní. Avšak ako sa v Anglicku politicky využívajú tieto nezmyselné výlevy časťou úprimných, časťou šialených, vždy však v tichej službe našich úhlavných nepriateľov stojacich protestných oportunistov, nemôže byť v žiadnom prípade pre Nemecko vôbec priaznivé. A tak sa človek vyčerpáva v škodlivých protestoch proti Bohu a celému zvyšku sveta a zabúda na základný princíp, ktorý je predpokladom každého úspechu, totiž: Ak robíš niečo, rob to poriadne. Tým, že človek hovorí proti piatim, či desiatim štátom, zanedbáva koncentráciu celkových duchovných a fyzických síl na úder do srdca toho nie najprekliatejšieho nepriateľa a obetuje možnosť spojeneckého posilnenia tohoto stretnutia.

Tiež v tom spočíva poslanie národno-socialistického hnutia. Musí náš národ naučiť prehliadať drobnosti a starať sa iba o dôležité veci, netriešťať sa na vedľajších záležitostiach a nezabúdať, že cieľ, za ktorý dnes bojujeme, je holá existencia nášho národa a že jediný nepriateľ, ktorého musíme zničiť je a vždy zostane oná moc, ktorá nás chce okradnúť o našu existenciu.

Mnohé nás môže horko bolieť. To však ešte dlho nebude dôvodom k tomu, aby sme sa zriekali zdravého rozumu a v nezmyselnom reve sa hašterili s celým svetom, namiesto toho aby sme koncentrovali silu proti nášmu najúhlavnejšiemu nepriateľovi.

Mimochodom nemecký národ nemá do tej doby žiadne morálne právo sťažovať sa na správanie ostatného sveta, dokiaľ nebudú k zodpovednosti dohnaní tí zločinci, ktorí predali a zradili vlastnú krajinu. Nie je to žiadna posvätná vážnosť, keď sa z diaľky ohovára a protestuje proti Anglicku, Taliansku, atď. a medzi nami sa prechádzajú ničomníci, ktorí nám za zlato nepriateľskej propagandy vytrhli z paží naše zbrane, zlomili chrbticu našej morálke a ochromenú ríšu potom zapredali za tridsať strieborných.

Nepriateľ robí iba to, čo sa dalo očakávať. Z jeho správania a jednaní by sme sa mali poučiť.

Kto sa aj napriek tomu nechce stotožniť s týmto názorom, mal by v neposlednom rade pomyslieť na to, že potom zostáva už len rezignácia, pretože potom je do budúcnosti koniec akejkoľvek politiky spojeneckých zmlúv.

Pretože pokiaľ sa nespojíme s Anglickom, pretože nám zobralo naše kolónie, ani s Talianskom, pretože obsadilo južné Tirolsko, Poľsko a Československo neprichádzajú do úvahy, potom nám okrem Francúzska, ktoré nám ulúpilo Alsasko-Lotrinsko, v Európe nezostane nikto iný.

Či tým nemeckému národu bude poslúžené, o to nemôže byť vôbec žiadnych pochyb. Pochybné na tom je vždy iba to, či je takéto mienenie zastupované nejakou naivkou alebo prefikánym ničomníkom.

Pokiaľ sa v takomto prípade jedná o vodcu, veril by som skôr v to druhé.

Tak môže podľa ľudského uváženia prebehnúť preorientovanie ducha jednotlivých, dosiaľ nepriateľských národov, ktorých skutočné záujmy do budúcnosti spočívajú v rovnakom smere ako je náš, iba vtedy, ak vnútorná sila nášho štátu, rovnako ako zreteľná vôľa na zachovanie našej existencie, bude pozitívne pôsobiť na možného spojencu a pokiaľ eventuálnemu spojencovi nebude daná našim nevhodným správaním, alebo zločineckým jednaním potrava pre úplne protichodnú činnosť.

Najhoršie zodpovedateľná je však tretia námietka.

Je vôbec mysliteľné, aby zástupcovia skutočného záujmu spoločenstva chtivého národa vôbec presadili svoje úmysly voči židovskému úhlavnému nepriateľovi všetkých slobodných ľudových a národných štátov?

Dokážu napríklad sily tradičnej britskej politiky ešte zdolať zhubný židovský vplyv alebo nie?

Otázka je, ako už bolo povedané, len veľmi ťažko zodpovedateľná. Záleží na mnohých faktoroch. Jedno je však úplne jasné: V danom štáte môže byť existujúca štátna moc prehlásená za stabilnú a slúžiacu výhradne záujmom krajiny iba vtedy, ak je úplne vylúčené akékoľvek možné pôsobenie medzinárodných židovských síl.

Boj, ktorý vedie, aj keď v najhlbšom zmysle nevedome (čomu osobne neverím) fašistické Taliansko, proti trom hlavným zbraniam svetového židovstva, je najlepším znamením pre to, že sa tejto nadštátnej moci, aj keď nepriamou cestou, dajú vylámať jej jedované zuby. Zákaz murárskych tajných spoločností, prenasledovanie zahraničnej tlače, rovnako ako zlomenie medzinárodného marxizmu a naopak neustále upevňovanie fašistického štátneho zmysľania umožní v priebehu rokov talianskej vláde venovať sa stále viac záujmom vlastného národa, bez ohľadu na syčanie židovskej svetovej hydry.

Horšie sa veci majú v Anglicku. V tejto krajine „slobodnej demokracie“ riadi Žid nepriamou cestou skoro celú verejnú mienku. A aj napriek tomu aj tam prebieha nepretržitý zápas medzi zástupcami britských štátnych záujmov a zločincami židovskej medzinárodnej diktatúry.

Ako tvrdo na seba tieto dva rozdielne názory narážajú, bolo možné po vojne po prvé uvidieť v rozdielnom prístupe britského štátneho vedenia na strane jednej a tlače na druhej strane k japonskému problému.

Okamžite po skončení vojny sa na svetlo opäť dostal starý spor medzi Amerikou a Japonskom. Samozrejme, že ani veľké európske mocnosti sa k tomuto novému vojnovému nebezpečenstvu nemohli postaviť úplne ľahostajne. Ani všetky príbuzenské väzby nemohli potlačiť určitý pocit závistlivej obavy z nárastu Americkej únie vo všetkých oblastiach medzinárodného hospodárstva a mocenskej politiky. Zdalo sa, že z bývalej koloniálnej krajiny, dieťaťa veľkej matky, povstáva vládca sveta. Je pochopiteľné, keď Anglicko dnes so starostlivým nepokojom preveruje svoje staré spojenecké zmluvy a štátnici majú starosti, hľadajú do budúcnosti, kedy už nebude platiť: „Anglicko pánom všetkých morí“, ale „Unionistické oceány“.

S obrovským americkým štátnym kolosom, s jeho enormným bohatstvom panskej prírody je ďaleko ťažšie držať krok, než so stiesnenou Nemeckou ríšou. Pokiaľ raz budú vrhnuté kocky posledného rozhodnutia, bude Anglicko nútené urobiť osudné rozhodnutie. Bude musieť siahnúť po žltej pästi a uzavrieť s ňou spoločenstvo, ktoré bude z rasového hľadiska snád' nezodpovedné, avšak štátnicky bude jedinou

možnosťou posilnenia britskej svetovej pozície voči vzrastajúcemu americkému kontinentu.

Zatiaľ čo sa teda britské vedenie cez spoločné boje na európskom vojnovom bojisku nemohlo rozhodnúť, či zvoliť zväzok s ázijským partnerom, napadla ho od chrbta celá židovská tlač.

Ako je možné, že židovské orgány, ktoré až do roku 1918 boli verným zástancom britského boja proti Nemeckej ríši, sa teraz náhle dopustili zrady a idú si vlastnou cestou?

Zničenie Nemecka nebolo anglickým, ale v prvej rade židovským záujmom, rovnako ako dnešné zničenie Japonska neslúži ani tak britským záujmom, ako skôr útočným snahám vodcov túžobne očakávanej židovskej svetovej ríše. Zatiaľ čo Anglicko sa stará o udržanie svojej pozície vo svete, organizuje Žid svoj útok za jeho ovládnutie.

V dnešných európskych štátoch vidí bezmocné nástroje svojej vôle, či už nepriamou cestou pomocou takzvanej západnej demokracie, alebo vo forme priameho ovládnutia más ruským boľševizmom.

Avšak nielen starý svet má takto spútaný, ale rovnaký osud hrozí aj tomu novému. Židia ovládajú burzové sily Americkej únie. Každým rokom sa stávajú väčším a väčším pánom pracovnej sily stodvadsať miliónového národa a nezávislých je, k ich najväčšej nevôli, už len pár jedincov.

S prehnanou zručnosťou spútvajú verejnú mienku a formujú z nej nástroj boja za svoju vlastnú budúcnosť.

Najväčšie židovské mozgy už vidia blížiť sa naplnenie ich testamentárneho volebného hesla obrovského ľudového žrádla.

V rámci tejto veľkej tlupy odnárodných koloniálnych území by jeden jediný nezávislý štát mohol ešte celé dielo zhať. Pretože boľševický svet môže existovať iba vtedy, ak zahŕňa úplne všetko.

Ak zostane zachovaný jeden jediný štát vo svojej národnej sile a veľkosti, musí svetová atrapa židovskej ríše, rovnako ako každá tyrania na tejto zemi, zákonite podľahnúť sile národnej myšlienky.

Žid vie teraz veľmi dobre, že vo svojej tisícročnej adaptácii musí podmyvať európske národy a robiť z nich bezpohlavných bastardov, avšak nebol by schopný priňať takýto osud ázijskému národnému štátu typu Japonska. Môže sa dnes voči Nemecku, Anglicku, Amerike a Francúzsku pretvarovať ako chce, že mu k žltým aziatom chýbajú mosty. A tak sa v súčasnosti pokúša, pomocou sily podobného útvaru, zlomiť japonský národný štát, aby tak vyradil vlastného nebezpečného protivníka skôr, než sám svojou päťou premení poslednú štátnu moc na svoju despotickú tyranu.

Vo svojej tisícročnej židovskej ríši sa obáva japonského národného štátu, a preto si želá jeho zničenie ešte pred nastolením svojej vlastnej diktatúry.

A tak štvie národy proti Japonsku, ako kedysi proti Nemecku. A zatiaľ čo sa britská diplomacia pokúša o vytvorenie eventuálneho spojenectva s Japonskom, požaduje už britsko-židovská tlač boj proti spojencom a za proklamovanie demokracie, s bojovými výkrikmi: - preč s japonským militarizmom a cisárstvom, pripravuje zničujúcu vojnu.

Takýto bezočivý je dnes Žid v Anglicku.

A tým započne boj proti svetovému židovskému nebezpečenstvu aj tam.

A práve národno-socialistické hnutie musí opäť naplniť to najväčšie poslanie: Musí vlastnému národu otvoriť oči čo sa týka cudzích národov a musí neustále dookola poukazovať na skutočného nepriateľa dnešného sveta. Namiesto nenávisti voči

ostatným árijcom, od ktorých nás môže oddeľovať všetko možné, s ktorými však máme spoločnú krv a s ktorými nás spája obrovské spojenectvo k sebe patriacich kultúr, musí všeobecnému hnevu zasvätiť pravého nepriateľa ľudstva a skutočného pôvodcu všetkého utrpenia.

Musí sa však postarať o to, aby aspoň v našej krajine bol oný najúhlavnejší nepriateľ jasne rozpoznaný a aby boj proti nemu, čoby žiarivé znamenie zdarných zajtrajškov, ukázal aj ostatným národom cestu pre ozdravenie zápasiaceho árijského ľudstva.

Mimochodom nech je našim vodcom náš rozum, vôľa našou silou. Vytrvalosť v jednaní nech je nám svätou povinnosťou a naša viera nech zostane najvyšším ochrancom.

14. kapitola

ORIENTÁCIA ALEBO VÝCHODNÁ POLITIKA

Existujú dva dôvody, ktoré ma podnietili k tomu, podrobiť vzťah Nemecka k Rusku prieskumu:

1. v tomto prípade sa jedná snáď o vôbec najdôležitejšiu záležitosť nemeckej zahraničnej politiky a

2. táto otázka je tiež skúšobným kameňom mladého národno-socialistického hnutia, ohľadom jasného myslenia a správneho konania.

Musím priznať, že ma predovšetkým druhý bod naplňa skľučujúcou starosťou. Pretože naše hnutie nezískava množstvo svojich prívržencov z tábora indiferentov, ale väčšinou extrémnych svetonáborov, je úplne prirodzené, keď sú títo ľudia tiež v oblasti zahranično-politickej zaťaženi predsudkami alebo pramalým porozumením kruhov, ktorým predtým politicky a svetonáborovo prináležali. Pritom to v žiadnom prípade neplatí iba pre jedincov, ktorí k nám prichádzajú zľava. Ba práve naopak. Či už ich doterajšie poučenie o týchto problémoch bolo akékoľvek, bolo aspoň vo väčšine prípadoch, opäť vyvážené vznikajúcim zvyškom prirodzených a zdravých inštinktov. Bolo potom iba nutné, ich doterajšie vnútené ovplyvnenie doplniť lepším názorom, pričom sa ako najlepší spojenec veľmi často prejavil zdravý inštinkt a prirodzený pud sebazáchovy.

O mnoho ťažšie je naproti tomu prinútiť k jasnému politickému uvažovaniu človeka, ktorého doterajšia výchova v tejto oblasti postrádala akýkoľvek rozum a logiku a ktorý na oltár objektivity obetoval do posledného zvyšku všetok svoj prirodzený inštinkt. Práve príslušníkov našej takzvanej inteligencie je najťažšie priviesť k jasnemu a logickému zastupovaniu ich záujmov a záujmov ich národa navonok. Sú enormne zaťaženi nielen nezmyselnými predstavami a predsudkami, ale z dôvodu blahobytu tiež stratili a zahodili posledný pud sebazáchovy. Tiež národno-socialistické hnutie musí s týmito ľuďmi zväzdať ťažké boje. Ťažké preto, lebo vďaka svojej úplnej neschopnosti sú bohužiaľ veľmi často hrozne namyslení, aj keď úplne nepochopiteľne, bez akéhokoľvek vnútorného oprávnenia sa pozerajú z vysoka na ostatných, často omnoho zdravších ľudí. Namyslení, arogantní všeznalci, bez akejkolvek schopnosti chladného zhodnotenia a zvažovania, na ktoré je však nutné hľadieť ako na predpoklad všetkých zahranično-politických snáh a jednaní.

A pretože práve tieto kruhy dnes začínajú zameranie našej zahraničnej politiky odvádzať osudným spôsobom od skutočného zastupovania národných záujmov nášho ľudu a namiesto toho sa dávajú do služieb svojich fantastických ideológií, cítim sa byť voči svojim prívržencom povinný, podrobne sa zaoberať najdôležitejšou zahranično-politickou otázkou, totiž vzťahom k Rusku a to podrobnejšie, než je pre všeobecné pochopenie nutné a v rámci tohoto diela možné.

Všeobecne by som k tomu chcel povedať nasledujúce:

Pokiaľ máme zahraničnou politikou rozumieť riadenie vzťahu jedného národa ku zvyšku sveta, potom bude musieť byť spôsob tohoto riadenia podmienený určitými skúsenosťami. Ako národní socialisti môžeme ohľadom zahraničnej politiky národného štátu pridať nasledujúcu vetu:

Zahraničná politika národného štátu musí na tejto planéte zaistiť existenciu štátom združenej rasy a to tým, že vytvorí príhodný vzťah medzi počtom a nárastom obyvateľstva na jednej strane a veľkosti a kvalite krajiny a pôdy na strane druhej. Za zdravý vzťah sa pritom smie považovať iba taký stav, keď je obživa daného národa zaistená vlastnou krajinou a pôdou. Každý iný stav, ak by trval stovky, ba tisíce

rokov, je tak či tak nezdravý a skôr či neskôr povedie k poškodeniu, ak nie k úplnému zničeniu daného národa.

Iba dostatočne veľký priestor na tejto zemi zaisťuje danému národu slobodu jeho bytia.

Pritom sa nutná veľkosť osídleného priestoru nesmie hodnotiť výhradne z hľadiska súčasnosti a už vôbec veľkosť výnosnosti pôdy prepočítavať na počet národa. Pretože ako som už rozviedol v prvom diele v kapitole Nemecká predvojnová politika spojeneckých zmlúv, k základnej ploche daného štátu prichádza okrem významu priamej obživy obyvateľstva ešte význam vojensko-politický. Pokiaľ si národ veľkosťou zeme a pôdy zaistil svoju obživu, je napriek tomu ešte nutné, myslieť na zaistenie vznikajúceho priestoru. To spočíva vo všeobecne mocensko-politickej sile štátu, ktorá opäť nie je určená ničím iným, než vojensko-geografickými hľadiskami.

A preto môže nemecký národ svoju budúcnosť zastupovať iba ako svetová mocnosť. Počas dvoch tisícročí tvorilo zastupovanie záujmov nášho národa, ktoré môžeme označiť za viac či menej podarenú zahranično-politickú činnosť, svetovú históriu. My sami sme toho svedkami, pretože ohromný zápas národov medzi rokmi 1914 až 1918 bol iba bojom nemeckého národa za jeho existenciu na zemeguli, samotný spôsob priebehu však označujeme za svetovú vojnu.

V tomto boji kráčal nemecký národ ako zdanlivá svetová mocnosť. Hovorím tu zdanlivá, pretože v skutočnosti žiadnou nebol.

Pokiaľ by nemecký národ mal v roku 1914 iný pomer medzi plochou zeme a počtom obyvateľstva, potom by Nemecko bolo naozajstnou mocnosťou a mohlo by s prihliadnutím na ďalšie okolnosti výhodnejšie ukončiť túto vojnu.

Nie je tu však mojou úlohou, ani mojou snahou poukazovať na „keby sme...“, keby neexistovalo „avšak“. Avšak vnímam to ako bezpodmienečnú nutnosť, vykresliť doterajší stav neskrášlene a triezvo, poukázať na jeho znepokojujúce slabosti a mimikálne v radoch národno-socialistického hnutia prehĺbiť pochopenie nutnosti.

Nemecko dnes nieje žiadnou svetovou mocnosťou. Aj keby bola prekonaná naša momentálna vojenská bezmocnosť, nemali by sme na tento titul úplne žiadne oprávnenie. Aký význam má dnes na tejto planéte útvar, ktorý je tvorený tak smiešnym pomerom medzi svojou plochou a počtom svojho obyvateľstva, ako súčasná Nemecká ríša? V dobe, v ktorej je plocha tejto planéty postupne rozdeľovaná medzi jednotlivé štáty, z ktorých niektoré obopínajú skoro celé kontinenty, sa nedá ako o svetovej mocnosti hovoriť o útvare, ktorého politická domovina obsahuje smiešnu plochu necelých päťstotisíc štvorcových kilometrov.

Čisto teritoriálne videné, sa celková plocha Nemeckej ríše doslova stráca v porovnaní s takzvanými svetovými mocnosťami. Anglicko by sa nemalo uvádzať ako proti dôkaz, pretože anglická domovina je v skutočnosti iba veľké hlavné mesto britskej svetovej ríše, zaberajúce skoro štvrtinu celej plochy na tejto planéte. Ďalej musíme obrovské štáty vidieť predovšetkým v Americkej únii, rovnako ako v Rusku a Číne. Samé priestorové útvary, ktoré sú skoro desaťkrát väčšie, než súčasná Nemecká ríša. Dokonca samo Francúzsko musí byť medzi tieto štáty započítané. Nielen že čím ďalej väčšou mierou dopĺňa svoju armádu z radov farebnej populácie svojej obrovskej ríše, ale aj z rasového hľadiska robí v ponegrovanií také pokroky, že sa skutočne dá pomaly hovoriť o vzniku afrického štátu na európskej pôde. Koloniálna politika súčasného Francúzska sa v žiadnom prípade nedá porovnať so skoršou Nemeckou. Pokiaľ bude vývoj súčasného francúzskeho trendu v dnešnej tichosti pokračovať ďalších tristo rokov, zmizli by aj posledné zvyšky franskej krvi v rámci tvoriaceho sa európsko-afrického štátu mulatov. Obrovské sídlisko od Rýna až po Kongo by sa postupne naplnilo, vďaka trvalému miešaniu sa tvoriaceho sa nižšou rasou.

To odlišuje francúzsku koloniálnu politiku od starej nemeckej.

Niekdajšia nemecká koloniálna politika bola, ako všetko čo sme robili, polovičná. Nepriniesla nemeckej rase ani zväčšenie jej sídelného územia, ani nepreviedla pokus, docieľiť pomocou nasadenia čiernej krvi posilnenie mocenských pozícií ríše. Askariovia v Nemeckej východnej Afrike boli malým, váhavým krokom na tejto ceste. V skutočnosti slúžili ako obrancovia vlastnej kolónie. Myšlienka, priviesť čierne oddiely na európsku vojnovú scénu u nás nikdy neexistovala, nehľadiac vôbec na jej úplnú nerealizovateľnosť počas svetovej vojny, zatiaľ čo u Francúzov bola vnímaná a pociťovaná ako vnútorné ospravedlnenie ich koloniálnej činnosti.

A tak dnes môžeme na zemi vidieť počet mocenských štátov, ktoré nielen počtom obyvateľstva preyšujú minimálne o polovicu silu nášho národa, ale predovšetkým vo svojej ploche vlastnia oporu svojej politicko-mocenskej pozície. Ešte nikdy nebol, merané plochou a počtom obyvateľstva, pomer Nemeckej Ríše voči ostatným svetovým mocnostiam taký rozdielny a nevýhodný, ako na začiatku našej histórie pred dvetisíc rokmi a opäť dnes. Vtedy sme ako mladý národ útočne vtrhli do sveta rozpadajúceho sa štátneho útvaru, ktorého poslednú veličinu, Rím, sme sami pomáhali dobývať. Dnes sa nachádzame vo svete vytvárajúcich sa veľkých mocenských štátov, kde naša vlastná ríša upadá do stále väčšej bezvýznamnosti.

Je nutné, aby sme túto horkú skutočnosť mali neustále chladne a triezvo na očiach. Je nutné, aby sme Nemeckú Ríšu sledovali a porovnávali ohľadom počtu obyvateľov a rozmeru plochy v jeho pomere s ostatnými štátmi počas predošlých storočí. Viem, že potom musí každý v ohromení dôjsť k záveru, ktorý som predniesol už na začiatku tohoto pojednania: Nemecko už nie je žiadnou svetovou veľmocou, je ľahostajné, či je vojensky oslabené, či silné.

Dostali sme sa do pozície, keď sa nemôžeme porovnávať so žiadnou svetovou mocnosťou a to len vďaka osudovému zahranično-politickému vedeniu nášho národa, vďaka úplnej absencii vytýčenia určitého zahranično-politického cieľa a vďaka strate oného zdravého inštinktu a pudu sebazáchovy.

Pokiaľ chce národno-socialistické hnutie skutočne dostať od histórie posvätenie obrovského poslania pre náš národ, musí, pretkané poznaním a naplnené bolesťou o skutočnej situácii na tejto zemi, začať chladne a cieľavedome bojovať proti bezcieľnosti a neschopnosti, ktorú doposiaľ náš národ na svojich zahranično-politických cestách vykazoval. Musí potom, bez ohľadu na tradíciu a predsudky, nájsť odvahu zjednotiť náš národ a jeho silu k postupu na onej ceste, ktorá ho vyvedie z dnešného stiesnenia smerom k novej pôde a zemi a tým ho aj raz navždy zbaví obavy pred zabudnutím na tejto zemi a nebezpečenstvom stať sa otrockým národom v cudzích službách.

Národno-socialistické hnutie sa musí pokúsiť odstrániť nepomer medzi našim počtom obyvateľstva a plochou našej zeme, videnou jednak čoby prameň obživy a jednak ako mocensko-politický oporný bod, medzi našou historickou minulosťou a beznádejnosťou našej súčasnej bezmocnosti.

Musí si pritom byť vedomé, že sme na tejto zemi zviazaní ako zástupcovia najvyššieho ľudstva zviazaný najvyššou povinnosťou a že tejto povinnosti dosiahneme tým ľahšie, čím väčšie rasové vedomie nemecký národ dosiahne a okrem chovania psov, koní a mačiek sa tiež zľutuje nad vlastnou krvou.

Ak doterajšiu nemeckú zahraničnú politiku označujú za bezcieľnú a neschopnú, spočíva dôkaz môjho tvrdenia priamo v skutočnom zlyhaní tejto politiky. Aj keby náš

národ bol duševne menejcenný alebo zbabelý, nemohol by výsledok jeho zápasu na tejto zemi byť horší, než ho dnes môžeme vidieť pred sebou. Tiež vývoj posledného desaťročia pred vojnou nás v tom len utvrdzuje. Pretože sila danej ríše sa nedá merať na nej samotnej, ale iba cestou porovnania s ostatnými štátmi. A práve takéto porovnanie nám dáva dôkaz, že nadobúdanie sily ostatných štátov bolo nielen rovnomernejšie, ale vo svojom vývoji aj silnejšie. A tak sa cesta Nemecka, aj napriek zdanlivému rozvoju, v skutočnosti stále viac vzdäľovala ostatným štátom a zostávala pozadu, skrátka rozdiel sa zväčšoval v náš neprospech. Tiež samotným počtom obyvateľstva sme zostali pozadu. A keďže náš národ vo svojom hrdinstve neprekoná nikto na svete a za udržanie svojej existencie zrejme obetoval najviac krvi zo všetkých národov sveta, musíme neúspech vidieť v chybnom spôsobe nasadenia.

Keď v tejto súvislosti prešetříme politické udalosti nášho národa počas posledných tisíc rokov a necháme si pred očami prebehnúť všetky tie vojny a boje a preskúmame z nich prameniacci konečný výsledok, budeme musieť priznať, že z tohoto krvavého mora vzišli vlastne iba tri fenomény, ktoré môžeme označiť za trvalé ovocie jasne určených zahranično-politických a vôbec politických procesov.

1. kolonizácia Východnej marky prevádzaná predovšetkým Bajuwármí,
2. 2. preniknutie a získanie územia východne od Labe a
3. organizácia brandenbursko-pruského štátu, prevádzaného Hohenzollermí, čoby predobrazu a kryštalizačného jadra novej Ríše.

To je veľmi poučné varovanie do budúcnosti!

Obidva prvé úspechy našej zahraničnej politiky zostali tiež najtrvalejšie. Bez nich by náš národ nehral už vôbec žiadnu úlohu. Boli prvým, ale bohužiaľ tiež posledným vydareným pokusom, priviesť stúpajúci počet obyvateľov do súladu s veľkosťou zeme a pôdy.

A je nutné skutočne osudovo hľadiť na to, ako bezvýznamne vníma tieto dve udalosti naše nemecké dejepisectvo, ako nepochopilo tieto dve pre potomstvo najvýznamnejšie udalosti, zatiaľ čo vyzdvihovalo a oslavovalo všemožné fantastické hrdinstvo, rôzne dobrodružné boje a vojny, namiesto toho aby konečne rozpoznalo, aká bezvýznamná bola väčšina týchto udalostí vo vzťahu k veľkej vývojovej priamke nášho národa.

Tretím úspechom našej politickej činnosti bolo vytvorenie pruského štátu a ním zapríčineného pestovania výnimočných štátnych myšlienok, rovnako ako nemeckej armády, ktorá bola prispôbená modernému svetu a mala formu sebazáchovného a sebaobranného pudu. Premena brannej myšlienky na brannú povinnosť národa bola prevedená práve v poňatí tohoto nového štátu. Význam tohoto počinu nemôže byť nikdy správne docenený. Práve cestou disciplíny pruského armádneho organizmu získal nemecký národ, aspoň časťou späť stratené organizačné schopnosti. To, čo sa u iných národov zachovávalo ako pôvodný pud ich stádovej pospolitosti, bolo teraz, aspoň sčasti, našej národnej pospolitosti umelo vrátené pomocou procesu vojenského výcviku. Preto má tiež zrušenie brannej povinnosti, ktorá môže byť pre tucty iných národov úplne bezvýznamná, pre nás taký osudový význam. Desať nemeckých generácií bez opravného a výchovného vojenského výcviku, ponechaných najhroznejším dôsledkom pokrvnej a tým aj svetonázorovej rozorvanosti a náš národ by stratil aj posledný zvyšok svojej samostatnej existencie na tejto planéte. Nemecký duch by mohol vytvárať svoj kultúrny príspevok iba pomocou jednotlivcov v lone cudzích národov, pričom by ani nebol ako taký vo svojom pôvode rozpoznávaný. Bol by kultúrnym hnojivom, dokiaľ by sa neskalil aj posledný zvyšok árijsko-nordickej krvi. .

Je pozoruhodné, že význam tohoto skutočného politického úspechu, ktorý si náš národ vydobyl počas svojho tisícročného zápasu, je našimi protivníkmi chápaný a cenený ďaleko viac, než nami samotnými. Obdivujeme heroizmus, ktorý náš národ olúpil o milióny jeho najcennejších nositeľov čistej krvi a ktorý bol vo svojom konečnom výsledku úplne neplodný.

Rozlíšenie skutočného politického úspechu nášho národa od neplodného účelu nasadenej národnej krvi, má najvyšší význam ako pre súčasnosť, tak predovšetkým pre našu budúcnosť.

My, národní socialisti, nemôžeme a nesmieme nikdy súhlasiť s bežným hurá patriotizmom nášho dnešného meštiackeho sveta. Smrteľným nebezpečenstvom je pre nás predovšetkým seba menšie spájanie posledného predvojnového vývoja s našou vlastnou cestou. Z celej historickej etapy devätnásteho storočia pre nás nemôže vyplývať ani jedna jediná povinnosť, ktorá je opodstatnená práve v tejto perióde.

My sme sa, oproti reprezentantom onej doby prihlásili opäť k zastupovaniu najvyššieho hľadiska každej zahraničnej politiky, totiž: Priviesť pôdu do súladu s počtom obyvateľstva. Áno, z minulosti sa môžeme poučiť iba o tom, že cieľ je nutné vytýčiť v dvoch smeroch: Pôda a zem čoby cieľ našej zahraničnej politiky a nový, duchovno-svetonázorový, jednotný základ čoby cieľ vnútorného politického konania.

Chcel by som ešte krátko zaujať stanovisko k otázke, ako ďaleko sa zdajú byť mravne a morálne oprávnené nároky na pôdu a zem. Je to nutné, pretože bohužiaľ aj v takzvaných národných kruhoch sa vyskytujú vrúcne zanietení táraji, ktorí sa snažia nemeckému národu ako cieľ jeho zahraničnej politiky predpisovať náhradu nepráva z roku 1918, pritom celý svet uisťujú o národnej bratskosti a sympatii.

Vyzdvihnúť by som pritom chcel nasledujúce: Požiadavka znovu obnovenia hraníc z roku 1914 je politickým nezmyslom obrovského dôsledku, javiaceho sa ako zločin. Nehľadiac na to, že hranice Ríše v roku 1914 boli všetkým možným, len nie logickým. Pretože v skutočnosti neboli ani celistvé z pohľadu celistvosti ľudí nemeckého národa, ani rozumnými z hľadiska vojensko-geografického. Neboli výsledkom uváženej politiky, ale iba momentálnymi hranicami v žiadnom prípade uzavretého politického zápasu, ba sčasti dokonca dielom náhody. S rovnakým právom a vo veľa prípadoch s ešte väčším právom by sa dal z nemeckej histórie vytiahnuť nejaký vzorový rok a v znovu nastolení vtedajších pomerov vysvetliť cieľ určitej zahranično-politickej činnosti. Vyššie zmienená požiadavka zodpovedá úplne povahe nášho meštiackeho sveta, ktorý nevlastní ani tu najmenšiu nosnú politickú myšlienku do budúcnosti a radšej žije skôr v minulosti a síce v tej najbližšej. Zákon zotrvačnosti ich viaže na daný stav, núti ich odporovať akýmkoľvek zmenám, pričom by túto aktivitu tohoto odporu ani nepreniesli cez túto holú zotrvačnosť. A tak je samozrejmé, že politický horizont týchto ľudí nikdy neprekročí horizont roku 1914. Tým, že proklamujú obnovenie hranice z roku 1919 ako svoj politický cieľ, ich stále spútava s rozpadnutým zväzkom našich nepriateľov. Len tak je vysvetliteľné, že osem rokov po svetovom zápole, ktorého sa štáty zúčastnili s pomerne cudzorodými cieľmi a túžbami, stále ešte prežíva koalícia vtedajších víťazných mocností, vo viac či menej uzavretej forme.

Všetky tieto štáty boli svojho času účastníkmi nemeckého zrútenia. Obava pred našou silou zahnila do pozadia všetko sebestvo a závisť medzi jednotlivými mocnosťami.

Videli v možnom všeobecnom pochovaní našej Ríše najlepšiu ochranu pred budúcim opätovným povstaním. Zlé svedomie a strach pred silou nášho národa je tým najtrvalejším pojítkom medzi jednotlivými článkami tohoto zväzku.

A my ich nesklamávame. A zatiaľ čo meštiactvo predstavuje ako svoj politický cieľ pre Nemecko obnovenie hranice z roku 1914, plaší tým späť do zväzku našich nepriateľov každého potenciálneho spojenca, ktorý by aj chcel preskočiť ku nám, pretože tento musí mať strach, že bude izolovaný napadnutý a že tým stratí právo na ochranu jednotlivých štátov v rámci tohoto zväzku. Každý z týchto štátov sa cíti byť trafený a ohrozený touto parolou.

Pritom je nezmyselná v dvoch ohľadoch:

1. Pretože chýbajú mocenské prostriedky, bez ktorých nemôže byť z výparov spolkových večerov premenená na reálnu skutočnosť a

2. Aj keby sa nechala realizovať, bol by výsledok taký žalostný, že by sa pre živého Boha nevyplatilo, kvôli tomu opäť obetovať krv nášho národa.

Pretože by znovu získanie hranice z roku 1914 muselo byť spojené s prelievaním našej krvi, nemôže nikoho nechať na najmenších pochybách. Iba detsky naivné bytosti by sa mohli domnievať, že územná korektúra našej vlasti by sa dala previesť podliezaním a prosením. A to nehľadiac na skutočnosť, že podobný pokus by vyžadoval Talleyrandovu povahu, ktorú nevlastníme. Jedna polovica našej politickej existencie sa skladá z veľmi prehnaných, avšak rovnako tak bezcharakterných a vôbec voči nášmu národu nepriateľsky naladených elementov, pričom druhá sa oproti tomu skladá z dobromyseľných, nepomstivých a poddajných hlupákov. K tomu sa ešte od viedenského kongresu zmenila doba: Už to nie sú kniežatá a kniežacie milenky, ktorí šachujú a dohovárajú sa o štátnych hraniciach, ale neúprosný Žid bojuje za svoju nadnárodnú nadvládu. Žiadny národ neodstráni túto ruku zo svojho hrtanu inak, než pomocou meča. Iba zhromaždená, koncentrovaná sila mocnej, vzpínajúcej sa národnej vášne dokáže odolať tomuto medzinárodnému zotročiteľovi národov. Taký proces je a vždy zostane krvavý.

Ak sa však vzdáva pocta presvedčeniu, že nemecká budúcnosť tak či tak dosiahne najvyššie naplnenie, je nutné sa o toto naplnenie, napriek všetkým úvahám politických chytrákov, snažiť už teraz a vytýčiť a napokon aj vybojovať jeho ciele.

Hranice z roku 1914 neznamenujú pre budúcnosť nemeckého národa úplne nič. Nespočíva v nich ani záštita minulosti, ani sila pre budúcnosť.

Nemecký národ vďaka nim nezíska ani svoju vnútornú celistvosť, ani nimi nebude zaistená jeho obživa a ani z vojenského hľadiska tieto hranice nie sú nijako účelné, ba ani uspokojiteľné a v poslednom rade nedokážu ani vylepšiť pomer, v ktorom sa momentálne nachádzame voči ostatným, alebo skôr lepšie povedané skutočným svetovým mocnostiam. Vzdialenosť k Anglicku sa tým neskrátí, veľkosť Únie sa tým nedosiahne, ba ani Francúzsko tým nepocíti akékoľvek podstatné oslabenie svojho svetovo politického významu.

Iba jedno by bolo isté: Aj pri sebe menšom úspechu by podobný pokus o znovu obnovenie hranice z roku 1914 viedol iba k vykrvácaniu nášho národa v takom rozsahu, že pre skutočné zaisťujúce rozhodnutie a činy budúcnosti národa by nezostala už úplne žiadna sila. Práve naopak, v opojení podobného sypkého úspechu by sa človek zriekol ďalších, ďaleko dôležitejších cieľov, ako keby „národná česť“ bola opravená a komerčnému vývoju by bolo otvorených opäť niekoľko vstupných brán.

Naproti tomu sa musíme my, národní socialisti, pevne držať nášho zahranično-politického cieľa, totiž: Zaisťiť nemeckému národu na tejto zemi primeraný životný priestor a pôdu. A táto akcia je jedinou, ktorá pred Bohom a našim nemeckým potomstvom ospravedlňuje nasadenie vlastnej krvi. Pred Bohom do tej miery, ktorou

sme boli na tejto zemi stvorení s údelom večného boja za náš každodenný chlieb, ako bytosti, ktorým nie je dané nič zadarmo a ktoré svojej pozícii vládcov zeme vďaka svojej genialite a odvahe, s ktorou si tieto veci dokážu vybojovať a ochrániť. Pred naším nemeckým potomstvom potom tou mierou, že nebudeme prelievať žiadnu občiansku krv, z ktorej by potom nemohlo povstať tisíce našich ďalších potomkov. Zem a pôda, na ktorej raz budú môcť nemeckí sedliaci vychovávať svojich synov plných sily, oprávňuje dnešné nasadenie synov, ktorí raz ospravedlnia zodpovedných štátnikov, prenasledovaných súčasnosťou, za obetovanie krvi a národa.

Musím sa pritom čo najostrejšie ohradiť proti oným ľudovým pisárikom, ktorí v takomto získavaní pôdy vidia „poškodzovanie svätých ľudských práv“ a primerane proti tomu tiež vystupujú. Nikdy sa nevie, kto za týmito typmi stojí. Isté je však, že zmätok, ktorý tým spôsobujú, prichádza veľmi k osahu najväčším nepriateľom nášho národa. Takýmto postojom zločinne pomáhajú oslabovať a ničiť v našom národe vôľu po jedinom správnom spôsobe zastupovania jeho životných nevyhnutností. Pretože žiadny národ na tomto svete nevlastní ani jeden jediný štvorcový meter pôdy z nejakého vyššieho želanja alebo podľa vyššieho práva. Rovnako ak sú hranice Nemecka hranicami náhodnými a hranicami momentálnymi z hľadiska príslušného politického zápasu danej doby, rovnako tak je tomu aj s hranicami životných priestorov iných národov.

A iba bezmyšlienkovému tupcovi môže usporiadanie povrchu zemegule pripadať žulovo nemenne. V skutočnosti však v každej dobe predstavovalo iba pokojový bod v neustálom vývoji, vytvorený trvalým vývojom ohromných prírodných síl, aby snád už zajtra väčšou silou záhuby zažili svoju premenu, ako v živote národov, tak aj v usporiadaní hraníc.

Štátne hranice sú vytvárané človekom a človekom sú tiež pretvárané.

Skutočnosť úspechu nadobudnutia prílišného územia pomocou určitého národa nie je žiadnym vyšším záväzkom pre jeho večné potvrdenie. Dokazuje maximálne silu dobyvateľa a slabosť podmaneného. A iba v tejto sile spočíva samotné právo. Ak dnešný nemecký národ, napchatý na nemožnej ploche, ide naproti žalostnej budúcnosti, nieje to v žiadnom prípade nariadenie osudu, ako skôr vzoprenie sa uvážlivému správaniu. A rovnako ako nemeckému národu, tak ani inému národu žiadna vyššia moc nepridelila viac zeme a pôdy a ani ho skutočnosťou tohoto nespravodlivého rozdelenia pôdy neurazila. Rovnako ako naši predchodcovia túto zem, na ktorej dnes žijeme, nedostali darom z nebies, ale si ju museli s nasadením života vybojovať, tak aj nám v budúcnosti žiadne národné milosrdenstvo nepridelí pôdu a tým aj možnosť existencie nášho národa, ale si ju budeme musieť vybojovať pomocou víťazného meča.

Tak ako dnes rozpoznávame všetku nutnosť stretu s Francúzskom, zostane to vo väčšej línii tak či tak bezúčelné, ak sa v tom vyčerpá cieľ našej zahraničnej politiky. Môže to mať a bude mať zmysel iba vtedy, keď to zaistí rozšírenie životného priestoru nášho národa v Európe. Pretože riešenie tejto otázky nevidíme v získaní kolónií, ale výhradne v získaní osídľovacieho priestoru, ktorý by rozšíril základnú plochu našej domoviny. Tým by osídľovatelia získali nielen vreľý vzťah ku kmeňovej zemi, ale celková plocha by zaisťovala oné výhody, ktoré spočívajú v jej zjednotenej veľkosti.

Národné hnutie nesmie byť právnikom iných národov, ale musí byť čelným bojovníkom vlastného národa. Inak je úplne zbytočné a nemá potom úplne žiadne právo hovoriť o minulosti. Pretože potom jedná ako on. Rovnako ako bola stará nemecká politika chybné určovaná z dynastického hľadiska, tak nesmie byť v budúcnosti vedená touto ľudovou bezmyšlienkovitosťou celosvetových pocitov.

My, národní socialisti, však musíme dôjsť ešte ďalej: Právo na zem a pôdu sa môže stať povinnosťou, ak sa existencia daného národa bez rozšírenia jeho životného priestoru zdá byť zasvätená zániku. A obzvlášť potom vtedy, ak sa nejedná o nepatrný negrovský národík, ale o germánsku matku všetkého života, ktorá dnešnému svetu vtlačila jeho kultúrnu podobu.

Nemecko sa buď stane svetovou veľmocou, alebo prestane úplne existovať. Ku svetovej veľmoci však potrebuje onú veľkosť, ktorá mu v dnešnej dobe dá potrebný význam a svojim obyvateľom zaistí existenčné možnosti.

Tým robíme my, národní socialisti hrubú čiaru za zahranično-politickou orientáciou našej predvojnovovej doby. Začíname tam, kde sa skončila pred šiestimi storočiami. Zastavujeme večný germánsky ťah na juh a na západ Európy a obraciame svoje zraky na priestor na východe. S konečnou platnosťou uzatvárame predvojnovú koloniálnu a obchodnú politiku a prechádzame k politike pôdy pre budúcnosť.

Ak však dnes v Európe hovoríme o novej zemi a pôde, musíme v prvom rade myslieť na Rusko a jeho okolité podmanené štáty.

Samotný osud sa nám zdá kývol svojím ukazováčikom. Tým, že sa Rusko vydalo do rúk boľševizmu, zobralo ruskému národu onú inteligenciu, ktorá doposiaľ tvorila a garantovala jeho štátnu existenciu. Pretože organizácia ruského štátneho útvaru nebola výsledkom štátno-politických schopností slovanstva v Rusku, ale skôr nádherným príkladom štátotvorného pôsobenia germánskych prvkov v menej cennej rase. A tak vznikali celý rad mocných ríš na tomto svete. Nižšie národy s germánskymi organizátormi a pánmi čoby ich vodcami sa viac než jedenkrát spojili do obrovských štátnych útvarov a zostali zachované tak dlho, dokiaľ sa udržalo rasové jadro štátotvornej rasy. Po celé stáročia žilo Rusko z tohoto germánskeho jadra svojich horných vedúcich vrstiev. Toto jadro dnes môže byť považované za úplne vymyté a vymazané. Na jeho miesto teraz nastúpil Žid. Rovnako ako je pre Rusov nemožné zbaviť sa vlastnou silou tohoto židovského útlaku, tak je pre Žida nemožné natrvalo udržať túto ohromnú ríšu. On sám nie je žiadnym organizačným prvkom, ale iba fermentom rozkladu. Ohromná ríša na východe je zrelá na zrútenie. A koniec židovského panstva v Rusku, bude znamenať tiež koniec ruského štátu ako takého. Sme vyvolení osudom byť svedkami tejto katastrofy, ktorá bude tým najväčším potvrdením správnosti národnej rasovej teórie.

Našou úlohou, poslaním národno-socialistického hnutia je však priviesť náš národ k takému politickému poznaniu, nevidieť svoju budúcnosť v opojnom účinku nového Alexanderovho ťaženia, ale skôr v usilovnej práci nemeckého pluhu, ktorému pôdu môže zaručiť iba dobre nabrúsený meč.

Je samozrejmé, že židovstvo vyhlásilo takejto politike najťažší odpor. Viac než kto iný cíti význam tohoto konania pre svoju vlastnú budúcnosť. Práve táto skutočnosť by mala všetkých skutočne národne zmýšľajúcich mužov poučiť o správnosti takejto novej orientácie. Bohužiaľ pravdou je pravý opak. Nielen v národno-nemeckých, ale dokonca aj v „ľudových“ kruhoch sa o tejto myšlienke takejto východnej politiky vedú prudké spory, pričom sa človek odvoláva, ako v podstate vždy pri podobných príležitostiach, na niekoho väčšieho. Je citovaný Bismarckov duch, aby sa zakryla politika, ktorá je rovnako nezmyselná, ako nemožná a pre nemecký národ aj

najvyšším stupňom škodlivá. Bismarck sám vždy kládol obrovský dôraz na dobré vzťahy s Ruskom. To je podmienené úplne správne. Avšak nesmieme pritom zabúdať na to, že rovnako veľký dôraz kládol aj na vzťahy napríklad s Talianskom a že ten istý pán Bismarck sa kedysi spojil s Talianskom a to len preto, aby mohol lepšie vybaviť Rakúsko. Prečo sa tiež táto politika ďalej nepresadzuje? „Pretože dnešné Taliansko nieje vtedajšie Taliansko“, znela by zrejme odpoveď. Dobre. Ale potom mi vážení páni dovoľte námietku, že dnešné Rusko už tiež nie je skorším Ruskom. Bismarcka by nikdy nenapadlo, principiálne takticky vytýčiť raz navždy určitú politickú cestu. Bol skôr majstrom okamihu, než aby sa sám takto uviazal na určitú záležitosť. Otázka teda nesmie znieť: Čo by teda Bismarck urobil?, ale skôr: Čo by urobil dnes? A na túto otázku je jasná odpoveď: Pri svojom politickom dôvtipe by sa nikdy nespojil s krajinou, ktorá je odsúdená na zánik.

Mimochodom Bismarck už svojho času pozeral na nemeckú koloniálnu a obchodnú politiku so zmiešanými pocitmi, pretože najskôr mu záležalo iba na tom, aby bola umožnená konsolidácia a vnútorné upevnenie ním vytvoreného štátneho útvaru. To bolo tiež jediným dôvodom, prečo vtedy uvítal ruské krytie chrbta, ktoré mu uvoľnilo obidve ruky smerom na západ. Avšak to, čo vtedy bolo Nemecku na úžitok, prinieslo by mu dnes tie najťažšie škody.

Už v rokoch 1920/21, keď mladé národno-socialistické hnutie pomaly začalo prekračovať svoj politický horizont a tu a tam bolo oslovované ako oslobodzovacie hnutie nemeckého národa, bol z rôznych strán urobený pokus, spájať naše hnutie s oslobodeneckými stranami iných krajín. To spočívalo v smere mnohými propagovaného „zväzu utláčaných národov“. Pritom sa jednalo predovšetkým o zástupcov jednotlivých balkánskych štátov, ďalej potom o rôznych Egypťanov a Indov, ktorí na mňa vždy pôsobili ako tárajúci chvastúni, bez akéhokoľvek reálneho pozadia. Ale existovalo nemálo Nemcov, obzvlášť v medzinárodnom tábore, ktorí sa týmito nafúkanými orientálcami nechali oslepiť a v každom pribehnutom indickom, či egyptskom študentovi videli bez ďalšieho, dôležitého „zástupcu“ Indie, alebo Egypta.

Títo ľudia si vôbec neuvedomovali, že vo väčšine prípadoch sa jedná o osoby, za ktorými nestojí úplne nič, ktorí predovšetkým neboli nikdy nikým autorizovaní, nezavreli s nikým žiadnu zmluvu, takže praktický výsledok akéhokoľvek jednanía s týmito ľuďmi sa rovnal nule, ak si niekto nechcel pripísať zvláštnu stratu vlastného času. Ja som sa vždy staval proti týmto pokusom. Nielen že som mal veľa hodnotnejšej práce, než strácať týždne neplodnými rozhovormi, ale považoval som za veľmi škodlivé, obzvlášť ak išlo o takýchto neautorizovaných zástupcov týchto národov.

Už v časoch mieru bolo dosť hrozné, že nemecká politika spojeneckých zmlúv z dôvodu absencie útočných úmyslov skončila v defenzívnom spolku starých, penzionovaných štátov. Rovnako tak aj zväzok s Rakúskom a s Tureckom so sebou priniesol len málo potešujúceho. Zatiaľ čo sa všetky veľké priemyselné a vojenské štáty združovali do útočných zväzov, pozbieralo sa niekoľko starých, impotentných štátnych útvarov a z tohoto na zánik určeného haraburdia sa potom mala vytvoriť hrádza aktívnej svetovej koalície. Nemecko za tento zahranično-politický omyl dostalo krutý účet. Avšak zrejme ani tento krutý účet sa nezdá byť dostatočne krutým, aby našim večným fantastom zabránil v tom, robiť opäť tie isté chyby. Pretože pokus odzbrojiť pomocou „zväzu utláčaných národov“ najmocnejšieho víťaza, je nielen smiešny, ale tiež zhubný. Je to zhubné, pretože náš národ je tým neustále odvádzaný od skutočne reálnych možností a namiesto toho sa oddáva neustálym fantastickým, aj napriek tomu však neplodným nádejam a ilúziám. Dnešný Nemec sa skutočne podobá topiacemu sa, ktorý sa chytá každej slamky. Pritom sa veľakrát jedná o skutočne vzdelaných ľudí. Akonáhle sa niekde objaví bludička neskutočnej nádeje, dajú sa títo

ľudia okamžite do poklusu, aby tento prelud chytili. Či už takýto zväz utláčaných národov, ľudový spolok, či niekto iný príde s akýmkoľvek nezmyslom, vždy sa nájde niekoľko tisíc duší, ktoré im uveria.

Spomínam si na nádeje, ktoré boli ako detinské, tak aj nepochopiteľné, keď sa náhle objavili v národných kruhoch v rokoch 1920/21, totiž že Anglicko stojí v Indii krátko pred svojím zrútením. Nejakí ázijskí podvodníci a pre mňa za mňa trebárs aj skutoční indickí bojovníci za slobodu, ktorí sa vtedy potulovali po Európe, dokázali obalamutiť inak veľmi rozumných ľudí svojimi utkvélými myšlienkami, že britská koloniálna ríša, ktorej ťažisko sa nachádza práve v Indii, stojí práve tam krátko pred svojim zrútením. A že aj v tomto prípade bolo želanie otcom myšlienky, to im nedošlo ani v najmenšom.

Rovnako tak aj pochabosť ich vlastných nádejí. Pretože tým, že zrútením anglickej nadvlády v Indii očakávali koniec celej britskej svetovej ríše a anglickej moci, sami iba priznávajú, že India má pre Anglicko enormný význam.

Táto životne dôležitá otázka však zrejme nemohla byť známa iba ako najväčšie tajomstvo iba v kruhu nemeckých ľudových básnikov, ale vedeli o nej zrejme aj samotní strojcovia anglickej histórie. Je skutočne detinské veriť tomu, že v Anglicku si nedokážu byť vedomí významu indického cisárstva pre britskú svetovú úniu. A je zlým znamením úplného nepoučenia sa z poslednej vojny a úplného prehládania a z neuznania anglosaskej rozhodnosti, pokiaľ si niekto chce nahovárať, že by Anglicko len tak, bez nasadenia tých najposlednejších možných prostriedkov nechalo ísť si Indiu vlastnou cestou. Ďalej je to dôkaz úplnej neznalosti, ktorú Nemci majú o spôsobe britskej správy tejto ríše. Anglicko stratí Indiu najskôr vtedy, buď pokiaľ sama vo svojej správe prepadne rasovému rozkladu (to je v dnešnej Indii úplne vylúčené), alebo pokiaľ k tomu bude donútená mečom nejakého silnejšieho protivníka. Indickým rebelom sa toto nikdy nepodarí. Aké ťažké je poraziť Anglicko, to Nemecko vedelo dosť veľkou mierou. Nehľadiac na to, že ako Germán vidím Indiu pod nadvládou Anglicka radšej, než pod nadvládou nejakej inej mocnosti.

Rovnako žalostné sú nádeje na povstanie v Egypte. „Svätá vojna“ môže našim nemeckým hlupákom naháňať príjemnú hrôzu, že sú tiež iní pripravení za nás obetovať svoju krv, - pretože tieto špekulácie boli, úprimne povedané, vždycky tichým otcom podobných nádejí-, avšak v skutočnosti by vzali rýchly koniec počas paľby britských guľometov a výbuchov ich mín.

Je práve nemožné poraziť pomocou koalície všemožných mrzákov mocný štát, ktorý je rozhodnutý za svoju existenciu obetovať, pokiaľ to bude nutné, aj tu poslednú kvapku svojej krvi. Ako národnostný muž, ktorý hodnotu ľudstva cení podľa rasového základu, nemôžem už z hľadiska rasovej menejcennosti spojiť osud svojho národa s týmito takzvanými utláčanými národmi.

Rovnaký názor musíme však dnes zaujať aj voči Rusku. Súčasné Rusko, zbavené germánskej hornej vrstvy je úplne nezávisle na úmysloch jeho nových pánov, nieje žiadnym spojencom pre boj za slobodu nemeckého národa. Z čisto vojenského hľadiska, by bol pomer v prípade vojny Nemecka a Ruska proti západnej Európe a tým zrejme aj proti celému zvyšku sveta, priam katastrofálny. Boj by neprebíhal na ruskom, ale na nemeckom území, pričom by Nemecko nemohlo dúfať v akúkoľvek účinnú podporu zo strany Ruska.

Mocenské prostriedky súčasnej Nemeckej Ríše sú také smiešne a pre boj smerom von také nemožné, že by akákoľvek obrana hraníc proti západnej Európe vrátane Anglicka bola úplne nemožná a predovšetkým potom nemecká priemyslová oblasť by bola bezbranne vydaná napospas koncentrovanému úderu nášho nepriateľa. K tomu ešte prichádza tá skutočnosť, že medzi Nemeckom a Ruskom leží poľský štát, ktorý

sa nachádza úplne vo Francúzskych rukách. V prípade Nemecko-Ruskej vojny proti západnej Európe by Rusko muselo najskôr poraziť Poľsko, než by mohlo prisunúť svojich prvých vojakov na nemecký front. Pričom sa nejedná ani tak o vojakov, ako skôr o technické vybavenie. V tomto prípade by sa jednalo o ešte strašnejšie opakovanie situácie počas svetovej vojny. Rovnako ako vtedy bol nemecký priemysel vypumpovaný kvôli naším slávnym spojencom a Nemecko muselo technickú vojnu zastať skoro úplne samé, tak by aj v tejto vojne Rusko ako technický faktor úplne sklamarilo. Všeobecnej motorizácii sveta, ktorá bude v nasledujúcej vojne hrať rozhodujúcu úlohu, by sme sa v žiadnom prípade nemohli postaviť na odpor. Pretože nielenže Nemecko je v tejto veľmi dôležitej oblasti veľmi pozadu, ale aj z toho mála čo vlastní by ešte časť muselo dostať Rusko, takže by dnes ani jedna jediná fabrika nevlastnila svoje vlastné nákladné vozidlo. Tým by však takýto boj nadobudol charakter porážky dobytká. Nemeckí mladí by vykvrácali ešte horšie než kedysi, pretože ako vždy by spočívala všetka záťaž boja iba na nás a výsledkom by bola zasa len neodvratná porážka.

Avšak vezmeme si aj ten prípad, že by sa stal zázrak a tento zápas by neskončil naším úplným zničením, bolo by konečným výsledkom zas len to, že vykvrácaný nemecký národ by opäť zostal obklúčený obrovskými mocnosťami, jeho pozície by sa tým ani v najmenšom nezmenili.

Len nech teraz niekto nenamieta, že pri spojení s Ruskom sa hneď nemusí myslieť na vojnu a keď, tak sa na ňu človek predsa môže v pokoji pripraviť. Nie. Každé spojenectvo, v ktorom nie je zakotvený úmysel vojnového súboja, je nezmyselné a bezcenné. Spojenectvo sa uzatvára iba z dôvodu boja. A aj keď stretnutie v čase uzavretia spojeneckej zmluvy leží v ďalekej budúcnosti, úmysel vojnovej zápletky je v nej zakotvený už od samého začiatku. A snáď nikto si nemôže myslieť, že by nejaká iná mocnosť zmysel takéhoto spojenectva chápala nejakým iným spôsobom. Nemecko-Ruská koalícia zostane buď na papieri a tým je pre nás neúčelnou a zbytočnou, alebo bude premenená z písmen zmluvy na zreteľnú skutočnosť - a ostatný svet bude varovaný. Ako smiešne by bolo veriť, že Anglicko s Francúzskom by celé desaťročia vyčkávali, než nemecko-ruská koalícia úspešne dovŕši technické prípravy k tomuto boju. Nie, bleskurýchle by sa cez Nemecko prehnal ohromný uragán.

A tak už v skutočnosti uzavretia spojeneckej zmluvy s Ruskom spočíva poučenie o ďalšej vojne. Jej výsledkom by bol koniec Nemecka.

K tomu prichádza ešte nasledujúce:

1. Dnešní vládcovia Ruska v skutočnosti vôbec neuvažujú o uzavretí podobného zväzku a o jeho dodržovaní.

Nesmieme zabúdať, že panovníci dnešného Ruska sú krvilační odporní zločinci, že sa jedná o vyvrheľov ľudstva, ktorí zvýhodnení okolnosťami tragickej hodiny prevalcovali obrovský štát a vo svojej odpornej krvilačnosti vyvraždili a vyhubili milióny svojej skoršej inteligencie a v priebehu necelých desať rokov nastolili najhoršiu tyranii všetkých dôb. Nemalo by sa zabúdať, že títo vládcovia prináležia k národu, ktorý dohromady spája zmes beštiálnej krutosti a nepochopiteľného klamárstva a dnes sa cítia ešte viac než kedy inokedy byť povolaní k tomu, vnútiť túto krvavú tyranii celému zvyšku sveta. Nemalo by sa zabúdať, že Žid, ktorý dnes Rusko bezo zvyšku ovláda, v Nemecku nevidí žiadneho spojenca, ale iba štát odsúdený na rovnaký osud. Nikto predsa neuzavrie žiadnu zmluvu s partnerom, ktorého jediným záujmom je zničenie toho druhého. A nikto neuzavrie zmluvu so subjektom, ktorému nie je žiadna zmluva dost' svätá, ktorý nespočíva na tomto svete ako zástupca cti a úprimnosti, ale ako reprezentant klamstva, podvodu, zlodejčiny,

drancovania, plienenia. Pokiaľ človek verí, že s parazitmi sa dajú uzatvárať nejaké zmluvy, potom sa to podobá pokusu oného stromu, ktorý pre svoju výhodu uzavrel dohodu s imelom.

2. Nebezpečie, ktorému raz podľahlo Rusko, hrozí neustále aj Nemecku. Iba meštiacky pomätenec by si mohol nahovárať, že bolševizmus je zažehnaný. Svojím povrchným myslením nemá ani potuchy o tom, že sa tu jedná o pudový proces, to znamená, o túžbu po ovládnutí sveta židovským národom, ktorý je rovnako prirodzený ako snaha Anglosasov o svoju nadvládu na tejto zemi. A ako ide Anglosas svojou cestou a svojimi prostriedkami si vybojováva svoje víťazstvo, rovnako tak to robí aj Žid. Ide svojou cestou, cestou vkrádania sa do cudzieho národa a jeho postupného vnútorného nahlodávania a bojuje svojimi zbraňami, klamstvom a ohováraním, trávením a roztrhaním, pomaly svoj boj zostruje až do úplného krvavého vyhladenia nenávideného nepriateľa. V ruskom bolševizme musíme vidieť prevedený pokus židovstva o uchopenie svetovej nadvlády v dvadsiatom storočí rovnako, ako sa o to pokúšal v skorších dobách inými, aj keď vnútorne úplne spriaznenými spôsobmi. Jeho snahy sú hlboko zakorenené v spôsobe jeho existencie. Iný národ je schopný zriecť sa svojej túžby po rozširovaní svojej moci, pokiaľ k tomu nie je donútený vonkajšími okolnosťami a ak neprepadne impotencii z dôvodu prejavu staroby.

Nakoľko Žid, ten neuhne zo svojej cesty k svetovej diktatúre z dôvodu seba odriekania, pretože by potlačil svoju túžbu. Aj on bude zo svojej dráhy zrazený buď nejakou vonkajšou silou, alebo jeho nadvláda bude zničená vlastným odumieraním. Impotencia národov, ich vlastná smrť starobou, to všetko je zdôvodnené v ich čistote krvi. A tú si Žid háji lepšie než akýkoľvek iný národ na svete. Tým ide svojou osudovou cestou stále ďalej, dokiaľ sa mu do nej nepostaví iná, mocnejšia sila a pomocou desivého zápasu tohoto agresora nebies zrazí opäť späť k Luciferovi.

Nemecko je dnes ďalším veľkým bojovým cieľom bolševizmu. Potrebuje všetky sily nejakej mladej misionárskej myšlienky, aby náš národ bol ešte raz vytrhnutý zo smrteľného zovretia tohoto medzinárodného hada a aby bolo zabránené zamorovaniu našej krvi. Takto uvoľnené sily národa potom budú môcť byť využité na upevnenie našej národnej pospolitosti, ktorá musí do ďalekej budúcnosti navždy zabrániť opakovaniu poslednej katastrofy. Ak by človek mal dosiahnuť tento cieľ, bolo by holým šialenstvom spojiť sa s mocou, ktorá má za svojho pána úhlavného nepriateľa našej najbližšej budúcnosti. Ako by sa mal náš vlastný národ uvoľniť z pút tohoto jedovatého objatia, keď by sa do neho dobrovoľne poberal? Ako by mal byť marxizmus nášmu nemeckému robotníctvu predstavený čoby najprekliatejšej zlosyn ľudstva, keď by sa naše vedenie spojilo s organizátormi tohoto výplodu pekla, čím by ich vlastne všeobecne uznalo? S akým právom potom niekto odsudzuje široké vrstvy za sympatie k onému svetonázoru, keď si vodcovia štátu za svojich spojencov zvolia zástupcov tohoto svetonázoru?

Boj proti židovskej bolševizácii sveta vyžaduje zaujatie jasného stanoviska k sovietskemu Rusku. Čert sa nedá vyháňať diablom.

Keď dnes ľudové kruhy básnia o spojení s Ruskom, mali by sa v Nemecku dobre okolo seba porozhliadať a uvedomiť si, akú podporu by pre svoje konanie našli. Alebo snáď vidia požehnané konanie pre nemecký národ také, ktoré odporúča a vyžaduje medzinárodná marxistická tlač? Odkedy bojujú ľudovci s výzbrojom, ktorú nám podáva Žid čoby zbrojnoš?

Starej nemeckej Ríši by sa dala urobiť hlavná výčitka ohľadom politiky spojeneckých zmlúv: že zničil všetky vzťahy neustálym prebiehaním sem a tam, chorob-

nou slabosťou, zachrániť svetový mier za každú cenu. Avšak jedna zásluha sa mu nedá uprieť, totiž že nezachoval dobré vzťahy s Ruskom.

Otvorene sa priznávam k tomu, že by som už pred vojnou považoval za správne, keby sa Nemecko zrieklo nezmyselnej koloniálnej politiky a obchodovania a vojnovéj flotily a v spojení s Anglickom by sa postavilo proti Rusku a tým by prešlo od pochybnej celosvetovej politiky k rozhodnej európskej politike kontinentálneho nadobúdania novej pôdy.

Nezabudnem na neustále nehanebné hrozby, ktoré si vtedajšie panslovanské Rusko dovoľovalo vysielat' Nemecku: nezabudnem na neustálu mobilizáciu problémov, ktorých jediným cieľom bolo urážanie Nemecka, nemôžem zabudnúť na náladu ruskej verejnej mienky, ktorá sa už pred vojnou predbiehala v nenávisti naplnených výpadoch proti nášmu národu a Ríši, nemôžem zabudnúť na veľkú ruskú tlač, ktorá neustále básnila o Francúzsku a nie o nás.

Napriek tomu všetkému existovala pred vojnou ešte druhá možnosť, mohli sme sa oprieť o Rusko a obrátiť sa proti Anglicku.

Dnešné pomery sú úplne iné. Ak však bolo ešte pred vojnou možné sa - za odloženia bokom všetkých možných pocitov - spojiť s Ruskom, dnes už táto možnosť neexistuje. Ručička svetových dejín medzitým poskočila o niečo dopredu a mocnými údermi nám ohlasuje onú hodinu, v ktorej bude musieť tak či tak byť rozhodnuté o osude nášho národa. Konsolidácia, ktorá momentálne prebieha u všetkých veľkých štátov tejto planéty, je pre nás tým posledným varovaním, zastaviť sa a vyvieť náš národ zo sveta snenia opäť do sveta tvrdej reality a vytýčiť cestu smerom k budúcnosti, ktorá privedie starú Ríšu opäť k novému rozkvetu.

Ak sa potom nové národno-socialistické hnutie vzhľadom k týmto obrovským a dôležitým úlohám zbaví všetkých ilúzií a zdravý rozum prehlási za svojho jediného vodcu, môže sa katastrofa roku 1918 jedného dňa stať nezmerateľným požehnaním pre budúcnosť nášho národa. Z tohoto rozvratu sa náš národ môže dostať k úplne novej zahranično-politickej orientácii a ak bude zvnútra upevnený pomocou nového svetonázoru, môže potom tiež zvonku dôjsť ku konečnej stabilizácii svojej zahraničnej politiky. Potom by konečne mohol získať to, čo vlastní Anglicko a dokonca aj Rusko a čo neustále vyrovnáva Francúzsko a umožňuje mu robiť konečné správne závery ohľadom jeho záujmov, totiž: politický testament.

Politický testament nemeckého národa pre konanie smerom von by však mal byť a musí byť raz navždy zmysluplný:

Nikdy nestrpieť vznik dvoch kontinentálnych mocností v Európe. Každý pokus zorganizovať na nemeckých hraniciach druhú vojenskú mocnosť a nech by to bolo iba vytvorenie štátu s vojenskými predpokladmi, je nutné vnímať ako útok proti Nemecku a vidieť v tom nie právo, ale priam povinnosť postaviť sa na odpor všetkými prostriedkami, zbrane nevynímajúc a vzniku takéhoto štátu zabrániť, resp. pokiaľ tento už vznikol, opäť ho zničiť. Postarať sa o to, aby sila nášho národa nebola roztrúsená niekde po kolóniách, ale aby spočívala na domácej pôde v Európe. Nepovažovať Ríšu nikdy za istú, pokiaľ nebude isté zaistiť každému potomkovi nášho národa na niekoľko storočí jeho vlastný kus pôdy a zeme.

Nikdy nezabudnúť na to, že najsvätejším právom na tejto zemi je právo na pôdu, ktorú chce človek obhospodarovať a najsvätejšou obeťou je krv, ktorá je za túto pôdu prelievaná.

Nechcel by som tieto úvahy ukončiť, pričom by som ešte nepoukázal na samotné spojenecké možnosti, ktoré sa nám momentálne v Európe naskytujú. Už v predchádzajúcej kapitole som ohľadom nemeckej politiky spojeneckých zmlúv naznačil ako vhodných partnerov Anglicko a Taliansko, ako jediné možné štáty v súčasnej Európe. Užšie vzťahy s týmito by pre nás mohli byť hodné námahy a mnohosľubné. Na tomto mieste by som sa chcel dotknúť ešte vojenského významu takéhoto spojenectva.

Vojenské dôsledky takéhoto spojenectva by vo všetkom boli úplne opačné ako v prípade spojenectva s Ruskom. Najdôležitejšia je najskôr tá skutočnosť, že zblíženie s Anglickom a Talianskom v sebe nenesie žiadne vojenské nebezpečenstvo. Jediná mocnosť, ktorá by ako oponent proti tomuto spojenectvu prichádzala do úvahy, Francúzsko, by nebola schopná sa mu postaviť. Tým by však spojeneckému zväzku Nemecka bola daná možnosť, v úplnom pokoji previesť tieto opatrenia, ktoré by v rámci takejto koalície museli byť uskutočnené na konečné zúčtovanie s Francúzskom. Pretože najvýznamnejšie na podobnom zväzku by bolo to, že by Nemecko nebolo vydané na milosť náhlej nepriateľskej invázii, ale že by sa nepriateľská aliancia, ktorá nám priniesla toľko nešťastia, sama roztrieštla a tým by náš úhlavný nepriateľ nášho národa, Francúzsko, zostalo úplne izolované. Aj keby tento úspech mal najskôr iba morálny účinok, stačilo by, aby bola Nemecku takouto mierou daná netušiacia voľnosť pohybu. Pretože zákon obchodu by teraz spočíval v rukách nového európskeho nemecko-anglicko-talianskeho spojenectva a nie ako doposiaľ vo francúzskom.

Ďalším úspechom by bolo, že by bolo Nemecko jedným razom zbavené svojej nepriaznivej strategickej pozície. Na jednej strane mohutná ochrana bokov, úplné zaistenie prísunu potrebných potravín a prírodných materiálov na druhej strane, by bolo blahodarným účinkom takéhoto nového usporiadania štátu.

Snáď ešte dôležitejšia by bola tá skutočnosť, že nové spoločenstvo štátov by v sebe zahŕňalo v mnohých smeroch sa navzájom doplňujúce technické možnosti. Po prvýkrát v histórii by Nemecko získalo spojencov, ktorí by ako pijavice nevysávali nemecký priemysel, ale by svojou časťou naopak mohli prispieť ku skvelému doplneniu našej technickej výzbroje.

A nemala by sa prehliadnuť ani posledná skutočnosť, že sa v obidvoch prípadoch jedná o spojencov, ktorí sa ani za mak nedajú porovnať s Tureckom alebo dnešným Ruskom. Najväčšia svetová mocnosť tejto zeme a najmladší národný štát budú poskytovať pre boj v Európe úplne iné predpoklady, než lenivé štátne mŕtvolky, s ktorými sa Nemecko spojilo počas poslednej vojny.

Zaiste existuje, ako som sa už zmienil v minulej kapitole, veľa veľkých problémov, ktoré hovoria proti takémuto zväzku. Avšak, bolo snáď vytvorenie dohody ťažším dielom? To, čo sa podarilo kráľovi Eduardovi VII., dielom skoro proti prirodzeným záujmom, sa musí a tiež sa podarí aj nám, pokiaľ nás poznatky o nutnosti takéhoto vývoja nadchnú k tomu, aby sme sa v rozumnom sebaaprekonaní rozhodli pre takéto konanie. A to bude možné práve v tom okamihu, keď sa človek, naplnený vyzývajúcou núdzou, namiesto zahranično-politickej bezcieľnosti posledných desaťročí, vydá na jedinú cieľavedomú cestu a na tejto aj zotrvá. Budúcim cieľom našej zahraničnej politiky nesmie byť západná či východná orientácia, ale východná politika v zmysle získavania potrebnej domoviny pre náš nemecký národ. Pretože je k tomu potrebná sila, ktorú nám náš úhlavný nepriateľ Francúzsko neúprosne škrtí a okráda nás o ňu, musíme na seba vziať obeť, ktorá je vo svojich dôsledkoch vhodná na to, prispieť k zničeniu francúzskych snáh o rozpínanie sa v Európe. Každá mocnosť, ktorá vníma francúzsku snahu nadvlády na kontinente ako neúnosnú, je našim prirodzeným spo-

jencom. Žiadna cesta k takejto moci pre nás nesmie byť ťažká a žiadne odriekanie sa nám nesmie zdať nevysloviteľné, ak by nám jej výsledok ponúkal nech aj tú najmenšiu možnosť porazeného nášho najkrutejšieho nenávisníka. Prenechajme potom hojenie našich drobných jaziev tlmiacemu účinku času, keď sme dokázali tie najväčšie vypáliť a zavrieť.

Samozrejme, že dnes prepadáme vo svojom vnútri nadávaniu naplnenému nenávisťou na nepriateľov nášho národa. Avšak my, národní socialisti, sa týmto nesmieme nechať odradiť od hlásania toho, čo je podľa nášho najvnútornejšieho presvedčenia najviac nutné. Musíme sa dnes postaviť proti prúdu verejnej mienky, ktorá je s využitím nemeckej bezmyšlienkovitosti omámená židovskou lesťou. Pretože sa čas od času okolo nás dvíhajú divoké a nebezpečné vlny, avšak kto pláva po prúde je ľahšie prehliadnuteľný, než ten, ktorý sa derie proti prúdu. Dnes sme iba skaliskom, za pár rokov nás však osud môže povzniesť na hrádzu, o ktorú sa všeobecný prúd roztriešti, aby bol potom zvedený do nového riečišťa.

Preto je veľmi nutné, aby národno-socialistické hnutie bolo v očiach celého zvyšku sveta videné ako nositeľ určitých politických cieľov. Každý musí už na pohľad rozpoznať, čo s nami nebesá zamýšľajú.

Aj my sami rozpoznávame tieto nutnosti, ktoré by mala definovať naša zahranično-politická činnosť. Z tohoto poznania prúdi sila vytrvalosti, ktorú čas od času nutne potrebujeme, keď sa pod bubnovou paľbou našej opozičnej tlače jednému či druhému robí úzko a ticho sa prikloní radšej vyť s vlkami, než aby celý zvyšok sveta stál proti nemu.

15. kapitola

NUTNÁ OBRANA AKO PRÁVO

Zložením zbraní bola v novembri 1918 zavedená politika, ktorá z ľudského hľadiska musela postupne viesť k úplnému podmaneniu. Historické príklady podobného druhu nám ukazujú, že národy, ktoré bez naliehavých dôvodov zložili zbrane, radšej v neskoršej dobe prijali akékoľvek poníženie a útlak, než aby sa pomocou násilia pokúsili o zmenu ich trýznivého osudu.

To je ľudsky vysvetliteľné. Múdry víťaz svoje požiadavky rozdelí, pokiaľ je to možné, porazenému vždy na časti. Môže potom u národa, ktorý stratil svoj charakter, a to je každý ktorý sa dobrovoľne vzdá, počítať s tým, že ho v tomto jednotlivom útlaku nenapadne chopiť sa opäť zbraní a brániť sa. Čím viac útlaku z tohoto hľadiska bude prijaté, tým neopodstatnejšie sa potom ľuďom javí, brániť sa voči každému novému, zdanlivo jednotlivému útlaku, keď už tak vo všetkej tichosti znáša toľko jarma a utrpenia.

Zánik Kartága je najstrašnejším príkladom takéhoto pomalého samozavineneho zničenia vlastného národa.

Vo svojom „Trojitom vyznaní“ vyzdvihuje Clausewitz nedostižným spôsobom túto myšlienku a zvečňuje ju keď hovorí:

„Že poškrvnenie hriechom zbabelého podrobenia sa nedá nikdy zmazať, že tieto kvapky jedu v krvi národa prechádzajú na potomstvo a ochromujú, a podrývajú tak silu svojho potomstva“, a že oproti tomu „sám zánik tejto slobody po krvavom a hrdinskom boji zaisťuje znovuzrodenie národa a je semienkom života, z ktorého jedného dňa vyrazia korene nového mohutného stromu“.

Samozrejme, že národ, ktorý stratil svoj charakter a svoju česť, toto ponaučenie vôbec nezaujíma. Pretože kto si to berie k srdcu, nemôže nikdy klesnúť tak hlboko, ale zrúti sa iba ten, kto na to zabúda, alebo o tom nechce nič počuť. Pričom u nositeľov bezcharakterného podmanenia sa, sa nedá očakávať, že by náhle išli do seba a že by z dôvodu svojho rozumu a ľudských skúseností náhle jednali inak než doposiaľ. Práve naopak, tí budú toto ponaučenie odmietať tak dlho, dokiaľ si celý národ definitívne nezvykne na svoj otrocký údel, alebo dokiaľ sa lepšie sily nepretlačia na povrch, aby zle hovoriacemu utlačovateľovi sami vyrvali moc z ruky. V prvom rade sa týmto ľuďom nedarí tak zle, pretože často dostanú od šikovných utlačovateľov úrad dozoru nad otrokmi, pričom sa potom tieto bezcharakterné povahy správajú ku svojmu vlastnému ľudu ďaleko krutejšie než nejaká cudzia beštia dosadená samotnými pokoriteľmi.

Vývoj od roku 1918 nám teraz ukazuje, že nádej na získanie priazne víťaza dobrovoľným podmanením v Nemecku osudovým spôsobom určuje politické názory a konanie širokých mas. Obzvlášť by som chcel zdôrazniť výraz širokých mas, pretože sa v žiadnom prípade nechcem stotožniť s presvedčením, že by sa konania a odovzdanosť vodcov nášho národa dali pripísať rovnakému zhubnému šialenstvu. Pretože riadenie našej histórie je od konca vojny celkom otvorené v rukách Židov, nemôžeme si vsuknúť, že by príčinou nášho nešťastia boli iba chybné poznatky, ale človek by mal byť naopak toho presvedčenia, že náš národ robí vedomé úmysly. A ak človek zhodnotí práve z tohoto hľadiska zdanlivé šialenstvo zahranično-politického vedenia nášho národa, odhalí vysoko rafinovanú, ocelovo chladnú logiku v službách židovskej myšlienky a boja za ovládnutie sveta.

Tak je tiež pochopiteľné, že rovnaký časový úsek, od roku 1806 do 1813 stačil na to, aby vtedy úplne rozvrátené Prusko nabralo novú životnú energiu a rozhodnosť k

boju, dnes nielen že nebol využitý, ale naopak viedol ešte k väčšiemu vnútornému oslabeniu nášho štátu.

Sedem rokov po novembri 1918 bola podpísaná zmluva v Locarne!

Priebeh bol rovnaký ako je popísané vyššie: akonáhle bolo toto hanebné prímerie podpísané, nenazbieralo sa už nikdy toľko sily a odhodlania, aby sa niekto neskôr postavil neustále sa opakujúcim nátlakovým opatreniam protivníka. Ten však bol príliš šikovný na to, aby naraz požadoval príliš mnoho. Obmedzil svoj nátlak vždy iba na taký rozsah, ktorý je podľa jeho vlastnej mienky - a mienky nášho nemeckého vedenia - stále ešte natoľko únosný, aby sa nemusel strachovať o to, že by mohlo dôjsť k explózii rozvášneného ľudu. Čím viac potom bolo týchto jednotlivých diktátov podpísaných, tým menej sa zdalo byť oprávnené urobiť proti tomuto jedinému vydieraniu, alebo vyžadovanému poníženiu to, čo sa neurobilo už doposiaľ, totiž: postaviť sa na odpor. To je totiž oná kvapka jedu, ktorá sa sama od seba neustále zväčšuje, až postupne, ako najhoršie dedičstvo, zaťažuje každé budúce rozhodnutie. Môže sa stať tou najväčšou záťažou, ktorej sa potom národ len ťažko zbavuje a ktoré ho čím ďalej viac vtáhuje do pozície otrockej rasy.

A tak sa tiež v Nemecku medzi sebou miešali odzbrojovacie a zotročovateľské výnosy, politická bezbrannosť a hospodárske plienenie, aby konečne morálne dali vzniknúť onému duchovi, ktorý v Dawesskom posudku videl šťastie a v zmluve z Locarna úspech.

Z vyššieho hľadiska sa potom dá hovoriť len o jednom šťastí v tejto mizérii, totiž že ľudia sa dajú obalamutiť, avšak nebo sa podplatiť nedá. Pretože jeho požehnanie neprichádzalo: bieda a starosti sú od tej doby trvalým sprievodcom nášho národa a naším jediným verným spojencom je núdza. Osud neurobil ani v tomto prípade žiadnu výnimku, nadelil nám to, čo sme si zaslúžili. A keďže už nevieme ctiť česť, učí nás aspoň ceniť si slobodu pomocou chleba. Ľudia sa dnes naučili volať po chlebe, avšak za slobodu budú ešte raz musieť prosieť.

Čím krutejší a čím viditeľnejší bol rozvrat nášho národa v nasledujúcich rokoch po roku 1918, tým rozhodnejšie bol v tejto dobe prenasledovaný práve ten, kto sa opovážil predvídať to, čo napokon skutočne nastalo. Vedenie nášho národa bolo ako žalostné, tak aj namyslené a to predovšetkým vtedy, ak sa jednalo o vybavovanie nepríjemných záležitostí. Tak sa dalo zažiť (a dá sa zažiť aj dnes!), že najväčší parlamentárni hlupáci, skutoční kmotrovia sedlárov a krajčírov - a to nielen podľa povolaní, ktoré by nikomu nič nepovedalo-, sa náhle vyhupli na podstavec štátnikov, aby odtiaľ mohli poučať maličkých smrteľníkov. A nebolo vôbec divu, že takýto štátnik, bol už po šiestich mesiacoch svojho umenia obostretý posmechom a potupou celého zvyšku sveta, odhalený ako nespoľahlivý kazisvet, ktorý nedokázal nič iné, než svoju úplnú neschopnosť! Nie, to nemá s vecou nič spoločné, práve naopak: čím menej sa darilo takýmto parlamentným štátnikom tejto republiky, tým zlostnejšie prenasledovali všetkých, ktorí od nich očakávali nejaké výsledky, ktorí si dovolili konštatovať zlyhanie ich doterajšej činnosti a prorokovať tiež ich neúspech do budúcnosti. A keď sa človek sústredil na jedného z týchto parlamentných čestných mužov a ak sa takýto štátnicky umelec už nemohol vyslobodiť z rozkladu všetkej svojej činnosti a jej výsledkov, potom si vždy našiel tisíce a tisíce výhovoriek a ospravednení pre svoje neúspechy, pričom nechce priznať iba jedno jediné, že totiž on a jemu podobní sú jediným hlavným dôvodom všetkého zla.

Najneskôr v zime 1922/23 muselo byť všeobecne každému jasné, že sa Francúzsko aj po uzavretí mieru so železnou odhodlanosťou snaží dosiahnuť to, čo bolo preň pôvodne zamýšľaným vojenským cieľom. Pretože nikto by snád' nechcel veriť tomu, že Francúzsko nasadzovalo v najrozhodnejšom zápase vo svojej histórii počas štyri a pol roka svoju najdrahšiu krv svojho národa len preto, aby napokon dostalo pomocou reparácií iba náhradu za skôr napáchané škody.

Samotné Alsasko-Lotrinsko by nevysvetľovalo energiu francúzskeho vojnového vedenia, keby sa pritom nejednalo iba o súčasť ďalekosiahlejšieho zahranično-politického plánu. Tento plán však znamená: rozloženie Nemecka do zmiešaniny drobných štátikov. Za to bojovalo šovinistické Francúzsko, pričom však v skutočnosti svoj národ predalo čoby žoldnierov medzinárodnému svetovému židovstvu.

Tento francúzsky vojenský cieľ by bol dosiahnutý len v priebehu vojny, keby sa boje odohrávali, ako najskôr francúzske velenie dúfalo, na nemeckej pôde. Najskôr sa očakávalo, že krvavé boje tejto svetovej vojny sa nebudú odohrávať na Somme, vo Flandroch, v Altois, pred Varšavou, Nižným Novgorodom, Kownom, Rigou a bohvie kde ešte, ale v Nemecku v Porúri, na Maine, na Labe, pred Hanoverom, Lipskom, Norimbergom, atď., a to musí každý uznať, že tu bola reálna možnosť roztrieštenia Nemecka. Je veľmi sporné, či by mladý federatívny štát vydržal počas štyri a pol roka rovnakú skúšku zaťaženia, ako po storočia priamo centralizované a okolo nesporného strediska Paríža sa rozliehajúce Francúzsko. To, že sa najúpornejšie boje odohrávali mimo hranice našej vlasti, bola nielen nesmrteľná zásluha našej jedinečnej starej armády, ale bolo to aj obrovské šťastie pre našu nemeckú budúcnosť. Je to moje skalopevné, vnútorne ma občas skľučujúce presvedčenie, že v opačnom prípade by dnes už nebolo Nemeckej Ríše, ale existovalo by len niekoľko nemeckých štátov. To je tiež jediný dôvod, prečo krv našich padlých kamarátov a priateľov nebola obetovaná úplne zbytočne.

A tak bolo všetko inak! Nemecko sa snád' bleskurýchle zrútilo v novembri 1918. Avšak, keď nastala táto katastrofa vo vlasti, stáli naše armády ešte hlboko na nepriateľskej pôde. Prvou starosťou Francúzska vtedy nebolo ako rozdrobiť Nemecko, ale ako dostať čo najrýchlejšie nemeckú armádu z územia Francúzska a Belgicka? A tak prvou úlohou parížskeho štátneho velenia po skončení vojny bolo odzbrojenie nemeckých armád a ich urýchlené odsunutie späť do Nemecka. A až v druhej línii sa mohli venovať naplneniu pôvodného a vlastného vojnového cieľa. Avšak Francúzsko bolo medzitým ochrnuté. V Anglicku bola vojna, zničením Nemecka čoby koloniálnej a obchodnej veľmoci a jeho zatlačenia do rámca druhoradých štátov, ukončená skutočne víťazne. Záujem o úplné odstránenie nemeckého štátu v Anglicku neexistoval, ba naopak, mali všetky dôvody k tomu, aby si v Európe želali do budúcnosti nejakého rivala proti Francúzsku. A tak musela francúzska politika pokračovať v rozhodných mierových jednaniach o tom, kto vojnu skutočne začal a Elemenceausov výrok, že mier je iba pokračovaním vojny, nadobudol najvyšší význam.

Neustále, pri každej novej príležitosti, bolo potriasané ríšskou štruktúrou. Pomocou vydávania ďalších stále nových odzbrojovacích dekrétov na jednej strane a tým umožnené hospodárske vydieranie na strane druhej, si páni v Paríži sľubovali postupný úplný rozvrat celej štruktúry ríše. Čím rýchlejšie vymierala národná hrdosť v Nemecku, tým rýchlejšie mohol hospodársky tlak a večná bieda viesť k politicky deštruktívnym dôsledkom. Takáto politika politického útlaku a hospodárskeho drancovania, prevádzaná desať, dvadsať rokov, by musela postupne zruinovať a za určitých okolností aj zlikvidovať aj ten najsilnejší štát na svete, tým by však bol definitívne dosiahnutý francúzsky vojnový cieľ.

Francúzske úmysly musel v zime 1922/23 už dávno spoznať úplne každý. Tým však zostali iba dve možnosti: Dalo sa dúfať v to, že sa francúzska vôľa postupne otupí na húževnatosti nemeckého národa, alebo raz konečne urobiť to, čo sa predsa nikdy nemôže stať, totiž konečne v nejakom príhodnom okamihu vytrhnúť riadenie ríšskeho krížnika do svojich rúk a baranidlo otočiť proti nášmu najúhlavnejšiemu nepriateľovi. To by však znamenalo boj na život a na smrť a vyhliadky na život by boli k dispozícii iba vtedy, keby sa predtým Francúzsku podarilo izolovať do tej miery, aby tento druhý zápas nemusel byť zápolením Nemecka proti zvyšku celého sveta, ale aby predstavoval obranu Nemecka proti Francúzsku, ktoré neustále ruší trvalý mier na celom svete.

Zdôrazňujem to a som o tom pevne presvedčený, že toto druhýkrát musí raz prísť a tiež príde. Nikdy neuverím tomu, že by sa úmysly Francúzska voči nám mohli kedy zmeniť. Pretože spočívajú najhlbšími koreňmi v zmysle zachovania francúzskeho národa. Keby som bol sám Francúzom a miloval by som francúzsku mohutnosť rovnakým spôsobom ako mi je sväté Nemecko, nechcel by som a ani by som nemohol tiež konať inak, než nakoniec jedná Elemenceau. Nielen svojím počtom obyvateľov, ale predovšetkým ubúdaním svojich rasovo najlepších elementov si pomaly vymierajúci francúzsky národ svoj dlhodobý význam vo svete môže udržať iba rozdrvením Nemecka. Francúzska politika môže robiť tisíce okľúk, avšak na konci bude vždy spočívať tento cieľ ako naplnenie posledného želania a najhlbšej túžby. Bolo by však nesprávne domnievať sa, že čisto pasívna vôľa, ktorá chce zachovať iba sama seba, by bola dlhodobo schopná odolávať rovnako silnej, zato však aktívnej vôli. Pokiaľ bude večný konflikt medzi Nemeckom a Francúzskom urovnávaný iba formou nemeckej obrany proti francúzskemu útoku, nebude nikdy rozhodnutý. Avšak Nemecko bude od jedného storočia k druhému strácať jednu pozíciu za druhou.

Keď budeme sledovať pohyb nemeckej jazykovej hranice od dvanásteho storočia až do dneška, budeme len ťažko môcť svoj úspech postaviť na stanovisku a vývoji, ktorý nám priniesol už toľko škôd.

Najskôr keď sa v Nemecku úplne pochopí, že vôľu k životu nemeckého národa už nemôžeme nechať viac chradnúť v pasívnej obrane, ale že je nutné, aby došlo ku konečnému aktívnemu stretu s Francúzskom, najskôr potom budeme schopní doviest' večný a neplodný zápas medzi nami a Francúzskom k zdarnému koncu. Avšak iba za predpokladu, že Nemecko bude v zničení Francúzska vidieť iba prostriedok, ktorý by potom nášmu národu na opačnej strane mohol konečne umožniť potrebnú expanziu. Dnes môžeme v Európe napočítať osemdesiat miliónov Nemcov! Zahraníčná politika bude môcť byť prehlásená za správnu len vtedy, keď za necelých sto rokov bude na tomto kontinente žiť dvestopäťdesiat miliónov Nemcov a síce nie stiesnení, čoby továrenská kulisa ostatného sveta, ale ako sedliaci a robotníci, ktorí si vzájomnou prácou zaručujú svoju existenciu.

V decembri 1922 sa zdala byť situácia medzi Francúzskom a Nemeckom opäť vyhrotená do nebezpečného stavu. Francúzsko malo v úmysle nové nehorázne vydieranie a potrebovalo pre to záruky. Hospodárskemu drancovaniu musel predchádzať politický nátlak a iba obrovský zásah do mozgového centra nášho celého nemeckého bytia sa Francúzom zdal ako vhodný prostriedok k ešte ostrejšiemu útlaku nášho vzdorovitého nemeckého národa. Vo Francúzsku verili, že obsadením Porýnia nielen zlomia definitívne morálnu chrbticu Nemecka, ale že sa aj hospodársky ocitneme v takej situácii, že budeme tak či tak musieť prijať a prevziať aj tie najhoršie záväzky.

A tak išlo do tuhého. A Nemecko sa ohlo hneď na začiatku, aby sa neskôr úplne zlomilo.

Obsadením Porúria dal osud nemeckému národu do rúk ešte jednu príležitosť k povstaniu. Pretože to, čo v prvom okamihu muselo vyzeráť ako najťažšie nešťastie, obsahovalo pri bližšej úvahe nekonečne sľubnú možnosť na ukončenie nemeckého utrpenia a to raz navždy.

Obsadenie Porúria po prvýkrát odsúdilo Francúzsko zo zahranično-politického hľadiska Anglicko a to nielen v britských diplomatických kruhoch, ktoré francúzske spojenectvo uzavreli, považovali a udržovali iba s triezvym okom chladného počtára, ale aj medzi širokými vrstvami anglického národa. Predovšetkým britské hospodárstvo vnímalo toto ďalšie neuveriteľné posilnenie kontinentálnej francúzskej moci so zle skrývanou nevôľou. Pretože nielenže Francúzsko teraz z čisto vojensko-politického hľadiska zaujalo v Európe pozíciu, ktorú predtým nemalo ani samotné Nemecko a tým tiež získalo hospodárske predpoklady, ktoré sa blížili k monopolnému postaveniu.

Najväčšie železnorudné bane a uhoľné panvy v Európe sa teraz dostali do rúk národa, ktorý svoje existenčné záujmy, na rozdiel od Nemecka, dosiaľ vnímal ako rozhodným, tak aj aktívnym spôsobom a ktorý mal svoju vojenskú spoľahlivosť počas veľkej celosvetovej vojny ešte vo veľmi čerstvej pamäti. Obsadením porúrskeho uhoľného paniev Francúzskom bol Anglicku z ruky vyrazený celkový vojenský úspech a víťazom teraz už nebola snaživá a vrtká britská diplomacia, ale maršal Foch a jeho, ním zastupované Francúzsko.

Tiež v Taliansku sa nálada voči Francúzsku, ktorá tak či tak nebola od konca vojny práve ružová, sa obrátila v priamu nenávisť. Bol to veľký dejinný okamih, v ktorom sa zo skorších spojencov mohli do rána stať úhlavní nepriatelia. To, že to u týchto spojencov nedopadlo tak, ako za druhej balkánskej vojny, keď sa títo dostali náhle medzi sebou do sporu, musíme pripísať tej okolnosti, že Nemecko práve nevladilo žiadneho pašu Envera, ale iba ríšskeho kancelára Cuna.

Nielen zahranično-politicky, ale tiež vnútropoliticky poskytovalo obsadenie Porúria Francúzmi pre Nemecko obrovskú možnosť budúcnosti. Značná časť nášho národa, ktorá vďaka nepretržitému vplyvu svojej klamárskej tlače považovala Francúzsko stále ešte za bojovníka za pokrok a liberálnosť, bola z tohoto šialenstva jedným razom vyliečená. Rovnako ako v roku 1914 zmizli z hláv našich nemeckých robotníkov sny o medzinárodnej ľudovej solidarite a krutá realita ich opäť zaviedla do sveta večného zápasu, kde sa jedna bytosť živí druhou a smrť slabšieho znamená život silnejšieho, tak tomu bolo aj v roku 1923.

A keď Francúz dospel k svojim hrozbám a konečne začal najskôr veľmi opatrne a bojzливо obsadzovať nemecké uhoľné panvy, tu začala Nemecku odbíjať obrovská, rozhodujúca osudná hodina. Keby náš národ v tomto okamihu previedol obrat vo svojom zmýšľaní spojený so zmenou doterajších postojov, potom by sa mohlo nemecké Porúrie stať pre Francúzsko napoleonskou Moskvou. Existovali iba dve možnosti: buď si to človek mohol nechať páčiť a neurobiť úplne nič, alebo vyburcovať nemecký národ a s pohľadom na územie žatevného Essenu a dymiacich pecí a zároveň so žatevnou vôľou navždy ukončiť túto večnú pohanu a radšej na seba vziať hrôzu okamihu, než naďalej znášať nekonečné príkorie.

Nájsť tretiu cestu bolo nesmrteľnou zásluhou ríšskeho kancelára Cuna a obdivovať ju a ísť po nej bola opäť zásluha nášho slávneho meštiackeho nemeckého straníctva.

Chcel by som tu ešte venovať kratučkú úvahu o možnosti druhej cesty.

Obsadením Porúria Francúzsko úplne porušilo Versaillskú zmluvu.

Postavilo sa tým tiež proti celej rade garančných mocností, predovšetkým však proti Anglicku a Taliansku. Akúkoľvek podporu tohoto svojho lúpežného činu

nemohlo Francúzsko od týchto štátov očakávať. Toto dobrodružstvo a tým tento počin najskôr tiež bol, muselo vtedy samo od seba dôjsť k najťažšiemu zdarnému koncu. Pre národnú nemeckú vládu existovala iba jediná možnosť, totiž tá, ktorú nám prikazovala česť. Bolo jasné, že v prvej chvíli sa Francúzsku nedalo oponovať pomocou zbraní. Bolo však nutné ujasniť si, že akékoľvek jednanie bez podpory moci je smiešne a neplodné. Bolo nezmyselné, bez akejkolvek možnosti aktívneho odporu zastávať stanovisko: „nezúčastníme sa žiadneho jednania“. Avšak ešte nezmyselnejšie bolo nakoniec k tomuto jednaniu zasadnúť, pričom by ani predtým nebola zaistená patričná moc.

Nie že by sa obsadeniu Porúria dalo zabrániť vojenskými opatreniami. Iba pár úplných šialencov by sa mohlo dostať k takémuto záveru. Už počas účinku tejto francúzskej akcie a počas jej prevádzania sa mohlo a muselo myslieť na to, bez ohľadu na beztak Francúzskom roztrhanú zmluvu z Versailles, zaistiť si také vojenské prostriedky, ktoré by najskôr mohli byť poskytnuté čoby doprovod na cestu sprostredkovateľom. Pretože od začiatku bolo úplne jasné, že o tomto území obsadenom Francúzskom bude musieť byť tak či tak raz rozhodnuté pri nejakom okrúhlom konferenčnom stole. Avšak človek musí mať úplne jasno tiež v tom, že aj tí najlepší vyjednávači môžu dosiahnuť iba malý úspech, dokiaľ pôda na ktorej stoja a stoličky na ktorých sedia nie sú ochranným pancierom ich národa. Slabý ochabnutý človek sa tiež nemôže, prieť s atlétom a bezbranný vyjednávač musí tiež strpieť dozorcov meč na nepriateľskej miske váh, pokiaľ neprihodil k vyváženiu svoj vlastný. Pretože nebolo snáď skutočným žiaľom, prihliadať týmto jednacím komédiám, ktoré od roku 1918 boli ukončené vždy príslušným diktátom? Táto ponižujúca komédia, ktorá bola predvádzaná celému svetu, tým že nás najskôr pozvali k jednaciemu stolu a tam nám predložili dávno hotové a pripravené rozhodnutie a programy, o ktorých by sa snáď malo hovoriť, ktoré však hneď od začiatku museli byť brané ako nepozmeniteľné. Samozrejme, naši vyjednávači neprekračovali ani v jednom jedinom prípade uspokojivý priemer a väčšinou bohužiaľ ospravedlňovali drzý výrok Loyda Georgesca, ktorý raz posmešne poznamenal smerom k ríšskemu ministrovi Simonovi, „že Nemci si ani nie sú schopní zvoliť za vodcu a zástupcu nejakého muža okázalého ducha“. Avšak ani génius by, vzhľadom k rozhodnej mocenskej vôli nepriateľského a žalostnej bezbrannosti vlastného národa, nedokázal dosiahnuť výraznejšie výsledky.

Avšak ten, kto na jar roku 1923 videl v obsadení Porúria Francúzskom podnet opätovnej produkcie vojenských mocenských prostriedkov, ten musel dať najskôr národu duchovné zbrane, ktoré by posilnili jeho vôľu a zničili by deštruktora našej najcennejšej národnej sily.

Rovnako ako sa v roku 1918 krvavo vypomstilo, že sa v rokoch 1914 a 1915 neprešlo k tomu, raz navždy skoncovať s marxistickou zmijou, tak sa muselo neblaho vypomstiť to, že sa na jar roku 1923 nikto nechopil možnosti, raz navždy skoncovať s marxistickými vlastizradcami a vrahmi národa.

Každá myšlienka na skutočný odpor proti Francúzsku bola úplným nezmyslom, ak sa nevyhlásila vojna všetkým tým silám, ktoré pred piatimi rokmi zlomili zvnútra nemecky odpor na bojových poliach. Iba ľudácke elementy by sa snáď mohli prebiť k neuveriteľnému názoru, že dnešný marxizmus by snáď mohol byť iný, než keď odporné vodcovské kreatúry roku 1918, ktoré vtedy chladnokrvne dokopali na smrť dva milióny ľudí, aby sa ľahšie dostali do ministerských kresiel, že by snáď dnes v roku 1923 boli pripravení splatiť daň národnému svedomiu? Neuveriteľná a rovnako tak nezmyselná myšlienka, nádej, že by sa z niekdajších vlastizradcov náhle stali bojovníci za nemeckú slobodu. Ani na to nepomysleli! To čo zostane po hyene z mršiny, to zostane z marxistov po vlastizrade. Človek by si mal odpustiť hlúpe ná-

mietky, že za Nemecko vykrvácalo tiež veľa robotníkov. Nemeckí robotníci, áno, potom to však neboli žiadni medzinárodní marxisti. Pokiaľ by v roku 1914 nemecké robotníctvo bolo ešte vnútorne naladené na marxizmus, bolo by po troch týždňoch po vojne. Nemecko by bolo rozdrvené skôr, než by akýkoľvek vojak prekročil hranicu. Nie, to že nemecký národ ešte vtedy bojoval dokazuje, že sa marxistické šialenstvo u nás ešte nedokázalo úplne zakoreniť. Avšak práve v tej miere, akou nemecký vojak a nemecký robotník upadli opäť do pazúrov marxistických vodcov, práve tou mierou začala vlast prehrávať. Pokiaľ by na začiatku vojny a v jej priebehu bolo raz dvanásť alebo pätnásťtisíc týchto hebrejských národných ničiteľov vystavených smrteľným plynom, rovnako ako ich v poli museli nadarmo znášať stotisíce našich najlepších nemeckých robotníkov zo všetkých vrstiev a profesií, bolo by naopak pre budúcnosť zachránených snád' aj milión najcennejších Nemcov. Avšak to tiež patrí k ľudáckemu štátnickému umeniu, bez jediného mrknutia, vydať napospas na bojovom poli milióny životov, pričom desať- alebo dvanásťtisíc zradcov, šmelinárov, úžerníkov a podvodníkov bolo bratých ako najcennejšia národná sviatosť, čím sa aj verejne proklamovala ich nedotknuteľnosť. Človek už ani nevie, čo je v tomto občianskom svete väčšie, či hlúposť, slabosť a zbabelosť, alebo čím ďalej tým viac mizerné zmýšľanie. Je to skutočne osudom k zániku určená trieda, ktorá však so sebou do priepasti strháva celý národ.

V rovnakej situácii ako v roku 1918 sme sa nachádzali tiež v roku 1923. Je úplne jedno, ku ktorému spôsobu odporu by sme boli rozhodnutí, vždy bolo prvým predpokladom odstránenia marxistického jedu z nášho národného telesa. A to malo byť podľa môjho presvedčenia prvou úlohou skutočnej národnej vlády, hľadať a nájsť také prostriedky a sily, ktoré boli rozhodnuté vypovedať marxizmu vyhladzujúcu vojnu a týmto silám potom dať voľnú ruku. Bolo ich povinnosťou nevzývať hlúposť ako „pokoj a poriadok" v situácii, keď vonkajší nepriateľ zasádzoval vlasti zničujúci úder a zvnútra číhala na každom rohu zrada. Nie, každá správna národná vláda by si vtedy musela želať nepokoj a neporiadok, aj keby ich výsledkom malo byť iba konečné zúčtovanie s marxistickým úhlavným nepriateľom nášho národa. Pokiaľ sa toto zanedbalo, potom bola každá myšlienka na odpor akéhokoľvek druhu úplným nezmyslom.

Takéto zúčtovanie skutočného historického významu však nemôže prebehnúť podľa schém nejakých tajných radov alebo nejakých starých suchopárnych minister-ských duší, ale iba podľa večného zákona existencie na tejto zemi, ktorý je a zostane bojom za existenciu. Človek si musí uvedomiť, že iba z krvavých občianskych vojen vzišiel vždy zocelený, zdravý národný duch, zatiaľ čo z umelo zlátaných mierových zmlúv vzišlo vždy iba do neba volajúce spráchnivenie. Osudy národov nie sú tvorené v bielych rukavičkách. A tak bolo nutné v roku 1923 udrieť mocným úderom, aby zmija, ktorá sa zahryzávala do nášho národného telesa povolila. Ak by sa to podarilo, malo by najskôr vtedy zmysel pripravovať sa na aktívny odpor.

Mohol som si vtedy častokrát vykričať hlasivky, keď som sa pokúšal aspoň takzvaným národným kruhom vyjasniť, že za rovnaké chyby z roku 1914 a nasledujúcich rokov sa zákonite a nutne musíme dostať k záveru ako v roku 1918. Neustále som ich žiadal, aby uvoľnili cestu osudu a poskytlí nášmu hnutiu možnosť stretu s marxizmom, avšak hlásal som hluchým. Oni rozumeli všetkému lepšie, vrátane šéfa brannej moci, až sa nakoniec ocitli pred najžalostnejšou kapituláciou všetkých dôb. Vtedy som si vo svojom najhlbšom vnútri uvedomil, že nemecké meštianstvo došlo na koniec svojej cesty a že už nie je povolane k vôbec žiadnej úlohe. Vtedy som zreteľne videl, ako sa všetky tieto strany skôr z konkurenčných pohnútok snažia o akési hašterenie s marxizmom, pričom ho ani skutočne nechceli zničiť. Vnútorne sa

už všetci dávno vyrovnali so zničením vlasti a jediné, čo ich ešte podnecovalo, bola snaha o podieľanie sa na hostine mŕtvol. Iba za to ešte „bojovali“.

V tejto dobe - priznávam to otvorene - som vyjadroval najhlbší obdiv veľkému mužovi na juhu od Alp, ktorý so svojou vrúcnou láskou ku svojmu národu sa nikdy nebavil s vnútornými nepriateľmi Talianska, ale sa postaral všetkými možnosťami a všetkými prostriedkami o ich úplné zničenje. To, čo Mussoliniho priradzuje k najväčším veľikánom tohoto sveta, je rozhodnosť nezdieľať Taliansko s marxizmom a tým, že vydal napospas zničenje internacionalizmu, zachránil pred ním svoju vlasť.

Ako smiešne proti tomu vyzerajú naši tiež štátnici a ako je jednému na vracanie, keď sa tieto nuly vo svojej namyslenosti ešte opovažujú kritizovať tohoto tisíckrát väčšieho ducha. A aké bolestné je pomyslenie, že sa toto odohráva práve v krajine, ktorá ešte pred necelým polstoročím smela menovať za svojho vodcu veľkého Bismarcka.

Týmto prístupom meštianstva a šetrnosťou marxizmu bolo v roku 1923 o osude akéhokoľvek aktívneho odporu už vopred rozhodnuté. Bojovať proti Francúzsku s úhlavným nepriateľom vo vlastných radoch by bolo holé šialenstvo. To, čo by sa vtedy ešte dalo urobiť, by bolo maximálne šermovanie pred zrkadlom, aby sa aspoň trochu uspokojil národný element v Nemecku, upokojil „vriaci duch národa“, lebo v skutočnosti sa podvádzalo. Keby skutočne verili tomu, čo robia, museli by predsa rozpoznať, že sila národa nespočíva v prvom rade v jeho zbraniach, ale v jeho vôli a že skôr, než sa dá zlikvidovať vonkajší nepriateľ, musí byť porazený vnútorný nepriateľ. Inak beda, ak sa nepodarí víťazstvo vybojovať už prvý deň. Rovnako ako tieň porážky spočíva iba vo vnútri od nepriateľa neoslobodeného národa, bude zničený aj jeho odpor a protivník sa stane definitívnym víťazom.

To sa dalo predvídať už na jar v roku 1923. Nikto tu tiež nehovorí o spornosti vojenského úspechu proti Francúzsku! Pretože keby výsledok nemeckého konania ohľadom vpádu Francúzov do Porúria mal znamenať iba zničenje vnútorných marxistických nepriateľských síl, už to by bol nesporný úspech na našej strane. Nemecko, zbavené tohoto úhlavného nepriateľa našej existencie a našej budúcnosti, by vlastnilo sily, ktoré by nedokázala zaškrtiť žiadna mocnosť tohoto sveta. Oného dňa, keď v Nemecku bude definitívne zničený marxizmus, sa v skutočnosti aj raz navždy rozlomí jeho okovy. Pretože nikdy počas celej našej histórie sme neboli porazení silou nepriateľa zvonka, ale vždy iba vlastnými nerestami a pomocou nepriateľov v našich vlastných radoch.

A keďže sa nemecké štátne vedenie vtedy k takémuto činu nemohlo vzchopiť, malo sa logicky vydať prvou cestou, alebo neurobiť vôbec nič a nechať veci plynúť, tak ako mali.

A nebesá zoslali v najťažšej hodine nemeckému národu skutočne veľkého muža, pána Cuna. Tento pán nebol štátnikom ani politikom z povolania a už vôbec k tomu nemal prirodzené nadanie, ale predstavoval ten druh politických príslušníkov, ktorých človek potrebuje iba na vybavenie určitej úlohy. Inak bol vlastne zručný iba v obchodovaní. Bol prekliatím pre Nemecko a to preto, že tento politický obchodník videl v politike hospodársky podnik a podľa toho vyzeralo aj jeho konanie.

Francúzsko obsadilo Porúrie! Čo je v Porúri? Uhlie! Teda Francúzsko obsadilo Porúrie kvôli uhliu? A pre pána Cuna teraz nebola prirodzenejšia iná myšlienka, než že keď teraz bude stávkovať, aby Francúzi nedostali žiadne uhlie, čo spôsobí to, podľa mienenia pána Cuna, že Francúzsko toto územie z dôvodu nerentability podniku opäť opustí. Tak nejako prebiehali myšlienkové pochody tohoto významného národného štátnika, ktorý v Stuttgarte a na iných miestach svojimi prejavmi štátne ohromoval svoj národ.

Ku štrajku človek samozrejme potreboval marxistov, pretože v prvom rade museli štrajkovať robotníci. Bolo teda nutné, zjednotiť nemeckého robotníka (a ten je v hlavách takýchto ľudáckych štátnikov vždy rovný marxizmu) do jednotného frontu so všetkými ostatnými Nemcami. Človek by skutočne vtedy musel vidieť vyžarovanie týchto ľudáckych stranícko-politických plesňových kultúr vzhľadom k ich geniálnym heslám! Národní a geniálni zároveň - konečne teda mali to, čo po celú dobu vnútorne hľadali! Most k marxizmu bol nájdený a národným podvodníkom teraz bolo umožnené s vážnym výrazom a národnými frázami podať poctivú ruku medzinárodným vlastizradcom. A títo vrtko udreli. Pretože tak ako Cuno potreboval pre svoj jednotný front marxistických vodcov, tak títo marxistickí vodcovia potrebovali nutne Cunove peniaze. Tým sa pomohlo obidvom stranám. Cuno dostal svoj jednotný front, vytvorený z národných tárajov a antinárodných zločincov a medzinárodných podvodníkov mohli za štátny žold slúžiť vznešenému bojovému poslaniu, to znamená ničiť národné hospodárstvo a síce v tomto prípade dokonca na štátne náklady. Bola to nesmrteľná myšlienka, zachrániť národ podplateným generálnym štrajkom, v každom prípade to bol výmysel, s ktorým musel s nadšením súhlasiť aj ten najľahostajnejší ničomník.

Že národ nemôže byť oslobodený modlením, je všeobecne známe. Či to skutočne nieje možné pomocou voľného priebehu času, musí byť z historického hľadiska ešte zhodnotené. Pokiaľ by pán Cuno teda nevyhlásil platený generálny štrajk a tento nepostavil ako základ jednotného frontu a naopak, by po každom Nemcovi požadoval iba dve hodiny práce navyše, potom by sa podvod tohto jednotného frontu ukázal už na tretí deň ako úplné hotový.

Národy sa neoslobodzujú ničnerobením, ale pomocou obetí.

Nehľadiac na to, že tento pasívny odpor sa tiež nedá vydržať príliš dlho. Pretože iba úplne vojny neznalý človek by si mohol nahovárať, že by sa okupačná armáda dala zahnať iba takými smiešnymi prostriedkami. To všetko by však ešte mohlo mať zmysel akcie, ktorej náklady idú do miliárd a tým vlastne pomáhajú zraziť medzinárodnú menu do tej najhlbšej priepasti.

Francúzi sa samozrejme mohli s určitým vnútorným pokojom v Porúří podomácky usadiť v onom momente, keď videli akými prostriedkami je vedený odpor. Mali vďaka nám samotným v rukách najlepšie recepty, ako prinútiť vzbúrené obyvateľstvo opäť k rozumu, ak ich správaním nastáva nebezpečenstvo pre okupačné úrady. Len si spomeňme, akou bleskovou rýchlosťou sme sa pred deviatimi rokmi vysporiadali s Franktireurovými tlupami a ako si civilné obyvateľstvo odrazu uvedomilo vážnosť situácie, keď bola jeho činnosťou ohrozená nemecká armáda. Akonáhle by sa pasívny odpor stal pre Francúzov skutočným nebezpečenstvom, pripravila by okupačná armáda tomuto smiešnemu detskému počínaniu, počas necelých osem dní rýchlu a krvavú prietrž. Pretože poslednou otázkou je vždy: čo je nutné urobiť, keď protivníkovi lezie nakoniec pasívny odpor skutočne na nervy a ten skutočne siahne po krvavom, brachiálnom násilí? Je potom človek stále ešte rozhodnutý, klásť ďalší odpor? Pokiaľ áno, musí na seba vziať to najťažšie krvavé prenasledovanie. Ak však stojí presne tam, kde by pri aktívnom odpore stál totiž pred otázkou boja - a preto má každý takýto pasívny odpor zmysel iba vtedy, keď za ním vyčkáva rozhodnosť, ktorá v prípade nutnosti prejde buď k otvorenej aktívnej forme odporu, alebo bude v boji pokračovať formou malej partizánskej vojny. V každom prípade by takýto zápas musel byť zviazaný s presvedčením možného úspechu. Akonáhle nejaká obsadená pevnosť, ktorá je tvrdo bránená nepriateľom, je zbavená nádeje na vyslobodenie, je tým prakticky už dobytá. A to platí predovšetkým vtedy, ak sa naskytne obrancom namiesto pravdepodobnej smrti nádej na istú záchranu života.

Ak zoberie človek osádke obklúčeného hradu nádej na možné oslobodenie, zlomí tým ľahko všetky jej sily na vlastnú obranu.

Preto by pasívny odpor v Porúri mal zmysel, s ohľadom na okolnosti, ktoré som naznačil vyššie, iba vtedy, keby bol za ním vybudovaný nejaký aktívny front. Potom by však muselo byť z nášho národa vyťažené aj nemožné.

Keby si každý z týchto Westfálcov bol vedomý toho, že za ním stojí armáda s osemdesiat až sto divíziami, narazili by Francúzi na obrovský odpor. Stále viac mužov je však pripravených obetovať sa pre tento úspech, než pre nejakú zreteľnú bezúčelnosť.

Bol to klasický prípad, ktorý nás, národných socialistov nútil zaujať čo najkritickejší postoj voči tomuto takzvanému národnému heslu. A tiež sme to vykonali. Počas týchto mesiacov som bol neustále napádaný ľuďmi, ktorých národné zmýšľanie bolo iba zmesou hlúposti a vonkajšieho zdania, ktorí iba čosi vykrikovali, alebo podľahli všeobecného vzrušeniu, že je teraz bez nebezpečenstva možno byť a konať národne. Videl som v tomto smiešnom jednotnom fronte iba úbohé zjavenie a história mi tiež dala za pravdu.

A akonáhle si odbory naplnili kasy Cunovými peniazmi a akonáhle bol pasívny odpor postavený pred rozhodnutie prejsť z lenivej obrany do aktívneho útoku, vystúpili červené hyeny vrtko ako strely z oného národného stáda oviec a stali sa opäť tým, čím boli vždy. Pán Cuno sa potom v tichosti stiahol späť ku svojim lodiam a Nemecko bolo opäť bohatšie o jednu skúsenosť a chudobnejšie o jednu obrovskú nádej.

Do neskorého leta mnohí dôstojníci a neboli to práve tí najhorší, vnútorne v takýto potupný vývoj neverili. Títo všetci dúfali v to, že keď už nie oficiálne, tak sa aspoň vo všetkej tichosti pristúpi k opatreniam a prípravám, ktoré z tohoto francúzskeho vpádu urobia bod zvratu nemeckej histórie. Tiež v našich radoch bolo veľa tých, ktorí dúfali v ríšsku armádu. A toto presvedčenie bolo také živé, že rozhodujúcim spôsobom určilo konanie a predovšetkým výchovu nespočetných mladých ľudí.

Keď však došlo k potupnému zrúteniu a bolo obetovaných niekoľko miliárd v majetku a v niekoľkých tisíc mladých Nemcov, ktorí boli takí hlúpi a uverili sľubom vodcu Ríše a kapitulovalo sa tak hanebným spôsobom, vzplanulo rozhorčenie proti takémuto spôsobu zrady nášho nešťastného národa. U miliónov sa vtedy objavilo jasné presvedčenie, že Nemecko môže zachrániť iba radikálne odstránenie celého tohoto vládnuceho systému.

Nikdy nebola doba zrelšia, ba priamo veliteľsky volala po takomto riešení, ako v tomto okamihu, keď sa na jednej strane verejne odhaľovala holá vlastizrada, zatiaľ čo na druhej strane bol národ hospodársky vydávaný napospas postupnej smrti hladom. Pretože štát sám pošliapal všetky zákony vernosti a viery, vysmieval sa všetkým občianskym právam, podviedol milióny svojich verných synov ich obetavosťou a milióny okradol o ich posledné groše, nemal už vôbec žiadne právo očakávať od svojich príslušníkov niečo iné, než holú nenávisť. A táto nenávisť sa jedného dňa musela vyliť na všetkých tých ničiteľov nášho národa a vlasti.

Môžem na tomto mieste iba poukázať na moju záverečnú reč na veľkom procese na jar roku 1924:

„Sudcovia tohoto štátu nás pokojne môžu odsúdiť za naše niekdajšie konanie, avšak história, čoby bohyňa vyššej pravdy a lepšieho práva, raz s úsmevom tento smiešny rozsudok roztrhá a zbaví nás všetkej viny a omylov.“

Avšak poženie k zodpovednosti aj tých, ktorí dnes z mocenskej pozície pošliapávajú právo a zákony, ktorí náš národ vháňajú do biedy a záhuby a ktorí z

nešťastia našej vlasti ťažia pre svoje vlastné Ja a svoje záujmy stavajú nad záujmy verejného blaha.

Nechcel by som na tomto mieste popisovať okolnosti, ktoré viedli k 8. novembru 1923 a ktoré ho uzavreli. Nechcem to preto, že si od toho nesľubujem nič užitočného do budúcnosti a predovšetkým preto, že je úplne zbytočné otvárať staré jazvy, ktoré sa dnes zdajú byť akurát tak zahojené. Pretože je tu zbytočné hovoriť o vine ľudí, ktorí sú v najhlbšom kúte svojho srdca naplnení rovnakou láskou ku svojmu národu a ktorí momentálne iba zablúdili od správnej spoločnej cesty.

Vzhľadom k obrovskému spoločenskému nešťastiu našej vlasti by som dnes nechcel urážať a tým možno aj odháňať ani tých, ktorí sa jedného dňa v budúcnosti predsa len pridajú ku skutočnému a pravému jednotnému frontu, ktorý je nutné vytvoriť v srdciach všetkých skutočne verných Nemcov, proti spoločnému frontu všetkých nepriateľov nemeckého národa. Pretože viem, že raz príde čas, keď sami tí, ktorí raz boli našimi oponentmi, si v úcte spomenú na tých, ktorí išli za svoj národ krutou cestou smrti.

Osemnásť hrdinov, ktorým som venoval prvý diel mojej knihy, by som chcel na konci tohoto druhého dielu našim prívržencom a zástancom nášho učenia predstaviť ako tých hrdinov, ktorí sa za nás obetovali s jasným vedomím. Musia

spočívať v mysli všetkých tých, ktorí by so svojou nerozhodnosťou konania a svojou slabosťou chceli vyhnúť svojim povinnosťami. Povinnosťami, ktoré by oni plnili v najlepšej viere a do posledných dôsledkov. A medzi nimi by som chcel spomenúť tiež oného muža, ktorý ako jeden z najlepších, celý svoj život zasvätil prebudeniu svojho a nášho národa, svojou neústupnosťou a myslením a konečne tiež svojimi činmi: Dietricha Eckarta.

ZÁVER

Dňa 9. novembra 1923, štyri roky po svojom založení, bola Národno-socialistická nemecká robotnícka strana rozpustená a zakázaná na celom ríšskom území. Dnes v novembri 1926 opäť slobodne existuje na celom území ríše, silnejšia a vnútorne stabilnejšia, než kedykoľvek predtým.

Celé prenasledovanie hnutia a jeho jednotlivých vodcov, všetko rúhanie a ohováranie mu neprinieslo žiadnu škodu. Správnosť jeho myšlienok, čistota jeho snaženia, schopnosť obetovania sa jeho prívržencov, mu vždy dopomohlo k tomu, aby vyšlo z každého útlaku bez znateľnejšej ujmy.

Ak sa v dnešnom svete parlamentnej korupcie bude spomínať na najhlbší zmysel svojho boja a považovať sa za čisté stelesnenie rasových a ľudských hodnôt a podľa toho sa tiež chovať, vyjde raz na základe matematickej zákonitosti z tohoto boja ako úplný víťaz. Rovnako ako musí aj Nemecko zákonite získať primeranú pozíciu na tomto svete, pokiaľ bude organizované a vedené podľa týchto základných princípov. Štát, ktorý práve v dobe rasového znevažovania venuje toľko starostlivosti svojim najlepším rasovým elementom, sa zákonite jedného dňa musí stať vládcom celého sveta.

Na to by príslušníci nášho hnutia nemali nikdy zabúdať, ak by ich veľkosť obetí mala kedy zvädzať ku sklúčenému porovnaniu s možným úspechom.

OBSAH

Predhovor prekladateľa	4
Odborný komentár – Psychologické pojednanie.....	5
Predslov.....	24
Venovanie.....	25

ÚČTOVANIE

1. kapitola: V rodnom dome	26
2. kapitola: Roky učenia a strádania vo Viedni	34
3. kapitola: Všeobecné úvahy z mojej Viedenskej doby	57
4. kapitola: Mníchov.....	86
5. kapitola: Svetová vojna.....	101
6. kapitola: Vojnová propaganda	110
7. kapitola: Revolúcia.....	115
8. kapitola: Začiatok mojej politickej činnosti	125
9. kapitola: Nemecká robotnícka strana“	130
10. kapitola: Príčiny zrútenia.....	135
11. kapitola: Národ a rasa.....	166
12. kapitola: Počiatky vývoja nem. národnej socialistickej robotníckej strany	191

NÁRODNOSOCIALISTIKÉ HNU Tie

1. kapitola: Svetový názor a strana.....	212
2. kapitola: Štát.....	219
3. kapitola: Štátny príslušník a štátny občan.....	246
4. kapitola: Osobnosť a národná myšlienka.....	248
5. kapitola: Svetový názor a organizácia	253
6. kapitola: Boj v prvých dobách – Význam predslovu.....	259
7. kapitola: Zápas s červeným frontom	267
8. kapitola: Silný je najmocnejší sám.....	280
9. kapitola: Základné myšlienky o zmysle a organizácii SA.....	285
10. kapitola: Federalizmus ako maska.....	304
11. kapitola: Popaganda a organizácia.....	317
12. kapitola: Otázka odborov	327
13. kapitola: Nemecká politika zmlúv po vojne	333
14. kapitola: Orientácia alebo východná politika	352
15. kapitola: Nutná obrana ako právo	367
Záver	378
Obsah	378